

Property of
CLgA
Please return to
Graduate Theological
Union Library

Digitized by the Internet Archive
in 2022 with funding from
Kahle/Austin Foundation

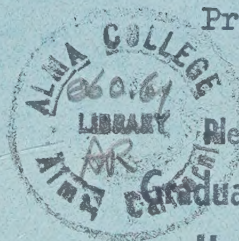
ACTA ROMANA SOCIETATIS IESU

Vol. 3
ANNO 1919-23

1919-1923

AD USUM PRIVATUM

PATRUM ET FRATRUM EIUDEM SOCIETATIS

Property of
CLGA

Please return to
Graduate Theological
Union Library

ROMAE
APUD CURIAM PRAEPOSITI GENERALIS

1920

ACTA ROMANA SOCIETATIS IESU

ANNO 1919

AD USUM PRIVATUM

PATRUM ET FRATRUM EIUDEM SOCIETATIS

Property of
CLgA

Please return to
Graduate Theological
Union Library

ROMAE

APUD CURIAM PRAEPOSITI GENERALIS

1920

Bx
3/04
A2
10
12

MONITUM.

Acta Romana, prouti R. P. Franciscus Xaverius Wernz initio statuerat, et ostendit eorum pristina forma anno 1910 inducta, posthac referent solum *Acta Sanctae Sedis et Praepositi Generalis*. Alius vero codex, novo inscribendus titulo, afferet quotannis aestivo tempore eos Societatis nuncios, quos operis pretium erit cognoscere.

INDEX

Acta Apostolicae Sedis.

I — PRO SOCIETATE.

	PAG.
1. — 12 februarii, 1919. — Missa votiva de SS. Corde Iesu prima feria sexta cuiusque mensis omnibus nostris sacerdotibus ad decennium conceditur.	13
2. — 23 maii, 1919. — Facultas conficiendi Aquam S. Ignatii a Lojola ad decennium prorogatur.	14
3. — 22 iunii, 1919. — De Consecrationis familiarum ad SS. Cor Iesu propagatione ac fine.	17
4. — 26 augusti, 1919. — Menses in tirocinio acti ante militiam in biennii rationem computari possunt.	26
5. — 10 septembris, 1919. — Nova Patnensis dioecesis ac Missio in India curae Societatis Iesu demandatur.	27

II — PRO DOMIBUS AC SODALIBUS.

6. — 19 decembris, 1919. — Sociale opus, « L'Action Populaire de Reims » Summo Pontifici maxime laudatum, munifica eiusdem liberalitate ex ipsis belli ruinis recreatur.	29
7. — 1 ianuarii, 1919. — Nostrorum in Venezuela labores magnis effe- runtur laudibus.	29
8. — 22 februarii, 1919. — Sedem operis Consecrationis familiarum SS. Cordi Iesu pro Italia ad SS. Nominis in Urbe tamquam proprio loco constitutam Summus Pontifex Benedictus XV gratulatur.	30
9. — 29 iunii, 1919. — De domo Hierosolymis aperienda, quae Pont. In- stituti Biblici Urbis accessio sit.	31
10. — 20 iulii, 1919. — Curriculum studiorum philosophiae et religionis pro laicis in Pont. Universitate Gregoriana instituendum illustri donatur praeconio.	32
11. — 21 iulii, 1919. — Collegium Velehradiense « Pontificium » nominatur.	33
12. — 22 augusti, 1919. — Sex arcae studiorum gratuita (borse di studio) a Summo Pontifice Benedicto XV in Pont. Collegio Leoniano Anagnino liberaliter constituuntur ad totidem alumnos e dio- cesibus suburbicariis ibidem alendos.	34

13. — 1 octobris, 1919. — Nostro athenaeo Tokiensi conservando stips a christifidelibus exterarum nationum corroganda commendatur. 35
14. — 10 novembris, 1919. — Cathedra theologiae ascetico-mysticae in Pont. Universitatē Gregoriana erecta eiusque utilitates eximiis ornantur laudibus. 36

Acta Praepositi Generalis.

I — PRO SOCIETATE.

15. — 11 februarii, 1919. — Congregatio Procuratorum in sequentem annum differtur 41
16. — 12 martii, 1919. — Renovandae facultates extraordinariae. 42
17. — 19 aprilis, 1919. — Venia datur ut nostri Scholastici e militia redeuntes conficere privatim aut brevius possint studiorum curriculum 44
18. — 15 iunii, 1919. — Facultas initiandi Sacris post tertium theologiae annum Scholasticos, qui belli occasione sacerdotium differre coacti sunt 45
19. — 19 iunii, 1919. — De cultu SS. Cordis Iesu impense fovendo. 46
20. — 21 iunii, 1919. — Ratio ordinandi quinquennale periculum theologiae praescriptum lege ecclesiastica recens sacerdotio auctis. 57
21. — 2 augusti, 1919. — Cursus Magisterii in Pont. Universitate Gregoriana ineundi ratio atque institutio 61
22. — 26 augusti, 1919. — Recedendum a consuetudine adorandae SS. Eucharistiae in eodem altari, dum ibidem Sacrum litatur 65
23. — 12 septembris, 1919. — De colligenda pecunia ad domum Curiae Societatis novasque Pont. Universitatis Gregorianaes aedes Romae comparandas 66
24. — 12 septembris, 1919. — Cohortatio ad Nostros qui periodicis libellis cendendis dant operam, ut in scribendo evitent quamvis nationum nuper belligerantium offensionem, christianae vero caritatis iura fortiter tueantur 74
25. — 17 octobris, 1919. — De initio Visitationis anno superiore indictae. 78
26. — 21 novembris, 1919. — Nonnulla de *Formula* et *Practica* scribendi declarantur, accommodate ad rectius citiusque negotia Societatis expedienda 81
27. — 25 novembris, 1919. — Indicuntur suffragia pro R. P. Isidoro Zameza, olim Assistente Hispaniae 85
28. — 8 decembris, 1919. — Indicitur Congregatio Procuratorum in annum 1920. 87
29. — 31 decembris, 1919. — De privato Nostorum commercio litterarum et ratione Consultationum rite peragendarum secundum Instituti praescripta 93

II — PRO SINGULIS PROVINCIIS AC DOMIBUS.

PAG.

30. — 31 <i>ianuarii</i> , 1919. — Adhortatio de fine vocationis nostrae ac ratione illius assequendi	109
31. — 15 <i>augusti</i> , 1919. — Missionis Novi Mexici et Coloradi disiunctio eiusque ad Provincias Missourianam et Neo Aurelianensem accessio. Epistola de seiuncto Novo Mexico et Colorado a Provincia Neapolitana	119
32. — 15 <i>augusti</i> , 1919. — De delectu et institutione cleri Sinensis . . .	122
33. — 10 <i>novembris</i> , 1919. — Inspector studiorum superiorum creatur eiusque partes describuntur	144
34. — 13 <i>novembris</i> , 1919. — Residentiae Mancuniensis (Manchester) Superior declaratur iure adeundi Congregationem Provincialem posthac non amplius gaudere.	146
35. — 8 <i>decembris</i> , 1919. — Constituitur Vice-Provincia Iugoslavica .	147

III — RESPONSA.

36. — 22 <i>februarii</i> , 1919. — Spectacula scenica puellarum	149
37. — 30 <i>mai</i> , 1919. — Candidati impedimento essentiali irretiti . . .	149
38. — 7 <i>iulii</i> , 1919. — Candidati scholastici latinae linguae ignari . .	151
39. — 12 <i>novembris</i> , 1919. — Usus machinae dactylographicae . . .	151
40. — 21 <i>novembris</i> , 1919. — Biennium in Pont. Instituto Biblico . . .	152
41. — 29 <i>decembris</i> , 1919. — Indulgentiae Crucigerorum	153
42. — 31 <i>decembris</i> , 1919. — Operaria institutio Coadiutorum temporalium	153

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

I. — PRO SOCIETATE.

1.

12 februarii 1919.

Missa votiva de SS. Corde Iesu prima feria sexta cuiusque mensis omnibus nostris sacerdotibus ad decennium conceditur. — S. Rit. C.

SOCIETATIS IESU.

Hodiernus Praepositus Generalis Societatis Iesu ad magis magisque fovendam ex instituto singularem devotionem et peculiarem cultum eiusdem Societatis Iesu erga Sacratissimum Cor Iesu, a Sanctissimo Domino Nostro Benedicto Papa XV humillime flagitavit, ut omnes singuli Societatis sacerdotes prima feria VI cuiusvis mensis Missam votivam de Sacratissimo Corde cum *Gloria* et *Credo* celebrare possint, exceptis diebus excipiendis. Sanctitas porro Sua, his precibus ab infrascripto Cardinali Sacrae Rituum Congregationi Praefecto relatis, ita benigne indulgere dignatus est, ut ad proximum decennium omnes et singuli sacerdotes Societatis Iesu, in Ecclesiis seu Oratoriis tantum eiusdem Societatis, prima feria VI cuiusque mensis, Missam votivam de Sacratissimo Corde Iesu cum *Gloria* et *Credo* celebrare valeant, exceptis Festis duplicibus I et II classis, et Festis Domini, atque Feriis, Vigiliis Octavisque privilegiatis necnon Commemoratione Om-

nium Fidelium Defunctorum; servatis de cetero rubricis. Contrariis non obstantibus quibuscumque. Die 12 februarii.

A. Card. Vico Ep. Portuen., *Praef.*

ALEXANDER VERDE S. R. C. Secr.

NOTANDA.

1. Missa haec, ut accepimus ex sacra Congregatione, dicenda est cum *unica* tantum oratione, *exclusa qualibet commemoratione*. Attamen addenda est *Collecta pro re gravi*, si imperata fuerit, et tunc dicitur *sub distincta conclusione*. (16 feb. 1918 ad 2; vide *Acta Ap. Sed. X* [1918] 107).

2. Pro «Festis Domini» hic intelliguntur tantum Festa *Christi Domini* (2 iun. 1916 ad 1; ibid. *VIII* (1916) 227), non alia; quare si prima feria VI alicubi occurrat cum Octava Dedicationis Ecclesiae, *licet hoc sit Festum Domini* (1 nov. 1911 Rubr. noviss. tit. 9 n. 1), quia tamen non est *Christi Domini*, dici poterit Missa de SS. Corde.

3. Hanc Missam impediunt Octavae privilegiatae, seu Octava *Epiphaniae, Paschatis, Ascensionis, Pentecostes, Corporis Christi, Nativitatis Domini* (Rubr. gener. noviss.) et *Vigilia Epiphaniae*; Romae et in eius Districtu Octava quoque *Apostolorum Petri et Pauli* (S. R. C. decr. 11 augusti 1915; vide *Acta Ap. Sed. VII* [1915] 441 sq.).

4. Nova hac concessione uti poterunt etiam nostri Parochi vel quasi Parochi, licet in eorum Ecclesiis unica tantum Missa habeatur, dummodo haec a speciali aliqua obligatione non reservetur, ut esset Missa exsequialis vel pro Sponsis vel diei festi de praecepto. Ratio est quia Missa *parochialis* extra Dominicam vel Festum diem de praecepto non intelligitur; *Conventualis* vero nos non obligat. Ceterum usus ille in concessione non interdicatur.

2.

23 maii 1919.

Facultas conficiendi Aquam S. Ignatii a Loyola ad decennium prorogatur. — S. Rit. C.

REVERENDE IN Xto. P. PROVINCIALIS;

P. XTI.

Mitto ad Rm. Vm. exemplar Rescripti a S. Rituum Congregatione concessi die 23 maii h. a., quo facultas decennalis conficiendi *Aquam S. Ignatii* in aliud decennium prorogatur.

BEATISSIME PATER:

Praepositus Generalis Societatis Iesu ad pedes S. V. pro-volutus humiliter petit:

Ut benignam prorogationem concedere dignetur facultatis, qua quibusvis sacerdotibus idoneis, singillatim petentibus, po-

testatem iis faciat benedicendi, de consensu respectivi Ordinarii, Aquam S. Ignatii a Loyola, Conf., iuxta formulam rite approbatam, ac praeterea subdelegare sibi valeat Superiores Missionum ad eiusmodi facultatem aliis idoneis sacerdotibus pariter tribuendam.

Ut ad multo uberiores pietatis fructus inde consequendos, ipse Praepositus Generalis subdelegare sibi valeat Provinciarum Societatis Praepositos, ad quos e remotissimis quibusque locis multo facilius accedant sacerdotes eandem facultatem postulaturi.

Et Deus etc.

SOCIETATIS IESU.

Sacra Rituum Congregatio, vigore facultatum sibi specialiter a SSmo. Dno. Nostro Benedicto Papa XV tributarum, Rmo. Praeposito Generali Societatis Iesu facultates supra relatas per Rescriptum S. R. C. diei 24 novembris MCMIX iam concessas et anno currenti expiraturas, ad proximum decennium benigne prorogavit. Contrariis non obstantibus quibuscumque.

Die 23 maii 1919.

L. ✠ S. A. Card. Vico Ep. Portuen., *Praef.*

ALEXANDER VERDE S. R. C. *Secr.*

Haec facultas ita cum Nostris communicatur :

1. Ut omnes Societatis sacerdotes quemadmodum adhuc factum est, conficere valeant Aquam S. Ignatii ;

2. Ut omnes Praepositi Provinciales pro suis Provinciis, et Missionum nostrarum Superiores pro suis Missionibus, concedere possint quibusvis sacerdotibus idoneis, singillatim petentibus, facultatem eandem, de consensu proprii Ordinarii. Hanc autem facultatem, Praepositi Provinciales et Missionum nostrarum Superiores singulis sacerdotibus non verbo tenus concedant, sed datis litteris, quarum exemplum cum hisce mittitur ;

3. Ut in benedicendo adhibeatur formula dudum ab eadem S. Rituum Congregatione approbata.

Cum autem usu Aquae S. Ignatii uberiora in dies beneficia tum animis tum corporibus a Deo conferantur, ut anno superiore cum morbus hispanus ubique ingravesceret vidimus, omnes Nostros, praesertim operarios, magnopere hortor,

ut eundem usum late propagent: Praepositi vero Provinciales et Superiores Missionum curent aptissima quae videbitur ratione, ut sacerdotibus externis sui territorii innotescat, eos facultatem benedicendi Aquam S. Ignatii ab ipsis accipere posse, eamque petentibus tribuant illico pagellam.

Commendo me ss. SS.

Romae, 27 iunii 1919.

Rae. Vae.

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

(*Exemplum*)

PRAEPOSITUS PROVINCIAE N.

SOCIETATIS IESU.

Potestate utentes, a SSmo. D. N. Benedicto PP. XV die 23 maii 1919 Praeposito Generali Societatis Iesu benigne concessa, Nobisque rite communicata, libenter annuimus petitioni dioecesis eique facultatem impertimus benedicendi, de respectivi Ordinarii consensu, Aquam sub invocatione S. Ignatii Societatis Iesu Conditoris, secundum formulam a S. Rituum Congregatione approbatam die 30 augusti anni 1866.

Datum die men. an.

(*Sigillum Provincialis*)

N. N.

Praep. Prov. N.

Gratis.

MODUS BENEDICENDI AQUAM S. IGNATII

CONFESSORIS.

℣. Adiutorium nostrum in nomine Domini,

℟. Qui fecit caelum et terram.

℣. Sit nomen Domini benedictum.

℟. Ex hoc nunc et usque in saeculum.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

Domine Sancte, Pater omnipotens, aeternæ Deus, qui benedictionis tuæ gratiam aegris infundendo corporibus facturam tuam multiplici pietate custodis, ad invocationem nominis tui benignus assiste, ut, intercedende beato Ignatio Confessore tuo, famulos tuos, ab aegritudine liberatos et sanitate donatos, dextera tua erigas, virtute confirmes, potestate tuearis, atque Ecclesiae tuæ sanctae cum omni prosperitate restituas. Per Dominum nostrum etc.

Immergitur aquae numisma seu reliquarium S. Ignatii, et immersum tenetur usque ad finem huius orationis.

Benedic, Domine, hanc aquam, ut sit remedium salutare generi humano, et per intercessionem beati Ignatii, cuius numisma (*vel reliquiae*) in eam immergitur, (*vel immerguntur*) praesta, ut, quicumque ex illa sumpserint, corporis sanitatem et animae tutelam percipiant. Per Christum Dominum nostrum.

Educitur ex aqua numisma seu reliquarium.

OREMUS.

Deus, qui, ad maiorem tui nominis gloriam propagandam, novo, per beatum Ignatium subsidio militantem Ecclesiam roborasti; concede, ut, eius auxilio et imitatione certantes in terris, coronari cum ipso mereamur in caelis. Per Dominum nostrum etc.

3.

22 iunii 1919.

De Consecrationis familiarum SS. Cordi Iesu propagatione ac fine. — Alloc. Sum. Pont. Benedicti XV.

AD ROMANOS MODERATORES
ET HORTATRICES APOSTOLATUS ORATIONIS.

Ha letto bene nell'animo Nostro chi (1) vi ha scorto il proposito di « proteggere, di incoraggiare e, quasi diremmo, di far nostra l'Opera della Consacrazione delle famiglie al Sacro Cuore di Gesù ». Più volte abbiamo detto che vorremmo da tutti riconosciuto il regno sociale di Gesù Cristo; ma, poichè la società si compone di famiglie, non è la consacrazione di queste al Divin Cuore il mezzo più efficace per estendere e propagare quell'anelato regno sociale?

(1) P. Paschalis Aloisi Masella S. I., qui brevi concinnaque oratione pronunziata, romanum moderatorum et hortatricum Apostolatus Orationis coetum, Summo Pontifici, augusto in solio sedenti, adstantem obtulit.

A Noi non dispiace la novità della forma, onde benemerite persone si adoperano già da qualche anno a rendere più sensibile il possesso, che il Sacro Cuore dovrebbe avere dei domestici focolari. Ma, non sembrando che una forma in certa guisa dispendiosa possa convenire a tutte le famiglie dei cristiani, e, volendo dall'altra parte che niuna famiglia resti esclusa dai benefici della consacrazione al Divin Cuore, era necessario mantenere in onore quel sodalizio a cui si deve la priorità dell'appello ad una consacrazione che, mentre è sostanzialmente uguale a quella di nuova forma, riesce insieme possibile così ai poveri come ai ricchi, così ai nobili come ai plebei. Di qui la definitiva organizzazione che Noi stessi abbiamo dato per l'Italia all'opera della Consacrazione delle famiglie al Sacro Cuore, cogliendo l'opportunità della circostanza in cui la direzione dell'Apostolato della preghiera era da poco ritornata anche in Italia alla benemerita Compagnia di Gesù.

Nel compiere un tale atto, ci arrideva la speranza che esso avrebbe facilitato il progressivo incremento della salutarissima opera in mezzo alle popolazioni d'Italia. Ed ecco che ora abbiamo inteso con singolare piacere che l'opera della Consacrazione delle famiglie al Sacro Cuore, dopo che è stata da Noi riannodata alla pia associazione dell'Apostolato della preghiera, ha cominciato a diffondersi più largamente in Italia, e a produrvi maggiori frutti di benedizione. Diamo lode al Signore che questo maggiore sviluppo possa ammirarsi anzi tutto in Roma, e Ci compiacciamo nel sapere che una nobile gara di imitare gli esempi di Roma già si manifesta in molte diocesi d'Italia. Ma il Signore per diffondere la cara devozione si vale dei direttori dell'Apostolato della preghiera, e delle zelatrici del suo Divin Cuore: agli uni e alle altre vada dunque la nostra parola di rallegramento pel lavoro già compiuto, e di augurio o incitamento per ciò che ancora rimane da fare.

Noi vorremmo infatti che l'Opera della Consacrazione delle famiglie al Sacro Cuore si estendesse ognora più, e che le famiglie consacrate al Divin Cuore « vivessero », come suol dirsi con frase energica, « vivessero la fatta consacrazione ». E Ci pare che, ad ottenere il doppio intento, basti volgere lo sguardo a memorie e cose domestiche.

Senza dire dei « libri d'oro » custoditi nel Santuario di Montmartre, perchè relativi unicamente alla Francia, è noto che nel

Monastero di Paray le Monial si conservano trentacinque volumi, contenenti i nomi di un milione ottantaduemila e quattrocentocinquantanove famiglie, di tutte le nazionalità distinte dalla francese, e consacrate al Divin Cuore in seguito all'appello fatto nel 1889 dall'Apostolato della Preghiera. A torto si direbbe che i centri dell'Apostolato della Preghiera non altro facessero che lanciare un appello ed aprire gli album di firme, le quali non dovessero essere che adesioni passeggiere per un movimento occasionale. Imperocchè l'occasione fu veramente il centenario della Rivoluzione francese e della rivelazione del grande messaggio: ma le adesioni delle famiglie furono così poco passeggiere e occasionali, che nel « Bollettino del Voto Nazionale » si poterono leggere queste parole: « Benediciamo la Provvidenza per questo risultato meraviglioso: del resto non è che un principio: i libri d'oro della Consacrazione aperti nel 1889 non si chiuderanno più ». Ad ogni modo però Noi non vogliamo disconoscere la causa occasionale dell'esito meraviglioso ottenuto dall'appello lanciato nel 1889 dall'Apostolato della Preghiera. Soltanto chiediamo: e perchè non isorgere nuova opportuna occasione di moltiplicare i frutti di quell'antico appello, di cui l'eco non si è mai spenta, nell'annuncio della prossima canonizzazione della Vergine di Paray le Monial, da Gesù Cristo stesso eletta a propagatrice della devozione al suo Divin Cuore? Toccava a Noi di emettere oggi tale idea, e Noi saremmo felici se, in occasione della sperata canonizzazione della beata Alacoque, uno straordinario numero di famiglie italiane consacrate al Divin Cuore venisse ad accrescere le domestiche glorie dell'Apostolato della Preghiera, senza disconoscere che i promotori di altra forma di consacrazione potrebbero anch'essi adoperarsi a congiungere le voci di altre nazioni all'inno di amore, che nella circostanza indicata vorremmo fosse elevato al Cuore di Gesù da tutte le famiglie cristiane.

Manifestando questo nostro pensiero ai direttori dell'Apostolato della Preghiera e alle zelatrici del Sacro Cuore, che abbiamo il piacere di vedere oggi qui adunati alla Nostra presenza, sappiamo di deporre un buon seme in terreno ben preparato. Laonde ci compiaciamo nella speranza di poter far vedere, che la consacrazione delle famiglie quale fu proposta dall'Apostolato della Preghiera nel 1889 se decadde, negli anni successivi,

dallo slancio che la causa occasionale del doppio centenario avea suscitato, non decadde nondimeno fino a far temere che la Consacrazione delle famiglie non debba appartenere all'Apostolato della preghiera come specie al genere e come parte al tutto: d'altronde ciò che è stato promosso da una istituzione può dirsi in un certo senso che le appartenga, e che ad essa stia subordinato, come la parte al tutto e la specie al genere.

Ma a Noi preme di insistere anche più specialmente sulla seconda cosa, che abbiamo detto formare oggetto dei Nostri desiderii riguardo alla Consacrazione delle famiglie, ed è che le famiglie consacrate al Divin Cuore «vivano la fatta consacrazione». E chi non sa che questa non deve consistere in una semplice o passeggera manifestazione di vita cristiana? Deve essere invece il principio di una serie di atti, capaci di dimostrare che la casa consacrata al Divin Cuore è divenuta il soggiorno della fede, della carità, della preghiera, dell'ordine e della pace domestica. Tutta la vita della famiglia consacrata al Divin Cuore deve svolgersi all'ombra di questo celeste patrocinio. Oh! dal Cuore di Gesù devono attingere forza i vecchi e prudenza i giovani; devono avere conforto gli afflitti e pazienza gli infermi: nel Cuore di Gesù devono le madri versare la piena dei loro affanni, e i genitori le ambasce per l'incerto avvenire della famiglia. Ma non è agevole comprendere che tutto ciò suppone il frequente adunarsi della famiglia ai piedi della immagine di Gesù per raffermarsi nel retto sentiero, o per aver conforto in mezzo ai dolori, mercè la preghiera fatta in comune? In questa somma di esercizi di pietà o, se meglio piaccia, in questa cura costante di camminare all'ombra del patrocinio del Sacro Cuore, consiste ciò che Noi chiamiamo «il vivere la fatta consacrazione».

Non crediamo doverci indugiare sulla necessità di questo elemento costitutivo della pia pratica, perchè nessuno ignora che questa non consiste nel solo atto, o nella semplice formula della consacrazione delle famiglie al Divin Cuore. Ricordiamo piuttosto che negli annali dell'Apostolato della Preghiera si legge l'invito fatto sin dal 1889 alle famiglie consacrate al Divin Cuore di iscriversi all'Apostolato stesso, così ricco di indulgenze e di favori spirituali. Ma a che mirava quell'invito se non

a conservare unite le famiglie consacrate al cuore di Gesù, e a mantenere il contatto fra esse e i loro zelatori o zelatrici? Il primo grado dell'Apostolato consiste « nel consacrare ogni nostra giornata al Sacro Cuore »; chi pertanto promuove l'associazione all'Apostolato della Preghiera promuove « il vivere la fatta consacrazione » delle famiglie al Divin Cuore, perchè la vita si compone di giornate, e chi è iscritto all'Apostolato della Preghiera deve anzitutto consacrare a Gesù « ogni sua giornata ».

Non andiamo più innanzi nell'indicare l'antica e sempre nuova gloria dell'Apostolato della Preghiera. Ci rivolgiamo invece ai direttori dell'Opera della Consacrazione delle famiglie e alle zelatrici romane del Sacro Cuore, e diciamo ad essi: sulla vostra diligenza e sul vostro zelo facciamo assegnamento non solo per avere maggior numero di famiglie consacrate al Divin Cuore, ma anche per averle tali che « vivano la fatta consacrazione ». L'omaggio che vorremmo poter offrire a Gesù in occasione della sperata canonizzazione della precipua propagatrice del culto al suo Divin Cuore dev'essere un omaggio completo: ora, ad aver completo l'omaggio delle famiglie consacrate al Cuore di Gesù, è d'uopo di farle vivere la fatta consacrazione mercè le pie industrie e le pratiche devote che suggerisce l'Apostolato della Preghiera: l'iscrizione a questa santa Lega sia dunque il mezzo sul quale insistano di più gli zelatori e le zelatrici del Sacro Cuore, a perpetuare il ricordo ed i frutti della consacrazione dei domestici focolari.

A questa opera di zelo non possono sottrarsi gli zelatori e le zelatrici del Divin Cuore che non vogliano venir meno a ciò che importa il loro nome medesimo; crediamo anzi che la circostanza del tempo, prossimo all'annua festa del Sacro Cuore, ne agevoli l'adempimento. Non a torto infatti lo zelo si paragona alla fiamma, perchè lo zelo è rispetto all'amore ciò che la fiamma è rispetto al fuoco. Non ogni fuoco sprigiona fiamme; ma ogni fiamma suppone il fuoco, e tanto più alta si eleva la fiamma quanto più acceso è il fuoco. Or la imminente festa del Sacro Cuore non mira ad accendere vieppiù nelle anime nostre il mistico fuoco dell'amore a Gesù? Più alta e più maestosa deve dunque elevarsi anche dai nostri petti la fiamma dello zelo, e dove si accresce lo zelo pel Divin Cuore ivi deve aversi

maggior facilità nel promuovere la consacrazione delle famiglie a questo Cuore Santissimo. È così bello il frutto di questo zelo che Noi siamo disposti ad applaudirlo, da qualunque parte provenga, e su quanti si adoperino, in qualsiasi luogo e con qualsivoglia forma, ad agevolare la consacrazione delle famiglie cristiane al Cuore di Gesù, Noi invochiamo la divina benedizione.

Ma la benedizione di Dio invochiamo con particolare affetto sui figli di Roma, che oggi Ci hanno rallegrato con la notizia dei salutari effetti già prodotti dalla definitiva organizzazione, che Noi stessi abbiamo dato all'opera della Consacrazione delle famiglie al Cuore di Gesù. A così lieta aurora corriponda uno splendido meriggio, che si abbelli così del numero come della qualità delle famiglie consacrate al Divin Cuore. E la benedizione di Dio scenda copiosa sulle persone e sulle famiglie degli zelatori e delle zelatrici del Sacro Cuore, così in Roma come in altre parti d'Italia, anzi di tutto il mondo, affinché fra coloro che si adoperano al bene dei fratelli nessuno fallisca alla propria meta.

Eadem allocutio latine reddita.

Mentem Nostram bene perspectam habent qui existimarunt nobis firmum inesse consilium, ut opus illud, quod Consecratio Familiarum Divino Cordi Iesu iam est rite nominari coeptum, non tueremur solum et promoveremus impense, sed etiam Nostrum quodammodo faceremus. Ostendimus saepenumero nil Nobis esse antiquius, nil magis in votis, quam ut in hominum societate et coniunctione Iesu Christi regnum late pateat, ubique venerandum ratumque habeatur. Cum autem ex familiis constet societas, quid opportunius, quid efficacius quam familiarum Divino Cordi consecratio, ad Iesu Christi regnum inter homines celerius propagandum firmiusque constituendum?

Res sane laudanda visa Nobis est nova forma quaedam, a piis nonnullis hominibus haud ita pridem inventa, qui curam et operam in hunc finem ponebant, ut intra catholicorum domesticos parietes sacratissimum Iesu Cor teneret imperium; et id quasi sensus ipsos percelleret. At quoniam ad formam illam oporteret pecuniam insumi, et contra ad quascumque familias, sicut aequum est, Consecratio Divino Cordi pertinere debet, suus est conservandus honor sodalitati illi, quae prior eiusmodi Consecrationem protulit, ad eamque simul talem excogitavit formam, quae tum divitibus et claro genere ortis, tum pauperibus et tenuioribus sit facilis: ab ista vero illa quae nova induci volebat forma re ipsa non differt. Quare, quidquid huius rei est, totum Societati Iesu vindicandum censuimus, occasionem nacti qua Societas Iesu Apostolatam, quem dicunt, Orationis, ut munus sibi proprium etiam in Italia iterum assumpserat gerendum: quo pariter tempore

piam sacratissimo Cordi Consecrationem stabili quadam regula firmisque constitutionibus muniendam curavimus.

Quae cum perficiebamus, suavi tenebamur spe, fore ut opus tam salutare per Italiae regiones in dies magis propagaretur. Nunc vero gratissima exstitit Nobis narratio eorum, qui asserunt hoc Consecrationis opus, ex quo tempore per nos cum Apostolatu Orationis est iterum coniunctum, iam in Italia longius latiusque diffundi, maioresque producere religionis et pietatis fructus. Maximas agimus divinae Bonitati grates, quod in hac re tam sancta Romam possumus ad imitandum proponere, exemplar ad priscae fidei normam expressum; quod exemplar et aliarum in Italia dioecesium Christifideles cum gaudio accipimus referre conari. Ad rem vero perficiendam adhibet providentia Dei operam eorum, qui Apostolatus Orationis ubique constituendi appellantur moderatores hortatoresque, et quae Hortatrices Cultus Divini Cordis: quibus sua merito tribuenda laus, ob res iam praeclare gestas; verbaque nostra quasi calcaria addant, cum bonis ominibus, ad studium impensius curamque alacriorem, quo feliciores progressus habeantur. Id enim exoptamus ardentem ut opus Consecrationis familiarum Divino Cordi magis ac magis ubique cognoscatur, excipiatur, ametur; utque familiae illae omnes, quae se ita consecraverint, vitam, si his licet uti verbis, Consecrationis vivant. Ad utrumque vero propositum assequendum, magnopere conferet quarumdam domesticarum rerum memoria et iucunda recordatio. Nam, ut « Libellos aureos » omittamus, qui in sacra aede ad Montem Martyrum Parisiis servantur, ii enim Galliam tantummodo respiciunt, notum est in celebrato illo Parodii monasterio ad triginta haberi volumina, in quibus ingens exstat nominum conscripta series, videlicet supra decies centena octoginta et duo millia familiarum quadringentae et quinquaginta novem, omnes non de gallica natione, sed ubicumque gentium adlectae, quae in cultum Divini Cordis nomina dederunt sua; cuius rei qui opus Apostolatus Orationis moderantur, auctores suasoresque fuerunt, anno 1889. Vehementer vero erret falsoque obsistat, si quis velit obiicere fuisse e praecipuis Apostolatus Orationis sedibus propositos libellos inseribendis nominibus, ut ea res veluti ad tempus et per quamdam dumtaxat occasionem foret peracta. Data revera est eiusmodi inscriptionibus occasio per eorum temporum iniquitatem, quibus nefarii homines centenariam rebellionis Galliae memoriam celebrare parabant; catholici vero fideles memoriam illius anni, quo primum, post portenta in Monasterio Parodiensi habita, Divino Cordi ritu recepto et sollemni litatum est: at contra, tot familiarum consensus et tam mira conspiratio nullo modo fuit res circumscripta limitibus occasionis illius et perbrevis peritura. Harum rerum testimonium eruitur etiam ex commentariis illis, quibus titulus est *Votorum per nationes Commentarii* ubi haec habentur verba: « Magna Dei providentiae habenda gratia est, quod curam operamque nostram tali exitu fructuque donavit: ceterum, ut probe consideranti patet, res est tantummodo in initio: aureos enim libellos Divino Cordi consecrandorum, apertos in annum 1889, spes fulget certa numquam fore claudendos ». Neque autem infirmari volumus ad exitum illum per occasionem quamdam singularem fuisse perventum, cum ii, qui opus Apostolatus Orationis regunt, ad propositum consiliumque suum in lucem editis scriptis Christifideles invitarunt et impellere studuerunt. Id quaerimus unum, ad fervorem illum Consecrationis iterum excitant

dum, utque veteres ii pietatis fructus novis fructibus cumulentur, sintne opportuna occasio honores sanctorum proxime decernendi religiosae illi virgini, quae e monasterio Parodiensi tantam effuderit lucem ad cultum Sacratissimi Cordis ubique propagandum firmeque constituendum? Nostrum certo hoc erat munus Nostraeque partes ut tale proponeremus consilium: summumque Nobis erit gaudium si, quo tempore Beata Margarita Alacoque, cum ingenti hominum expectanda celebritate inter sanctos sollemni ritu adscribetur, maxima etiam per Italiam multitudo familiarum, quae se Divini Cordis obsequio addictas devotasque voluerint, domesticas Apostolatus Orationis laudes augere videatur. Quam in re illud etiam recognoscendum credimus, homines, qui alteri formae Consecrationis faveant, posse et ipsos operam suam conatumque conferre, ut, concinentibus diversarum nationum vocibus, Cor Divinum quodam concordi amoris cantu per christianas familias celebrandum sit.

Sententiam vero consiliumque Nostrum, quae cogitatione complexi sumus animoque tenemus, libenter patefacimus tum moderatoribus Apostolatus Orationis tum hortatricibus cultus Sacratissimi Cordis, quos hic sub nostris oculis collectos frequentesque conspiciamus: mentemque nostram iis cum significamus, probe scimus mandari per nos bonum semen terrae fertili et sapienter cultae. Quamobrem complectimur et fovemus spem, futurum ut ex eventu luculenter appareat opus Consecrationis familiarum merito ad Apostolatatum Orationis pertinere: cui institutioni Consecratio ista originem suam acceptam referre debet, cum eaque arcte coniungi eique subesse, veluti pars toti, veluti generi species. Neque vero opponendi adest locus ardorem et studium illud in opus Consecrationis, primitus ex Apostolatu Orationis obortum anno 1889, cum duplex illa centenaria memoria celebraretur, postea, labente tempore, deferbuisse aliquantum: id enim reponendum videtur, quidquid ex aliqua re originem duxerit, eidem ut generi speciem stricte legitimoque iure subesse.

Sed tamen quod mens Nostra spectat in primis, quodque optamus ardentius, illud est, ut altera pars omni ope studioque promoveatur, ut nempe consecratorum familiae, prout iam verbis superius denotavimus, vitam Consecrationis ipsam vivere videantur. Quis enim neget vehementer falli eum qui opinetur hanc Consecrationem haberi perfectam, si in simplici aliqua et fugaci pietatis significatione consistat? Profecto e Consecratione principium ducere debet fidelium vita ad mentem Divini Redemptoris composita, e cuius Corde, quasi ex illimi fonte deriventur christianae virtutes: debent in consecratorum familiis vigere et spectari fides, charitas, studium rite persolvendi preces, temperantia, pax et domestica quies; ita ut consecrati omnes, caelesti tutela freti, vitam traducant a vitiorum illecebris remotam, et quidquid vile et probrosum in humanis est praetergredientem. E sanctissimo Corde Iesu hauriant robur senes, prudentiam iuvenes, solamen moerentes, patientiam aegroti: in Cor illud effundant poenas doloresque suos, si qua materfamilias aerumnis conflictatur, si qui parentes anxietate tenentur ob incertam familiae fortunam. Quae omnia si rite praestari velint, nonne illico patet debere quaecumque familiam saepius ante Iesu imaginem convenire, in genua provolvere precesque fundere, quo superius augeatur auxilio, ad virtutes excolendas, ad dolores levandos? Hae omnes pietatis industriae, hic virtutis amor et sollers cura, hoc studium constans et vigilans traducendi dies noctesque

sub oculis Iesu, nihil demum est nisi vitam, uti iam diximus, Consecrationis vivere.

Quam rem iam satis superque explanasse videmur, neque in ea diutius existimamus immorandum: nemo enim ignorat in simplici aliqua formula totum hoc Consecrationis opus minime consistere. Hic potius revocandum censemus, in annalibus Apostolatus Orationis, anno 1889, invitationem quamdam exstare, ut qui Divino Cordi se consecrassent, iidem etiam operi Apostolatus Orationis nomina, darent, in quod opus ex indulgentia Pontificis Maximi de Ecclesiae thesauro et peccatorum expiatio et plura alia bona collata essent. Quid autem invitatio illa spectabat nisi ut familiae Cordi sanctissimo consecratae, inter se unitae manerent quodam charitatis vinculo, utque cum Moderatoribus et Hortatricibus consuetudine aliqua iungerentur? Gradus in Apostolatu Orationis primus est, ut dies singulos nostraque omnia Divino Cordi consecremus: quare fit, siquidem diebus vita componitur, ut per Apostolatun Orationis iam quodammodo Consecrationis vitam vivamus.

Sed de veteri semperque recenti Apostolatus Orationis laude iam satis dictum est. Sermone Nostro ad eos convertimus, qui Moderatores sunt Consecrationis familiarum et quae Hortatrices cultus sacratissimi Cordis, iisque sic verba facimus: Vestra confisi diligentia industriaque singulari spem fovemus fore ut, Deo favente, in dies augeatur numerus familiarum, quae se Divino Cordi consecrent, et vitam, ut par est, Consecrationis vivant. In illud autem tempus, quo sanctorum honores, sicut in omnium votis est, sollemni ritu decernerentur religiosae illi virgini quae e monasterio Parodiensi fuit auctrix insignis cultus sacratissimi Cordis illumque mirifice propagavit, rem peropportunam in honorem et laudem Redemptoris caelestis oblaturi videmur, si innumeras possimus offerre familias, quae se Eius Cordi amantissimo consecraverint, et vitam Consecrationis, qua par est pietate et cura, vivere nitantur. Quare huc spectet Apostolatus Orationis, in quo promovendo ii, ad quos pertinet, omnes nervos virium suarum industriaeque contendant.

Ab huius autem operis alacritate minime possunt abesse quotquot moderatores et hortatrices sunt ad cultum Divini Cordis propagandum, nisi a munere suo deficere velint: quin imo pro certo habemus eorum sollertiam et diligentiam, iam annuo die festo sacratissimi Cordis advertante, magnopere auctum iri: id enim expectandum est ex amore qui in Iesum sub tale tempus ardentior esse debet. Ac velut ex maiore ac fervidiore igne flamma erumpit acrior et attollitur altius, sic, crescente amore, qui caelestis ignis est, augebitur etiam mystica flamma illa studii flagrantis erga opera pietatis et divini cultus. Aestuet igitur in pectoribus nostris ardor charitatis, ferveat studium cultus promovendi in Cor sacratissimum: atque haec eo facilius assequi possumus, quo plures familias ad salutarem illam Consecrationem impellemus. Adeo vero pulchros et pretiosos iudicamus esse fructus operis huius, ut summa laude digni habeantur a nobis illi omnes qui, quocumque loco et quacumque sub forma, in familiarum Consecrationem studium et vires suas velint conferre: quare iis libenter admodum a Deo, bonorum omnium largitore, bene precamur.

Sed singulari quodam affectu bene precamur his Romae filiis, qui hodie animum nostrum dulci affecerunt laetitia, cum ad nos retulerint quam copiosi et sa-

lutares iam percipiantur fructus ex opere illo Consecrationis familiarum, appositis regulis et certis legibus ad mentem Nostram constituto. Tam laete exorientem auroram, tamque pulchra colorum varietate coruscam, dies sequatur felicissimus; familiae nempe, quae Divino Cordi velint consecrari, et numero et qualitate spectentur. Omnes vero huius operis et moderatores et hortatrices eorumque domos Deus benigne tueatur cumuletque bonis; idque non Romae solum, sed et in reliquis Italiae partibus, imo in orbe universo; ut quicumque in aliorum utilitatem et salutem impendant sollertiam et vires, iidem ad effectum perveniant.

4.

26 augusti 1919.

Menses in tirocinio acti ante militiam in biennii rationem computari possunt. — S. C. de Relig.

REVERENDE IN XTO. P. PROVINCIALIS:

P. XTI.

Quosdam Provinciarum Praepositos privatis litteris per superiores menses monueram, Novitios qui antequam stipendia, bello europaeo saeviente, facerent, annum canonicum in tirocinio integrum non posuissent, dein e castris reduces debere in Domo Probationis illum denuo incipere ac totum continenter conficere; neque tamen vota simplicia nuncupare posse nisi post biennium ab eorum reditu perfecte completum. Nuper autem a S. Congregatione de Religiosis facultas mihi benigne facta est concedendi iis qui in militia bene se gessissent, ut menses ante militiam in exercitiis tirocinii peracti in biennii rationem inducerentur. Quam facultatem cum omnibus Praepositis Provincialibus communicandam censui.

Commendo me ss. SS.

Rae. Vae.

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

BEATISSIME PATER:

Complures Novitii S. I. hisce annis ad exercitum evocati sunt, antequam annum compleverant, qui omnes a militia reduces annum integrum atque continuum iuxta Canones intra saepa Novitiatus aut iam peregerunt aut peracturi sunt. Cum

autem in Societate Iesu ante vota requiratur biennium, idque a Praeposito Generali contrahi nequeat, petitur ut pro iis, qui in militia bene se gesserunt, menses in exercitiis novitatus peracti ad biennium computare liceat.

Et Deus etc.

Vigore facultatum a SSmo. Dno. Nostro concessarum, S. Congr. Neg. Relig. Sodal. praeposita, audito voto R. P. Praepositi Generalis, eidem benigne commisit, ut pro suo arbitrio et conscientia gratiam concedat.

Romae, die 26 augusti, 1919.

L. ✠ S.

R. Card. SCAPINELLI *Praef.*

VINC. LA PUMA, *Subsecr.*

5. 10 septembris 1919.

Nova Patnensis dioecesis ac Missio in India curae Societatis Iesu demandatur. — Litt. Ap. (1)

BENEDICTUS PP. XV.

Ad perpetuam rei memoriam. — In suprema Principis Apostolorum Cathedra, nullis quidem meritis, divinitus collocati, Praedecessorum Nostrorum vestigiis inhaerentes, spiritualibus fidelium necessitatibus et fidei atque evangelicae veritati provehendae Apostolica Nostra auctoritate providere satagimus. Iam vero cum in septentrionali Indiarum Orientalium territorio, gravibus obstantibus difficultatibus atque illius praesertim amplitudine, impar sit evangelicorum operariorum inibi adlaborantium numerus, novaque dioecesis opportune efformari posse videatur, quae aliis accedentibus sacerdotibus uberius fidei incremento consulere possit; Nos collatis con-

(1) Ex *Actis Ap. Sed. XI* (1919) 456.

siliis cum VV. FF. NN. S. R. E. Cardinalibus negotiis Propagandae Fidei praepositis, quo melius prospiciatur catholicae fidei utilitatibus atque incrementis, haec, quae infrascripta sunt, decernenda in Domino existimavimus. Nimirum, Motu proprio atque ex certa scientia et matura deliberatione Nostris deque Apostolicae Nostrae potestatis plenitudine, praesentium vi, ex territoriis, quibus integre constant actualis Praefectura de Bettiah et regio Nepol, nec non orientalis plaga dioecesis Allahabadensis, quae iacet ad meridiem fluminis Ganges, quaeque pars est novarum civilium provinciarum de Behar atque Orissa, districtum includens de Behar portionemque districtus de Patna et districtus de Bhagalpur, novam dioecesim formamus, fundamus, cui nomen ab urbe Patnensi facimus; pariterque decernimus ut Episcopi residentiae locus in civitate Bankipur figatur et nova Patnensis dioecesis ad provinciam ecclesiasticam Calcuttensem pertineat, tamquam illi Metropolitanae Ecclesiae suffraganea, eiusque cura Societatis Iesu Missionariis demandetur. Similiter per praesentes, de Apostolicae Nostrae potestatis plenitudine, statuimus, ut dioecesi Allahabadensi, cui adhuc et Patnensis nomen erat, unicus et exclusivus in posterum sit titulus Allahabadensis. Haec vero mandamus, decernentes praesentes Litteras firmas, validas atque efficaces semper existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri atque obtinere, illisque ad quos spectat, vel in posterum spectare poterit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari; sicque in praemissis iudicandum esse ac definiendum, atque irritum et inane fieri si secus super his, a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus Apostolicis Constitutionibus ceterisque omnibus in contrarium facientibus quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris, die X septembris MCMXIX, Pontificatus Nostri anno sexto.

P. Card. GASPARRI, *a Secr. Stal.*

II. — PRO DOMIBUS AC SODALIBUS.

6.

19 decembris 1918.

Sociale opus L'Action Populaire de Reims, Summo Pontifici maxime laudatum, eiusdem munifica liberalitate ex ipsis belli ruinis recreatur — E Secr. Stat.

AD P. GUSTAVUM DESBUQUOIS

OPERIS MODERATOREM.

MONSIEUR LE DIRECTEUR :

Le Saint-Siège a déjà tenu maintes fois à vous louer des efforts déployés par l'Action Populaire pour promouvoir les idées et les organisations sociales. Il l'a fait avec d'autant plus de satisfaction qu'il sait combien grand est votre zèle et combien profond est votre dévouement à toutes ses directions sur ces questions si importantes.

Le Saint-Père a été particulièrement affecté en apprenant qu'à Reims, le siège de votre œuvre, ainsi que toutes vos publications et vos documents, ont été détruits. Il en est d'autant plus attristé qu'il serait aujourd'hui plus nécessaire que jamais de redoubler vos efforts pour grouper et organiser partout les bonnes volontés. Ce serait rendre à votre pays et à la religion les plus éminents services.

Désireux de vous aider à réparer vos ruines et de vous encourager toujours davantage dans votre œuvre, le Saint-Père a daigné vous accorder la somme de dix mille liras.

Ce m'est une joie de vous faire parvenir cet auguste don et de vous dire que Sa Sainteté vous bénit de tout cœur ainsi que vos collaborateurs.

Veuillez agréer, Monsieur, l'expression de mes sentiments dévoués en Notre-Seigneur.

Du Vatican, 19 décembre 1918.

P. Card. GASPARRI.

7.

1 ianuarii 1919

Nostrorum in Venezuela labores magnis efferuntur laudibus. — S. C. Consist.

AL Rmo. P. WLODIMIRO LEDÓCHOWSKI

PREPOSITO GENERALE D. C. D. G.

RMO. PADRE :

Con lettera del 1º novembre decorso, Mgr. Marchetti, Internunzio Apostolico del Venezuela, mette in particolare evidenza l'opera intelligente e attiva dei buoni Padri Gesuiti che reggono il Seminario metropolitano di Caracas, facendo ri-

levare il loro zelo non comune, non solo come educatori, ma anche come santi missionari, sia nella città di Caracas che nei paesi più remoti di quella Repubblica; ove si recano durante le vacanze, sfidando calori e pericoli d'infermità, e con zelo veramente apostolico.

Non posso non farne parola con la P. V. Rma., per conforto suo e per conforto anche di quei buoni Religiosi, che, sebbene attendano dal cielo la cdegnata ricompensa delle loro fatiche, gradiranno tuttavia sapere che la S. Sede li approva e li apprezza, e potranno da ciò trarre animo maggiore al lavoro in mezzo alle difficoltà, in cui, come dovunque e sempre, anche per essi colà si svolge.

Mgr. Internunzio esprime il desiderio e fa voti che il Provinciale di Castiglia invii nel Venezuela altri Padri della Compagnia; in vista anche del momento propizio, in cui il Governo non è ad essi ostile, i Vescovi li domandano e il popolo li rispetta e li ama. Ma su ciò la P. V. avrà raccomandazioni anche da altra parte. Intanto però io Le faccio presente questo voto e ne caldeggio l'esaudimento.

Col dovuto ossequio intanto mi professo

della P. V. Rma.

Dmo.

✠ G. Card. DE LAI, Vesc. di Sabina
Segr.

8.

22 februarii 1919.

Sedem operis Consecrationis familiarum SS. Cordi Iesu pro Italia ad SS. Nominis in Urbe constitutam Summus Pontifex gratulatur. — Ep. Em. Card. a Secr. Stat.

AD P. PASCHALEM ALOISI MASELLA

MODERATOREM CONSECRATIONIS PRO ITALIA.

REV. PADRE :

Mi è grato comunicare alla S. V. Rev. che l'augusto Pontefice ha appreso con piacere che domenica 23 corrente la Direzione generale per la Consacrazione delle Famiglie al Sacro Cuore, inaugurerà la sua sede in uno dei più grandiosi e più frequentati templi di Roma cattolica, la chiesa del Gesù.

Ivi una cappella, che si pensa di poter quanto prima dedicare al Divin Cuore, diventerà come il centro nazionale dell'Opera, ed avrà la ventura di accogliere le liste delle famiglie d'Italia consacrate al Sacro Cuore di Gesù, e di conservarle in seno al sacro altare, in attesa che siano portate a Paray-le-Monial, perchè accrescano le belle pagine dei « Libri d'oro del Sacro Cuore ».

La pia iniziativa, che concorrerà validamente a dare novello impulso al salutare apostolato, tendente a dilatare sempre più in tutte le famiglie cristiane il regno del Divin Cuore, simbolo ed autore di carità e di pace, incontra la piena ap-

provazione dell'augusto Pontefice, il quale mi commette il venerato incarico di esprimerle tale Suo gradimento e di parteciparle bene auguranti felicitazioni.

Sua Santità si compiace altresì che la sede dell'Opera sia collocata presso la venerata tomba di Sant'Ignazio di Loiola, sotto lo sguardo dei confratelli del Ven. Padre Claudio de la Colombière e del Padre Giovanni Croiset, e trova opportuna l'idea della Cappella propria e delle liste da collocarsi anche qui in Italia ai piedi dell'immagine del Sacro Cuore, quasi fiduciosa preghiera e devota protesta di suditanza e di amore di tutte e singole le famiglie a Lui consacrate.

Traendo pertanto dalla piissima iniziativa i migliori auspici per l'incremento e la prosperità dell'Opera, l'augusto Pontefice imparte con paterno affetto a Lei ed ai direttori diocesani, agli zelatori ed alle zelatrici, e a tutte le famiglie d'Italia consacrate al Sacro Cuore l'implorata Apostolica Benedizione. — Con distinta stima

Dal Vaticano, 22 febbraio 1919.

Di V. P. Rev.

Affmo nel Signore

P. Card. GASPARRI.

9.

29 iunii 1919.

De domo Hierosolymis aperienda, quae Pont. Institutum Biblicum Urbis accessio sit. — Ep. Sum. Pont. Benedicti XV (1).

AD P. ANDREAM FERNÁNDEZ

PRAESIDEM PONT. INSTITUTI BIBLICI.

Dilecte filii, salutem et apostolicam benedictionem. — Pontificium, cui tu praesides, huius almae Urbis Institutum studiis Scripturae sacrae provehendis cordi Nobis esse probe nosti vel ex ea gratulantis animi significatione qua doctos labores vestros nuper ornavimus. Quamobrem existimare potes, quam libenter didicerimus ex tuis litteris, quod decessor Noster sanctae memoriae Pius X vobis mandatum dedisset, id vos, bello usque adhuc prohibitos, proxime effecturos esse aperienda Hierosolymis domo divinorum Librorum cultoribus, quae quidem domus non sit veri nominis schola, in qua omnes de re biblica tradantur disciplinae, sed tamquam accessio quaedam sit et quasi complementum istius Institutum Romani, ibique peculiaria tantum habeantur magisteria, ut geographiae, archaeologiae, epigraphiae semiticae. Profecto qui ad Bibliorum studia se totos contulerunt, cum hebraeam linguam graecamque perceperint, atque in exegetica, in historia biblica, in similibus rebus satis versati fuerint (id quod optime fit Romae, te praeside) iidem debent aliquandiu in Palaestina commorari, ut ipso admonitu locorum, ubi tanta etiam nunc halat sacrae antiquitatis aura, perfectius quiddam in hoc genere attingant. Nos igitur magnopere vestrum laudamus con-

(1) Cf. *Acta Ap. Sed.* XI (1919) 308.

silium, eique ut successus prosperos Deus det, enixe precamur. Divinorum autem munerum auspicem Nostraeque benevolentiae paternae testem, tibi, dilecte fili, et omnibus Instituti istius doctoribus alumnisque apostolicam benedictionem amantissime impertimus.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, die XXIX iunii, in festo Principum Apostolorum, MCMXIX, Pontificatus Nostri anno quinto.

BENEDICTUS PP. XV.

10.

20 iulii 1919.

Curriculum studiorum philosophiae et religionis pro laicis in Pont. Universitate Gregoriana instituendum illustri donatur praeconio. — Ep. Sum. Pont. Benedicti XV (1).

AD P. AUGUSTINUM GARAGNANI

CURRICULI MODERATOREM.

Diletto Figlio, salute ed apostolica benedizione. — Nel decorso anno vedemmo con vivo compiacimento iniziarsi in codesta insigne Università il Corso Superiore di Religione per il laicato, col fine di promuovere la difesa scientifica ed una penetrazione più profonda del pensiero cristiano fra le persone colte della società. Questo seme gettato da esperte mani e fecondato da alacre zelo in un terreno che Noi conoscevamo bramoso di raccoglierlo, Ci infondeva nel cuore la speranza di una messe ubertosa e consolante. Ed ora siamo ben lieti di poter constatare che i risultati di questo primo anno scolastico bene hanno corrisposto alle Nostre previsioni. Anzi come voi, diletto Figlio, Ci avete testè riferito, tale è stato il felice successo dell'opera da consigliare ad ampliarla e trasformarla in una organizzazione più perfetta, col titolo di *Istituto di coltura filosofica e religiosa*, annesso all'Università Gregoriana, retto dal Consiglio della stessa Università e sostenuto dai professori del medesimo Ateneo. Il nuovo Istituto non avrà altra mira, come voi Ci avete dichiarato, che d'irradiare sulle intelligenze colte dei contemporanei la luce serena che emana dalla Cattedra di San Pietro e di suscitare un fascio di sane e vigorose energie per la causa della religione e della Chiesa. Non è a dubitare che intendimenti siffatti ottengano il loro pieno conseguimento, data la valentia e l'alacrità del Corpo dirigente e docente, lo sperimentato buon volere degli uditori, nonchè la serietà e l'opportunità del programma. Ond'è che sentiamo farsi anche maggiori quelle speranze che furono da Noi concepite all'inizio di quest'opera e comprendiamo di potere a buon diritto attendere dalla saggia iniziativa il più largo contributo alla restaurazione cristiana della parte intellettuale della società. E quanto sia necessario questo contributo, si comprenderà di leggieri, ove si consideri che mentre Noi nell'adempimento della Nostra divina missione non cessiamo, coll'aiuto soprattutto dei Vescovi e del Clero, di diffon-

(1) Cf. *Acta Ap. Sed.* XI (1919) 342.

dere in ogni luogo della terra e d'inculcare nelle menti e nei cuori le verità della dottrina cristiana, fedeli al divino mandato: « *Praedicate evangelium omni creaturae* », i nemici della Chiesa si sforzano con incessante pervicacia di coprir di zizzania, cioè di ogni sorta di pregiudizi e di errori, il terreno da Noi seminato colla buona semenza del Vangelo, e per meglio giungere alla vasta massa delle ignare e semplici moltitudini, prendono a primo obbiettivo le classi studiose, e con ingannevoli teorie le battono in breccia nelle Università, nelle stampe, nei discorsi.

Per ciò Noi riteniamo provvidenziale e più che mai adatta all'età nostra la fondazione di una palestra di cultura superiore filosofica e religiosa per il laicato, particolarmente in questa alma città, che essendo il centro del cristianesimo e la residenza del Supremo Gerarca della Chiesa cattolica, anche nei riguardi del ceto laicale deve essere come faro di luce al mondo intero nella profonda conoscenza e nella intrepida difesa della nostra santa religione. In ordine al suddetto magistero filosofico e religioso per il laicato Noi, diletto Figlio, vi abbiamo espresso sentimenti di paterna compiacenza e di lusinghiera fiducia; dopo ciò non vogliamo omettere di tributare il ben meritato encomio a voi ed ai vostri benemeriti colleghi, nonchè a tutti quei volenterosi uditori che nel decorso anno col frequentare assiduamente e studiosamente la scuola corrisposero con fedeltà ed amore ai desideri Nostri, alle vostre commendevoli sollecitudini ed ai sublimi scopi della benemerita istituzione e mostrarono di sapere degnamente apprezzare il valore di quella scienza che vale ad assicurarci l'eterno vero e l'eterno bene, e dalla quale il misero mondo devia, nell'inganno, nella incoscienza, nella infelicità.

In attestato di paterna benevolenza ed in auspicio dei celesti aiuti, che invochiamo abbondanti sull'erigendo Istituto, impartiamo di cuore a voi, diletto Figlio, alla Direzione, al Corpo insegnante ed ai singoli alunni l'Apostolica Benedizione.

Dal Vaticano, li 20 luglio 1919.

BENEDICTUS PP. XV.

11.

21 Iulij 1919.

Collegium Velehradiense « Pontificium » nominatur. — Ep. Sum. Pont. Benedicti XV.

AD A. R. P. N. WLODIMIRUM LEDÓCHOWSKI

PRAEPOSITUM GENERALEM SOCIETATIS IESU.

Dilecte Fili, salutem et apostolicam Benedictionem. — Sicut Supremi Ecclesiae Pastores Decessores Nostri quasvis temporum rerumque opportunitates captare solebant, ut oves a grege deerrantes pastoralis sollicitudine ad ovile reducerent, ita et Nos eiusmodi opportunitatem nacti Institutum Orientale in Urbe nuperime condidimus, in quo paene in conspectu Nostro efformarentur apostoli,

idonei ad populos ritus orientalis scite suaviterque ad fidei unitatem revocandos. Cum autem diversi unius Ecclesiae Christi ritus nihil aliud sint nisi venustissima illa varietas, qua regina in vestitu deaureato a regio profeta circumdata dicitur, aequum est ut gentes occidentales atque orientales, utpote familiae eiusdem sorores germanae, oratione, exemplo, verbo, scripto inter se opitulari ad commune bonum satagant, idque tanto impensius quanto et loco et origine sint magis propinquae. Quare cum gaudio vere paterno cognovimus, Collegium Velehradiense prope pristini regni Slavici urbem principem et sepulchrum S. Methodii, earundem gentium Apostoli vel ipsis errantibus fratribus venerandi, non ita pridem a Societate Iesu excitatum, inde ab ortu suo in hunc finem prospere contendisse atque cum « Academiae Slavicae » tum Apostolatus SS. Cyrilli et Methodii coetibus annuis, congressibus generalibus, bibliotheca et duplici folio periodico aedes, ingenia, labores promptos expositosque praebuisse. Quibus in Unionem meritis et ipsorum magistrorum aliorumque gravium virorum precibus permoti Collegium illud haud indignum reputavimus, in quod animum Nostrum verteremus, quodque cum hac Apostolica Sede et Instituto Nostro Orientali arcetore vinculo copularem. Quapropter id Nobis placet, Collegium Velehradiense tanquam Nostrum adoptare, in tutelam S. Petri Principis Apostolorum neonon SS. Cyrilli atque Methodii tradere, ac statuere ut « Pontificium » deinceps et existat et dicatur. Itaque hanc voluntatem Nostram tibi, dilecte Fili, et per te omnibus Patribus Societatis Iesu, patefacimus, eosdem enixe exhortati, ut studio antiquo nova confidentia inceptam feliciter viam persequantur, et spem Slavicae gentis ipsorum curae demandatam ad eosdem sensus singulariter catholicos sub ductu Instituti Orientalis excolere pergant. Quem in finem tibi eisque Apostolicam Benedictionem, caelestium munerum auspicem Nostraeque benevolentiae testem, peramanter in Domino elargimur.

Datum Romae apud S. Petrum, die XI iuli, anno MCMXIX, Pontificatus Nostri quinto.

BENEDICTUS PP. XV.

12.

22 augusti 1919.

Sex arcae studiorum gratuita (borse di studio) a Summo Pontifice Benedicto XV in Pont. Collegio Leoniano Anagnino liberaliter constituuntur ad totidem alumnos e dioecesis Suburbicariis ibidem alendos. — Mot. propr.

BENEDICTUS PP. XV.

Cum salutare agnoverimus consilium, quod Dilecti Filii Nostri Cardinales Episcopi Suburbani anno 1913 inierunt, eligendi et constituendi tanquam Seminarium Muius interdioecesanum pro alumnis philosophiae atque theologiae *praeclarum* Collegium quod a Decessore Nostro f. r. Leone XIII in urbe Anagnia conditum fuit eiusque est nomine appellatum, Nos huic consilio quod quidem dioe-

ceses spectat tum Apostolicae Sedi, tum cordi ipsi Nostro prae ceteris propinquas almaeque cum Urbe quasi coniunctas, velificari cupimus opemque Nostram ad bona adipiscenda conferre, quae, opitulante Deo, exinde profectura speramus. Quam ob rem id libenter decrevimus, deponere, uti mox deposuimus, in Aedibus Vaticanis in arca operum provehendae religionis, summam centum millium libellarum, eum in finem ut eiusdem pecuniae redditibus quinque alumni, impensa omni remissa, in Institutum Leonianum Anagninum cooptentur. Volumus autem ut hisce quinque beneficiis, cum alio coniunctis quod modo in eodem Ephebeo vacat, id est cum uno e quatuor ibidem a Leone XIII conditis et arbitrio Pontificis pro tempore reservatis, sex constitutae existant, « crumenae quas vocant ad studia » (italice *Borse di studio*) pro iuvenibus in quibus acies ingenii cum discendi studio copuletur, ac praeterea indoles et ad sacerdotium voluntas manifeste appareant. Has crumenas, singulas singulis, dioecesis suburbanis designamus, nempe Albanensi, Tusculanae, Praenestinae, Portuensi et S. Rufinae, Sabinensi, Veliternae; atque decernimus ut ipsae conferri incipiant ineunte proximo anno scolastico 1919-1920. Quamobrem necesse est ut Suburbani Cardinales Episcopi tempestive Nos certiores faciant an aliquem habeant adolescentem quem dignum crumena retineant suae cuiusque dioecesi assignata. Quod si nemo fuerit, ius arbitriumque Nobis reservamus vacantem crumenam tribuendi alumno suburbanae alius dioeceseos, donec aliquis inveniatur aptus alumnus in ipsa dioecesi ad quam beneficium pertinet. Singulis praeterea Episcopis Suburbanis facultatem facimus crumenam, suis destinatam ex ordine clericali adolescentibus, vel solidam uni alumno assignandi, vel bifariam inter duos ephebos dispartiendi, dummodo vel ab alumni familia vel aliunde consulatur, ne desit quod opus sit ad solutionem pensionis integrae Instituto debitae. Denique praecipimus, ut sex crumenae modo a Nobis conditae a vaticana arca, quam supra memoravimus, Instituto Leoniano Anagnino duabus pensionibus annuis directo exsolvantur.

Datum Romae apud S. Petrum, die XXII augusti MCMXIX, Pontificatus Nostri anno quinto.

BENEDICTUS XV.

13.

1 octobris 1919.

Nostro Athenaeo Tokiensi conservando stips a christifidelibus exterarum nationum corroganda commendatur. — S. C. de Prop. Fid.

AD P. MARCUM MAC NEAL

IN ATHENAEO TOKIENSI PROFESSOREM.

REVERENDISSIME PATER:

Praecipuae curae huic Sacrae Congregationi de Propaganda Fide est ut opportunis omnibus auxiliis diffusio christianae religionis promoveatur apud Iaponicum populum, qui multam de se spem Ecclesiae facit. Porro, attentis illius nobi-

lissimae gentis ingenio et cultura, nil magis ad optatum exitum conferre posse videtur quam debitum incrementum dare catholicis Institutis, superioris praesertim educationis, in quibus adolescentes, una cum humanarum scientiarum disciplina, christiana educatione efflorescentur.

Pergnatum proinde Sacrae huic Congregationi accedit, quod Sodales Societatis Iesu, hortante Summo Pontifice s. r. Pio X, in urbe Tokio Iaponici Imperii principe, studiorum Universitatem laetis auspiciis aliquot iam abhinc annis, inchoaverint. Quod quidem etiam eo nomine valde commendatur, quod, catholicae religioni decus atque ornamentum addit.

Verum cum probe noscat haec Sacra Congregatio quibus difficultatibus arduum hoc opus obnoxium sit, et quam ingenti pecuniae vi indigeat, ut rite praestitutum sibi finem assequatur, vehementer exoptat, ut liberali fidelium ope catholicum Athenaeum Tokiense iuvetur.

Qua super re cum relatio facta fuerit Summo Pontifici Benedicto Div. Prov. PP. XV, in audientia diei 25 superioris augusti, Sanctitas Sua, cui maxime cordi est memorati Instituti incrementum, voluit ut Suo quoque Nomine christifideles exterarum etiam nationum incitarentur, ut huic tam nobili Instituto praesto modis omnibus sint, suamque Apostolicam Benedictionem iis impertiri dignata est, qui opus ad id conferant.

Sperandum proinde est ut Tibi, Reverende Pater, generosa non desit fidelium cooperatio ut conrogatis necessariis ac opportunis mediis Universitas Tokiensis non solum in suo statu perseverare pergat, verum ad eum gradum evehi queat quem temporum adiuncta et religionis necessitas postulat.

Interim Deum precor, ut diu Te sospitem reddat.

Addictissimus servus

G. M. Card. VAN ROSSUM, *Praef.*

G. LAURENTI, *Secr.*

14.

10 novembris 1919.

Cathedra theologiae ascetico-mysticae in Pont. Universitate Gregoriana erecta eiusque utilitates eximiiis ornantur laudibus. — Ep. Sum. Pont. Benedicti XV.

AD P. OCTAVIUM MARCHETTI

CATHEDRAE MODERATOREM.

Diletto Figlio, salute ed apostolica benedizione. — Con viva soddisfazione vedemmo nel passato anno sorgere in cotesta illustre Università insieme alla opportunissima iniziativa di un Istituto di cultura filosofica e religiosa per il laicato, anche quella non meno opportuna, e del pari necessaria, di una cattedra di teologia ascetico-mistica, mirante a procurare una più profonda formazione religiosa del Clero, mercè lo studio scientifico e pratico delle principali questioni concernenti la perfezione cristiana. Il Nostro cuore si aprì allora alle più liete speranze, facilmente presagendo quali eletti frutti di pietà e di zelo avrebbe arrecato un in-

segnamento, che le anime più eminenti per santità e per dottrina ritengono risponda alla lealtà di un sentito bisogno. Suole infatti accadere che, non esistendo la trattazione di tal genere di studi negli ordinari corsi di teologia dommatica e morale, il giovane clero, mentre si nutre di svariate sacre discipline, rimanga poi digiuno dei veri principi della vita spirituale, il cui sano e arduo discernimento gli è indispensabile per la propria perfezione e per il successo di quel sacro ministero a cui è chiamato da Dio. A colmare tale lacuna è sorta, per buona ventura, questa scuola; la quale, non solo tende a preparare dotti direttori di spirito, capaci di guidare le anime per le varie e mirabili ascensioni della santità, ma è destinata nel tempo stesso a correggere quell'ascetismo vago e sentimentale e quell'erroneo misticismo che, o inventati liberamente dall'arbitrio individuale, o attinti a fonti sospette, non mancano purtroppo anche oggi di serpeggiare nel popolo, con grave pericolo delle anime. Ed ora che Ci è dato di constatare il felice esito del primo anno scolastico, come voi, diletto Figlio, Ci avete poc'anzi informato colla vostra relazione, Noi ne abbiamo motivo a confermarci nella speranza che questa istituzione sarà feconda di messe copiosa, consolante, e per molti spiriti inattesa. Ce ne dà affidamento non solo l'esperto magistero dell'egregio insegnante, posto saggiamente sotto l'auspicio e sicura guida dell'Aquinate, il quale, come nelle altre sacre discipline, così anche in questa apparisce grande Dottore e gran Santo; ma anche il volenteroso impegno di quegli uditori che già si iscrissero al corso, e degli altri che, solleciti di meglio corrispondere alla divina chiamata, si terranno felici di esservi assidui per l'avvenire. Al qual proposito, Ci è parso assai lodevole il vostro divisamento di tenere d'ora innanzi, non una, ma due lezioni settimanali, con trattazione di materie diverse, per dare agio, a chi non possa in uno dei due giorni, di intervenire egualmente alla scuola e di avere ogni settimana un insegnamento continuato. Degno poi di particolare encomio Ci è sembrato anche il proposito di aprire nella Università Gregoriana, a lato della scuola, una Biblioteca ascetico-mistica, per la consultazione delle principali opere a vantaggio degli studiosi. A nessuno sfuggerà l'alta finalità e la singolarissima importanza di queste ben concepite intraprese, le quali, tendendo ad integrare l'istruzione del Clero, gli faciliteranno insieme l'obiettivo della sua sacra missione, vale a dire la santificazione di se stesso e del prossimo. Ci allietta quindi il pensiero che al suddetto corso non solo saranno attratti cotesti alunni di teologia, ma ancora, ed in gran numero, i sacerdoti si secolari che regolari di questa alma città, e coloro specialmente a cui compete per ufficio di attendere alla direzione delle anime, e che non vorranno esporsi al rischio di lavorarè, se non con niun frutto, certo con minore utilità. Così cotesto insigne Ateneo, alle tante benemerenze già acquistate nel campo della scienza, aggiunge ora anche questa, di dar lume ai direttori di spirito; i quali poi, alla loro volta, nei seminari, nei chiostri e tra il popolo cristiano saranno fari di luce, contribuendo alla pratica di quella vera pietà che, nella grazia e nella imitazione di Cristo, solleva le anime fino ai fastigi di virtù che son propri della santa Chiesa Cattolica.

Come auspicio dei celesti favori e come pegno insieme della paterna Nostra benevolenza impartiamo di cuore a voi, diletto Figlio, a quanti vi prestano aiuto ed ai singoli vostri Uditori l'Apostolica Benedizione.

Dal Vaticano, 1 novembre 1919.

BENEDICTUS PP. XV.

ACTA PRAEPOSITI GENERALIS

ACTA PRAEPOSITI GENERALIS

I. -- PRO SOCIETATE.

15.

11 februarii 1919.

Congregatio Procuratorum in sequentem annum differtur.

REVERENDE IN XTO. PATER :

P. XTI.

Restituta, quae summa Dei benignitas fuit, Curia nostra in Urbe, licet praescriptum Congregationi Procuratorum indicendae tempus iam praeterlapsum fuerit, volui tamen denuo exquirere, utrum hoc anno eandem cogere possibile foret. Auditis ergo in consilium Patribus Assistentibus, omnibusque hinc inde pro rei gravitate ac rationum momentis bene expensis, visum est nondum nos huiusmodi temporibus perfrui, quae spem facerent fore ut complures Provinciae et otium haberent ad ea perficienda quae Romam mitti debent et suos quaeque conventus cogere possent, delectoque in iisdem Procuratori potestas tandem esset romani itineris capessendi.

Quapropter de eorundem Patrum Assistentium sententia decerno in Domino Procuratorum Congregationem hoc anno cogendam non esse, sed in proximum 1920, qui opportunior videtur, differendam.

Curet vero R. V. ut has meas litteras cum omnibus Provinciae sodalibus communicet, quos omnes ipse ex animo adhortor ad Deum multa prece et obsecratione exorandum, ut tandem tot vulnera vix sedati belli miseratus plenam ac pla-

cidam pacem terrarum orbi largiatur, qua nos etiam uti possimus ad minimam hanc dilecti Filii sui Societatem secundum beneplacitum eius Cordis ordinate tranquilleque regendam.

Commendo me ss. SS.

Romae, die festo Deiparae Virginis Lapurdensis, 11 februarii 1919.

Rac. Vae.

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

16.

12 martii 1919.

Renovandae facultates extraordinariae.

AD OMNES PROVINCIARUM PRAEPOSITOS.

REVERENDE IN XTO. PATER :

P. XTI.

Propter singularem omnino temporum conditionem, uti meis litteris die 29 septembris 1915 datis Praepositos Provinciarum certiores feci, haud mihi opportunum visum est statim fere ab inito magistratu de facultatibus ad me referendis agere, quas decessor meus, bonae memoriae, sive cuivis Nostrorum sive Provinciis, Missionibus vel Domibus concedendas esse putaverat. Nunc vero, impedimentis maxima ex parte, divino munere, sublatis, non amplius cunctandum puto veteri consuetudini obtemperare, quam sancte nostrae sanciant leges, indicendo facultates omnes, sive a R. P. Wernz sive a me ipso ad hoc usque tempus concessas, iam esse renovandas (1).

Iam vero illud ante omnia in mentem revocandum est agi solummodo de facultatibus praeter consuetum ordinem, quas extraordinarias dicimus, quaeque praeter communem In-

(1) Cf. Cong. Gen. VII, dd. 36, 72.

stituti nostri, vel officii cuique commissis legem conceduntur ; tum de iis potissimum quibus utcumque quis solvitur aliqua Regula, Ordinatione, vel obligatione quae ad religiosam disciplinam pertinet.

In primis vero illae ad me deferendae erunt quae paupertatem nostram attingunt ; quales praesertim versantur sive in pecuniis apud se habendis, apud alios deponendis, variosque in usus, quantumvis pios, expendendis ; sive in quopiam Nostrorum a reddenda pecuniarum expensarum ratione eximendo sive in stipendiis Missarum ac ministeriorum accipiendis atque administrandis, sive etiam in Sacris, quae Sacerdotibus nostris tum ad Praepositi Generalis intentionem tum pro defunctis Societatis in Catalogo Orationum iubentur, persolvendis.

Quae quidem facultates extraordinariae nisi confirmatae a me fuerint tres post menses intra Europam, sex vero post menses extra Europam a die quo mea haec Ordinatio singulis in domiciliis promulgabitur computandos, omnes facto ipso revocatae atque abrogatae censeantur. Quod ut Nostris omnibus quamprimum denuntietur, Domorum Superiores sedulam dent operam ; deinde vero de peracta eiusmodi denuntiatione singuli Superiores R^m. V^m. reddant certiore ; tum deum R^a. V^a. ubi res ad omnium aures certo pervenerit in sua Provincia, paucis me monitum velit. Supplices vero libelli, quibus renovatio facultatum petitur, de nullo alio negotio tractent, in iisque exarandis folia adhibeantur formae romanae.

Mihi interea illud idem usurpare liceat, quod A. R. P. Michael Angelus Tamburini, bonae memoriae, die 30 septembris 1709, de eodem argumento ad Provincias scripsit. « Si rei aliquis potestatem, aiebat ille, sibi fieri quis in posterum cupiat, eam a me pro rerum conditione petat. Optandum sane ut singuli parce admodum solutionem ex communi lege ac consuetudine postulent. Frequens enim huiusmodi relaxatio domesticum ordinem ac disciplinam labefactat ; imo ad legem ipsam penitus abrogandam viam sternit. Superiores vero, huiusmodi periculi numquam immemores, non ita se faciles in hoc praebeant, nisi cum ratio urgens vel necessitas aliquid indulgendum esse persuaserint ».

Hanc itaque normam, tam in postulandis id genus facultatibus quam in concedendis pernecessariam, si constanter

omnes teneamus, praecipue vero ubi agitur de paupertatis nostrae integritate, vigebit profecto, Deo benedicente, ac florebunt Religio nostra, quam firmus paupertatis murus sanctaeque leges, tot inter lacrimas ac preces a Beato Patre Nostro Ignatio conditae, ab omni hostium incurso tuebuntur.

Commendo me ss. SS.

Romae, 12 martii 1919.

R^{ae}. V^{ae}.

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

17.

19 aprilis 1919.

Venia datur ut nostri Scholastici e militia redeuntes conficere privatim aut brevius possint studiorum curriculum.

AD OMNES PROVINCIARUM PRAEPOSITOS.

REVERENDE IN XTO. PATER :

P. XTI.

Cum multae ex Provinciis preces mihi oblatae essent, ut nostri iuvenes, qui propter militiam studia vel abrumpere vel differe coacti sunt, ea post reditum e castris possent vel privatim agere vel etiam praescriptum annorum curriculum tantisper contrahere, Em. Card. Praefectum S. Congregationis de studiis adivi gratiam petiturus.

Is porro, valde aequum ducens utramque petitionem, benignissime mihi facultatem conferre voluit studia eorumque modum dispensandi iuxta praefatas preces, dummodo iustae adessent causae et iuvenes necessariam scientiam theologicam vere ac solide sibi compararent, quae ideo periculo probanda erit.

Si itaque R^a. V^a. aliquos e suis, quos nondum mihi proposuit, censeat esse dignos tali beneficio et propterea dispensa-

tionem egere, eos singillatim mihi significet, indicata uniuscuiusque studiorumque eius conditione.

Commendo me ss. SS.

Romae, die 19 aprilis 1919.

R^{ae}. V^{ae}.

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

18.

15 iunii 1919.

Facultas initiandi Sacris post tertium theologiae annum Scholasticos, qui belli occasione sacerdotium differre coacti sunt.

AD OMNES PROVINCIARUM PRAEPOSITOS.

REVERENDE IN XTO. PATER :

P. X^{TI}.

In audientia hesternam, i. e. die 14 h. m. mihi benigne concessa, Summo Pontifici retuli permultis Nostris sacerdotium dilatum fuisse belli causa, cumque demississime rogavi ut, pro aetate propecta, vellet concedere ut illi Sacris initiari possent post tertium theologiae annum. Tanti beneficii copiam clementissimus Pontifex libenter fecit, et mihi iucundum est eiusmodi gratiam cum R^a. V^a. hisce litteris communicare. Ea vero non iis solum tributa est qui stipendia militaria meruerunt; sed etiam aliis, qui licet militiam non egerint, occasione tamen belli in magisterio detenti sunt diutius, quam fuissent, si ceteri sodales in castra non ivissent: neque hoc tantum anno ea potestas sit, verum in posteros etiam annos. Qui vero propter bellum tardius philosophiam absolvent quanto citius fieri potest ad theologiam mittantur.

Praeterea cum eidem Romano Pontifici significassem facultatem mihi ab Em. Card. Praefecto Seminariorum et Universitatum factam (1) corripiendi studia Nostrorum e castris

(1) Vide supra p. 44.

reducum, ipse qua semper est benignitate, eam ultro confirmavit, secundum meam epistolam die 19 aprilis ad Provinciarum Praepositos iam datam.

Commendo me ss. SS.

Romae, die 15 iunii 1919.

Rae. Vae.

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI
Praep. Gen. Soc. Iesu.

19.

19 iunii 1919.

De cultu SS. Cordis Iesu impense fovendo.

AD PATRES ET FRATRES SOCIETATIS IESU.

REVERENDI PATRES ET FRATRES IN XTO. CARISSIMI :

P. XTI.

Periucundum sane vobis omnibus accidet, Reverendi Patres et Fratres in Christo carissimi, certiores fieri de singulari beneficio quo nuper Societatem nostram auxit Apostolica Sedes. Cum enim exploratum haberem gratissimum Societati futurum si nostris presbyteris potestas fieret celebrandi prima feria VI mensis Missam votivam de sacratissimo Corde Iesu, nolui longius cunctari supplicem ea de re libellum S. Rituum Congregationi porrigere. Neque spem fefellit eventus. Sacrum enim Consilium precibus benigne rescipsit, iis adiectis conditionibus, quas ipsum Decretum, quod una cum his litteris ad Provinciarum Praepositos transmittitur, diserte recenset.

Iamvero infiliabitur certe nemo, nova hac gratia praeclaram quandam nobis opportunitatem offerri a pientissimo Domino, ut per studiosiorem amabilissimi Cordis Iesu cultum in via famulatus eius magis proficiamus. Qua autem ratione, iuvante Deo, id fieri possit, etsi vos minime latet, paucis tamen persequendum censeo.

Vulgatum quidem est apud eos qui originem religionis erga SS. Cor Iesu atque incrementa norunt nullum alium diem, post eum qui octavam Corporis Christi proxime sequitur, tam aperte Servatorem nostrum sibi dicatum voluisse quam primam VI feriam cuiusque mensis. Teste enim innocentissima sanctimoniali Beata Margarita Maria Alacoque, idem ille Christus Dominus, qui auctor ei fuerat ut feria VI post octavam sollemnitatis sacratissimi sui Corporis divino Cordi colendo consecraretur, non tam suggessit, quam mandavit propemodum, ut primam quoque feriam VI uniuscuiusque mensis, cum sacra de altari libando, tum aliis pietatis exercitationibus insistendo ipsi addiceret, religiosissimeque devoveret. Quam ob rem factum est ut Beata Margarita Maria eiusque spiritualis magister Ven. Claudius de la Colombière non dissimili diligentia utrumque diem in adorando divino Corde impenderent. Neque inmerito; cum promissum illud utilitatis laetitiaeque plenum « Spondeo eos omnes qui honore Cor meum affecerint, ipsius divini Cordis favore caelestium munerum copia cumulatam iri », non solum ad eos pertinere autumarent qui semel in anno unum diem suavissimo Cordi consecrarent, verum etiam potiore quodam iure in iis omnibus implendum esse qui duodecies quotannis similia caritatis officia forent iteraturi.

Quae cum ita sint, plane apparet quantum adiumenti cunctis allatura sit nuper accepta potestas: ea nimirum crebras inter annum occasiones praebet, quibus intepescens forsitan animus sedula recordatione iucundissimi mysterii, quo Iesus Dominus reconditas Cordis sui divitias humano generi patefecit, ardentiore aestuabit desiderio tum propriae tum aliarum animarum salutis ac sanctitatis omnis. Quam enim fieri poterit, Reverendi Patres Fratresque in Christo carissimi, ut quis nostrum aut Sacrum faciens de divinis Corde aut eidem pie adstans non introspiciat quodammodo, sicut mellifluus Bernardus aiebat, « arcanum Cordis patere per foramina corporis, patere magnum illud pietatis sacramentum, patere viscera misericordiae Dei nostri in quibus visitavit nos oriens ex alto? » (1) Verum in promptu alia sunt praesidia, quibus, omni

(1) *Serm. in Cant.* 61, n. 4.

tarditate excussa, maximo nostro emolumento primam VI feriam mensis sanctiorem efficiamus. Tenuit a maioribus apud nos consuetudo certum in mense diem recollectioni habendae destinare. Quanti hoc spiritualis vitae opus et faciendum sit et a moderatoribus pietatisque magistris semper existimatum fuerit, supervacaneum duco pluribus commemorare in arte animarum ad christianam perfectionem provehendarum haud imperitis.

Illud tamen abs re non erit pauca quidem, sed magni ponderis verba referre quibus R. P. Franciscus Xav. Wernz, decessor meus, hanc de qua loquimur exercitationem per Provinciarum Procuratores universae Societati commendandam curavit. « Non negligamus » sic Pater ille Societatis amantissimus, « exercitium recollectionis menstruae, ne aliis praedicemus quod ipsi negligimus » (1). Iamvero ad hunc animi secessum utilius instituendum nullus alius dies inveniri poterit accommodatior ipsa prima VI feria mensis, si non Scholasticis quoque et Coadiutoribus temporalibus, quibus ut plurimum primus dies dominicus magis liber erit, at saltem novitiis, operariis, scriptoribus et id genus aliis, necnon ipsis moderatoribus. Hunc scilicet diem, ipso suadente Domino nostro Iesu Christo, transigere fere impellimur in venerationem sui sacratissimi Cordis; idque eo magis quod finis per illum assequendus eodem prorsus recidit, quo cultus ipse tendit. Contemplatio enim et accurata coram Deo perscrutatio intimorum recessuum animi, piae lectiones fusioresque preces, necnon salutares corporis afflictationes, ipsa demum sacra Synaxis, quibus omnibus bona quaevis recollectio menstrua fere concluditur, quorum tandem spectant nisi ut, cum S. Leone loquor, « flammam fidei illuminata corda concipiant et quae erant tepida efficiantur ardentia? » (2) Quamobrem germanus quisque Societatis filius per constantem huius recollectionis usum continuos progressus in christianae perfectionis semita secundum modum nostri Instituti adnitens facere, optatis respondere dicendus erit, misericordiae plenis, auctoris atque consummatoris fidei nostrae Iesu Christi (3), qui frugifera religione erga

(1) *Acta Rom.* I (1910) 68.

(2) *Serm. I de Ascens. Doin.*

(3) *Hebr.* XII, 2.

Cor suum sacratissimum illud praecipue sibi consequendum proposuit ut, multorum refrigescente caritate, divini amoris ignis quo ipse conflagrat, in hominum animis magis ac magis exardesceret. Nemo tamen existimet hanc excolendi spiritum viam ita esse religiosorum hominum propriam, ut ad eandem salubriter iucundeque ineundam non sint quoque adhortandi, ne dicam omni ope inducendi, studiosi quique divini Cordis clientes. Qui quidem, si semel de auxilio adeo efficaci rite edoceantur et opportunam eodem utendi apud nos occasionem nacti fuerint, vix fieri poterit, quin paratam sibi gratiam ultro consecantur. Laudanda igitur est atque promovenda quae ultimis hisce temporibus in dies magis magisque invaluit consuetudo hunc de quo loquimur diem augustiorem efficiendi in templis atque asceteriis nostris, ibi praesertim ubi *Apostolatus Orationis* sedem constituit. Etenim solidae illae interioris vitae exercitationes, si accedat praeterea supplicatio eucharistica ad modum quadraginta horarum habenda, mirum quantum conferent ad excitandum purissimum in Iesum amorem, quo decet Christifideles omnes exardescere, potissimum vero filios Parentis illius cuius adhuc resonant viriles voces: « Incendite, inflammate omnia ».

Hic diurnus ritus consonus procul dubio erit mori illi matutino in compluribus Provinciis dudum recepto, ut in Domibus Probationum, in Collegiis Maximis et alumnorum, saltem ubi nobis templum non est, divina Hostia in altari adoranda sublime proponatur tum quando sodales cuncti Sacro intersunt. Eiusmodi institutum si in ceteras quoque Provincias introducatur, id omnibus, credo, perplacebit; sed in primis gratissimum continget Scholasticis Fratribusque Coadiutoribus qui domi toto die vel studiis vel familiaribus operibus distinentur (1).

Quae huc usque persecuti sumus de prima VI feria diligentiore studio celebranda viam fere pandunt ad dispiciendum, nonne forsitan ipsa quoque sacra lux divinissimi Cordis sanctius apud nos peragi possit.

Scio equidem iam inde a saeculo XVIII vergente, cum violentissima illa tempestas qua tandem Societas obruta est, sae-

(1) Haec tamen consuetudo abrogata est per S. Rituum Congregationem et posteriores litteras Patris Nostri. Vide infra p. 65.

viret, coeptum fuisse sanctum hunc diem a maioribus coli peculiari prorsus devotionis sensu. Anno enim 1767 R. P. Laurentius Ricci Praepositus Generalis primum mandavit ut sacerdotes singuli, praeter cetera honoris officia pro uniuscuiusque pietate obeunda, eo die caelestem Hostiam Divinae Maiestati offerrent pro universa Societate; qui vero sacerdotes non essent tertiam rosarii partem recitarent, Virginem Dei Matrem exorantes ut, quae nobis Filium Redemptorem ac ducem dedit, ea gementi Societati unigeniti Filii sui tutum in Corde eius pararet praesidium atque refugium. Quod in pristina Societate felix faustumque initium sortitum fuerat, hoc eadem Societate in Alba Russia, veluti fere reslincto igne, delitescente, laetiora postmodum incrementa habuit, donec anno 1883 Congregatio Generalis xxiii memorando decreto sancivit diem honoribus sanctissimi Cordis dicatum inter sollemniores nobis habendum esse eumque maiori quo fieri posset splendore ducendum quotannis, renovata consecratione sodalium omnium secundum precatoriam illam formulam, qua R. P. Beckx Societatem totam clementissimo Dei Cordi iampridem devoverat atque sacraverat. Hinc factum est ut subdifficile videatur ullam aliam accessionem illis operibus fieri, quibus intra domesticos parietes laetum admodum diem transigere assuevimus, nisi forsitan alicubi adhuc addenda sit consecratio ipsius religiosae familiae, sicut in nostra Curia hoc anno faciendum curabimus. Attamen aliter sentiendum puto, si populum fidelem spectare velimus, cui ex propensissima Iesu voluntate mirabilia Cordis eius enarrare debemus, ut ita ad ferventem cultum suaviter incitetur. Qua in re haud mediocri gaudio hisce postremis diebus sum perfusus, cum acciperem praeter piacularem sacram Synaxim novos quosdam in nostris templis inductos usus fuisse, quibus in tanta diei celebritate et sanctissimum Cor nobiliter coleretur et assidui eiusdem clientes uberiores gratiarum ac spiritualium consolationum fructus inde perciperent. Sunt autem hi ritus tres illi probatissimi, publica videlicet per totum diem Sacramenti augusti adoratio e sublimi solio apparatusque propositi; eiusdem eucharistica pompa sub vesperam instituenda intra aedis septa, si temporum iniquitate vetamur eam per vias agere; instauratio demum consecrationis, qua familiae privatim di-

vinī Cordis cultui pridem addictae se totas publice in ipsa sacra aede vel sub dio eius in tutelam praesidiumque recipiunt : quibus laudabiliter interponuntur aut concio aut fervidae identidem cohortationes. Huiusmodi autem solidae asceseos exercitationibus quanta vis insit ad animos permovendos, ut Christo Domino nostro arctius adhaereant eique de innumeris quas in Sacramento iniurias patitur, pro viribus, satisfaciant, facile quisque intelliget qui perspiciat eas non tam sacris hisce sollemniis apte accommodari ac plane congruere, quam ab iisdem nativo quodam iure flagitari atque requiri. Namque praecipuus finis ob quem Incarnati Verbi Cordis cultum inductum videmus, sicut omnia testantur ecclesiastica monumenta, ille tandem est, ut tot violati honoris crimina, quibus excordes homines, non ii solum qui rebus fluxis misere mancipati sunt, sed etiam ii interdum quos Deo obstringit iurisiurandi religio, Cor illud humani generis amore succensum lacerare non desinunt, debitum obsequium, amoris pietatisque officiis rite expiantur. Quinam vero magnificentior obsequium, amoris pietatisque modus unquam inveniri poterit, quam Dominum Iesum sub eucharistico velamine latentem per non paucas continenter horas christiano populo adorandum exhibere, ea potissimum festiva luce, qua ille dulcius ad se his vocibus invitat; « Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis et ego reficiam vos? » (1)

Neque minus accommodatum dixeris ad leniendum Cor Iesu, adeo ab hominibus neglectum tantisque iniuriis ob detrectatam praesertim regiam potestatem affectum, pompas ducere in quibus, dum sanctissima circumfertur Hostia, pacifico aeternoque Regi, deprecationibus, canticis, habitu incessuque modesto omnique forma religiosi apparatus denegatos tribuit honores christiana plebs. Quantum vero huiusmodi obsequium genus hominum Servatori, cui maxime debetur, gratum accadat, plane testantur amplissimi fructus, quos paucis annis abhinc ibi quoque tulit, ubi de eius felici exitu quam maxime ambigebatur.

Familiarum denique consecrationem in omnium conspectu renovatam concedet ultro quilibet multum profuturam esse

(1) MATTH. XI, 28.

ut fidelium animi, respectu quovis ad praepostera humana iudicia posthabito, in salutarī proposito confirmētur sacrosancta Christi iura tuendi, domi non magis quam palam, in humana consociatione.

His quidem, Reverendi Patres Fratresque carissimi, diligenter peractis, sperandum sane est anniversaria sollemnia diei illius, quo miserator Dominus sui Cordis divitias retexit, auspicaliora esse quotannis reversura cum ubere caelestium gratiarum segete.

Iis tamen rationibus satisfactum nondum erit assiduo illi, quo nos flagrare par est, divinae gloriāe amplificandae studio.

Neminem vestrum fugit medio fere superiore saeculo praestantem in Ecclesia morem paullatim obtinuisse deferendi per integrum mensem iunium peculiare deprecationes et vota sacratissimo Cordi Iesu, quemadmodum proxime superiore mense maio eius Virginem Matrem dulce est christifidelibus religiosius, quam ullo alio anni tempore, honestare et colere. Movit nova haec devotio, a Societatis sodalibus non secus ac religio mensis Marialis magna ex parte profecta, plenam Romanorum Pontificum approbationem, qui eandem, Pio IX praecunte, non exiguis nozarum poenarumque indulgentiis ditaverunt et commendatam voluerunt.

Nostro vero saeculo ineunte, maiorem in modum, quae eximia miserentis Dei benignitas fuit, plurimorum divini Cordis clientium praeclarus exarsit zelus, quos nulli labori industriaeque parentes, quin etiam summo cum gaudio videmus omnem conferentes opem ut salutiferam de qua loquimur consuetudinem late per terrarum orbem propagent atque stabiliant. Lumine enim illo quo res ad vitam spiritus pertinentes dimetiendae sunt, perspexerunt prudentissimi viri quantum aeternae animarum salutis interesset, quantum valeret ad homines a vitiis retrahendos vel ad ingentem qua obruuntur oblivionis Dei molem confringendam, eos cohortari blandeque urgere, ut per triginta dierum spatium sacratissimi Cordis honori se prorsus impenderent, aut verbum Dei in templis audiendo, aut piis lectionibus contemplationibusque seorsum vacando, sive saepius in hebdomada, si quotidie fas non erit, ad caelestem mensam accedendo, sive frequentius solito caritatis ac mortificationis munera exsequendo. Iis autem

incitamentis, quae huc tandem spectant ut in gratia et cognitione crescamus Domini Nostri Iesu Christi (1) eiusque supereminentis caritatis, haudquaquam restilit pia fidelium mens.

Etenim ubi *Mensis iunius*, sicut vocari consuevit cumulata haec spiritualium actionum complexio, celebrari coeptus est, increscit quotannis populi frequentia, quod cum alibi tum maxime Romae in primario Societatis templo cernitur: luculentum sane argumentum et huius religionis praestantiae et gratiarum fructus quem reddit amplissimi. Acceptum igitur erit immortalī Regi ducique nostro, si, quod iampridem decessor meus R. P. Franciscus Xav. Wernz faustissimam nactus occasionem anni saecularis Societati universae commendavit (2), non minus quam mēsi *Maio*, *Iunio* quoque in nostris ecclesiis concelebrando dabimus operam. Sint vero quotidianae, aut saltem novendiales conciones, per id temporis habendae, non nimis productae eaeque niteant genere quodam orationis, simplici illo quidem, at nequaquam vulgari, licet ad popularium hominum captum accommodato, illudque unice intendant altiore in auditorum animis cognitionem gignere omnipotentiae, sapientiae, iustitiae, sanctitatis, bonitatis caritatisque in primis amantissimi illius Cordis in quo «inhabitat omnis plenitudo divinitatis corporaliter» (3).

Habetis, Reverendi Patres et Fratres in Christo carissimi, praecipuos aliquot modos quibus, opportunitate arrepta recentis beneficii a Sancta Sede nobis collati, omnes quot quot sumus pro suo quisque gradu nobili quodam conatu mutuam dilectionem suavissimo illi Cordi rependamus, quod amore pariter ac vulnere propter scelera nostra inflicto saucium est, cui solum acceptum referimus quod in hanc minimam sui nominis Societatem fuimus cooptati.

Porro autem me officio meo defuturum crediderim, si aliam quamdam Sacratissimi Cordis pro dignitate honorandi rationem silentio praeternittam, apprime dignam quam supra recensitis adiciamus, ut illud expleri possit perenne Ecclesiae

(1) II. PETR. III, 18.

(2) Cf. *Acta Rom.* I (1913) 112.

(3) *Col.* II, 9.

suspirium: *Adveniat regnum tuum!* Opinione iam praecipitis quo mea se vertat oratio, nempe ad piam illam consociationem cui *Apostolatus Orationis* nomen indidimus. Hanc vero postrema Congregatio xxvi (1) longo annorum experimento erudita gravibus verbis commendavit extulitque, instando qua pollebat auctoritate ut sodales cuncti, maxime vero qui praesunt, eiusmodi sacrum foedus provehere contenderent, ea potissimum de causa quod ita Societas commisso sibi munere aptissime fungi posset, nimirum devotionis erga divinum Iesu Christi Cor exercendae, fovendae atque propagandae.

Sunt haec quidem, ut mihi videtur, meridiana luce clariora cuilibet Ignatii filio, iam inde a tirocinio edocto quantas utilitates sancta haec religio portendat ad christianam perfectionem adipiscendam, ac praesertim ad generosum amorem excitandum erga divinam Iesu Christi Personam. Attamen, abs re non fuerit in memoriam revocare praeclarissima Leonis XIII verba, quibus sapientissimus Pontifex, isque sedulus Sacratissimi Cordis cultor, vix ad summi sacerdotii fastigium evectus, et excellentiam et finem uberrimosque pii foederis fructus mirifice est complexus in benevolentissimis litteris die 23 septembris anni 1878 ad P. Henricum Ramière meritisimum *Apostolatus* propagatorem ac fere parentem inscriptis: « Si enim Moyses precibus saepe continuit Domini dexteram in rebellem populum iratam; si idem, elatis ad caelum manibus, profligavit Amalecitas contra Iosue pugnantes; si, Samuele clamante ad Dominum pro Israël, caesi fuerunt Philistaei; si Elias instanter orans pluviam tribus annis et sex mensibus cohibitam impetravit; si Ioachaz, licet peccatore, orante, liberatus fuit Israël de manu Hazaëlis et Bena-dad, regum Syriae; si postea toties, implorato divino numine, christiani nominis hostes fusi fuerunt, et Christus ipse dixit: 'Quodcumque petieritis Patrem in nomine meo, hoc faciam', merito sane *Apostolatus* nomine decorata praefertur illa precum consociatio, quae perseveranter postulat id a divina virtute fieri in praesentibus Ecclesiae necessitatibus, quod alias ipsa perfecit per Apostolos, et haud raro postea per apostolicos viros, nempe ut conterantur vires inferorum, disiciantur huma-

(1) Decr. 21; cf. *Acta Rom.* II (1915) 40.

nae malitiae et impietatis molimina, illustrentur obfuscae errorum caligine mentes, reformatur mores, ferveat sacrorum ministrorum zelus, pietas novo vigore ubique floreat, et Ecclesia ab omnibus adversitatibus expedita secunda Domino serviat libertate » (1).

Quae cum ita sint, iam reliquum est ut vos omnes, Reverendi Patres et Fratres carissimi, etiam atque etiam adhorter ad ea perficienda quae hactenus proposita sunt. Sic enim fiet ut caritas in amantissimum Cor Iesu, quemadmodum insigni Dei beneficio viguit inter Ignatii filios et viget, ita semper consistat, quin imo novo deinceps splendore longe lateque colluceat habeaturque velut nota quaedam cunclorum oculis manifesta, qua Societatis alumni primo fere obtutu dignoscantur. Nobilem hanc metam non sine conatu esse tenendam ultro concedent haud immemores quique pristinae vocationis qua vocati sunt in hanc minimam Societatem Iesu. At, quaeso, nonne omnia experiri praestat, imo durissima quaeque perpeti, quam valido illo praesidio carere, quod si desit, nemo iure speraverit ea se bona consecuturum esse, sine quibus virtutes Instituto nostro maxime proprias adipisci omnino nequeat? Sunt haec vero pervulgata tria illa quibus ex sanctissimis legibus S. Patris Ignatii fundatur ac nititur omnis vitae nostrae professio; arcta, inquam, cum Creatore et Domino nostro coniunctio, contemptus sui et mundi, animarum zelus ad maiorem Dei gloriam. Hae porro virtutes, quae ceteras omnes aut inferunt aut comites expostulant, ex uberrimo illo fonte nobis hauriendae sunt unde tot largissimi gratiarum rivi in salutem perfectionemque animarum decurrunt. Quod si semel, divina aspirante gratia, quae nulli religioso viro denegabitur, familiari Iesu consuetudine utemur, dabitur et nobis beatissimam illam Sancti Parentis conditionem haud mediocriter participare, qui non modo e caeli siderumque aspectu, verum etiam ex intuitu floris aut herbae in Dei cogitationem atque amorem rapiebatur, assuetus mirandum in modum inter graves Societatis administrandae curas molestiasque in dulci Iesu recordatione et quasi amplexu acquiescere. Nanciscatur quis

(1) Apud NIX, *Cultus SS. Cordis Iesu sacerdotibus praecipue et theologiae studiosis propositus*, Friburgi in B. MDCCCXCI, p. 128.

felicem hanc cum Domino Iesu familiaritatem, iam nullum ei facessent periculum praepotentes fluxarum rerum illecebrae, quae adeo pertentant mortalium animos; in ipso enim Corde mitissimi Servatoris nostri tanquam in portu serenae pacis et lucis et totius consolationis iam didicit gustare caelestia illa gaudia, quibus sustentari atque protegi eget humana fragilitas. Hinc ineluctabili ferme necessitate caritatis flamma relucebit in nobis, qua aestuante, fieri non poterit quin assiduam operam demus tum perditis hominibus e peccatorum caeno extrahendis, tum remissis quoque et torpescentibus excitandis ut, omni socordia amota, magnopere properent ad supernum imitationis Iesu Christi bravium. Hac vero ratione sperare licet nos eo tandem esse perventuros, quo omnis vitae nostrae ratio germanos Ignatii filios adigit, ut re vera non nomine tenus sint videanturque «homines mundo crucifixi et quibus mundus ipse sit crucifixus; homines novi qui suis se afflictibus exuerint ut Christum induerent, sibi mortui ut iustitiae viverent,... homines denique qui magnis itineribus ad caelestem patriam et ipsi contendant et alios etiam quacunque possunt ope studioque compellant, maximam Dei gloriam semper intuentes » (1).

Atque hae sunt, Reverendi Patres Fratresque in Christo dilectissimi, praecipuae rationes quae viros ultro propensos ad altiora quaeque sectanda non poterunt non permovere ut, renovato fervore, quemadmodum initio diximus, se totos impense dedant cultui dulcissimi Cordis Iesu omni ope fovendo.

Hac bona spe fretus iam finem imponam his meis litteris, quibus hoc unice propositum mihi fuit, per occasionem novi beneficii a S. Sede accepti vos omnes ad novum mentis ardorem concipiendum adducere, ita ut Societas universa propius in dies Cordi Iesu accedens dici merito possit delecta manus apostolorum sancti illius et frugiferi cultus. Liceat mihi ad extremum vos verbis consalutare quibus Leo XIII, Iesu Christi Vicarius, Sodales *Apostolatus Orationis* ad se in aedibus Vaticanis admissos quadraginta annis abhinc compellabat.

(1) In extremo libello *Regularum*. Cf. *Epistolam* a P. Petro Ribadeneira, ut fertur, conscriptam Romae anno 1559 et praefixam primae *Constitutionum* editioni, nuper restitutam in parva earundem editione romana anni 1908, pp. XIX. sq.

« Incumbite itaque amanter studioseque, filii carissimi, ut omnes homines illi Cordi adhaereant, illud imitentur, illius caritate ardeant, illatas ei iniurias compensent, preces etiam et consilia et mentis affectus cum precibus, consiliis, affectibus eius coniungant, quoniam ita integritatis quoque ipsius, sanctimoniae, efficacitatis participes fient. Salutis fructus qui in omnium animis inde nascentur, permulti erunt iique pretiosissimi; et plane perspectum erit uniuscuiusque salutem ac veram populorum et nationum prosperitatem in Iesu Christo collocata esse, ab eoque, veluti ex beneficiorum fonte, late manare ». (1)

Omnium vestrum ss. Sacrificiis et precibus me enixe commendo.

Romae, die festo SS. Corporis Christi, 19 iunii 1919.

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

20.

21 iunii 1919.

Ratio ordinandi quinquennale periculum theologiae praescriptum lege ecclesiastica recens sacerdotio auctis.

AD OMNES PROVINCIARUM PRAEPOSITOS.

REVERENDE IN XTO. PATER :

P. XTI.

Litteris datis die 17 aprilis superioris anni 1918, Praepositos Provinciarum rogavi ut, exquisitis sententiis Praefecti studiorum Collegii Maximi, aliorumque professorum vel graviorum Patrum, cum suis Consultoribus considerarent qua ratione, quo tempore, de qua materia instituendum videretur

(1) Allocutio Summi Pontificis, italico sermone, habetur in *Civiltà Cattolica* ser. X, 12 (1879) 741 seq.

examen illud quotannis, saltem per quinquennium, canone 590 neo-sacerdotibus praescriptum, ac de iis ad me referrent.

Cum vero iam tempus urgeret quo memoratum examen ad usum esset adducendum, et multarum (proh dolor! non omnium) Provinciarum responsa accepissem, censui quam primum instructionem hac de re esse mittendam, in qua id spectavi, sicuti iam tunc significaveram, ut intentum a lege fructum perciperemus et tamen iuniores nostri sacerdotes non nimis onerarentur, relicta in ceteris ea libertate, quae pro diversitate regionum expedire videretur.

I. MATERIA.

1. Et de materia quidem hoc primum observandum est: sub exitum anni quo Tertiam Probationem quispiam peragit, examen subeat de cognitione nostri Instituti deque iure communi religiosorum (1).

2. In quatuor reliquis examinibus materia desumatur praesertim ex theologia morali, quae ut tota proponatur convenit. Accedant etiam quaestiones magis obviae iuris canonici et liturgici, ita ut tam in ipsis quam in theologia morali vigens disciplina iuxta Codicem ac recentissima S. Sedis decreta congrue referatur. Adiungantur denique selectae theses sive ex theologia dogmatica, sive ex S. Scriptura, sive ex historia ecclesiastica.

3. Pro theologia morali satis erit assignare tractatus prout in auctore textus, Codici canonico accommodati, quem unaquaeque Provincia adhibet, reperiuntur. Theses theologiae dogmaticae eligi poterunt inter eas, quae in cursu minore examinibus annuis attributae fuerunt.

4. Themata seu programmata quovis anno eadem plerumque indicenda erunt omnibus cuiusque Provinciae aut Missionis sodalibus. Qui autem de materia illius anni examen iam suo tempore subierint ac probati fuerint, examinentur de materia quae ab ipsis fuit praetermissa, eo quod, v. gr. illo anno Tertiae vacabant Probationi.

5. Ad modum quod attinet, in disciplina dogmatica examen sit potius *expositivum*, fere ut in cursu minore exigi solet;

(1) Cf. Congr. Gen. XX, d. 15.

difficultates proponantur forma soluta, et quae magis cognitioni doctrinae quam subtili exercitationi intellectus conducant; in disciplinis vero morali et canonica et liturgica partim agatur interrogationibus partim casuum solutione.

6. Curabunt Superiores ut ii quorum doctrina explorabitur, tum libros habeant ad recolenda studia necessarios, tum etiam tempus aliquod proximae praeparationi magis liberum. Finis enim horum examinum est, ut sacerdotes magis magisque ad amorem et cultum sacrae scientiae incitentur: ad quod opus est bibliotheca bene instructa.

II. EXAMINATORES. QUAMDIU PRODUCENDUM SIT EXAMEN. QUANDO ET UBI FACIENDUM.

7. *Examinatores* adsciscantur ex iis qui in praesenti sunt examinatores nostrorum theologorum vel sacras disciplinas docuerunt, vel de quibus aliunde compertum est eos ipsarum esse peritos et ad hoc munus idoneos.

Eorum nominibus in annuo Provinciae catalogo apponatur huius officii mentio.

Tres, nec plures nec pauciores, sint in unoquoque tribunali, etiam in examine quod exeunte anno Tertiae Probatonis instituendum est.

8. *Horae dimidium* occupabit examen, et singuli examinatores interrogabunt per decem momenta.

9. *Examen* fiat viva voce et sermone latino.

10. *Tempus* examinis subeundi a Provinciali determinetur, v. gr. sub finem vacationum autumnalium, nec arbitrio examinandorum relinquatur. Poterit tamen propter graves rationes in casibus particularibus examen alio tempore permitti.

11. *Locus* examinis in singulis Provinciis aut Missionibus potest esse multiplex pro diversis Provinciarum aut Missionum partibus; quapropter in unaquaque designentur a Provinciali duae, tres aut ad summum quatuor domus, ad quas examinandi se conferre debeant ex sua quisque domo.

III. SUFFRAGIA.

12. *Suffragia* sint secreta atque in ipsis significetur, utrum candidatus *satisfecerit* necne: ille vero satisfecisse existimetur, qui ea de quibus examinatus fuit bene intelligat ac de iis

etiam rationem reddere possit (1); cui censurae illae etiam particulae addantur, sive attenuantes sive excellentiam denotantes, quae in aliis theologiae examinibus usurpari solent, quatenus rei veritas id exigat.

Ad Provinciales transmittantur suffragia, qui ea proprio libro consignanda curabit, adscriptis examinati et Examinatorum nominibus, loco ac tempore examinis, materia de qua periculum factum fuit.

13. Qui duo suffragia positiva et minime dubia non retulerit, experimentum repetere debet post tres menses et ante expletum semestre spatium. Quod si ne tunc quidem satisfecerit, annus sextus ei adiiciatur, quo examen iterabitur de materia illius anni in quo res male cessit.

14. Verum si forte examinatores intelligant candidatum praeterea aptum non esse ad confessiones excipiendas vel ad conciones habendas, id Provinciali significant, qui secundum normas canonum 877, § 2 et 1340, § 2 se geret; quo modo agere quoque debet cum quibusvis sacerdotibus, etsi ad haec examina non adstrictis, quotiescunque prudenter dubitetur, num probatus antea in Societate sacerdos pergat adhuc idoneus esse.

IV. VARIA.

15. Ii qui iam sacerdotes, et proinde, studiis absolutis, Societati nomen dederunt, si ante ingressum examina a Codice praescripta non praestiterint, ea in Societate persolvent; ita tamen ut si qui in Religione studia instaurent vel sequantur, quot annos sacris disciplinis impendant, superato cuiusque anni examine, totidem examina de praescriptis quinque deducantur. Primo vero novitatus anno ab examine dispensentur.

16. Ad examina quinquennialia subeunda tenentur omnes neo-sacerdotes qui post diem 19 maii 1918, quo *Codex iuris canonici* vim obligandi habere incepit, consuetum curriculum theologicum expleverunt.

17. Ubi quempiam e Nostris, praeter eos quos ius ipsum excipit, ab aliquo ex his examinibus, aut ab omnibus, gravem ob causam eximendum Provinciales iudicaverint in Domino,

(1) *Rat. Stud.*, Reg. Prov. 19, n. 1.

de concessa dispensatione deque eius causa me certiore facere ne praetermittant.

18. Itidem mecum communicent Praepositi Provinciarum quaecumque pro sua Provincia et Missione circa haec examina statuerint, simul cum praestituta examinum materia.

19. Postremo omnibus Superioribus summopere commendo ut praescriptas collationes casuum conscientiae pro viribus promovere curent. Ne quasi dicis gratia seu, ut aiunt, pro forma habeantur; ne imparati sacerdotes ad eas accedant, neve meri sint auditores, sed mutuo se exerceant, difficultatibus propositis, interrogationibus, observationibus, ut antiquitus in Societate fiebat, atque intentam ab Ecclesia et Societate utilitatem ex collationibus reportare in Domino conentur.

Commendo me ss. SS.

Romae, die 21 iunii 1919.

R^{ac}. V^{ac}.

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

21.

2 augusti 1919.

Cursus Magisterii in Pont. Universitate Gregoriana ineundi ratio atque institutio.

AD OMNES PROVINCiarUM PRAEPOSITOS.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

Mitto ad R^m. V^m. rationem et normas novi Cursus Magisterii sequenti anno scholastico 1919-20 in Pontificia Universitate Gregoriana primum ineundi.

Professores quam optimi ex universa Societate ad singulas disciplinas tradendas designati sunt, ita ut spes magna sit ex hoc cursu vere aptos lectores et scriptores prodituros esse.

Neque solum pro externis superiora illa studia instituuntur, verum etiam pro Nostris, quibus absolutissimum biennium theologiae dogmaticae futura sunt. Propositum nostrum Summo Pontifici vehementer probatur, cui praeterea optatissimum accidit, quod nostri iuvenes ad singularia studia destinati hunc Magisterii Cursum frequentent.

Itaque velint Praepositi Provinciarum, cum, decreto 14, n. 9 Congregationis Generalis XXV obtemperantes, agunt in consultationibus de seligendis quotannis biennistis, hanc novam et peraccommodatam magistrorum palaestram ante oculos habere, et me quantocius certiores faciant, quem e suis iuvenibus ad illam mittere cupiant.

Commendo me ss. SS.

Romae, 2 augusti 1919.

R^{ae}. V^{ae}.

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS ŁODÓCHOWSKI
Praep. Gen. Soc. Iesu.

CURSUS MAGISTERII IN FACULTATE THEOLOGICA

PONTIFICIAE UNIVERSITATIS GREGORIANAE.

INSTITUENDI

INEUNTE ANNO SCHOLASTICO

1919-1920.

Maior Dei gloria et animarum salus exposcunt, ut, nostris praesertim diebus viri sint in theologicis disciplinis eximii, qui eas vel in scholis solide tradere vel scriptis explanare et validius propugnare possint. Ad hunc nobilissimum finem consequendum, valde utile et opportunum videtur ut iuvenum scientifica institutio perficiatur qui, expleto ordinario theologiae curriculo, aptissimi habeantur ad fusiorem et penitiorem in rebus theologicis notionem hauriendam.

Quapropter, approbante in primis Em. Viro Card. Bisleti, Congregationis Seminariorum et Universitatum Studiorum Praefecto, in Facultate theologica Pont. Universitatis Gregorianae, proximo ineunte anno scholastico, CURSUS MAGISTERII instituentur, huiusmodi scientificae institutioni maxime respondentes.

Cursus Magisterii, qui duobus absolventur annis, duplici continebuntur scho-

larum serie : praelectionibus et exercitationibus practicis. In praelectionibus professores proponunt scientifica forma aliquam theologiae disciplinae partem, ita quidem ut theorice doceant, practice vero indigent methodos auditoribus servandas in propriis uniuscuiusque lucubrationibus. In practicis exercitationibus ipsimet auditores, sub vigili professorum ductu, singulare quoddam argumentum evolvunt ad normam rectae methodi scientificae, magis directam haurient fontium theologiae notitiam tum scholasticae tum positivae, rationem ediscunt qua subsidiis utantur litterariis ad unamquamque materiam pertinentibus, examini subiiciunt et opinioni sociorum et professorum prima laborum suorum tentamina.

Auditores alii ordinarii, alii sunt extraordinarii. Ordinarii habentur qui, laurea theologica donati et iure inscripti, celebrant cursus iure examina subeundi et speciale diploma consequendi. Extraordinarii vocantur qui, licet laurea theologica non insigniti, expleto tamen ordinario theologiae quadriennio ex praescripto Codicis iuris canonici, frequentare cupiunt vel integre vel ex parte Cursus Magisterii.

Moderatoribus Pont. Universitatis Gregorianae permittitur in singulis casibus iudicium definitivum de admittendis auditoribus tam ordinariis quam extraordinariis.

Peculiares materiae inchoabuntur anno scholastico 1919-20 tribus praecipuis praelectionum cursibus : cursu theologiae scholasticae, cursu theologiae positivae, cursu theologiae biblicae.

Subsequentibus annis alii, favente Deo, induci poterunt cursus.

Tres novi advocabuntur professores ad docendum in Facultate theologica Pont. Universitatis Gregorianae, qui habilitatem et ingenii vires impendent in praelectiones et practicas exercitationes atque sedulo auditores dirigent in eorum lucubrationibus.

Fontes e quibus potissimum hauritur scientia theologia sunt Sacra Scriptura et catholica traditio ; ad illas convertatur oportet peculiaris intentio, ut omnibus subsidiis sanae critices historicae et litterariae catholice investigetur, explanetur et statuatur Patrum sententia et verus sensus Verbi Dei. Una cum theologia positiva maximi in primis momenti esse duximus theologiam scholasticam, quippe qua, uti ait Leo PP. XIII in litteris encyclicis *Aeterni Patris*, « multae ac diversae caelestis doctrinae partes in unum veluti corpus colligantur, ut suis quaeque locis convenienter dispositae et ex propriis principiis derivatae apto inter se nexu cohaereant... omnes et singulae suis, iisque invictis, argumentis confirmentur et contra adversariorum arma... potenter expediteque defendantur ».

Ut autem a theologia scholastica felices deriventur fructus, quos Ecclesia percipit et temporum necessitas exigit, sancte ad mentem ipsius Ecclesiae tenebuntur principia et doctrina divi Thomae Aquinatis, qui « rationem, ut par est, a fide apprime distinguens, utramque tamen amice consocians, utriusque tum iura servavit, tum dignitati consuluit, ita quidem ut ratio ad humanum fastigium Thomae pennis evecta, iam fere nequeat sublimius assurgere, neque fides a ratione possit plura aut validiora argumenta praestolari, quam quae iam est per Thomam consecuta » (*Encyc. Aeterni Patris*).

Et haec sunt quae de fine Cursuum Magisterii, de modo docendi et de tradendis disciplinis mentione digna visa sunt. Nunc vero nihil superest nisi ut determinatae subiiciantur normae, quibus iidem reguntur Cursus.

NORMAE QUIBUS CURSUS MAGISTERII REGUNTUR.

I. In Facultate theologica Pont. Universitatis Gregoriana Magisterii, quod dicitur, cursus instituuntur, ut auditores, qui singulari quadam ingenii laude ordinarium theologiae curriculum fuerint emensi, plenius excolantur atque ad docendi vel scribendi munus aptiores reddantur.

II. Magisterii cursus, ii solum, uti ordinarii auditores, celebrare possunt, qui Doctoris laurea in theologia sunt donati; uti extraordinarii auditores, illi admittuntur, qui, licet laurea non donati, integrum tamen philosophiae ac theologiae curriculum ad normam Codicis iuris canonici expleverint.

III. Magisterii cursus duobus annis absolvuntur.

IV. In unoquoque cursu methodologica introductio praemittitur eiusdemque continua fit enucleatio et applicatio, prouti singulae postulant disciplinae.

Paucae eaeque praecipuae quaestiones uberius et profundius proponuntur, ut possint auditores in studiis adiuvari et maiore mentis praeparatione futuros aggredi labores.

V. Praeter lectiones, practicae etiam exercitationes habentur, in quibus auditores, professore dirigente, dissertationibus, disceptationibus, praelectionibus aliisque id genus lucubrationibus ita exercentur, ut viam et rationem tum in modo addiscendi tum in docendi munere ipso usu percipiant.

VI. Unoquoque exeunte anno scholastico, tenentur ordinarii auditores doctrinae experimentum subire, secundum leges ab Universitatis Moderatoribus statuendas.

VII. Expleto lectionum biennio, antequam quis ad examina, quae voce exhibentur, admittatur, proferre debet scriptam aliquam dissertationem, more scientifico elaboratam, de re ad theologiam pertinente. Adprobatio scriptae dissertationis conditio est praerequisita pro admissione ad orale experimentum faciendum.

VIII. Auditores ordinarii, qui pericula omnia cum successu superaverint, speciali diplomate decorantur.

IX. Novem ad summum, quaque hebdomada, sive praelectiones sive practicae exercitationes habentur.

X. Anno academico ineunte 1919-20, tres instaurantur Magisterii cursus: 1) theologiae scholasticae. 2) theologiae positivae. 3) theologiae biblicae.

XI. In theologiae scholasticae cursu, aliquot capita doctrinae, ad mentem Doctoris Angelici, fusius et pleniore quadam ratione pertractantur aliorumque doctorum sententiae exquiruntur et explanantur.

In theologiae positivae cursu, catholica traditio omni ope investigatur, subsidiis petitis ex historicis disciplinis, cuiusmodi sunt patrologia, patristica et dogmaticum historia.

In theologiae biblicae cursu, praecipui Sacrae Scripturae textus, ad fidem pertinentes, intimius et profundius exponuntur; integra Sacrae Scripturae doctrina circa quaestionem aliquam particularem systematice exhibetur.

XII. Fas est auditoribus lectiones et academias frequentare quae de theologia ascetica et mystica, de historia ecclesiastica et christiana archaeologia, de lingua graeci N. T., de lingua hebraica et aliis orientalibus linguis in Facultate theologica habentur.

XIII. Opportuno tempore, in kalendario Pont. Universitatis Gregorianae indicabuntur materiae pro singulis cursibus assignatae anno scholastico 1919-20.

22.

26 augusti 1919.

Recedendum a consuetudine adorandae SS. Eucharistiae in eodem altari, dum Sacrum litatur.

AD OMNES PROVINCIARUM PRAEPOSITOS.

REVERENDE IN XTO. PATER :

P. XTI.

Superioribus meis litteris, die 17 iunii de cultu SS. Cordis Iesu impense fovendo ad Societatem universam datis, (1) morem illum laudavi commendavique in compluribus Provinciis inductum, ut scilicet prima VI feria cuiusque mensis divina Hostia in altari adoranda sublime proponeretur tum, quando sodales cuncti sacro interessent.

Cum haec ipse perscribebam atque prelo committebam nondum mihi relatum fuerat, ut postmodum factum est, S. Rituum Congregationem non ita paulo ante authentico responso declarasse « sine necessitate vel gravi de causa vel de speciali indulto » haudquaquam licere quem modo commemoravimus morem sequi, eademque ratione vetuisse Eucharisticum Panem christifidelibus in eo altari distribui, in quo sollemnis haberetur expositio augustissimi Sacramenti (2).

Iam vero nullus datur dubitandi locus hanc Sacri Consilii praescriptionem adamussim esse servandam. Erit igitur R^{ae}. V^{ae}. efficere, ut ab hac de qua loquimur consuetudine recedatur, si ea forsitan iam in ista Provincia obtinuit vel curare, ne in posterum inducatur.

(1) Cf. supra, p. 49.

(2) Cf. *Acta Ap. Sed.* XI (1919) 246.

Ceterum nolim quisquam existimet aliquid adiumenti solidae illi quam fovemus religioni erga SS. Cor Iesu esse inde defuturum. Etenim potius quam divinum Sacramentum adorandum proponatur cum fratres nostri Scholastici Coadiutoresque summo mane Sacro intersunt, commode nec minori pietatis pabulo id fieri poterit, ut in Urbe solemus, dum in templum convenimus omnes ad Litaniarum preces, quibus optimus imponetur finis per eucharisticam benedictionem.

Commendo me ss. SS.

Tusculi, 26 augusti 1919.

Rae. Vae.

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

23.

12 septembris 1919.

De colligenda pecunia ad domum Curiae Societatis novasque Pont. Gregorianae Universitatis aedes Romae comparandas.

AD OMNES PROVINCIARUM PRAEPOSITOS.

REVERENDE IN XTO. PATER :

P. XTI.

Re diu perpensa et assidua prece Deo commendata, animus tandem induxi omnes Patres Provinciales rogare ut, si qua possint, pecuniario subsidio eoque haud exiguo nobis subveniant. Quam equidem petitionem omittere vel saltem differre maluerim, cum probe norim Provincias nostras partim egestate laborare, partim copiis suis valde indigere, tam ad suscepta opera sustentanda quam ad nova, pro novorum temporum ratione incipienda. Nihilominus, quoniam mecum sentiunt Patres Assistentes cunctationem omnem fore damnosam, hisce litteris ad R^m. V^m. confugio perinvitus sane, at magna recreatus fiducia illius caritatis et largitatis, quam alias experti sumus, quaeque nunc eo minus est defutura quod, ut

sancto Parenti Ignatio, ita et filiis eius « bonum universalius » potissimum cordi est. Atqui ad universale bonum haec duo non postremo loco pertinent : alterum ut Curiae Societatis in centro Ecclesiae Catholicae proprium et stabile sit domicilium, iis usibus accommodatum quos Institutum praefinivit; alterum ut primariae Universitati nostrae idonea tandem sedes com-
paretur.

I.

Cum ceteri Ordines religiosi Curiae quisque suae aptam habitationem in alma Urbe vel servare vel acquirere potuerint, Praepositus Generalis Societatis eiusque consiliarii et adiutores iam annos paulo minus quinquaginta e Domo sua Professa exsulant, in conductis plerumque aedibus consistere coacti. In praesenti, partem quamdam Collegii Germanici-Hungarici precario obtinent, non sine ipsius Collegii incommodo, quod facile intelligitur, nec sine rerum nostrarum detrimento, quod aliquanto fusius a me explicari Rae. Vae. haud ingratum acciderit.

In primis, cum alienis conviventes, non plane iuris nostri sumus, non ea libertatē fruimur, qua par est. Deinde, in hac ipsa ala quae nobis benigne cessa est, admodum coartamur, ac desiderantur complura : e. g. sacellum amplius, aliquae aulae communes, triclinium minus incommodum, saluatorium quo externi decore excipiantur, cubicula officialium quorumdam, cubicula quoque hospitum quibus, ubi plures simul adveniunt, hospitii officium congruenter praestari nequit.

Quatenus ii sint effectus sanctae paupertatis, patienti quidem et laeto animo ferantur : at ferendum non est Societatis gubernationem e spatii iniquitate damnum contrahere. Postulat autem recta gubernatio, ut Praepositus Generalis non solum ordinarios administratos secum habeat, verum etiam ut Patres cuiuslibet Provinciae, doctrina, prudentia, rerum usu praestantes, arcessere possit, cum iis aliquandiu coram acturus. Id crebro fiebat in pristina Societate, et tametsi longa et molesta itinera tunc erant, viri insignes vel ex remotis regionibus Romam acciri solebant. Eundem morem decessor meus, R. P. Franciscus Xav. Wernz, ultro reduxisset, si suppeditassent cubicula ; adeo utile existimabat consilium.

Hodie vero non modo utilitas suadet, sed urget necessitas; nam praeter Revisores generales in Curia denuo instituendos, praeter eos iuris peritos qui legum nostrarum recognitionem, a Congregatione XXVI praescriptam, variis laboribus praeparant, aliquot Patres mox convocari debebunt qui intricatas de Ratione studiorum quaestiones expediant. Neque est apud nos ubi collocentur.

Praeterea nos deficit, et hoc longe gravissimum est, appositus locus quo convenient Congregatio triennalis Procuratorum et ipsa adeo Congregatio Generalis: quam brevi, et certe paucos post annos, semel vel iterum cogi necesse erit, ut Ius nostrum perfecte ordinetur. Haec comitia extra Urbem celebrari, id (ne alia incommoda memorem) nec perpetuae maiorum consuetudini neque optatis Summi Pontificis responderit. Romae vero, qui praesens status noster est, aegre haberi possunt, quia conclavia alumni huius Collegii addicta occupare nobis non licet nisi certo anni tempore, eoque nimis exiguo: atque hac de causa Congregatio Generalis, quae summa est Societatis potestas, operam suam minus libere explicabit, intra angustos fines coarctata, quamdiu proprio tecto carebimus.

In tectum comparandum grandis utique pecunia insumetur, quam tamen nemo non dixerit optime collocatam, maxime si Curiae Patris Generalis Domus Exercitiorum adiuncta sit, ita ut magna pars aedium, quo intervallo a Congregationibus vacabit, pateat clericis, religiosis, laicis, sive Romanis sive Romam undique convenientibus, qui commentationibus sancti Ignatii excoli cupiunt. Ii sunt oppido multi; et vehementer dolent quod in urbe, christiani Orbis capite, praesto non est apte dispositum asceterium cui praesint Patres Societatis. Si eiusmodi asceterium prope domum nostram condetur, magno usui erit, atque hanc, minorem quidem et secundariam, Nostris commoditatem praebebit, nimirum fruendi identidem hortulo domestico: quod aliis ob invalitudinem, aliis ob ingravescentem aetatem, omnibus ob occupationes ex toto sedentarias, haud parum profuerit.

Cum superficies quae ad ea omnia videtur opportuna, nunc venalis proponatur, optandum est ut occasio ne omittatur; quia, etsi area illa multo constabit, nihil est dubii quin posthac

longe pluris sit constituta : mora et impensas et difficultatem in dies augebit.

II.

Alterum quod Provinciarum beneficentiae ex parte commissum velim, ipsum per se commendatissimum est ; quippe dignitate, momento, solidis omne genus meritis, Universitas Gregoriana cetera Societatis athenaea iam olim antecelluit. Ex quo beatus Pater noster incredibili cura et sollicitudine Collegium Romanum inchoavit, reliquis praelucere coepit, ac per tria deinceps saecula Ordinem nostrum et ipsam Ecclesiam suo nitore collustravit. Quam antiquam gloriam SS. Dominus Benedictus XV testatur nunquam evanuisse et ad hanc usque aetatem perseverare (1) ; idque vel inde apparet quod complura sodalitia religiosorum, diöceses circiter quadringentae, florem iuventutis suae et spes suas scholis hisce fidenter concredunt, notabili sane Universitatis et laude et emolumento : quae cum discipulos illos suos, qui plerumque sunt delecti adolescentes, ingenio et facultate conspicui, diligenti cultura erudierit, per eos exinde in omnibus fere mundi plagis vim suam salutarem exercet et ubique maius Dei obsequium efficaciter promovet.

Minime igitur mirum si Sancta Sedes tam illustre seminarium propensissima fovet voluntate, si Praepositi Generales illud patriis curis complectuntur, si Congregatio Generalis XXVI decreto 10 Provincias magnopere sollicitat ut « omni qua possint ratione prosperum Universitatis statum evehere » studeant, « tum rem familiarem adiuvando, tum, ubi opus fuerit, optimos quosque professores concedendo ».

Et de professoribus quidem, non possum non gratissimo animo recordari quam benigne Praepositi Provinciarum hac tenus opitulati sint ; ad alterum quod attinet non possum non sperare eos praesenti quoque necessitati pro virili parte subventuros esse.

Scilicet athenaeo nostro principi aliam sedem esse conquirendam, tam manifestum est ut quod maxime. Aedes enim Borromaeae, quibus adhuc continetur, pro crescente audito-

(1) Cf. *Acta Rom.*, II (1916) 154.

rum frequentia et multiplicatis praelectionum classibus, dum factae sunt perincommodae, ac proposito fini nequaquam congruunt. Frustra ibi quaesieris scholarum aulas satis spatiosas, bibliothecas opportune sitas, musaea et officinas scientiarum quae experimentis praecipue nituntur, et alia quae, non dico ad ornatum vel splendorem, sed ad plenam discipulorum educationem opus omnino sunt. In summa, ea est locorum rerumque exiguitas et deformitas ut multos externos tae-deat, nos autem propemodum pudeat, tale institutum talibus septis coerceri.

Quae conditio, iam nunc ingrata atque indigna, mox evadet ferme intolerabilis cum antiquis difficultatibus novae sint accessurae. Namque, ut alia omittam, poscit Societas tota, poscit evidens Ecclesiae utilitas ut Universitas Gregoriana «cumulatus in dies omnium expectationi respondeat autis-que temporum necessitatibus parem se exhibeat» (1). Quamobrem necesse est scientias sacras necnon auxiliares disciplinas ibi coli quam perfectissime, ea omni eruditionis supellectile prudenter adhibita quam hodierna studia subministrarunt. Qua in re, Iuri canonico iam providit R. P. Wernz cum biennium induxit. Theologici porro magisterii cursus superior propediem incipietur. Denique philosophiae copiose et penitus pertractandae consuli oportebit. At vero has optatissimas scholarum et audilionum accessiones minime palitur aedium angustia, neque ulla ratio suppetit has vel dilatandi vel melius accommodandi. Itaque nihil superest, nisi ut quantocius alio commigretur.

Quod cum persuasum haberet Summus Pontifex, pro impensa sua erga Athenacum Gregorianum benevolentia, «quippe cui, quidquid culturae sacrarum disciplinarum in se sit, totum se debere libenter profiteatur», (2) mandatum dedit ut area perquam idonea, Instituto Biblico propinqua, nomine Sanctae Sedis coemeretur. Ibi nunc aptum et bene capax aedificium excitandum erit; et quandoquidem vis nummorum, tanto par molimini, in promptu non habetur, Rae. Vae. adiumentum expetere cogimur, et certa spe expelimus. Postquam

(1) Congr. Gen. XXVI, d. 10.

(2) Cf. epist. Emi. Card. Gasparri, 16 novembris 1916 in *Actis Rom.* II (1916) 154.

decessor meus, anno 1909 Missionem Iaponicam instauraturus, operam Provinciarum flagitaverat, omnes certatim et enixe suppetias tulerunt. Quidni eandem nunc vel ea maiorem alacritatem expectemus, cum opus sit aggrediendum quod ad commune Ecclesiae bonum, ad Societatis meritum et decus, ad singularum quoque Provinciarum emolumentum, multum haud dubie est profecturum. Provinciarum inquam, quia uniuscuiusque ex iis plurimi refert talium hominibus vere excellentium copiam sibi parare quales Sanctus Ignatius in *Constitutionibus* (1) descripsit et quales aetas nostra summe requirit. Ubinam autem melius quam in Romana palaestra, ita ut dixi ordinata, poterunt iuvenes nostri absolutissima doctrina informari? Nec solum ad exquisitiores illas biennii exercitationes integrum erit Provinciis scholasticos suos optimos quosque destinare, sed etiam (postquam res Universitatis rite compositae fuerint) nonnullos huc mittere qui ordinarium studendi curriculum emetiantur.

Ipsi porro, ante oculos Summi Pontificis et sub intenta Praepositi Generalis vigilantia, a probatissimis magistris conformati, haud parum collaturi sunt ad doctrinae soliditatem atque unitatem, quam sanctus Pater tanti faciebat, ubivis tuendam et promovendam. Interim vero, praeter alia eximiae institutionis adminicula quae hic affatim adsunt, vires iis addet praesentior memoria excelsorum iuvenum quos eadem scholae ad cumulatam virtutem et disciplinam nullo non tempore aluerunt. Quem non stimulaverint exempla S. Aloisii et S. Ioannis Berchmans? Ambo Romae vitam mirabilem morte sanctissima concluderunt; et Ioannes quidem anno 1621. Ulinam anno 1921 trecentessimam suavissimi illius natalis commemorationem, inchoatis saltem novis aedibus, pristino Collegio Romano haud nimium indignis, nobis celebrare contingat!

III.

Maximas necessitates nostras, Reverende in Xto. Pater, simpliciter et ingenue aperui. Iis quomodo sit occurrendum, id R^{ae}. V^{ae}. prudentiae et caritati permitto. Quod si tamen aliquid consilii desiderarit, en praecipuas quasdam opitulandi vias.

(1) *Const.* IV, c. 5, C; c. 13, n. 4.

1) Ubi adest arca seminarii rite dotata vel etiam arca fundationum, fas erit ex utraque vel ex alterutra eam partem sortis nobis largiri quam sine vero Provinciae damno inde auferri posse iudicabitur.

2) Itidem attribuatur aliquid bonorum illorum, quibus se Nostri ex Instituto abdicant, quaeque pro Superiorum arbitratu tradunt expendenda.

3) Multum speramus a Societatis amicis et benefactoribus, dummodo non precibus importunis fatigentur, verum et rei gravitatem et penuriam nostram dilucide edoceantur. Experti enim scimus non deesse homines munificos qui minoribus quidem operibus dona sua parce metiuntur, sed in maioris momenti instituta opes ultro profundunt, praesertim cum Romae condenda sunt et ad communem spectant utilitatem: qualia merito dicentur tam Pontificia Universitas Gregoriana ad debitum gradum evehenda, quam domicilium Societatis in Urbe recte constituendum.

4) Sacerdotibus potestas fiat aliquot sacra singulis mensibus, quantum opus sit, pro stipendio celebrandi. Fateor aegre me hanc viam inire, quia nihil antiquius nobis est quam ut paupertatis nostrae puritas prorsus illibata servetur. At vero, si pecuniae ex aliis fontibus nimis incertae vel nimis tenues emanabunt, necessitate cogemur ad hanc extremam rationem devenire.

Quanquam ad opus adoriendum, nos valde iuverit pecuniam, variis e capitibus conflandam, mature in manibus habere, attamen patet concedendum esse ut, si quando necesse fuerit, ea per partes statis temporibus numeretur. Id ante omnia interest, quamprimum certiores nos fieri quaenam nummorum facultas sponderi vel praenuntiari possit. Itaque ne gravetur Ra. Va., Consultoribus suis aliisque cordatis Patribus in consilium adhibitis, ea quae adhuc persecutus sum accurate considerare, ac pro suo divinae gloriae studio et Societatis amore definire, quoad eius poterit, quid circiter pecuniae Provincia ista per se vel per pios donatores videatur contributura. Nulla tamen pecunia nunc illico mittatur: sed expectandum erit donec mittendi tempus et modum ipse indicavero.

Quod si quae Provincia propter inopiam suam perparvum erogare possit, id fuis ad Deum precibus supplere ne praetermittat. Imo cunctos Nostros etiam atque etiam incito ut hac efficaci adjuvandi ratione, quae vel egentissimo cuique semper in promptu est, assidue utantur. Sanctum Ioseph nominatim adeant, cui se Societas dudum in fidem et clientelam tradidit, cui se nuper sollemni consecratione iterum devovit, cui omni tempore tot bona accepta retulit. Saeviente atroci illa tempestate ex qua vix dum evadimus, scriptum ad me fere undique est quanta benignitate fidissimus Sacrae Familiae Custos laborantes sodales et domos nostras tutatus sit ac sublevarit. Qua paterna providentia etiam nunc summo opere indigemus, cum ob alia quae Societati ingruunt pericula et difficultates, tum ob gravia haec coepta nostra quae his litteris patefeci. Quare indicat R^a. V^a. velim supplicationes ab omnibus suis in honorem sancti Ioseph habendas, nimirum preces novendiales, ut quemadmodum se semper hactenus validissimum defensorem praebuit ac tutorem ita se hodieque, erga socios et fratres Iesu sui, verum patrem consueta pietate exhibeat.

Commendo me ss. SS.

Tusculi, die Sanctissimo Nomini Mariae sacro, 12 septembris 1919.

R^{ae}. V^{ae}.

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

Cohortatio ad Nostros qui periodicis libellis edendis dant operam, ut in scribendo evitent quamvis nationum nuper beligerantium offensionem, christianae vero caritatis iura fortiter tueantur.

AD SCRIPTORES NOSTROS.

REVERENDI IN XTO. PATRES :

P. XTI.

«Et quoniam hostilia tandem finem cepere, suppliciter divinam clementiam in haec invocamus vota,..... ut homines populiue inter se usque adhuc infensi, vinculis consocientur de-nuo christianae caritatis, quam Nos quidem inculcare non desistimus, quae-que si desit, omnis de pace conventio frustra erit». (*Allocutio SS. D. N. Benedicti PP. XV, d. 3 iulii 1919*).

Tandem orbis terrarum ab immani bello quievit et, victa electorum precibus magis quam pravorum conversione, divina clementia dies malos brevare dignata est. Imo «pro diebus.... quibus vidimus mala» iam laetari coepimus, cum non paucos homines cernamus igne tribulationis, tanquam aurum in fornace, purgalos et Deo factos acceptiores; auctam quoque virorum electorum copiam qui, eximiam virtutem adepti, tam Ecclesiae quam humanae consociationi egregie operam navabunt. Et sane talibus adiutoribus hodie maxime opus est, quandoquidem etiamnum tot angores, aerumnae, omne genus miseriae et plagae corpora vel animos obruunt, ut nemo sit quin cum piissimo Servatore nostro et cum eius in terris Vicario ingemere debeat: «Misereor super turbam».

Quoniam igitur beneficentiae christianae et zelo apostolico campus ingens patescit, scriptoribus quoque Societatis nostrae partem aliquam expurgandam, unumque ex pessimis animorum vulneribus perita atque leni manu tractandum singulariter commendare cupio. In tanta enim corporum et men-

tium strage scriptorum praesertim opera desideratur, ni fallor, ut non paulatim et necessitate, sed quantocius et ultro ardentia inter se populorum odia deponantur, et dirupta amoris vincula, pristina caritate redintegrata, denuo connectantur.

Quod quantopere necessarium sit, quis nostrum non viderit? Est enim haec a mundi Rectore lata lex imperiosa simul et suavis, qua generis humani ex una stirpe progeniti nulla unquam pars communis originis oblivisci possit, quin statim magis minusve degenerando secessionis suae gravissimas poenas luat. Quodsi hoc valebat cum montes, aquae, spatia interiacentia gentes a gentibus vere separabant, quanto magis nunc valet postquam, sublatis limitibus, consuetudo diuturna et quasi domestica omnium nationum convictio naturalem illam fraternitatem usu sancivit atque confirmavit. Quis hodieque vitam sibi fingere possit intra unius regionis etiam vastissimae fines coangustatam? mercaturam et artificia, studia et opera socialia, scientiarum indagationes et inventa, angustia loci impedita et pene irrita facta? Quin imo, etiamsi iuxta Apostoli monitum «habentes alimenta et quibus tegamur, his contenti simus», nonne anni proximi nos duriter docuerunt ne ad victum et vestitum quidem singulos sibi populos sufficere posse?

Socialistae quidem, spreto Legislatore, legem hanc probe agnoscunt et, religioni exprobrantes quod impar reperta sit ad vincendum in bono malum, humanitatemque prae caritate extollentes, tanquam soli generis humani pacificatores pro pudor! praecurrunt. Quonam igitur animo nos cunctati tardemus, quos praeter naturae stimulos urget mandatum Domini novum, praeceptum illius caritatis qua omnes unum sint et qua germani dignoscantur discipuli eius? Nos insuper urget catholicae id est universalis Ecclesiae et honos et periculum. Periculum, inquam: nunquam enim alias maior institit necessitas defendendi fidem nostram coniunctis viribus contra innumeros et undique exsurgentes hostes, qui, quantumvis inter se infensi, contra Ecclesiam tamen et veritatem divinam instinctu quodam perverso semper conspirant.

Atqui, sicut initio significavi, ad deficientis unitatis dedecus et discrimen a populo Dei depellenda scriptores nostros plurimum conferre posse confido. Cum enim multi sint

et per totum orbem diffusi, commentarii autem nostri propter rerum sonique varietatem ad varias hominum classes pertinent et apud suos quique lectores magna auctoritate polleant, vox nostra in omnium fere aures animosque influere, et unanimis atque constans consensus noster antiquum amorem, sopitum potius quam emortuum, fortasse brevi exsuscitare potuerit.

Quod cum ita sit, vos omnes, Reverendi in Christo Patres, duo commonitos velim: alterum quod fugiatis, quod sectemini alterum. Illud est ut sancte vitentur quaecunque sive vere sive fecte, sive tecte sive aperte, sive serio sive per iocum dicta, eos offendere possint quos hostes nuper habuistis. Sua cuique genti sunt vitia, taedia, deridicula. Et quemadmodum singuli homines evangelica humilitate vetantur extumescere, se insolentius efferre, ceteros despiciere, ita et nationibus, si christianis principiis se duci curant, eiusmodi superbia interdictur. Iamvero, dum bellum furebat, omnes hostium naevi satis superque enumerati et illustrati sunt; nec raro sine ulla in verbis rebusque moderatione. Quod quo modo licitum aut excusabile tunc fuerit, id in praesenti non inquirō; at si unquam potuit esse tempus talia loquendi, nunc certe tacendi tempus instat. Et hac in re valde, valde caute agendum atque adeo abstinendum erit. Sicut enim vulnus crudum vel levissime attactum intolerandos dolores movere, ita recens ab iniuria animus ioculi vel innocentissimi impatiens esse solet, praesertim vero si, quae menda in civibus aliquot notata fuerint, ea universae genti, quippe gens est, vitio verti videantur. Itaque, cum semper memores esse oporteat illius: « Ne alteri intuleris quod tibi inferri non vis », hodie multo etiam magis scriptores a se perpetuo quaerent: « Quid ego, si a talibus talia de civibus meis hic et nunc dicerentur? »

Vulneribus illatis quiete atque silentio ita pepercisse multum iam fuerit, satis tamen non est: sananda praeterea sunt. Ad quem finem haud parum conducet ea quae huic epistolae praeposui supremi Pastoris verba, quaeque deinde attigi de naturali inter homines necessitudine, de supernaturali inter christianos caritate, de catholicorum communi cum Ecclesiae hostibus luctatione, iterum iterumque apte evolvere et ad lectorum captum accommodare. Praeterea, sicut vitia propria

ita proprias singulae nationes virtutes habent, cumque belli tempore popularium laudes immodice extollere, adversariorum silentio premere et ne agnoscere quidem mos multorum fuerit, nos etiam atque etiam meminisse decet grandis regulae, quae Socios Iesu angusti animi esse vetat et diversas a sua natione peculiari affectu in Domino prosequi iubet. In quo quidem affectu expromendo salva semper esto vera prudentia, ne forte inconsulta vel intempestiva scribendi ratione, dum alteris gratificamur, alteros exacerbemus, atque ita optatissimae reconciliationi officiat, nedum obsecundetur. Attamen procul absit prudentia carnis. Neque opinionem plus aequo vereamur quae publica dicitur, quanquam saepe paucorum dumtaxat hominum, improborum et audacium, contentio est. Hi autem, si nostros scriptores, eo quod christianae caritatis iura tueantur, patriae osiores dixerint, negligendi erunt. Quibus scilicet fortissimi fratrum nostrorum labores, praeclara facinora, ipsa vitae devotio, fidem non faciunt filios Societatis sinceros esse patriae amatores, id iis non verba persuadebunt, non scripta. Atramento non credet qui sanguini non crediderit. Utcunque erit, neque ad declinandam invidiam, neque ad auram popularem captandam, ab officio instaurandae concordiae recedere fas est. De debito enim officio agitur. « Unicuique Deus mandavit de proximo suo », et Cain est qui quaerere ausit : « Num custos fratris mei sum ego ? ». Quodsi « maxime domesticorum » curam habere iubemur, idem tamen Apostolus monet : « Operemur bonum ad omnes, maxime autem ad domesticos *fidei* ; neque longe aberraverit a Domini Nostri sententia qui dicat : « Si nostrates tantum diligimus, quae nobis est virtus ? Nonne et ethnici hoc faciunt ? » Diligantur igitur omnes, et omnibus ignoscatur. « Dimittite et dimittimini ».

Finem huic epistolae domestico, ut ita dicam, argumento facere liceat. Si quando hoc tempore quaerebatur, quare S. P. N. Benedictus XV tam mira diligentia et aequalitate beligerantium vel unos vel alteros sive offendere sive fovere caveret, eius artem politicam praedicabant aliqui, eius prudentiam christianam laudabant multi : plenius autem et verius rem assecuti sunt illi, catholici et non catholici, qui dicerent Patrem cum esse et filios in utrisque castris habere. Similis

fere, Reverendi in Christo Patres, est nostra causa atque conditio cum mater quoque nostra Societas utrobique filios quam plurimos numeret. Quoties ergo ab « amore universali » aliquis ex Nostris defecerit toties verba S. Augustini, leviter immutata, sibi dicta existimet : « Putabas externos te carpere et fratres laedebas ». Ergo ob hanc quoque rationem accingimini ad praeclarum opus in hac epistola vobis propòsitum vel suscipiendum vel alacriter prosequendum, ut sitis filii matris vestrae, quam Societatem amoris suavissimo nomine appellare soletis, simulque re et exemplo manifestum facialis, probatum longa die Sociorum Iesu amorem ut solem obscurari forte in nonnullis aliquantisper potuisset, extingui aut diu friggere non posse.

Commendo me ss. SS.

Tusculi, in die festo SS. Nominis Mariae Virginis, 12 septembris 1919.

Servus in Xto.
WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI
Praep. Gen. Soc. Iesu.

25.

17 octobris 1919.

De initio Visitationis anno superiore indictae.

AD PATRES ET FRATRES SOCIETATIS IESU.

REVERENDI PATRES ET FRATRES IN XTO. CARISSIMI :

P. XTI.

Die III decembris superioris anni scripseram me Visitatores per universam Societatem brevi esse missurum, ut adiumentum, solatium, levamen quod Provinciae omnes, aliae aliis de causis, valde desiderant, cum ipse coram non possem, per alios saltem suppeditarem. Cui proposito exsequendo, etsi complura impedimenta obstant, principium tandem dari potuisse nunc laetus significo. Etenim destinati iam sunt Patres ali-

quot qui saluberrimum opus propediem aggredientur. Provinciam Romanam visitabit R. P. Franciscus de P. Nalbone, Assistens Italiae; Neapolitanam et Siculam R. P. Carolus Miccinelli, Praepositus Prov. Romanae; Provinciam Belgicam R. P. Gulielmus Power e Prov. Neo-Aurelianensi; Provinciam Franciae R. P. Aemilius Thibaut e Prov. Belgica; Provinciam Aragoniae R. P. Petrus Boetto, Praep. Prov. Taurinensis; Provinciam Marylandiae-Neo Eboracensem R. P. Norbertus de Boynes e Prov. Franciae. Visitatio Provinciae Canadensis nuperrime absoluta est. Missionem Philippinensem nunc visitat R. P. Ioannes Guim e Prov. Aragoniae. Reliquis autem Provinciis necnon Missionibus, ubi primum feret opportunitas, pariter consulatur.

Interim selectos illos Patres in Urbem convocavi, ut visitationis finem bene perspectum haberent, de Provinciarum negotiis quam diligentissime edocerentur, mentem ac vota mea penitus perciperent, nullo denique subsidiorum genere carerent, quo ad partes omnes suas maiori Nostorum et consolatione et emolumento sustinendas apparerentur.

Sed cum nihil proficiat humana industria nisi Deus propitius adsit, et cum Societas nominatim spes suas unice in summo duce Christo Iesu repositas habeat, Eius in terris Vicarium cum PP. Visitoribus conveniendum esse duxi, apostolicam benedictionem coeptis nostris imploraturus. Benignissime nos, ut assolet, admisit SS. Dominus, et vixdum certior factus instituendis illis visitationibus morem instaurari apud nos vetustissimum, consilium admodum probavit et vi sermonis commendavit plane singulari: « priscam disciplinam sanctissime esse
« retinendam; ad formas et ritus quod attinet, sane antiquos
« aliquos usus mutatis temporibus accommodandos quodam-
« modo esse; verum res ipsas et praesenti etiam tempori ap-
« prime convenire, et inviolata fide custodiri debere; perpe-
« ram eos agere qui traditas a prioribus consuetudines, nescio
« qua praetexta causa, tanquam obsoletas fastidiant velint-
« que immutatas; a quo inconsulto novandi studio Societas
« tantum caveat oportet, quantum se cupit a sancto parente
« Ignatio protegi ac foveri: namque *suum* Ignatius institu-
« tum, *suam* ipsius prolem tutatur et prosperat; alienam non
« ita; proinde si qui, nova sectati, a vestigiis eius deflecte-

« rent, eos desereret ; nos contra, tanti Patris vestigiis ingres-
« si, tuti ibimus, idque eo certius quod procul dubio Ordinum
« Conditores peculiari luce a Deo collustrati fuerunt. Quam
« igitur viam illi panderunt, eam nos religiose et confidenter
« persequamur ».

Ea Summi Pontificis verba de pristina vivendi operandique ratione conservanda illibata, quae quidem insignem Societatis amorem et legum eius existimationem manifesto redolebant, idcirco perscribere visum est quod unum e praecipuis visitationum nostrarum finibus summa auctoritate declarant. Quid enim magis expetimus quam ut vere convertantur « corda patrum in filios », scilicet ut avitus ille spiritus, qui inde ab incunabulis Societatem animavit et aluit, idem semper in nobis vigeat, aut sicubi forte elanguerit, plene reviviscat ? Id ipsum Oliverius Manaraeus, egregius Ignatii discipulus, studiosissime quaerebat, cum Visitatoris officio fungeretur : quoniam, ita ille, « palmes qui non sugit spiritum seu humorem ex vile, licet extrinsecus imbris madefiat, non facit fructum et sensim arescit » (1). Contra qui sucum vitalem e germana radice trahere noverit, fructus edet uberrimos, non propriae tantum perfectionis, verum et proximorum salutis. Si multa et ardua quae nos manent ministeria, eadem mente iisdemque normis moderemur ac maiores nostri, eandem ac maiores utilitatem praebeamus, atque operam illam navabimus quam hodiernae Ecclesiae necessitates ac tot animarum discrimina a nobis vehementer requirunt.

Ad communem exspectionem cumulate explendam mirifice adiuvabit vos, Reverendi Patres Fratresque dilectissimi, inchoanda mox visitatio, dummodo in felicem eius exitum quod vestrum est alacres conferatis. Vestrum autem in primis erit legatos a me Patres non minori obsequio, fiducia, caritate excipere quam Praepositum Generalem exciperetis. Praeterquam enim quod totam qua ipse polleo potestatem cum iis communicavi, omnia consilia mea, desideria, intimos animi sensus, paternum affectum, in eos me transfudisse confido. Scio munus quod ipsis detuli, ut maximi momenti et ponderis, ita non levis esse difficultatis. Quare vos omnes etiam atque

(1) *De visitandi officio*, in *Exhortationibus super Instituto*, p. 2.

etiam rogo ut divinum auxilium impetrare nitamini, «perseverantes unanimiter in oratione cum.... Maria matre Iesu». Neque iis solum orandum est quibus visitationis beneficium hisce diebus obtinget, sed illis quoque quibus paulisper differitur. Hi potissimum divinam Bonitatem, «cuius est totum quod est optimum», et quae «dat omnibus affluenter», exorare ne cessent, ut tum in Provinciis iamiam adeundis laborem Patrum Visitorum fortunet atque ad Ipsius maiorem gloriam bene vertat, tum ut ceteris etiam Provinciis et Missionibus idem bonum praestantissimum quam primum largiatur.

Omnium ss. SS. et precibus me impense commendo.

Romae, die 17 octobris 1919.

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI
Praep. Gen. Soc. Iesu.

26.

21 novembris 1919.

Nonnulla de Formula et Practica scribendi declarantur accommodata ad rectius citiusque negotia Societatis expedienda.

AD OMNES PROVINCIARUM PRAEPOSITOS.

REVERENDE IN XTO. PATER :

P. XTI.

Confido me R^{ac}. V^{ae}. pergratum facturum esse si, voluntati A. R. Patris Generalis obsecutus, nonnulla hic notavero quae ad negotia Societatis recte, ordinate, cito expedienda pertinent: ea enim licet magnam partem iam nota sint ex *Formula scribendi* et ex libello *Practica quaedam ad formulam scribendi*, visum tamen est denuo omnibus commemorare.

I. Quas Pater Noster universae Societati vel omnibus RR. PP. Provincialibus scribit epistolas, eas ad Superiores quoque Missionum hinc perferendas curamus; neque est cur R. V. de iis mittendis laboret.

II. Litteras communes quas Praepositi ad suam quisque Provinciam pro re nata scribere solent, cupit Pater Noster cognitās habere, quippe quae iuvant ad Provinciarum statum melius ante oculos habendum. Ne igitur gravetur R. V. eas omnes quae proximo quinquennio istic datae fuerunt, colligere, in quantum fieri poterit, atque in Urbem mittere; eas vero quae deinceps dabuntur, statim ac prodierint, cum Patre Nostro communicare.

III. Quotiescumque designanda erunt terna nomina unde Superior aliquis renuntiatur, separatis litteris id fiat, in quibus videlicet nullum aliud negotium attingatur; si vero plures Superiores erunt deligendi eorum terna nomina in eodem folio proponi poterunt. Seorsum quoque scribendum de dimittendis; illud sedulo curando ut mature de tempore ac modo quo executioni mandata dimissio fuerit separatis litteris, seu potius schedula quadam, ad nos referatur.

IV. Cum aliquis primum ad munus Superioris obeundum proponitur, mittatur de eo solita «informatio ad gubernandum», nisi paulo ante eiusmodi informatio inter scripta triennialia ad nos perlata fuerit (1).

V. RR. PP. Provinciales, quaecumque gratiam vel facultatem petitori, quae solum a Sancta Sede concedi possit, provideant ut preces supplices S. Congregationi exhibendas, a viro iuris perito conficiantur, easque Patri Nostro tradant; quandoquidem iis in precibus quaedam accurate declarentur oportet quae in Provinciis melius et facilius perspecta sunt quam apud nos: verbi causa, potestas novi aeris alieni contrahendi postulanda non est, quin simul oculis subiiciatur praesens status temporalis illius Domus vel Collegii cuius gratia facultas petitur.

VI. Si quid negotii habeant subditi quod auctoritate Praepositi Generalis egeat, minime expedit, plerumque quidem, ut id ipsi in Urbem referant: quod fere nunquam fit sine laboris incremento et temporis iactura. Sed Patris Provincialis erit rem totam dilucide exponere, et praeterea quid de ea censeat aperire; vel subditum hortari ut causam suam scripto consignet; quod scriptum P. Provincialis ad Patrem Nostrum

(1) *Practica*, II, c. 5, n. 3.

transmittet, addita tum sua, tum etiam, in negotiis maioris momenti, Consultorum suorum sententia.

VII. De modo tractandi negotia cum Patre Nostro adamussum sequantur omnes iamdiu a R. P. Vitelleschi traditas normas quas subiicere praestat.

« Negotia adeo plene planeque explicantur, ut nihil cognoscendum supersit ex aliorum relatione. Necesse est autem intelligant omnes, id semper commendatissimum, ac saepius praescriptum usque ab initio Societatis fuisse eaque re non aggravari, sed etiam vehementer levare Patris Generalis occupationes. Dum enim epistolam ad se missam legit, in qua ad alium reiicitur, potuisset paucorum versuum adiectione ibidem statim defungi tota ea cura. Nec sane potest ita semper ad manum habere, proque arbitrato audire homines, sicut potest habere in promptu et legere epistolam. Expediit etiam, ut omnes sciant quaecumque sine nota « soli » ad Generalem scribuntur litterae, eas omnes etiam ab Assistente illo videri ad cuius Assistantiam pertineat. Itaque quod scribitur ad P. Generalem perinde est ac si ad Assistentem ipsum scribatur. Qui ergo ad P. Generalem totum negotium scribit, facit ipse compendium laboris, temporis chartaeque et lecturae quia una epistola satisfacit duobus, id est, Praeposito Generali et Assistenti, et occupationes quoque utriusque imminuit. Contra vero dum ad Assistentem solum scribit et P. Generalem ad eum reicit, gravat utrumque, cum debeant et suas quique litteras legere et invicem ore supplere, quod est praetermissum in litteris ad P. Generalem. Haec autem omnia nihil impediunt, quominus quisque etiam ad P. Assistentem vel ad alium, prout voluerit, scribat, modo intelligat quod dictum est, non esse ad eorum litteras remittendum P. Generalem : et quae ad ipsum Generalem scribuntur, necesse non esse iterari ad Assistentem, cum is illius litteras videat ».

Observetur quoque praescriptum *Formulae*, n. 14, secundum quod litterae Nostrorum quae negotia continent, solum ad Praepositum Generalem, et non ad alios qui cum ipso agant, sunt destinandae.

VIII. Cum Provinciales, ad normam *Formulae*, n. 7, semel quolibet mense ad Generalem scribere debeant, putare nolint se huic sui muneris parti satisfecisse si de negotiis tan-

tum particularibus, ex. gr. de Rectoribus designandis, de novis Superioribus adprobandis et similibus referant, nihil autem, vel fere nihil, attingentes de Provinciae statu. Ad bonam enim gubernationem maxime refert saepius in anno, et praesertim visitatione absoluta, ob oculos Praepositi Generalis totum Provinciae statum veluti spectandum obiicere per concinnam, sed in partes distinctam Provinciae universae descriptionem.

IX. Ut diligenter Ordinationes serventur R. P. Beckx et R. P. Wernz (1) de duobus vel tribus cuiuscumque libri et ephemeridum quarumlibet exemplaribus, per nostros scriptores editarum ad Praepositum Generalem perferendis, curetur ut Romam mittantur «statim postquam liber typis excusus fuerit». Decernat Praepositus quibus in Provincia huius ordinationis exsecutio sit demandanda, utrum videlicet ipsius auctoribus an potius Socio ipsius Praepositi Provincialis. Inscrivantur autem: volumina vel opuscula *R. P. Bibliothecario Gisa, via S. Nicola da Tolentino 8, Roma, 30.*

X. Quae hic sequuntur erunt in posterum Patri Secretario mittenda:

1) Formulae votorum et bonorum abdications. In formulis autem votorum perscribendis quisque calamo, manu propria, utatur, non vero machina.

2) Exempla omnia Catalogi Provinciae ineunte anno scholarum editi.

3) Elenchus dimissorum, qui mense ianuario cuiusque anni ad nos mittendus est.

4) Schedulae quibus nuntiatur obitus Sociorum in Provincia.

XI. Postremo tria in mentem revocata velim; quorum primum ad custodiam spectat canonis 1406, § 1, n. 9; § 2 de professione fidei prout iampridem a P. N. suis litteris (*Praeter eos*) xvii aprilis proximi anni commendatum fuit; alterum ut si superiore bello inter stipendia mercentes aliquis, proh dolor! exstiterit apostata a Societate, de eo Praepositi ad Patrem Nostrum referant, qui huiusmodi religiosos S. Congregationi Consistoriali indicare debet, secundum decretum die

(1) Cf. *Acta Rom.* I (1908) 117 sq.

25 octobris 1518 datum (1), haud praetermissis adiunctis, quibus lugendum facinus accidit, iisque omnibus quae ad transfugae resipiscentiam peracta fuerint: tertium denique ii qui professionem sollemnem Nostrorum excipiunt ne omittant (ex canone 576, § 2) parochum baptismi certiores facere de peracta votorum sollemnium nuncupatione.

Haec, de mandato Patris Nostri, habebam commendanda; quae cum ad faciliorem administrationem haud parum conferant, non dubito quin R. V., pro suo boni communis studio, iis diligenter exsequendis operam sit datura.

Commendo me humillime precibus et sanctis Sacrificiis.

Romae, 21 novembris 1919.

R^{ae}. V^{ae}.

Servus in Xto.

PETRUS TACCHI VENTURI

Secr. Soc. Iesu.

27:

25 novembris 1919.

Indicuntur suffragia pro R. P. Isidoro Zameza, olim Assistente Hispaniae vita functo.

AD OMNES PROVINCIARUM PRAEPOSITOS.

REVERENDÉ IN XTO. PATER :

P. XTI.

Significo R^{ae}. V^{ae}. die xxii huius mensis pie in Domino in Collegio Maximo Oniensi vita functum fuisse R. P. Isidorum Zameza olim Assistentem Hispaniae.

Fuit ille quidem vir vere fidelis, Societatis bonique communis amator, sana doctrina, eruditione et ingenio non vulgari praeditus, in negotiis, etiam gravibus, tractandis frequenter versatus, fovendae cum aliis omnibus paci et concordiae vere aptus, erga ordinationes Romani Pontificis et Praepo-

(1) Cf. *Acta Ap. Sedis*, X (1918) 486.

siti Generalis obsequentissimus, solidis virtutibus religiosus, rectoque iudicio ornatus. Cum florentem Missionem Columbianam diu feliciterque gubernasset, non dissimili eventu Provinciae Castellanae ad sexennium praefuit, quo magistratu optima cum satisfactione perfunctus, Rector designatus est primum Collegii Bilbaensis, quod sex item annos rexit, postea vero Collegii Maximi Oniensis.

Huic Collegio iam biennio praerat, cum sub finem anni 1911, suffragantibus PP. Assistantibus Provinciarumque Praepositis omnibus, eum in Urbem accersivit A. R. P. Wernz, ut R. P. Mathiae Abad Assistanti Hispaniae per id temporis aegrotanti tanquam Substitutus sufficeretur. E vivis mox sublato R. P. Abad, ut veri nominis ac iuris Assistens die 17 februarii 1912 P. Zameza successit secundum Constitutionum praescripta, quo in officio perstitit usque ad superiorem Congregationem Generalem XXVI.

Quod suavissimo Patri reliquum vitae fuit, id totum impendit in spirituali cura gerenda tum nostrorum iuvenum Theologorum, tum sociorum omnium in magno Collegio Oniensi ubi, ut supra diximus, plene conscius appropinquantis sibi mortis seque totum infinitae Bonitati omnino committens, ad aeternam patriam, quod sane sperare decet, post tot pro Ecclesia Christi exantlato labores, placido exitu evolavit.

Annum agebat aetatis septuagesimum tertium, Societatis quinquagesimum sextum, professionis vero trigesimum nonum.

Itaque quemadmodum iampridem apud nos mos fuit et decreto 21 Congregationis IX^{ae} firmatum est, R. V. singulis Sacerdotibus istius Provinciae Sacrum unum, iis vero qui Sacerdotes non sunt, unam Communionem atque unam coronam pro eius anima offerendam quam primum indicat.

Commendo me ss. SS.

Romae, 25 novembris 1919.

R^{ae}. V^{ae}.

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

28.

8 decembris 1919.

Indicitur Congregatio Procuratorum in annum 1920.

REVERENDE IN XTO. PATER PROVINCIALIS :

P. XTI.

Si nobis doluit quod diuturnum bellum his nos adegit ad Congregationem Procuratorum ab Instituto præscriptam differendam, gaudemus sane divinam Bonitatem solidam nunc spem facere nullam aliam dilationem iam nos esse passuros. Licet enim adhuc in ancipiti rerum eventu versemur, ea tamen maximam partem remota sunt impedimenta quæ obstabant, quominus superiore anno indicerentur comitia.

Igitur adhibitis in consilium PP. Assistentibus, de concordî eorum sententia visum est decernere die 26 septembris proximi anni Congregationem Procuratorum esse cogendam, ut postero die 27, qui natae confirmatæque primum Societatis memoriam quotannis instaurat, prior habeatur Procuratorum consessus.

Ad conveniendi locum quod attinet, eodem utemur quo inde ab anno 1896 usi sumus, ædibus scilicet Collegii Germanici-Hungarici ubi hospitio recipitur Societatis Curia.

Quoniam vero ideo mos obtinuit tempestive promulgandi decretum de Procuratorum Congregationibus habendis, non solum ut comitia opportuno tempore cogi possint, sed etiam ut commoditas foret ad ea conficienda quæ ex legum nostrarum præscripto in Urbem hac occasione mitti debent, rem gratam me facturum R.^{ac} V.^{ac} existimo, si ex ordine ac singillatim ea persequar omnia quæ a Superioribus localibus, a Præpositis Provinciarum, a designatis demum Procuratoribus in hunc finem ad nos perferenda erunt.

I. — A SUPERIORIBUS LOCALIBUS.

1. * *Catalogus primus et secundus.* Qui erunt conficiendi secundum novas mox constituendas formulas atque in Provincias mittendas.

2. * *Status temporalis* tum *habitualis* tum *actualis* Provinciae universae et uniuscuiusque Domus vel Collegii.

3. * *Litterae Annuae* ab ultimis quas miserunt incipiendo. Cf. *Formulam scribendi*, nn. 26, 27, 28, 29 et 30.

4. * *Historia Domus* ab ultima quam nobiscum communi-
carunt. Cf. *Ord. Gen.* c. I, n. 5.

5. *Summaria vitae defunctorum* ab ultimis quae in Urbem perlata sunt. Cf. decr. 23 Congr. XXI et *Supplementum primum* cum hisce litteris missum.

II. — A PRAEPOSITIS PROVINCIALIBUS.

1. *Acta, Volum et Postulata* Congregationis provincialis: tria haec separatis foliis, iisque manu tum Praepositi Provincialis tum Secretarii Congregationis subscriptis et Provinciae sigillo munitis.

2. * *Accepti omnium domiciliorum Catalogi primi et secundi* sedulo recognoscendi, si quid forte corrigendum vel etiam addendum deprehendatur, binosque in fasciculos eo ordine colligandi sunt, ut *Catalogi secundi* paginae ac numeri cum paginis numerisque *Catalogi primi* bene convenient. Addendus praeterea in limine *Catalogi primi* index alphabeticus Sociorum cum sua cuiusque pagina ac numero.

3. * *Informationes de aptis ad gubernandum*. Quae ut rite accipiantur, concinnentur atque mittantur, praee oculis haberi oportet apprimaeque servari praescripta *Ord. Gen.*, c. xvii. Nominatim vero animadvertendum est: 1º Provinciale cum suis Consultoribus catalogum omnium sacerdotum perlegere debere, et ex Consultorum iudicio illos seligere, de quibus *merito* petenda videatur informatio. 2º Omnium informationum Catalogum in tres classes distinguendum esse: primam eorum qui actu gubernant; alteram eorum qui aliquando gubernarunt; tertiam eorum qui nondum gubernarunt, sed apti ad gubernationem videbuntur. 3º Ad calcem uniuscuiusque informationis opus esse scribi iudicium Provincialis et Consultorum de singulorum habilitate ad Superioris munus gerendum: de tertia autem classe oportere dicatur quoque, quinam proxime, quinam vero remote idonei censeantur, sive ad parva sive ad magna Collegia Domosve regenda. 4º Tripartitum hunc Catalogum unico fasciculo contineri debere, indice

alphabetico nominum præposito, eademque ratione elaborato ac ille *primi* et *secundi Catalogi*. Unus autem asteriscus eorum nominibus addatur qui iam gubernarunt; duo iis qui nunquam.

4° * *Catalogi rerum* interim ne conficiantur, donec normæ melius ad præsentēs necessitates accommodatæ in Provincias mittantur.

5. *Provinciæ consuetudines*, si nullas adhuc habeat Provincia rite probatas.

6. *Theses* datæ pro examine ad gradum.

7. * *Elenchus* eorum qui admissi, sacerdotio initiati, ad gradus promoti, dimissi, defuncti sunt, ab ultimo quem transmiserunt incipiendo, nullo prætermisso.

8. *Index auctorum et librorum* a Nostris post ultimam Congregationem Procuratorum editorum. Vide *Supplementum alterum* cum hisce litteris missum.

9. Bina exempla librorum, instructionum vel tractatum, a Nostris utcumque vulgatorum, ad nos *adhuc non transmissa*. Cf. litteras die 11 ian. 1908 ad Præpositos Provinciales datas, in *Actis Romanis*, I (1908) 117; epistolam P. Secretarii die 21 nov. 1919 datam, n. 9 supra pag. 82.

10. Exempla contractuum maioris momenti, quas nondum accepimus.

11. *Index rerum omnium*, quæ per Procuratorem mittuntur, a Provinciali subscriptus.

III. — A PROCURATORIBUS.

1. Cum informatio de rebus singularum Provinciarum, P. Generali a Procuratoribus danda, tanti fiat in *Constitutio-nibus* (1), permagni interest, ut unusquisque Procurator de omnibus negotiis cum P. Generali tractandis, sibi a Provinciali vel ab aliis tum verbo tum scripto commissis, scriptum accurate commentarium perferat, quem ex *Formula Congregationis Procuratorum*, n. 11 una cum aliis documentis quam primum P. Secretario tradat. Eiusmodi autem commentarius trifariam dispertiri poterit, scilicet, a) primo loco ea recensantur quæ ad statum Provinciæ spectant; b) secundo ne-

(1) Cf. VIII, c. 2, B.

golia attingantur, sed ea tantum quæ non mediocris momenti videntur; minora enim, cuiusmodi sunt res non adeo graves ad singulares personas vel domos pertinentes, melius ipse Præpositus per litteras exponet, ne in minimis cogantur Procuratores terere tempus in gravioribus negotiis apprimè impendendum; c) tertio denique, si quæ sunt, proponantur dubia solvenda de variis Instituti capitibus.

Indicem commentarius habeat initio appingendum, quo, uno veluti conspectu, totius rei summa percipiatur. Sciant quoque PP. Procuratores omnibus quæ commentarius persequitur, sive ad negotia sive ad dubia de interpretatione Instituti referuntur, suum datum iri scriptum responsum.

2. a) Nulla externorum negotia sæcularia tractanda suscipiant Procuratores; negotia autem pia nonnisi cum expressa approbatione P. Provincialis. b) In itinere non vestitu sæculari utentur, sed religioso Societatis, aut ubi hic usitatus non est, eum adhibeant quem pii et honesti regionis sacerdotes. c) Religiosæ paupertatis sint memores, sumptus superfluos *itinerumque ambages* vitent. d) Ad gravia cavenda incommoda, quæcumque alia negotia tractanda habeant, ea sine proprii Assistentis vel alterius ad hoc designati Patris consilio, prout rei gravitas postulabit, ne pertractent.

3. Quoniam ex *Formula Congr. Proc.*, n. 12 de negotiis PP. Procuratoribus commissis liberum sit « vel ante vel post » consensus cum Præposito Generali peragere et plerique eorum, Congregatione vix habita, ex Urbe discedere cogantur, poterunt ii, qui reditum in Provinciam maturare debent, tempestive P. Secretarium monere, quando ante initium Congregationis Romæ adesse sibi statuunt, ut ille diem ipsis ad colloquium cum Patre Nostro dicere queat; curet tamen quisque ne in Urbem ante diem xxii septembris adveniat.

Ad extremum nonnulla alia commendare censeo, quæ ad omnia ordinate apteque peragenda conducent.

In Catalogis cæterisque aliis parandis necnon in commentario a P. Procuratore secum afferendo una eademque chartæ forma, nempe romana (cm. 26—20) adhibeatur; scriptio vero plana prorsus et clara usurpetur.

Ut antequam conveniant PP. Procuratores recenseri commodius possint a me cum PP. Assistentibus Acta omnium Con-

gregationum provincialium ac consideratius preparari Responsa ad Postulata Provinciarum, rem faciet R^a. V^a. non solum nobis, sed etiam PP. Procuratoribus perutilem si, habitis Provinciæ suæ comitiis, statim ex textu ipso originali Actorum ac Postulatorum a Congregatione approbatorum exemplar omnino fidele nobis faciendum mittendumque curaverit. Quod si Acta Congregationis viderentur solito prolixiora, satis esset ea tantum integra describere, quæ ad dignoscendam legitimam Congregationis constitutionem et Procuratoris vel Substituti electionem pertinent.

Quæ asterisco (*) notavimus, eorum bina exempla afferantur.

Haec de impendenti Congregatione Procuratorum scribenda habui. Id unum nunc reliquum est ut prosperum eius eventum omnium precibus etiam atque etiam commendem. Cum enim adeo incerta et periculorum plena sint tempora, exorandus sane est D. N. Iesus Christus ut pro iucundissima suam in Societatem misericordia illud omne a nobis propellere atque averruncare dignetur, quo bis dilata hæc nostra comitia iam tertio differri non debeant.

Commendo me ss. SS.

Romæ, diē festo Immaculatæ Conceptionis B. M. V.
8 decembris 1919.

R^{ae}. V^{ae}.

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

Supplementum primum.

FORMA SUMMARII VITAE ILLORUM, QUI IN SOCIETATE MORIUNTUR, IN URBEM MITTENDI EX DECR. 23 CONGR. II POST RESTITUTAM SOCIETATEM IUSSU A. R. P. ROTHAAAN CUM PROVINCIALIBUS COMMUNICATA.

Cum non solum ad historiae commoditatem hæc summaria pertineant, sed eo etiam fiant ut in generali archivo conservetur memoria omnium, qui in Societate obierunt, hinc de nullo, ne de Novitiis quidem, omittendum est summarium. Debet autem :

1. Continere nomen et cognomen uniuscuiusque, patriam, tempus tum ætatis tum Societatis, gradum et præcipua munera quæ gessit; neque aliud necesse est addi, si virtus nihil habuerit singulare.

2. Non scribenda sunt in epistolæ circularis forma, sed breviter elogii modo, omissis procemiis, neque mors prolixius describenda, nisi notabile habuerit.

3. Cavendæ magnopere sunt laudationes exaggeratæ: quin etiam si de quopiam aliquid eximium referatur, cuius de cætero virtus ordinaria fuerit, hoc ipsum significandum est, ordinariam in reliquis fuisse virtutem; ne posteris, si forte reliquam vitam ex illo facto metiantur, errandi occasio præbeatur.

4. Nequaquam litteris adiungenda sunt iisdem, quibus negotia continentur, sed scribenda separatim.

5. Latine exaranda sunt, et non in schedis, sed in pagina formæ quam romanam dicimus (cm. 26—20) quamquam nihil incommodi sit uno folio plura contineri, aut etiam ad calcem litterarum annuarum adnecti.

Supplementum alterum.

DE CATALOGO LIBRORUM AB HOMINIBUS NOSTRIS EDITORUM.

Cum catalogi librorum a Nostreis post restitutam Societatem editorum, qui superioribus annis Romam missi sunt, ut plurimum, ita confecti fuerint, ut nulla ratione inservire possint ad continuandam bibliothecam scriptorum Societatis secundum decretum 21 Congregationis XXI, visum est opportunum commendare Præpositis Provincialibus, ut eos in sua quisque Provincia secundum exemplar inferius propositum conficiendos, et tertio quoque anno Romam mittendos curent.

1. Describatur titulus operis ex toto ea lingua, qua fuit editus liber; adiciatur tamen latina interpretatio, si alio quam latino idiomate fuerit conscriptus.

2. Apponatur nomen et cognomen auctoris, licet suppresso vel adscititio nomine usus fuerit, quod exprimi debet.

3. Nomen et cognomen typographi, item urbs et annus, quo editio facta est, designetur.

4. Si idem opus altera editione ab auctore fuerit auctum, separatim et expresse notetur. Recenseantur etiam, si fieri potest, variae eiusdem operis editiones ad hoc usque temporis publicatae.

Comprehenduntur in hoc catalogo omnes libri, quos quisque suo Marte conscripsit, tum interpretationes, compendia, translationes, et editiones aliorum auctorum extra Societatem, quibus additae sint a Nostris vel notae vel praefationes alicuius momenti; non autem theses philosophicae et theologiae, seu litterariae, quae de more quotannis publicari et Romam mitti solent.

29.

31 decembris 1919.

De privato Nostrorum commercio litterarum et ratione consultationum rite peragendarum secundum Instituti praescripta.

AD OMNES PROVINCIARUM PRAEPOSITOS.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. Xti.

Transmitto ad R^m. V^m. Ordinationem de privato Nostrorum commercio litterarum quam R. V. cum omnibus Nostris communicare velit.

Agitur, ut cuique facile patet, de re non parvi momenti nostris praesertim temporibus, ubi omnes vires nostrae sunt colligendae ad causam Christi eiusque Ecclesiae contra impugnationes malignorum spirituum tuendam. Constat enim per inordinatum et nimium commercium litterarum amorem mundanum et carnalem erga propinquos et amicos nutriri, quem potius in spiritualem convertere apostolorum Christi magno opere interest: constat etiam non exiguam fieri iacturam temporis, quod aeternae saluti animarum dedicandum esset; constat denique haud levia pericula tum singulis tum Societati inde esse oritura. Quae gravissima damna, ut iam P. Claudius

Aquaviva monebat (1), evitabuntur, si sapientissima Institutum nostrum praecepta accurate observata fuerint, prouti vocatio nostra exigit et ipsa S. Sedes, ut nuper mihi significatum fuit, desiderat.

Velit igitur R. V. curare ut Ordinatio haec fideli executioni mandetur et opportuno tempore ad me referat, quomodo in Provinciâ observetur.

Simul cum hac Ordinatione R^{ae}. V^{ae}. mitto copiosiore numerum exemplarium Instructionis de « *Ratione consultationum rite peragendarum secundum Institutum praescriptum* » et rogo R^m. V^m. ut singula exemplaria omnibus Superioribus et Consultoribus Provinciae et domorum tradat. Ut vero clarius pateat gravissimum maiorum nostrorum testimonium de recto consultationum usu, subiicio epistolam a R. P. Oliva ad Praepositos Provinciales olim datam.

Commendo me ss. SS.

R^{ae}. V^{ae}.

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

EPISTOLA R. P. OLIVA AN. 1668 AD PRAEPOSITOS PROVINCIARUM DATA.

« Cum aliae ex aliis querelae quotannis veniant a diversis, necdum executioni mandari a Superioribus localibus constanter id quod de consultationibus ego instanter et crebrius inculcavi; iudico expedire ad maiorem Dei gloriam, ut in illa quoque cui R. V. praest Provincia fiat id quod in aliis nonnullis iam constitui: nempe ut si quis Superior localis intra quoslibet quindecim dies semel consultationes non habuerit; pro prima negligentiae suae poena recitet privatim septem psalmos, quos poenitentiales vocamus: et si iterum eiusdem culpa sit reus, pariter culpa palam in triclinio e pulpito legatur et iubeatur mensae humili, seu parvae, assidere. Atque hae meae ut vim habeant perpetuam, nec e memoria effluant referantur in librum Ordinationum fiantque certiores Superiores omnes. Eidem poena plectantur Superiores, qui graviora in oeconomicis et aliis quae occurrunt negotia in consultatione non proposuerint. Nam etsi volo Superiorem liberum esse ut auditam Consultorum suorum sententiam sequatur vel non sequatur; volo tamen ut illos audiat diligenter, quod de re proposita sentiant libere in Domino explicantes. — Romae, 1 decembris 1668 ».

IOANNES PAULUS OLIVA.

(1) *Vnstr.* XIII, c. 4, n. 3.

I.

DE PRIVATO NOSTRORUM COMMERCIO LITTERARUM.

De Patrum Assistentium aliorumque ex variis Provinciis Patrum gravissimorum sententia non modo opportunum, verum prope necessarium visum est nostri Instituti leges de privato commercio epistolarum hic illic dispersas colligere, ordinare, complere ut sic uno conspectu quae vitae nostrae ratio a nobis hac in re postulat clarius perspici, facilius in memoriam revocari, accuratius perfici, Deo iuvante, possint.

1. Quemadmodum in aliis rebus omnibus illa suprema Societatis regula est «internae caritatis et amoris lex», ita etiam in privato litterarum commercio omnia ad hanc normam sunt ordinanda, ante oculos habendo non solum boni qualiscumque adeptionem, sed maiorem Dei gloriam et maius animarum lucrum, prouti a vocatione nostra plane requiritur. Ad quam perfectionem melius consequendam plurimum conducet praescripta Instituti nostri diligentissime observari (1).

2. Nemo igitur ad alios, sive de Societate ii sunt, sive non sunt (iis tamen exceptis de quibus infra sermo est n. 10) litteras det, nisi prius aut in singulas vices aut generali ratione facultatem a Superiore impetraverit, cui erunt quoque ostendendae scriptae iam litterae. Peculiari licentia sive singillatim sive in universum obtenta opus est, secundum regulam (2) ad mittendas instructiones spirituales aut meditationes, vel ad rescribendum consultationibus de quaestionibus gravioribus philosophicis, theologicis, moralibus aliisque similibus, et generatim dici potest quoties de aliqua re non exigui momenti erit in epistolis pertractandum, eandem esse Superiori priusquam litterae scribantur aperiendam, ne quidquam inconsulte fiat. Neque in exaranda epistola, nisi forte necessitas cogat, sermone scriptor utatur, quem ignorat Superior cui eadem est inspicienda (3).

3. Litterae autem omnes quae ad Nostros mittuntur, prius Superiori reddantur, qui tam illas externorum ad Nostros,

(1) Cf. *Prooem. Const.* n. 1.

(2) Cf. *Reg. Comm.* n. 39.

(3) Cf. *Resp. an.* 1599 apud *Ramière-Besson*, n. 3342.

quam Nostrorum ad externos leget, reddetque aut non reddet illi ad quem sunt destinatae prout in Domino expedire ad maius ipsius bonum et Dei gloriam existimabit (1). Quare etiam Nostri vetantur, ne litterae externorum ad domesticos vel domesticorum ad externos, inscio Superiore, deferant (2), et ianitores prohibentur patefacere pro quibus litterae advenerint (3). Ad litteras tamen graviorum Patrum legendas non obligatur; apertas vero, ut plurimum, iisdem tradat (4). Ceterum si interdum in Domino iudicaverit epistolam quandam eiusmodi esse, quae aut non mittenda aut non tradenda videatur, prudenter perpendat Superior, utrum subditus certior de re fieri debeat, an etiam sit paterne monendus. Quas graves sui muneris partes omnes vel per se praestare poterit vel per fidisimum aliquem virum.

4. Superiores eorumque delegati, ad quos cura respicit epistolari Nostrorum commercio invigilandi, probe meminerint cuncta quae hac occasione cognoverint, licet ea ad aedificationem faciant, magno sibi esse silentio premenda, cum ea tantum sub secreto commisso ratione officii cognoverint. Quapropter si quid in litteris sit quod sodales iuvare atque in Domino recreare possint, non Superioris, sed illius erit cui litterae venerunt, ceteros his de rebus certiores facere nisi subditus id sibi gratum fore Superiori significaverit (5).

5. Cum regula 39 Summarii eos quoque teneat, qui extra Societatis domum ad tempus versantur, antequam is domo proficiscatur a Superiore exquirat quo pacto hac in re se gerere debeat, nisi ipsa Superioris mens iam sibi perspecta fuerit (6). De litteris vero missis allatisque, quemadmodum de visitationibus factis, Superiori, cum quisque domum redierit prout ipsum velle intellexerit, rationem reddat. Iis vero qui fere nunquam, quod in Missionibus apud exterarum gentes haud difficile

(1) *Ex. c.* 4, n. 6; *Const.* III, 1, B; *Sum. reg.* 39; *Reg. Praep. D. P.* 35; *Reg. Rect.* 35.

(2) *Reg. Com.* 37.

(3) *Reg. Ian.* 3.

(4) *Resp.* 24 febr. 1587; sept. 1857, apud *Ramière-Besson*, n. 271.

(5) Cf. *Epist. R. P. Olivae*, 26 ian. 1675 in *Epist. select.* p. 111 sq.

(6) Cf. *epist. R. P. Vitelleschi*, 7 sept. 1619 in *Act. Rom.* I (1912) 27 sq. et *epist. R. P. Wernz*, 22 dec. 1907, n. 3, *ibid.* p. 28 sq.

accidit, in communi Nostrorum domo degunt, Superior maior modum praescribat, quo ad mentem Instituti ipsis litteras mittendi accipiendique fiat aequa potestas (1). Ipsius quoque erit statuere quomodo Nostri, qui dispersi vivunt aut ad sacra ministeria extra domum mittuntur, regulam servare debeant.

6. Quod ad frequentiam commercii epistolarum spectat, secundum leges nostras plerumque nonnisi rarae litterae erunt iis permittendae qui in prima (2) vel secunda (3) vel etiam in tertia probatione versantur (4). Qua in re memoriae inhaereant S. Parentis verba, utpote quae intimam reddunt rationem perpetuae illius Societatis consuetudinis. «Cum autem communicatio, sic ille in *Examine*, quae cum amicis et sanguine iunctis verbo aut scripto fit, potius ad quietis perturbationem, quam ad eorum, qui spiritali vacant, profectum, praesertim in initiis, facere soleat; interrogentur num contenti sint cum huiusmodi non communicare, nec litteras accipere, nec scribere, nisi aliqua occasione Superiori aliter videretur» (5).

At Scholastici quoque moderate tantum litteras scribere sinantur, cum necessitas aut recta ratio id postularit (6). Proprium enim illorum est se totos studiis impendere ac nihil profecto Deo gratius et Societati utilius eo tempore facere poterunt, quam cum recta intentione studendi laborem ex obedientia et caritate ad divinam gloriam suscipere (7). Sint vero eorum epistolae quas ad Patres atque Scholasticos nostros dabunt latino sermone exaratae (8).

Quae de moderato admodum litterarum commercio Scholasticorum dicta sunt, nihilominus ad Coadiutores temporales pertinent qui ad levandos sodales apostolicis laboribus intentos, vires omnes ac tempus accuratae perfunctioni domesticorum munerum tribuere debent. Ceterorum denique frequentiam in dandis accipiendisque litteris regi oportet secundum diversas

(1) Cf. epist. R. P. Wernz, 15 nov. 1910, ibid. p. 29 sq.

(2) Cf. *Const.* I, c. 4, n. 4.

(3) Cf. *Ex. c.* 4, n. 6; *Const.* III, c. 1, n. 2.

(4) *Reg. Instr.* n. 11.

(5) *Ex. gen. c.* IV, n. 6.

(6) Cf. *Instr.* VII, n. 2.

(7) Cf. *Const.* IV, c. 6, n. 2.

(8) Cf. *Rat. Stud. Reg. Rect.* 8.

personarum, locorum, temporum rationes maius semper Dei obsequium et salutem animarum ob oculos habendo.

7. De litteris quae ad feminas mittuntur illud servetur ut ne sinat Superior Nostros ad eas scribere, nisi necesse sit aut spes habeatur magni fructus; neque hoc quidem omnibus sine delectu permittendum est, sed viris solummodo valde probatis atque prudentibus (1).

8. Quod ad litteras « de re conscientiae » inscriptas attinet, quas Superiori per se neque aperire neque legere fas est, etsi ipsi licet eas reddere aut, monito ut plurimum subdito, destruere prout melius in Domino videbitur, haec de iisdem animadvertere oportet:

a) Curam spiritualem per litteras nemini quisquam polliceatur, neque alicui facultatem faciat sibi de rebus quae conscientiam attingunt perscribendi, inexplorata prius Superioris mente. Porro Superior nonnisi rarissime gravique de causa id permittat viris solummodo quos aetas, experientia rerum ac potissimum magna prudentia et solida virtus oppido commendant (2). Quos si ipse Superior eiusmodi curam sibi suscipiendam duceret, inscio Provinciali id tamen ne faciat.

b) Plerumque igitur, si quis praemoneatur de epistola vel epistolis cum illa nota *de rebus conscientiae* sibi mittendis, significare ne cunctetur tale epistolarum genus, praesertim si cum feminis habeatur, minime nobis congruere, propter peculiare Instituti nostri leges. Iamvero, experientia teste, prudens comisque haec agendi ratio Nostros fere semper vacuos reddit a permolesto sane hoc epistolari commercio (3).

c) Superior cum sibi afferuntur huiusmodi epistolae ad aliquem e suis subditis datae, qui facultate careat eas accipiendi, si omnibus bene perpensis iudicaverit eas re vera conscientiae arcana continere, ab earum lectione sibi temperet; subdito vero, nisi graves rationes aliud suadeant, significet scribentem monendum esse ut ab hoc epistolarum genere in posterum absteineat; secus sciat litteras sine ulla praevia mo-

(1) Cf. *Reg. Praep. D. P.* n. 72.

(2) Cf. *Reg. Praep. D. P.* 72; *Reg. Rect.* 70; Resp. R. P. Roothaan, d. 21 feb. 1833 apud *Ramière-Besson*, n. 334. Epist. R. P. Wernz 12 mar. 1911 in *Act. Rom.* I(1911) 61 sq.

(3) In Resp. dato ad post. Prov. Mex. 1910.

nitione intactas comburendas fore. Quod si certo de fraude vel dolo scribentis constet, litteras aperire et legere poterit; in dubio vero expedit ut ab hoc absteineat et rem prouti adiuncta suaserint prudenter componat, ex. gr. subditum ad quem litteras datae sunt pro sua prudentia et virtute rogando, ut resignatis coram se epistolis iisque perlectis, sibi indicet an re vera de rebus conscientiae agant (1).

d) Quae de iis litteris « res conscientiae » inscriptis dicta sunt, de omnibus huius generis epistolis, nullis omnino exceptis, valent, sed praesertim, ad eas vitandas quae a feminis sive saecularibus sive religiosis dantur aut accipiuntur.

9. De genere formaque scribendi illud menti obversetur, ita a Nostris esse scribendum ut eorum epistolae sint religioso viro et socio Iesu, qui unice maiorem Dei gloriam et profectum animarum intuetur, prorsus dignae. Quare non tantum saecularia negotia aut inutilia aut a propriae vitae ratione aliena vitentur, sed illi etiam declinandi sunt loquendi modi qui saeculi consuetudinem redolent, quique profanos homines delectant (2).

Ea quae domi acta vel agenda sunt externis ne Nostri referant, nisi Superiori id probari intelligant (3); caritatis vero officium est Socios qui extra domum, praesertim in Missionibus versantur, de rebus nostris certiores reddi, et vicissim eos qui in vinea Domini procul a domibus nostris laborant, de iis « quae ad mutuam consolationem et aedificationem in Domino faciunt » (4) scribere, ut omnes in devotione et zelo divini obsequii crescant. Semper vero, etiamsi mutuo sibi litteras dent, illam reverentiam, simplicitatem nativamque modestiam ostendant, quae Socium Iesu decet.

Tandem ita scribant ut nihil in litteris sit quod eum aut Societatem scripsisse poeniteat, si forte epistola publici iuris fieret, quod ii praecipue sibi commendatum habeant qui epistolas mittunt a Superiore non inspiciendas.

10. Integrum est Nostris omnibus sine ullius facultate atque inspectione litteras dare ad Sanctam Sedem eiusque

(1) Cf. Resp. R. P. Oliva 1654 et 1656 apud *Ramière-Besson*, n. 334.

(2) Cf. *Ord. Gen.* c. IV, n. 4.

(3) *Reg. Com.* 38.

(4) *Const.* VIII, c. I, 9.

apud nationem in qua ipsi degunt Legatum, necnon ad proprios Superiores maiores aut ad Superiorem forte domo absentem (1). Nomine S. Sedis vero veniunt non solum Romanus Pontifex, sed etiam Congregationes, Tribunalia, Officia, per quae idem Romanus Pontifex negotia Ecclesiae universae expedire solet (2). Item qui Ordinario loci obnoxii sunt, exempli causa parochi aut Missionarii in Missionibus exteris (3), potestate fruuntur ei scribendi et ab eo litteras accipiendi, nullo censore adhibito.

Nemini praeter Praepositum Generalem, censurae subii-cere licet epistolas quaslibet Assistentium, Admonitoris Generalis et Secretarii Societatis, qui etiam in suo quisque epistolarum commercio iisdem utuntur iuribus ac Superiores Domorum. Litterae denique a Socio Provincialis datae vel a Nostris ad eum missae, item litterae ad Deputatos ad Congregationem Generalem, ad electos Procuratores necnon eae quas hi omnes ad alios scribunt, aperiri aut retineri non possunt a Superioribus Generali inferioribus. Privilegium Deputatorum et Procuratorum statim post electionem vim obtinet eamque retinet usque eo, donec Congregatio vel Generalis vel Procuratorum soluta fuerit (4).

11. «Nemini cum ad Generalem aut mediatos Superiores scribit vel ab iisdem litteras accipit, licebit eas immediato Superiori ostendere» (5). Haec tamen lex non obtinet, cum in epistola altioris Superioris ad subditum facultas quaedam ei fit, quae scripto dari at minoribus Superioribus ostendi debet: tunc enim ex authentico responso Congregationis Generalis XXIII d. 39 epistola illa habenda erit ut scripta facultas.

12. Litterae Superiorum censura exemptae ut plurimum per Admonitorem mittendae sunt (6) cui propterea non desint tesserae epistolares. Quas autem quis in aliena Provincia degens, eidem quomodocunque applicatus, ad Praepositum suae

(1) Cf. *Cod. Iur. Can.* can. 611; *Ord. Gen.* c. IV, n. 5.

(2) Cf. *Cod. Iur. Can.* can. 7.

(3) Cf. *ibid.* can. 296, 631, § 1.

(4) Cf. *Cong. Gen.* VII, 14; XI, 27; XIV, 13; XXIII, 36.

(5) *Ord. Praep. Gen.* c. IV, n. 5; *Cong. Gen.* XXI, 22.

(6) Cf. *Reg. Adm.* n. 8.

Provinciae scripsit, eae nonnisi « clausae transeant per manus Superioris localis » (1).

13. Admonitore, Instructore Tertiae Probationis (2) et plerumque etiam Magistro Novitiorum exceptis, nemini permittantur tesserac epistolares, nisi Superior iustis de causis Praepositoque Provinciae annuente, facultatem ad id cuique indulerit (3). Haec tamen facultas neminem solvit lege tradendi Superiori litteras apertas (4).

14. Litterae quae non conservandae videntur, quia inutiles, necnon quae arcana concredita habent tempestive destruantur.

15. Haec Ordinatio uti liquet, de commercio non agit epistolarum inter inferiores et Superiores; quae enim de illo sancita sunt, in *Formula scribendi* itemque in libello recensentur, cui titulus: *Practica quaedam ad Formulam scribendi*.

Omnes vero sibi persuadeant agi de re summi momenti quae utilitati communi iuxta ac singulorum bono prospicit, tum ut finem vocationis suae proprium facilius, securius, plenius assequantur, tum ut a variis molestiis et periculis opportune defendantur. Superiores igitur non minus suaviter quam fortiter executionem horum praescriptorum promoveant, subditosque consiliis et monitis moderari et, si opus fuerit, corrigere ne omittant, ut in scribendis quoque epistolis vocationis nostrae sanctitas plane effulgeat; subditi vero non solum libenter in hac eadem re Superioribus regendos se totos permittant, verum etiam non absimili spiritu amoris, quo haec statuta conscriptaeque sunt, eorum fideli custodiae ultro studeant.

Romae, die 31 decembris 1919.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI
Praep. Gen. Soc. Iesu.

(1) Cf. *Cong. Gen.* XXII, 21.

(2) Cf. *Reg. Instr.* n. 18.

(3) Cf. *Reg. Praep. D. P.* 35; *Rect.* 35.

(4) Cf. *Resp. P. Mutii* an. 1619, apud *Ramière Besson*, n. 331.

II.

RATIO CONSULTATIONUM RITE PERAGENDARUM SECUNDUM
INSTITUTI PRAESCRIPTA.

Quanti consultationes Societas faciat, large ostendunt Constitutiones, decreta Congregationum Generalium, Ordinationes, Epistolae Praepositorum Generalium. Quarum autem rerum causa eae in tantam venerint existimationem, ipse S. Pater Ignatius in *Constitutionibus* breviter partiteque explicat, nimirum eo quod virorum ope « qui consilio polleant » Superior et melius poterit ea statuere quae ad divinum obsequium ac « bonum Societatis progressum » conducunt, et etiam ipsius « existimatio et auctoritas erga subditos » augebitur (1). Unde quemadmodum rectus consultationum usus magnopere confert ad bonam gubernationem, ex qua est magna ex parte felix Societatis status; ita earumdem neglectus vel parum diligens perfunctio, aut denique Consultorum incuria munus hoc non rite obeuntium, nequeunt regimini non afferre grave detrimentum, quod continue ipsi sentimus. Quae igitur de consultationibus Institutum sapientissime praescripuit, ea in unum ita colligenda curavimus, ut tum Superiorum tum Consultorum quisque « in scriptis habeat quae ad tale officium pertinent; quo melius et certius id possit praestare, quod in hac parte ad divinum servitium quaeritur » (2).

1. *Quando instituendae.*

Ex regula Praepositi 15 et regula Rectoris 14 in Domibus Professis et Collegiis consultationes fieri debent « singulis vel saltem alternis hebdomadis »; in Residentiis vero secundum Societatis usum fiant saltem singulis mensibus.

Provincialis « consultationem (de disciplina communi Provinciae) principio cuiusque mensis cum suis Consultoribus, ubi diutius residet et praesentes habet Consultores, instituet » (3).

(1) *Const.* VIII, c. 1, G; IV, c. 17, n. 6; IX, c. 6, F.

(2) *Ibid.* I, c. 1, n. 5.

(3) *Cong. Gen.* VI, d. 36, n. 6.

Praeterea Superiores tum locales tum provinciales eam habeant, quoties negotia graviora postulaverint.

Conventibus ordinariis domorum expedit diem statuere v. g. primam feriam II mensis ad consulendum de executione.

2. Quae negotia tractanda.

Res in consultatione tractandae bifariam dividi possunt. Vel enim agendum est de executione praescriptorum Instituti et Superiorum, vel tractanda sunt negotia.

De executione graviter et non « perfunctorie », ut P. Oliva monet (1), singulis mensibus, in domibus agendum est scilicet: « an domi sit aliquid quod praetermitti videatur; an vigeat observatio regularum, tam communium quam officialium; an notetur aliquarum frequens transgressio; an Superiorum ordinationes executioni sint mandatae, praesertim eae, quae in memoriali relictæ sunt a Provinciali adnotatae, quae eodem tempore essent legendae, si nondum executioni mandatae essent » (2); item de ministeriis sacris et laboribus Nostorum, de studiis, de consuetudine cum externis, de administratione rerum temporalium (3) et id genus aliis. Similiter singulis mensibus agatur a Provinciali eiusque Consultoribus « quomodo se habeat communis Provinciae disciplina; quid de ea sciatur vel audiatur; quid etiam ipsi Provinciales a Rectoribus et eorundem Consultoribus habeant etc. » (4).

Magnam quoque utilitatem affert, ut Instructione XXI, n. 7 commendatur, Provinciale semel in anno consultationem habere, in qua, advocatis praeter suos Consultores aliquibus gravibus iuxta ac prudentibus Patribus, Provinciae scientissimis, agat de disciplina, de totius Provinciae laboribus et utrum expectationi hi satisfacere dicantur necne, de gubernatione singulorum Superiorum et eiusmodi aliis.

Ad ipsa autem negotia quod spectat, Moderatores secundum *Constitutiones* (5) tenentur de iis omnibus quae difficiliora et maioris momenti videntur, nisi sint secreta, una cum

(1) *Epp. Select.*, p. 117.

(2) Cong. Gen. VI, d. 36, n. 5.

(3) *Instr. pro admin. rer. temp.*, Pro Rectore, n. 8.

(4) Cong. Gen. VI, d. 36, n. 6.

(5) P. IV, c. 10, n. 7; c. 17, n. 1; IX, c. 6, n. 14.

suis Consultoribus conferre; et graviter errarent atque ab ipsorum Superioribus corrigendi essent, si solum minora ad consulendum proponerent, graviora autem silentio premerent et sine Consultorum consilio expedirent.

Quaedam argumenta diserte quoque in consultatione tractanda praescribuntur, nempe:

- a) De promovendis ad Ordines sacros (*Ord. VII*);
- b) De promovendis ad gradum (*Ord. XVIII*, p. 1, n. 10; p. 5, n. 3);
- c) De aptis ad gubernandum (*Ord. XVII*, p. 3, n. 1);
- d) De designandis ad biennium (*Rat. St. Reg. Prov.* 10; Cong. Gen. XXV, d. 14, n. 9);
- e) De diiudicandis talentis et virtute, ut mediocres pergant in studiis (*Rat. St. Reg. Prov.* 19, § 8);
- f) De dimittendis (*Ord. XII*, n. 4);
- g) De expensis extraordinariis et novis aedificationibus (*Ord. P. Martin*, n. 39, 40, in *Epp. Select.*, pp. 302 sq.).

Quando res temporales dispiciuntur, advocetur quoque Procurator domus vel Provinciae (1). Item cum quaestio gravitas id postulat, tum unus alterve Pater in consilium veniat, qui de rebus agendis magis perite iudicium ferre possit, praesertim si Consultorum nemo adsit earum rerum prudens (2).

3. Quemadmodum praeparandae.

Ut quantum fieri potest Patres plena cum causae cognitione sententiam suam dicant, « praemoneantur pro rerum ac temporis opportunitate » (3) de iis quae interrogabuntur; unde ut plurimum scripto et mature puncta accipiant de quibus agendum erit, necnon documenta, « litteras et scripta quae pertinent ad rem de qua consultatio habenda est..., nisi quid obstet » (4), ut etiam a Praepositis Generalibus saepe gravissimis verbis inculcatum fuit (5). Ad id quoque spectat, ut novi

(1) *Instr. pro admin. rer. temp.*, Pro Rectore, 8.

(2) Cf. *Reg. Prov.* 12 et *Const.* IV, c. 17, n. 6, ubi ipse S. P. Ignatius Rectori Universitatis facultatem facit, si ita ei videbitur, externos quoque ad consultationem arcessendi.

(3) Ep. P. Oliva, in *Epp. Select.* p. 118.

(4) *Reg. Prov.* 13.

(5) Cf. P. Oliva l. c.; *Adhortatio P. Wernz*, in *Actis Rom.* I (1913) 83.

Consultores de iis edoceantur, quae in superioribus consultationibus de eo negotio excussa fuerunt. Secus enim et consultatio solum dicis causa, h. e. pro forma, fiet et Superiores quidem immediati ab iis qui ad eam vocati sunt vix consilio iuvabuntur, mediati vero in errorem facile inducentur, cum audient omnes Consultores rem approbasse, quam fortasse reiecissent, si plene cognovissent. Iamvero cum quaestio solito difficilior, sive iuridica sive quaecumque alia, incidit, ad quam singularis peritia requiritur, valde suadet, ut antea Patri illius rei scito inquisitio committatur, cuius deinde iudicium scripto expositum cum omnibus Consultoribus communicetur.

4. *Quomodo ipsa consultatio instituenda.*

Post brevem orationem lumen Spiritus Sancti impetraturam, in ordinariis consultationibus domorum legatur «aliquid ex regulis, ordinationibus aut similibus», (1) sive est id quod legendum in consultationibus iam praescribitur (e. g. epistola P. Oliva 1 ianuarii 1678 (2) *de quibusdam capitibus ad regiminis formam pertinentibus*, et epistola P. Martin 24 aprilis 1904 (3) *de promotione Nostrorum ad sacros Ordines*), sive sunt capita Instituti vel epistolarum Patrum Generalium quae ad res in consultatione tractandas magis faciunt. Deinde res de qua deliberandum est ita a Superiore proponatur ut «in neutram partem animi sui propensionem ostendat, ne Consultoribus declinandi in eam partem detur occasio, sed quisque liberius in Domino suam sententiam aperiat» (4); quare convenit ut Superior non prius quid sentiat manifestet, quam omnes Consultores suam sententiam significaverint; multo autem minus res a Superiore ita proponenda erit, quasi iam a Praeposito Generali decisa fuerit; attamen si viderit Consultores statum quaestionis non recte percepisse, vel errore decipi de factis, quae necessaria sunt ad causam dignoscendam, ipsius erit breviter res prouti se habent exponere. Quae a Con-

(1) Ord. II, n. 19; Cong. Gen. VI, d. 36. nn. 2 et 3.

(2) *Epp. Select.*, pp. 115 sqq.

(3) *Ibid.* pp. 172 sqq.

(4) Reg. Prov. 15.

sultoribus dicuntur Superiores attente et libenter audiant, ut recte eorum consilia intelligant et « ut hoc medio Societati a divina providentia concesso lumen a Deo accipiant » (1). Postquam res satis agitata fuerit et Superior quae sibi dicenda videbantur indicarit, is vel definiat vel differat quid agendum sit; quod si rem distulit, conveniet ut postea cum consultoribus communicet quid consilii ceperit.

Quamquam secundum Institutum (2) et Apostolicas Constitutiones (3) integra statuendi facultas Superioribus manet, attamen S. Pater clare monet (4), ne Rectores Universitatum contra iudicium omnium Consultorum, unò ore idem asserentium, agant, nisi prius cum immediato Superiore rem contulerit, quod principium alii quoque Superiores sequantur, ut iam P. Aquaviva anno 1591 commendavit (5). Si vero agitur de alienandis rebus pretiosis aliisque bonis, quorum valor non superat triginta millia libellarum seu francorum vel de contrahendis debitis et obligationibus quae illam summam non excedunt, requiritur ad normam canonis 534, § 1, consensus et quidem secretus Consultorum illius Superioris qui secundum Institutum facultatem ad id concedere potest.

5. *Quales Consultores se exhibere debeant.*

Consultorum officium optime in ipsorum regulis describitur, quas proinde memoria tenere et identidem attentius considerare debent. Tria vero videntur ad munus suum rite fungendum singulariter conferre. Primo, intelligant se, licet « nullam gubernationis partem sibi assumant » (6), nihilominus Superiores adiuvare debere ut « consilio et relatione.... melius et facilius gubernare possint » (7). Memores igitur quanti sit habendum suum officium, quod S. Ignatius praecipuum putavit inter ea quae ad Superiorem iuvandum constituun-

(1) P. Aquaviva, *Epp. Select.* p. 59.

(2) *Const.* IX, c. 6, n. 14; *Reg. Praep.* 15; *Peg. Rect.* 14.

(3) Bulla Gregorii XIV *Ecclesiae catholicae*, in *Inst. Soc. Iesu*, I, 121.

(4) *Const.* IV, c. 17, H.

(5) Cf. RAMIÈRE-BESSON, *Compendium Inst.*, p. 234; *Cod. iur. can.*, can. 105, 1°.

(6) *Reg. Cons.* 4.

(7) *Ibid.* 1.

tur (1), curent ut assiduo studio Instituti, diligenti rerum tractandarum consideratione, frequenter ad Deum effusis precibus, in dies magis ac magis apti ad illud obeundum evadant. Secundo, bonum commune itemque maiorem Dei gloriam ob oculos fideliter habeant; sincere, quamvis debita cum modestia, suam sententiam proferant; ac probe sciant, se officio suo deesse, si ex timiditate vel humanae existimationis metu non audeant quid sentiant dicere, vel si dubia quidem et difficultates congerant, nulla vero consilia nullasque ad finem consequenda vias ac rationes suggerant. Tertio, ea erga Superiorem submissione se gerant, ut ceteris oboedientiae exemplum praebeant et semper, quoad eius fieri poterit, Superioris auctoritatem tueantur. Cum autem in Societate nullus Superior suos ipse Consultores eligat, sed hi Generali a Societate, Provincialibus a Generali, Superioribus localibus a Provincialibus assignentur, eorum est, qui ius habent nominandi Consultores, curare ut, quantum licuerit, vere apti ad hoc munus seligantur « quorum prudentiae et probitati », ut S. Pater ait, (2) Superior multum confidere possit.

6. *Quae post consultationem facienda sunt.*

Acta omnium congressuum ex Ordinatione Patris Oliva in librum referantur, ubi inscripto cuiuslibet conventus die, breviter adnotentur capita, quae ad inquirendum proposita fuerunt; tum rationes hinc inde prolatae, et si de re graviore agitur, numerus etiam eorum qui uni alterive opinioni adhaeserunt adnotetur; tandem id, quod statutum fuerit, referatur. « Designet igitur ubique Provincialis ex Consultoribus unum, penes quem ea scribendi sit cura; et nisi quid impediat, iuniori ex Consultoribus demandari poterit is labor, qui similiter incumbet, ratione officii, Socio Provincialis, tamquam Secretario Provinciae, ut in codicem referat omnia in consultationem a Provinciali deducta et dictis hinc atque inde sententiis constituta » (3). Acta scripto ita commissa legantur initio sequentis consultationis, ut constet rectene cuncta no-

(1) *Const.* IX, c. 6, n. 14.

(2) *Const.* IV, c. 10, n. 7.

(3) *Epp. Select.*, p. 117.

tata fuerint, et simul animadverti possit utrum res a Superiore statutae executioni mandatae fuerint, an adhuc aliquid desideretur.

Consultores, ut res ipsa postulat et eorum regula 9 praecipit, secreti sint tenaces et meminerint, ut rectissime Congregatio Generalis VII (1) edicit, agi de « re gravi et a qua magna pars bonae gubernationis dependet ». Si illud violatum fuerit Superiores tenebuntur « in evulgationum harum auctores omni studio inquirere, repertosque pro rei gravitate cul-paeque magnitudine, pro arbitrio suo, punire » (2). Ipsi quoque Superiores secreti sint studiosissimi, nec vel pertenuem occasionem dent alicui suspicandi, quid hic aut ille consultor senserit, ut ita singulis sarta tecta libertas conservetur secure dicendi quod sibi in Domino videtur.

(1) D. 23.

(2) L. c.

II. — PRO SINGULIS PROVINCIIS AC DOMIBUS.

30.

31 ianuarii 1919.

Adhortatio de fine vocationis nostrae et ratione illius assequendi. (1).

AD PATRES ET FRATRES ROMAE DEGENTES.

« Non est vestrum nosse tempora, vel momenta, quae Pater posuit in sua potestate... sed... eritis mihi testes usque ad ultimum terrae ».

Act. Ap. I, 7-8.

Benchè io abbia già provato soavissimo piacere visitando tutte le case di Roma, abbracciando e trattando con la maggior parte di voi, Reverendi Padri e carissimi Fratelli, ho nondimeno creduto dovesse riuscire di qualche utilità il radunarvi tutti per una comune esortazione, seguendo in ciò l'esempio del P. Roothaan, dopo il suo esilio del 1848. Infatti, i tempi presenti, paragonati con quelli che seguirono la rivoluzione di allora, sono senza dubbio più gravi ed il pericolo storico che traversiamo apparisce più solenne per la previsione non infondata di grandi futuri avvenimenti dai quali, si può credere, verrà come mutata la faccia del mondo intero. Quindi, se mai altra volta, sentiamo ora più vivo il bisogno di serrarci strettamente intorno alla comune bandiera, a fine di combattere *praelia Domini*, e di contribuire ancor noi, secondo la nostra vocazione e la misura della divina grazia al trionfo della Città di Dio, al conseguimento della felicità temporale, quanto è possibile di raggiungerla in questa valle di lagrime, e soprattutto alla salute eterna dell'umanità, da conseguirsi soltanto nella Chiesa santa di Cristo.

A questo scopo mi sia lecito di venire richiamandovi alla memoria *il fine comune* e supremo al quale, secondo la vocazione nostra, debbono tendere tutti i nostri sforzi e tutte le nostre intenzioni; *i mezzi* che siamo tenuti di adoperare, per raggiungerlo; *le ragioni particolari* che ci obbligano qui nell'Eterna Città, a segnalarei nel servizio di Cristo e della sua Chiesa sotto la guida del Romano Pontefice.

I.

Il fine della Compagnia trovasi chiaramente espresso nella Costituzione di Giulio III *Exposcit debitum* e comprende la diffusione ed il consolidamento del Regno di Gesù Cristo in terra, di questo Regno di verità e carità che solo durerà

(1) *Habita est in aula magna Pont. Universitatis Gregorianae.*

in eterno e perciò merita non si risparmi da nessuno fatica e stenti per giungere a possederlo. Per la diffusione di questo Regno, era in altri tempi affatto necessario difendere e stabilire certi dommi più attaccati dai nemici ; oggi non è più questione dell'uno o dell'altro domma ; trattasi in quella vece degli stessi fondamenti del cristianesimo, della stessa legge naturale : chè tutto vacilla nella moderna società, nè apparisce chi mai possa rialzarla, mentre la misera, come il povero paralitico della probatica piscina, non avendo in sè forze da sorgere dal suo gramo giaciglio, è costretta di ripetere angosciosamente : *Hominem non habeo*. (1) Eppure l'uomo non manca, nè è lungi da noi ; ma a noi tutti dappresso, vive nascosto nel Sacramento d'amore e regna in cielo nell'eterna sua gloria. Quest'Uomo-Dio che porta un nome sopra ogni nome, dobbiamo al presente con raddoppiato fervore predicare al mondo, cieco e paralitico tanto che non arriva a percepire il vivo e smagliante splendore della sua luce, nè dare un passo verso di lui, che solo può scamparlo da morte. A somiglianza degli Apostoli negli albori del cristianesimo ancor noi a' nostri giorni dobbiamo innanzi tutto predicare Gesù Cristo e Gesù Cristo crocifisso : la sua grandezza e maestà infinita, la sua sapienza incomparabile ; come quella di colui nel quale *absconditi sunt omnes thesauri sapientiae et scientiae* (2), e sopra ogni altra cosa la carità, la bontà, la misericordia senza limiti del suo adorabile Cuore, affinchè tutti di lui s'innamorino, a lui ricorran quasi a supremo rifugio, dovendo ritenere per certo che Dio vuole salvare il mondo in questo segno e che con isquisita tenerezza chiamò la Compagnia ad inculcare e diffondere la devozione al suo dolcissimo Cuore. Tutti oggi vedono la gravità dei mali presenti onde si giace oppressa la povera umanità e quella dei futuri che ancora più tremendi e paurosi appaiono nel fosco orizzonte. Nè è da mettere in dubbio che non pochi, grazie al Signore, nutrano sincera volontà di portare rimedio efficace all'imminente rovina. Se non che il mezzo più efficace l'abbiamo noi nelle nostre mani, cioè, nella predicazione del Nome santissimo di Gesù, non essendovi altro nome, al dire dell'Apostolo Pietro, nel quale si possa sperare ed operare la salvezza del genere umano. Sì, noi non possediamo nè oro, nè argento, nè altri presidi terreni coi quali venire in aiuto al mondo traviato ; abbiamo però il Nome di Gesù, e questo appunto è nostro stretto dovere di rendere chiaro agli uomini, sì che dinanzi a lui riverenti curvino le ginocchia, l'adorino e l'aminino ferventemente. Come un giorno S. Pietro al povero storpio, mendicante alla porta del tempio, così noi rivolgendoci al mondo paralitico, impotente di sorgere dalle sue miserie, dobbiamo dirgli pieni di fiducia nella forza ineffabile di questo Nome : « *Surge et ambula* » (3). Non è, RR. PP. e CC. FF., punto diminuita la potenza di questo Nome ; soltanto esso non è abbastanza conosciuto e quindi resta impedito di manifestarsi con l'arcanica potenza dell'ingenita sua luce conquistatrice. Riflettiamo : Un miliardo in circa di uomini non hanno notizia alcuna del Nome di Gesù ; fra i cristiani, fra gli stessi cattolici quanti lo conoscono davvero ? Bene a ragione possiamo adattare a molti dei nostri contemporanei le parole che dell'eterna Sapienza, incarnata per nostro amore, lasciò scritte l'Apostolo delle genti : *Quam nemo principum huius saeculi cognovit : si enim cognovissent, numquam Dominum gloriae crucifixissent* (4).

(1) S. GIOV. V. 7.

(2) Col. II, 6.

(3) Atti III, 3.

(4) I. Cor. II, 8.

Non altrimenti innumerabili dotti ed indotti, d'ogni più differente classe sociale non s'inducono a mutar vita ordinandola rettamente al loro ultimo fine, perchè, o non conoscono Gesù Cristo o troppo poco lo conoscono. Fate che davvero fossero penetrati addentro nella intelligenza di lui; chi mai può ridire come allettati dal fascino placidissimo della sua maestà e bellezza si sentirebbero attratti a seguirlo? E perchè mai vediamo succedere in innumerabili quasi tutto il contrario? Ciò senza dubbio accade in parte per cagione della vita disordinata e sensuale, in parte per la superbia dell'intelletto, che con ridicola insania non vuole piegarsi a riconoscere sopra di sè un padrone e signore; ma, è pure vero che avviene altresì perchè Gesù Cristo non è abbastanza, e nella conveniente maniera, predicato, come non ha molto, deplorava apertamente il Sommo Pontefice Benedetto XV nella sapiente e paterna lettera sopra la sacra predicazione (1).

Verso la fine del secolo scorso avemmo a notare un gran cambiamento nel modo di giudicare e sentire degli uomini. I liberi pensatori, dopo più d'un secolo di disprezzo di Dio e della religione, da loro tollerata soltanto per il volgo ignorante, promettevano che la scienza avrebbe sciolto tutti i problemi della vita, divenuta provvida e larga dispensatrice di felicità alle umane generazioni che n'erano sitibonde. Tuttavia dopo immensi sforzi, ecco rivelarsi come in pieno meriggio, quanto fosse impotente la scienza a rendere beato l'uomo. Il Brunetière in Francia, il Balfour in Inghilterra, ebbero i primi il coraggio di denunziare al mondo il fallimento della scienza, e da quel tempo le questioni religiose cominciarono sempre più largamente ad occupare le menti.

Il moto salutare non è oggidì rallentato, ma procede innanzi più celere e pieno di liete speranze. Le anime sentono sempre più il terribile vuoto formatosi nel civile consorzio per l'allontanamento delle moderne generazioni dal Cristo e dalla sua Chiesa. Checchè si dica e checchè si faccia, specie dalla setta, all'intento satanico di scancellare perfino il nome di Dio, l'umanità ha da per tutto sete di Dio; sete che la guerra, testè appena sedata, accrebbe in molte anime, come poterono accertare non pochi dei nostri Padri e Fratelli ritornati dalle trincee, sete che crescerà ancora, dopo nuovi flagelli più spaventosi dei già sofferti, se i presenti non basteranno a far capire ai reggitori dei popoli non esservi altro Signore da Dio in fuori, nè altra arca di salute che nella Chiesa di Cristo. Questa spontanea manifestazione dell'anima naturalmente cristiana e questo bisogno del soprannaturale, che così vivamente manifestasi nelle anime, sono a noi dolce conforto pel presente e ragione di speranza per l'avvenire. Infatti, come l'allontanamento dei singoli condusse all'ateismo pratico dello Stato, così dobbiamo nutrire salda fiducia che i medesimi, arrendendosi alla grazia e secondandola ricondurranno a Dio l'intera società travciata.

Ed ecco sorgere per noi imperioso il dovere di aiutare le anime affinchè trovino la luce e la pace nascosa nel Cuore di Gesù. Questo Cuore dolcissimo debbono gli Scolastici avere innanzi agli occhi nei loro studii, questo i maestri e prefetti nei Collegi, dove la gioventù si forma alla vita, questo in modo particolare i professori di filosofia e teologia, ai quali non è lecito di contentarsi soltanto di esporre la sana dottrina, senza nello stesso tempo industriarsi di rivelare la grandezza e bellezza della fede cristiana, la sua intima connessione con tutta la vita umana; e ciò al

(1) Cf. *Acta Ap. Sed.* IX (1917) 305-317.

nobilissimo scopo di far sempre meglio conoscere ed amare Dio, unico termine dei nostri studii, come S. Ignazio ripete varie volte nelle *Costituzioni*, e di riuscire in questa guisa a formare veri apostoli secondo il Cuore del Verbo incarnato. All'attuazione di questo nobilissimo fine, nel modo più ampio e perfetto, gli operai e gli scrittori hanno da dirigere tutti i loro sforzi; anche i buoni nostri fratelli offrano a questo intento i lavori e le preghiere le quali acquisteranno un valore tanto più grande, quanto più perfetta sarà l'intenzione delle loro opere ed orazioni. Un fine così preclaro deve pure spronarci ad unirci sempre più tra noi e ad aiutarci vicendevolmente, a quella guisa che i nemici stringonsi insieme per meglio combatterci, consapevoli come sono che, lavorando da soli, non otterrebbero mai ciò che nondimeno sperano di conseguire coordinando e subordinando gli sforzi comuni.

E per non mai intiepidire nel nostro zelo gioverà non poco il tornare a rappresentarci l'altissima idea al cui raggiungimento ci siamo consecrati. Essa domanda da noi un fervore senza paragone più intenso di quello che spesso vediamo adoperato dai mondani a conseguire i loro fini miseri e transitori; fervore che esclude nel fatto ogni negligenza e tiepidezza. Le leggi umane puniscono severamente, e non a torto, un macchinista, un custode della strada ferrata la cui disattenzione fu causa di qualche infortunio; e nondimeno in simili casi trattasi soltanto di mali temporanei; laddove nei nostri lavori ci va di mezzo l'eterna gloria di Dio, e la nostra trascuranza, meno visibile agli occhi degli uomini, può divenire funesta irremediabile cagione di morte eterna. Quanto perciò non dovrà scuoterci e conturbarci il solo pensare che per la nostra immortificazione, per l'amor proprio non domato, giusta le norme inculcateci secondo il Vangelo dal padre S. Ignazio, non abbia forse a restare insoddisfatta la brama ardente in cuore a Gesù, di regnare fra gli uomini? Come non deve farci tutti gelare la sola apprensione che un'anima, forse anche molte, incorrano per nostra colpa l'eterna rovina? Ci spinga dunque all'inflessibile lavoro per la propagazione del regno di Cristo l'amore intenso al Crocefisso; risuoni continuo ai nostri orecchi quell'affannoso suo *sitio*, segno eloquente dell'anelito dell'agonizzante suo Cuore, e tutti ci trasmuti in uomini che, crocefissi al mondo e all'amor proprio, non sanno vivere ed operare che per amore di Cristo. C'innalzi a tendere a quest'ultima meta la carità verso dei nostri stessi fratelli, accoppiata col timore del severo rendimento di conto che dovremo rendere nell'estremo giudizio per tante e tante grazie ricevute in pro delle anime redente dal sangue di un Dio.

II.

A conseguire pienamente l'altissima fine di nostra vocazione bisogna ancora ben conoscere e tenere sempre presenti i mezzi propri prescritti dal nostro Istituto. Li abbiamo esposti con la consueta ammirabile chiarezza ed unzione dal santo Padre Ignazio nei primi tre paragrafi della X Parte delle *Costituzioni* là dove tratta di ciò che giova alla conservazione e all'aumento della Compagnia. In soli tre punti, si può dire, seppe il Santo concentrare la quintessenza dello spirito onde dobbiamo essere informati nelle opere che tuttodì intraprendiamo e nelle fatiche cui ci è mestieri di sobbarcarci volentieri per dilatare il regno di Gesù Cristo.

Il primo mezzo dunque e il più acconcio, secondo S. Ignazio, è la preghiera e il sacrificio della Messa. Ascoltiamo lui stesso: *Quia Societas, quae mediis huma-*

nis instituta non est, per ea nec conservari nec augeri potest, sed per gratiam omnipotentis Dei ac Domini nostri Iesu Christi; in eo solo spem constitui oportet, quod conservaturus sit et promoturus hoc opus, quod ad obsequium et laudem suam et auxilium animarum inchoare dignatus est. Queste auree parole del nostro Padre e maestro nella via propria della perfezione del nostro stato tendono da loro stesse a scolpirci nella mente e nel cuore quella grande fondamentale verità della dottrina cattolica, vale a dire, la necessità della preghiera per il cristiano desideroso di operare il bene in ordine alla vita eterna. Niuno di noi ciò ignora in teoria; la sentenza tanto solenne di Gesù, *sine me nihil potestis facere* (1) non ci è punto ignota; ma io non so se la teniamo sempre presente per valercene nella pratica quotidiana della vita in modo da procedere ognora con dipendenza da Dio, dando a lui solo tutta intera la gloria. È questa una legge che niuno potrà mutare; legge che, ove non venisse osservata, dovremmo irremissibilmente deporre il pensiero di muovere pure un passo nelle vie della perfezione cristiana. Perciò seguendo l'esempio di Gesù, dobbiamo avere familiarissimo l'abito del pronto, fiducioso, amoroso ricorso a Dio nella preghiera; la preghiera ci scorgerà ad accertare il sentiero più dritto per giungere alla meta; in essa attingeremo forza e vigore indomito a superare le difficoltà; da essa si sprigionerà quel fuoco interno che accende ogni cosa, e, frutto sospiratissimo, da lei pure scaturirà la grazia, sopra ogni altra necessaria, della perseveranza finale. Ma affinché la preghiera produca in noi questi salutari effetti, come quella di Gesù deve essere al sommo riverente, fervente e accoppiata indivisibilmente con la mortificazione. *Maledictus qui facit opus Domini fraudulentè!* (2) Il poveretto in apparenza lavorerà forse molto, ma nel giorno del giudizio si vedrà come tutto il grande suo affaccendarsi anche nelle opere d'apostolato era leggerissima paglia che una vampa sola di fuoco consumò e distrusse senza lasciare pure un grano da riporre negli eterni granai. È frode nella preghiera non soltanto l'ometterla o l'abbreviarla o l'occuparsi d'altre cose nel tempo che le è "consecrato", ma anche l'attenderci con troppa fretta, specie allorchè celebriamo la santa Messa e recitiamo il divino Uffizio. Che misero funesto inganno! Oh che, RR. PP. e CC. FF., non sappiamo noi e non ne facemmo tante volte l'esperienza, che colla grazia del Signore in brevi momenti si riesce a conchiudere più lavoro che non si fa in maggiore spazio di tempo senza la benedizione di Dio? Guadagneremo forse alcuni minuti; ma, oltre il danno spirituale, anche rispetto al tempo che ci illudiamo di risparmiare, verremo in realtà a perdere ore, giorni, mesi e può essere ancora parecchi anni. Appliciamoci dunque costantemente con vivo fervore agli esercizi di pietà. Tenga fra essi il primo luogo la devota celebrazione di quell'augustissimo mistero, nel quale rinnovandosi in modo mistico, ma reale, il più grande atto compiuto dall'Uomo-Dio si applicano ai fedeli i tesori della redenzione. Non dimentichino mai i sacerdoti che la santa Messa, secondo l'acconcissima frase della loro Regola 4ª, deve essere detta per forma, e rispetto alle cerimonie e alla pronunzia, che non meno giovi ad edificare gli astanti che a nutrire la devozione del celebrante; rammentino pure che il primo documento spirituale inculcato nelle stesse loro regole, riguarda il divino Uffizio, la più bella e la più solenne di tutte le preghiere, in singolar modo accetta al Signore, perchè offerta in nome della

(1) S. GIOV. XV, 5.

(2) GER. XLVIII, 10.

Sposa di Cristo, e quindi tale che merita bene ci sforziamo di recitarla *attente, devote et opportuno tempore*. In fine facciamo il debito conto delle altre orazioni, o prescritte dall'Istituto o da legittime consuetudini, e di quelle ancora cui c'inclina la nostra pietà, memori sempre che esse pure sono mezzi efficaci per unire strettamente l'istrumento con l'artefice principale e renderci così idonei a sempre meglio procurare l'intima nostra unione con Dio, la conversione dei peccatori, l'avanzamento dei giusti.

Oltre la preghiera un doppio lavoro ricerca da noi il Signore. Consiste l'uno nel vincere ed estirpare le nostre cattive inclinazioni ed acquistare le virtù, l'altro nell'uso e nel perfezionamento dei doni naturali largitici dalla sua divina bontà. Del primo lavoro ci parla S. Ignazio nel 2º paragrafo della stessa Parte X, dicendo che per il conseguimento del fine della Compagnia a se stessa prefisso riescono più efficaci i mezzi i quali congiungono l'istrumento con Dio e lo dispongono ad essere direttamente governato dalla mano divina, che non i semplicemente umani. Quindi ci raccomanda di attendere di proposito all'acquisto delle solide e perfette virtù, radicando altamente nell'animo la persuasione che sono proprio le cose interiori dello spirito, dalle quali deve discendere l'efficacia alle opere esterne che andiamo facendo per raggiungere il nostro fine. Infatti se vogliamo predicare Gesù Cristo ed ottenere che gli uomini fedelmente lo seguano, dobbiamo innanzi tutto trasformare noi stessi in lui, sì da potere dire con S. Paolo *Imitatores mei estote, sicut et ego Christi* (1); altrimenti tutto ciò che faremo o diremo sarà *tamquam aes sonans aut cymbalum tinniens* (2). Che se Dio vuole tutti i cristiani conformi all'immagine del suo Unigenito, quanto più non deve bramare lo siamo noi, chiamati alla Compagnia del suo Figlio, insigniti del dolce suo nome? Or bene a conseguire nel modo più perfetto l'imitazione dell'esemplare inarrivabile d'ogni santità, Cristo Gesù, nulla può tanto giovarci quanto la fedelissima osservanza del nostro Istituto e delle nostre regole. Varie sono le vie per le quali il Signore istrada e mena gli uomini alla virtù; quelli però i quali vennero chiamati ad un ordine religioso, non sogliono mai pervenire alla perfezione se fedelmente non seguano le loro proprie costituzioni, nelle quali appunto trovano tracciato il sentiero più sicuro per essi. Il perchè S. Ignazio vuole che tutti costantemente ci studiamo di non trascurare parte alcuna di perfezione che con l'aiuto divino ci è dato di acquistare nell'intera osservanza di tutte le costituzioni (3). Ma questa osservanza dell'Istituto conviene sia animata dallo spirito di carità; anzi così rigorosamente l'esige che senza di esso non può in modo alcuno sussistere. Infatti le *Costituzioni* del S. Padre e tutto l'Istituto della Compagnia sopra delle medesime modellato, ignorano le sottili distinzioni tra i vari gradi di obbligazione dalla quale può essere stretto un servo di Dio; esse rivolgono costantemente la mira alla maggior gloria divina, proposta come l'idea nobilissima, come il segno altissimo cui deve aspirare, a costo di ogni più duro sacrificio, chiunque volle aggregarsi al manipolo di militi volenterosi combattenti sotto l'insegna della croce e contraddistinti col nome dolcissimo di Gesù. Numa parola ricorre sì spesso nelle *Costituzioni* quanto quella della maggior gloria di Dio, del *maius Dei obsequium*. È un motto che me-

(1) I. *Cor.*, IV, 16.

(2) Ivi, XIII, 1.

(3) *Const.* VI, c. 1, n. 1.

ritamente passa nel mondo per nostro, e noi al certo quanto più in ogni incontro ci indugieremo di avverarne il significato con ogni nostro operare e patire, tanto più perfetti figli saremo della Compagnia di Gesù. Chi cominciasse a procedere a norma di ciò che gli prescrive o consiglia la ragione soltanto dello stretto obbligo, oh quanto si allontanerebbe dallo spirito della Compagnia! Diverrebbe un povero mercenario, meritevole della più cordiale compassione, destinato a sciupare un tesoro prezioso qual è la vita umana nelle bassure d'ignobile mediocrità, indegno mille volte di portare il nome di Gesù, tutto ardore e fiamma viva di carità salvatrice, di Gesù dal quale fu tanto prediletto sino da sentirsi chiamato a servirlo nella sua Compagnia.

Posto questo fondamento di sode virtù, un ulteriore lavoro domanda da noi il Signore. Vuole adoperiamo i mezzi naturali più appropriati al raggiungimento del nostro fine, secondo la novera la formola di Giulio III; e ciò aspetta da noi in grado ben più alto che forse non ricerca da molti altri. Di qua appunto il tempo sì lungo assegnato a formare gli Scolastici; di qua l'esortazione di S. Ignazio nelle *Costituzioni* (1) a procurare di riuscire eminenti in qualche disciplina; di qua il desiderio, chiaramente espresso nell'Istituto, di possedere uomini insigni nei vari rami delle scienze e delle lettere; di qua infine la calorosa raccomandazione ai nostri operai di non uscire impreparati ai lavori dell'apostolato. Nè per altro motivo tanto s'insiste nell'Istituto affinchè i Superiori non siano facili ad accettare indistintamente ogni ministero; ma inculcasi usino prudente scelta per eleggere, quelli che conducano al maggior bene comune, al maggior profitto delle anime, alla maggior gloria di Dio, secondo le sapientissime regole esposte da S. Ignazio nelle Dichiarazioni al secondo capo della VII parte delle *Costituzioni*: regole troppo poco conosciute e troppo poco applicate ai singoli casi che pure occorrono frequentemente.

Da tutto ciò risulta chiarissimo, se mai vi fosse bisogno di rammentare così ovvia verità, il dovere che, giusta la nostra vocazione ci stringe, di far conoscere Gesù, adoperando quanti mai mezzi ci possono all'uopo fornire e le scienze e il progresso moderno in quanto non ha nulla di riprovevole. Sì, RR. PP. e CC. FF. Scolastici, dobbiamo attendere all'acquisto di una profonda dottrina e più e più in essa perfezionarci; dobbiamo con minuto studio indagare come vadano proposte agli uomini le grandi verità della fede per illuminarne le menti e muoverne le volontà, affinchè si rendano a seguire ed amare Gesù Cristo; dobbiamo riflettere e ben pesare quali, nelle circostanze presenti e di fronte alle disposizioni degli uomini da coltivare, siano i mezzi più acconci al nostro scopo, con piena fiducia che l'industriosa carità dello Spirito Santo non lascerà di scoprirceli e di guidarci nel rettamente usarli. Senonchè, mentre col divino aiuto tutto ciò andremo compiendo, è necessario non si perda da noi di vista un pericolo quanto altro mai pernicioso, siccome è quello di attribuire soverchia importanza a questi mezzi umani, quasichè da essi soltanto dipendesse il frutto inteso ed aspettato dalle nostre fatiche nel dissodare e mettere ad ogni genere di più svariata coltura il campo evangelico. Il pericolo fu ottimamente preveduto dal Padre nostro S. Ignazio. Egli a serbarcene immuni, dopo averci raccomandato il prudente uso dei mezzi umani, si fece subito ad ammonirci che questi in tanto gioveranno alla conservazione ed

(1) Cf. IV c. 5, C.

all'incremento della Compagnia, in quanto noi avremo imparato a prevalerci di essi e ad adoperarli sinceramente per il solo servizio di Dio; non già per collocare in tali cose la nostra fiducia, ma solo perchè ci servano a cooperare alla divina grazia secondo l'ordine della sua suprema provvidenza: *Non ut illis fiducia nostra innitatur, sed potius ut divinae gratiae iuxta summae providentiae suae ordinem per haec cooperemur* (1). Ebbene, se attentamente consideriamo, RR. PP. e CC. FF., questa intima ed armoniosa congiunzione dell'intentissimo uso dei mezzi naturali con una somma fiducia nell'aiuto divino costituisce una delle note distintive del nostro Istituto e ci dà nello stesso tempo il segreto di quella meravigliosa efficacia e fecondità, di che, la Dio mercè, furono benedette, nel corso di più di tre secoli le opere della Compagnia. Quanto però, dobbiamo riconoscerlo, non è arduo il raggiungere così alta perfezione! Chè infatti talvolta una cotale inerzia od ingenita tiepidezza ci ritiene dall'adoperare tutti i mezzi naturali con la dovuta ampiezza; tal altra il successo ottenuto mediante le umane industrie risveglia un sottile senso di vanità, al quale pur troppo, benchè sotto diversa forma, non sono accessibili i soli cuori muliebri; la parola di Paolo Apostolo, ripiena di così profonda verità teologica, *neque qui plantat est aliquid, neque qui rigat* (2), viene come dimenticata, o per le nostre quotidiane infedeltà non ha più forza d'illuminarci e di scuoterci; e allora, dolorosissimo a dirsi, Iddio subito si allontana da noi. Ah sì, non ci si parta giammai dalla mente questa massima che deve essere come una pietra miliare nel cammino di un gesuita, cominciando dal noviziato e venendo giù giù per ogni grado, per ogni tempo, per ogni luogo, nei quali si va svolgendo la nostra vita. Soltanto un lungo ed assiduo lavoro, soltanto lo studio delle cose interiori nella meditazione, soltanto la familiarità con Dio nella preghiera ci condurranno ad acquistare la perfezione dell'operare propria alla Compagnia.

Tali sono, RR. PP. e CC. FF., le norme che dobbiamo seguire nei nostri lavori. S. Ignazio nel descriverle nei tre punti della X parte, che testè venimmo esponendo, lumeggiò ed espresse al vivo l'immagine d'un perfetto compagno di Gesù, la cui prima regola dell'operare deve essere, come il medesimo Santo solea dire: abbandonarsi così in Dio, quasi tutto il buon esito delle cose da noi soli, per nulla da Dio, dipendesse; e in tal guisa lavorare, quasi che noi non avessimo da far nulla, ma tutto dovesse farsi da Dio.

Se da questo interno spirito saremo veramente animati, la Compagnia adempirà il suo dovere e fornirà magnanime imprese per la divina gloria; il perchè non passa giorno che io non preghi il Signore di accordarci benignamente cotanta grazia, desiderando che in questa ardente preghiera tutti si uniscano meco.

III.

Mi resta ad accennare alcune ragioni particolari per le quali noi che viviamo qui in Roma siamo obbligati a consacrarci con zelo tutto singolare alla propagazione del regno di Cristo secondo la nostra vocazione.

La prima la ritrovo nella felice ventura a noi largita di vivere in questa eterna città, di calpestare questo suolo benedetto rosseggiante ancora del sangue dei

(1) *Const.* X, n. 3.

(2) *I, Cor.* III, 7.

Principi degli Apostoli e di tante migliaia di Martiri, come autonomisticamente, con parola greca, siamo usi di chiamare gli eroici testimoni di Cristo. I loro esempi ravvivatici da innumerevoli memorie, le loro sante reliquie qui venerate in larga dovizia, le loro preghiere per coloro che vivono qui, onde essi un tempo trasmigrarono al cielo, preghiere ascendenti quasi profumato incenso al trono di Dio, sono per noi altrettanti validi aiuti e aguzzi stimoli che ci debbono spingere a rendere testimonianza a Gesù Cristo con tutta la vita nostra, con tutte le povere opere nostre, con l'effusione stessa del nostro sangue quando a Lui, nostro adorato duce, piacesse degnarci di tanto. Cooperando a queste grazie di predilezione, non ci sarà difficile di evitare la mediocrità nella sequela di Cristo, anzi avremo l'inestimabile sorte di renderci veramente insigni nel suo divino servizio.

La seconda ragione è, che viviamo nella città da Gesù Cristo prescelta a sede del suo Vicario in terra; il che è quanto dire la sede di colui cui egli fece la solenne promessa non sarebbe mai venuta meno la sua fede e neppure sarebbe stata oscurata da ombra alcuna di errore; nella città di colui al quale il Salvatore commise di pascere tutto il suo gregge, costituendolo Maestro infallibile di tutti gli uomini, assistendolo in ogni suo atto nel governo della Chiesa, arricchendolo e confortandolo coi meriti di tanti santi suoi antecessori nel pontificato, e con le innumerevoli preghiere ascendenti per esso al cielo senza intermissione in ogni parte dell'orbe. Vivere così vicino all'eletto del Signore è senza dubbio favore elettissimo; mercecchè questa prossimità ci mette in grado di partecipare più immediatamente e con maggiore efficacia al benefico influsso che dal sommo Sacerdote s'irradia ad illuminare e vivificare l'intero ovile di Cristo. E poichè ogni grazia adduce seco degli obblighi, così anche questa ci impone quello pur tanto soave ed utile di seguire più da presso Gesù. *Diligis me plus his?* (1) disse il Signore a Pietro, quando affidavagli a pascere il gregge: *Diligite me plus his*, ripeta anche oggi il Signore a coloro che sono più vicini a Pietro; a noi in modo particolare cui la nostra vocazione avvince con tenacissimi vincoli alla Cattedra del Romano Pontefice.

Il terzo motivo infine si cava da ciò che, trovandoci noi nel centro della Cristianità, ci troviamo nello stesso tempo nel centro della nostra minima Compagnia, e perciò siamo tenuti a fare risplendere il nostro esempio, affinchè ammaestri ed illumini i nostri fratelli, i quali, vivendone lungi, rivolgono a Roma lo sguardo desideroso di luce ferma, di guida sicura, di corroborante conforto. Così questo venerando Collegio Romano risplenda quale modello di tutti gli altri Collegi per la purità e la sodezza della dottrina, per sapiente ordinamento di studi, adattati ai presenti bisogni della Chiesa, per disciplina religiosa ed osservanza dell'Istituto mantenuto costantemente nel suo pieno vigore. Sieno altrettanti esemplari tutte le opere nostre in Roma; quelle in onore del S. Cuore (come l'Apostolato della preghiera e la Consacrazione delle Famiglie) quelle che mirano a promuovere ed accrescere il culto e la divozione alla gran Madre di Dio; gli Esercizi pei sacerdoti, poi gentiluomini, per gli operai. Specchi di vita di orazione, di lavoro apostolico, di puntualità regolare, sieno la Residenze, come quella del Gesù; archetipo dei Collegi di scrittori sia quello della *Civiltà Cattolica*, sorto il primo nella Compagnia ad iniziare una nuova forma di utilissimo, anzi necessario apostolato. Non

(1) GIOV. XXI, 15.

ci contentiamo del solo appartenere alla Provincia Romana, o di vivere e lavorare sotto gli occhi del Vicario di Cristo; pensiamo invece che non profittando, come Dio vuole, di questa grazia, languendo miseramente in un cotale torpore, non segnalandoci insomma nel servizio di Dio, avremo a rendere un terribile conto al suo inappellabile tribunale. Ci stia sempre a cuore di fare risplendere dappertutto la perfezione delle case e delle opere nostre in Roma; che se per l'umana fragilità, per le circostanze stesse dei tempi, che ci spogliarono di tanti presidii trasmessici dai nostri maggiori, il loro fulgore fosse in qualche parte illanguidito, animiamoci tutti di intensa carità e zelo, non perdoniamo a sacrifici pure di ritornarlo al grado preclaro di sua pristina lucentezza. Questo rigorosissimo dovere stringe in primo luogo i Superiori, quelli cioè delle singole case, il Preposito della Provincia e non meno d'ogni altro il Padre Generale: nè io punto diffido che, sostenuti dal divino aiuto, vorremo, ciascuno nel proprio ambito, adoperarci energicamente per promuovere sempre meglio la perfezione della vita nostra così nell'interno, come nella disciplina esterna e nelle opere tutte di questa Romana Provincia, la quale, avendo avuto a suo immediato fondatore il Padre Ignazio, ebbe con ciò solo uno stimolo perenne ad incedere sulle orme sue e un consolantissimo titolo da ripromettersi più copiose le sue paterne benedizioni. Coi Superiori anche i sudditi sono tenuti a riuscire eminenti nel buon esempio. Essi pure debbono cooperare, secondo la misura della grazia e lo stato di ciascuno, alla prosperità della loro amata Provincia, non essendo possibile conseguire una tanta felicità senza il volenteroso e costante concorso di tutti al bene comune.

Non sappiamo, RR. PP. e CC. FF., ciò che il giorno di domani ci apporterà; il futuro fu sempre ignoto; tuttavia al presente, meno ancora che in altri tempi più tranquilli, è possibile presagire con probabile congettura quale avvenire ci attende. Una sola cosa sappiamo con ogni certezza; ed è che servendo alla causa di Cristo serviamo ad una causa sempre più viva, universale e trascendente fra tutte le procelle e gli sconvolgimenti del mondo; causa cui è riserbato il finale trionfo. Per ben venti secoli, procedendo giù giù fino ai dì nostri, la fede rivelataci da Gesù Cristo venne sviluppandosi e rifulgendo di età in età con ammirabile costanza e splendore, apportando ognora al genere umano una cognizione più perfetta di Dio, unico fondamento di ogni eccellenza e progresso. Nello stesso tempo con invincibile e sempre giovanile vigore si consolidò e perfezionò l'interno e l'esterno ordinamento della Chiesa, la quale, proprio in questi ultimissimi tempi, in mezzo al fragore delle armi e tra gli orrori delle stragi fraterne, riuscì a recare a termine il nuovo codice delle sue leggi, fonti benefiche a conseguire l'interna santificazione di cui essa è maestra infallibile e larga dispensiera alle umane generazioni, presidii efficaci che ne tutelano in faccia alle genti la veneranda maestà e il rispetto le conciliano, se non l'amore, del mondo. I grandi sapienti del paganesimo, come osservò l'acutissimo S. Agostino, neppure ebbero il concetto del vero progresso, perchè opinarono che ogni cosa girando in circolo crescesse e decrescesse. Quindi, anche dopo Cristo gli increduli, innumerevoli volte vaticinarono l'imminente scomparsa della Chiesa; ma le loro previsioni andarono sempre fallite, nulla avendo mai rattenuto questa soprannaturale società dal continuo procedere innanzi per la sua via, secondo l'ammirabile ordinazione divina, infinitamente superiore ad ogni più saggio accorgimento umano. Un tal fatto deve riempirci l'a-

nimo d'indicibile consolazione; di qua dobbiamo attingere pace e forza contro ogni colpo avverso, memori ognora che quanto opereremo per l'incremento della Chiesa santa di Dio, per far vivere e regnare Gesù Cristo da signore assoluto in noi medesimi, nei prossimi che ci circondano, in ogni luogo dove siano anime da salvare, il nostro affaticarsi non sarà sterile e vano nè niuna potenza contraria potrà annientarlo, ma fruttificherà infallantemente per la vita eterna. Ah sì possiamo bene esclamare con animo umilmente riconoscente: *Abbiamo eletto l'ottima parte che non sarà tolta da noi.*

Perciò nel giorno della Purificazione, quando Maria, Vergine e Madre, offre nel tempio il suo Unigenito e molti dei nostri confratelli faranno a Dio con gli ultimi voti un più perfetto olocausto di se medesimi, rinnovi ciascuno di noi, con rinfocolato fervore, le sue antiche promesse, offerendosi per le purissime mani di Maria e di Giuseppe con nuovo slancio alla propagazione del regno di Cristo. Sia il nome santissimo di Gesù scolpito profondo nei nostri cuori, come ve l'ebbe impresso il nostro S. Fondatore; avvampi il santo amore di Gesù i nostri cuori e vi distrugga ogni affetto terreno; sia unica nostra brama il dare testimonianza a Gesù Cristo sino agli estremi confini del mondo, affinché dall'un capo all'altro della terra risuoni quest'unica voce: « Sia lode a quel Cuore divino, da cui venne la nostra salute; a lui si canti gloria e onore nei secoli ». Così sia.

81.

15 augusti 1919.

*Missionis Novi Mexici et Coloradi disiunctio eiusque ad Provincias Missouri-
nam et Neo Aurelianensem accessio.*

DECRETUM.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

PRAEPOSITUS GENERALIS SOCIETATIS IESU.

Quod R. P. Francisco Xaverio Vernz dudum in animo erat, quodque hinc inde disceptatum apprimè expedire persuasum est, de separanda Missione Novi Mexici et Coloradi in Statibus Foederatis ab optime de illis regionibus merita Provincia Neapolitana, nunc perfici debere nobis visum est.

Postquam igitur a P. Visitatore, quem in illam Missionem anno superiore missimus, ab eius Superiore, a Consultoribus, id consilii confirmatum accepimus, Nos exquisitis sententiis Praepositi Provinciae Neapolitanae et eius Consultorum necnon PP. Assistantium, iisque omnibus uno ore annuentibus, post multas Deo D. N. fusas preces et imploratum Sanctorum nostrorum patrocinium, hoc decretum condendum et promulgandum censuimus:

I. Missio Novi Mexici et Coloradi die 15 augusti vertentis anni 1919, quo die hoc decretum in omnibus domibus Provinciarum Neapolitanae, Missourianae, Neo Aurelianensis et ipsius Missionis, more consueto, promulgari debet, a Provincia Neapolitana separetur ac divisa habeatur, tum iurisdictione tum omni bonorum temporalium communione.

II. Status Coloradi cum omnibus suis domibus et Stationibus ad Provinciam Missouriianam attribuantur.

Status Novi Mexici et Texani cum suis Residentiis et Stationibus omnibus Provinciae Neo-Aurelianensi adenseantur.

III. Omnes qui Missioni adscripti sunt ad Provincias Americanas pertinebunt, inter quas Missio dividitur; salvis exceptionibus quas Superior Missionis, propter graves rationes concedendas statuerit. Cooptabuntur vero inter socios illius Americanae Provinciae, ad quam pertinebit die 15 augusti 1919 domus Missionis, cui inscripti eo die invenientur.

IV. Socii Missionis qui ante separationem ad Provinciam Neapolitanam pertinebant, in gratam memoriam et amoris signum consueta pro vita functis matris Provinciae suffragia faciant, eundemque morem adhibebit Provincia Neapolitana erga sodales Missionis a se die 15 augusti 1919 hoc decreto separatos.

Datum Romae, die 15 augusti 1919.

L. ✠ S.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI
Praep. Gen. Soc. Iesu.

PETRUS TACCHI VENTURI
Secr. Soc. Iesu.

Epistola de seiuncto Novo Mexico et Colorado a Provincia Neapolitana.

AD PATRES ET FRATRES PROV. NEAPOLITANAE.

REVERENDI PATRES ET FRATRES IN XTO. CARISSIMI :

P. XTI.

Quod vobis nuper lectum est decretum de separanda a Provincia Neapolitana Missione Novi Mexici et Coloradi, credo omnino inexpectatum accidere non potuisse; sed nihilominus praestat hisce litteris rem ad communem consolationem paulo fusius explicare.

P. Franciscus Xaverius Wernz post annum ab inito totius Societatis regimine cum separaret a Provincia Germaniae Missionem Buffalensem, domibus illam quidem ac sociis florentissimam, ut eam inter Provincias et Missiones americanas divideret, cumque ipsas Americae Septentrionalis Provincias et Missiones aut novo iure constitueret aut melius ordinaret, motus rerum conditione et gravissimorum Patrum sententia, necessarium esse praeviderat ad eundem finem maioris Dei gloriae et ad Societatis bonum, vestram quoque dilectissimam Missionem Provinciae alicuius americanae partem fore. Consilium quidem dilatum, minime vero repudiatum fuit; imo litteris in dies ex Missione ad Praepositum Generalem iteratis confirmabatur. Sine Novum Mexicum et Coloradus vere Missionis nomine amplius vocari non poterant, tam longe aliter in praesentia se habent, ac erant cum ea territoria, quinquaginta duos ante annos oblata a R. P. Petro Beckx, neapolitani sodales excolenda susceperunt. Sive enim exstinctum indomitae et

insociabilis vitae Indorum genus, sive late inductum religiosum civilemque cultum necnon paroecias ubique in bene constitutis dioecesibus erectas admiramur, eae Respublicae videntur ad ceteras secum foederatas florentesque civitates satis accedere, ut saltem non indigeant Evangelii praecones fere unice ex Europa expectare, more Missionum exterarum. Provinciam vero Neapolitanam non parva manebant opera in Italia, quibus strenue adlaboraret. Ex altera autem parte Missio sola non habebat ea omnia quae necessaria erant ad rationem Provinciae Societatis, qualem nostrum ius et mos exigunt, acquirendam, prouti iudicio gravissimorum eius Patrum et Visitatores confirmabatur. Necesse igitur fuit illa sociis americanis cederetur, quod tamen nunc efficitur non sine Patrum, qui in Missione Novi Mexici et Coloradi desudarunt, admiranda memoria.

Volvitur enim nunc annus omnino secundus supra quinquagesimum, quo e Provincia Neapolitana socii quatuor Missionem primum ingressi sunt. Nemo illorum hodie superest. Sed o quam mutata praesenti discessu conditionem incolarum rerumque, si viverent, viderent! longe aliam profecto ab ea quam ipso ingressu invenerant, cum Indorum telis, qui ultimam in advenas sagittam iaculabantur, excepti sunt. Cernerent Mexicanos illos a se agriculturam edoctos patrium solum ex inculta humo in foecunda pomaria vertisse; conspicerent gentem, expolitorum litterarum fere nesciam, Patrum nunc praeceptis eruditam, artem quoque novisse edendi libros. Sed quamquam ea omnia non exiguo decori religioni sint, maiora tamen illis perhibentur ea quae toto eo tempore Patres perfecerunt, ut Christum Dominum incolis praedicarent, templa et sacella sanctissimo eius Nomini passim construerent, periodicam ephemeridem *Revista Católica* typis vulgarent, fidei per eas regiones lumen et columen non immerito a compluribus Episcopis appellatam.

At Novo Mexico et Colorado relictis, num Provincia Neapolitana propria aliqua Missione diu carebit? Fateor, me non latere, PP. ac FF. carissimi, vos alium campum, aridum quidem falsorum nuninum superstitione, sed aqua saliente in vitam aeternam a vobis, ut speratis, irrigandum, iam desiderare. Id Moderatores vestri me omnium nomine dudum rogarunt, ad quod vos exstimulat innatum veluti animis Patrum italorum studium propagandae fidei, cuius supremum in terris vindicem ac magistrum positum cernitis in luce patriae. Tota sane Assistentiae historia testatur, eius sodales nulla aetate post Societatem conditam passos esse ultimos se haberi in adeundis vel asperrimis Missionibus. Id ego quoque vehementer vobis ominor. Nam non solum me commovet extrema tantorum infidelium necessitas, verum etiam vester spiritualis progressus, quem cogitatio et cura Missionum magnopere fovere solet. Quare pro ea quam nunc relinquitis, spero me aliam, dignam magnanimis optatis, cum primum licuerit, vobis designaturum esse, eamque inter ethnicos. Quod ut citius eveniat, sedulo in opera, quae tanta strenuitate a Provincia sunt inita perficienda incumbite; ea enim maiorem usque in splendorem ac perfectionem adducta, Societatis et vocationis desiderium in multis, ut sperare est, exsuscitabunt; vocationibus vero numerus sociorum ad nostrae vitae genus ac finem habiliū accrescet. His addite preces assiduas et ferventes ad Cor SS. Iesu, ad Matrem Auxiliatricem, ad Ioseph eius sponsum; addite diligentiam augendi in vobis magis ac magis spiritum S. Parentis nostri et cognitionem Iesu Christi. Nam cum populus spiritum e nobis veluti

efflantem sentit atque haurit, cognoscit nos esse semen Ignatii, cui benedixit Deus; cum autem in corde habemus Christum, eius quoque nomen ex nostro resonat flexanimum ad audientium turbas, triumphat victor in moribus. Neque aliter se gerebant praestantissimi illi viri Neapolitanae Provinciae, BB. Michaël Navarro et Camillus Costanzo, Ven. Marcellus Mastrilli, P. Antonius Capece, omnes martyres; in restituta vero Societate Aloisius et Nicolaus Massa eorumque Fratres, qui aut vitam pro fide et neophytorum cura profuderunt aut immanes labores exantlarunt. Habetis igitur in domesticis monumentis memoriam eorum qui vobis duces esse possunt. Habetis etiam Praepositorum Generalium vocem nunquam morituram in eorum epistolis, quibus nonnihil conferre conatus sum ego ipse meis litteris die 30 iunii 1916 exaratis de Missionibus exteris iuvardis. Habetis etiam epistolam (licet de sacris expeditionibus ad ethnicos non agat), quam impensiore quodam amore dumtaxat ad vos omnes dedi die 5 maii eiusdem anni, qua ad apostolicas virtutes exemplo vestri S. Francisci de Hieronymo vos incendebam. Frequentibus illis lectionibus, pios in Domino excitate animos, inflammate motus, ut maneant ferveatque tanta « gratia Domini Nostri Iesu Christi cum spiritu vestro, fratres. Amen ». (1).

Omnibus peramanter benedico.

Commendo me ss. SS. et OO.

Romae, die 21 iunii 1919.

Omnium servus in Xto.
WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI
Praep. Gen. Soc. Iesu.

32.

15 augusti 1919.

De delectu et institutione cleri Sinensis.

AD SUPERIOREM REGULAREM MISSIONIS KIANG-NAN.

MON RÉVÉREND PÈRE:

P. XTI.

Depuis longtemps déjà les relations que m'adressent nos Supérieurs et nos missionnaires de Chine, trahissent la préoccupation que leur inspirent les changements survenus autour d'eux, et le désir de voir nos œuvres s'adapter de plus en plus aux exigences des temps nouveaux. Ils comprennent mieux que personne la gravité du problème. En contact avec toutes les réalités d'une situation fort complexe, ils saisissent aussi plus facilement les difficultés pratiques qu'offrent les solutions proposées. Nous savons tous, du reste, qu'au Pasteur du diocèse il appartient de signaler avec autorité les voies à suivre dans notre action apostolique.

(1) *Galat.* VI 18.

Toutefois il m'a semblé opportun de recueillir, dans les documents où elles sont dispersées, ainsi que dans les enseignements du passé et dans les leçons qui se dégagent des événements actuels, quelques considérations générales sur la nécessité croissante de développer le clergé indigène, séculier et régulier: question vitale, ancienne déjà, mais qui emprunte aux épreuves et aux embarras du moment une manifeste actualité. Au même ordre d'idées se rattache la question des études chinoises, fortement et méthodiquement poussées: ces études dont le P. Longobardi, collègue et successeur du P. Ricci, disait déjà en 1610 qu'elles sont un des meilleurs moyens d'assurer la conversion des Chinois (1). Mais ce point a été traité trop longuement dans ma lettre du 28 octobre 1918, pour qu'il soit nécessaire d'y revenir (2).

1. — *Raison d'être du clergé indigène; son organisation dans les Missions de la Compagnie, anciennes et nouvelles.* — Qu'un clergé indigène suffisamment nombreux, bien choisi, solidement constitué, contribue puissamment à la propagation de l'évangile; qu'il soit même indispensable pour donner aux communautés chrétiennes leur forme définitive et une prospérité durable; que là doivent tendre l'effort et la coopération de tous, il est impossible d'en douter. Les raisons qui le prouvent sautent aux yeux; et à défaut de toute autre, il suffirait des pressantes recommandations du Saint-Siège (3). Avec cette clairvoyance qui vient de l'Esprit de Dieu, les Souverains Pontifes ont reconnu et déclaré qu'il y a là une nécessité de premier ordre.

La Compagnie est entrée dans ces vues avec pleine adhésion de volonté et de jugement, sûre de mériter ainsi les bénédictions promises à l'obéissance parfaite. Il se peut qu'il y ait eu çà et là des tâtonnements dûs à une prudence poussée trop loin, ou à des erreurs individuelles; mais pour reprocher à la Compagnie, comme on l'a fait parfois, d'avoir sur ce point trahi les intentions de l'Église, il faut ne rien connaître de son histoire. L'Église sait qu'elle peut compter sur la docilité des enfants de saint Ignace, et elle l'a témoigné à maintes reprises. C'est d'eux, pour ne rappeler qu'un fait contemporain, que Léon XIII voulut se servir pour l'exécution de son dessein grandiose de créer aux Indes un clergé d'élite et d'ouvrir ainsi une ère nouvelle à l'évangélisation. Que cette confiance fût justifiée; Sa Sainteté Benoit XV vient de l'attester publiquement, en félicitant le Séminaire de Kandy, au terme de sa vingt-cinquième année d'existence (4). En effet, 183 prêtres, 3 évêques sont les prémices de cette jeune pépinière.

Ailleurs aussi, en Chine notamment, vos ancêtres dans l'apostolat ont prodigué fatigues et dépenses pour répondre aux invitations du Vicaire de Jésus-Christ, souvent même pour les prévenir à leurs risques et périls. Documents et témoigna-

(1) Lettre du 23 novembre 1610, au P. Claude Acquaviva, dans *Opere storiche del P. Matteo Ricci S. I.*, Macerata 1913. II, 491.

(2) *Acta Rom.* II (1918) 611 sqq.

(3) Le canon 305 du nouveau Code veut que les Vicaires apostoliques « studiosissime curent, onerata graviter eorum conscientia, ut ex christianis indigenis seu incolis suae regionis probati clerici rite instituantur ac sacerdotio initiarentur ». Parmi les actes innombrables émanés du Saint-Siège, il convient de relire surtout les Instructions de la S. Congrégation de la Propagande, du 23 novembre 1845, du 8 septembre 1869, du 18 octobre 1883 pour la Chine, du 19 mars 1893 pour les Indes Orientales; l'encyclique de Léon XIII *Ad extremas Orientis oras*, du 24 juin 1893 (*Collectanea S. Congr. de Prop. Fide*, nn. 1002, 1346, 1606, 1828; *Acta S. Sed.* XXV, 716).

(4) Lettre du 4 mars 1918 *Acta Ap. Sed.* IX, 135.

ges abondent à ce sujet : mais comme ils ont été récemment signalés dans des publications connues (1), je me borne à relever quelques traits.

De bonne heure, s'inspirant des grandes conceptions de S. François-Xavier, nos Pères français et portugais songèrent à former des Chinois non seulement aux fonctions de catéchistes, mais au ministère sacerdotal. En 1615, quarante ans avant la salutaire entreprise du P. Alexandre de Rhodes, le P. Nicolas Trigault est chargé d'aller plaider devant Paul V la cause du clergé chinois. La question est encore discutée à fond, en 1666, par les Jésuites que les Régents de l'Empire avaient exilés à Canton. Puis viennent les mémoires des PP. de Rougemont (1667) et Verbiest (1678), et les livres en chinois, présentés à l'approbation d'Innocent XI : missel, bréviaire, rituel romain, outre la Somme entière de S. Thomas, traduite elle aussi et imprimée à Pékin en trente volumes ; les nouvelles instances en Cour de Rome du P. Philippe Couplet (de 1683 à 1685) ; la pressante requête de 1695.

Ces démarches et beaucoup d'autres disent assez avec quelle ardeur tenace et audacieuse, mais soumise d'avance aux décisions du Siège Apostolique, les Pères poursuivaient l'objet de leurs rêves : la conquête spirituelle de la Chine par les Chinois. Les Chinois, à leur sens, devaient suppléer à la pénurie toujours sentie des ouvriers européens, assister les missionnaires en temps normal, les remplacer aux époques orageuses de persécution ; en toute circonstance, grâce à l'intelligence parfaite de la langue et des usages, gagner plus aisément leurs compatriotes.

Dans leur hâte de faciliter l'accès au sacerdoce, d'asseoir l'Église naissante sur de larges bases et de lui assurer un développement en harmonie avec les besoins de la contrée, ces pionniers de la mission n'hésitaient pas à solliciter parfois des innovations : entre autres, celle d'établir à Rome un collège chinois, un foyer d'instruction supérieure pour des candidats particulièrement doués. Accueillies d'abord avec faveur, leurs propositions furent écartées finalement par l'autorité compétente.

Tandis que ce problème restait ainsi en suspens, les champions du clergé régional ne laissèrent pas, pour autant, de recruter des collaborateurs autour d'eux, en nombre restreint et suivant les méthodes courantes. Bientôt la persécution de 1749 vint montrer, une fois de plus, combien il était urgent d'appuyer l'organisation religieuse sur l'élément indigène. Aussi lisons nous sans surprise, dans une lettre de Macao, du 17 septembre 1754 : « On fait autant qu'on peut des prêtres du pays. Les missionnaires les élèvent dès l'âge le plus tendre, leur apprennent la langue latine et les instruisent peu à peu dans le ministère. Quand ils ont atteint un certain âge, on en fait des catéchistes, qu'on éprouve jusqu'à quarante ans, temps auquel on les ordonne prêtres ».

De son côté, la mission française de Pékin envoyait en France, terminer leurs études, des jeunes gens destinés à l'état ecclésiastique, reconnus capables d'aider un jour à la conversion de leur patrie. On alla plus loin. Afin d'accroître et de consolider une œuvre estimée capitale, il fut résolu d'ouvrir en Chine même un séminaire proprement dit. Le Père Général Ignace Visconti donna son consentement.

(1) P. BROU, *La question du clergé indigène*, dans *Études*, 1908 ; P. HERAS, *La dinastia Manchà en China* ; P. HUONDER, *Le clergé indigène dans les contrées païennes* ; P. DE ROCHEMONTEIX, *Le P. Joseph Amiot*, etc. Cf. P. DE LA SERVIÈRE, *Histoire de la Mission du Kiang-nan*.

Mais les malheurs de la Compagnie, violemment combattue et peu après supprimée, firent tomber le projet. Restaient heureusement, pour guider le peuple chrétien, les prêtres Chinois auxquels Mgr de Laimbeckhoven S. J. avait donné l'onction sacerdotale (1), et quelques prêtres envoyés d'ailleurs, en attendant que les missionnaires du XIXe siècle vinssent reprendre le plan de leurs devanciers et réaliser leurs généreuses intentions.

Appelés en Chine par les vœux ardents des anciennes chrétientés, les Pères de la Province de Paris portèrent avec eux les instructions du T. R. Père Roothaan, et parmi elles l'avis de se souvenir qu'en général, « les missionnaires européens sont nécessaires surtout pour former et diriger le clergé indigène » (2). Le 3 février 1843, sept mois après leur arrivée, ils inauguraient un séminaire diocésain, qui bientôt faisait l'admiration de tous les visiteurs, évêques, missionnaires ou laïques, comme « la seule institution de ce genre, digne de ce nom, dans toute la Chine » (3), supérieure même à plus d'un établissement ecclésiastique de France (4). C'est que, aux yeux des Nôtres, le séminaire était toujours l'œuvre « principale et fondamentale », pour laquelle « ils n'ont jamais reculé devant aucun sacrifice », y appliquant volontiers « des sommes considérables » et « les meilleurs ouvriers » (5). A travers les douloureuses vicissitudes qui marquèrent, surtout aux premiers temps, l'histoire de la mission, avec ce courage que l'obstacle ne rebute jamais, ils multiplièrent les efforts. L'éducation des futurs hérauts de l'évangile fut constamment mesurée de soins assidus et des plus sages précautions ; des stages prudemment mesurés devaient développer leurs aptitudes et mettre leur persévérance à l'épreuve ; à tous ceux enfin qui offraient les garanties voulues, les portes du sanctuaire furent larges ouvertes.

A quoi ont abouti ces longues années de labeur, ce n'est pas à vous, mon Révérend Père, qu'il faut le dire : vous le touchez du doigt. Le Vicariat voit à son service 70 prêtres indigènes, séculiers ou religieux : un groupe tel, par le nombre, que l'ancien diocèse n'en connut jamais. Et de leur concours, vous n'avez qu'à vous féliciter : leur conduite est digne de leur vocation, leur zèle à la hauteur des besoins : de l'aveu de tous, il n'y en a pas de mieux formés dans toute la Chine. Cette vaillante petite troupe ira croissant en effectif comme en vigueur, grâce aux écoles qui accueillent et disciplinent sans cesse de nouvelles recrues. Zi-ka-wei avec ses 32 humanistes et rhétoriciens du petit séminaire, avec ses 16 philosophes et ses 13 théologiens, puis encore les établissements de l'autre mission, autorisent les meilleures espérances.

En présence de ces institutions aujourd'hui solidement assises, et de tant d'autres qui font la gloire du Kiang-nan et du Tche-li sud-est, on ne peut se défendre, après avoir remercié l'Auteur de tout bien, d'admirer et de bénir nos Vicaires Apos-

(1) On pourrait à bon droit, semble-t-il, rappeler ici ces paroles de la S. Congrégation de la Propagande « Haec quidem peculiaris cura ad clerum indigenam in regionibus Indo-Sinicis efformandum adhibita, merito inter causas recensetur, cur Missiones illae tct gravissimarum persecutionum impetum fortiter sustinuerint, triumphalique martyrum sanguine fecundatae, uberes praeteris fructus ediderint » (Instr. du 19 mars 1893, num. IV, *Collectanea*, n. 1828).

(2) Lettre du 27 juillet 1840 au P. Gotteland, premier Supérieur de la mission.

(3) Lettre du P. Brouillon, 12 mars 1852.

(4) Rapport du P. Gonnet, 1865.

(5) Ibid.

toliques, nos Supérieurs, tous ceux dont le dévouement a eu part à d'aussi consolants progrès.

Oserais-je affirmer pourtant que les résultats obtenus jusqu'ici et ceux que promet un prochain avenir, répondent pleinement à nos souhaits ? Sommes-nous près d'atteindre l'idéal que la S. Congrégation de la Propagande nous tient devant les yeux ? Non, avant d'y arriver, il nous reste un long chemin à parcourir, vous êtes le premier à l'admettre.

Sur un total de 2380 prêtres, la Chine comptait, en 1916, 834 indigènes et 1546 étrangers, c'est-à-dire 35 % de Chinois. Au Kiang-nan, la proportion, qui était de 26,1 % en 1898, est montée maintenant à près de 36 % (70 indigènes pour 125 originaires d'autres pays), rapport légèrement supérieur à celui qu'accuse l'ensemble de l'Eglise chinoise. Mais, à mettre nos chiffres en regard de ceux qu'enregistrent tel ou tel autre vicariat en particulier, nous ne sommes pas au premier rang (1).

Vous êtes mieux placé que nous, mon Révérend Père, pour juger si notre infériorité numérique tient à des causes locales (par exemple, à un nombre moindre de vieux chrétiens), ou à un discernement plus sévère des vocations. En tout cas, ce n'est pas la bonne volonté des Nôtres qui est en cause, je le sais à n'en pas douter.

2. — *Nécessité d'efforts nouveaux.* — Quoi qu'il en soit, et indépendamment de ces comparaisons entre missions voisines, le moment me paraît venu d'examiner devant Dieu si nous pourrions pas tenter une action plus vigoureuse encore que par le passé et plus méthodique.

Tout nous y invite. Aux graves motifs qui nous pressaient depuis longtemps, s'ajoutent des raisons spéciales de l'heure présente et les prévisions certaines de l'avenir. Arrêtons-nous un instant à les considérer ensemble, non que je veuille vous instruire d'une situation qui vous est familière, mais pour avoir l'occasion de manifester, sur un problème de si grande importance, le fond de ma pensée.

Il est notoire, d'abord, que les missions de Chine ont besoin d'un renfort de personnel et qu'elles devront le prendre, en majeure partie, au sein de la population chinoise. La guerre les a profondément atteintes, soit en leur enlevant quelques-uns de leurs ouvriers les plus valides, soit en restreignant beaucoup les envois d'Europe. Et la fin de la guerre ne portera pas remède au mal. Pendant de longues années, les nouveaux venus se feront probablement de plus en plus rares. Les Provinces de France, celles d'Italie, lamentablement réduites par tant de pertes, ne trouveront pas avant longtemps, dans la jeunesse plus que décimée, les recrues qui devraient remplir les cadres ; à peine seront-elles en état de faire face, en Europe, aux plus urgents des ministères que l'Eglise et la société réclameront d'elles : comment fourniraient-elles à l'apostolat lointain leur contingent habi-

(1) Vers 1906, les Lazaristes en Chine, au nombre de 144, étaient aidés par 108 prêtres chinois : un peu plus de 42%. Dans ses dix missions du sud et de l'ouest de la Chine, la Société des Missions étrangères de Paris revendiquait, en 1917, 197 prêtres indigènes pour 311 missionnaires, ce qui revient à près de 39% contre 61%. Dans le tableau général de ses œuvres, pour la même année et pour toutes ses missions, elle inscrit un total de 1048 prêtres indigènes et de 1234 étrangers, soit 43,66 % pour les premiers. Aux Indes, en 1911, il y avait 1800 prêtres ainsi répartis : 1200 indigènes, 1600 européens ; 43 % et 57 %. Enfin, dans un coup d'œil d'ensemble de toutes les missions catholiques en Asie (P. KROSE, *La statistique des missions catholiques*, p. 129), nous trouvons, en 1906, 5237 prêtres indigènes et seulement 3849 étrangers ; en chiffre rond, 57 % et 43 %.

tuel ? L'Espagne elle-même, si généreuse qu'elle soit, ne saurait subvenir à tous les besoins. Ce n'est pas non plus la jeune et forte Amérique qui pourra vous secourir en ce moment, appelée, comme elle vient de l'être, à dépenser aux Indes son ardeur et son dévouement. Et cependant le nombre toujours croissant de vos chrétiens demande une augmentation proportionnelle dans celui de leurs pasteurs.

Le jour approche donc où, à la pénurie des apports d'outre-mer, les missions devront largement suppléer par des ressources créées sur place, sous peine de voir leur vie s'abaisser et languir. Assurément nos missionnaires opèrent des prodiges; à mesure que les rangs s'éclaircissent, chacun se multiplie, assume des charges dépassant ses forces, se laisse écraser sous la tâche, pour conserver le terrain acquis ou l'élargir encore. Mais si le courage et l'héroïsme ne connaissent pas de bornes, la possibilité physique a ses limites, bientôt atteintes. Maintenant déjà, sur plus d'un point, vous avez du, à votre grand regret, interrompre ou ralentir votre activité: que sera-ce devant le déficit qui vous menace ? Pourrez-vous longtemps tenir toutes vos positions ?

Les tenir serait peu. Vous êtes impatients de pousser vos conquêtes plus avant. Et il le faut bien ; car derrière vos 235,000 chrétiens et vos 85,000 catéchumènes, se dresse une masse compacte de cinquante millions d'infidèles, que le divin Maître vous charge d'arracher à l'esclavage du démon et de ranger sous le joug suave de son amour. Mais, pour pareille entreprise, combien êtes-vous actuellement ?

Les païens, d'ailleurs, se convertiraient; s'ils trouvaient des prêtres pour les instruire. De nos jours surtout, les malheureux assis à l'ombre de la mort aspirent à la lumière, à la vie. On dirait que la grâce les sollicite plus vivement ; tout semble prêt pour la régénération d'un grand nombre ; seuls, les hommes manquent pour porter le flambeau du Christ au fond de ces ténèbres. On ne cesse de le redire: en Chine, chaque missionnaire de plus, c'est presque infailliblement une affluence nouvelle de néophytes, un gain d'âmes assuré.

La situation extérieure, elle aussi, s'annonce favorable pour une vaste poussée d'évangélisation. Si les bouleversements politiques et l'état d'anarchie qui en résulte ont entravé çà et là nos ministères ; si, en outre, il se trahit en haut lieu des tendances hostiles envers les écoles catholiques, il reste vrai toutefois que la liberté des cultes a été proclamée. Les cérémonies superstitieuses qui rendaient pratiquement inabordables aux chrétiens les grades littéraires et les fonctions civiles, cesseront d'être imposées, selon toute apparence. D'autre part, au plus fort des dernières tempêtes, les ministres de l'Église ont gagné en crédit et en considération. Restés partout à leur poste, et sans se mêler aux luttes des partis, ils ont été comme la providence des populations, si cruellement éprouvées. Enfin l'élément chrétien acquiert, dans l'opinion publique, une importance grandissante ; il est représenté maintenant dans toutes les conditions sociales et à tous les degrés de l'administration. Le monde officiel prend contact et compte avec lui. L'autorité suprême accueille nos évêques de bonne grâce ; volontiers elle entretient avec le Vatican des relations diplomatiques.

Certainement ce n'est pas sur ces appuis que l'apostolat catholique fonde ses espérances : les événements lui ont trop appris qu'il faut mettre sa confiance dans le Seigneur. La rédemption des âmes est l'œuvre du Tout puissant. A nous cependant d'y contribuer, en mettant à profit la conjoncture propice que la Bonté di-

vine vient d'amener (1), en cherchant à susciter au plus tôt de nombreux « dispensateurs des mystères de Dieu ».

Il faut d'autant plus forcer l'allure que les sectes ennemies menacent de prendre les devants. Sans parler du danger que fait courir à la Chine la contagion du rationalisme moderne, le cœur se serre en songeant avec quelle passion et quelle habileté le prosélytisme protestant poursuit sa propagande, et de quelles ressources, si supérieures aux nôtres, il dispose pour ravir les âmes. Qu'avons-nous à lui opposer ? Après la bénédiction d'en-haut, la force conquérante et la puissance de l'apostolat catholique, ce sont les prêtres, les envoyés du Christ, avec leurs trésors d'énergie surnaturelle, avec le dévouement qu'inspire et soutient la charité. Voilà donc où doit porter notre effort : augmenter le clergé, le clergé indigène, le seul aujourd'hui qui ait chance de croître dans de sérieuses proportions, celui qui a plus de titres à se faire bienvenir partout des populations dont il partage, par droit de naissance, la langue, le caractère, les usages ; le seul dont les Chinois diront : *os ex ossibus nostris*.

Cette dernière considération tire de l'état présent des esprits une valeur considérable. Elle touche un des aspects les plus frappants de l'évolution par où passe l'Extrême-Orient. Elle nous presserait de consacrer nos soins au recrutement du clergé indigène, alors même qu'il ne serait pas indispensable pour combler les vides dupersonnel européen.

Au milieu de la transformation qui s'opère en Asie, quiconque a des yeux pour voir, constate des aspirations et des tendances, très anciennes à coup sûr dans la Chine xénophobe, mais qui éclatent sous des formes et avec une intensité moins connues jusqu'ici : sympathie exclusive, jalouse, pour ce qui appartient au sang et à la race ; ambition de se hausser au niveau des peuples plus avancés et de se renouveler surtout par leurs méthodes d'enseignement, mais sans leur demeurer tributaires ; souci d'indépendance qui tente d'éliminer les importations, d'exclure les immixtions du dehors ; esprit national qui trop souvent dégénère en antagonisme, qui a provoqué parfois des explosions de haine contre l'étranger, et apparaît continuellement dans diverses manifestations de la vie intellectuelle, morale, sociale et politique ; voilà ce que nous révèlent un grand nombre de lettres de nos missionnaires.

Tout en se tenant scrupuleusement à l'écart de ces brûlantes questions de la politique, les Nôtres ont été des premiers à s'intéresser aux idées et aux directions régnautes, en tant qu'elles ont leur répercussion inévitable dans les milieux chrétiens, sur le monde des âmes. En Chine, comme au sein d'autres races asiatiques, les catholiques ne peuvent manquer qui participent à ces exigences instinctives d'émancipation, à cette fièvre d'autonomie, qui rêvent d'un nouvel ordre de choses, croient les communautés chrétiennes sorties d'enfance, soupirent après le moment de s'affranchir d'une tutelle jusqu'ici nécessaire et provisoirement tolérée, ou du moins convoitent pour l'élément chinois une influence beaucoup plus grande dans la gestion des intérêts communs et dans le règlement des affaires ecclésiastiques.

(1) « Ne desint occasioni qui acceperunt ministerium verbi... Quae vicissitudine et humanitate progredientium temporum ultro oblata sunt commoda, ad Iesu Christi gloriam aeternamque animorum salutem nobili conatu transferant ». (*Instr. de la S. Cong. de la Prop.* 19 mars 1893: *Collectanea*, n. 1828).

Ce mouvement ascensionnel ne s'arrêtera pas. En méconnaître la force, serait une pernicieuse erreur; essayer de le briser ou de l'interrompre, une entreprise vaine, dangereuse et, en un sens, injuste. Car, en dehors des prétentions exagérées ou intempestives qui pourraient se faire jour, nous devons reconnaître là une inclination naturelle de la chrétienté indigène à vivre d'elle-même et pour elle-même, à se développer dans ses voies à elle. Et pourquoi n'en aurait-elle pas le droit, tant que ces voies ne la détournent pas du centre de l'unité et de la charité?

En face de pareille situation, notre devoir semble nettement marqué. La prudence autant que le zèle conseillent de seconder dès maintenant ces revendications, en ce qu'elles ont de légitime et de compatible avec le bien des âmes; l'on aurait tort d'attendre le jour où force serait de leur céder plus peut-être qu'il ne conviendrait. Ne laissons pas le courant s'emporter et grossir au risque de déborder. Pour le maîtriser à temps, pour le contenir dans de justes limites et lui imprimer la direction voulue, il faut de notre part des concessions spontanées, de sages initiatives.

De ces initiatives, une des plus opportunes consisterait à faire une place considérable aux prêtres chinois, à en renforcer la proportion, la valeur intellectuelle, la grandeur morale, l'autorité. Par là, satisfaction serait donnée au sentiment national, en prévenant le péril d'un mouvement séparatiste. Moyennant un clergé apte à plaire aux populations et tout ensemble foncièrement catholique, on pourrait réaliser l'équilibre des tendances, la fusion harmonieuse d'intérêts en apparence divergents. Le Souverain Pontife rappelait dernièrement que des ministres du culte nés dans le pays sont moins exposés à inspirer la défiance, à éveiller des soupçons (1). Ils comprennent tout autrement que nous le milieu dont ils sortent, et ils en sont compris. Grâce à eux, l'Église devient plus sympathique, à mesure qu'elle perd l'aspect d'une œuvre de mission, venue du dehors, entretenue par le dehors, pour prendre celui d'une institution sociale, régulière, issue en quelque sorte des entrailles de la nation. Cette solution ne porterait aucune atteinte aux liens étroits qui doivent rattacher la race jaune au reste de la famille chrétienne; car si le clergé chinois, comme nous le voulons à tout prix, est solidement enraciné dans la pure doctrine romaine, pénétré de l'esprit romain, il tiendra à honneur et de rester lui-même et de maintenir ses ouailles dans une inviolable union avec le Siège de Pierre.

Susciter un tel clergé, voilà donc l'œuvre des œuvres. Je crois l'avoir suffisamment établi, et il ne reste qu'à formuler quelques conclusions pratiques sur la manière d'augmenter le nombre des prêtres chinois et de les préparer à leur haute mission.

3. — *Accroissement numérique du clergé indigène.* — Que les candidats au sacerdoce se présentent nombreux et distingués, c'est là un bienfait du ciel, que l'on obtient avant tout par de constantes supplications, rendues plus efficaces par la pénitence et accompagnées d'un sérieux travail de sanctification personnelle. La vie mortifiée d'un saint missionnaire, le rayonnement de sa vertu, captiveront des âmes et les gagneront au service des autels, tandis que ses ferventes prières hâteront, pour la Chine, l'effusion de grâces spéciales.

(1) Lettre du 4 mars 1918 au P. Recteur de Kandy (*Acta Ap. Sed.* IX, 135).

Mais comme l'action de la grâce suppose la coopération humaine, quiconque porte au cœur le zèle de la maison de Dieu ne se bornera pas à prier ni à édifier le prochain : il s'aidera de tous les moyens que suggère l'enthousiasme pour la plus noble des causes et qu'autorise la prudence chrétienne.

Parmi ces moyens, les uns tendent à disposer le terrain où doivent naître, s'épanouir et mûrir les vocations : foi vive et profonde piété excitées dans le milieu où croissent les enfants ; consécration solennelle des familles au Cœur Sacré de Jésus ; amour de la Sainte Vierge au foyer domestique ; avis souvent répété aux parents d'avoir à respecter et à seconder même les inclinations de leurs fils vers le sanctuaire ; vigilance assidue sur les écoles, afin que tout y respire le sentiment religieux ; Congrégations mariales ; Exercices spirituels donnés suivant la méthode de saint Ignace : toutes pratiques excellentes pour préparer et favoriser les vocations sacerdotales.

Une intervention plus directe encore et plus immédiate est recommandée par le nouveau Droit canon : « Que les prêtres, et surtout les curés, s'appliquent avec des soins tout particuliers à préserver de la contagion du siècle les enfants qui présenteraient des indices de vocation ecclésiastique, à les former à la piété, à les instruire des premiers éléments des lettres, à développer en eux le germe de la vocation divine » (can. 1353).

Ces conseils, sans contredit, valent aussi pour les Missions. Comment les traduire en actes ? Dans tel Vicariat (1), chaque poste a un Père nommé désigné pour observer les jeunes enfants de la première communion. Ceux qui montrent une intelligence ouverte, une âme candide et pieuse, de l'application au travail, sont recueillis à la Mission, y reçoivent pendant une année ou deux une instruction rudimentaire, puis, après examen, sont admis au petit séminaire. Ailleurs on s'en tient aux indications données par la S. Congrégation de la Propagande aux Évêques des Indes, le 19 mars 1893 (2) ; ou aux règles tracées par le Synode de Pékin pour les missions qui dépendent de lui. Les procédés peuvent varier d'une région à l'autre ; mais partout et toujours, ce sera agir en conformité avec l'esprit de l'Église que d'épier, dans les adolescents, les premières manifestation de l'appel divin, d'éveiller sur elles l'attention du privilégié qui en est l'objet, d'attirer prudemment de ce côté ses desirs et ses espérances. La vocation, une fois reconnue et librement acceptée, devra non seulement être protégée contre les ennemis du dedans et du dehors, mais précieusement cultivée, et alimentée par tout ce qui rend la vie chrétienne plus intense et plus profonde : c'est là un point essentiel. L'heure enfin venue de la décision finale, le missionnaire aidera le jeune candidat à faire les démarches requises pour franchir le seuil du séminaire. Heureux celui qui aura pu amener ainsi au divin Maître un lévite selon son cœur !

4. — *Éducation du clergé indigène.* — Après avoir favorisé l'éclosion des vocations à l'état ecclésiastique, une autre tâche non moins importante nous incombe : celle d'élever excellemment les futurs sauveurs d'âmes. En effet des prêtres tels quels, pour nombreux qu'on les suppose, seraient impuissants à provoquer de

(1) Cf. *Les missions catholiques*, Bulletin hebdomadaire, 7 janvier 1916, p. 16.

(2) *Collectanea S. Cong. de Prop. Fide*, n. 1828, II, 288 sq.

vastes mouvements de conversion, ou même à perpétuer la foi dans une contrée. L'histoire nous montre hélas ! trop d'Églises qu'un clergé indigène complet n'a pas su préserver de la stagnation, du schisme, de l'hérésie, de la ruine totale. La sérieuse formation du corps sacerdotal compte plus que sa grande extension. A des évêques alarmés de leur pénurie d'hommes, le Saint-Père écrivait, l'année passée : « Non quot, sed quos sacrorum ministros assumamus perpendere debemus » (1). Il faisait écho à la déclaration synodale du Sou-tcheou (1803) : « Satiis est paucos habere bonos et doctos quam multos malos vel ignorantes » (2).

L'éducation cléricale, dans nos anciennes missions de Chine, comprenait un double stage : celui des études dans un collège approprié et celui de l'initiation pratique. Les nouvelles missions du Kiang-nan et du Tcheu-li sud-est ont très sagement conservé cette seconde période de formation ; car rien n'est plus convenable que d'envoyer pour quelque temps les jeunes clercs à un poste de mission, où, sous la surveillance d'un Père européen qui les dirige sans paralyser leur initiative, ils essayent leurs forces et donnent la mesure de leurs talents. Là il est plus facile qu'au séminaire de les étudier à fond, et d'observer spécialement comment ils se comportent envers leurs compatriotes dans les emplois de catéchiste, de maître d'école ou autres, par lesquels ils préludent à l'apostolat.

A ce propos, disons ici un mot incidemment des catéchistes en général. « Le bien ou le mal d'une mission dépend d'eux en grande patrie, » déclarait la réunion épiscopale de Chang-hai en 1851. A plusieurs reprises, en particulier le 18 octobre 1883 et le 19 mars 1893, la S. Congrégation de la Propagande a rappelé « combien la parfaite formation de ces aides est nécessaire pour la conservation et la propagation de la foi ». Elle a émis à ce sujet des instructions pleines de sagesse. Partout où on les observe consciencieusement, il ne manquera guère d'arriver que plusieurs de ces auxiliaires, en s'acquittant de leur modeste office, ne se révèlent capables de fonctions plus hautes, ne manifestent une véritable vocation à la prêtrise, et ne contribuent ainsi pour une part au recrutement du clergé indigène. Cette salutaire institution mérite donc à plus d'un titre notre plus vive sollicitude.

Il en va de même des maisons de formation proprement dites. Les séminaires, la première de nos œuvres, la plus importante et aussi la plus difficile, écrivait récemment un de nos Vicaires Apostoliques (3), demandent un personnel éminent, un directeur et des professeurs qui sachent manier les âmes, qui aient la science et le don de la communiquer ; des hommes qui enseignent surtout par l'exemple. En Chine, pas moins qu'ailleurs, « les enfants s'instruisent surtout par les yeux ».

Ces éducateurs modèles, une fois qu'on les aura trouvés, auront besoin de tout leur savoir-faire et de toute leur énergie pour vaincre de multiples difficultés : difficulté de mettre à la portée des élèves un enseignement si relevé par sa nature même ; difficulté d'obtenir d'eux que, non contents d'imprimer dans leur mémoire les données philosophiques et théologiques, ils se les assimilent, vu que les Asiatiques ont autant de peine à entrer dans notre mentalité que nous à pénétrer la leur ; difficulté de fortifier le caractère, de dompter les passions précoces, de parer

(1) Lettre du 4 août 1918, aux évêques de Bolivie, dans *Acta Ap. Sedis*, X, 361.

(2) *Conc. Collectio Lucensis*, VI, 619.

(3) Mgr de Saune, dans *Les Missions catholiques*, 1918, p. 184.

aux crises d'âge, et par dessus tout d'initier un jeune homme, né en terre païenne, à la délicatesse des vertus chrétiennes qui devront en faire un *alter Christus*. Tâche si malaisée que quelques-uns n'osent pas l'affronter. Nous avons entendu des religieux d'un autre Ordre et d'autres régions se demander avec frayeur : « Ne vaut-il pas mieux se passer de prêtres indigènes, malgré les immenses services qu'ils sont appelés à rendre, que de courir le risque d'en voir qui dégradent le sacerdoce ? ». Certes oui, les plus sévères précautions s'imposent de toute nécessité avant d'engager définitivement les indigènes dans la milice sainte. Nous l'avons appris déjà de la bouche des Pasteurs de l'Église : plutôt un *pusillus grex* de prêtres irréprochables, tout à fait sûrs, qu'une multitude de médiocrités mal armées pour la lutte, exposées à des chutes lamentables.

Mais précisément dans ces périls et ces incertitudes, les mieux avisés parmi les vétérans de nos anciennes missions ne voyaient qu'une raison de plus d'apporter une rigoureuse attention au choix des aspirants et ensuite à leur éducation. Or, si déjà au XVIIe siècle nos missionnaires affirmaient catégoriquement (1) que les Chinois n'étaient aucunement impropres à la carrière ecclésiastique, que n'avons-nous pas le droit d'espérer aujourd'hui, après qu'une longue pratique des vertus surnaturelles a créé, en bien des familles, une tradition constante de foi et d'honneur, une ambiance de pureté, une sorte de prédisposition à l'observance de la loi évangélique et même à l'étude scientifique de notre sainte religion ?

D'ailleurs les faits sont là. Dans le vaste empire chinois, Évêques et Supérieurs Réguliers se plaisent à louer, en général, l'intégrité de vie, la piété, le zèle de leurs subordonnés indigènes. Ils ne nient point qu'il y ait parfois chez eux des propensions fâcheuses, dues au tempérament, à la race, aux conséquences de la misère humaine : mais nous, hommes d'Occident, sommes-nous sans défauts ? Les défections et les scandales sont-ils plus fréquents en Orient qu'en d'autres régions ? Et l'héroïsme y est-il inconnu ? Le martyrologe des missions parle assez haut. La Chine vante ses enfants, prêtres ou religieux, immolés pour la foi ; le Tonkin, vers le milieu du XIXe siècle, voit plus de cent des siens accepter le martyre. Avant lui, le Japon avait eu toute une nuée de témoins du Christ.

Ces souvenirs, avec bien d'autres, non moins glorieux et plus récents, sont de nature à encourager ceux qui ont la délicate mission de façonner les futurs ministres des autels. Sous la bénédiction du Sauveur, auteur et type éternel du sacerdoce catholique, ils amèneront leurs disciples aussi bien à la sainteté propre de leur état qu'au degré de culture intellectuelle que demandent les conditions spéciales de la Chine. Ils peuvent viser haut, et ils le doivent. A tous ceux qui en sont capables, et dans la mesure où ils le sont, ils tiendront à donner cette formation distinguée qui les élèvera, dans l'estime de leurs concitoyens, au niveau des meilleurs missionnaires étrangers, et en fera des instruments accomplis pour la gloire de Dieu.

Qu'on ne se contente donc pas de les instruire sommairement, de les mettre en état de rendre quelque service, à titre d'ouvriers subalternes. Ce serait méconnaître les desseins de l'Église et rompre avec tous nos usages. La Compagnie a toujours réprouvé la coutume, introduite parfois ailleurs, de maintenir les prêtres

(1) Voir, par exemple, la Relation du P. Couplet dans *Acta Sanctorum, Propylaeum maii*, Dissertatio LXVIII.

indigènes dans la situation amoindrie d'un clergé de second ordre. A notre mission de Chine, en particulier, est dû ce témoignage, qu'elle leur assure, aussi bien qu'aux membres de la famille religieuse, une culture intense, sévère et solide ; qu'elle les traite sur le pied d'une égalité rigoureuse.

Persévérons dans cette voie. Et à ceux qui s'étonneraient de nous voir ménager une préparation si longue et si coûteuse aux prêtres du pays, rappelons avec quelle fermeté la Propagande insiste pour qu'ils soient nourris dans toute science et toute piété, exercés soigneusement dans le saint ministère, si bien qu'ils deviennent, comme le Siège Apostolique le désire depuis longtemps, aptes à tous les emplois, sans en exclure le gouvernement des missions, et dignes même du caractère épiscopal... Mais ceux que l'on destine à d'aussi lourdes charges, doivent s'accoutumer à les porter... C'est pourquoi les chefs des missions formeront les clercs indigènes qu'ils estimeront mieux doués, à remplir graduellement des offices plus importants, et quand l'occasion s'en présentera, ils ne refuseront même pas de les nommer leurs vicaires » (1). « Si parmi les prêtres originaires du pays, le Vicaire Apostolique en trouve que recommandent la sainteté de la vie, le zèle pour la propagation de la foi, le talent et la maturité, il n'hésitera pas à leur confier l'administration de quelque district ; et dans ce district, il placera sous leurs ordres d'autres prêtres indigènes plus jeunes, afin que ces Supérieurs chinois s'exercent à diriger et à gouverner les prêtres, non pas comme *dominantes in cleris*, mais *forma facti gregis ex animo* » (2).

C'est bien dans l'esprit de ces notables prescriptions que Mgr Adrien Languillat (le premier Vicaire Apostolique du Tche-li sud-est), écrivait au R. P. Beckx, le 11 octobre 1867 : « Nous sommes en Chine pour implanter l'Église, et l'Église tout entière ; or l'Église entière en un pays c'est, à mon avis, ... surtout un clergé indigène, ayant d'une part à sa tête un épiscopat indigène, et de l'autre, trouvant en lui-même, sans être obligé de les emprunter d'ailleurs, les éléments de son existence et de sa perpétuité ». Ainsi l'entendait encore, pour ne parler que de nos Évêques défunts, Mgr Charles Lavigne. Chargé du diocèse syro-malabar de Kottayam, il prit ses dispositions pour se préparer un successeur né dans la région. Quand des prêtres indiens, contraires à ce projet, signèrent une requête au Souverain Pontife, il arrêta leur pétition, car il était déjà décidé à se retirer, comme il le fit en 1897, dès que le Saint-Siège jugerait pouvoir abandonner cette Église à elle-même.

Aussi bien, tout n'est pas dit pour une chrétienté quand elle a, plus ou moins nombreux, des *prêtres* d'origine locale : il lui manque sa constitution régulière et son couronnement naturel, tant qu'elle ne possède pas un vrai *clergé* indigène, organisé suivant la forme ordinaire du régime ecclésiastique, intervenant officiellement dans la vie de l'Église, capable d'y jouer même un rôle prépondérant. Il lui manquerait aussi une condition de stabilité. Pour que les intérêts de la gloire de Dieu ne restent pas en souffrance le jour où n'arriveraient plus assez de missionnaires européens, ou bien quand leur apostolat viendrait à être empêché soit par la persécution ouverte soit par les jalousies du sentiment national, il n'y a pas

(1) Instruction du 23 novembre 1845 (*Collect.*, n. 1002).

(2) Instr. du 18 octobre 1883. Voir en outre celle du 19 mars 1893, num. IV, et l'encyclique de Léon XIII, *Ad Extremas Orientis oras*, du 24 juin 1893 (*Collectanea*, n. 1606, et *Acta S. Sed.* XXV, 716).

d'autre moyen que d'acheminer le pays vers un état où les prêtres qu'il fournit lui-même suffiraient pour ses besoins religieux (1).

On n'y parviendra pas en un jour; car, ici moins qu'ailleurs, il ne peut être question de rien précipiter. L'Église exhorte à tenir compte des possibilités concrètes. Imposez les mains, dit-elle, « à des hommes éprouvés », qui « peu à peu... au moment opportun... quand on le pourra prudemment », soient investis des fonctions et des dignités les plus hautes (2). « Veillez à ce que les indigènes, naturellement portés par le caractère de leur race à l'ambition et aux intrigues, ne trouvent pas dans leur élévation un nouveau stimulant à l'orgueil » (3). Tenez un juste milieu : « qu'ils ne soient ni abaissés à une condition humiliante, ni exaltés plus que ne le permettent les circonstances et leur capacité » (4).

Tout ce qui concerne cette épineuse et complexe matière est évidemment de la compétence de la S. Congrégation et de Nosseigneurs les Évêques. A eux, non pas à nous, il appartient de statuer, en pratique, quand et comment l'élément indigène peut être associé au gouvernement, quelle part de responsabilité il faut lui laisser dans la conduite des affaires. Nous n'aurons garde d'empiéter sur leurs prérogatives. Ce qui rentre dans notre mandat à nous, c'est de faciliter et de seconder les initiatives du premier Pasteur, de lui apporter un concours dévoué, de l'aider à peupler ses séminaires, de lui préparer des sujets instruits, pieux, solides, de sens pratique, sur lesquels il puisse faire fond pour les placer dans n'importe quel poste et les promouvoir à tous les grades.

Nos Pères assurément sont persuadés qu'il faut en venir là, et chacun dans sa sphère travaille utilement en ce sens. Il n'y a donc pas de changement à prescrire dans leur ligne de conduite, mais seulement une activité plus entreprenante encore, plus étendue, mieux coordonnée. A besoins nouveaux, énergie nouvelle dans l'effort. Cet effort, à la fois circonspect et magnanime, ne voudra ni devancer la Providence ni retarder sur Elle. Il sera persévérant, progressif, d'allure aussi rapide que le comportent et la mesure de la grâce divine et les directions de l'épiscopat.

Enfin, pour être réellement efficace, que notre zèle s'alimente à la source de toute vraie charité. C'est dans le Cœur Sacré de Jésus qu'il puisera le secret de la générosité, de la prudence, du tact surnaturel, qui doivent régler nos rapports avec nos confrères dans le sacerdoce. Les prêtres indigènes, en tel ou tel pays, nourrissent parfois à l'égard des missionnaires, de ces missionnaires dont ils ont tant reçu, des idées étroites et préconçues, je ne sais quels sentiments de rivalité ou de défiance. Des froissements peuvent se produire, des dissensions éclater, qui causent un profond malaise, scandalisent les fidèles, nuisent au progrès de la religion. Afin que Dieu préserve nos missions de ce malheur, prions et veillons sur nous. Professeurs et directeurs, en s'occupant de l'éducation des séminaristes, éviteront soigneusement tout ce qui pourrait les aliéner de la Compagnie : les impressions prises alors ont peine à s'effacer. Avec les prêtres déjà formés et en plein exercice du ministère, que notre préoccupation constante soit de vivre en paix, dans les termes d'une sincère union fraternelle ; de ménager leurs susceptibilités ; de leur témoi-

(1) Cf. Mgr de Saune, dans *Les Missions catholiques*, 1918, p. 184.

(2) Instruction du 23 novembre 1845 (*Collectanea*, n. 1092).

(3) Instr. du 8 septembre 1869 pour les Indes Orientales (*Collectanea*, n. 1346).

(4) Instr. du 18 octobre 1883 pour la Chine (*Collectanea*, n. 1606).

gner estime et confiance ; de les aimer et de leur faire sentir cette affection par l'assistance cordialement offerte à leurs œuvres ; de les aider par les exercices spirituels et les récollections du mois ; d'étouffer en son germe toute cause de mé-sintelligence ; et si, malgré notre attention à les prévenir, des conflits surgissaient, attachons-nous à triompher de ces oppositions par la douceur et la bonté : *Vince in bono malum*, nous dit l'Apôtre.

En somme, activer le recrutement du clergé indigène, lui donner une formation achevée, maintenir avec lui des relations toutes d'humilité et de charité, nous prêter à son ascension graduelle jusqu'au jour où l'administration diocésaine pourrait se concentrer en ses mains : tel est le plan dont l'exécution, au moins partielle, nous est dévolue. Je désire vivement que tous les Nôtres se montrent jaloux de participer à une tâche aussi excellente. Quel titre de gloire pour la mission du Kiang-nan, quel mérite devant Dieu et devant l'Église, si elle s'engageait résolument dans la voie des améliorations ou des innovations pratiques et sages qui doivent la rapprocher du terme ambitionné ! Son exemple n'entraînerait-il pas d'autres missions encore hésitantes ? N'aurait-elle pas rendu au christianisme, dans l'Extrême-Asie, un service inappréciable, dant les effets gagneraient de proche en proche et se prolongeraient au loin ?

5. — *Clergé indigène séculier.* — En préconisant la formation et l'organisation du clergé indigène, nous n'avons fait jusqu'ici aucune distinction expresse entre religieux et prêtres séculiers. Ce sont pourtant ces derniers que visent, je ne dirai pas exclusivement, mais de façon spéciale, quelques unes des considérations mises en avant ; il est indubitable, en tout cas, qu'ils réclament eux aussi notre sollicitude la plus empressée. L'Esprit-Saint, qui souffle où il veut et distribue à son gré les grâces de vocation, attire les uns dans la voie des conseils évangéliques, les autres, en majorité, dans celle de la vie commune : notre devoir est de chercher à connaître et de seconder docilement les motions divines.

De plus, s'employer en faveur du clergé local séculier, c'est entrer pleinement dans les intentions du Saint-Siège (1) : dès lors qui, parmi nous, ne se ferait une joie d'embrasser ce ministère ? Car tout ce qu'elle a, tout ce qu'elle est, la Compagnie le tient de l'Église et de son chef : à l'Église donc elle se doit sans réserve. *Non quaerens quae sua sunt*, toujours prête au contraire à s'effacer et à se sacrifier, elle travaillera de bon coeur pour le clergé séculier ; elle lui cèdera même la place, avec largeur de vues, chaque fois que le demandera le bien universel : sûre d'ailleurs que, plus elle s'oubliera, plus Dieu prendra soin d'elle, et que, si elle cherche d'abord le Royaume de Dieu, tout le reste lui sera donné par surcroît.

Telles sont bien les dispositions que saint Ignace désire trouver dans les siens. Lui-même, après avoir conçu, préparé, lancé de nobles entreprises, aimait à disparaître, pour laisser à autrui la satisfaction de les poursuivre et la joie d'en recueillir les fruits. Les fils, grâce à Dieu, ont hérité de la grandeur d'âme paternelle. Au Nouveau-Monde comme en Asie, à toutes les époques et jusqu'à nos jours, en des régions où la vie chrétienne avait été implantée par nos Pères, fécondée par leurs sueurs et par leur sang, la Compagnie s'est applaudie de voir surgir des pa-

(1) « Vicarii apostolici omni studio concordique actione ad clerum indigenam saecularem efformandum demt operam » (*Instr. de la S. Cong. de la Propag.* 8 septembre 1869; prescription souvent renouvelée).

roisses, des diocèses, des provinces ecclésiastiques canoniquement organisées, et prospères maintenant sous le gouvernement hiérarchique ordinaire.

Dans la seconde moitié du XIXe siècle, la Province d'Aragon avait à sa charge le district de Surigao dans l'île de Mindanao (Philippines) et y forma, Dieu sait au prix de quelles fatigues, de florissantes communautés chrétiennes. Lorsqu'elles eurent été définitivement constituées suivant le régime paroissial, les Pères, à la grande édification de tous, sollicitèrent et obtinrent la permission de les passer à des mains étrangères, et d'aller eux-mêmes planter leur tente ailleurs, pour redevenir, au milieu des peuplades païennes, explorateurs, pionniers évangéliques, fondateurs de réductions.

C'est dans le même esprit de désintéressement que la Compagnie n'a jamais balancé à partager avec d'autres le champ d'action qui lui avait été assigné, quand elle le jugeait trop vaste pour le nombre de ses ouvriers. Récemment la Province de Hollande, ne se croyant pas en position de cultiver suffisamment de ses bras les petites îles de la Sonde, si belles et si pleines de promesses pour le catholicisme, a préféré les résigner en d'autres mains ainsi que tous les biens qu'elle y possédait, avec une générosité qui lui a mérité les éloges de la S. Congrégation de la Propagande (1). Avant elle, la Province de Toulouse s'était fait un devoir de renoncer, en faveur d'autres missionnaires, à une partie considérable de l'île de Madagascar, qui depuis longtemps lui avait été attribuée tout entière.

Si donc, en Chine, les prêtres diocésains étaient un jour en mesure d'assumer le service des catholiques et vous mettaient ainsi en liberté pour vous consacrer plus spécialement à la conversion des infidèles, il n'y aurait qu'à s'en réjouir (2). Nous serions tout à fait dans la tradition de notre apostolat. Nos grands missionnaires, quand ils avaient constitué des chrétientés stables et bien réglées, ne demandaient pas mieux que de les laisser à d'autres, pour s'engager dans de nouvelles campagnes, reculer encore les bornes de l'Empire de Jésus-Christ et lui servir de témoins *usque ad ultimum terrae*. Chez les hommes vraiment apostoliques, l'intime amour du divin Roi maintient toujours vive, comme autrefois en S. François-Xavier, une insatiable avidité des âmes, une soif brûlante de conquête. Il reste trop de terres à conquérir pour que le travail puisse manquer jamais aux enfants de la Compagnie, quel que soit leur nombre.

6. — *Recrutement indigène de la Compagnie.* — Au surplus, même dans les centres religieux normalement desservis par le clergé séculier, en terre de missions comme dans les diocèses de l'ancien monde, il y a toujours place pour des fils de S. Ignace ; car les travaux abondent qui, sans constituer un monopole, rentrent tout naturellement dans leurs attributions ; telles les retraites fermées ou publiques, les missions au peuple, l'enseignement moyen ou supérieur dans les collèges, les Congrégations de la Sainte Vierge et de la Bonne Mort, l'Apostolat de la prière, des œuvres diverses de défense religieuse, de controverse, de prosélytisme. Tous ces ministères requièrent un personnel considérable, et puisque l'Europe d'ici longtemps sera impuissante à le fournir, il ne reste qu'à le trouver autour de vous.

(1) *Acta Rom.* II (1916) 140 sq. ; II (1917) 504.

(2) Une des raisons pour les quelles la Propagande veut « que le nombre des prêtres indigènes croisse en proportion de celui des fidèles », c'est précisément afin que les missionnaires « puissent commodément travailler à propager la foi parmi les gentils » : Instr. du 19 mars 1893 (*Collectanea* n. 1828).

Quand vous élargirez ainsi vos cadres, en y introduisant dans de fortes proportions les enfants du pays, c'est encore l'Eglise que vous servirez. Elle sera la première à bénéficier, non seulement de leur activité sacerdotale, mais aussi de l'émulation salubre que provoqueront leurs entreprises, leurs succès, les exemples de vertu qu'ils pourront donner dans la poursuite de l'idéal évangélique. Aussi, loin de fermer aux indigènes l'entrée des Ordres et des Congrégations, recommander-elle aux Supérieurs réguliers « de ne pas repousser, sans graves motifs, les néophytes qui voudraient porter le joug de la vie religieuse ; d'embrasser plutôt avec une égale charité tous ceux qui, sous l'impulsion de l'Esprit-Saint, aspirent à la perfection » (1). En cette matière, un Délégué Apostolique, S. E. Mgr Ladislas Zaleski, déclarait sans ambages : « Il faut aux Indes, comme partout ailleurs, un clergé indigène régulier et un clergé indigène séculier. Pour former le premier, il est à désirer que les Ordres religieux accueillent dans leur sein des sujets indigènes ; qu'ils établissent des noviciats aux Indes et ouvrent ces noviciats aux Indiens » (2).

S'il en est ainsi, mon Révérend Père, vous trouverez naturel qu'après avoir si chaleureusement plaidé en faveur de la préparation d'un excellent clergé indigène, je vienne vous recommander avec non moins de force le recrutement indigène de la Compagnie.

Au temps passé, ce point attirait déjà toute l'attention des Supérieurs. C'est une page intéressante de nos annales que l'histoire des Chinois incorporés dans notre famille. Les tout premiers, François Martinez et Sébastien Hernandez, destinés tous les deux au sacerdoce, commençaient leur noviciat en 1590, moins de huit ans après l'arrivée du P. Ricci ; et celui-ci atteste qu'ils se signalaient par leur vertu, « qu'ils furent d'un grand secours aux missionnaires, qu'ils supportèrent maintes peines et fatigues » (3). Martinez, notamment, endura d'atroces tourments avec une force d'âme qui jeta les assistants dans la stupeur ; il mourut en prison le 31 mars 1606 (4). Les autres Chinois, admis vers la même époque, menaient une vie si irrépréhensible que le P. Longobardi pouvait dire d'eux, en 1610 : « Ils ne le cèdent en rien à nos frères venus d'Europe. » (5).

Plus tard, les jeunes gens envoyés de Chine en France pour leurs études ecclésiastiques, s'enrôlaient pour la plupart sous la bannière de saint Ignace et revenaient au pays natal, les uns après la réception des ordres sacrés, les autres au sortir du noviciat. Ces derniers, on les confiait à un missionnaire expérimenté, qui les exerçait, pendant une année ou deux, aux vertus religieuses et à la vie apostolique. Offraient-ils alors des garanties suffisantes, on achevait leur éducation et on les admettait à la prêtrise ; dans le cas contraire, le sacerdoce leur était refusé, et ils restaient généralement catéchistes (6). Le nombre de ces religieux, sortis souvent de familles distinguées, s'était accru depuis que le R. P. Oliva, en 1672, avait permis l'érection en Chine d'un noviciat régulier. Presque tous satisfirent l'attente des Supérieurs. Il en est que les documents contemporains appellent « des colon-

(1) Bref d'Alexandre VII à l'Eglise de Goa, 18 janvier 1658 (*Bullar.*, edit. Taurin, XVI, 326). Cf. les Instructions de la Propag. des 8 septembre 1869 et 18 octobre 1883 (*Collectanea*, nn. 1346, 1606).

(2) Lettre au Père Provincial de Belgique, du 25 août 1899, dans *Missions Belges*, II, 379.

(3) *Opere storiche del P. Matteo Ricci, I Commentari della Cina*, I, 207 ; cf. II, 84, 94, 102.

(4) *Ibid.*, I, 513-516.

(5) Lettre du 23 nov. 1610 au P. Acquaviva, *ibid.*, II, 493.

(6) Cf. P. DE ROCHEMONTEIX, *Joseph Amiot*, p. 64 sqq.

nes de l'Église chinoise, ... des missionnaires pleins de zèle, de lumière et de sagesse ». Ces qualités se révélèrent avec éclat aux jours des épreuves décisives. Quand la persécution plus furieuse chassait, emprisonnait ou livrait au supplice les missionnaires étrangers, les religieux indigènes étaient là pour soutenir leurs compatriotes chrétiens. En 1745, à défaut des Français ou des Portugais, confinés dans Pékin, quatre ou cinq Jésuites chinois continuaient à évangéliser, avec une ardeur et une constance exemplaires, les provinces voisines de la capitale. A eux seuls, les prêtres du pays baptisaient généralement chaque année, dans le Péché-li, jusqu'à 1200 adultes. C'est à un Père chinois, Jean Yao, le dernier prêtre de l'ancienne Compagnie au Kiang-nan, mort en 1796, que les communautés catholiques de Hai-men doivent leur origine.

De nos jours, à divers points de vue, les Jésuites indigènes ne rendent pas moins service qu'autrefois. Aussi tous ceux que le Kiang-nan et le Tcheu-li sud-est comptent en ce moment, Pères, Scolastiques, Novices, Coadjuteurs temporels, doivent-ils nous être chers à l'égal de nos religieux d'Europe. Et plaise à Dieu qu'ils se multiplient ! Le jour n'est pas loin où ils seront indispensables, vu l'immense moisson qui mûrit et la difficulté grandissante d'obtenir des moissonneurs d'outre mer (1).

Indépendamment même de cette pénurie alarmante, nos missions ne peuvent que gagner à se procurer un fort contingent de sujets natis de la contrée, mieux armés contre les difficultés du climat et du régime, rompus aussi par leur origine, au genre de vie, aux coutumes, aux idiomes du pays. Ils se meuvent à l'aise dans des milieux où l'Européen d'ordinaire, est plutôt dépaycé ; ils s'imposent sans effort, voient s'ouvrir des cœurs qui restent fermés à d'autres, s'acquittent plus fructueusement de certains ministères.

Leur place, par exemple, n'est-elle pas toute marquée dans nos collèges ? Un professeur étranger pourra peut-être dispenser l'enseignement supérieur à des adultes ou à des jeunes gens initiés déjà aux méthodes de l'Occident, accoutumés à notre manière de concevoir et de raisonner : il en va autrement quand il s'agit d'éducation première, d'études préparatoires ou moyennes. Les enfants demandent un maître de leur race, qui saisisse d'instinct les originalités de leur tournure d'esprit et sache s'y adapter. Or de tels maîtres, combien il est à souhaiter que vous puissiez les prendre parmi nos religieux, plutôt que d'avoir recours à des laïques salariés !

De même, pour les publications de vulgarisation et de propagande, des écrivains indigènes trouvent plus facilement le chemin de l'intelligence populaire, parlent plus naturellement le langage qui éclaire et persuade. Vous avez donc eu grandement raison de confier à des Pères chinois la rédaction de vos deux revues mensuelles, le *Messager du Sacré-Cœur* et la *Revue Catholique*.

A côté de ces avantages immédiatement pratiques, il en est de moins tangibles, mais très réels. Humainement parlant, la prospérité de notre Ordre en Chine, l'influence qu'il exercera pour le bien, sa stabilité même, dépendent en partie du développement qu'il donnera à son personnel indigène. Comment, en effet, acquérir droit de cité au sein d'une nation délicate, susceptible et soupçonneuse ? Comment avoir raison de ses aversions innées, et gagner la considération dont on a besoin pour pénétrer partout et recueillir des fruits de salut ? Il est incontestable que la

(1) Cf. *Epistola de Missionibus exteris iuvandis*, dans *Acta Rom.* II (1916) 173 sqq.

Compagnie prendra plus d'ascendant sur les milieux intellectuels et sur ceux où le patriotisme est si vivace maintenant, si elle peut leur montrer un plus grand nombre d'hommes issus de leur race, distingués par la science et la vertu. Le peuple en général se sentira plus porté pour une famille religieuse où il se retrouve largement représenté. Pour tous, ce serait un véritable aimant que la présence parmi nous de beaucoup d'indigènes.

Tandis qu'il naitrait ainsi un courant d'opinion publique et de sympathie populaire envers la Compagnie, le catholicisme lui-même apparaîtrait aux yeux des Chinois sous un jour plus attrayant et dans sa vraie lumière. Ils se convaincraient de plus en plus, à la leçon des faits, que l'Église est réellement universelle ; qu'elle est mère pour tous les peuples, et ne connaît ni Juifs, ni Gentils, ni Scythes ni barbares. Ils verraient leurs frères de race et de sang, non seulement élevés à l'honneur du sacerdoce, mais encore reçus avec empressement dans ces corps d'élite que sont les Ordres réguliers, mis sur le même rang que les Européens, admis comme eux à tous les degrés jusqu'à celui de profès ; à tous les ministères, y compris ceux de majeure importance ; à toutes les fonctions, même à celles du gouvernement.

Ces raisons, avec bien d'autres faciles à entrevoir et auxquelles les circonstances actuelles donnent un grand poids, nous font souhaiter une augmentation continue de nos Pères chinois.

On s'est demandé parfois si un ample afflux d'éléments hétérogènes n'offrirait pas quelque danger, si la Compagnie pourrait se les assimiler, les pénétrer suffisamment de son esprit. La question a été posée naguère encore dans une mission très prospère, mais où l'on croyait impraticable l'idée d'un noviciat indigène. A la fin, cependant, on risqua un essai. Résultat inespéré : après une éducation sérieuse, les jeunes gens recrutés dans la région rivalisent avec ceux de la mère-patrie si même ils ne les surpassent pas. Le seul regret est de n'avoir pas commencé beaucoup plus tôt. Entrepris il y a cinquante ans et sur une assez vaste échelle, l'effort n'eût pas coûté plus qu'il n'a coûté maintenant, et aurait abouti probablement à la création d'une nouvelle et vigoureuse Province.

Pour la Chine, mon Révérend Père, vous n'aviez pas besoin de tels exemples et vous n'avez pas attendu qu'ils vous fussent proposés. Ces Jésuites chinois de l'ancienne Mission de Pékin, qui ont si bien mérité de l'évangile et dont plusieurs figurent dans nos fastes comme martyrs ; ceux encore qui travaillent côte à côte avec vous, montrent quelle trempe religieuse et sacerdotale une formation convenable peut donner aux enfants de toutes les races.

Et la race chinoise, à cet égard, n'est pas dans une condition inférieure, tant s'en faut. Au milieu de ses inévitables lacunes, telles qu'il s'en trouve partout, et dont nous ne pouvons nous flatter d'être exempts, ceux qui l'ont observée de près lui reconnaissent des qualités natives de premier ordre, un heureux fonds de nature, qui ne demande qu'à se développer sous le souffle de la grâce et à se transfigurer, pour produire d'excellents serviteurs de l'Église. C'est au Kiang-nan en particulier, remarquons-le une fois de plus, que ce fonds est riche de promesses. Dans ses familles catholiques depuis des générations, dans ses chrétientés séculaires, dont plus d'une remonte aux temps du P. Ricci et que nulle tempête n'a pu détacher de la foi, les eaux du baptême et toutes les grâces sacramentelles ont passé et repassé trop souvent pour ne pas oblitérer ou atténuer les tares héréditaires, on pourrait dire cette seconde tache originelle, que laisse d'ordinaire chez

les païens un long esclavage sous le joug de satan. Dieu merci, le sol que vous cultivez est, par endroits, si pétri de christianisme, que les semences de vocations religieuses doivent aisément y germer. De fait, le noviciat, ouvert à Zi-ka-wei en 1862, vous a donné déjà un nombre encourageant de prêtres et de Frères Coadjuteurs.

Mais ce ne sont encore là que les prémices de la moisson future. Le contingent de vos collègues indigènes ne pourrait-il pas doubler, tripler et, avec le temps, occuper une place assez importante pour qu'il soit permis d'envisager l'érection d'une Province chinoise? Perspective lointaine peut-être, mais non chimérique. Dès 1867, Mgr Languillat demandait non seulement que l'Église, mais que la Compagnie fut elle aussi, d'une manière plus complète, «implantée au Kiang-nan», par la création d'une Province autonome. Ce qu'on avait réalisé autrefois, il le croyait possible aujourd'hui. Aux siècles passés, combien de missions ont fini par acquérir une existence propre! Ce n'est pas, il est vrai, que toute immigration cessât : l'expérience avait appris à quel point il était avantageux d'associer un certain nombre de Pères étrangers aux religieux nés dans le pays, de mêler quelques gouttes du vieux sang européen à celui des jeunes Provinces transmarines. Celles-ci toutefois cherchaient à tirer principalement d'elles-mêmes leurs effectifs, tout comme leurs moyens de subsistance et d'action. Telle République de l'Amérique Latine où, il y a moins d'un demi-siècle, on dépendait à tous égards des secours envoyés du dehors, et où il était presque inouï qu'un jeune homme se présentât pour entrer chez nous, n'a pas tardé à voir, grâce à l'industrie patiente et tenace d'une poignée de missionnaires empruntés d'Europe, les postulants apparaître, puisse multiplier suffisamment pour que la mission soit aujourd'hui transformée en une Province qui supporte la comparaison avec celles de notre continent.

Sans doute l'évolution ne saurait être partout aussi rapide ni aussi complète : autre pays, autres ressources. Mais que la mission de Chine, au lieu de rester une simple colonie, absolument tributaire de la métropole, prenne peu à peu l'aspect d'une Province subsistant par elle-même, il ne semble pas téméraire de l'espérer; et par conséquent, les graves raisons que nous avons déjà dites nous font un devoir d'y travailler dès maintenant.

7. — *Comment susciter des vocations religieuses?* — Ce qui a été indiqué précédemment sur la manière de reconnaître et de seconder les vocations cléricales s'applique aussi aux vocations religieuses. Il ne sera pourtant pas inutile de préciser ici quelques points.

Il importe d'abord que nous soyons tous pénétrés des désirs et des intentions de notre Bienheureux Père : «*Nobis omnibus, qui conservationem et incrementum eius (Societatis)... cupiebamus, (haec) via tenenda visa est, admittendi nimirum iuvenes, qui bonorum morum et ingeniorum indole spem facerent, quod in probos simul ac doctos, viros, ad colendam Domini nostri Iesu Christi vineam, essent evasuri*» (1); et des jeunes gens ornés de ces qualités, on peut les recevoir en grand nombre; parce que «*turba existimari non deberent, sed potius gens electa, tametsi magna ea esset*» (2).

Ces candidats de choix, commençons par les demander au Cœur de Jésus, par l'entremise de la Vierge Immaculée et de saint Joseph, les protecteurs de nos mis-

(1) *Const.* IV, *proem.*, A.

(2) *Ibid.*, VIII, c. 1, B.

sions de Chine. Si l'humble et confiante prière est un moyen universel d'apostolat, que notre Bienheureux Père met au premier rang — « iuvatur... proximus sanctis desideris et orationibus in conspectu Dei (1) » — elle est doublement nécessaire pour gagner des âmes à la vie parfaite. Sans elle, tous nos efforts risqueraient d'échouer ; par elle nous obtiendrons que notre famille spirituelle croisse en nombre et en vertu : « et numero augeatur et merito ». Elle sera d'ailleurs d'autant mieux exaucée qu'elle montera au ciel appuyée de nos sacrifices, de nos privations et de nos épreuves courageusement acceptées.

A la prière assidue doit se joindre l'exemple d'une vie irréprochable : « bonum exemplum totius honestatis ac virtutis christianae » (2). La sainteté des ouvriers évangéliques, le spectacle d'une vie laborieuse, austère, toute à Dieu, vouée sans réserve au salut éternel du prochain, sont une invitation muette, mais souvent irrésistible, une vraie fascination qui entraîne les âmes, comme l'attestent nos annales et mieux encore l'histoire intime des vocations. — Entre toutes les vertus, nulle peut-être n'exerce une attraction plus victorieuse que l'union fraternelle, un sincère esprit de famille dans nos rapports entre nous : « in hoc cognoscent omnes quia discipuli mei estis, si dilectionem habueritis ad invicem » (3). N'est-ce pas, en particulier, un puissant attrait pour les indigènes que de voir leurs compatriotes traités dans la Compagnie d'égal à égal, avec la même sympathie franche et cordiale que les Européens ? — En toute circonstance, mais surtout quand les Nôtres sont en contact étroit avec les gens du dehors, il faut que la charité, la piété, la ferveur resplendisse dans toute leur conduite : grave matière à réflexion pour ceux d'entre nos Pères, Scolastiques ou Frères Coadjuteurs qui, dans les écoles et les collèges, sont constamment exposés au regard si perspicace des enfants.

Écoles et collèges chrétiens, c'est ordinairement là que Dieu se plaît à multiplier les appels à la vie religieuse, pourvu que l'atmosphère y soit saine, fortifiante, surnaturelle, comme ont le talent de l'entretenir tels de nos Pères spirituels : où que les place l'obéissance, ils font surgir autour d'eux d'excellents candidats, et cela jusque dans des milieux qui, avant leur arrivée, semblaient totalement réfractaires. Leur secret, pour une bonne part, est dans la faim qu'ils savent exciter du « pain des forts », dans la réception fréquente et quotidienne de la sainte eucharistie, rendue chère aux élèves.

Non moins efficace sera l'action des Directeurs de Congrégations qui comprennent les devoirs de leur charge. Les associations de la Sainte Vierge sont le champ fertile où les vocations naissent pour ainsi dire spontanément. Quand cette terre d'élection demeure stérile, n'est-ce pas le plus souvent la faute du cultivateur ?

Enfin les « Retraites de vocation » bien conduites ont fréquemment une influence décisive. Si une grande réserve s'impose à qui les dirige, il n'en reste pas moins certain qu'il doit seconder l'action de la grâce. S. Ignace nous en avertit expressément : « Par est sollicita cooperari motioni et vocationi divinae, curando ut augeatur in Societate numerus operariorum vineae Domini nostri Iesu Christi » (4)

Cette sollicitude, le Maître de la Vigne nous en a légué l'exemple ici-bas, alors qu'il conviait à le suivre ses futurs ouvriers. S'inspirant de ce divin modèle, un

(1) Ibid., VII, c. 4, n. 3 et X, n. 1.

(2) Const., VII, c. 4, n. 2.

(3) IOAN. XIII, 35.

(4) Const., I, c. 1, n. 4, C.

sage directeur aura à cœur d'orienter vers les voies parfaites les jeunes gens (de préférence ceux de vieille souche chrétienne) qu'il y verra réellement appelés ; il les aidera à correspondre aux avances de l'Esprit-Saint, encouragera les hésitants. A Jean et André, désireux de s'attacher à Lui, mais timides, semble-t-il, et silencieux, Jésus ne dit-il pas : « Que cherchez-vous ?... Venez et voyez ? ».

En somme, sans jamais se départir des règles de la discrétion, l'on peut et l'on doit recourir à toutes les industries légitimes pour découvrir les germes de vocation, les cultiver, et, avec l'assistance de Dieu, les conduire à maturité. Chacun doit prendre à tâche d'y travailler.

8. — *Comment former nos jeunes religieux indigènes ?* — Préparer au noviciat des sujets réunissant les qualités voulues — et ceux-là seulement — n'est encore qu'un premier pas ; il importe plus, une fois admis, de les acheminer, à travers les épreuves usuelles, à la perfection imposée par notre Institut.

De là, en premier lieu, la nécessité d'un Père Maître de vertu exemplaire, ayant déjà fait ses preuves dans le maniement des âmes, foncièrement imbu du génie propre de Saint Ignace et soucieux d'en imprégner ses novices. Dieu nous préserve de voir un jour les intérêts et l'avenir de la Compagnie en Chine confiés à des hommes qui n'auraient guère pris de notre règle que les observances extérieures ! Si nécessaires qu'elles soient, elles ne sauraient suppléer la sève vitale, je dis cet esprit de foi vive et de charité, qui fait agir dans des vues surnaturelles, par sentiment du devoir et amour pour la Bonté infinie ; qui recherche uniquement, en toutes choses, la plus grande gloire de Dieu. Avec cet esprit intérieur, qui doit être comme l'âme de notre âme, attachons-nous à former, dans notre chère jeunesse, un caractère franc, noble et ferme, une piété virile, une profonde dévotion envers le Cœur de Jésus et envers la Vierge bénie. Inspirons-lui le culte de la pauvreté, l'obéissance humble et vaillante, le renoncement total à la chair et au sang, toutes les qualités maîtresses du Jésuite, si admirablement décrites dans les Constitutions (1).

Élever des adolescents à de telles hauteurs de perfection est une entreprise extrêmement laborieuse : confions-en le succès à l'Esprit sanctificateur, qui « soulève les natures infirmes jusqu'aux cimes les plus ardues » (2). La grâce a fait naître ces précieuses vocations, la grâce les fera valoir, à condition que, de notre côté, « nous exécutions fidèlement ce que Dieu abandonne à l'industrie humaine » (3). Que les Supérieurs et les Pères spirituels ne s'épargnent donc aucune peine pour inculquer à tous la vigoureuse doctrine des Exercices. Qu'ils fixent le regard sur Jésus travaillant à façonner ses apôtres, Paul, terrassé sur la route de Damas, fut changé en un instant : le Seigneur aurait pu également, dès le premier jour, transformer les Douze par un miracle. Pourquoi a-t-il préféré les éclairer graduellement, les corriger à la longue, dissiper lentement leurs préjugés et leurs illusions ? Peut-être, entre autres motifs, pour nous enseigner par son exemple cette charité à la fois vigilante et discrète, forte et douce, assidue et patiente, qui doit présider à la formation des âmes ; pour apprendre aux maîtres de la vie religieuse à ne pas s'effrayer des obstacles, à ne jamais se décourager devant un insuccès, à ne pas s'étonner que la perfection ne s'acquière pas tout d'un coup.

(1) *Const.* III, c. 1.

(2) *Instr. de la Propag.*, 19 mars 1893 (*Collectanea*, n. 1828).

(3) *Ibid.*

Le développement moral des Novices et des Scolastiques ne doit pas tellement absorber notre attention que leur éducation physique en soit négligée. Il faut les préparer aux rudes travaux qui les attendent, en tenant compte du milieu spécial où se déroulera leur existence ; car plus le cadre de notre vie matérielle et extérieure est conforme aux habitudes de la contrée où nous vivons, plus faciles aussi, en général, sont nos relations avec tous, plus grandes la sympathie et la confiance que nous inspirerons. Ainsi, gardons-nous de vouloir trop plier nos jeunes indigènes aux formes européennes. Au contraire, que l'habitation, le mobilier, le vêtement, le régime, conservent le cachet simple et pauvre des usages locaux, dans la mesure où l'on jugera qu'ils sont compatibles avec les exigences de la vie commune, de la santé et des convenances.

Mais en ceci, comme en tout le reste, il est de la dernière conséquence de bâtir à chaux et à ciment, de maçonner à la base ce que le Père Roothaan appelait « les gros blocs, les pierres massives, » et saint Ignace, le fondement d'humilité, d'abnégation, d'effort vers toute perfection : « *fundamentum humilitatis.... ac omnis virtutis* » (1), « *abnegationis propriae ac profectus in virtutibus necessarij conveniens fundamentum* ». C'est lui qui devra porter, comme nous en avertit notre Bienheureux Père, l'édifice de la science (2).

A quel point cet édifice doit être ample et solide, je n'ai pas à le rappeler ici. J'exprimerai seulement le souhait que l'initiation littéraire et scientifique continue à n'être ni moins distinguée ni moins pleine pour les Scolastiques chinois que pour les autres, autant que le permettra la capacité des sujets.

En vue de cette égalité si désirable, il a été établi que les études théologiques se feraient dans la Province. Plus tard sans doute vous serez en mesure de fonder au Kiang-nan un scolasticat qui aille de pair avec les meilleurs d'Europe. Mais, en attendant, la disposition arrêtée offre encore cet avantage qu'elle élargit les horizons de nos Frères chinois ; qu'elle les transporte dans un milieu où toute la vie de la Compagnie entrera chez eux plus avant, et, avec elle, un esprit nettement catholique, un immuable attachement à la chaire de Pierre ; qu'elle les rendra tous, enfin, *unius labii, unius coloris*.

En se poursuivant à travers les années d'études, l'œuvre éducatrice doit tendre à produire des instruments parfaitement souples entre les mains de Dieu pour le soutien et la propagation de la loi chrétienne ; des religieux qui ne soient pas seulement les aides quelconques des missionnaires européens, mais de vrais coopérateurs, soit dans le labeur apostolique proprement dit, ou dans la culture des lettres et des sciences, soit aussi dans l'administration et le gouvernement.

Il sera donc sage de les préparer, dans les limites des aptitudes individuelles, à nos divers genres de travaux et d'occupations ; de leur fournir, en temps et lieu, l'occasion de s'y exercer, afin qu'ils puissent, degré par degré, monter à tous les emplois de la Compagnie. Loin de nous une prudence trop craintive et trop humaine, qui les ferait juger *a priori* impropres aux premiers postes.

Pour résumer brièvement cette lettre, ayons la hardiesse de faire nôtre le mot d'ordre de nos anciens missionnaires : « hâter la conversion de la Chine par les Chinois ». En tête de notre programme d'action inscrivons les deux idées directrices

(1) *Const.* III, c. 1, n. 27.

(2) *Const.* IV, *prooem.*

développées ci-dessus : premièrement, celle du clergé indigène : aux yeux du Saint-Siège, « elle est de toutes peut-être la plus importante pour le bien permanent des missions » (1); en second lieu, celle de pourvoir à l'avenir de la Compagnie au sein des races jaunes, en préparant les assises d'une Province chinoise.

Convaincus de cette double nécessité, ne serions-nous pas inexcusables de nous croiser les bras et de laisser passer l'heure providentielle ? Mais, grâce à Dieu, négligence ou froideur ne sont pas à craindre chez vous. Avec le sentiment très net qu'ils ont de leur responsabilité, les yeux fixés, comme le demande notre Bienheureux Père (2), sur le plus grand service de Dieu et le bien universel, les Nôtres rivaliseront de bon vouloir et de dévouement. Confiant en Celui dont ils sont les mandataires, ils trouveront en Lui cette calme obstination qui finit toujours par triompher. Aussi, « quand même au début, leurs tentatives n'auraient que peu ou point de succès, ils n'abandonneront pas l'entreprise; au contraire, ils redoubleront d'efforts, chercheront des voies nouvelles, persévéreront jusqu'à ce que la grâce divine vienne bénir leur travail ; car elle seule fait germer la semence que la main de l'homme a mise en terre et arrosée » (3).

Peut-être est-ce à une autre génération de moissonneurs que la Providence réserve les joies de la récolte ; mais, s'il ne leur est pas donné de recueillir eux mêmes les gerbes espérées, ceux qui ont creusé le sillon et jeté la graine n'auront pas peine en vain. Pour la gloire de Notre Seigneur Jésus-Christ, pour la rédemption des âmes, rien ne sera perdu de leurs sueurs ni de leurs souffrances. Et « quel que soit le fruit de leurs fatigues, certaine et magnifique est la récompense qui les attend » (4).

Du fond du cœur, mon Révérend Père, je demande à Dieu qu'il daigne assister tous nos chers missionnaires du Kiang-nan et se servir d'eux comme d'instruments choisis de ses grandes miséricordes sur la Chine.

En union de vos saints Sacrifices,

Rome, en la fête de l'Assomption, le 15 août 1919.

De V. R.

Votre serviteur en Jésus-Christ.

VLADIMIR LEDÓCHOWSKI, S. I.

33.

10 novembris 1919.

Inspector studiorum superiorum creatur eiusque partes describuntur.

AD QUORUMDAM COLLEGIORUM RECTORES.

REVERENDE IN XTO. PATER :

P. XTI.

1. Inter illa « media humana », quibus conservatur et promovetur Societas in suo bono statu, a S. P. Ignatio in parte X *Constitutionum*, n. 3 praecipue commendatur « doctrina exacta et solida, et modus eam proponendi populo ». Cum enim

(1) Instr. du 19 mars 1893, *De gentium conversione procuranda* (Collectanea, n. 1828).

(2) « Prae oculis habendo maius divinum obsequium et universale bonum, ut regulam, ad quam exigi missiones oportet » (Const. VII, c. 2, D).

(3) Instr. de la Propag., 19 mars 1893.

(4) Ibid.

sit « per industriam acquisita », potest homo suis viribus utens « divinae gratiae iuxta summae providentiae suae ordinem » magis ac magis per eam cooperari. Tantam proinde utilitatem cum ex veri inquisitione atque investigatione sibi polliceantur maiores nostri, curam ab ipsis Societatis primordiis impenderunt diligentissimam, ut studia nostra bene ordinarent; eamque nos in domesticis monumentis summa cum reverentia et delectatione admiramur. Hunc in finem illam praesertim elaborarunt *Rationem Studiorum*, quae adcolae fructibus bonas artes ac religionem recreavit, ut longas iam per aetates in academiis primas ferme obtinuerit, atque ab ipsis doctis Ecclesiae infensis ad nostram usque memoriam laudata fuerit, tamquam unum ex omnibus id genus experimentis longe probatissimum. A quo per diligentem opere Societas manum numquam postea dimovit, sive in Congregationibus Generalibus, ubi enituit semper Patrum praeclara sollicitudo retractandi argumentum de studiis; sive per Praepositos Generales, qui epistolae, instructiones, ordinationes subinde ediderunt, ut legere est in III parte *Epistolarum Selectarum ad Superiores*.

2. Huic tradito mori inhaerere cupiens, opportunum duxi ad Societatis Collegia, ubi Philosophia et Theologia docentur,Inspectorem mittere qui, Patris Generalis nomine, diligenter examinaret quomodo Ecclesiae, Instituti, decessorum meorum et mea ipsa praescripta de studiis servarentur, ut deinde referret de eorumdem conditione et de iis quae tum ad defectus auferendos, sicubi inveniet, tum ad ipsa studia magis ac magis provehenda utilia viderentur, quo tandem melius illorum finis obtineretur, qui est « proximos ad cognitionem et amorem Dei et salutem animarum iuvare » (1).

Propterea is, non solum cum Praeposito Provinciae, Rectore Collegii, Praefecto Studiorum horum negotia aget, sed etiam singillatim a Professoribus, necnon, quantum e re esse iudicabit, a Scholasticis de eorumdem modo certior fiet. A munere quoque eius aliena non erunt quae praescribuntur regula 17 Praefecti Studiorum, i. e. audire Professores, horum commentarios a discipulis exceptos legere; item repetitionibus, casibus conscientiae, disputationibus sive publicis, sive privatis, interesse. Praeterea Professorum conventus, quibus ipse praesit, utilissime convocare poterit.

Ut legationis suae propositum quam optime assequatur, et cum legatus sit Praepositi Generalis ad statum studiorum examinandum, licet iurisdictionem non habeat, tenebuntur omnes, si quid notandum habeant, sincere de iis ipsum monere.

Ad Collegia studiorum superiorum Assistentiae Galliae et Provinciae Bellicae Patrem Augustum Bulot Inspectorem destinavi, qui medio mense novembri a Jersensi initium faciet, mox Orense, Angiense, Lovaniense invisit; denique petet Philosophorum domum Provinciae Tolosanae.

3. Non dubito, quin omnes pro suo quisque in Deum obsequio P. Inspectori libenter sint auxiliaturi, ut et quae laudatu digna sunt et quae forte indigent emendatione aut progressu plenissime perspiciat. Sic enim fidelis mihi auctor erit, quid conservationi, quid augmento studiorum nostrorum convenire videatur. Quae porro consilia postea cum singulari Commissione, mox instituenda Romae, perfecte ponderabo. Quanquam, neque in praesenti illius per Collegia iter haud parva commoditate carebit, cum ipse veniat animum Patris Generalis gerens, quem plene coramque exploratum habuit. Quare eius animadversiones magni faciendae erunt.

(1) Cf. *Const.* IV, c. 12, n. 1.

Spes equidem mihi est firma, fore ut haec studiorum inquisitio ad S. P. Ignatii ardentissima optata uberius perficienda profutura sit. Compertum enim est quantopere ille desiderarit, ut sui filii sanctimonia et doctrina, secundum mensuram divinæ gratiae unicuique communicatae, vere excellerent, quo efficacius homines iuvarent «ad magis cognoscendum magisque serviendum Deo Creatori ac Domino nostro» (1). Ad hoc sublimissimum ingenii laborisque nostri propositum cumulate obtinendum, cunctos Patres et Scholasticos oro atque obtestor, ut Spiritus Sancti gratiam demississime efflagitent, seque animi puritate recipiendo divino lumini comparent.

Commendo me ss. SS.

Romae, 10 novembris 1919.

Rae. Vae.

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

34.

13 novembris 1919.

Residentiae Mancuniensis (Manchester) Superior declaratur iure adeundi Congregationem Provincialelem posthac non amplius gaudere.

AD PRAEPOSITUM PROVINCIAE ANGLIAE.

REVERENDE IN XTO. PATER :

P. XTI.

Studiose accurateque documenta perpendi a R. V. in Urbem transmissa propter quae istic censebatur Superiori Residentiae Mancuniensis ius esse adeundi Provincialelem Congregationem. Cum autem quaestio secundum Instituti normas gravior mihi videretur quam ut per me solum dirimeretur, eam PP. Assistantibus excutiendam proposui. Qui, uti solent, omnibus diligenter ponderatis, unanimi prorsus suffragio senserunt Praeposito Generali nefas esse Superiori multarum etiam Stationum seu Residentiarum Rectoris iura largiri, ita ut ad Provinciae comitia advocetur, nisi saltem domus Collegium quoddam inchoatum re vera dici possit.

Iam vero compertum habemus hac potissimum de causa R. P. Roothaan decessorem meum complures Provinciae Angliae Residentias, titulo ac iuribus Collegiorum augeri voluisse, quod eas loco inchoati Collegii habendas esse iudicaret. Neque sane eum fecellit spes, cum constet omnia ferme eiusmodi domicilia Collegiorum conditionem iamdiu assecuta fuisse. Verum, quod ad domum Mancunensem attinet aliter successit; quae enim iterum iterumque acta sunt experimenta ad Collegium in urbe Mancuniensi instituendum, adeo incassum omnia ceciderunt.

(1) Cf. *Const.* IV, in *Prooem.*

ut nulla iam fere spes affulgeat felicis exitus, qua perdita, non apparet quo iure Superior illius Domus verus Rector haberi possit.

Id tamen non impedit quominus ille nomine Rectoris gaudere pergat, si aliunde graves rationes id suadeant; quae, si adsint, rogo Rm. Vm., ut, adhibitis in consilium suis Consultoribus aliisque probatae experientiae Patribus, eas mihi aperire velit.

Postea vero erit denovo considerandum utrum expediat necne Stationem seu Residentiam Mancuniensem una cum suis domibus Collegio S. Francisci Xaverii in Liverpool adscribere. Qua de quaestione gratum mihi erit cognoscere quid R. V. opinetur.

Commendo me ss. SS.

Romae, 13 novembris 1919.

Rae. Vae.

Servus in Xto.

WLODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

35.

8 decembris 1919.

Constituitur Viceprovincia Iugoslaviae.

DECRETUM.

WLODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

PRAEPOSITUS GENERALIS SOCIETATIS IESU.

Iampridem R. P. Franciscus Xav. Wernz p. m., cum Provinciam Austriaco-Hungaricam in duas dispertiret, rationibus slavicae gentis australis pro virili parte prospiciens, Missionem Croaticam instituendam esse opportune decrevit. Quam quidem novae Provinciae Austriae omnino subiectam esse edixit, quamvis eum minime fugeret maius Dei obsequium post non multum temporis esse postulaturum ut ad gradum altiorem proveheretur.

Iam vero, quod Decessor meus animo praeviderat atque praesenserat fore aliquando eventurum, recentiores maturarunt rerum vicissitudines. Vix enim sedato bello, manifesto apparuit quam graves rationes suaderent ac ferme imponenter disiunctionem Croaticae Missionis ab Austriaca Provincia.

Itaque, Patribus Assistentibus in consilium adhibitis, omnibusque accurate et quam diligentissime perpensis, ac potissimum miserentis Dei ope saepius expetita, pro ea facultate quam Apostolicae Constitutiones et Instituti leges Praeposito Generali tribuunt, tempus adesse censuimus decernendi et declarandi, sicut re vera decernimus et declaramus, Missionem Croatiae ad Provinciam Austriacam iam nullo pacto pertinere; eamque hoc ipso die 8 decembris 1919, novam ac plene sui iuris Viceprovinciam effecimus; quam, ab australibus slavici nationibus ducto nomine, Iugoslavicam appellari volumus.

Eadem autem in praesenti, erunt Viceprovinciae domus quae hactenus ad Croaticam Missionem pertinebant, adiecta tamen Labacensi Residentia quae hoc ipso decreto a Provincia Austriae plene seiungitur. De sociis porro decernimus illos omnes in Viceprovinciam Iugoslavicam esse cooptandos qui antea Missioni Croatiae erant adscripti. In testimonium denique grati animi et mutuae caritatis austriacos inter et slavicos sodales sancimus, quemadmodum fere moris est, ut cum quis eorum, qui nunc extant, vita cesserit solitis defunctorum suffragiis apud utriusque Provinciae socios fruatur.

Faxit omnipotens Deus ut quae ad solam ipsius maiorem gloriam a Nobis statuta sunt, rata ipse habeat et confirmet; atque adeo Viceprovincia Iugoslavica superno munita praesidio incolumis in aevum floreat ac donis caelestibus continenter augeatur; socii vero omnes, tam qui adsunt quam qui futuri sunt, divina gratia firmati, opitulante Immaculata Dei Genitrice Maria sanctoque Patre nostro Ignatio cum Francisco Xaverio deprecatoribus, ad slavicae gentis pacem, prosperitatem aeternamque salutem operam strenue conferre nunquam desistant.

In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti. Amen.

Datum Romae, die festo Immaculatae Conceptionis B. Mariae Virginis, 8 decembris, anno Domini 1919.

III — RESPONSA.

36.

22 februarii 1919.

Spectacula scenica puellarum.

De praesentia Nostrorum ad honesta spectacula scenica, ad quae invitantur interdum a piis puellarum collegiis, haec tenenda erunt.

Per se non decet Nostros illis interesse. Quod adsint ecclesiastici probitatis vel spectatissimae, id nobis non est argumento ut eos ea in re imitemur. Procul dubio bonam nobis admirationem comparabimus, si ab iis rebus abstinebimus et humaniter modesteque invitationes eiusmodi detrectabimus. Ceterum, non iis modis, sed longe aliis bonum in proximis provehere nitimur, secundum apostolicam nostram vivendi rationem.

Si tamen aliquando videretur prorsus convenire, ut aliquis Nostrorum, e. g. Moderator Sodalitatis aut Consociationis adesset, posset Superior facultatem ad id concedere, assignato socio prudenti et gravi; sed tunc quoque Fratribus Coadiutoribus id non erit permittendum.

37.

30 maii 1919.

Candidati impedimento essentiali irretiti.

S. Ignatius quinque impedimenta essentialia in *Constitutionibus* statuta ita contraria censuit nostrae vocationi « ut nec Generalis Praepositus nec Societas universa dispensare possit » (*Const.* I. c. 3 G) in iis. Quapropter S. Pater praescripsit ut, « si aliquod ex his impedimentis in quoquam detegeretur », ulterius in interrogationibus non procederetur, sed

candidatus, «quoad eius fieri poterit», cum consolatione dimitteretur (*Ex. c. 2, n. 2*). Attamen pro eximia sua prudentia et studio maioris obsequii divini praesensit S. Pater noster exceptionibus locum futurum esse, et concessit ut P. Generalis eiusmodi candidatis admittendis assentiretur, si ipsi a S. Sede dispensationem impetrassent; verum illud duplici sub conditione: primo ut in iis «dona aliqua Dei illustriora cernerentur» (*Ex. c. 2, D*) seu, quemadmodum alio loco dicit, «raris dotibus» essent praediti (*Const. I, c. 3 G*); secundo «ut pro certo haberetur Societatem ad Dei et Domini nostri obsequium eius opera admodum iuvare posse» (1. c.).

Unde patet candidatos ceteroquin bonos et qui vere apti ad Societatem viderentur, nisi id genus impedimentum haberent, non esse recipiendos nisi revera, praeter ordinarias dotes quae in nostris candidatis requiruntur, *illustriora dona* in ipsis inveniantur, ita ut certa spes sit eos *permullum* adiuturos esse Societatem. Examinatores igitur secundum regulam 7 sui officii, comperto impedimento essentiali, ulterius ne procedant, nisi censeant candidatum illos habere numeros quos S. Pater pro concedenda exceptione requirit; quod cum ita constiterit cum Superiore conferant ipsique rationem omnium reddant. Provinciales vero, si quando censent talem fortasse inter Nostros adscisci posse, sciant non sufficere in informatione missa ad Praepositum Generalem declarare eum ab examinadoribus idoneum iudicatum fuisse, sed expresse indicent dona illustriora propter quae tam magna exceptio facienda iudicetur. (Reg. 35 Prov.). Rationibus a P. Generali probatis, *ipse candidatus* supplices preces conficiat, sive directo sive, quod brevius est, per P. Procuratorem Generalem S. Sedis proponendas. S. Sedes vero secundum praesentem usum, etiamsi dispensationem concedat, ultimam decisionem Patri Generali plerumque permittit.

Quam prudenter autem S. Ignatius ea statuerit, experientia Societatis usque ad haec tempora luculenter demonstrat. Non raro, praesertim ubi de tertio impedimento habitus religiosi agitur, Superiores immediati valde urgent ut dispensatio petatur, cum eiusmodi saepe boni et fervidi candidati appareant; sed quoties admittuntur conditionibus a S. Patre impositis non *plane* expletis, toties postea videmus et ipsis et

Societati multo melius fuisse si nunquam in Ordinem nostrum cooptati fuissent.

Quae hic dicta sunt valent etiam de impedimento originis a Cong. Gen. V, dd. 52, 53; VI, d. 28 inducto, quod licet vim irritandi non habeat, tamen, sicuti alia impedimenta essentialia, est indispensabile.

38.

7 iulii 1919.

Candidati scholastici latinae linguae ignari.

Cura magnopere laudatur statim amandandi candidatos, qui ad vitam nostram apti non videntur; itemque nondum admittendi eos, qui ad Societatem ingrediendam non sunt satis praeparati. Cum hisce tamen postremis caute est ita agendum. Cum enim scholae, quas appellant *reales*, in dies multiplicentur, earum alumni non ideo statim repellendi erunt quod linguis classicis operam non dederunt. Id genus iuvenes, si ceteroquin idonei sunt et bene exculti, uno vel summum duobus annis horum studiorum inopiam facile replent, quantum satis est, ut ascetarum libros et latinas institutiones intelligere queant. Propterea si Nostri illos suscipient iuvandos erudiendosque, vocationes bene multas casque conspicuas Societati conservabunt. Antecedentia vero decreta, quibus haec via deligendi tirones paulo impeditior habebatur, novo iuris Codice sublata sunt.

39.

12 novembris 1919.

Usus machinae dactylographicae.

De usu procurandi, asservandi, de uno in alium locum deportandi machinam dactylographicam visum est, ex PP. Assistentium sententiis, aliquid statuere, quod in Societate universa tenendum foret. Quae igitur sequuntur normae erunt in posterum summa fidelitate servandae.

1. Machinae concedantur ratione officii, non vero personae; eaeque in dominio sunt domus a qua comparantur, atque ut ceterae res domui addictae, de una in aliam domum eas asportare non liceat.

2. Si interdum quaedam adsit gravis ratio ob quam aequum videatur quempiam, cum domo migrat, secum machinam portare non officii causa, sed v. g. propter manum a morbo seniove minus in scribendo firmam, id tamen ne fiat inconsulto eoque probante Provinciae Praeposito atque integre proprietatis iure domui illi servato ad quam primum machina pertinuit.

3. Ad mentem decreti 43 Congr. Gen. XII « Ut vita communis, quae hactenus Dei beneficio in Societate semper floruit, incolumis etiam ac illibata conservetur in posterum, decrevit Congregatio: ut in his, quae pertinent ad victum vestitum, cubiculique suppellectilem, et alia vitae communi necessaria, uniformitas, tam Superiorum cum inferioribus, quam inferiorum inter se, omnino retineatur, eaeque omnia teneantur Superiores inferioribus suis, qua par est charitate, suppeditare. Ideoque etiam voluit: nulli licitum esse ea sibi alia quacumque via quaerere, aut per alios procurare; nec penes ipsos Superiores, ac etiam Provinciales, vel quoscumque alios esse hanc illis facultatem dare », non est permittendum ut subditi sibi machinas procurent, sed Superiores domui quisque suae eas suppeditent ubi res id postulat et opes praesto sunt, illud sedulo memoria retinentes non sufficere ad earum usum concedendum ut machina ab externis alicui ex Nostris dono offeratur, sed oportere non absint quas innuimus rationes.

Biennium in Pont. Instituto Biblico.

Nostri qui ad Institutum Biblicum mittentur, poterunt ibi curriculum a secundo eius anno ut plurimum incipere. Quapropter saltem ineunte anno quarto theologiae monendi erunt, ut ad periculum de re biblica primi anni, quod mense novem-

bri fieri solet, suaviter se praeparent. Tum biennium praelectiones Instituti audiant, et *licentiae* gradum consecuti, in patriam redeant, ut ibidem munus docendi rem biblicam capeant. Tandem hoc magisterii experimento secundum pontificias Instituti leges facto, in Urbem ad lauream doctoris adipiscendam revertantur. Hac ratione sine pretiosissimi temporis iactura idonei S. Scripturae lectores solo biennio, i. e. non longiore tempore quam quod praescribitur praelecturis philosophiam aut theologiam, comparari poterunt.

41.

29 decembris 1919.

Indulgentiae Crucigerorum.

Facultatem applicandi ad rosaria B. Mariae V. indulgentias, quas dicunt, Crucigerorum omnibus Nostris qui sacerdotes sunt concedo.

NOTA. — Cum in praesentia facultas haec a S. Sede sacerdotibus passim fiat, visum est nobis eiusdem communicationem, a R. P. Francisco X. Wernz anno 1908 (1) factam, latius ad omnes totius Societatis sacerdotes dilatare, ad quam reapse universam hoc responsum nunc extenditur. Proinde non amplius sacerdotibus nostris necesse erit Procuratorem Generalem aut Praepositum Societatis posthac appellare ad eam consequendam; sed omnes sciant se, ex quo Sacris erunt initiati, iam illa gavisuros esse.

42.

31 decembris 1919.

Operaria institutio Coadiutorum temporalium.

Providenter in memoriali Domus R^{ae}. V^{ae}. commendatum est, ut Coadiutores temporales omnes, tum candidati tum novitii, vestiariam, culinariam, tonstrinum noscere studerent. Quam nactus occasionem, de operaria institutione Fratrum Coadiutorum temporalium quaedam hic diligentius persequar.

(1) *Acta Rom.* I (1908) 119 sq.

Ex praescriptostrarum *Constitutionum* manifestum est eos debere aliquam artem mature perdiscere, nisi illam ante callebant, quam Societati nomen darent. Agentes enim de admittendis, (I, c. 2, A) dicunt, necesse esse eos ad quaedam officia omnino deputari, neque ad omnia simul, quasi de singulis aliquid vix delibando, sed plerumque ad unum totumque. Se autem dedere uni arti, nil aliud est quam conari illam ingenio ac manu assequi, si eam nondum tenemus. Quod idem planius alibi edicitur hisce verbis: «Expediit, ut eiusmodi officia Coadiutores temporales, si ea ignorent, addiscant». (III, c. 2, n. 7) Neque enim eadem *Constitutiones* volunt *conservationem rerum temporalium* (l. c.) *peculiariter demandare* (l. c.) *nisi idoneis* (IV, c. 10, n. 6), qua nota distinguuntur periti.

Primo igitur, quoties Divina Providentia ad nos adiutores rei domesticae mittit, Superiores, in primisque Magister Novitiorum et eius Socius, re cum Rectore collata, illos ad aliquam artem quam addiscant, applicandos curent, si ea non satis instructi sint. Quod ut sapienter in Domino agant, simile illi sequantur normam, quam pro Scholasticis ad haec potius quam ad illa studia singulariter pertractanda solemus dare. Scilicet, dum Coadiutor in tirocinio versatur, eo audito captoque quoad eius fieri poterit experimento, exploretur primo praesertim anno ad quid natus aptusque esse videatur, ut altero anno et in posterum ad illud se totum dare omnesque vires conferre sciat. Verum, cum secundum praecedentem Societatis consuetudinem, toto biennii tempore sanctissime custoditam, et subsequentes Ecclesiae canones, possint, «conversi in ipsa religiosa domo eatenus tantum fungi officiis fratrum conversorum (non tamen uti primarii officiales), quatenus ab exercitiis novitiatus pro ipsis constitutis non praepediantur» (*Cod.*, can. 565, § 3), ideo non nisi initium operum tunc fiat, ut largius addiscendae religiosae perfectionis tempus suppetat. Absoluto autem tirocinio et iacto verarum solidarumque virtutum fundamento, ad quam Superiores artem illum destinarunt, in ea quisque se maxime perficiat ad aliquot annos in bene ordinata domo, adscito magistro scientissimo, aliquo e veteranis nostris Coadiutoribus vel alterius Religionis sodale, prouti, ne exemplis parcam, factum non semel est, ut Coadiutor e nostris a Fratribus Misericordiae,

vulgo Fatebenefratelli, infirmarius optimus efficeretur. Neque aliter comparandi erunt fabri murarii, lignarii, ferrarii; non aliter sartores, coqui, custodes penu; non aliter mechanici, amanuenses, ratiocinatores, et alii eiusmodi. Praejudicata autem esset eorum sententia, qui huic institutioni aversarentur, eo quod timerent, ne ita Coadiutoribus occasio praeberetur vocatione periclitandi optandique rursus vitam liberam, quam ars sine ullo impendio acquisita securam ipsis faceret. Debent enim Fratres solidis virtutibus in tirocinio antea informari et contra hanc tentationem praecipue muniri, eius iam tunc detectis insidiis, animi demissione, amore vitae religiosae, eo denique operibus excelso fine praestituto, quem S. P. Ignatius, hoc ipsum periculum praevidens, Fratres nostros docet in *Constitutionibus* (III, c. 2, n. 7), nempe « omnia (quae addiscunt) ad maiorem gloriam Dei Creatoris et Domini nostri semper dirigendo ». Quod si nihilominus unus vel alter voci Domini infidelis ab eius Societate abierit, paucorum amissio tam necessarium S. Parentis praescriptum mutare non debet. Ceterum labor serio susceptus certas firmasque virtutes iuvat.

Deinde sunt quaedam munia domestica, minoris negotii, quae omnes possunt, imo debent, bene callere, sive aliam praeterea artem sciunt sive nesciunt. Ea plerumque sunt quae ad munditiam domus, ad triclinium et saepe etiam quae ad constrinum spectant. Munditiei autem, quam multi e Fratribus haecenus non satis cognoverunt, veram notionem a Socio Magistri Novitiorum scite edoceantur et consuetudinem sibi adsciscant omnia nitide, ex ordine, commode in aedibus, in templo, in officinis, perenniter conservandi.

Tandem nihil prohibet, si fieri potest sine detrimento potioris illius operariae institutionis quam initio dixi, quominus Fratres uni arti addicti aliquem usum habeant etiam aliarum; curandum tamen semper est ut unam, quantum fieri potest, optime calleant.

ACTA ROMANA
SOCIETATIS IESU

ANNO 1920

AD USUM PRIVATUM

PATRUM ET FRATRUM EIUSDEM SOCIETATIS.

ROMAE
APUD CURIAM PRAEPOSITI GENERALIS
1921

ACTA ROMANA SOCIETATIS IESU

ANNO 1920

AD USUM PRIVATUM

PATRUM ET FRATRUM EIUSDEM SOCIETATIS.

ROMAE
APUD CURIAM PRAEPOSITI GENERALIS
1921

INDEX

ACTA APOSTOLICAE SEDIS.

I — PRO SOCIETATE.

	PAG.
1. — 19 <i>novembris</i> 1919. — Insula Celebes eique continentes minores insulae in Vicariatu Apostolico Bataviensi hactenus Provinciae Neerlandicae Societatis nostrae conceditae ab eodem separantur et in novam Praefecturam Apostolicam, «de Celebes» nuncupandam, eriguntur	165
2. — 24 <i>februarii</i> , 1920. — Facultas Praeposito Generali data adnectendi Coronis SS. Rosarii Indulgentias PP. Crucigerorum, cum potestate sibi Nostros subdelegandi, in aliud decennium prorogatur	166
3. — 28 <i>februarii</i> 1920. — Dies festi S. Familiae, Purissimi Cordis B. M. V., B. Mariae Annae a Iesu de Paredes posthac celebrabuntur 19 ianuarii, 19 augusti, 2 iunii; ritus SS. Cosmae et Damiani ad duplicem minorem evehitur.	167
4. — 2 <i>martii</i> , 1920. — Prorogatur ad decennium facultas recitandi Matutinum cum Laudibus diei subsequenter inde ab hora prima post meridiem	168
5. — 12 <i>mai</i> i, 1920. — De translatione festi S. Ioannis Berchmans, Conf.	169
6. — 13 <i>mai</i> i, 1920. — Litterae decretales Benedicti XV P. M. «Ecclesiae consuetudo,» quibus B. Margaritae M. Alacoque Sanctorum honores decernuntur, sanctimoniam Ven. P. Claudii de la Colombière et munus Societati Iesu ab ipso Christo D. N. delatum ostendendi omnibus thesauros divini eius Cordis, apostolica gravitate ad perpetuam rei memoriam enarrant	170
7. — 10 <i>novembris</i> , 1920. — Facultas celebrandi supplicationes per triduum in honorem S. Margaritae M. Alacoque	175
8. — 19 <i>novembris</i> , 1920. — Conceduntur indulgentiae omnibus qui festa saecularia S. Ioannis Berchmans celebrabunt	178
9. — 22 <i>decembris</i> , 1920. — Decernitur constare de Ven. Servi Dei Roberti Cardinalis S. R. E. Bellarmino virtutibus in gradu heroico . .	179
10. — 22 <i>decembris</i> , 1920. — Oratio Patris Nostri ad Summum Pontificem habita cum decretum promulgaretur de virtutibus heroicis Ven. Servi Dei Roberti Bellarmino	185
Responsum Summi Pontificis ad orationem Patris Nostri . . .	191

II — PRO PROVINCIIS, DOMIBUS, SODALIBUS.

PAG.

11. — 24 aprilis, 1920. — Summus Pontifex gratias agit Foederi cui nomen est « Association Catholique de la Jeunesse Française » pro litteris, quibus fidelitatis atque obœdientiae sensa erga S. Sedem exhibuit 201
12. — 16 iulii, 1920. — Summus Pontifex per Em.um Cardinalem Secretarium Status Provinciae Poloniae gratulatur ob saecularia a constituta Provincia sollemnia. 202
13. — 29 iulii, 1920. — Summus Pontifex Collegio Scriptorum Civilitatis Catholicae gratias agit pro votis die onomastico oblati 203
14. — 4 augusti, 1920. — Summus Pontifex novum libellum periodicum, cui titulus « Hostia », ipsi oblatum laudat eique benedicit 203
15. — 15 septembris, 1920. — Litteris encyclicis Benedicti XV P. M. « Spiritus Paraclitus » in MD natali S. Hieronymi, Ecclesiae Doctoris, editis Pontificium Institutum Biblicum de Urbe eximie commendatur eiusque finis amplissimus declaratur 204
16. — 17 octobris, 1920. — Allocutio Summi Pontificis ad Moderatores Apostolatus Orationis et Consecrationis Familiarum ex tota Italia cura et studio Nostrorum consilia conferendi causa in Urbem coactos 205
17. — 10 novembris, 1920. — Summus Pontifex magnopere commendat pietatis exercitationes a membris curriculi romani Studiorum Philosophiae et Religionis pro laicis nunc primum instituendas 209
18. — 19 novembris, 1920. — Laudatur consilium celebrandi sollemniter trecentiesimum anniversarium ab obitu S. Ioannis Berchmans 210
19. — 28 decembris, 1920. — Scriptoribus « Cursus Scripturae Sacrae » post belli intercapedinem opus denuo aggredientibus gratulatur Summus Pontifex iisque concedit, ut nova volumina suo inscribantur nomini. 211

ACTA PRAEPOSITI GENERALIS.

I — PRO SOCIETATE.

20. — 29 ianuarii, 1920. — Normae quaedam observandae in catalogis triennialibus conficiendis 215
21. — 19 martii, 1920. — Communicantur nova aliqua beneficia Societati ab Apostolica Sede concessa 218
22. — 25 martii, 1920. — Augetur Praepositis Provinciarum facultas ad expensas non ordinarias faciendas; referuntur aliqua posthac servanda in pecunia mutuanda; usus telephonii certis legibus subiicitur; P. N. tempestive edoceatur de iis qui ad biennium in Urbem mittentur 220

23.	31 martii, 1920.	— Normae pro recto usu « Excerptorum »	222
24.	27 aprilis, 1920.	— Collegium Revisorum Generalium restituitur	224
25.	15 iulii, 1920.	— Doctrina de Actu Fidei a P. Petro Rousselot p. m. proposita prohibetur	229
26.	27 septembris 1920.	— Acta quaedam Congregationis Procuratorum in Urbe ad diem 27 septembris anni 1920 coactae.	233
		Adhortatio Patris Nostri in prima sessione.	233
		Adhortatio Patris Nostri in secunda sessione	252
27.	17 octobris, 1920.	— Congregatio Ordinaria super virtutibus Ven. Servi Dei Roberti Bellarmino Nostrorum precibus commendatur. 261	261
28.	30 octobris, 1920.	— De Instructore tertiae Probationis	262
29.	3 decembris, 1920.	— De gravitate in agendo cum feminis	266
30.	17 decembris, 1920.	— De nonnullis servandis cum iis qui biennium Romae sunt aggressuri	222
31.	21 decembris, 1920.	— Executio instructionis S. C. de Propaganda Fide « De abiiciendis a Missionariis rerum saecularium curis », summopere commendatur	274

II — PRO PROVINCIIS AC DOMIBUS.

32.	19 martii, 1920.	— De adiuvanda Missione in insulis Marianis et Carolinis	280
33.	11 iunii, 1920.	— Epistola gratulatoria Patris Nostri ob constitutae Provinciae Poloniae saecularia sollemnia.	282
34.	11 iunii, 1920.	— Insulae Canarienses a Provincia Toletana seiun- guntur et Provinciae Castellanae attribuuntur	284

III — RESPONSA.

35.	1 ianuarii, 1920.	— Missae primae intentionis	285
36.	3 ianuarii, 1920.	— De renuntiationibus	286
37.	5 ianuarii, 1920.	— Exercitia spiritualia ante ultima vota	286
38.	9 ianuarii, 1920.	— De Postulatis in Congregatione Provinciali	287
39.	18 martii, 1920.	— De Consultorum officio	287
40.	5 aprilis, 1920.	— De editione librorum	287
41.	11 iulii, 1920.	— De admittendis in Congregationem Provinciale	288
42.	10 septembris, 1920.	— Responsorum Praepositi Generalis vis et momentum	288
43.	21 decembris, 1920.	— Parvorum Societatis seminariorum superiores ius habent ad Congregationem Provinciale	289

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

I. — PRO SOCIETATE.

1.

19 novembris 1919.

Insula Celebes cique continentes minores insulae in Vicariatu Apostolico Bataviensi hactenus Provinciae Neerlandicae Societatis nostrae conceditae ab eodem separantur et in novam Praefecturam Apostolicam, « de Celebes » nuncupandam, eriguntur. — Litt. Ap. (1).

BENEDICTUS PP. XV.

Ad futuram rei memoriam. Nobis supremum Ecclesiae clavum obtinentibus illud imprimis cordi est, ut christiani gregis tutiori custodiae ex aucto Pastorum numero provideamus. Cum igitur, ad nomen christianum in Indiarum Neerlandicarum insulis latius atque citius propagandum, opportunum visum sit consilium territorium Vicariatus Apostolici Bataviensis, hucusque iam pluries dismembratum, ulteriori divisioni subiicere, ab eodem Insulam Celebes aliasque eidem adiacentes separando, ex quibus nova efformaretur Praefectura Apostolica, aliis operariis evangelicis assignanda; Nos, omnibus rei momentis attento ac sedulo studio perpensis cum VV. FF. NN. S. R. E. Cardinalibus negotiis Propagandae Fidei praepositis, haec quae infrascripta sunt

(1) Editas in *Actis Ap. Sed.* XII (1920) 100 mense aprili superioris anni, has litteras nunc tantum in nostra *Acta Rom.* referre licuit.

decernenda existimavimus. Nimirum, ex certa scientia et matura deliberatione Nostris deque Apostolicae Nostrae potestatis plenitudine, praesentium vi perpetuumque in modum, Insulam vulgo *Celebes* eidemque continentes alias minores Insulas a Vicariatu Apostolico Bataviensi separamus, easque in Praefecturam Apostolicam *de Celebes* nuncupandam erigimus. Propterea volumus, ut haec nova Praefectura Apostolica *de Celebes* intra fines suos residentias civiles vulgo *de Menado* ac *de Celebes* cum adnexis (Onderhoorigheden) complectatur, eandemque Missionariorum a Sacro Corde Iesu apostolicis curis committimus. Porro haec statuimus, decernentes praesentes Litteras Nostras firmas, validas atque efficaces semper exstare ac permanere, suosque plenos atque integros effectus sortiri atque obtinere, illisque ad quos pertinent sive pertinere poterunt plenissime suffragari, sicque rite iudicandum esse ac definiendum, irritumque ex nunc et inane fieri, si quidquam secus super his, a quovis, auctoritate qualibet, scienter sive ignoranter, attentari contigerit. Non obstantibus contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo Piscatoris, die XIX novembris MCMXIX Pontificatus Nostri anno sexto.

P. Card. GASPARRI, *a Secr. Stat.*

2.

24 februarii 1920.

Facultas Praeposito Generali data adnectendi Coronis SS. Rosarii Indulgentias PP. Crucigerorum, cum potestate sibi Nostros subdelegandi, in aliud decennium prorogatur. — S. Poenit.

BEATISSIME PATER:

Praepositus Generalis Societatis Iesu, ad pedes Sanctitatis Vestrae provolutus humillime petit prorogationem gratiae concessae per Indultum Apostolicum datum die 15 martii 1910 oraculo vivae vocis, et a S. Congregatione S. Officii die 22 augusti eiusdem anni, ad decennium recognitum, quo sibi facultas tribuebatur adnectendi Coronis SS. Rosarii Indulgentias PP. Cru-

cigerorum, cum potestate eam subdelegandi Sacerdotibus eiusdem Societatis.

Et Deus, etc.

Die 24 februarii 1920.

Sacra Poenitentiaria Apostolica benigne annuit pro petita prorogatione ad aliud decennium, servato tenore concessionis in supplici libello memoratae.

Contrariis quibuscumque non obstantibus.

L. ✠ S.

B. COLOMBO, S. P. Reg.

NOTA. — Cfr. Resp. 29 decembris 1919, quo facultas applicandi ad rosaria B. M. V. indulgentias Crucigerorum conceditur omnibus Nostris qui sacerdotes sunt. *Acta Rom.* III (1919) 153.

3.

28 februarii 1920.

Dies festi S. Familiae, Purissimi Cordis B. M. V., B. Mariae Annae a Iesu de Paredes posthac celebrabuntur 19 ianuarii, 19 augusti, 2 iunii; ritus SS. Cosmae et Damiani ad duplicem minorem evehitur. — S. Rit. C.

SOCIETATIS IESU.

De mandato R^{mi}. Patris Praepositi Generalis Societatis Iesu, hodiernus eiusdem Societatis Postulator Generalis Sanctissimum Dominum Nostrum Benedictum Papam XV supplicibus votis rogavit 1° ut festum *Sanctae Familiae Iesu, Mariae, Ioseph*, in Calendario perpetuo Societatis Iesu affigi valeat diei 19 ianuarii sub ritu duplici maiori; siquidem plurimae titulo Sanctae ipsius Familiae Sodalitates ubique a Societate Iesu institutae sunt, quarum princeps in Urbe a Leone XIII Pontifice Maximo in templo Nominis Iesu declarata fuit; 2° ut festum *Purissimi Cordis B. Mariae Virg.*, sabbato post octavam Corporis Christi modo affixum in memorato Calendario, transferatur in diem 19 mensis augusti. Item 3° Orator suppliciter petivit, ut festum *Beatae Mariae Annae a Iesu de Paredes, Virg.* die 2 iunii sub

ritu duplici minori rursus Kalendario eiusdem Societatis inseratur; itemque 4° ut festum Universalis Ecclesiae, *Ss. Cosmae et Damiani Mm.*, die 27 septembris occurrens, ad ritum duplicem minorem iterum elevetur pro eadem Societate Iesu; haec enim ab Apostolica Sede primitus, enuntiata die, approbata fuit.

Sacra porro Rituum Congregatio, vigore facultatum sibi specialiter ab eodem Sanctissimo Domino Nostro tributarum, benigne annuit pro gratia in omnibus iuxta preces: servatis Rubricis. Contrariis non obstantibus quibuscunque.

Die 28 februarii 1920.

L. ✠ S.

A. Card. Vico Ep. Portuen. *Praef.*

ALEXANDER VERDE *S. R. C. Secr.*

4.

2 martii 1920.

Prorogatur ad decennium facultas recitandi Matutinum cum Laudibus diei subsequentis inde ab hora prima post meridiem. — S. C. de Rel.

BEATISSIME PATER:

Die 12 martii 1910 R. P. Franciscus Wernz, Praepositus Generalis Societatis Iesu, per rescriptum, cuius exemplar hic adnectitur, facultatem obtinuit ad decennium pro Societatis alumni Matutinum officium cum Laudibus diei subsequentis inde ab hora prima post meridiem recitandi.

Hodiernus autem Societatis Iesu Praepositus Generalis ad pedes Sanctitatis Vestrae prostratus humiliter petit prorogationem huius facultatis.

Et Deus...

Vigore facultatum a SSmo. D. N. concessarum, S. Cong. Neg. Relig. Sod. praeposita, attentis expositis, benigne annuit pro gratia prorogationis ad aliud decennium *servata in reliquis prioris concessionis forma et tenore.*

Romae, die 2 martii 1920.

L. ✠ S.

R. Card. SCAPINELLI, *Praef.*

MAURUS M. SERAFINI, *Abb., Secr.*

De translatione festi S. Ioannis Berchmans, Conf. — S. Rit. C.

REVERENDE IN XTO. P. PROVINCIALIS:

P. XTL.

Hisce, litteris cum R^a. V^a. communico decretum S. Rituum Congregationis, quae nuper indulsit ut festum S. Ioannis Berchmans, secundum preces a Societate ipsi porrectas, e die 13 augusti in diem 26 novembris transferretur. Non dubito quin R^a. V^a. sedulam datura sit operam ut, imminente praesertim centenaria commemoratione obitus sanctissimi adolescentis, iuvenes qui nobis instituendi concrediti sunt, acri exinde incitamento adducantur ad eximium suum caelestem patronum impensius colendum. Hac enim de causa, ut maior scilicet initio novi anni scholaris haberetur opportunitas ad cultum S. Ioannis in nostris Collegiis fovendum augendumque, potissimum curavimus, ut eam quam nunc consecuti sumus, translationem flagitemus ab Apostolica Sede.

Commendo me sanctis Sacrificiis.

Romae, 30 maii 1920.

R.^{ac} V.^{ac}

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

SOCIETATIS IESU.

R.^{mus} Pater Wlodimirus Ledóchowski, Praepositus Generalis Societatis Iesu, SS.^{mm} D. N. Benedictum Papam XV supplicibus votis rogavit, ut festum S. Ioannis Berchmans Confessoris, quod iuxta Kalendarium perpetuum totius Societatis Iesu reformatum ac die 25 novembris 1913 approbatum, die 13 augusti sub ritu duplici maiori celebratur, in diem 26 novembris fixe transferri valeat, officio S. Silvestri Abbatis ad ritum simplicem redacto: atque huiusce petitionis easdem rationes humillime depromit, quas E.^{mus} et R.^{mus} D. Cardinalis Desideratus Iosephus Mercier, Archiepiscopus Mechliniensis, omnesque Belgici Regni Episcopi pro eiusdem festi translatione fuse exposuerunt. Sacra porro Rituum Congregatio, vigore facultatum sibi specialiter ab eodem Sanctissimo Domino Nostro tributarum benigne indulsit, ut petitam variationem Kalendario in usum Societatis Iesu inseratur; nimirum: die 13 augusti Ss. Hippolyti et Cassiani Mm., *simplex* —

Die 26 novembris S. Ioannis Berchmans Conf. (d. a. ex 13 augusti), *dupl. maius*. Com. S. Silvestri Abb. (*duplex*) et S. Petri Alexandrini Ep. et M. — Servatis Rubricis. Contrariis non obstantibus quibuscumque. Die 12 maii 1920.

L. ✕ S.

A. Card. VICO Ep. Portuen., *Praef.*

ALEXANDER VERDE, S. R. C. Secr.

6.

13 maii 1920.

Litterae decretales Benedicti XV P. M. Ecclesiae consuetudo, quibus B. Margaritae M. Alacoque Sanctorum honores discernuntur, sanctimoniam Ven. P. Claudii de la Colombière et munus Societati Iesu ab ipso Christo D. N. delatum ostendendi omnibus thesauros divini eius Cordis, apostolica gravitate ad perpetuam rei memoriam enarrant (1).

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI AD PERPETUAM REI MEMORIAM.

...Sub primis sequentis anni venit Paraedium venerabilis pater Claudius de la Colombière, cuius scientia ac virtus maximi fiebat, Paraediensi Societatis Iesu domui praefuturus: utque primum asceterium a Visitatione adiit, Margarita Maria intimam vocem percepit aientem: « Ecce, quem tibi mitto ». Aliquando deinceps pos. habitam apud sanctimoniales a Visitatione concionem, pater de la Colombière petiit a matre de Saumaise quae-
nam esset soror illa cuius locum demonstrabat: et cum responsum fuisset, nomen illi sorori esse Margaritae Mariae, pater subdidit: « Est ea selecta quaedam anima ». Post haec mater de Saumaise iussit Margaritam Mariam animum omnem suum patri Claudio pandere. Cum perinvite in id illa ingrederetur, hortante illo, ingenue perfecit. Ipse pater humili virgini animum addidit; quin dubitaret de spiritu quo ducebatur, quippe ex obedientia eam non eximebat: Dei incitamenti obtemperans, totam se arbitrio eius permittens et gratificans, cum eius benignitatem

(1) Ex *Actis Ap. Sed.* XII (1920) 493 sqq.

miraretur, qui ab ancilla sua adeo obnitente non recesserat, communicationes eius, familiaria alloquia reverenti, humili, pergrato animo exciperet.

Quodam die, cum in aede a Visitatione pater de la Colombière, adstantibus sanctimonialibus, rem divinam faceret et secum bonitatem Dei reputaret, qua per sanctum sacrificium nobis se communicat, sensit se novo quodam et inexplicabili fervore erga eum accendi, uti patefactum Margaritae est. Cui, ad sanctas Epulas mox accedenti, Dominus Noster divinum Cor suum ostendit, ardentis fornacis speciem praebens: alia duo corda illi appropinquabant ut illi se devincerent et in illud demergerent. Vocem audierunt dicentem: «Ita sanctus amor meus tria haec corda in aeternum coniungit». Alia duo corda erant cor Margaritae Mariae et cor patris Claudii. Praecepit praeterea Dominus ancillam suam eidem patri divini sui Cordis thesauros manifestare ut eorum pretium et utilitatem pervulgaret: sibi autem addebat libere, divinorum horum bonorum, veluti fratrem ac sororem, ambos esse aequae participes.

Nam ad aeternam memoriam visum est insigne illud quod Margaritae Mariae, anno millesimo sexcentesimo septuagesimo quinto, est obiectum inter octo dies qui Corporis Domini festum excipiunt. Nam cum ipsa coram sanctissimo Sacramento Dei adstaret, divinus Sponsus eximia in dilectam suam beneficia profudit: quae et magno opere impellebatur, quoquo pacto facultas suppeteret, gratiam ei referre. «Nulla mihi», inquit Ille, «erit a Te remuneratio acceptior, quam si tu id agas, quod a te toties petii». Tum divinum Cor suum aperuit et inquit: «Ecce hoc Cor, quod homines tanto opere dilexit, quod ita rei nulli pepercit, ut ad amorem suum declarandum se confecerit et consumpserit: illorum vero pars maxima ingrato me animo remunerantur, impudentia sua, sacrilegiis, veterno, despicientia, quam in hoc amoris sacramento mihi exhibent: id vero molestissime patior, a cordibus quoque devotis mihi tali me modo tractari. Propterea a te peto, ut sexta feria, quae octo dies sequitur sanctissimo Sacramento sacros, praecipuum sollemne instituatur ad Cor meum honorandum: quo die sancta de altari erunt a fidelibus libanda et adhibenda simul honorabilis compensatio, ad reparandas indignitates, in sanctissimum Sacramentum per eos dies inlatas, quibus populo adorandum propositum fuit.

Despondeo ego tibi, Cor meum se fore dilataturum, ad divini amoris sui actiones ubertim in illos effundendas qui illud tali honore afficiant aliisque ad haec agenda exstent auctores ». Cum Dominus ita dilectam sponsam alloqui dignatus esset, illa respondit: « Sed haec, Domine mi, a tam misera ac peccatrice creatura tu petis? quae tuis studiis sua ipsius indignitate officiet? » At ille: « Oh imperitam sane virginem! Tene tandem latet, imbecillimis me naturis uti, quibus accerrimas confundam? » Ipsa vero: « Quibus rebus transigere haec queam, tu igitur mihi praebeas ». Denuo porro Dominus: « Servum meum (patrem nimirum de la Colombière) adhibe: meis verbis dic ei, ad religionem hanc constituendam nervos omnes intendat et ad divini Cordis mei votum explendum: coram impedimentis, quae incident, ne abiiciat animum; sciat omnia posse eum, sibi qui omnino diffidat, quo virtuti meae sese permittat ».

Cum Margarita Maria mandata divina ad patrem Claudium detulisset, ab eo iussa est quae sacri Cordis religionem respiciebant et alia plura Dei gloriae utilia, quorum in partem ipse vocabatur, litteris mandare et scriptum sibi tradere, ut comode posset meditari. Continenter igitur, huius piaie religionis duo praecones, ab ipso Domino delecti, divini Iesu Cordis diem festum primi celebrarunt, die vigesima prima iunii eiusdem anni millesimi sexcentissimi septuagesimi quinti, quo se ei addixerunt et paratos sunt professi ad omnia suscipienda et toleranda, quibus Eius proposita perficerentur. Sed, non ita multo deinceps, Margarita Maria auxiliis orbata est patris de la Colombière qui, exeunte mense septembris sequentis anni, ad Anglicam aulam est profectus, ubi ducissae Eboracensi a sacris esset concionibus. Hoc discidium acerbius illa tulit: quam ob rem a caelesti Sponso reprehensa est, eam ita arguente: « Quid hoc? nonne tibi sum ego satis, qui principium tuum ac tua finis exsto? ».

(p. 497) ...Ipsis illis diebus, pater de la Colombière, fidei causa ex Anglia deturbatus, cum per Paraedium oppidum iter haberet, matrem Greyfié invenit de Margarita Maria et mirabilibus, quae in ea fiebant, paulo haesitantem. At scitus vir eam confirmavit significans dubium sibi non esse in ea sorore gratiam Dei operari. « Eequid vero attinet, subdebat, si de diaboli illusionibus agatur, quandoquidem eosdem effectus, quos Dei gratiae, pariunt? Cuius tamen rei nulla species est: ita enim gerens, eam decipere dia-

bolus volens, se ipse deciperet; quippe humilitas, absoluta obedientia, simplicitas, arbitrii cohibitio tenebrarum spiritus non sunt illi quidem fructus ».

(p. 499) ...Mense augusti eiusdem anni, pater de la Colombière Paraedium rediit, ut pergravis morbus, quo afflictabatur, eo in oppido curaretur: qui iis doloribus et virium ea infirmitate iam tenebatur ut vix loquendi superesset facultas. Ante tamen hiemalis temporis initium, potuit asceterium a Visitatione aliquoties adire et sororem Alacoque atque reliquas spirituales filias convenire. Brevi tamen fuit istius conditio, ut facile comperiretur Paraediensis aëris temperiem eius valetudini minus esse accommodatam: quare de eo transmittendo consulebatur apud Rhodanum flumen, Lugduni seu Viennae, ubi natale caelum hauriret. Clanculum iam iis apparatis, quibus ad iter opus erat, et frater ad eum deducendum, die vigesima nona mensis ianuarii anni millesimi sexcentissimi octogesimi secundi, Paraedium advenerat, quum domina Mayneaud de Bisefranc, rem odoratam Margaritae Mariae renunciavit, quae ei negotium dedit diceret patri Claudio, per obedientiam si esset fas, se illo itinere abstinere. Petente eo ut scripto soror consilium explicaret, illa exaravit in schedula: «Dixit mihi, istic velle se tuae vitae sacrificium ». Igitur itinere supersessum est.

Claudius de la Colombière Paraedii, die decima quinta februarii anni millesimi sexcentissimi octogesimi secundi, hora septima vespertina obiit et cum postridie mane in asceterio nunciaretur, Margarita Maria inquit: « Pro eo orate et curate, ut ubicumque oretur ». Hora vero undecima, eadem ita loquuta est: « Moeroris facite finem: invoke eum, nolite quidvis timere; ad opem enim vobis ferendam, quam unquam, modo aptissimus est ». Miranti vero matri Greyfié sororem preces et afflictationes, quemadmodum agere pro ceteris consueverat, pro defuncto patre non petere, suaviter et hilare ea inquit: « Nihil sane talibus necesse est; quippe ea est conditio eius ut pro nobis oret: bonitate enim ac misericordia sacri Cordis Domini Nostri, decora sede in coelis potitur; tantum, ut Deo satisfaceret, de quadam in diligendo ei segnitia a beatifica visione dimotus est, ex qua hora morti occubuit, usque donec inanimum corpus conditum est ». Cum vero humilis virgo schedulam illam, quam ad moriturum patrem Claudium dederat recuperare conaretur, pater Bour-

guignet, domui Societatis Iesu praepositus, dixit universum domus tabularium se citius daturum quam prophetica illam schedulam.

(p. 501) ...Antecedente anno, Lugduni typis editus erat *Recessus spiritualis* auctore Claudio de la Colombière et, non multo post, ille libellus Paraedium est allatus et in coenaculo devotarum virginum cum earum multa atque pia voluptate coeptus recitari: omnes enim illum patrem plurimi faciebant nec erat ulla quae de rebus, in illis paginis contentis, vel minimum esse subdiffidendum suspicaretur. Brevi vero in illum locum ventum est in quo narratur de quadam persona quacum Deus familiariter versatur et cui, ante sanctissimum Sacramentum oranti, ipse Deus petierat ut sanctissimi Cordis sui diem festum, nono die post divini Sacramenti festum instituendum curaret; et ab illa persona hoc divinum iussum ad *Recessus* scriptorem transmissum esse. Igitur cum in coenaculo iste locus recitaretur, sanctimoniales cognoverunt agi de quadam re super naturam atque divina, quae in aede atque intra illius asceterii muros contigerat, et personam illam, et privilegiis tam excelsis animam ditatam, esse sororem Margaritam Mariam Alacoque. Imo, mensis sublatis, tempore sororum relaxationis, aliqua ex ipsis Margaritae Mariae occurrere non dubitavit et de re illa disertim alloqui: haec autem de rebus in *Recessu* narratis, in quibus praecipuam partem habuerat, nihil infitiata respondit, ex his iustam sibi causam esse ut abiectionem suam diligeret. At ex hac *Recessus* lectione eius sanctitatis famam vehementer apud omnes sorores firmatam esse, non est equidem mirandum.

Cum vero, anno millesimo sexcentesimo octogesimo quinto, esset in domo Paraediensi Societatis Iesu pater Ignatius Rolin, a Domino ancillae suae assignatus est, qui eius animae moderaretur. Huic illa totius vitae confessionem egit: qui, ea audita ac mature perpensa, iussit omnia, quae per integram suam aetatem sibi contigerant, eam scriptis mandare. Ita ipsa, obedientia adacta illam *Autobiographiam* exaravit, cui debemus si multa memoriae prodita sunt, quae secus nos omnino laterent.

(p. 502) ...Patre Rolin assentiente atque impellente, anno millesimo sexcentesimo octogesimo sexto, Margarita Maria voto se obligavit sanctissimo Iesu Cordi arctius absolute et perfecte addicturam; ei se tum in gaudiis, tum in doloribus omnino permittentem; seque plane neglecta, ipsum diligere promittentem,

ipsi satisfacturam; silenter omnia agentem ac tolerantem eius victimam perpetuo futuram. Praeterea promisit adversarios quosque suos ex animo dilecturam, in praecipuorum amicorum numero eos habituram, commodis illorum inservituram, quidquid sibi beneficii fieret facultas in eos collaturam.

(p. 505) ...Eodem Visitationis festo die subsequentis anni (1687), sorori Margaritae Mariae ante sanctissimum Sacramentum adstanti, altus latusque locus mirae pulchritudinis visus est. In medio, velut in igneo solio, fulgebat sanctissimum Cor Iesu; hinc erat beatissima Virgo, illinc sanctus Franciscus Salesius et pater de la Colombière; apparebant praeterea devotae filiae a Visitatione tutelaribus suis angelis sociatae.

Quas alloquens, ita hortabatur caeli Regina: « Venite, dilectae filiae, huc accedite ». Et Cor divinum ostendens haec addebat: « Ecce divinus hic thesaurus, qui vobis est potissimum patefactus, propter studium, quo institutum vestrum ipse complectitur, quod, uti Beniaminum suum, unice diligit et, prae reliquis, hoc vult beneficio locupletare. Neque vero oportet, vestras animas tanto thesauro solas frui: sed opus est, alios quoque homines vos facere eius participes et, per orbem universum, liberaliter illum dividere; qui sumptibus nequit absumi et inde quo magis hauritur, eo magis est trahendum ». Tum ad patrem de la Colombière conversa inquit: « Tibi vero, divini mei filii servo fideli, pretiosi huius thesauri pars magna assignatur: si enim filiabus a Visitatione conceditur ut homines ad eum cognoscendum ac diligendum appellent et universis distribuant: tuae Sodalitatis patribus munus defertur, ut omnibus ostendant huius thesauri utilitatem ac virtutem ».

7.

10° novembris 1920.

Facultas celebrandi supplicationes per triduum in honorem S. Margaritae M. Alacoque. — S. Rit. C.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

Transmitto ad R.^{am} V.^{am} exemplum Rescripti, quo S. Rituum Congregatio indulget, ut, consuetis privilegiis, supplicationes per triduum in honorem S. Margaritae Mariae Alacoque, primo hoc anno ab eius in caelites cooptatione, in omnibus templis Societatis celebrari possint.

Rescripto adiicio Instructionem hac de re ab eodem Sacro Consilio datam. illud R.^{am} V.^{am} rogans, ne gravetur invigilare, ut quae ibi praescribuntur diligenter serventur.

Faxit Deus, ut preces quae optatissima hac opportunitate cum privatim tum publice fundentur in gratiarum actionem divinae Maiestati, hoc nobis insigne beneficium, nova Patrona deprecante, impetrent, ut scilicet strenui constantesque perstemus in spiritu S. Parentis nostri custodiendo fovendoque, quo pleni roboratique iucundum sane erit nos omnino impendere in provehenda suavissima illa divini Cordis religione, quam Dominus Noster dilectae suae Alumnae misericordii consilio revelavit, et genuinis Societatis filiis potissimum tradidit suadendam non modo selectis quibusdam christifidelibus, verum etiam cunctis nationibus toto terrarum orbe.

Commendo me ss. SS.

Romae, 22 novembris 1920.

R.^{ae} Vac.

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

BEATISSIME PATER:

Praepositus Generalis Societatis Iesu ad pedes S. V. humiliter provolutus, petit pro omnibus ecclesiis Societati commissis facultatem celebrandi sollemne triduum, perdurante anno canonizationis, in honorem Sanctae Margaritae Mariae Alacoque, cum privilegiis expressis in Instructione S. Congregationis Rituum 22 maii 1912.

SOCIETATIS IESU.

Sanctissimus Dominus noster Benedictus Papa XV, referente infrascripto Cardinali Sacrae Rituum Congregationi Praefecto, petitum indultum celebrandi in omnibus ecclesiis Societati Iesu commissis sollemne triduum in honorem S. Margaritae Mariae Alacoque cum privilegiis Missae propriae et Indulgentiae plenariae et partialis benigne concessit; servata tamen Instructione S. R. C. quae huic Rescripto adiicitur. Contrariis non obstantibus quibuscumque.

Die 10 novembris 1920.

A. Card. VICO Ep. Portuen. *Praef.*

ALEXANDER VERDE S. R. C. *Secr.*

INSTRUCTIO SACRORUM RITUUM CONGREGATIONIS

SUPER PRIVILEGIIS QUAE IN TRIDUO VEL OCTIDUO SOLLEMNITER CELEBRANDO
INTRA ANNUM A BEATIFICATIONE VEL CANONIZATIONE PER RESCRIPTUM
SACRAE IPSIUS CONGREGATIONIS A SUMMO PONTIFICE CONCEDI SOLENT:

I. In sollemniis, sive triduanis sive octiduanis, quae in honorem alicuius Sancti vel Beati celebrari permittuntur, Missae omnes ob peculiarem celebritatem dicantur cum *Gloria et Credo*, et cum Evangelio S. Ioannis in fine, nisi legendum fuerit ultimum Evangelium Dominicae aut Feriae, aut Vigiliae, quoties de his facta fuerit commemoratio.

II. Missa sollemnis seu cantata, ubi altera Missa saltem lecta de Officio currenti celebretur, dicatur cum unica Oratione; secus fiant illae tantummodo commemorationes quae in duplicibus primae classis permittuntur. Missae vero lectae dicantur cum omnibus commemorationibus occurrentibus, sed orationibus de tempore et collectis exclusis. Quoad Praefationem servantur Rubricae ac Decreta.

III. Missam cantatam impediunt tantum Duplicia primae classis, eiusdemque classis Dominicae, nec non feriae, vigiliae et octavae privilegiatae, quae praefata duplicia excludunt. Missas vero lectas impediunt etiam Duplicia secundae classis, et eiusdem classis Dominicae, et Feriae, Vigiliae atque Octavae quae eiusmodi duplicia primae et secundae classis item excludunt. In his autem casibus impediendi, Missae dicendae sunt de occurrente festo, vel Dominica, aliisque diebus ut supra privilegiatis, prouti ritus diei postulat, cum commemoratione de Sancto vel Beato et quidem sub unica conclusione cum Oratione diei in duplicibus primae et secundae classis; aliis autem diebus commemoratio de Sancto vel Beato fiat sub distincta conclusione post orationem diei.

IV. In Ecclesiis, ubi adest onus celebrandi Missam Conventualem, vel Parochialem cum applicatione pro populo, eiusmodi Missa de occurrente Officio nunquam omittenda erit.

V. Si Pontificalia Missarum de Sancto vel Beato ad thronum fiant, haud Tertia canenda erit, Episcopo paramenta sumente, sed Hora Nona: quae tamen Hora de ipso Sancto vel Beato semper erit; substitui nihilominus eidem Horae de die pro satisfactione non poterit.

VI. Quamvis Missae omnes vel privatae tantum, impediri possint, semper nihilominus secundas Vesperas de Sancto vel Beato sollemniores facere licebit absque ulla commemoratione, quae Vesperae tamen de novo Sancto vel Beato pro satisfactione inservire non poterunt.

VII. Aliae functiones ecclesiasticae praeter recensitas de Ordinarii consensu semper habere locum poterunt, uti Homilia inter Missarum sollemnia, vel vespere Oratio panegyrica, analogae in honorem Sancti vel Beati fundendae preces, et maxime sollemnis cum Venerabili Benedictio. Postremo vero Tridui vel Octidui die Hymnus *Te Deum* cum versiculis *Benedicamus Patrem...*, *Benedictus es...*, *Domine, exaudi...*, *Dominus vobiscum...* et oratione *Deus, cuius misericordiae...* cum sua conclusione nunquam omittetur ante *Tantum ergo...* et orationem de SS.^{mo} Sacramento.

VIII. Ad venerationem autem et pietatem in novensiles Sanctos vel Beatos impensius fovendam, Sanctitas Sua, thesauros Ecclesiae aperiens, omnibus et singulis utriusque sexus Christifidelibus qui, vere poenitentes, confessi ac Sacra Synaxi refecti, ecclesias vel oratoria publica, in quibus praedicta triduana vel octiduana sollemnia peragentur, visitaverint, ibique iuxta mentem eiusdem Sanctitatis Suae per aliquod temporis spatium pias ad Deum preces fuderint, indulgentiam plenariam in forma Ecclesiae consueta, semel lucrandam, applicabilem quoque animabus igne piaculari detentis benigne concedit: iis vero qui, corde saltem contrito, durante tempore enunciato, ipsas ecclesias vel oratoria publica inviserint, atque in eis, uti supra, oraverint, indulgentiam partialem centum dierum semel unoquoque die acquirendam, applicabilem pari modo animabus in purgatorio existentibus, indulget.

Ita reperitur in Actis et Regestis Secretariae Sacrorum Rituum Congregationis. Die 24 maii 1912.

L. † S.

† PETRUS LA FONTAINE, Episc. Charystien.
S. R. C. Secr.

8.

19 novembris 1920.

Conceduntur indulgentiae omnibus qui festa saecularia S. Ioannis Berchmans celebrabunt. — S. Poenit.

BEATISSIMO PADRE:

Arturo Vermeersch, sacerdote della Compagnia di Gesù, preside del Comitato centrale Italo-Belga per la celebrazione del III centenario della morte di S. Giovanni Berchmans, prostrato ai piedi della Santità Vostra, espone umilmente quanto segue:

In quest'anno giubilare, che incomincia il 26 novembre p. v., avranno luogo frequenti pellegrinaggi di fedeli che *turmatim* si recheranno in Roma, presso la tomba del Santo, a Lovanio ove si conserva il Cuore del medesimo e a Diest, ove S. Giovanni nacque e dove conservansi alcune sue reliquie. In molti altri luoghi poi, nella ricorrenza del giorno natalizio del Santo (13 agosto) e della festa (26 novembre) si terranno solenni sacre funzioni. A maggior profitto spirituale dei fedeli, l'oratore implora le seguenti indulgenze:

I. *Plenaria*: a) ogni volta che confessati e comunicati, prenderanno parte devotamente ai suddetti pellegrinaggi e preghe-

ranno secondo l'intenzione del S. Pontefice; b) se, confessati e pregando come sopra, si comunicheranno il 13 agosto o il 26 novembre dell'anno giubilare, oppure in un giorno del relativo triduo o novena od ottavario.

II. *Parziale*, di sette anni ed altrettante quarantene, ogni volta che assisteranno, con cuore contrito, alle predette sacre funzioni.

Che della grazia, ecc.

Die 19 novembris 1920. Sacra Poenitentiaria Apostolica benigne annuit pro gratia iuxta preces. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

B. COLOMBO, *S. P. Reg.*

F. BORGONGINI-DUCA *S. P. Secr.*

9.

22 decembris 1920

Decernitur constare de Ven. Servi Dei Roberti Cardinalis S. R. E. Bellarmino virtutibus in gradu heroico. — S. Rit. C.

AD OMNES PRAEPOSITOS PROVINCIARUM.

REVERENDE IN XTO. PATER PROVINCIALIS:

P. XTI.

Cum hodie sollemniter promulgatum esset decretum, quo virtutes Ven. Roberti Bellarmino e nostra Societate gradum attigisse heroicum declarantur, illius exemplar ad R.^{am} V.^{am} sine mora transmittendum curavi, quod cum omnibus Nostris communicare velit. Nunc vero una cum hisce litteris ephemeridem mitto *Osservatore Romano*, quae refert et Summi Pontificis allocutionem ad nos confertamque auditorum coronam et verba mea, quibus illi gratissimos universae Societatis per eam occasionem sensus manifestavi. Utraque autem oratio, latine quoque redita, mox in *Actis Romanis* edetur.

Grates igitur persolvamus maximas Deo qui nobis concesserit oculis cernere hunc primum Ven. Roberti Bellarmino triumphum, a tribus fere saeculis magnopere desideratum. Sed ut grati animi testificatio Deo placeat et ad maximam in terris Ven. Roberti gloriam comparandam cito conducatur, studeamus sublimes huius virtutes strenue imitari earumque notitiam, qua scriptis, qua colloquiis, in vulgus spargere.

Post Deum, gratias non solum habeamus verum etiam cumulate referamus Beatissimo Patri, Benedicto XV, pias pro eius conservatione et incolumitate preces multiplicando, quippe qui pro nobis perfecit id, quod eius decessoribus bene multis concessum non est, tantoque amore minimam nostram Societatem prosequatur, ut ceteris hoc quoque insignis benevolentiae documentum addiderit.

Commendo me ss. SS.

Romae, die 22 decembris 1920.

R. ac V. ac

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

ROMANA

BEATIFICATIONIS ET CANONIZATIONIS VEN. SERVI DEI ROBERTI S. R. E. CARDINALIS BELLARMINO SOCIETATIS IESU.

SUPER DUBIO:

An constet de virtutibus theologalibus, Fide, Spe et Caritate in Deum et Proximum, nec non de cardinalibus, Prudentia, Iustitia, Fortitudine et Temperantia earumque adnexis, in gradu heroico, in casu et ad effectum, de quo agitur?

Quis fuerit venerabilis Dei Servus ROBERTUS S. R. E. Cardinalis BELLARMINO, quantis fulserit exornatus virtutibus, quae scientia praestiterit ac doctrina, paucis complecti difficillimum sane est opus; ex iis tamen, quae pretiosum eiusdem proxime antecesserunt, comitata et subsecuta sunt obitum, arguere saltem licet atque adumbrare. Cuncta siquidem, quae hoc de loco distincte copioseque descripta reperiuntur in actis, qui animo reputaverit complexusque cogitatione fuerit, is profecto facere non poterit, quin ipsius venerabilis Dei Famuli vitam, actiones gestasque res absolutissimo quodam intueatur compendio, reflexoque veluti lumine fidelem quoque venerabilis Viri contempletur imaginem, eximiam morum sanctitatem praestantemque doctrinam arctissimo societas foedere, prae se ferentem, simulque confirmatam agnoscat Benedicti XIV sententiam, magnum constituentis in obitu Servorum Dei momentum, si quidem *finis vitae illustris sit et sanctimonia plenus et publica praesertim testifi-*

catione notatus; reique hanc afferentis rationem: quum, uti dici solet, exitus acta probet (lib. III, cap. 38).

Nil proinde mirum, si, nulla fere interiecta mora, admota fuerit manus ad iuridicas colligendas probationes, quarum ope introductio obtenta est causae Beatificationis, brevique patuerit etiam aditus praecipuae, quae de virtutibus est, quaestioni; de iis namque, quum per illud tempus anteparaepratoria in usu nondum esset Congregatio, in praeparatoria primum actum est Congregatione, quae die septima septembris mensis anni millesimi sexcentissimi septuagesimi quinti habita fuit.

Verumtamen, quae huc usque tam prospere expediteque processerant Servi Dei ROBERTI S. R. E. Cardinalis BELLARMINO Beatificationis causa, vix atque ad generalem deducta est Congregationem, quae coram sa. me. venerabili Innocentio Papa XI, die vigesima sexta septembris anni millesimi sexcentissimi septuagesimi septimi, coacta fuit, cito incidit in scopulos, et magnas subinde experiri coepit repugnantias; easque nequaquam ex eo esse repetendas, quod heroicae venerabilis BELLARMINO virtutes uberibus idoneisque communitae non essent probationibus, sed longe aliis de causis suum duxisse ortum, vel ipsae suadebant, quas ad nocendum adhibitas fuisse constat, machinationes, cum, non multos ante annos, publici iuris quaedam magni pretii facta sunt documenta, quae ipsum Benedictum Papam XIV suum habent auctorem, e quibus, quodnam laudati Summi Pontificis, circa christianas a venerabili BELLARMINO heroico gradu exercitas virtutes, *iuxta acta et probata*, exstiterit iudicium, ab eoque rite promulgando curnam ille abstinerit, satis superque innotescit.

Revera, nedum Ecclesiae catholicae hostes, verum et corruptae praeiudicataeque opinionis homines, qui, longo varioque saeculorum cursu, Servi Dei BELLARMINO Beatificationis causam perdere sunt minitati, potius quam unum BELLARMINO, ipsam solidae sanaeque doctrinae altricem, benemerentissimam Societatem Iesu, quae iure meritoque tanto gloriatur alumno, procul dubio spectarunt. Audaciores proinde effecti eo, quem sub venerabili Innocentio Papa XI sortiti fuerant, successu, celebre quoddam contrarium evulgando Votum, severissima etsi secreti lege contextum, illud prorsus latere debuisset, eadem sub Benedicto Papa XIV vaferissima renovarunt molimina, utque facilius

extremum inclitae Societatis Iesu maturarent exitium, quae in binis praegressis generalibus Congregationibus lata fuerant, typis cusa, in vulgus spargenda curarunt negativa suffragia. Quae tamen hoc praecipuo capitalique inficiuntur vitio; quod videlicet, quavis posthabita positiva heroicarum virtutum demonstratione, tota fere sunt in recensendis, quos eorum auctoribus in venerabili BELLARMINO deprehendere visum est, defectibus; ideoque diversam ab ea, cunctis in disceptationibus servanda, sectantur methodum, quae, recenti hac aetate, non mediocri cum veritatis detrimento, a nonnullis, quo minus manifestis, eo nocentioribus, instaurata fuit. Hi porro quum probe calleant, post institutae quaestionis valide strenueque confectam demonstrationem, nonnisi postremo loco ad difficultatum, si quae contra facere videantur, solutionem descendere, idem profecto esse, atque difficultates ipsas enervatas fermeque dilutas reperire, ad eam artem callidam sane saepe confugiunt, ut, sueto interverso perturbatoque ordine, difficultatem in thesim et thesim in difficultatem immutare non vereantur.

Equidem, ut, unde est exorsus, eo revertatur sermo, quibus opus, suo tempore, fuerat, elementa ad necessariam apparandam et accurandam de heroicis venerabilis BELLARMINO virtutibus probationem, neque pauca numero neque exiguae molis volumina continent, sive manuscripta, sive typis impressa; eaque in duobus vetustis sacrae rituum Congregationis et Postulationis Societatis Iesu delitescunt tabulariis, ad quae, ceu pro religiosa archivorum custodia sapienter conditae postulant leges, interdictus est aditus, et, quibusdam dumtaxat exstantibus conditionibus, accedere vix licet ad consulendum. Contra, opusculum, quod cuncta complectitur adversa Causae BELLARMINO suffragia, venale prostabat et prostat adhuc; illud ideo haud paucorum versatum est in manibus, quorum nonnulli, sicut valde proclive est conicere, avidae cupideque ipsum lectitarunt. Nec fortasse defuit, qui ex unis difficultatibus, quae inibi mira quadam arte ac industria percensentur, universa tamen seposita Servi Dei vita, quodque gravius, incompetis omnino peculiaribus eiusdem Famuli Dei virtutibus, ad quas propositae referentur difficultates, iam in promptu omnia se habere sit arbitratus, quibus eandem dignosceret iustoque pretio existimaret venerabilis BELLARMINO Causam. Ast vehementer hac opinione sua falsus utique ille fuisset, prout insigniter falleretur, qui, ardua quadam oborta controversia,

eam, praecisione facta a supremis principiis, quae subiectam, de qua agitur, materiam regunt et moderantur, se certo ac tuto di-rempturum speraret.

Quibus ex omnibus non difficile explicatu est, qui factum sit, ut perdiu vehementerque expectatum ad haec usque tempora suum adepta non fuerit exitum de heroicis venerabilis BELLARMINO virtutibus Causa, donec Sanctissimus Dominus noster BENEDICTUS Papa XV, inde fere a Sui pontificatus exordio, Suos in eam convertit oculos. Quamvis autem e Sibi' satis explorata vicissitudinum historia, quibus obnoxia facta fuit de venerabilis BELLARMINO virtutibus quaestio, iamdiu a Decessore Suo Benedicto Papa XIV quaestionem ipsam pro diiudicata ac definita haberi posse censeret, nihilominus, ut, magis quo fieri posset, singulari prospiceret Causae dignitati, Reverendissimorum Cardinalium sacris tuendis ritibus praepositorum, cum interventu et voto Praesulum Officialium, prae habere voluit consultationem. Utque haec, nedum extrinseca auctoritate, sed factis inniteretur nec non vi et pondere argumentorum, quae accommodata essent ad persuadendum, eadem, qua nuper memoratum immortalis memoriae Praedecessorem Suum Benedictum Papam XIV in hac ipsa de venerabilis BELLARMINO virtutibus Causa usum fuisse noverat, duci se regique praetulit norma. Eapropter, dum R. P. Fidei Promotori generali hoc dedit negotium, ut obiectivam de statu Causae texeret relationem, auctor insimul exstitit, ut actores quaecumque, sive pro sive contra facere possent, proferrent in medium. Providae iussioni, uti par erat, obsequenter paruerunt et R. P. Fidei Promotor generalis, qua peritia praestat ac sedulitate, obiectiva de statu Causae confecta relatione; et solertes actuosique actores, edito exhibitoque volumine, quod duabus constat partibus. Quarum una R. P. Pauli Dudon, e Societate Iesu, affabre elaborata lucubratio est, qua singulas cernere datur totius Causae phases praeclaris cum eiusdem meritis coniunctas. Altera perfectum sane est opus numerisque omnibus absolutum, a Cardinali Carolo Alberto Cavalchini concinnatum, eidem, tamquam causae Relatori, a Benedicto Papa XIV commissum, quo cuncta, quae, tam ex adverso quam pro efficaci Causae tuitione illuc usque adducta utrinque fuerant, optime, perite ornatique resumuntur. Adiectae tres succedunt appendices, quarum prima Commentariolum exterioris vitae suae a venerabili BELLARMINO conscriptum exhibet, secunda ac tertia satis notum cum suis

additamentis Cardinalis Dominici Passionei sub aspectum ponunt Votum, quod, utpote aetate posterius, alia tria, in generali iam Congregatione coram venerabili Innocentio Papa XI emissa, veluti summa, complet atque perficit.

Ita ad novissimum sibi propositum certamen de heroicis venerabilis BELLARMINO virtutibus Causa accessit; et quam apte quamque valide parata et instructa accesserit, mirifice comprobavit eventus. In ordinariis quippe sacri huius Ordinis comitiis, quae, die decima sexta superioris mensis novembris, celebrata sunt, referente Reverendissimo Cardinali, causae Ponente, Aidano Gasquet, omnibus, qui convenerant, tum Reverendissimis Cardinalibus, tum Praesulibus Officialibus, haec una eademque sententia fuit; nimirum, ita discussas fuisse et comprobatas heroicas venerabilis Servi Dei ROBERTI S. R. E. Cardinalis BELLARMINO virtutes, ut procedi possit ad ulteriora in casu, et ad effectum, de quo agitur. Sanctitas vero Sua, audita relatione per infrascriptum Cardinalem sacrae rituum Congregationi Praefectum, supremum iudicium Suum de more prorogandum duxit, ut, communibus interim fuis Deo precibus, congruum suppeteret tempus ad caeleste lumen implorandum. Quod quidem praestitum quum fuerit, decretoriam sententiam Suam pronuntiare statuit hodierna auspiciatissima die, quae Suae ordinationis sacerdotalis et episcopalis consecrationis anniversaria est. Quapropter, sacris piensissime operatus, ad Vaticanas Aedes arcessiri iussit Reverendissimos Cardinales Antonium Vico, Episcopum Portuensem et S. Rufinae, sacrae rituum Congregationi Praefectum, et Aidanum Gasquet, causae Relatorem, una cum R. P. Angelo Mariani, Fidei Promotore generali, meque insimul infrascripto Secretario, eisque adstantibus, solemniter edixit: *Constare de virtutibus theologalibus, Fide, Spe et Caritate in Deum et Proximum, nec non de cardinalibus, Prudentia, Iustitia, Fortitudine et Temperantia earumque adnexis venerabilis Servi Dei ROBERTI S. R. E. Cardinalis BELLARMINO, in gradu heroico, in casu et ad effectum, de quo agitur.*

Hoc Decretum publici iuris fieri et in acta sacrae rituum Congregationis referri mandavit pridie undecimo calendas ianuaras anno MCMXX.

L. ✠ S.

A Card. Vico Ep. Portuen. et S. Rufinae, S. R. C. Praef.

ALEXANDER VERDE Secr.

Oratio Patris Nostri ad Summum Pontificem habita cum decretum promulgaretur de virtutibus heroicis Ven. Servi Dei Roberti Bellarmino.

BEATISSIMO PADRE:

Immensa fu la gioia che noi provammo quando, or sono quattro anni, Vostra Santità si degnava di dichiarare la eroicità delle virtù del Ven. P. Giuseppe Maria Pignatelli per essere egli stato l'anello più cospicuo che unisse all'antica la risorta Compagnia di Gesù; ciò che ci dava speranza che quello stesso Spirito, che aveva dato una gloriosa schiera di Servi di Dio alla Compagnia e alla Chiesa nei secoli passati, sarebbe rimasto anche per l'avvenire fra noi operoso e fecondo di Santi. Oggi non minore è la gioia che ci riempie l'animo nel sapere attribuito il medesimo onore ad un altro nostro confratello, il Ven. Roberto Bellarmino, umile religioso egli pure, ma chiamato a risplendere nel Sacro Collegio dei Cardinali come faro luminoso nella Chiesa santa di Dio. Ragione della nostra viva letizia, non è l'eccelsa dignità, cui egli con rara dispensa venne innalzato, dignità dalla quale, come da ogni altra, dobbiamo fuggire, memorì, secondo egli stesso fu, del nostro voto particolare, ma il ricevere provvidenzialmente in lui dalla Chiesa un nuovo insigne modello di virtù e di dottrina quanto mai opportuno nei tempi presenti.

Infatti fra i Santi, Beati e venerabili Servi di Dio, che l'azione dello Spirito Santo così varia e misericordiosa nella distribuzione delle grazie, si piacque di suscitare fra noi nelle diverse classi e nei diversi uffici, risplende in modo singolare il Bellarmino come teologo eminentissimo, incomparabile scrittore, principe degli apologisti moderni. Mirando a sentire in tutto con la Chiesa Romana, sulle orme dei grandi Padri e Dottori, egli tenne sempre davanti agli occhi i bisogni della società cristiana e cercò investigare con isquisita diligenza le insidie dei nemici per poterle, scoperte, efficacemente combattere colle armi della verità.

Ciò fece soprattutto negli immortali suoi volumi « *Disputationes de controversiis fidei adversus huius temporis haereticos* », riusciti mirabili sintesi della dottrina cattolica trionfalmente difesa dagli errori del tempo suo, ed opera eminentemente apostolica che illuminava in uno le menti e convertiva al vero migliaia di cuori. E poichè le eresie, sostenute dai re e dai principi, assalivano di quei giorni con inaudita veemenza la Chiesa ed il Vicario di Cristo, eccolo farsi innanzi acerrimo difensore dei diritti e dei privilegi della Sposa di Cristo, vindice indomito dell'autorità e della infallibilità del Romano Pontefice non meno contro il protestantesimo che contro gli errori del gallicanismo. Fu scritto che « nessuno meglio di lui sostenne la causa della Chiesa Romana in generale e del Papato in particolare » ed il Bossuet affermò che il Bellarmino era colui « in quo uno vel maxime adversariorum (Gallicanismi) causa nititur ».

Lume ai lavori scientifici e forza all'indefesso apostolato solleva egli cercare e trovava nella preghiera assidua fervente e nell'intima unione con Dio: con somma riverenza e fedeltà recitava nei tempi prescritti le ore canoniche: unico sollievo solito concedersi dopo un anno di studio e di fatiche era un mese di santi Esercizi cui annualmente attendeva nella Casa di S. Andrea al Quirinale: singolare vigore arrecava alle sue parole la chiarezza delle sue virtù che ancor vivo lo fecero venerare da tutti per santo. Come dunque la Compagnia nostra, non può non godere vedendo così esaltato un suo figlio sempre povero e mortificato, sempre umile, sempre obbediente sino alla morte, sempre pieno di zelo apostolico e d'impavido ardore per la difesa del Sommo Pontificato, in una parola un figlio dei più eletti che tanto vicino al vero esprime in sè medesimo e quasi incarnò l'idea di S. Ignazio, così l'Apostolica Sede anch'essa meritamente gioisce di potere additare nel Bellarmino un esempio opportunissimo per divenire campione della fede cattolica, delle prerogative del Romano Pontefice, dello zelo nel procurare la santificazione e l'eterna salvezza delle anime da Gesù Cristo redente.

Trecento anni appunto si stanno ora compiendo dal giorno avventurato in che il Ven. Bellarmino chiudeva il lungo suo corso; dal giorno in cui Roma, secondo la relazione di un teste oculare, dava sì grandiosa e commovente testimonianza di vene-

razione e di affetto al defunto Cardinale, che parve emulasse Milano negli onori resi al suo santo Arcivescovo Carlo. Indi a non molto iniziati i processi della beatificazione, ben dieci Sommi Pontefici se ne ebbero ad occupare; e benchè la causa in sè stessa paresse di sicura riuscita pure a ritardarne il progresso, vi si opposero sempre estreme difficoltà: — chè non era ancora sonata l'ora di Dio.

A Vostra Santità riserbava il Signore di adempiere il vivissimo desiderio nutrito da un altro Benedetto, dichiarando l'eroicità delle virtù del Bellarmino: disposizione questa singolarissima di Provvidenza, che non può sfuggire a chi si faccia a riandare col pensiero le vicende di questa Causa e le circostanze nelle quali attraverso più di due secoli e mezzo si venne svolgendo. I tempi sono cambiati; se non che una parte non piccola degli errori dal nostro Apologeta combattuti serpeggia ancora nella società; un'altra, logicamente evolvendosi, generò le fatali dottrine, onde il mondo è sospinto sull'orlo dell'abisso. Nondimeno in questa ora agitata, in tanta perversità di concetti, in tanto dilagare di errori, lo sguardo dell'universo intero, sotto l'influenza dello Spirito Santo, la cui soave, ma onnipotente azione si fa perennemente sentire in mezzo al genere umano, si rivolge ed affissa speranzoso nella « Ecclesia Dei vivi: columna et firmamentum veritatis » (1) ed in Voi, Beatissimo Padre, maestro infallibile, autorità suprema ed incrollabile, ancora di salute nel sociale naufragio. Da Voi milioni di anime aspettano la salvezza, da Voi l'avranno.

Per compiere tuttavia questa nobilissima impresa Voi avete bisogno della docile e strenua collaborazione di uomini santi, dotti, apostoli intrepidi, quale era il Bellarmino: uomini che si facciano eco della Vostra voce paterna ed augusta, per annunziare la dottrina e le leggi di Cristo ai popoli e ai reggitori del mondo, per iscoprire e combattere le prave dottrine patrocinate e diffuse contro il Cristianesimo, la Chiesa e gli stessi fondamenti dell'ordine naturale, per illustrare e difendere l'opera della Chiesa e del Romano Pontefice. Perciò pare che Dio abbia voluto riservare a Vostra Santità l'esaltamento del nostro Ven. Servo di Dio, affinchè il suo esempio ecciti una falange numerosa di santi e dotti difensori della verità cattolica, della Chiesa e del Papato,

(1) I. *Tim.* III, 15.

in modo che per il loro apostolato saggio ed intrepido, come già quello del Bellarmino, meglio rifulga nei popoli quel « Signum levatum in nationes », come vaticinava il Profeta (1), a loro salvezza temporale ed eterna.

BEATISSIMO PADRE:

La minima nostra Compagnia, prostrata ai piedi di Vostra Santità, cui è perennemente e interamente devota, Vi rinnova i più umili e più vivi ringraziamenti per l'esaltazione dell'umile e tanto benemerito suo Figlio, ed in modo singolare quest'oggi Vi esprime i suoi intimi sentimenti di riconoscenza la Pontificia Università Gregoriana del Collegio Romano. Essa esulta vedendo oggi iniziarsi da un Pontefice suo peculiare fautore la glorificazione di Colui, il quale con lo studio diligente ed acuto delle sacre discipline e con la vita trascorsa nel suo seno in qualità di alunno, di Professore, di Padre Spirituale e Rettore, ben può dirsi il più legittimo rappresentante e il simbolo più espressivo del Collegio Romano. Essa alimenta viva fiducia di potere riuscire a compiere con il valido patrocinio del nuovo Venerabile Padre, quella missione di luce e di difesa che la Santa Sede le ha con tanta benevolenza affidata nell'insegnamento integro e nella difesa strenua della verità cattolica. Umile pegno della gratitudine nostra e di tutta intera la Compagnia noi deponiamo, o Padre Santo, ai piedi del Vostro Trono il fermo proposito di volere sull'orme del Venerabile Bellarmino e coll'armi forniteci dal nostro Fondatore affaticarci a combattere fino alla morte per la cattolica fede, per la Chiesa di Roma, per questa Apostolica Sede, mentre imploriamo sulle nostre fatiche la Vostra Apostolica Benedizione, arra di frutti copiosi per la maggior gloria di Dio.

Interpretatio.

BEATISSIME PATER:

Magno profecto gaudio affecti sumus, cum abhinc quatuor annos Sanctitati Tuae placuit decernere Ven. P. Iosephi M. Pignatelli virtutes fuisse heroicas. Siquidem enim ille praeter ceteros praecipuum est ligamen, quo veteri recens Societas Iesu copulatur, ideo in spem venimus eum etiam in posterum ad viros sanctimonia conspicuos excitandos spiritum nobis efficaciter adfuturum qui

(1) Cf. Is. XI, 12.

saeculis ante actis illustre in Societate nostra et in Ecclesia sancta Servorum Dei agmen protulisset.

Non minorem hodie percipiunt animi nostri laetitiam, cum videmus eundem alii sodali nostro tribui honorem, Ven. Roberto Bellarmino, qui et ipse humillimus religiosus exstitit, quamquam inter Patres Purpuratos cooptatus ut ad instar turris ignibus nocturnis navium cursum regentis in Ecclesia Dei clarissime fulgeret. Quae nostra laetitia non ex hac excelsa ad quam ipse, cum rara a legibus nostris dispensatione, evector est, dignitate originem ducit — hanc enim sicut aliam quamlibet, peculiaris nostri voti, ut ipse Bellarmino, memores, fugere debemus — sed ex eo quod non sine providentis Dei consilio novum atque insigne et virtutum omnium et doctrinae nobis ab Ecclesia in ipso praebetur exemplum hisce temporibus quam maxime accommodatum.

Etenim inter Sanctos, Beatos, venerabiles Dei servos quos in variis gradibus et officiis Societatis nostrae produxit Divini Spiritus virtus, et multiplex et liberalis in gratiarum suarum dispensatione, eminet Bellarmino summus ille in re theologica scrutanda tractandaque, in conscribendis libris singularis, omnium recentioris aetatis catholici nominis defensorum vere Princeps. Cum enim semper et in omnibus Romanae Ecclesiae sibi adhaerendum constituisset, Sanctorum Patrum Doctorumque exemplo continenter prae oculis Christianae Reipublicae necessitates habens, mira diligentia hostium artes et insidias detegere, detectas fortiter valideque veritatis armis impugnare studuit. Quod praestitit praecipue immortalibus illis libris qui *Disputationes de controversiis fidei adversus huius temporis haereticos* inscribuntur et integram doctrinam catholicam egregia arte complexi atque ab-erroribus illius aetatis strenue tuentes, simul mentes veritatis fulgore collustrabant et animos ad eius amorem adducebant. Et quoniam tunc ipsum haereses, regum atque principum auxilio suffultae, in Christi Ecclesiam atque Vicarium impetum inaudito furore faciebant, ad Christi Sponsae iura atque privilegia tutanda, Romani Pontificis autem certissimam errorumque expertem supremam auctoritatem vindicandam, et adversus protestantes et contra falsas Gallicanismi doctrinas insurrexit. Scripsit quidam neminem illo aptius cum Ecclesiae Romanae tum Summi Pontificis causam egisse; et Bossuet ipse affirmare non dubitavit Bellarmino esse « in quo uno vel maxime adversariorum (Gallicanismi) causa nititur ».

Lumen suis doctrinae studiis et vires impensis ministerii apostolici laboribus necessarias ex precibus fervidis atque assiduís et ex arctissima cum Deo coniunctione derivare consuevit. Quotidianum psalmodiae officium diligentissime statutis horis devotissimeque persolvebat; hanc unicam sibi post integrum annum in studiis atque laboribus transactum relaxationem indulgebat; vacare per mensem exercitiis spiritualibus, quae quotannis in domo Probationis ad S. Andream peragebat; singularem denique vim loquendi afferebat splendor virtutum quae eadem in causa erant, cur eum vel inter vivos degentem omnes iam haberent Sanctum. Societas igitur nostra non potest non vehementer laetari tanto honore affici filium, qui semper fuit paupertati atque abnegationi addictissimus. ad extremum usque vitae spatium animi demissionis et in moderatores obsequii studiosissimus, indefesso zelo animarum flagrans et Summi Pontificis fortissimus vindex; qui denique, ut paucis omnia complectar, dignissimus Societatis alumnus

existit, atque adeo prope ad mentem S. Parentis Ignatii accessit, ut illam in se quasi viventem effinjerit. Apostolica Sedes ipsa quoque optimo iure gaudet quod exemplum aptissimum omnibus praeberet, in quo addiscant, quomodo Ecclesiae catholicae et Romani Pontificis auctoritas debeat defendi et quam fortiter navanda sit opera in excolendis et ad caelestem beatitatem adducendis animis, quas Iesus Christus sanguine suo recuperavit.

Trecentesimus ipse iam iam agetur annus ab illo faustissimo die quo Ven. Bellarmino longum vitae curriculum feliciter confecit, quo die, uti testis atque spectator retulit, adeo memorabile atque pium populus romanus erga vitam sanctam Cardinalem obsequii et amoris edidit testimonium, ut aemulari sit visus Mediolanensem civitatem, quae sanctum suum Praesulem Carolum tantis post mortem prosecuta est honoribus. Causae Bellarmino non multo post instructae decem Pontifices operam dederunt. Quae, etsi ipsa tutissima videretur, impediebatur tamen semper gravissimis obstaculis externis: nimirum, nondum advenerat hora a Domino praestituta. Sanctitati Tuae, quod alter Benedictus ardentissimis desideriis expetiverat, Deus reservavit: decreto sollemni renuntiare Bellarmino virtutes fuisse heroicas. Singulari Divinae Providentiae consilio rem ita evenisse eum latere non poterit, qui huius causae sortes illorumque ducentorum et quinquaginta annorum, per quos tractata fuit, conditiones diligenter consideraverit. Tempora nunc quidem mutata sunt; nihilominus errores quos Apologeta noster oppugnavit, partim etiam nunc inter homines serpunt, partim vero per naturalem progressum deterrimas illas progenuerunt doctrinas, quibus mundus ad extremum discrimen adductus est.

At in hac rerum omnium perturbatione, in tanta mentium pravitate errorumque multitudine omnium hominum oculi, impulsu S. Spiritus, cuius suavis quidem, sed potentissima virtus continenter in nostro genere sese prodit ac manifestat, in Ecclesiam Dei Viventis convertuntur, quae est « columna et firmamentum veritatis » et in Te, Beatissime Pater, quem magistrum infallibilem agnoscunt, in quo summam atque firmissimam auctoritatem, et spem unicam salutis in hoc totius fere societatis civilis naufragio constitutam esse intelligunt. A Sanctitate Tua populi innumerabiles salutem petunt, a Sanctitate Tua salutem recipiunt.

Ut hoc nobilissimum opus ad optatum finem possis perducere, indiges auxilio virorum qui sanctimonia, doctrina, alacritate agendi excellant, uno verbo talium qualem Bellarmino se semper praestitit; qui paternam augustamque Sanctitatis Tuae vocem excipientes Christi leges atque doctrinas universis mundi populis populorumque moderatoribus annuntient, qui detegant ac profligent errores contra Christianam Religionem, contra Ecclesiam ipsaque naturalis iustitiae fundamenta palam ubique prolatis, qui Ecclesiae ac Romani Pontificis studia et actionem illustrent atque ab inimicorum calumniis defendant. Ideo Sanctitati Tuae a Deo reservata fuisse videtur Venerabilis Nostri exaltatio, ut eius memoria quam plurimos Catholicae Fidei, Ecclesiae Summique Pontificatus excitet defensores sanctimonia atque doctrina clarissimos, quorum prudenti alacrique studio sicut olim Bellarmino indefesso labore magis magisque innotescat populis omnibus illud, quod Propheta vocat « signum levatum in nationes » ad ipsorum terrenam aeternamque salutem.

BEATISSIME PATER:

Minima Societas nostra, provoluta ad Pedes Sanctitatis Tuae, cui in perpetuum planeque addictam se esse gloriatur, quam maximas Tibi gratias iterum agit pro honoribus filio suo humilitate et meritis conspicuo attributis; peculiari vero modo suum ergo Te gratissimum animum testatur Collegii Romani Pontificia Universitas Gregoriana, quae exultat gaudio Pontificem, ipsius Patronum amplissimum. initium fecisse augendae gloriae Eius qui, et ob sacrarum disciplinarum studium diligens atque acutum et ob vitam quam in ea transegit alumnus primum, dein Professor et rerum spiritualium moderator, denique totius Collegii Rector, iure praeter ceteros Romani Collegii personam agere eiusdemque esse veluti signum quoddam et imago fidelissima dicendus est. Aucta potenti novi Venerabilis Patris auxilio Pontificia Universitas Gregoriana munus illud collustrandae tuendaeque veritatis sibi ab Apostolica Sede pro summa ipsius benevolentia demandatum, explere se posse confidit catholicae fidei doctrinam pure integreque tradendo eamque validissime propugnando.

Iam vero, Beatissime Pater, quod sit, exiguum eheu, testimonium grati animi nostri et universae nostrae Societatis, ad Sedem hanc Sanctitatis Tuae instauramus propositum firmissimum obtestamurque velle nos Venerabilis Bellarmino vestigia prope secutos, armis a S. Parente nostro Ignatio oblati vires omnes impendere et ad extremam usque vitam pugnare pro catholica Fide, pro Romana Ecclesia, pro hac Apostolica Sede, et super nos, nostraque opera humiliter imploramus Sanctitatis Tuae Apostolicam Benedictionem, quae pignus uberrimorum fructuum existat ad maiorem Dei gloriam.

Responsum Summi Pontificis ad orationem Patris Nostri.

In nessun'altra occasione abbiamo mai sentito, così al vivo come nell'ora presente, di non essere che un semplice strumento nelle mani di Dio. Ci accadde infatti già più volte, nel non lungo Nostro pontificato, di dover pubblicare decreti intorno alle cause di beatificazione o canonizzazione di alcuni Servi di Dio. A Dio Ottimo Massimo Noi volemmo attribuire, in ogni occasione, l'onore che dalla pubblicazione di quei decreti poteva derivare. Non vogliamo però tacere di esserci talora santamente compiaciuti di quella qualunque, fosse pur minima, parte che a Noi era toccata nel preparare la dichiarazione dell'eroicità della virtù di un Servo di Dio, o il riconoscimento dei miracoli ad esso attribuiti. Ma l'odierno decreto, che proclama l'eroicità delle virtù del Ven. Roberto Bellarmino, non è che l'espressione o, se meglio piace, il riassunto di esami e di studi condotti a termine fin

dall'anno 1753. Avrebbe potuto pubblicarlo Benedetto XIV: evidentemente il Decimoquinto non ha alcun merito in esso.

E, neppure a motivo della pubblicazione oggi fatta, il decreto sulle virtù eroiche del Bellarmino può essere attribuito a merito Nostro. Imperocchè quel Pontefice che, poco dopo la Congregazione del 5 maggio 1753 scriveva al Cardinale Arcivescovo di Lione: « Conosciamo ciò che per giustizia assolutamente dovrebbe farsi, » significava abbastanza che il riconoscimento delle virtù eroiche del Bellarmino era per lui un giudizio assoluto e che, condizionato, era solo il suo proposito di farne pubblica dichiarazione. Ora quale fosse la condizione apposta da Benedetto XIV all'adempimento del suo proposito, si rileva bene da non poche lettere di lui, che di fresco sono state sottoposte a diligente esame. Noi abbiamo chiesto ad autorevoli consiglieri, se *il mutamento dei tempi* voluto dal Nostro Predecessore non fosse per avventura omai giunto; e, poichè unanime fu la risposta affermativa dei Cardinali componenti la Nostra Congregazione dei Sacri Riti, il proposito condizionato di Benedetto XIV ci apparve passato in assoluto. Si noti che il riconoscimento di questo passaggio è constatazione di un fatto; non si dimentichi che un semplice sguardo volto alla storia contemporanea non crea i fatti, onde la storia stessa si compone; e chi non vorrà ammettere con Noi che, nell'odierno decreto relativo alle virtù eroiche del Venerabile Bellarmino, Noi non possiamo vantare nemmeno quella lieve porzione di merito che, in casi analoghi, potè essere attribuita alla Nostra cooperazione?

Ma se, oggi più che mai, riconosciamo di non essere che un semplice strumento nelle mani di Dio, Noi non possiamo non rallegrarci del nuovo onore che, per Nostro mezzo, Iddio concede all'inclita Compagnia di Gesù: e non ci allietta meno la bellezza del nuovo modello di virtù, che Iddio propone alla imitazione dei chierici e dei laici in un'ora in cui e laici e chierici abbisognano di stimoli forti ed efficaci a compiere bene il proprio dovere.

Non crediamo di doverci indugiare nella dichiarazione del nuovo onore, che dall'odierno decreto proviene alla Compagnia di Gesù, della quale il Bellarmino è stato figlio esemplare. A ragione la madre si gloria di questo figlio non tanto perchè rivestito di porpora cardinalizia, quanto perchè adorno di virtù in grado eroico: l'astro romano potè un giorno additarlo all'ammirazione

dei contemporanei; la virtù eroica gli assicura il plauso di tutte le future età.

È d'uopo inoltre considerare che l'onore proveniente alla Compagnia di Gesù dal decreto che proclama l'eroicità delle virtù del Venerabile Bellarmino ha una nota speciale, ed è quella di riuscire ad un tempo premio e stimolo alla doppia attività, che costituisce l'indole propria della vita dei Gesuiti. I figliuoli di S. Ignazio devono infatti correre la via dell'apostolato o quella del magistero. È avventurato fra essi chi può correre l'una e l'altra. Ma chi più di Roberto Bellarmino colse palme nella doppia via? Oh! potessero rispondere le pareti dell'antico Collegio Romano! direbbero di averlo accolto maestro sublime sulla cattedra, e zelantissimo direttore spirituale nel tempio. Ma parlano abbastanza le pagine della storia domestica della Compagnia, parlano le deposizioni conservate negli archivi della Nostra Congregazione dei Sacri Riti, e tutte confermano che la virtù del Bellarmino mirabilmente congiunse la scienza e la pietà.

A ragione pertanto abbiamo detto che il decreto, che proclama la eroicità delle virtù del Bellarmino, riesce ad onore dell'Istituto a cui esso appartenne, perchè ne commenda l'indole propria, mostrandola facile scala alla santità. Ma, poichè è un onore che deve infiammare i presenti ed i futuri alunni della Compagnia alla imitazione delle virtù del loro avventurato confratello, possiamo anche dire che l'odierno decreto apporta all'Istituto di S. Ignazio un onore generatore di futura gloria.

Un altro motivo di letizia abbiamo scorto nella pubblicazione dell'odierno decreto, perchè ci incita a considerare la bellezza del nuovo modello di virtù, che Iddio propone alla imitazione dei chierici e dei laici. Forse a qualche profano recherà meraviglia il sentire proposta alla imitazione anche dei laici la virtù di un religioso, che potè pur mutare due volte il colore della tonaca, ma sempre tonaca vestì. In altre parole: la molteplicità e la varietà degli uffici compiuti dal Bellarmino sono, anche per i profani, buoni argomenti a persuaderli che nessuno vi è, tra le file del clero, il quale non possa e non debba ravvisare un modello da imitare nel Servo di Dio, del quale sono oggi proclamate eroiche le virtù.

Concedono facilmente che i religiosi debbano imitare lo spirito di fede e di pietà dell'umile figlio di S. Ignazio, e che i mae-

stri debbano informarsi all'amore della scienza del dotto professore del Collegio Romano; concedono che i confessori debbano imitare la prudenza di quel savio direttore di spirito, il quale frenava, anche in un Luigi Gonzaga, le accese brame di penitenza; concedono finalmente che i Vescovi debbano imitare lo zelo per la gloria di Dio e per la salute delle anime, che ebbe il Bellarmino come Arcivescovo di Capua, e che anche i rivestiti della eccelsa dignità cardinalizia debbano riprodurre la diligenza, la fedeltà, e soprattutto la rettitudine di intenzione, con cui il Cardinale Bellarmino partecipava agli studi e alle decisioni delle Sacre Congregazioni. Ma a molti profani non sembra altrettanto agevole ammettere che la virtù del Bellarmino possa essere proposta alla imitazione anche dei laici.

Forse potremmo qui ricordare, che la imitazione delle virtù non richieda che l'imitatore si trovi nelle stesse circostanze, o nelle condizioni medesime nelle quali si trovò l'eroe preso ad imitare. Basta infatti che il discepolo si informi allo spirito del maestro, per poter dire che azioni differenti, compiute in tempi diversi e in condizioni affatto distinte, debbano apparire insegnamento di una sola e medesima scuola. Ma quando Noi abbiamo detto che l'odierno decreto metteva innanzi un modello di virtù meritevole di essere proposto alla imitazione così dei chierici come dei laici, non a caso abbiamo accennato al carattere di opportunità, che la imitazione del proposto modello avrebbe avuto nell'ora presente.

Prescindiamo perciò dalla considerazione generica delle lezioni, che anche i semplici fedeli potrebbero trarre dagli esempi del Bellarmino pel retto ordinamento della loro vita privata e pubblica, perchè il ricordo di un Principe della Chiesa che, venuto a morire, non lasciò il denaro sufficiente per far fronte alle spese del funere cardinalizio, dice abbastanza, in quale conto il Bellarmino insegnava doversi tenere i beni della terra. Ed affrettiamoci invece a dire che, nell'affermare l'opportunità di proporre il Bellarmino alla imitazione anche dei laici, Noi abbiamo avuto soprattutto in mira una delle principali necessità dell'epoca nostra.

Di fronte al dilagare delle perverse dottrine, di fronte alle insidie che i nemici della Chiesa tendono, specialmente contro l'incauta gioventù, mirando a strappare dal cuore di essa l'avito e sublime retaggio della fede, è oggi, più che mai, necessario che si moltiplichino i difensori della verità cattolica. Oh!

quante volte Noi sentiamo parlare della necessità odierna di promuovere *l'azione cattolica*, altrettante pensiamo che, per far fronte a quella necessità, è indispensabile una falange di propagandisti della cattolica verità.

Si volga lo sguardo all'attività spiegata da maestri settarii nelle grandi città, e si comprenderà agevolmente la necessità di contrapporre scuola a scuola, giornali e riviste a riviste e giornali; conferenze a conferenze, per impedire che il mal seme dell'errore fruttifichi in mezzo alla società più colta. Ma pur troppo Noi siamo atterriti al pensiero che anche i lavoratori del campo, anche gli abitatori delle montagne meno accessibili sono esposti al pericolo di perdere la fede, perchè gli apostoli dell'errore non si peritano di recarsi anche nelle regioni più lontane e più appartate a propinare il loro veleno, e forse con tazze d'oro! Fanno grande assegnamento sulla ingenuità della gente campagnuola o alpestre, e non è raro che tentino strappare l'applauso alle nuove dottrine, non colla eloquenza di un ben ordinato ragionamento, ma colle fallaci promesse di lucri e di altre materiali migliorie. Perciò è necessario di agire contro questi emissari del male; è d'uopo che una falange di propagandisti cattolici si oppongano, nelle città e nelle campagne, al male immenso che, nelle campagne e nelle città, fanno i propagandisti dell'errore e dell'empietà.

Ma ai propagandisti cattolici era necessario offrire un modello; e quale esemplare si poteva offrire più perfetto e più efficace di Roberto Bellarmino? Ecco dichiarato il carattere di opportunità, che Noi vediamo nel decreto che proclamando eroiche le virtù del Ven. Bellarmino, propone questo Principe dei controversisti alla imitazione anche dei laici.

I laici non devono assurgere a propagandisti della dottrina cattolica, specialmente quando si tratti di confutare i contrarii errori, se del fondamento, della estensione e delle applicazioni del domma non abbiano perfetta cognizione. Ma da chi meglio che dal Ven. Bellarmino possono i propagandisti cattolici attingere la sicurezza della dottrina? I laici, non meno che gli ecclesiastici, alla difesa della verità debbono congiungere la pratica del bene, affinchè non si possa insinuare di essi, che « una cosa dicono ed altra fanno » e venga così scemata l'efficacia del loro insegnamento. Ma già abbiamo detto che in Roberto Bellarmino la dottrina era

bellamente congiunta alla pietà: se fu dotto maestro. fu anche pio religioso; se coltivò gli studi, curò ancora il progresso della virtù, non tanto negli altri quanto in se stesso, potendosi dire di lui ciò che negli atti degli apostoli si afferma del Divino Maestro: « coepit Iesus facere et docere » (1). Nel Servo di Dio, del quale sono oggi proclamate eroiche le virtù, è dunque agevole ravvisare tutti i caratteri propri del buon propagandista. E non avremo Noi ragione di dire che la pubblicazione dell'odierno decreto è venuta a rallegrarci, perchè per esso Iddio propone così ai chierici come ai laici, un modello di virtù, la cui imitazione è particolarmente necessaria nell'ora presente?

Qui ci piace ricordare, che Benedetto XIV nella lettera del 19 settembre 1753, colla quale assicurava il Cardinale de Tencin che non avrebbe pubblicato il decreto sulle virtù del Bellarmino, se non quando fossero mutati i tempi, diceva ancora che, « facendolo poi e pubblicandolo, l'avrebbe appoggiato non solo all'illibato tenore di vita e all'esercizio continuo delle virtù teologali e cardinali, » ma anche « alle fatiche fatte per convincere gli eretici. » Queste ultime parole dimostrano che Benedetto XIV prevedeva che il metodo tenuto dal Bellarmino nella difesa della verità avrebbe dovuto mantenersi, e ai continuatori di esso si sarebbe opportunamente proposto a modello il Bellarmino medesimo.

Ci sia dunque lecito aprire il cuore alla speranza, che non invano sia oggi proposto un così perfetto esemplare ai propagandisti cattolici. Noi di questi vorremmo accresciuto il numero; ma soprattutto vogliamo assicurata l'efficacia della loro propaganda. E lo sarà se, ad imitazione del Bellarmino, vi si prepareranno collo studio della verità, attinta a pure sorgenti: lo sarà se, nel compiere la loro propaganda cureranno, come il Bellarmino, di confermare l'insegnamento teorico colle lezioni della pratica: lo sarà se, dietro le orme del Bellarmino, cammineranno alla divina presenza, e, per vincere gli avversari, faranno sulla virtù della preghiera maggiore assegnamento che sulla forza dell'umano ragionamento.

Piaccia al Signore di appagare queste Nostre speranze, e benedica Egli quanti con Noi traggono lieti auspicî dalla pubblicazione dell'odierno decreto sulla eroicità delle virtù del Ven. Bellarmino.

(1) *Act. Ap.* I, 1.

Benedica il degnissimo Preposito Generale dell'inclita Compagnia di Gesù e, benedicendo in lui il Sodalizio che saviamente dirige, metta in cuore a tutti i figli di S. Ignazio il desiderio di imitare le eroiche virtù del loro Venerabile confratello. Ma, con la famiglia Ignaziana, benedica il Signore anche la più grande famiglia che è affidata a Noi. A questa, che di chierici e di laici si compone, Noi proponiamo oggi, in nome di Dio, un nuovo e sublime modello di virtù. Sia imitato il modello; sia seguito l'esempio, affinchè la virtù sia praticata, e la cattolica verità sia difesa, come questa difendeva strenuamente e quella eroicamente praticava il Ven. Bellarmino.

Interpretatio.

Hodie, si quando unquam, clare intelligimus nihil aliud Nos esse nisi instrumentum, quo Dei manus utitur. Quamquam, cum saepius iam in Nostro haud diuturno Pontificatu decreta de beatificatione vel canonizatione Servorum Dei promulganda Nobis fuerint, semper Deo Optimo Maximo honorem omnem referre volumus, qui inde oriri posset, fatemur tamen Nos aliquando sancte delectatos esse ea quacumque, etsi minima parte, quam in praeparandis decretis de virtutibus alicuius Servi Dei vel in recognoscendis miraculis habueramus. Hoc vero decretum, quo Ven.^{is} Roberti Bellarmino virtutes heroicae renuntiantur, aliud non affert quam discussiones et studia iam inde ab anno 1753 perfecta. Benedictus XIV edere id potuerat: Decimus Quintus proinde nullum in eo meritum sibi potest vindicare.

Sed neque promulgatio hodie facta decretum de virtutibus Ven.^{is} Bellarmino Nostrum reddidit. Ille enim Pontifex qui, paulo post Congregationem die 5 maii 1753 habitam, Cardinali Archiepiscopo Lugdunensi scribebat: « Non ignoramus quid faciendum iustitia ipsa postulet, » satis clare significavit iudicium virtutes Ven.^{is} Bellarmino fuisse heroicas, sibi videri certissimum atque « absolutum, » « condicionatum » vero esse tantum suum propositum illud renuntiandi. Quatenus autem condicio fuerit a Benedicto XIV suo voto complendo apposita, manifeste apparet ex nonnullis eius litteris nuperrime ad diligentissimum examen revocatis. Itaque interrogavimus consiliarios peritos, num « temporum mutatio » a Decessore Nostro requisita fortasse iam facta esset, et quoniam Cardinales Nostrae Sacrorum Rituum Congregationis id concordi consensu affirmaverunt, propositum conditionatum Benedicti XIV iam transiisse in absolutum Nobis visum est. Atqui hanc mutationem agnoscere aliud non est, nisi de facto aliquo historico iudicare; et eo solo quod illorum temporum historiam consideramus atque scrutamur, non creamus facta, e quibus ipsa constat. Quisnam ergo non fatebitur Nobiscum, in decreto de virtutibus heroicis Ven.^{is} Bellarmino hodie prolato ne tenuem quidem illam meriti partem Nos habere, quae in similibus casibus operae Nostrae tribui potuerit?

At si nihil Nos nisi Dei instrumentum esse maxime hodie sentimus. non possumus tamen non laetari de novo honore. quem Deus per Nos inclitae Societati Iesu concedit; nec minus Nos delectat pulcherrimum novum exemplum virtutis, quod Deus clericorum et laicorum imitationi proponit hisce temporibus, quibus et hi et illi ad officia sua rite explenda fortibus efficacibusque incitamentis egent.

Profecto non multis explicandum Nobis est, quantum honoris ex hoc decreto accrescat Societati Iesu, cuius filius eximius Bellarmino fuit. Merito mater tanto filio gaudet, minus quod Ecclesiae principum purpura, quam quod virtutibus heroicis ornatus fuerit. Nam romanae purpurae splendor aequalium quidem oculos in eum convertere potuit; virtutes vero heroicae posterorum ei, immo aeternitatis laudes comparabunt.

Praetermittendum porro non est, honori, qui ex decreto virtutes Ven.^{is} Bellarmino heroicas renuntiante in Societatem Iesu redundat, praecipuum quoddam inesse: et praemium simul est et incitamentum duplicis illius actionis et vitae modi, quae propriam Societatis naturam et rationem constituunt. S. Ignatii filius enim aut apostolatus aut magisterii via ineunda est, et fortunatus ille cui utramque ingredi conceditur! Quisnam autem magis in utraque excelluit quam Robertus Bellarmino? O si antiqui Collegii Romani responderent parietes! Testarentur, Bellarmino se vidisse in scholis doctorem praestantissimum et in templo animarum moderatorem studiosissimum. Sed satis domestica Societatis historia, satis testimonia loquuntur in Nostrae Sacrorum Rituum Congregationis tabulario asservata: omnia una voce declarant, Bellarmino virtutem mirabili quodam modo scientiam et pietatem coniunxisse.

Non temere igitur contendimus, decretum nunc editum magnum Ordini conferre honorem, cuius socius Bellarmino fuit: cum enim propriam eius rationem commendat, demonstrat per ipsam ad sanctitatem patere facilem ascensum. Et quoniam haec honoris significatio talis est, quae natura sua praesentes atque futuros Societatis filios ad beatissimi fratris imitationem excitatura sit, addere licet eodem decreto S. Ignatii familiae afferri dignitatem, quae posterioris quoque gloriae quasi principium et semen est.

Aliam etiam laetitiae causam in huius decreti promulgatione percipimus, cum nos alliciat ad considerandum splendorem novi exemplaris, quod Deus clericis et laicis imitandum proponit. Non defuerint qui mirentur, saecularium quoque aemulationi assignari vitam viri religiosi, qui, etsi bis mutavit colorem togae, toga tamen semper vestiebatur. Aliis verbis: tam multa et varia sunt munera sacra a Bellarmino suscepta, ut omnes facile sibi persuadeant nullum clericum esse, cui non possit ac debeat exemplo et imitationi esse Servus Dei, cuius virtutes hodie declaratae sunt heroicae. Facile enim concedunt, Religiosis imitandas esse fidem ac pietatem, quibus humilis S. Ignatii filius, magistris scientiae studium, quo doctissimus Collegii Romani professor excelluit; concedunt confessoriis imitandam esse prudentiam sapientissimi illius animarum directoris, qui vel in S. Aloisio Gonzaga ardori poenitentiae moderabatur; concedunt Episcopis imitandam esse curam Dei gloriae animarumque salutis procurandae, qua Bellarmino Ecclesiam Capuanam gubernans afficiebatur, et eos qui excelsa Cardinalatus dignitate ornantur, exprimere debere diligentiam, fidelitatem, in primis vero rectam animi intentionem quibus Bellarmino consiliis atque laboribus

Sacrarum Congregationum interfuit. At multi non ita facile percipient, etiam laicis virtutes Bellarmino imitandas proponi posse.

Qui alterius virtutes imitari intendit, non necesse est in iisdem omnino adiunctis loci temporumque sit atque ille, cuius vestigia est secuturus, sed, dummodo discipulus animo et menti magistri se totum assimilet, quae ab ipso aetate et loco diverso diverso modo peraguntur, ex iisdem tamen consiliis eademque schola merito dicuntur emanare. Cum autem diximus, Nostro decreto exhiberi virtutis exemplar tam laicis quam clericis imitandum, non temere significavimus quam opportune nostris aequalibus ipsis haec vita proponeretur.

Praetermittamus igitur praecepta e virtutum Ven.^{is} Bellarmino consideratione facile haurienda, quae fidelibus omnibus maximo usui esse possunt ad vitam privatam et publicam recte ordinandam; velut quod Ecclesiae Princeps non tantam reliquit pecuniam, qua sumptus iusti funeris solverentur, praeclare nos docet, quo loco bona terrestria habenda sint. Nam cum diximus eius exempla etiam laicis maxime opportune ad imitandum proponi, imprimis in oculis Nobis erat una ex praecipuis huius aetatis necessitas.

Quandoquidem enim hodie doctrinae pravae longe lateque disperguntur et ab Ecclesiae inimicis ubique insidiae struuntur incautis praesertim adolescentium animis, ut iis fides, nobilissima illa patrum haereditas, eripiator, nunc si unquam alias ante necesse est numerum eorum qui veritatem catholicam strenue defendant, augeri et multiplicari. Quoties Nobis quis loquitur de ea quae nunc maxime urget necessitate *Actionis catholicae* promovendae, toties menti Nostrae haec unica id obtinendi ratio offertur: formatio phalangis cuiusdam *Propagandistarum* catholicae veritatis. Animos advertamus ad incredibilem illam industriam, qua iniquitatis magistri in urbibus maioribus laborant et facile intelligemus quam necessarium sit scholae scholam, actis diurnis et periodicis adversariorum eorumque concionibus popularibus nostra opponere ut pro viribus impediatur, quominus errorum virus inter homines excultos propagetur. Animo horremus quod etiam homines rustici, imo ii ipsi qui incolunt iuga ad quae fere aditus non est, exponuntur periculo fidei amittendae, cum errorum disseminatores ad regiones remotissimas atque reconditas penetrare non dubitent, ut venenum suum, haud raro in vasis aureis, hominibus incautis, porrigant. Quorum imprudentia abutentes saepissime non tam eloquentia ac bene ordinato sermone quam maiore lucro maioribusque vitae commoditatibus fallaciter promissis eos permovere student, ut novis magistris plausum dent eosque sequantur. Repelli ergo debent pessimi isti homines; phalanx quaedam *Propagandistarum* catholicorum exsurgat oportet in urbibus et agris ad damna ingentia, quae in agros et urbes errorum atque impietatis assertores inferunt, resarcienda atque adeo praeventenda.

Atqui *Propagandistae* catholici exemplo egent; iamvero quod aliud unquam Bellarmino aptius atque efficacius iis praebere poterit? En cur dixerimus decreto, quo hodie Bellarmino virtutes heroicae proclamatae sunt, peropportune Principem controversiarum proponi etiam laicorum imitationi. Non licet laicis doctrinae catholicae propagandae et imprimis errorum refellendorum munus in se suscipere, antequam plane edocti sunt, quo fundamento dogma innitatur, quo usque porrigatur, quomodo in usum recte deduci possit. A quonam autem melius quam

a Bellarmino securam doctrinam hauriant? Laici aequè ac clerici cum veritatis defendendae studio vitam bonam coniungere debent. ne aliud dicere aliud facere videantur neve doctentium vis atque auctoritas imminuatur. Iam commemoravimus in Bellarmino doctrinam semper cum pietate egregie consociatam fuisse: doctissimus magister ille erat, sed idem pius religiosus; studia ardentè coluit, sed simul progressus in virtutibus curabat non solum in aliis, verum etiam in seipso ita ut de eo dici possit quod in Actibus Apostolorum de divino magistro refertur: « coepit Iesus facere et docere » (1). Omnes igitur animi ingenique dotes quibus *Propagandistam*, ornatum esse decet, facile reperiuntur in Servo Dei, cuius virtutes hodie declaratae sunt heroicae. Nonne igitur recte diximus promulgatione huius decreti animum Nostrum gaudio esse affectum, quia in ipso Deus et clericis et laicis exemplum proponit, cuius imitatio nostris temporibus est maxime accommodata?

Hic autem in memoriam reducere iuvat Benedictum XIV in epistola, qua die 19 septembris 1753 Cardinalem de Tencin certiozem reddebat se decretum de virtutibus Bellarmino non nisi mutatis temporibus esse editurum, adiunxisse promulgationem postea faciendam constitutum iri non solum in vitae Servi Dei innocentia atque virtutibus, sed etiam in laboribus magnis ab ipso ad convincendos haereticos susceptis. Quae verba clare demonstrant Benedictum XIV praevidissee rationem veritatis defendendae a Bellarmino adhibitam in posterum quoque retinendam esse eundemque aptissime proponi posse exemplar iis, qui ipsius studia prosecuturi essent.

Liceat igitur Nobis spem concipere hodie non frustra tam perfectum exemplum *Propagandistis* catholicis esse propositum. Quorum cum numerum tum efficiëntiam augeri vehementer cupimus. Id quod futurum est, si Bellarmino imitantes diligenti hauriendae e puro fonte veritatis studio se praeparaverint ad munus summum suscipiendum; si in eo obeundo sicut Bellarmino doctrinam virtutum exemplis confirmare studebunt; si Bellarmino vestigia sequentes in conspectu Dei ambulabunt et ad inimicos vincendos magis humilis orationis quam eloquentiae efficacitati confident.

Hanc nostram expectationem Deus explere dignetur et Ipse benedicat omnibus, qui una cum Nobis firma spe credunt promulgationem decreti de virtutibus Bellarmino ad maximam Ecclesiae utilitatem factam esse.

Benedicat Deus dignissimo Praeposito Generali inclitae Societatis Iesu totique Ordini, quem prudenter gubernat; accendat in omnium S. Ignatii filiorum animis ardens studium imitandi virtutes heroicas Venerabilis Fratris. At sicut Ignatianae ita Deus benedicat ei quoque maiori familiae, quae nostrae curae commissa est. Huic, quae e clericis et laicis constat, hodie Dei nomine proponimus novum atque summum virtutis exemplar. Quod imitari omnibus curae sit, velimus, ut virtus colatur et fides catholica defendatur eo modo quo hanc strenue defendebat, illam heroice colebat Ven.^{is} Bellarmino.

(1) *Act. Ap.* I, 1.

II. — PRO PROVINCIIS, DOMIBUS, SODALIBUS.

11.

24 aprilis 1920.

Summus Pontifex gratias agit Foederi cui nomen est Association Catholique de la Jeunesse Française pro literis, quibus fidelitatis atque obædientiæ sensu erga S. Sedem exhibuit. — Secr. Stat.

AD P. FRANCISCUM CORBILLÉ
FOEDERIS ASSISTENTEM ECCLESIASTICUM.

MON RÉVÉREND PÈRE:

Le Saint-Père a eu pour agréable l'hommage du filial attachement et de l'entière obéissance qui, par votre entremise, a été déposé à ses pieds de la part du président et des membres du Comité Général de l'Association Catholique de la Jeunesse Française.

Le Saint-Père est heureux de savoir que les vides si nombreux causés par les malheurs de la guerre dans les rangs de l'Association, ont été comblés par l'arrivée de nouveaux membres et que votre groupement est aujourd'hui comme hier plein de vigueur et de bonne volonté, de foi et d'enthousiasme pour le bien. Les traditions de piété, d'étude et d'action qui ont été, dès l'origine, les règles directives de l'Association, se sont maintenues pour faire face aux nouveaux besoins. La connaissance parfaite de la doctrine révélée et la fréquentation assidue des Sacraments rendront les âmes capables d'efforts généreux et de tous les sacrifices nécessaires.

Le Souverain Pontife vous félicite de faire du dévouement à l'autorité du Siège Apostolique et de la soumission à tous ses enseignements les principes fondamentaux de votre apostolat par la parole, par les écrits, par l'exemple. Pour être des serviteurs de l'Action Sociale Catholique et pour travailler avec succès à la solution pratique des diverses questions qui s'y rapportent, les membres de votre Association n'auront qu'à suivre la ligne de conduite qu'à plusieurs reprises, dès les débuts de son Pontificat, Notre Saint-Père le Pape Benoît XV n'a cessé de rappeler.

Comme toutes les œuvres qui se proposent une fin religieuse et visent directement le bien des âmes doivent être subordonnées à l'autorité des Evêques, le Souverain Pontife constate avec joie que votre Association, tout en ayant son autonomie et son cadre général, ainsi que sa force d'expansion partant du centre, veut s'adapter aux nécessités locales et se met par esprit de discipline et d'obéissance sous la direction de l'Evêque dans le diocèse et du curé dans la paroisse.

Le Saint-Père manifeste toute la satisfaction qu'il éprouve des dispositions excellentes des membres de l'Association de la Jeunesse Catholique Française, grâce auxquelles ils travailleront avec zèle à la restauration de la Société Chrétienne dans votre patrie, par l'affirmation pleine et entière de la doctrine catholique et l'établissement du Règne Social de N. S. J. C.

Comme témoignage de Sa bienveillance et gage des faveurs célestes, le Souverain Pontife envoie au Président, aux membres du Comité Général, à tous les membres et au digne aumônier de l'Association Catholique de la Jeunesse Française le bienfait de la Bénédiction Apostolique.

Agréez, mon R. Père, l'assurance de mes sentiments tout dévoués en Notre Seigneur.

Du Vatican, le 24 avril 1920.

P. Card. GASPARRI.

12.

16 iulii 1920.

Summus Pontifex per Em.^{um} Cardinalem Secretarium Status Provinciae Poloniae gratulatur ob saecularia a constituta Provincia sollemnia. — Secr. Stat.

AD A. R. P. N. WLODIMIRUM LEDÓCHOWSKI

PRAEPOSITUM GENERALEM SOCIETATIS IESU.

R.^{mo} PADRE:

Mi è grato comunicare alla P. V. Rev.^{ma} che l'Augusto Pontefice ha appreso con soddisfazione che i figli di Sant'Ignazio di Loiola celebrano quest'anno il primo centenario della loro Provincia di Polonia.

Le meravigliose opere di apostolato compiute dai Padri Gesuiti presso quella nobile e tanto provata nazione, la quale alla Compagnia ha dato il suo primo fiore nella santità, straordinariamente grande, del giovane Stanislao Kostka, ben meritano di essere commemorate in questa data centenaria, onde in tutti cresca il fervore dell'azione incessante ed intensa per la maggior gloria di Dio e la salvezza delle anime.

L'Augusto Pontefice, che si compiace partecipare alle gioie e ai dolori della Compagnia, non può lasciar trascorrere questa circostanza senza dare ai benemeriti figli della Compagnia un attestato della Sua particolare benevolenza: invoca pertanto sulla Provincia di Polonia la provvida continua assistenza della Bontà Divina ed accorda ben volentieri al Ministro Provinciale o a qual altro religioso che alla P. V. piacerà designare, la facoltà di impartire in occasione del centenario la Benedizione Papale con l'indulgenza plenaria a tutti i Padri e i Fratelli della Provincia Polacca nelle rispettive loro Case.

Con sensi di distinta e sincera stima mi raffermo

Dal Vaticano, 16 luglio 1920.

della P. V. Rev.^{ma},

Aff.^{mo} nel Signore
P. Card. GASPARRI.

13.

29 Iulii 1920.

Summus Pontifex Collegio Scriptorum Civilitatis Catholicae gratias agit pro votis die onomastico oblatis. — Secr. Stat.

AD P. HENRICUM ROSA
COLLEGII RECTOREM.

R.^{mo} PADRE:

Quantunque sia ben nota la singolare e viva devozione di cotesto Collegio della *Civiltà Cattolica* verso la Santa Sede, tuttavia il Santo Padre si degnò riceverne volentieri una novella conferma nell'affettuoso indirizzo umiliatogli dalla Paternità Vostra R.^{ma} per la fausta ricorrenza del Suo onomastico.

E ben a ragione: poichè se l'attaccamento di cotesta benemerita Rivista verso la causa della Chiesa, cospicua nell'opera intelligente e solerte ch'essa va spiegando da tanti anni nel mondo cattolico, riesce nondimeno sempre gradita al Capo visibile della Chiesa stessa la manifestazione di quei sentimenti che informano tale santa attività.

Pertanto l'Augusto Pontefice esprime loro, per mio mezzo, vive azioni di grazie; e mentre ricambia questo pio omaggio con fervidi voti di ogni prosperità, in auspicio dei divini favori e in segno di speciale benevolenza, imparte di cuore a V. P. ed agli altri reverendi Padri di cotesto Collegio l'Apostolica Benedizione.

Con sensi di ben sincera stima passo dopo ciò al piacere di raffermarmi

Dal Vaticano, 29 luglio 1920.

Della P. V. R.^{ma}

aff.^{mo} nel Signore
P. Card. GASPARRI.

14.

4 augusti 1920.

Summus Pontifex novum libellum periodicum, cui titulus Hostia, ipsi oblatum laudat eique benedicit. — Secr. Stat.

AD P. IOSEPHUM CALOT
LIBELLI PERIODICI CURATOREM.

MON RÉVÉREND PÈRE:

C'est avec une grande bienveillance que le Souverain Pontife a daigné agréer l'hommage que vous Lui avez fait des premiers volumes de la Revue *Hostia*.

Dans cette publication, avec un zèle tout apostolique, vous et vos dignes collaborateurs, vous vous efforcez de promouvoir en l'éclairant la pratique de la communion fréquente, très spécialement chez les petits enfants. Rien ne peut

être plus agréable au Saint-Père. En effet, à l'exemple de Son vénéré prédécesseur de sainte mémoire, Sa Sainteté a grandement à cœur d'inviter de la manière la plus pressante les âmes à s'approcher dignement et fréquemment du Banquet Eucharistique, pour répondre ainsi aux désirs de Notre Seigneur Jésus-Christ lui-même, et pour puiser à leur source les grâces abondantes de force, de lumière et d'amour dont elles ont besoin. Amener les enfants surtout à la pratique de la Communion fréquente, c'est préparer pour l'avenir des générations d'une foi vigoureuse et d'une inlassable générosité dans la poursuite du bien.

Le Saint-Père se plaît donc à vous adresser ses encouragements les plus paternels, et, comme gage des faveurs célestes, Il vous envoie de cœur à vous même et à vos collaborateurs, comme aux pieux lecteurs de la Revue *Hostia* la Bénédiction Apostolique.

Avec mes félicitations personnelles, recevez, mon Révérend Père, l'assurance de mes sentiments bien dévoués en Notre Seigneur.

Du Vatican, le 4 août, 1920.

P. Card. GASPARRI.

15.

15 septembre 1920.

Litteris encyclicis Benedicti XV P. M. Spiritus Paraclitus in MD natali S. Hieronymi, Ecclesiae Doctoris, editis Pontificium Institutum Biblicum de Urbe eximie commendatur eiusque finis amplissimus declaratur (1).

BENEDICTUS PP. XV

...Idem [clerici et sacerdotes] profecto perfectius aliquid attingent, si Institutum Biblicum celebrarint quod, secundum Leonis XIII optata, proximus decessor Noster condidit permagna quidem cum Ecclesiae sanctae utilitate, ut est horum decem annorum experimento testatissimum. Sed quoniam plerique hoc nequeunt, optabile est ut selecti ex utroque clero viri, vobis, Venerabiles Fratres, auctoribus atque auspiciis, undique in Urbem convenient operam rei biblicae in Instituto Nostro daturi. Qui autem alumni convenerint, iis non una de causa Institutum frequentare licebit. Alii enim, secundum praecipuum huius Lycei magni finem, studia biblica ita pertractabunt, ut ea « postmodum tam privatim quam publice, tum scribentes cum docentes, profiteri valeant, sive in munere magistrorum penes catholicas scholas, sive in officio scriptorum pro catholica veritate vindicanda, eorum dignitatem tueri possint » (2); alii vero, qui iam ministerio sacro initiati sint, ampliorem, quam in theologiae curriculo, cognitionem Scripturae sacrae, itemque magnorum eius interpretum et temporum locorumque biblicorum, sibi comparare poterunt, quae cognitio ad usum praecipue pertineat, ad id nempe, ut perfecti evadant verbi divini administri, ad omne opus bonum instructi. (3).

(1) *Ex Act. Ap. Sed.* XII (1920) 408.

(2) PIUS X in *Litt. Ap. Vineae electa*, 7 maii 1909.

(3) Cf. II *Tim.* III, 17.

Allocutio Summi Pontificis ad Moderatores Apostolatus Orationis et Consecrationis Familiarum ex tota Italia cura et studio Nostrorum consilia conferendi causa in Urbem coactos.

In un giorno memorabile Noi esprimemmo la speranza che il solenne riconoscimento di due prodigi attribuiti alla intercessione della Beata Margherita Maria Alacoque affrettasse l'incremento e la diffusione di quella devozione al Sacro Cuore di Gesù, della quale la pia Vergine di Paray-le-Monial è stata autentica propagatrice. E l'espressione della stessa speranza Noi ripetemmo anche in altra circostanza, quando Ci fu dato rallegrarci del mirabile sviluppo che, in questi ultimi anni, ha preso la significantissima pratica della Consacrazione delle famiglie al Sacro Cuore. Ma ecco che Ci si presentano omai maturi i frutti di quella cara speranza da Noi ripetutamente espressa. E chi Ci presenta tali frutti siete voi, diletteissimi figli, che in gran numero, e sorretti sulle ali di lodevole zelo, siete convenuti a Roma, per prendere parte al primo Congresso Nazionale dei Direttori dell'« Apostolato della preghiera » e dell'opera della « Consacrazione delle famiglie al Sacro Cuore ».

Imperocchè lo stesso vostro numero dice quanto si sono moltiplicati in Italia i centri della devozione al Sacro Cuore, mercè l'accresciuto numero dei Segretariati dell'Apostolato della preghiera e della Consacrazione delle famiglie. Queste due opere si sono reciprocamente integrate, e dal loro armonioso accordo è uscita questa voce: « Il Cuore di Gesù deve regnare nel mondo! ». È la voce che annunzia almeno il principio dello sperato incremento della devozione al Sacro Cuore; ed oh! come Ci è dolce salutare nei quattrocento direttori delle encomiate due opere qua convenuti i due mila centri di apostolato da essi rappresentati; oh! come è dolce pensare che in questi centri si ama Gesù e si vuole onorare il Divin Cuore di Lui, più e meglio di quello che si facesse in addietro. E invero a questa confortante conclusione Noi siamo logicamente condotti dal riflettere che l'Apostolato della preghiera e la Consacrazione delle famiglie sono due forme principalissime della devozione al Sacro Cuore di Gesù.

Ma della cara speranza da Noi ripetutamente espressa un altro frutto, oltre a quello che Ci è offerto dal vostro numero, Voi Ci presentate, o diletteissimi figli, nel lodevole zelo a cui vi siete ispirati per concorrere al primo Congresso Nazionale dei Direttori dell'Apostolato della preghiera e della Consacrazione delle famiglie al Cuore SS.^{mo} di Gesù. Che cosa infatti vi ha spinto ad incontrare i disagi e a superare le difficoltà, oggi più che mai connesse ai lunghi viaggi? Non altra cosa certamente che il desiderio di prendere nuova lena per propagare la devozione al Sacro Cuore. Solo a questo scopo avete fatto appello ai consigli e alle direzioni, che ha potuto darvi il Centro delle due opere stabilito in Roma. E non fu ancora pel desiderio vivissimo di addestrarvi ognor meglio alla propa-

gazione del culto al Divin Cuore che, nei passati giorni, avete fatto tesoro dei consigli, che l'esperienza dei vostri colleghi suggeriva per isciogliere i dubbi e le difficoltà, che si sono talora opposte al buon esito dell'opera vostra? Oh! lo scambio di idee, gli avvertimenti, i consigli, ai quali ha dato occasione il Congresso a cui voi siete convenuti, devono aver soddisfatta la vostra brama, di conoscere ciò che meglio vi convenga di fare per rendere più fecondo di bene il ministero a voi affidato colla nomina di direttori locali dell'Apostolato della preghiera e della Consacrazione delle famiglie. Quella vostra brama era un'espressione di zelo. Epperò Noi abbiamo ragione di dire che non solo: il vostro numero, ma anche lo zelo vostro, o diletteggianti figli, è un frutto squisito dell'antica Nostra speranza.

Non è mestieri insistere sulla squisitezza di questo frutto, rilevando ciò che si è ora accennato, nel devoto Indirizzo (1) a Noi rivolto, intorno all'unità del fine e dei mezzi nel comune apostolato, alla quale mirava il recente Congresso. È questo un vantaggio così importante, che non solo Ci ralleghiamo di saperlo ottenuto dal Convegno dei passati giorni, ma anche auguriamo possa in seguito raffermarsi ognora più mediante i Congressi regionali, che i direttori diocesani e locali crediamo debbano far seguire a questo primo nazionale.

E chi non pregusta la squisitezza sempre maggiore di questo frutto, che si avrà mercè la formazione di nuovi centri di apostolato?

Noi crediamo che questa debba essere una delle più immediate conseguenze del vostro Congresso, o diletteggianti figli, perchè quei sacerdoti e quei parroci, che si sono ora rallegrati del bene già prodotto da due mila centri dell'Apostolato della preghiera, non possono non far voti che presto salgano a quattro o cinque mila, affinchè sia doppio il bene che ne riceva la patria loro. E non debbono essere soltanto voti teorici, ma voti accompagnati dall'opera propria, o da favore all'opera altrui, specialmente di religiose, affinchè in modo efficace si ottenga la formazione di nuovi centri anche in uno stesso paese, com'è nella natura dell'Apostolato della preghiera. Piaccia al Signore che anche ciò si compia al più presto; e Noi avremo un nuovo titolo per dire che il primo Congresso Nazionale dei Direttori dell'Apostolato della preghiera e della Consacrazione delle famiglie ha mirabilmente concorso ad appagare la Nostra speranza, di vedere esteso il regno sociale del Cuore di Gesù.

Potrebbe però sorgere una nube nel cielo in cui vaghiamo l'iride della Nostra speranza. Questa nube tristissima è il ricordo del primato nel vizio della bestemmia, ottenuto purtroppo dal paese in cui voi, o figli diletteggianti, siete destinati ad esercitare il vostro ministero.

Sarebbe cosa superflua il voler qui dimostrare l'enorme delitto che è la bestemmia; e Noi crederemmo di farvi ingiuria, o diletteggianti figli, se prendessimo a fornirvi le armi per combattere un sì esecrabile vizio. Ah! quante volte dalla cattedra, dal pulpito, e dal tribunale di penitenza voi stessi avete detto che la bestemmia, per essere un insulto lanciato direttamente contro Dio, è delitto più grave di ogni altro peccato, il quale, essendo violazione di un precetto, è

(1) Hic sermo ad Pontificem habitus est a P. Galilaeo Venturini S. I., qui moderatorum conventui praeiuit.

insulto contro Dio solo in modo indiretto. Quante volte voi stessi, non paghi di insegnare che la bestemmia è argomento evidente di inciviltà e di pessima educazione, avete dimostrato che la bestemmia è anche atto stolto, perchè se il bestemmiatore non crede a Dio, è stoltezza bestemmiare ciò che nella sua opinione non esiste, e, se vi crede, è del pari stoltezza bestemmiare Colui dal quale dipende in tutto e per tutto, e che perciò come gli può giovare cogli aiuti della grazia, così gli può nuocere coi castighi e coi flagelli!

Ma, già l'abbiamo detto, intorno all'orribile cosa che è la bestemmia, considerata in se stessa e nei suoi effetti, Noi non intendiamo indugiarci. Non sappiamo peraltro omettere di considerarla di fronte alle due opere dell'Apostolato della preghiera e della Consacrazione delle famiglie al Sacro Cuore, appunto perchè i direttori di queste due opere, che abbiamo il piacere di salutare qui presenti, sono destinati ad esercitare il loro ministero in questa Italia, a cui purtroppo, come abbiamo già tristemente ricordato, compete l'infausto primato nel vizio della bestemmia.

E vaglia il vero, nulla tanto si oppone all'Apostolato della preghiera e alla Consacrazione delle famiglie al Sacro Cuore quanto la bestemmia. Non si creda che ciò diciamo solo perchè le encomiate due opere mirano ad onorare Dio, riconoscendone i benefici già ricevuti e implorandone grazie ulteriori, mentre invece il bestemmiatore insulta direttamente Dio e i suoi attributi, dimenticando i beni avuti da Lui e mostrando di non curare punto quelli che ancora ne potrebbe ricevere. Imperocchè piace a Noi di addentarci anche meglio nella considerazione della natura delle due opere. Ma il primo grado dell'Apostolato della preghiera non è l'offerta della giornata al Sacro Cuore? Evidentemente chi, dopo di essersi offerto ad un particolare servizio di riparazione al Divin Cuore, si facesse ardito di profferire bestemmia, verrebbe con questa a distruggere la sua offerta riparatrice. E chi ha consacrato se stesso e la sua famiglia al Divin Cuore, potrebbe mai permettere che dal suo labbro, o da quello di un membro della sua famiglia, uscisse una bestemmia? Sarebbe una vera e propria contraddizione, non solo fra la lingua e la mano, come può accadere in altri peccati, ma fra la lingua e la lingua della stessa persona. Il perchè Noi crediamo che, come non vi ha cosa la quale più della bestemmia si opponga alle pie pratiche dell'Apostolato della preghiera e della Consacrazione delle famiglie al Sacro Cuore, così, a rendere santamente feconde queste due opere, nulla sia tanto necessario — vorremmo dire indispensabile — quanto una **lega contro la bestemmia**.

Non è malagevole comprendere che i membri di codesta lega dovrebbero opporre atti di adorazione e giaculatorie di riparazione alle bestemmie che udissero profferite da altri. Dovrebbero anche prendere parte alle funzioni riparatrici, che in molti luoghi si sogliono compiere per compensare le ingiurie fatte a Dio colla bestemmia e col turpiloquio. Oh! fra gli uomini quando si sa che una persona cara è vittima di un'altrui offesa, corrono gli amici a visitare quella cara persona, per attestarle colla propria presenza la riprovazione di quell'offesa e per offrirle con rinnovate proteste di amicizia un qualche compenso alla patita ingiuria: e questo lieve compenso non vorremmo noi dare quando l'offeso è Dio?

Ma, più che dei fatti altrui, i membri della lega contro la bestemmia dovrebbero preoccuparsi di se stessi e delle proprie famiglie. Perciò non solo debbono

stare in guardia per non cadere nell'orribile vizio, ma devono altresì impedirlo, per quanto possono, e sotto il tetto domestico, e nei crocchi degli amici, e in tutti i luoghi, in tutti gli uffici ai quali si estenda la loro azione.

I genitori cristiani, specialmente se ascritti all'Apostolato della preghiera, conoscono il linguaggio che devono tenere coi figli miseramente inclinati al vizio della bestemmia. Ma Noi vorremmo che un linguaggio analogo tenessero anche i padroni coi servi, i capi delle officine e gli intraprenditori di industrie coi loro addetti. Egli è anzi da osservare che, mentre un padre non potrebbe mettere fuori di casa un figlio bestemmiatore, il padrone della Ditta e dell'officina può invece agire più efficacemente contro la bestemmia, non accettando l'opera di chi non promette di astenersi da quel vizio, e, soprattutto, allontanandolo da sé la seconda volta che alla pattuita condizione venisse meno.

Non è questa l'ora opportuna per discendere a maggiori dettagli sull'importante argomento. Vogliamo soltanto che i direttori dell'Apostolato della preghiera e della Consacrazione delle famiglie al Sacro Cuore nell'allontanarsi da Roma portino seco, come uno dei frutti del loro Congresso, la persuasione che un vincolo speciale unisce le opere loro affidate e la più santa fra tutte le leghe, quella contro la bestemmia.

La persuasione di cotesto vincolo dovrà accrescere il loro zelo, così nell'aumentare il numero e nel perfezionare l'indirizzo dei centri dell'Apostolato della preghiera, come nel promuovere la Consacrazione delle famiglie al Sacro Cuore, perchè lavora con più vivo ardore chi ha dinanzi agli occhi un più nobile ideale, o chi meglio pregusta l'eccellenza del fine che spera di conseguire. Oh! la speranza di una più estesa diffusione del culto al Sacro Cuore di Gesù dovrebbe già bastare ad impennare le ali del vostro zelo, o avventurati direttori dell'Apostolato della preghiera e della Consacrazione delle famiglie al Sacro Cuore! Il ricordo delle soavi dolcezze, provate in occasione del vostro Congresso, potrà forse bastare per farvi vincere le difficoltà che si opporranno all'opera vostra. Ma se voi penserete che all'adempimento della vostra missione può essere congiunta anche la gloria di estirpare quel vizio che tanto disonora l'Italia, oh! pare a Noi che il vostro zelo dovrà essere più perseverante e più efficace.

Noi da gran tempo desideravamo levare la voce contro l'orribile vizio della bestemmia, per lamentare la strage di anime che fa nel nostro paese, senza essere più trattenuto, come un tempo, nè da giovanile età nè da femminile verecondia. Ma nessuna occasione Ci è sembrata più opportuna di questa, che Ci presenta la chiusura del vostro Congresso.

Voi Ci avete chiesta una parola, che valesse a raffermarvi nel vostro proposito di rendere ognor più fecondo di bene il vostro ministero. La Nostra parola è questa: Tornate o figliuoli, al vostro campo di azione: fate che nuovi centri dell'Apostolato della preghiera si erigano e funzionino in conformità con gli statuti: fate che si moltiplichi il numero delle famiglie consacrate al Divin Cuore; ma, affinchè quei centri siano apportatori di salute e affinchè queste famiglie vivano davvero la fatta consacrazione, non perdetevi di vista che l'opera vostra, come quella che è destinata a compiersi in Italia, potrebbe lavare la macchia che più deturpa il vostro paese.

Noi auguriamo che l'azione vostra sia secondata da tutti i fedeli, perchè tutti devono zelare la gloria di Dio, e tutti devono avere a cuore anche il de-

coro della patria terrena. Ma perchè vano è lo sforzo dell'uomo se non lo conforta la grazia di Dio, Noi invochiamo copiose le celesti benedizioni su questo numeroso stuolo di figli, che già si sono resi benemeriti, ma ora anelano di accrescere ancora più le loro benemeritenze verso la religione e la patria.

Oh! benedica il Signore coloro che dirigono i due sodalizi che più direttamente intendono alla propagazione del culto al Sacro Cuore, e premi il loro zelo coi frutti della santificazione degli individui, delle famiglie e della società. Benedica gli zelatori e le zelatrici delle due opere. Benedica la falange dei figli di S. Ignazio che, ora più che mai, dovranno correre dall'un capo all'altro del paese per impiantare i nuovi centri delle opere stesse. Benedica soprattutto i figliuoli qui presenti, e faccia che il Congresso celebrato in Roma sotto gli auspici di Santa Margherita Maria Alacoque segni una data di sicuro progresso nel regno sociale del Cuore Santissimo di Gesù.

17.

10 novembris 1920.

Summus Pontifex magnopere commendat pietatis exercitationes a membris curriculi romani Studiorum Philosophiae et Religionis pro laicis nunc primum instituendas. — Secr. Stat.

AD P. AUGUSTINUM GARAGNANI

ACADEMIAE PRAESIDEM.

R.^{mo} PADRE:

Alla vigilia dell'inaugurazione del terzo anno dell'Istituto Superiore di Cultura Religiosa della Pontificia Università Gregoriana, la P. V. R.^{ma} non ha potuto non rivolgere il suo riverente pensiero, pieno di devozione, di riconoscenza e di affetto, al Maestro infallibile e Capo Supremo della Chiesa; e da Lui, che è Vicario di Gesù Cristo e che degnasi di circondare di speciale benevolenza il promettente Istituto, ha implorato umilmente sugli insegnanti e sugli alunni l'Apostolica Benedizione, che sia pegno di nuovi incrementi religioso-scientifici e di ubertosi frutti di luce e di vita.

A questo proposito sono ben lieto di significarle che Sua Santità ha paternamente gradito l'omaggio devoto, e si compiace accompagnare coi migliori voti del Suo cuore il nuovo anno del benemerito Istituto.

La feconda vitalità di cui l'Istituto ha dato luminose prove nel suo breve periodo di esistenza col numero veramente consolante di uditori e col profitto, superiore ad ogni aspettazione, che essi hanno riportato dal loro studio assiduo, premuroso e diligente, mentre è la lode più bella dei direttori e dei maestri, è altresì un auspicio sicuro che l'opera così bene iniziata è destinata ad ulteriori immaneabili successi.

E Sua Santità, nel salutare fin d'ora la messe che prevede biondeggiare nei non fallaci campi lavorati dall'Istituto, trova un nuovo e valido motivo alle

Sue liete speranze nella iniziativa nobilissima presa quest'anno dalla P. V. comportare gli uditori a comunicare più direttamente col Maestro Divino e a dividerne i discepoli fortunati, gli amici fedeli, i perfetti adoratori.

Il Santo Padre, infatti, crede che altro non possa essere lo scopo ed il risultato dell'invito da Lei rivolto agli uditori dell'Istituto, di assistere quest'anno alla Messa festiva degli studenti universitari in Sant'Ignazio e di partecipare alla apposita Ora di adorazione mensile. Durante questi momenti solenni, in cui l'umanità si avvicina a Dio, Dio si svelerà più chiaramente alle intelligenze umane e una nuova fiamma purificatrice si accenderà nei cuori; e più i buoni discepoli al Maestro e all'Amico esporranno allora i loro dubbi e le loro difficoltà, più evidente ne riceveranno da Gesù la soluzione, più energica la forza persuasiva; si sentiranno migliori e diventeranno apostoli di luce e di amore per il trionfo del regno di Dio.

Perciò, con le migliori speranze e coi più fervidi voti l'Augusto Pontefice ben volentieri accorda a Lei, agli altri insegnanti, agli alunni tutti dell'Istituto Superiore di Cultura Religiosa l'implorata Apostolica Benedizione, segno di speciale benevolenza e auspicio di nuovo fermento di vita cristiana.

Con sensi di ben distinta e sincera stima mi è grato confermarmi

Dal Vaticano, 10 novembre 1912.

Di V. P. R.^{ma}

aff.^{mo} nel Signore
P. Card. GASPARRI.

18.

19 novembris 1920.

*Laudatur consilium celebrandi sollemniter trecentessimum anniversarium ab obitu
S. Ioannis Berchmans. — Ep. Sum. Pont. Benedicti XV.*

AD P. ARTHURUM VERMEERSCH
HIS SOLLEMNIIS CURANDIS PRAEPOSITUM.

Dilecte fili, salutem et apostolicam benedictionem. — Opportune admodum fit ut, labente tertio saeculo a piissimo exitu S. Ioannis Berchmans, catholici quidam viri, te duce, consilia inierint eventus huius faustitatem ita celebrandi, ut et illius eximiae sanctitatis debitus ubique honor habeatur et in magnum id cedat animarum bonum. Consiliis his congruit propositorum series, quibus si, ut confidimus, efficietur ut vita et virtutes sanctissimi huius adolescentis late innotescant atque illustrentur, quaesitae haud deerunt utilitates. Habent enim in Ioanne quid christifideles omnes sequantur: habet id maxime christiana iuventus ea praesertim quae in Ecclesiae spem succrescit in sacris seminariis et religiosis domibus. Omnibus vero sanctitas Ioannis se dat, praeter ceteras, adeptu facilem ac vel ipsa amabili specie, qua se conspiciendam praebet, ad imitandum vehementer allicit. Quandoquidem vero pietas egregia tua tuorumque sodalium hortatione non eget, Deum benignissimum precamur ut ad maiorem suam gloriam

vestra dirigat coepta eademque optato donet exitu. Caelestium interim conciliatricem adiumentorum nostraeque testem benevolentiae Apostolicam Benedictionem tibi, dilecte fili, atque illis, necnon omnibus qui, stipe, opere, prece, praesto vobis erunt, peramanter in Domino impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die XIX novembris MCMXX, Pontificatus nostri anno septimo.

BENEDICTUS PP. XV.

19.

28 decembris 1920.

Scriptoribus Cursus Scripturae Sacrae post belli intercapdinem opus denuo aggredientibus gratulatur Summus Pontifex iisque concedit, ut nova volumina sua inscribantur nomini. — Ep. Sum. Pont. Benedicti XV.

AD P. FRANCISCUM ZORELL

CURSUS SCRIPTURAE SACRAE CURATOREM.

Dilecte fili salutem et apostolicam benedictionem. — Coharet plane cum votis Nostris significatum a te consilium continuandi et absolvendi *Cursum Scripturae Sacrae* superiore bello intermissum tibi, dilecte fili, et adscitis laborum sociis gratulamur ex animo. Novimus enim qui tui Ordinis sacerdotes antehac in opere eodem scribendo versati sunt, quanta id egerint cum laude doctrinae et obsequii in Ecclesiae magisterium quantoque cum fructu biblicae disciplinae, iureque est quod fructum non minorem expectemus a te et a tuis sodalibus; nihil enim dubitamus quin eodem ornato virtutum coepta eadem aggrediamini. Spem bonam illud etiam affert, quod biblicas has scriptiones repetitis per haec hieronymiana sollemnia. Videmini enim auspice quodammodo Doctore Maximo studia vestra in eam ipsam conferre disciplinam, qua idem excolenda tantopere inclaruit eodemque magistro velle arduum persequi propositum. Nos quidem, ut id etiam cooperetur in bonum, concedimus libentissime ut, quae probati huius operis edentur volumina, dicentur nomini Nostro ac, caelestium conciliatricem luminum Nostraeque testem benevolentiae, Apostolicam Benedictionem tibi, dilecte fili, tuisque sociis peramanter in Domino impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum die XXVIII decembris MCMXX, Pontificatus Nostri anno septimo.

BENEDICTUS PP. XV.

ACTA PRAEPOSITI GENERALIS

ACTA PRAEPOSITI GENERALIS

I. — PRO SOCIETATE.

20.

29 ianuarii 1920.

Normae quaedam observandae in catalogis triennialibus conficiendis.

AD OMNES PROVINCIARUM PRAEPOSITOS.

REVERENDE IN XTO. P. PROVINCIALIS:

P. XTI.

Iampridem monuerat R. Pater Noster suis litteris, quibus die 8 decembris Congregationem Procuratorum indixit, ut uterque *Catalogus*, *primus* scilicet et *alter*, secundum novas formulas propediem in Provincias mittendas conficeretur. Iamvero cum iisdem adornandis manum admoveremus, perseverantes adhuc temporum difficultates prudentem nobis dubitationem attulerunt, quam nonnullae allatae epistolae confirmabant, num re vera artis typographicae commerciorumque conditiones eae in praesenti ubique forent, quae expeditam cunctis Provinciis potestatem facerent nova informationum folia mature imprimendi magnoque sine dispendio.

Quae cum ea, qua solet, diligentia haud semel perpenderet idem Pater Noster, tandem visum ipsi est, pristino consilio ad tempus seposito, mediam quandam viam esse ineundam, qua et utilitatibus per formularum immutationem propositis non mediocri

ex parte iam nunc potiremur, et incommodis praecaveretur, ex earundem non adeo tempestive iussa editione sane pertimescendis. Mihi igitur auctor fuit, ut cum R.^a V.^a ea communicarem quae in proximo *Catalogo primo* lucubrando maxime nobis in votis sunt, secundum finem ob quem, iam inde a priscis Societatis temporibus, triennalis istius *Catalogi* lex apud nos viguit. Sunt vero quae mox subiiciam, neque numero multa neque difficulter aut aegre in usum deducenda.

Ad rubricam, quae vocabulo *patria* tota concluditur, ut aliquot Provinciae consueverunt, notetur primo *natio*, secundo *locus originis*, tertio *provincia* eiusdem loci, quarto *dioecesis*. Ad secundam, quae de *aetate* est, significantur dies mensisque natalis, et non tantum anni, cardinali vel ordinali numero expressi. Ubi *vires* describuntur, si contigerit, uti non raro accidit, praemonere eas aut debiles esse aut mediocres aut plus minus fractas, ne omittatur una alterave vocula innuere, qua de causa id fiat; e. g. quia pectore, vel capite, vel oculis quis laborat.

Maiore quadam accurratione quam hactenus in usu fuit, de *tempore studiorum* referendum est. Distinguantur ante omnia oportet studia, quibus aliquis tum *extra Societatem* tum *in Societate* operam dedit. Utraque autem non promiscue, nullo fere servato ordine, sed, a litteris humanis ad biennium studiorum superiorum usque, ea temporis successione recenseantur, qua peracta fuere. Ita continget, ut uno quasi obtutu conspiciatur quodnam litterarum curriculum unusquisque fuerit emensus. Una cum studiis, quam laudabilem consuetudinem iam aliquot Provinciae sequuntur, linguas etiam memorent quarum scientiam sodales habent, secernendo in primis classicas ac orientales a vernaculis, hasque tunc solum commemorando, cum quis ita eas teneat ut, non solum libros facile intelligere, sed etiam prompte concinneque, saltem dum familiariter colloquitur, iisdem uti possit.

Ad rubricam demum de *gradu* cum in litteris tum in Societate, illud, ad primum quod attinet, animadverti debet, significantam esse Facultatem in qua quispiam doctor promotus fuerit; quod vero ad alterum spectat, nunquam esse relinquendum diem, mensem et annum quo ultima vota, vel Professi vel Coadiutoris, quis nuncupavit. In *ministeriorum* dinumeratione servetur ordo, quo ipsa sese exceperunt, haud omisso temporis spatio in unoquoque

eorum impenso, in hunc ferme modum: 1899-1902 Doc. hum. litt.; 1907-10 Subminister; 1910-1916 Oper. Mod. Congr.; 1916-1920 Sup. Res.

Index vero, secundum cognomina in ordinem redactus, non ad calcem, sed initio fasciculi appingatur, qui totus ad modum libelli affabre compacti erit religandus. Verum folia, in quibus *Status temporalis* scribitur, soluta maneant.

Haec innuisse sufficiat, quae potissimum in *Catalogi primi* lucubratione desiderantur. Levius longe negotium, immo plane nullum, facesset hac vice *Catalogus secundus*. Nam cum diuturna experientia docuerit eum, ea quidem ratione qua nunc ab omnibus fere Provinciis confici solet, mediocris tantum esse usus in administratione gerenda, placuit Patri Nostro statuere, ne hoc anno in Urbem mitteretur, donec opportunius novae formulae communicarentur, secundum quas erit in posterum redigendus. At omit-tendae non erunt *Informationes ad gubernandum*, in iisque diligentior adhibenda accuratio, quippe quae permagni sint momenti atque frequentis usus, semperque adnotationem praebeant gradus, quem quisque in Societate obtinet.

Postremo alia quoque ratione PP. Sociorum labor minuetur. Cum enim abhinc sex annis mense ianuario *Dimissorum elenchus* in Urbem mittatur, cumque quotannis *Catalogus Defunctorum* ampliore forma digestus in *Actis Romanis* prodeat, iam supervacaneum erit iisdem de rebus novas tabulas tertio quoque anno conficere. Hoc non parvo labore levati Patres Socii, quorum praecipue est illa omnia elaborare, diligentiam sane convertent ad exsequenda quae modo commemoravimus ea fidelitate, quae amantissimos Societatis ministros summopere decet.

Commendo me ss. Sacrificiis.

Romae, die 29 ianuarii 1920.

De mandato R. P. Praepositi Generalis.

R.^{ae} V.^{ae}

Servus in Xto.

PETRUS TACCHI VENTURI

Secr. Soc. Iesu.

Communicantur nova aliqua beneficia Societati ab Apostolica Sede concessa.

AD OMNES PROVINCIARUM PRAEPOSITOS.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

Gratum R.^{ae} V.^{ae} me facturum esse his litteris puto, quibus eum ista Provincia nonnulla beneficia communico nuper Societati nostrae concessa ab Apostolica Sede.

1. Statuit, ut pervulgatum est, canon 574 novi *Codici*s novitium in aliquam Congregationem cooptatum, in qua vota perpetua emittuntur, exacto cum satisfactione tirocinio, in ipsa novitiatus domo se votis Deo obstringi debere. Iamvero, vix promulgata lege, non pauci Provinciarum Praepositi experimento sensere quot qualesque difficultates nobis facesseret huius praescripti custodia, mihiq; auctores fuerunt, ut perpenderem, quare ratione tot incommodis mederi fas esset. Quae cum mihi atque PP. Assistentibus probarentur, supplices preces ad S. Religiosorum Congregationem porrigendas esse duxi, quibus postularem ut, si quando contingeret tironem, exacto biennio, non amplius in ipsa Probationis Domo versari, Provinciarum Praepositis, ut antea, integrum foret eum ad simplicia vota admittere in Collegio vel Domo, ubi tunc vitam ageret.

His precibus S. Congregatio, die 9 superioris mensis februarii «benigne annuit pro gratia iuxta preces ad decennium, facta adnotatione in regesto professionum singulis vicibus»; quae conditio a S. Consilio adiecta enixe commendo ut, quotiescumque indulto usi fuerimus, diligenter servetur.

2. Quod modo subiicio summo gaudio afficiet non paucos e nostris Scholasticis qui, cum iam aetate processerint, nondum tamen sacerdotio sunt initiati, idque ob diuturnum vixque sedatum bellum. Ut aliquam dilectis his filiis consolationem afferrem, cum die 6 februarii Summum Pontificem adivissem, amantissimum nostrae Societatis Patrem candide demisseque de eorum conditione edocendum curavi, isque novo beneficio superiora,

quae sane neque pauca neque exigua sunt, cumulans, humanissime largiri dignatus est, ut nostri iuvenes, qui occasione belli theologica studia differre coacti essent, quique trigesimum secundum aetatis annum absolvisent, sacerdotio initiari valerent. dummodo biennio sacrae theologiae operam rite dedissent, atque examen de universa theologia morali superassent.

3. Cum die 12 martii volventis anni decennium expleretur quo Matutinum officium cum Laudibus diei subsequentis inde ab hora prima post meridiem nobis recitare licebat, supplicem libellum obtuli Sanctissimo Domino, ut eiusmodi facultas renovaretur. Huic quoque petitioni in aliud decennium eademque ac antea forma benigne rescripsit S. Religiosorum Congregatio, die 2 huius mensis (1). Sacra vero Poenitentiaria Apostolica haud absimilem prorogationem ad decem insequentes annos nobis impertivit (2) Apostolici Indulti, die 15 martii 1910 oraculo vivae vocis dati et a S. Congregatione S. Officii die 22 augusti eiusdem anni ad decennium recogniti, quo Praeposito Generali potestas tributa fuerat adnectendi Coronis S. Rosarii indulgentias PP. Crucigerum cum iure eandem Sacerdotibus suae Societatis subdelegandi.

4. Iampridem optarunt plurimi graves Patres, ut Societati impetrarem Officium cum Missa Sacrae Familiae, translationem festi Purissimi Cordis B. M. Virginis e sabbato post Octavam SS. Corporis Xti. in alium diem mensis augusti necnon instaurationem ritus duplicis in festis B. Mariae Annae a Iesu de Paredes ac SS. Cosmae et Damiani. Cum vero ultimis hisce diebus curassem, ut nostra haec vota S. Rituum Congregationi proponerentur, ea omnia S. Consilium plane praestitit. Haec addenda et varianda infra subiicimus; Rescriptum (3) vero, in *Actis Romanis* proximo anno fideliter proferetur in lucem.

Commendo me ss. SS.

Romae, die festo S. Ioseph, 19 martii 1920.

R.^{ae} V.^{ae}

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

(1) Cf. p. 168 huius fasciculi.

(2) Cf. p. 166 sq. » »

(3) Cf. p. 167 sq. » »

ADDENDA ET VARIANDA

IN KALENDARIO PERPETUO SOCIETATIS IESU, REFORMATO ET APPROBATO DIE
25 NOVEMBRIS 1913.

19 *ian.* — Sanctae Familiae Iesu, Mariae, Ioseph, *duplex maius*. Com. Ss. Marii et Sociorum Mm. ac S. Canuti Regis, Mart.

2 *iun.* — Beatae Mariae Annae a Iesu de Paredes Virg., *duplex*. Com. Ss. Marcellini, Petri atque Erasmi Mm.

19 *aug.* — (ex sabbato post Octavam Corporis Christi). Purissimi Cordis B. Mariae Virg., *duplex maius*.

27 *sept.* — Ss. Cosmae et Damiani Mm., *duplex* (In Missis additur Oratio *Pro gratiarum actione* ob anniversarium primae confirmationis Societatis Iesu).

22.

25 martii 1920.

Augetur Praepositis Provinciarum facultas ad expensas non ordinarias faciendas; referuntur aliqua posthac servanda in pecunia mutuanda; usus telephonii certis legibus subiicitur; P. N. tempestive edoceatur de iis qui ad biennium in Urbem mittentur.

AD OMNES PROVINCiarUM PRAEPOSITOS.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

His litteris R.^{am} V.^{am} certiore facio de duobus ad ius nostrum in re familiari spectantibus, quaeque haud infrequentis sunt apud nos usus.

Haec tenus, uti notum est, quoties in Provinciis se praeberet occasio alicuius expensae faciendae, quae inter ordinarias recenseri non posset, quaeque summam excederet quinque millium francorum, Provinciales Ordinatione tenebantur R. P.^{is} Martin, n. 39 Praepositum Generalem de eadem rogandi. Iamvero, multum in praesenti diminuto pecuniae valore, de Patrum Assistantium consilio decrevi esse posthac permittendum, ut ipsis integrum sit usque ad decem millia francorum in eiusmodi expensis insumere, nulla Generalis petita venia.

Non longo tempore abhinc S. Religiosorum Congregatio, cum veniam ad mutuum aliquod contrahendum largitur, has quoque, inter ceteras, conditiones imponere solet, ut et Praepositus Generalis debeat ipse statuere annuam summam, qua aes alienum dissolvatur, et de adimpleta solutione sit quotannis edocendus. Placet, claritatis gratia, iisdem quibus utitur verbis, ipsam formulam hoc loco referre: « Vigore facultatum a SS. D. N. concessarum, S. Congregatio Negotiis Religiosorum Sodalium praeposita, audito voto R. P. Procuratoris Generalis, R. P. Praeposito Generali benigne commisit ut, pro suo arbitrio et conscientia, gratiam concedat iuxta preces, et quoad mutuum, minore quo fieri poterit interusurio pro quolibet centenario et anno, cum obligatione ipsum debitum quamprimum extinguendi per ratas annuas ab eodem P. Praeposito Generali praefiniendas, et docendi quotannis ipsum de ratae solutione ». Porro, ut pro meo munere his mandatis Summi Pontificis fideliter satisfacere possim, ne omittant qui supplicem libellum porrigunt, ratam partem mihi indicare, quam mutuo compensando proponunt, meque unoquoque anno commonefaciant, utrumnam haec ab ipsis constituta, mihi vero probata, pecunia accurate persoluta fuerit.

Hanc occasionem nactus in aliud tempus non differam cum R.^a V.^a responsum communicare, quod nuperrime ad aliquos Provinciarum Praepositos dedi, a quibus rogatus fueram ut ipsos iuvarem ad non levia incommoda praecavenda quae ex telephoni usu, nulli prorsus legi subiecto, merito timeri possunt. Quae igitur in nova hac quaestione nostris temporibus orta de Patrum Assistentium consilio mihi indicanda visa sunt, hoc loco subiiciam.

1. Regula 36 ex *Communibus* etiam ad colloquia per telephonium habita spectare dicenda est; eo proinde sine facultate aut particulari aut generali, nemo utatur sive alium ad colloquendum vocet, sive ab alio vocetur. Facultas autem generalis nunquam Scholasticis erit concedenda; Coadiutoribus temporalibus vero nonnisi gravissimis ex causis, id est ratione officiorum quibus forte funguntur.

2. Instrumenta telephonica in privatis Nostrorum cubiculis, etiam Superiorum, ne permittantur. Si qua vero exceptio apud vos indulgenda videretur, rem velit R.^a V.^a cum suis Consultoribus sedulo perpendere eandemque postea una cum eorum sententiis

mihi transmittere, ut ipse, omni meliore consideratione adhibita, quid agendum sit decernere valeam.

3. In sermonibus telephonice miscendis meminerint omnes circumspectionis et aedificationis verborum, quae filiis suis tantopere inculcare solebat S. Parens Ignatius; idque eo magis quod vox per hoc mirum loquendi inventum transmissa, non ad illius tantum aures quocum verba fiunt pervenit, verum ab aliis quoque subauscultando excipi potest et persaepe excipitur.

Tandem et de alius generis negotio, quod mihi haud mediocriter cordi est, monitam esse velim R.^{am} V.^{am} Cum hic Romae nunc in quadam cubiculorum penuria versemur, qua nolim nostri iuvenes studiorum gratia Romam destinandi Urbem petere prohibeantur, R.^{am} V.^{am} rogo ut, secundum praescriptum Congregationis Generalis XXV d. 14 n. 9 (iampridem a me in mentem revocatum litteris 11 iulii 1916 datis) (1) consultatione tempestive habita, me certiore faciat de numero ac dotibus eorum, quos huc proximo anno mittere cogitat biennio vacaturos vel S. Scripturae vel theologiae dogmaticae vel canonici iuris.

Commendo me ss. SS.

Romae, die B. Virginis Annuntiatae sacro, 25 martii 1920.

R.^{ae} V.^{ae}

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

23.

31 martii 1920.

Normae pro recto usu Excerptorum.

AD OMNES PROVINCIARUM PRAEPOSITOS.

1. Meminerint Provinciales *Excerpta* non exhibere iudicium Patris Generalis, neque a Patre Generali vera iudicari omnia quae in iis continentur, sed fideliter summam eorum referre quae Romam missa fuerunt maximam partem a Consultoribus, interdum etiam ab aliis sodalibus.

(1) Cf. *Acta Romi*. II (1916) 196 sq.

2. Facile accidere potest, ut pro fragilitate humana in huiusmodi scriptis aliqua seu minus accurata seu amplificata, immo quandoque falsa inveniantur; idque eo magis quod Consultores nullum ius habent res ipsas investigandi, sed eas exponere debent prout ipsis coram Domino cum P. Generali communicandae videantur. Attamen haud saepe evenit, ut nihil veri in relatis inveniat; praeterea semper utile est Praepositis scire quid alii in Provincia sentiant vel dicant.

3. Ad Provinciale pertinet, sive tempore visitationis sive alia commoda occasione, quantum opus est, diligenter rei veritatem inquirere et remedia opportuna, quos invenerit, defectibus afferre. Raro admodum, ut P. Vitelleschi iampridem monebat (1) et cotidiana experientia docet, convenit subdito, licet minime innocenti, ut ei innuatur suum defectum Romam delatum fuisse. Neque ut plurimum *Excerpta* Superioribus mittenda sunt tanquam a P. Generali accepta, sed Provincialis sua auctoritate eadem vel integra vel ex parte cum ipsis communicet ad hunc finem, ut iis inventur in recta domorum gubernatione. Nunquam vero licitum est *Excerpta* tanquam iudicia vel monita Patris Generalis subditis tradere, quod falsum et suavitati regiminis damnosum esset. Generatim sciant Provinciales se tunc solum nomine P. Generalis subditos monere posse, quando id ipsis diserte commissum fuerit.

4. Expedit ut Provinciales de rebus maioris momenti, sive verae sive falsae inventae fuerint, Generalem opportune edoceant. Persuasum etiam habeant illum bene intelligere Praepositos, quamvis optima praediti voluntate, non posse omnibus quibus Provinciae indigent subvenire, sicut nec ipse par est omnibus vel iustis desideriis satisfacere.

5. Si Provinciales secundum has normas *Excerpta* coram Domino cum bona pace consideraverint iisque usi fuerint, permagnam utilitatem ad conservandum augendumque bonum Provinciae statum experientur; secus, ut P. Vitelleschi scribit: « res illa quae magna commoda in regimine Societatis adferre solet » facile (2) offensiones alienationesque pariet et coniunctionem subditorum inter se et cum Superioribus minuet.

(1) Ep. 4 nov. 1617 *De delationibus ex Provinciis ad P. Generalem factis*, in *Epp. select.* 88 sq.

(2) l. c. 88.

6. Hae normae non solum pro usu *Excerptorum* semestralium valent, sed pro omnibus quae etiam per annum ad modum *Excerptorum* Provincialibus quandoque mittuntur.

7. Huc veniunt etiam monita, quae tum promovendis ad gradum tum ab eo differendis non infrequenter secundum relata ex Provinciis fieri decernimus. Illa enim a Praeposito dentur necesse est suo, non Patris Generalis nomine.

Romae, 31 martii 1920.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI
Praep. Gen. Soc. Iesu.

24.

27 aprilis 1920.

Collegium Revisorum Generalium restituitur.

AD OMNES PROVINCiarUM PRAEPOSITOS.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. Xti.

Neminem profecto latet studium de sana, securiore nec differentiori doctrina in Societate servanda praecipuas partes tenuisse inter assiduas illas sagacesque curas, quibus urgebatur sanctus conditor et parens noster Ignatius. Qui quidem, qua erat prudentissima mente ac caelesti sapientia ornatus, non solum praescripsit ut integerrima doctrina in concionibus lectionibusve publicis ac in privatis sermonibus apprime splenderet, verum etiam omnino contendit, ut libri in lucem edendi ea quoque conspici forent. Hanc igitur ob causam cum Societatis *Constitutiones* conderet, lege sanxit nulla scripta a suis edi, quin antea approbationem atque consensum retulissent Praepositi Generalis, cuius esset ipsa examinanda curare a tribus saltem viris, qui in ea disciplina scientiaque, quam libri pertractant, et recte sentiendi rationem tenerent et claro iudicio praestarent (1).

Iam vero ad praescripti fidelem executionem plane necesse erat nonnullos doctos sodales Praeposito suppetere, ac fere ad manum esse, quorum sententiam facili negotio exquirere posset cum de scriptis ageretur publici iuris faciendis. Neque ii aliunde

(1) *Const.* III, c. I, n. 18.

opportuniusque videbantur arcessendi, quam e Collegio Romano, quod in ipsa christianae religionis arce a beato parente Ignatio conditum est, ut ceterorum Societatis Collegiorum forma exstaret, et in eo, veluti in quadam obvia palaestra, praesto forent supremo Ordinis moderatori excellentes aliquot eruditione pietateque viri, quorum opera uteretur ad grave suum munus implendum de incorrupte custodienda doctrina. Hinc factum esse comperimus, ut qui docerent in ea bonarum artium praenobili sede, iidem et censorum officio fungerentur quoties scripta recognoscenda fuissent quae in lucem prodirent. At brevi, adolescente in dies Societate, unaque cum ea illorum quoque augescente numero, qui ingenii facultate eminent ad humanas divinasque litteras editorum librorum copia ditandas, primum sane erat longinquas praesertim Provincias postulare, ut a communi lege eximerentur, ne quid scilicet ederetur quin prius in Urbe probatum fuisset. Hispaniae ac Lusitaniae precibus primum, ut videtur, obsecundavit P. Claudius die octavo iunii anni 1604 (1); non ita tamen ut, quae eius erat insignis prudentia, haud pauca argumentorum genera non exciperet romanorum tantum censorum confirmanda suffragio. Dum igitur eodem ferme tempore nulla per benignam hanc concessionem vis adimitur pristinae ignatianae legi, cui novum immo additur robur, doctoribus Romani Collegii coepta est fieri aliorum sociorum accessio, qui a docendi munere vacui, unice se darent voluminibus examinandis, quae in vulgus promerentur. Hi omnes brevi Revisorum Generalium vel Revisorum Collegii Romani nomen sunt adepti, atque in unum coetum coa-luerunt, quod permagnum auctoritatis pondus non minus officio quam eorum responsis attulit. Fieri certe non poterat, quin P. Claudius, eximia sua agendi cogitandique solertia minima quaeque satagens ad sancti Parentis mentem gerere, ullas normas his sodalibus praestitueret, omnia pene singulorum arbitrio permittendo. Et re quidem vera testantur sincera monumenta historiae iam, ipso adventante saeculo xvii, Collegii Romani censores haudquaquam propriis legibus caruisse, quarum ductu in muneris perfuntione scite regerentur. Hae porro regulae, vita functo P. Mutio Vitelleschi, ipsi Romani Revisores a Generali

(1) Ex eius epistola manu scripta ad Praepositos Provinciarum in Hispania et Lusitania, die 8 iunii 1604 data.

Congregatione VIII postularunt, ut eius auctoritate primum recognoscerentur preloque committerentur. Postulato annuit Congregatio, Revisorumque Generalium regulas, pridem illius iussu recognitas, Congregatio X; quae anno 1652 subsecuta est, retractandas curavit atque edendas decrevit. Statuit praeterea eadem Congregatio (1), ut Revisores Provinciarum perinde ac Generales, regulis a se confirmatis tenerentur, illud etiam iubens ut censurae omnes in Urbem mitterentur, neque libri in lucem venirent antequam Pater Generalis responsum daret.

Non ego hic immorer recensendo praeclaras illas utilitates, quae ex hoc collegio provenerunt Societati ad praefixum finem consequendum, scilicet avertendi a se omnem, ne dicam venenatae sed infectae doctrinae contagionem. Id unum meminisse iuvabit, ex eo potissimum acutum illum virum Sforza Pallavicini semiliteratorum petulantiam redarguisse, nobis obicientium Societati quoque eos non defuisse, qui in theologicis libris aliqua scripsissent, quibus probatissimi quique astipulari nollent. Cui querelae candide Pallavicini respondet haec non ubique, sed in illis Provinciis tantum contigisse, quarum longinquitas non pateretur communem legem, qua videlicet nil prodire in lucem debuisset, quod antea non esset probatum Romanis Censoribus (2).

Mirum fortasse videri potest eiusmodi Revisorum collegium, cuius salutares fructus diuturna duorum saeculorum experientia commendabat, non statim revixisse cum restituta Societate. Attamen, ut cuique rem penitus perspicienti facile patebit, tot tantaeque illae necessitates, quibus premebatur renascens Societas, necnon ipsa qua, pro operum multitudine, afflictabatur penuria doctorum hominum, Praepositos Generales propemodum coegerunt, ut adeo excellenti bonae gubernationis praesidio tamdiu carerent. Eius defectum plane persensit eique praesentissimo remedio occurrendum esse duxit R. P. Franciscus Xav. Wernz decessor meus. Qui tamen cum sibi persuaderet, vix tunc fieri posse, ut eximii aliquot viri in Urbem arcesserentur, ad librorum censuram secundum veterem morem restituendam, media quadam via incedere voluit. Igitor anno 1910, quemadmodum notum est,

(1) Cf. Congr. Gen. X, d. 11; *Reg. Rev. Gen.* n. 15.

(2) Cf. *Vindicationes Soc. Iesu*, etc. Romae, MDCXXXXIX, p. 223.

Revisores Generales constituit e quinque Assistantiis delectos, in diversis Urbis domiciliis commorantes (1).

Verum brevi visum est per novam hanc instaurandi collegii rationem consuli quidem hominum penuriae, non ita tamen Societatis necessitati. Etsi enim decessor meus prudenter statuerat Censuram delectum inter eos Patres esse adhibendum, quos non adeo Romanae Curiae vel sacrorum ministeriorum labor distineret, usus tamen clare ostendit neminem ferme inveniri, cui tantum otii superesset ad gravissimum munus pro dignitate gerendum.

Quamobrem cum iampridem abunde perspectum exploratumque esset, nullo modo expedire ut Societas diutius eo privaretur idque eadem prorsus ratione instaurari debere, qua per duo circiter saecula plene viguerat, de Patrum Assistantium consilio, omnibus difficultatibus remotis, collegium Generalium Revisorum decrevi quam primum ad pristinam formam esse excitandum.

Itaque sub finem superioris anni tres diversarum nationum conspicuos sodales in Urbem arcessi, quibus quartum placuit addere socium, lectoris quoque munere fungentem in Pontificia Universitate Gregoriana. Eorum officium, in quo adimplendo iam strenue versantur, iisdem terminis circumscribitur quibus olim continebatur. Scilicet ad ipsos pertinet tum de iis omnibus libris iudicium ferre, qui secundum iuris nostri normam antequam edantur sunt in Urbe probandi (2), tum de illis quorum approbationem Praepositus Generalis sibi servandam esse duxerit, tum denique de operibus quorum auctores a iudicio Revisorum Provinciae ipsiusque Praepositi ad Praepositum Generalem, variis de causis appellare censuerint. Huic insuper collegio demandatur novos libros inspicere, quorum minimum bina exemplaria, ut iampridem praescriptum fuit (3), Romam mitti debent, atque una cum libris nostras ephemerides; sic enim Censores probe perspectum habebunt quaenam sit, quod ad integritatem doctrinae attinet, universae Societatis conditio, de qua Praepositum Generalem omni accuratatione iubentur docere.

Sunt et aliae duae gravis muneris huius partes perdiligenter obeundae. Ne omittant scilicet Revisores Generales mature perpendere, utrum scripta quae sibi examinanda afferuntur re vera

(1) Cf. *Acta Rom.* I (1910) 47.

(2) Cf. *A. R. P. Becker O. d.* nn. 6-7 in *Inst. Soc. Iesu* III, 315.

(3) Cf. *Acta Rom.* I (1908) 117 sq.

mediocritatem in suo quaeque genere excedant; deinde, cum ex Ordinatione P. Beckx, n. 8 (cuius fidelem custodiam, hanc nactus occasionem, etiam atque etiam omnibus commendo) librorum iudicia in Provinciis lata, et Provinciali et Generali Praeposito sint mittenda, Revisorum Generalium erit censuras quoque a Provinciis Romam missas sedulo examine recognoscere. Quae in re aliud haud exigui sane momenti est in memoriam revocandum. Ultima Revisorum Generalium regula ita a R. P. Beckx (1) fuit mitigata, ut amplius non urgeat mandatum exspectandi responsum Praepositi Generalis ad editionem aggrediendam. Attamen si quando Provinciae Praepositus haereat anceps, expediat necne publici iuris fieri librum quempiam iam a suis Revisoribus cognitum atque probatum, ne obliviscatur, cum eorum censuram in Urbem transmittit, Praepositum Generalem de toto negotio commonefacere; ita enim non adigemur praecipere, sicut aliquando accidit, ut ab edendo libro cum non parvo dispendio prorsus desistatur.

Praeterea quandoquidem doctrinae puritati non ipsi tantum publica luce donati libri, sed et scholae mirum quantum officere possunt, minime negligent Romani Revisores theses quoque attentissima cura perpendere, quae in Collegiis nostris tuendae assumuntur, necnon ipsa praelectionum folia, quocumque modo impressa, et a magistris in discipulos ad illorum privatum usum distributa, quae etiam nobiscum erunt communicanda.

Iis quae hactenus commemoravimus Revisorum officii partibus novum quoddam nunc addi necesse est munus, quo si ipsis onus quidem haud mediocriter augeat, non minus tamen ampliantur eorum merita in Societatem et in sanctam Matrem Ecclesiam. Etenim cum iampridem Congregationes Generales XXIII et XXV lege sanxissent (2) superiora nostra studia ordinanda esse nostrisque accommodanda temporibus, cumque decessor meus p. m. quae fuerant decreta prudenter exorsus fuisset executioni mandare, congruum erat, ut quae ille morte praeventus ad finem perducere non potuit, curarem ipse perficere, adhibita praesertim Romanorum Censorum solertia. Eorum ergo iudicio ante omnia committendas esse putavi observationes illas in studiorum ordi-

(1) Cf. *Ord. cil.* n. 7, l. c. p. 315.

(2) Cf. *Congr. Gen.* XXIII, d. 16; *Congr. Gen.* XXV, d. 14.

nationem, quas post meam epistolam die 17 iunii 1918 datam (1) cunctae Provinciae subinde miserunt in Urbem. Iamque praevia hanc adeo necessariam recognitionem illi sunt bene naviterque aggressi.

Exposui satis, quae me permoverint ad Revisorum Generalium collegium instaurandum, quinam secundum veterem morem sit illius muneris ambitus, qui denique fructus, Domino propitio, sint inde exspectandi. Illud tandem reliquum est, ut omnes clementissimum Deum exorare velint, ne pientissima sua gratia cesset renatum fortunare collegium: eo enim florente, sapientibus institutis, quibus primitus conditum fuit, vix fieri poterit, quin quotquot sumus in Societate, fallaciarum huius temporis devitata voragine, germanam Ecclesiae doctrinam scriptis etiam teneamus, illi totis viribus perpetuo adhaerentes, qui solus est Via, Veritas et Vita.

Commendo me ss. SS.

Romae, die festo B. Petri Canisii, 27 aprilis 1920.

R.^{ae} V.^{ae}

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

25.

15 iulii 1920.

Doctrina de Actu Fidei a P. Petro Rousselot p. m. proposita prohibetur.

AD OMNES PRAEPOSITOS PROVINCiarUM.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

Aliquot annis abhinc publicari coepit a P. Petro Rousselot p. m. nova aliqua explicatio de *Actu Fidei*, quae iam tunc gravibus Societatis theologis non solum parum probabilis apparuit, sed etiam periculosa.

(1) Cf. *Acta Rom.* II, (1918) 606.

Cum vero ad me delatum fuisset nonnullos Patres nostros ex parte saltem huic explicationi favere eamque magis magisque explicare conari, officii mei esse duxi novam hanc opinionem compluribus theologis nostris ex variis Provinciis delectis examinandam tradere. Qui omnes, post accuratum examen, censuerunt novam illam theoriam, etiamsi fortasse ab aliquibus aliquatenus mitigatam, secundum Instituti nostri praescripta, quae nos iubent doctrinam securiorem et ab Ecclesia magis approbatam (1) in omnibus sequi, proscribendam esse in Societate.

Quapropter, re cum PP. Assistentibus diligenter expensa et exemplum secuti complurium Praepositorum Generalium, qui ab ipsis Societatis primordiis ad haec nostra usque tempora (2) minus securas doctrinas a Societate arcebant, omnibus Nostris interdicimus et prohibemus istam doctrinam sive publice sive privatim, tum oretenus tum in scriptis affirmare aut defendere aut etiam tanquam probabilem proponere.

Velit igitur R.^a V.^a hoc praeceptum cum omnibus quorum interest communicare, praesertim cum scriptoribus et professoribus philosophiae et theologiae, necnon cum Scholasticis, si forte ipsis haec doctrina in scholis proposita fuerit.

Ceterum persuasum mihi est omnes pro suo erga Societatem amore, qui in primis obedientia probatur, huic praecepto plene et sincere obtemperaturos esse, idque eo magis quod de gravissima re, recta scilicet sentiendi ratione apud nos conservanda, agitur.

Adiungo folium in quo breviter exponuntur huius doctrinae theses praecipuae, nonnullis indicatis lucubrationibus, in quibus indubitate continentur.*

Commendo me ss. SS.

Romae, 15 iulii 1920.

R.^{ae} V.^{ae}

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

* NOTA: Ad dubia particularia ab aliquibus circa has theses proposita iam responsum est; quod si res id postulare videbitur, amplior instructio suo tempore dabitur.

(1) *Const.* IV, c. 5, n. 1.

(2) Cf. *Ord. R. P. Beckx*, 11 maii 1858, in *Epp. Sel.* 245 sqq

I.

PRAECIPUAE THESES OPINIONIS P. PETRI ROUSSELOT.

DE PERCEPTIONE MOTIVORUM CREDIBILITATIS

Thes. 1. — Etiam recte propositis motivis credibilitatis, ut sunt miracula et prophetiae, homo non potest naturaliter pervenire ad affirmandum: *Mysterium quod revelatur* (Trinitas, Incarnatio, etc.), *est verum*; nec etiam: *Illud est credibile* (id est potest rationabiliter affirmari); et *credendum* (id est teneor illud affirmare).

Thes. 2. — Sed necessario requiritur novum lumen intellectuale, supernaturale, infusum a Deo (quod vocatur lumen fidei, habitus fidei, « les yeux de la foi »); quo roboratur et elevatur intellectus ita ut percipiat nexum inter motivum credibilitatis et veritatem rei revelatae.

Thes. 3. — Impotentia intellectus percipiendi illum nexum, et necessitas gratiae illum elevantis, non sunt tantum morales (ex difficultate plus minus magna), sed vere physicae. Sola gratia reddit intellectum aptum ad percipiendam veritatem supernaturalem, cum obiecto formali supernaturali correspondere debeat facultas supernaturalis. Et miraculum non est obiectum iudicii rationis mere naturalis; sed ut percipiatur, prout est, ut signum veritatis supernaturalis, requiritur gratia illa interna: « on dira que la lumière de grâce est nécessaire pour connaître le miracle ».

Thes. 4. — Sine illo lumine supernaturali, argumenta habent quidem valorem obiectivum, sed percipi nequeunt ab intellectu, cui deest *vis synthetica* ad percipiendum nexum.

Demonstratio apologetica nequit esse historice convincens, saltem vere et plene, nisi fide acceptetur, et magisterio Ecclesiae adhaereatur, quod eam confirmat.

Thes. 5. — Sed cum illo lumine, homo videt connexionem inter motivum seu signum et veritatem revelatam:

a) quando motivum perfecte proponitur. Et hic est casus doctorum qui generatim unice consideratur a multis auctoribus.

b) etiam quando non adest probatio plena, sed merum indicium veritatis. Hic est casus puerorum et rudium. Quanto enim fortior est intellectus, tanto minora requiruntur signa et indicia ut percipiat veritatem.

c) imo etiam quando motivum, quamvis de facto coniungatur cum veritate, non tamen de iure et necessario habet connexionem cum illa. Hic casus verificatur in puero catholico, qui credit propter testimonium matris, aut affirmationem parochi boni, sed cuius sanctitas non excedit mediocritatem: hic puer invenitur in circumstantiis valde similibus circumstantiis pueri protestantis aut mahometani.

DE ACTU FIDEI.

Thes. 6. — Actus quo lumine gratiae supernaturalis percipitur credibilitas, non distinguitur realiter ab actu fidei, quo veritati revelatae adhaeretur. Nam ubi est perceptio connexionis, ibi etiam est assensus. Imo perceptio nexus non realiter differt ab assensu.

Thes. 7. — Quare non est fingendum iudicium credibilitatis, quod fiat actu distincto; sed uno et eodem actu homo credibilitatem percipit et veritatem constituitur. Cognoscere miraculum ut tale; credere factum revelationis; credere veritatem fidei; haec tria absolvuntur uno et eodem actu.

Thes. 8. — Imo iudicium credibilitatis ab actu fidei distinctum eumque praecedens salva libertate fidei nequit admitti. Sola via salvandi simul legitimitatem fidei et eius libertatem est, ut dicatur adesse inter perceptionem credibilitatis et exercitium libertatis (pium credulitatis affectum) causalitatem et prioritatem reciprocam. Hae duae veritates simul debent esse verae:

Quia homo vult credere, videt esse credendum; quia videt esse credendum, vult credere.

« Dans le même acte, l'âme voit qu'il faut croire, parcequ'elle veut croire, et elle veut croire parcequ'elle voit qu'il faut croire ».

DE RELATIONE LUMINIS FIDEI CUM BONA VOLUNTATE.

Thes. 9. — Libertas fidei non consistit in hoc, quod homo videns esse credendum, possit credere vel non credere, et voluntarie se determinet ad credendum.

Thes. 10. — Sed in eo, quod lumen fidei infunditur a Deo, correspondens bonae voluntati, libere se disponenti.

Quod ipsis auctoris verbis ita explicatur: « In hoc formaliter consistit libertas actus fidei, quod homo vult aliquem finem seque ad illum ordinat. Ex hac appetitione finis, accipit facultatem secundum eum iudicandi. Qua facultate accepta, interpretatur factum aliquod mundi naturalis ut argumentum mundi supernaturalis. Et hic est ordo voluntarietatis. Ex hoc autem habet idem actus rationabilitatem, quod ex indicio certo percepto agnoscit homo Bonum divinum in religione contineri, et consequenter suam voluntatem ad illud Bonum ordinat. Et hic est ordo rationabilitatis ».

Thes. 11. — Lumen fidei a Deo infusum non est discerniculum experimentale, non cadit sub conscientia, nec est id quod cognoscitur, sed tantum id quo mens humana percipit veritatem.

II.

Haec theoria in compluribus articulis et in quibusdam opusculis est exposita, quorum aliqua hic recensentur.

Les yeux de la foi. — Recherches de Science Religieuse. 1 (1910), 241-259; 444-475.

Remarques sur l'histoire de la notion de la Foi naturelle. — Ib. 4 (1913) 1-36.

Réponse à deux attaques. — Ib. 5 (1914), 57-69.

La vraie pensée de Bautain. — Ib. 5 (1914), 453-458.

- Amour spirital et synthèse aperceptive.* — *Revue de Philosophie*. 10 (1910), 225-240.
- L'Être et l'Esprit.* — *Ib.* 10 (1910), 561-574.
- Intellectualisme.* — *Dict. d'Apol.*, ed. D'ALÈS, to. 2., col. 1066-1081.
- Métaphysique thomiste et critique de la connaissance.* — *Revue Néo-Scholastique*. 1910, 476-509.
- Quaestiones de fide et dogmatismo* (qui cursus in Facultate theologica Parisiensi anno 1909-1910 habitus, lithographice impressus est).
- Miracle et lumière de grâce.* — *Recherches* 9 (1918), 36-77.
- Foi et Contemplation d'après S. Thomas.* — *Ib.* 10 (1919), 137-161.
- Le témoignage des convertis.* — *Études*, to. 155 (1918), 385-400; 558-572; 706-715.
- La Conversion.* — Paris, Beauchesne, 1919.

26.

27 septembris 1920.

Acta quaedam Congregationis Procuratorum in Urbe ad diem 27 septembris anni 1920 coactae.

ADHORTATIO PATRIS NOSTRI IN PRIMA SESSIONE.

REVERENDI IN XTO. PATRES:

Ex animo vos omnes saluto, idque eo iucundius quo diutius, non sine magno nostro dolore, ob saeviens bellum differri debuit haec septima et quinquagesima Procuratorum Congregatio. Sedatis tandem armis, quibus nationes, non tamen, miserentis Dei consilio, Societas, scindebantur, non possum non perfundi suavi laetitia cum vos cunctos ex undetriginta Societatis Provinciis conspiciam incolumes in Urbem advenisse, huic conventui cum divina gratia operam daturus. At singulari quadam dilectionis significatione Provinciam Argentino-Chilensem consalutandam esse sentio, quae post conditam Societatem prima ex America Australi suum Romam miserit Procuratorem.

Etiam hoc quidem gaudium habet dolorem admixtum, quod Procurator Provinciae, optimus P. Josephus Giné, in ipso itinere inopinata morte nobis ereptus est; cuius locum electus ipsius substitutus, P. Joachimus Añòn tenet.

Ex diversis igitur orbis terrarum partibus coacta et arctissimo caritatis vinculo unita haec quoque Congregatio, non secus ac

illae superiorum temporum, ad maiorem Dei gloriam suo munere secundum Institutum nostrum functura, initium habet.

Ut autem praescripto Formulae satisfaciam primo pauca dicam de fine huius Congregationis modoque se in ea gerendi et postea verba faciam de statu praesenti Societatis.

Quam prudenter sapienterque a S. Parente Ignatio statutum fuerit ut tertio quoque anno Procuratores Romam arcesserentur (1) eosque postmodum iusserit Congregatio Generalis II decreto 19 simul convenire ad decernendum, forent cogenda necne generalia comitia, nemo nostrum non novit, et gravissimi aliorum quoque religiosorum Ordinum viri id consilium vehementer laudarunt.

Patet enim ad Societatis universae bonum maxime interesse, Praepositum Generalem plane cognoscere, quonam pacto illius res ubique gentium se habeant; nam experimento constat eiusmodi notitia veluti fundamentum quoddam iaci boni regiminis; si vero ea deficiat, omnia in capiendis exsequendisque consiliis nutare rectamque gubernationem omnem paene corrui, utpote quae minime possit consistere, ubi in supremo moderatore intima desit regendarum rerum scientia. Hinc perspicere licet cum utilitates, quae proveniunt e munere Superioribus atque Consultoribus demandato referendi ad Praepositum Generalem de genuino Dommorum Provinciarumque statu, tum etiam non levia detrimenta, quae a negligentia in eo officio praestando sunt pertimescenda. At Sanctus Pater Noster Ignatius, qua erat mirabili gubernandi peritia ornatus, probe sensit Praepositum Generalem nec semper nec in omnibus rerum adiunctis per solas litteras edoceri posse; ex quo factum est, sicut modo significabam, ut epistolis personas (2) adiecerit, quae eum de negotiis multis et magni momenti, prout postulasset occasio, certiores facerent.

Perspiciuum tamen erat maioris utilitatis fore, si statis temporibus sodalis aliquis, a Provincia delectus, huius nomine auctoritateque Romam mitteretur, qui ab eadem Provincia munus acciperet Praepositum Generalem de genuino rerum statu certiores faciendi. Non est quidem infitiandum ex obscuritate, qua paragraphus 48 Formulae Congregationis Provincialis laborat atque e non paucis inde ortis dubitationibus (quas, spero, e medio tollet futura

(1) *Const.* VIII, c. 2, n. 1, B.

(2) *Const.* VIII, c. 2, n. 1, B.

Congregatio Generalis) illud nobis accidisse, ut quae ibidem praescribuntur de « vera et utili notitia de statu Domorum et Collegiorum ac totius Provinciae » Praeposito Generali a Congregatione Provinciali afferenda, imperfecte tantum perficerentur.

Nihilominus Procuratores et ex iis, quae in conventu Provinciae, cum de postulatis disceptaretur, audierunt et ex iis quae privatim cognoverunt, Patres domesticarum rerum usu praestantes alloquendo, tantum sibi cognitionis pepererunt, ut de disciplina in Provincia vigente, de laboribus in animarum salutem susceptis, de progressu in virtutum semita facto, de periculis forsitan imminentibus, de iis denique quae expostulantur, Praepositum Generalem omni accuratione edocere valeant.

Equidem profecto libentissime operam omnem in vestrum auxilium, Reverendi Patres, pro viribus impendam; et quamquam in rebus exponendis est procul dubio brevitati consulendum, cavebo tamen ne festinationi indulgeatur; agitur enim de summo officio pro bono communi, quod ipsae Constitutiones nobis committunt, quodque proinde singularibus muneribus praeferrī aequum est, quae pro sua quisque Provincia habet obeunda; idque eo magis quod ipse Procuratorum sententias maximi faciam ob gratiam illam status, quam vobis confido nequaquam esse defuturam.

Ceterum manifestum est accidere posse ut Praepositus Generalis quamquam optime de vero Societatis statu edoctus non valeat ea remedia adhibere, quae damnis iam toleratis et periculis impendentibus efflagitari videntur, vel alias rationes suadere posse, ut Congregatio generalis, quae suprema auctoritate in Societate potitur, cogatur.

Ipse S. Pater tres casus, quibus id evenire potest, in Constitutionibus enumerat. Primus est, cum auxilia quae desiderantur potestatem excedunt ipsius Praepositi Generalis, id e. g. obtinet, si antiqua decreta mutanda vel nova praesentibus temporum necessitatibus magis accomodata, condenda sint. Secundus casus habetur, si deliberandum est de rebus quibusdam maximis, quibus per solam Generalem Congregationem bene provisum iri speratur. Tertius denique si Societas « rationem procedendi in illa », ut S. Parentis verbis utar, « pertractare ad maius divinum obsequium » (1) velit.

(1) *Consl.* VIII, c. 2, n. 2.

Quamobrem sapientissima lege cautum fuit, ut tertio quoque anno Societati praeberetur opportunitas in Congregatione Provinciali suam sententiam aperiendi de cogenda vel non cogenda Generali Congregatione; in Congregatione vero Procuratorum decernendi de eadem quaestione, postquam uberiores informationes acceptae fuerint et a Praeposito Generali et a ceteris qui iure suffragii in hac Congregatione gaudent et a Secretario Societatis, minime vero ab aliis (1) prouti Formula iubet. Quibus informationibus captis totaque re coram Deo diligenter considerata, ad nos hic congregatos pertinebit suffragium ferre, id unice quaerentes, quod magis ad Societatem conservandam eamque de bono in melius provehendam conferre possit. Siquidem, ut apud veteres Romanos in proverbio erat: « Reipublicae salus suprema lex esto », ita multoque magis apud nos, Iesu Christi socios, boni communis causa ceteris cunctis anteponenda est, ad gloriam Dei et universalis Ecclesiae bonum, ut in Prooemio Constitutionum nos monet S. Parens Ignatius. Quibus de ipso fine Congregationis Procuratorum praemissis, paucis, in quantum id rerum abundantia permittit, comprehendam quomodo Societatis nostrae res se habeant, ab iis incipiens, quae eam universam spectant.

Maximi sine dubio omnium vestrum, Reverendi Patres, interest scire, num quid detrimenti Societas acceperit per hos quinque annos, quibus misera nostra terra in angustiis et doloribus novum mundum quasi parturire videbatur. Infirmitati non possumus eam aliquid damni passam esse neque aliter pro communis naturae fragilitate et imbecillitate evenire potuit. Haud leviter pro dolor nonnumquam affecta est caritas, cum aliqui Nostri falso illo qui dicitur nationalismi spiritu abriperentur. Disciplina item in aliquibus rebus a pristina severitate in quibusdam Provinciis declinavit, diminutus est in nonnullis spiritus religiosus ardentior rerum civilium studio, assidua ephemeridum lectione, frequentiore propinquorum invisendorum facultate, consuetudine ad proprium arbitrium res suas accommodandi; praeterea hoc probationis igne varii, qui antea iam aderant defectus, manifestius apparebant. Deplorare utique debuimus in paucis Provinciis defectiones vel numerosiores, quae insufficientem formationem demonstrabant, cum in aliis nemo aut vix unus alterve sanctam votorum fidem

(1) *Formula Cong. Proc. c. 1, n. 6.*

violaverit. Cum tandem in nonnullis Provinciis vix ullae vocationes haberentur, quippe quae armis impedirentur et circiter 200 Nostri (in sola Gallia 164) occubuissent, factum est ut anno 1919 numerus quoque sociorum 72 diminutus sit, quae res ex hominum memoria non acciderat.

At sicut aurum in fornace probatur, ita in hac omnium rerum perturbatione summa virtutum exempla novo fulgore resplenduerunt. Plurimi nostri iuvenes, immo etiam Patres iniqua lege ad stipendia merenda coacti vel, feliciorum partem nacti, sive ministerio sacro sive vulneratorum cura in castris fungentes non solum vota fideliter servaverunt, sed etiam exercitia spiritualia regulis praescripta summa qua fieri potuit diligentia peragentes iisque firmati eximia fortitudinis, zeli apostolici, aliarum virtutum exempla praebuerunt; illi quoque, qui domi relinquebantur, multiplicato labore et patientia, operibus caritatis praesertim lue grassante erga aegrotos mortuosque exercitis veros S. Patris Nostri Ignatii filios se praestiterunt. Milites autem nostri et capellani ex bello reduces in domibus religiosis statim libenterque suavi disciplinae religiosae iugo se submiserunt, ita ut ex variis scholasticatibus nuntiaretur post militum reditum spiritum ferventiorum evasisse et studii ardorem auctum esse, cum ipsi iam planius intelligerent sanctitatem atque doctrinam opus esse ad homines convertendos. Non ex incerto igitur spem concipere possumus haud paucos eorum, qui vere igne probati fuerunt, apostolos sanctitatem zeloque eminentes futuros esse.

Bello finito numerus optimarum vocationum in compluribus Provinciis denuo valde crescit; in America septentrionali Scholasticatus iuventutem nostram capere iam non possunt.

Summo quoque solatio omnibus nobis esse debet communis caritas, quae in tota Societate manifestatur eo, quod Provinciae omnes, immo ipsae Missiones tanta cum alacritate succurrant Provinciis, quae pro dolor adhuc maxima inopia premuntur, idque non tantum ex sua abundantia, sed secundum antiquorum christianorum morem etiam proprium victum restringentes, ut fratribus largius auxilium ferre possint. Et hic nomine Congregationis Provinciae Austriae omnibus intimas gratias ago pro caritate qua ipsam adiuvant.

Porro ad caritatis vincula artius stringenda, ad Patrem Generalem accuratius de statu rerum edocendum, ad abusum, si qui irre-

pserint evellendos elapso anno Visitaciones Provinciarum Societatis institui coeptae sunt.

Patris Aquaviva pro Visitoribus Instructio antea quam diligentissime retractata est et aucta instructione generali, pro praesenti visitatione confecta variisque conferentiis a me fusius explicata; insuper particulares instructiones de singularum Provinciarum rebus adiungebantur. Laudata P.^{is} Aquaviva instructio sic renovata et usu demum probanda tamquam regulae Visitoris futurae Congregationi Generali approbanda subicietur, sicuti iam Cong. VII, d. 37 statutum fuerat.

Spem fovemus in Domino has Visitaciones Societati non exiguo usu futuras esse, quamquam non paucae difficultates, praesertim initio, ut etiam experientia antiquae Societatis constat, oriri solent, cum res humanae naturae ingratae executioni mandari oportet.

Inter armorum strepitum etiam summum illud opus pacis completum est, quod ipsam Societatem quoque haud leviter attingit, Codicis iuris canonici dico promulgationem.

Prima nostra sollicitudo et cura fuit, ut exquisitis sententiis peritissimorum nostrorum canonistarum et re cum PP. Assistentibus collata cognosceremus, quid maioris momenti in Instituto nostro per novas leges esset mutatum et quae confirmationes nostrorum Statutorum a S. Sede petendae essent. Unde supplices preces magna cum diligentia exaratae Summo Pontifici oblatae sunt et ipsius insigni benevolentiae debemus quod vota nostra, diuturna probatio, diversitas graduum, e quibus ex parte tota Societatis ratio et natura pendet, modus dimittendi Instituto nostro proprius, auctoritas Superiorum, qui quidem consilia Consultorum expetere debent, sed eorum suffragiis non ligantur, aut omnino intacta nobis remanserunt aut leviter tantum mutata fuerunt. Atque hic commemoranda mihi videntur, quae S. Pontifex P. Assistenti Italiae, cum primus ipsi rationem votorum nostrorum humiliter exposuisset, benigne plane respondit: « Quam pulchra sunt vestra vota » inquit « non permittam, ut e medio Ecclesiae tollantur ». Ita Deus per suos in hac terra Vicarios, Paulum III, Gregorium XIII, Pium VII, Leonem XIII, nunc iterum Benedictum XV nobis significat velle se, ut Societas talis remaneat, qualis Spiritu Sancto afflante a S. P. Ignatio condita fuit.

Quibus peractis gravissimum opus codificationis iuris nostri aggrediendum erat.

Primum, uti scitis Reverendi Patres, omnes Provinciae invitatae sunt, ut per viros legum sacrarum peritos et a Praepositis Provincialibus designandos vota sua in hac re manifestarent. Ipse vero recensiois et codificationis labor, quamquam Zizerii coeptus erat, tamen post reditum demum nostrum in Urbem acrius suscipi potuit. Nunc autem bona spes est fore, ut Commissio huic summo negotio perficiendo praeposita, cui in praesentia annumerantur Patres Julius Besson, Aug. Coemans, Joan. B. Ferreres, Ernestus Thill hoc ipso anno scholari 1920-21 labores ad finem perducant, qui a PP. Assistentibus et a me recogniti statim cum Provinciis communicabuntur. ita ut Congregatio Generalis post duos annos, si omnia prospere cedant, convocari possit ad res gravioris momenti discutiendas et omnia suprema sua auctoritate approbanda atque confirmanda.

Qui quidem labores sanę celerius perfici poterant, si ea tantum, quae decreto 11 ultimae Congregationis primo loco postulabantur, praestare satis esset, mutationes, dico, in decretis inducere et nova schemata regularum conficere. At cum mancum et valde imperfectum hoc opus fuisset, statuimus illico Codicem ipsum nostri iuris cum mutationibus introducendis proponere, unde clarius apparebunt, quae addenda, quae renovanda videantur.

Coeptum est praeterea et indefesso labore duorum Patrum promovetur opus conficiendi indices rerum ad litteras Praepositorum Generalium restitutae Societatis. unde responsa maioris momenti excerpti poterunt. sicuti in antiqua Societate magno cum fructu fiebat et regulis nostris praescribitur. Responsa vero ad omnia Postulata Provinciarum cum optimo indice iam ante bellum collecta in vestibulo cubiculi mei omnibus praesto sunt.

Alterum negotium ad Societatem universam pertinens erat doctrinae integritas et unitas magis magisque tuenda.

Cum effrenata opinioinum libertas etiam nostrae Societati periculum haud parvum crearet, ante omnia, Congregationis iussa obsecutus, epistolam de studio S. Thomae fovendo et promovendo ad Provincias dedi, quae. S. Pontificis approbatione confirmata. a supremis aliorum quoque ordinum Rectoribus suis alumnis commendata est et cum gaudio dicere possum eam multos iam laetosque fructus attulisse. Porro ad curiam nostram Revisores generales denuo advocandos esse censui, qui, sicuti in antiqua Societate fiebat, Praepositum Generalem in conservanda doctrinae soliditate

et unitate iuvarent. Quorum auxilium et opera magni erat hoc anno, ut varia pericula tempestive praecaverentur.

Iidem autem Patres manus iam apposuerunt ad Schema Ordinationis pro Studiis Superioribus praeparandam secundum animadversiones, quas, in observatione Rationis Studiorum a R. Patre Wernz ad tempus approbatae factas, singulae Provinciae Romam miserunt. Quod schema item in fine anni scholaris cum Provinciis communicabitur.

Cum vero pars Collegii Germanici Curiae elocatae, aucto praesertim numero alumnorum, sufficientem numerum cubiculorum non praebeat omnibus Praepositi Generalis adiutoribus ad gubernium universale necessariis, de nova eaque magis apta domo exstruenda cogitavimus et tandem, brevi ut speramus, idoneam arcem comparare nobis continget. Gratias ago Provinciis pro liberalitate, qua nos in hoc opere perficiendo iam iuverunt, neque dubito, quin ad sacrificia etiam maiora, si opus fuerit, promptae sint. Domus enim Curiae nostrae est revera domus uniuscuiusque Provinciae, quare et homines quam aptissimos et temporalia auxilia omnes liberaliter suppeditent oportet; non enim decet universale Societatis regimen ob defectum mediorum necessariorum detrimentum pati.

Praeterea Romae cursus magisterii theologiae et philosophiae institutus est, ut futuris Professoribus nostris opportunitas praeberetur biennii praeparationis solide peragendi. Non sine gaudio video hoc anno scholari amplius 30 Patres e variis Provinciis missos hos cursus frequentaturos esse. Scilicet intelligitur nondum omnia perfecte ordinari potuisse, paullatim enim summa petuntur; attamen a Patribus biennistis ipsis, quos singulos in fine anni ad me vocavi, comperi eos non parum hic profecisse, ita ut spes sit optimos Professores spiritu vere Romano imbutos biennio Urbano formatum iri. Etiam hic angustiis premimur propter parvum numerum cubiculorum, sed caritas spatia dilatabit et Deo adiuvante mox Universitati Gregorianae novum aedificium constructur.

Cum antiquis Patribus nostris iure meritoque persuasum fuerit bonum Societatis statum magnam partem pendere e fidelitate, qua eius membra mandatum a Christo Domino commissum propagandi cultus SS. Cordis exsequerentur, inter ea quae ad universum Ordinem pertinent commemorandi mihi etiam videntur laeti progressus, qui fere ubique in hac suavissima devotione promovenda facti sunt.

Ac primum quidem in Assistentia Italiae curam Nuntii SS. Cordis, antea aliis Religiosis commissam Nostri nunc susceperunt et per folium illud SS. Cordis regnum Apostolatu Orationis et Consecratione Familiarum per totam Italiam validissime dilatant. Idem fit in Austria, Germania, Polonia, ubi Nostri plurimum contulerunt ad nationes integras SS. Cordi Salvatoris consecrandas.

Nuntii autem SS. Cordis fere ubique et numero subscribentium valde augentur et auctoritate: Americanus ter centena quinquaginta milia (350.000), Hibernius bis centena quadraginta milia (240.000) adscriptorum fere assecutus est.

In Gallia tempore belli *Opus SS. Cordis* a Nostris institutum fuit, quod innumeras fere imagines atque insignia SS. Cordis militibus distribuit et per 5 annos mille quingentis (1500) sacerdotibus curam castrorum gerentibus omnia ad ss. Sacrificium necessaria subministravit.

In Hispania quoque Apostolatus Orationis per complures congressus regionales et frequentissimum conventum nationalem miro modo devotionem erga SS. Cor fovit atque auxit. Similes nuntii ex America nobis adferuntur.

Ubique tam in Provinciis quam in Missionibus secundum desiderium Summi Pontificis, Consecratio Familiarum SS. Cordi Jesu per Apostolatum Orationis plurimum promovetur, qua rite instituta uberrimi fructus sanctificationis animarum colliguntur. Sperare licet, conventum plurimorum directorum Apostolatus Orationis Romae coactum occasione canonizationis B. Margaritae Ala-coque non sine fructu fuisse.

Ad ea iam transeamus, quae ad singulas attinent Provincias.

Duae novae Provinciae, ut bene nostis, Reverendi Patres, his annis erectae sunt: Legionensis et Argentino-Chilensis; utraque juvenili vigore crescit atque procedit: in hac novus Novitiatus optimam spem praebens pro regione Chilensi erectus est, in illa mox praeter tirocinium etiam Collegium Maximum inchoabitur.

Porro duae Viceprovinciae, Jugoslaviae et Cecoslovachiae, constitutae sunt et divisio administrationis peracta est inter Germaniae partes septentrionalem et meridionalem, quae mox sui iuris Provinciae fient.

Quae dicebatur Missio Novo-Mexicana et Coloradensis, a Provincia Neapolitana, de illis regionibus optime merita, seiuncta inter Provincias Neo-Aurelianensem et Missouriianam dispertita est:

Insulae Canarienses, quae Toletanae Provinciae erant, cum Castellana coniunctae sunt.

Ex ipsius S. Sedis voluntate seminarium in urbe Caracas regendum suscepturi post multos annos in rempublicam Venezuela revertimus.

Quamquam non paucae neque leves difficultates obstabant, tamen in variis Provinciis nova Collegia et domus erectae sunt. Velut in Provincia Sicula Panormi (Palermo) apertum est Collegium, quod laeto cum successu procedit.

Patres Germaniae, lege iniqua contra Societatem tempore belli tandem sublata, plena nunc libertate fruuntur eaque usi Collegium Sittardense ex Hollandia in Germaniam transtulerunt, duodecim Residentias bene ordinatas constituerunt, tres domos Exercitiorum, Berolini, Monachii, Waldesruh prope Bonnam aliasque novas Stationes aperuerunt.

Provincia Hungariae magna sui territorii parte orbata statim novum Novitiatum erexit, qui numerum Novitiorum antea nunquam obtentum recepit, nova quoque domus ad studia philosophiae instituenda emptae est.

In Polonia, cui ingens campus novus totius fere antiquae Assistentiae Poloniae aperitur, praeter Residentias in urbibus praecipuis Varsaviae, Posnaniae, Lublini aliasque minores, duo Collegia, Vilnae atque Posnaniae, inchoantur; alter etiam Novitiatum cum venia S. Sedis Calissii (Kalisz) instituitur.

In Gallia quoque Nostros dispersos in complura Collegia et Residentias congregare licuit cum magno disciplinae profectu, quamquam fatendum est eam cum gratia divina vel dispersionis tempore per viginti fere annos sancte servatam fuisse. Ipsae Domus Probationis in Galliam reduci potuerunt, ut tertia Probatio Parodium (Paray-le-Monial), ubi 42 Patres prope SS. Cordis sanctuarium in schola affectus hoc anno miro modo profecerunt. Collegia et domus Provinciae Campaniae in bello dire devastatae e cineribus denuo excitantur; Argentorati (Strasbourg) et Metis (Metz) Collegia coepta sunt.

Praeter varias Residentias Patres Hispani novum Collegium in urbe Vigo et in insulis Canariensibus fundaverunt.

Provincia Lusitaniae exultat, sed in missione sua Brasiliensi novum Collegium in urbe Recife novasque Residentias condidit

et optima spes est ibi mox Seminarium parvum et Novitiatum erigi posse.

Provincia Mexicana in territorio Statuum Confoederatorum prope confines in urbe Stockton tirocinium aperuerat, nunc vero in patriam rediens Collegia domosque suas recuperabit et novas condet.

In urbe Granada reipublicae Nicaragua ab eadem Prov. Mexicana magnum Collegium, civibus magistratibusque adiuvantibus, erectum et sedes plurimorum laborum apostolicorum, pro viris praesertim susceptorum, factum est.

In Provincia Canadensi novum Collegium in urbe Regina erectum, in Australia vero quod vocant Newman College nuper cum insigni fructu inchoatum est. At non levi cum dolore concessa mihi a Congregatione Generali facultate suppressendi certis conditionibus Collegia usus, solvere coactus sum Collegium Ordrupshoiense in Dania et florentissima illa Alexandrinum et Jerseyense, huius tamen magnam partem saltem in Galliam transferre potuimus.

Quod vero ad spiritum religiosum et disciplinam attinet, ea divinae gratiae auxilio ut plurimum vigere, immo eximias plane virtutes proferre censemus, ut verbi gratia videre est in vita nuper defuncti illius P. Doyle, Provinciae Hiberniae.

Regula vero socii aliaeque ab ipsis exordiis Societatis vigentes consuetudines interdum facilius non observantur, qua de re accuratae instructiones PP. Visitoribus traditae sunt.

Dolendum quod numerus FF. Coadiutorum in non paucis Provinciis valde minuitur, cum boni Fratres non parum conferant ad conservandum spiritum religiosum et opera nostra promovenda. Industriae ad augendum numerum vocationum adhibitae iam bonos fructus afferunt.

Licet numerus dimissionum praesertim eorum, qui vota ultima iam emiserunt, decreverit, tamen deplorare debuimus casus aliquos valde tristes qui etiam famae Societatis nocuerunt; quare omnibus viribus et coniuncta opera curare debemus, ut sapientissima Instituti praescripta sancte serventur.

Id vero praeter reliqua agendum, ut Superiores ubique maxima cum diligentia solidae iuvenum nostrorum institutioni invigilent. Magisterium autem, quale nunc in nonnullis Provinciis in usu est et contrahendum et melius ordinandum erit, ne grave detrimentum

afferat spiritui ac scientificae Scholasticorum formationi, sed ea, ut par est, iuvet atque foveat.

In animarum salutem procurandam Societas universa cum studio et fervore ubique incumbit. Exercitia spiritualia clericis e bello reducibus tradenda in plurimis regionibus nobis commissa fuerunt. In omnibus Assistentiis Societatis quam plurimi, in aliquibus Provinciis etiam omnes fere sacerdotes nostris Patribus utuntur moderatoribus in iisdem exercitiis peragendis; insigni cum fructu Nostri secessus trimestres et menstruos sacerdotum dirigunt. Domus Exercitiorum ipsae bello utique detrimenta passae sunt, sed nunc labores ubique instaurantur et etiam novae domus apertae sunt ut in Provinciis Taurinensi, Veneta, Germanica. In Neerlandia vero, bello non obnoxia, hoc opus continuos progressus fecit, ita ut ibi nunc quotannis plures quam 10.000 hominum S. Ignatii exercitiis excolantur. Simile quid de domibus Exercitiorum Angliae refertur. Spem bonam quoque faciunt exercitia operatorum in Italia.

Congregationes Marianae in aliquibus praesertim regionibus valde excultae et auctae sunt: in Germania ex voluntate Episcoporum in nonnullis dioecesibus quasi fundamentum variarum consociationum catholicarum constituuntur, unde earum numerus et auctoritas mirum in modum crevit. In America quoque sodalitates B. M. V. praesertim per folium periodicum, quod *The Queens Work* inscribitur et centum quadraginta milia (140.000) subscriptorum habet, non solum numero sed etiam solida institutione augentur; idem in Hispania folium Marianum nuper inceptum *Estrella del Mar* praestare nititur.

Congregationes Bonae Mortis maiore cum studio a nobis fovendae sunt, ne fructus spiritualis, qui uberrimus inde capi possit, pereat neve alii falcem in campum a nobis relictum immittant.

Missiones quas populares vocare consuevimus, praesertim post bellum in variis regionibus, in urbibus et ruri a Nostris magno cum fructu habentur. At desiderandum est, ut Patres quam aptissimi, virtute atque doctrina eminentes, ad hoc sacrum ministerium, quod Societas maximi semper fecit, ubique destinentur iisque, ut P. Caraffa iam praescripsit, optimus ac illarum sacrarum expeditionum peritissimus dux et moderator praeficiatur. Missionum petitiones ex omnibus partibus tam numerosae ad Superiores afferuntur, ut ipsis satis fieri non possit. Numerus eorum

qui ad nostros Patres ad confessionem peragendam accedunt, est permagnus, at desiderantur saepius Patres, qui animas ad altiorem perfectionem conducere valeant. Fere ubique nonnisi pauci inveniuntur vere eminentes praedicatores.

Cursus apologetici et conferentiae nostra aetate, ut re constat, a viris maxime expetuntur et singulares afferunt fructus. Huiusmodi conferentiae et cursus praeterquam Romae in aliis quoque Provinciis cum ingenti successu et conversione etiam Protestantium instituti fuerunt. In Australiae urbe Melbourne auditorum multitudo ad decem milia (10.000) hominum accedebat.

Ut fructus uberes inde colligantur, deputentur ad haec ministeria Patres ardenti zelo animarum, solidae doctrinae abundantia, profunda temporum nostrorum eorumve necessitatum cognitione conspicui, qui intimam quoque notitiam habeant eorum, quae animos aequalium nostrorum occupant atque exagitant dubitationes, desideria, anxietates, necnon serio se praeparent, ut modus dicendi ad veritatem demonstrandam, immo amabilem auditoribus reddendam quam aptissimus sit.

In omnibus fere Provinciis sentitur necessitas habendi partem aliquam in iis, quae dicuntur opera socialia quaeque ultimis his annis persaepe a S. Patre curae atque zelo sacerdotum commendata sunt. Fatendum tamen est fructus non ubique conatibus respondere eo quod vix ullus invenitur, qui Nostros in hoc genere laborum apte dirigat. Speramus autem *Action populaire* quam vocant, Parisios nunc translatam, non modo in Gallia opera illa rite promoturam, sed aliis quoque Provinciis rationem et viam esse monstraturam qua Societas in hoc campo laborare possit et debeat. Complura Collegia Americana, ut Fordham, Georgetown, Chicago cursus peculiare Sociologiae cum bono exitu instituerunt.

Restringenda est fere ubique cura feminarum Instituto nostro, nisi intra certos limites contineatur, omnino contraria et spiritui religioso operumque nostrorum soliditati non parum nocens. Claras normas conficiendas curabo, ad quas huiusmodi labores secundum Constitutionum praescripta et saecularem Societatis traditionem, ratione quoque habita nostrorum temporum, dirigi debent, ut solidos fructus afferant.

Iam de Collegiis nostris pauca sum dicturus. Numerus eorum, qui petunt, immo non raro instantissimis, ne dicam importunis

precibus. ut admittantur, efflagitant, tantus est, ut omnibus satisfacere non valeamus.

Societatis Collegia ab octoginta fere milibus (80.000) scholarium frequentantur.

Labores vero Nostrorum in iuventute educanda desudantium fructu minime caruisse in bello clare apparuit, cum plurimi discipuli nostri in utrisque exercitibus militantes et exempla virtutum vere christianarum virilisque fortitudinis edentes, praefectorum laudem, gubernatorum praemia, nomen immortale meruerint.

In Statibus Unitis Americae septentrionalis Collegia nostra maxima libertate gaudentia in dies crescunt et augentur atque pro viribus studia classica, quibus hostes Ecclesiae infensissimi sunt, promovent.

Etiam in America Meridionali Collegia florent et precibus eorum, qui a nobis petunt, ut scholas aperiamus satisfacere nequimus. Praeses consociationis iuventutis catholicae Argentinensis, noster olim discipulus Collegii S. Salvatoris in urbe Buenos Aires, aperte nuper mihi fassus est novum vigorem spiritus christiani, qui nunc ubique in republica illa vastissima cernitur, institutioni iuventutis in Collegiis nostris maximam partem deberi.

Quamvis magna his difficillimis temporibus obstant impedimenta, scholae et cursus industriales multiplicata sunt. Ita praeter florentissimas illas, quas Societas Leodii (Liège), Insulis (Lille), Matrili (Madrid) habet, nova coepta est Nannetibus (Nantes); in Bilbao vero ex liberalitate benefactoris cuiusdam erecta est schola superior commercialis. prima huius generis quae post Antverpiensem in Europa a Societate condita est et prima Universitas commercialis totius Hispaniae.

Praeterire hic non licet Societatem etiam iuventuti extra ipsius Collegia haud parvam curam impendisse. Imprimis commemoranda est consociatio iuventutis catholicae in Gallia, ad quam amplius centum milia (100.000) lectorum iuvenum pertinent quaeque de causa catholica in Gallia promovenda optime merita est. Quingenti quinquaginta (550) alumni primariae illius in Gallia scholae Polytechnicae Parisiensis et sescenti (600) iuvenes rebus technicis praefecti hoc anno cum aedificatione urbis totiusque Galliae communionem generalem tempore paschali simul instituerunt.

Cum in Germania homines perversi pueros iuvenesque in suas partes adducere conarentur, a Cardinali Coloniensi, Nostris strenue

cooperantibus, condita et a ceteris Germaniae Episcopis summis laudibus approbata est consociatio quaedam inter discipulos scholarum mediarum, quae nunc miro modo per totam Germaniam diffunditur et Exercitiis spiritualibus adhibitis iuventutem vere inflamat ad vitam christianam agendam et principia catholica ubique libere profitenda atque defendenda.

In republica Mexicana foedus iuventutis catholicae ad instar Gallici a Nostris formatur.

Etiam in Statibus Foederatis Americae similis associatio coepta est.

Complures Provinciae omnium fere Assistentiarum sodalitia antiquorum discipulorum nostrorum condunt, ut iuventur in consuetudinibus moribusque bonis fideliter retinendis, quibus in scholis et Collegiis nostris assuefacti et imbuti sunt.

Summus Pontifex nuper Patri pro operibus suae Assistentiae benedictionem petenti respondit: « Utique omnibus benedico. at praesertim pro iuventute susceptis. nam haec nostra aetate summi sunt momenti ».

Sperō igitur fore ut Praepositi Provinciarum et Superiores hos summae utilitatis labores semper magis foveant et, aliis levioribus relictis, quam optimos Patres ad eos destinent.

Ut Societatis mos et consuetudo fert, scriptis quoque gloriam Dei promovere Nostri non destiterunt, quamquam tempora iniqua et ingentes sumptus huic labori non exigua obstacula parabant.

Historiae Societatis nova aliqua volumina prodierunt; alia prompta quidem sunt, sed typis describi nondum potuerunt.

Singulari mentione dignum est libellos nostros periodicos, superatis quibusvis difficultatibus, non fuisse interruptos, immo numerum subscriptorum nonnullorum ut *Études*, *Stimmen der Zeit* crevisse, cum alia eiusdem generis folia ob sumptus nimios et adscriptorum penuriam suspendi debuerint. Romae duo nova Periodica, theologicum unum, quod *Gregorianum* vocatur, scientiis Scripturasticis inserviens alterum, quod *Biblica* inscribitur edicoepta sunt, item in Gallia periodicum res asceticas et mysticas ad mentem Societatis tractans. Folia quibus Nostri de Missionibus inter paganos referunt, fere ubique valde prospere procedunt; quoddam in Germania nuper inceptum brevi tempore subscribentium numerum ad quinquies fere centena milia (500.000) evexit.

At neque ipsas Missiones silentio praeterire possumus. Et ut de novis Missionibus incipiamus: dioecesis Patnensis, Missioni Bengalensi finitima, nuperrime erecta et a S. Sede nostrae curae demandata, a Provincia Missouriana excoletur. Item memores voti nostri sollemnis de missionibus, Insulas Carolinas et Marianas evangelizandas suscepimus, quae, expulsis pristinis Missionariis, prorsus derelictae erant. Varii Patres Fratresque Assistentiae Hispaniae generosi se ad hanc Missionem obtulerunt et hisce diebus eo proficiscentur. A S. Congr. Rit. Orient. Missio Georgica Nostreis oblata et Provinciae Neapolitanae commissa est.

Praeterea spes est fore ut S. Ecclesiae in vastissimam Asiae septentrionalis partem, Siberiam, quae ipsi ad hoc usque tempus rigida imperatoris Russiaci dominatione clausa erat, lumen verae, fidei inferre tandem liceat utque imperium Russiacum ipsum, tumultibus dissidiisque civilibus aliquando sedatis, campus fertilis ministris catholicis pateat. Iam belli tempore Patres aliqui nostri in captivitatem abducti, in Russia et Siberia missionibus, praedicationibus, Exercitiis non parvum fructum fecerunt. Interim vero a parte seditiosa illa, quae bolsevicorum vocatur, omnes labores impediuntur, ita ut consilium Patres aliquos in Siberiam mittendi exsequi non potuerim. At Societas quae imperio Russiaco plurimum debet, cum ibi vitae eius scintilla aliqua tempestati turbulentae Societatis excidium minitanti superfuerit, grato certe animo nulloque labore recusato parata erit ad lumen verae fidei ibi propagandum. Plurimi Patres praesertim Assistentiae Galliae et Slavicarum Provinciarum magno desiderio optatissimam hanc missionem desiderant et pro viribus ad ipsam suscipiendam se praeparant ita ut, si tempus acceptabile illis populis advenerit, Dominus operarios quaerens non imparatos nos sit inventurus.

Praefectura Alaska in Vicariatum Apostolicum erecta est et parvae mutationes ibi in distributione Missionum nostrarum hisce quinque annis inductae sunt. Missiones insulae Flores et partis septentrionalis insulae Celebes, quae Minahassa appellatur, a Patribus Neerlandicis Missionariis SS. Cordis Iesu concessae sunt, ut ipsi campo vastissimo Javensi totos se dedere possent. Provincia Franciae dimidiam partem Missionis Kiang-Nan tribus Provinciis Castellanae, Legionensi, Taurinensi tradidit ita tamen, ut, licet sua singulis Provinciis territoria assignata fuerint, uni interim Superiori subsint.

Sane belli tempore omnes fere Missiones detrimenta passae sunt vel eo solo, quod novi operarii in eas mitti non potuerunt. Missio vero Syriae et Armeniae fere tota destructa et Bombayensis, olim florentissima, ob Patrum et Fratrum penuriam ad conditionem miserrimam redacta est. Illa tamen spe citius e cineribus exsurgit, haec contra cum facultas novos Missionarios Provinciae Marylandiae-Neo-Eboracensis illuc mittendi a potestate civili obtineri nondum potuerit, adhuc misere languet.

Collegium Tokyense tristes hos annos feliciter perduravit, immo Patres divina Providentia protecti opus suum magnopere evolvere potuerunt tantaque Collegium fama gaudet, ut magistratus ipse, cui a Gubernio cura et custodia omnium scholarum privatarum commissa est, filium suum Nostris instituendum traderit. Praeter alios nuper iuvenis a familia conspicua oriundus neque parva in aequales suos auctoritate pollens baptizatus est; alii complures in doctrina christiana instituuntur. Summo solatio est conversiones paganorum ubique augeri in Africa, in Indiis, in utraque Missione Sinensi, et multo plures essent, si maior missionariorum manus praesto esset.

Collegia nostra tam in Sina quam in Indiis primum fere locum tenent et, quamquam vires nostrae vix sufficiunt, ab ecclesiastica auctoritate quasi coacti sumus novum Collegium Universitatis condere in urbe Madras praeter Collegia Universitaria Bombayense, Calcuttense, Trichinopolitanum, quorum unumquodque a duobus circiter milibus (2000) alumnorum frequentatur.

Ut ex computatione nuper confecta apparet, ubicumque locorum numerus vocationum indigenarum laeto progressu augetur et ad clerum saecularem et ad Societatem.

Labores missionariorum nostrorum, summa cum gratitudine erga Deum et illustrissimos Praesules sit dictum, ab auctoritate ecclesiastica magni aestimantur. Ut unum tantum adducam, R.R. DD. de Guébriant, Visitator Apostolicus omnium Missionum inter Sinenses, mihi aperte significavit nostras Missiones Sinenses inter primas solida institutione et prosperitate omnino habendas esse « ita ut oculi omnium missionariorum » haec sunt ipsius R.R. Domini verba « convertantur in vos ».

Quod vero ad disciplinam attinet, grato in Deum animo affirmare licet, eam ubique bonam et optimam esse, quinimmo candide fatendum est eam in Missionibus non raro accuratius observari

quam in Provinciis, cum illecebrae spiritus mundani minus ibi sentiantur.

Cum Summus Pontifex ipse nuper maxime laudavisset curam, qua Missiones nobis commissas foveamus adiungens eas semper Societati summopere cordi fuisse, nihil intentatum relinquere debemus, Reverendi Patres, ut in dies magis augeantur et amplificentur. Equidem pro mea parte, quod in aliis Ordinibus optimo cum fructu usu receptum est, Substitutum Secretarii peculiarem in curia nostra constituendum curabo, cuius erit negotiorum ad Missiones pertinentium curam habere. Sed forte etiam Provinciae aliquae plus pro Missionibus facere possunt et debent. Meminerimus enim oportet nobis ex ipsa regula eo properandum esse, «ubi maius Dei obsequium et animarum auxilium speratur» (1). Si igitur eligendum sit inter labores suscipiendos aut in parva aliqua patriae urbe, ubi plurimi sacerdotes saeculares et regulares cum zelo laborant et omnes qui serio id volunt animas suas salvare atque ad perfectionem pertingere possunt, aut in Missione aliqua externa, ubi centena et centena milia hominum ideo tantum in tenebris et umbra mortis sedent, quia non habent, qui eos ad fidei lucem evocet, si talis, inquam electionis occasio offeratur, dubium profecto esse non potest, quin Socj Jesu, glorioso hoc nomine digni, relicta patria spretisque difficultatibus omnibus, eo convolare debeant, ubi animae derelictae, sed bona voluntate et sinceritate plenae patent recipiendo evangelii semini, quod crescat in vitam aeternam. Quo liberaliores erimus erga Missiones, eo plures vocationes Deus suscitabit.

Restat ut de re domestica pauca dicamus. Gratias singulares Deo agere debemus, quod vere paterna providentia in tantaannonae caritate ubique nos adiuvit et tot periculis salvos eripuit. Miraculi instar putanda sunt, quae e multis domibus inter belli tempestates integris servatis nobis relata sunt et cum vel ditissimi summam saepe inopiam paterentur, Nostris vix unquam necessaria defuerunt, vel minora saltem ipsis quam aliis ferenda fuerunt; ita ut in nobis eventu luculenter comprobata videremus illa Domini verba: iis, qui regnum Dei primum quaesiverint, cetera omnia adiectum iri eosque, qui ob nomen ipsius domos, agros reliquerint centuplum esse accepturos.

(1) *Sum. Const. Reg. 3.*

Sed neque persecutiones, quas in eodem Evangelii loco discipulis suis una cum praemio centuplici pollicitus est, Societati defuerunt.

Ex Lusitania adhuc exulamur. In republica Mexicana, in Armenia et Syria, in regno Hungariae digni habiti sumus pro nomine Iesu contumelias pati, in carceres detrudi, bonis spoliari: in quibusdam regionibus a potestate civili aegre toleramur, quin immo periculo expulsionis expositi fuimus sumusque; odio habemur et calumniis, in capite et membris, afficimur imprimis ab illis, qui nomini Christi infensi, eius sponsae quoque, Ecclesiae, et animabus inimicissimi sunt. At in his omnibus humiles cum Apostolo gloriamur et supremi Ducis nostri amore moti vel ad maiora ferenda non nostris viribus fisi, sed omnem spem in ipsius gratia et auxilio ponentes laeti nos offerimus.

Quod auxilium ut fidentius imploraremus, non pauca ad Fratrum nostrorum in coelo iam cum Christo regnantium cultum augendum facta sunt.

In Italia causae Patrum Capelloni et Galuzzi, in Germania Patrum Kratz et Jeningen, in Gallia Patris Maunoir et VV. Martyrum Aubenacensium, in Hispania beatificatio Ven. Josephi Pignatelli, cuius virtutes heroicas fuisse nuper a S. Pontifice declaratum est, in America denique causa Martyrum Canadensium cum zelo promoventur. Ex ipsius vero S. Sedis voluntate denuo suscepta est causa V. Roberti Cardinalis Bellarmino et magnis laboribus perfectis mox de heroicitate virtutum decernenda agetur. Item spem fovemus inter beatos brevi adscriptum iri Ven. Claudium de la Colombière, cuius suffragio impetratum nuper miraculum nunc examinatur. Beati vero Martyris Andreae Bobolae canonizationem Eminentissimi Purpurati et Episcopatus totius Poloniae nobiscum a S. Sede exposcunt et cultus valde auctus a Divina Bonitate, ut sperare licet, obtinebit.

Occasione anniversarii trecentesimalis mortis S. Alphonsi multa ubique facta sunt ad cultum S. Fratris Coadiutoris promovendum. Maioricae vero aedes recuperare nobis contigit, quas ipse per tot annos incoluerat et sanctificaverat.

Christi in terra Vicarius filios suos ultimos continuo summa benevolentia prosequitur et quam plurimi quoque Episcopi Societati vere favent; ubique curae nobis est, ut humilitate, caritate, exemplo vitae apostolicae in dies magis accepti fiamus Praesu-

libus et utrique clero, cum ad maius Dei obsequium promovendum id plurimum conferat.

Hic est, Reverendi Patres, leviter solum adumbratus status Societatis.

Non desunt, ut vidistis, defectus, quos fragilis natura humana nunquam effugit neque effugiet, non desunt defectus nostris temporibus proprii, sed et in subditis et in Superioribus viget ut plurimum sincerum desiderium ea, quae minus recta inveniuntur corrigendi et cum gratia Dei sicuti maiores nostri gloriam Divinae Maiestatis augere conamur melius quam multi nostri sciunt et opinantur. Cum ipse S. Ignatius iam praescripserit, ut quae ubique terrarum in obsequium Dei et animarum salutem fierent, cum fratribus communicarentur, folium periodicum in curia edetur, cui titulus erit « Memorabilia », quo Nostri omnes de laboribus Societatis certiores fient. Sperabam me primum fasciculum, qui sicuti quodvis initium valde modestus erit Patribus congregatis offerre posse, sed ob horum temporum angustias typis exscribi nondum potuit. Haec omnia quae dicta sunt, si coram Deo consideraverimus, pectora percutientes veniam petemus omnibus culpis, negligentis, defectibus in servitio summi Regis nostri commissis, at simul solatio perfundemur nobisque persuadebimus « summam sapientiam et bonitatem Dei Creatoris nostri ac Domini esse, quae » licet tot peccata nostra et miseriae obstant « conservatura est, gubernatura atque promotura in suo sancto servitio hanc minimam Societatem Jesu » (1). Amen.

ADHORTATIO PATRIS NOSTRI IN SECUNDA SESSIONE.

REVERENDI IN XTO. PATRES:

Antequam Deo gratias agamus pro hac Procuratorum Congregatione feliciter peracta, traditionem venerandam sequens, vos qui cum summa fiduciae significatione ad Patrem Generalem de statu Provinciarum quam optime edocendum electi estis, in hoc ultimo conventu breviter alloqui cupio, ut in Provincias vestras

(1) *Const., Proœm.* 1.

reduces cum ceteris dilectissimae matris nostrae Societatis filiis, amoris et obedientiae vinculo invicem coniunctis, quid equidem sentiam communicare possitis.

Cum mei sit officii Societatem gubernare non secundum meum sensum, sed secundum Constitutiones S. P. Ignatii et Institutum a S. Sede approbatum, clare apparet mihi imprimis cordi esse debere, ut in Societate nostra spiritus interior vigeat, qui ad Societatem incolumem servandam et animarum salutem promovendam pluris est quam reliqua omnia. Etiam si et sociorum numerus semper cresceret et cuncta divitiarum doctrinaeque auxilia abunde nobis suppetere, robore illo intimo tamen et gratia divina privati, finem nobis proprium, qui mere est supernaturalis, salutem aeternam animarum dico et maiorem Dei gloriam, nullo modo assequi possemus; « illa enim interiora sunt, ex quibus efficaciam ad exteriora permanere ad finem nobis propositum oportet » (1). Turbulentissima autem tempora nos monent atque incitant, ut singulari diligentia interiorem hunc spiritum colamus. Una enim ex parte maius hodie adest periculum, ne ad exteriora distrahamur et illa interiora, quae a mundo despiciuntur, minoris faciamus; ex altera autem parte, quae Ecclesiae Christi servandisque per ipsam animis nunc imminet discrimina, nos ad idem praestandum vehementer impellunt.

Revera, Reverendi Patres, « reges terrae et principes conveniunt in unum adversus Dominum et adversus Christum eius ». (2) Reges terrae i. e. ii qui, aureum vitulum adorantes, semper nominis Christiani hostes infensissimi exstiterunt, hodie viribus collatis Christi regnum destruere contendunt; principes i. e. innumeri falsi prophetae, auctoritate potentissimorum huius mundi suffulti, qui doctrinam Christi propagare sese asserunt, neque tamen veri sunt pastores, cum non intrent per ostium ovilis et eius auctoritatem arroganter spernant, quem Christus Vicarium suum in terra constituit. Vix puto unquam post hominum memoriam tot tantosque conatus adhibitos fuisse ad falsas doctrinas per orbem spargendas quam nunc fiunt a Protestantibus. Nulibi fere invenitur locus, ubi studium illud nefastum palam non

(1) *Const.*, X. n. 2.

(2) *Ps.* 2, 2.

appareat. Ad remotissimas oras, quo vix unquam missionarius pervenit, ipsi ministros mittunt. In Indiis et in Sinis splendida ubique surgunt aedificia, scholae, orphanotrophia, nosocomia, quae falsis doctrinis propagandis inserviant. Ex omnibus Americae Meridionalis partibus nuntios accipimus Protestantes nihil intentatum relinquere, ut fideles a vera Ecclesia avellant. Immo, uti nobis certis ex fontibus notum est, censent finem praecipuum belli luctuosissimi fuisse nationes Europae, Ecclesiae Christi adhuc fideles, eidem eripere. Ad id obtinendum centies centena milia nummorum quotannis expenduntur, variae consociationes cum ea, qua huius mundi filii excellunt prudentia, constituuntur, innumeri viri et feminae diu noctuque zelo quodam falso abrepti, laborant, ut ita Deo, sicuti putant, obsequium praestent.

Possuntne filii Societatis, ad fidei defensionem propagationemque conditae, non commoveri videntes tot insidias Sponsae Christi et verae fidei parari? Minime quidem, Reverendi Patres. sed nos expertos, ut verbis Pii VII utar, et validos remiges, offerre debemus illi, qui Petri naviculam gubernat ad frangendos pelagi fluctus, naufragium et exitium, si fieri posset, quovis momento minitantes.

Praepremis igitur rationem omnium insidiarum bene cognoscamus, ut eas deinde pro viribus destruere valeamus. In hoc certamine humana quoque auxilia strenue adhibere debemus; sed nemo non videt instrumenta ista, vel summa, contra tot talesque adversarios non sufficere, cum hostibus opes multo maiores suppetant, quam quae a nobis unquam comparari possint. Ideo eo impensius nos munire debemus pietate et virtutibus, quae solae ad inimicos illos profligandos aptos nos reddent. « Hi in curribus et hi in equis, nos autem in nomine Domini Dei nostri invocabimus » (1).

Fiduciam ergo omnemque spem nostram in Domino ponamus, ad assiduam orationem, quae nobis lumen et robur praestet, confugiamus. Imprimis vero augustissimum Missae sacrificium, ex quo omnis gratia fluit, summa cum reverentia tractemus: quam diligentissima sit ad ipsum praeparatio, insignis assistantium pietas augustum mysterium prosequatur neque ulla festinatio, ritibus Ecclesiae sancte servatis, offerentes perturbet. Reliqua

(1) Ps. 19, 8.

quoque exercitia spiritualia quam accuratissime peragantur: meditatio matutina, duplex examen, mane et vespere, litaniae communes, visitationes SS. Sacramenti pia consuetudine apud nos inductae. Ne putent, qui occupationibus negotiisque non raro obruuntur, sibi licere haec omittere, quasi tempus iis surreptum laboribus utilius impendi possit. Tempus orationi consecratum tunc solum teritur, cum preces male, i. e. voluntaria cum negligentia funduntur. Quod si, praeclara exempla et monita S. P. N. Ignatii secuti, summa cum reverentia et sedulitate in orationem incubuerimus, auxilium divinum sic impetratum magis et efficacius ad finem nostrum obtinendum conferet, quam vel acerrimi conatus nostri. Quantum lucis, quantumque virium exercitia spiritualia rite peracta praebeant, quisnam nostrum non est expertus?

Cum tamen orationis donum magnum sit beneficium, Dominum cum Apostolis supplices rogemus oportet, ut nos orare doceat. Ipsi porro « semper, ut S. Pater monet, in via divini servitii » et in oratione « progressum facere » conemur (1), tam lectis diligenterque consideratis probatissimorum scriptorum optimis libris quam consulendis iis, qui vitae spiritualis laude et notitia praestant. Ex variis autem orationis modis in libro exercitiorum indicatis a S. P. Ignatio, qui semper praecipuus noster orandi magister esse debet, illum seligamus, qui nostrae indoli magis convenit. Haud raro enim ex oratione et praesertim e meditatione matutina ideo tantum parvos fructus capimus, quia modum congruentem non adhibemus, ac proinde in nobis non experimur quam suavis sit Dominus!

Si tempore orationi assignato, quod pro sacerdotibus horas quatuor excedit, rite et maiore usque cum diligentia utamur, fieri non posse arbitror, quin homines vere spirituales et intime cum Deo coniuncti, aptissimi evadamus ad magna, Iesu nomine, perficienda, ita ut alios non solum a via peccatorum revocare, sed ad altiorem quoque perfectionem perducere valeamus. Menti meae alte inhaerent, quae venerandus quidam senis, spiritu antiquorum Patrum Albae Russiae plene imbutus, qui nobis iuvenibus Scholasticis Staraviesiae in Domo Probationis Provinciae Poloniae Exercitia spiritualia tradens, ingenuo illo modo, eorum Patrum proprio dixit: « Prandium interdum omitti potest; hoc enim non

(1) *Const. III, c. 1 n. 10.*

est tam magnum infortunium, at meditatio nunquam, quia id vitae spiritualis damnum esset maximum ».

Haec verba optime mentem depingere videntur maiorum nostrorum, qui exemplum S. Francisci imitati, mediis etiam in laboribus, quam fidelissime potuerunt, quotidianis exercitiis spiritualibus operam dabant et cum Suaesio omnem scientiam humanam et omnia dona naturalia minoris faciebant, quam unam meditationis horam. Compertum quoque habemus P. de Ravignan, operarium sane eminentem, Superiorum cum facultate bis in anno ad peragenda Exercitia spiritualia in domum aliquam remotam se conferre consuevisse, ut aptiorem se redderet ad multa quibus detinebatur, ministeria sacra bene agenda.

Alterum quoque Instituti nostri quam maxime proprium omnibus Nostris enixe commendare velim: ut viribus collatis operam demus excolendis viris vere eminentibus.

Iam in prima allocutione indicaveram Societatem nunc nequaquam abundare hominibus praeter ceteros excellentibus. Hoc Episcopi, hoc saeculares ipsi, nobis amicissimi, vident, mirantes, nos in multis Provinciis candidatos magni ingenii et optimis dotibus praeditos recipere, qui tamen postea apud nos nulla re conspicui evadant et solum ordinariis ministeriis, ut alii multi, omnino vulgariter fungantur; iidem vero, si in saeculo remansissent, viri inter reliquos praestantes facile evasisissent. Et tamen, ut Episcopus quidam hac de re mecum colloquens rectissime animadvertibat, haec est quasi ratio ipsa et natura Societatis, ut omnibus rebus pro viribus praestet. Sine dubio S. P. Ignatius nos ex illorum numero esse cupit, qui ut dicit in meditatione de regno Christi: « Insignes se exhibere volunt in omni servitio sui Regis aeterni ac Domini universalis »; quamobrem in Constitutionibus nobis in memoriam passim revocat nos non solum ad gloriam Dei, sed ad maiorem Dei gloriam propagandam vocatos esse. Cum autem de instituendis Nostris loquitur, aperte declarat unicuique curandum esse, ut aliqua saltem re excellat (1), et ad Scholasticos Collegii Conimbricensis scribens haec ipsis inculcat: « Rarum aliquod et eximium facinus... sexcentis vulgaribus minutisque antecellit » (2). Et tamen ratione habita numeri sociorum, paucos

(1) *Consl.* IV, c. 5, C.

(2) In *Epist. Praep. Gen.* (Rollæti 1909) I², 6.

habemus, qui una saltem facultate vere antecedant, sive scientiis sacris sive eloquentia sive aliis Societatis muneribus.

Tres huius rei causas breviter attingam.

Prima est quod nimia complectimur ac proinde periculo nos exponimus multa potius faciendi quam multum. Quod et de laboribus pro cura animarum susceptis et de opera Collegiorum nostrorum pueris instituendis consecrata dici potest, id ex parte etiam de Scriptoribus valet. Optimus quidam Pater, iam vita functus, Praepositum Provinciale, cum ipsi Congregationem iuvenum Barcinonae regendam commissurus esset, interrogavit: velletne se fieri moderatorem primi, secundi vel tertii generis. Si primi ne ullum aliud negotium imponeret; si secundi, aliud quoque officium addi posse; si tertii, multa alia agere licere. Prudens Provincialis unicum munus Congregationis moderandae Patri concredidit; sic factum est, ut Congregatio illa ad statum tam floridum perveniret, quem adhuc suspicimus. Nemo dubitaverit, quin Pater ille hac una re plura praestiterit quam perfecisset, si permultis rebus simul operam dedisset. Superiores igitur omnes diligenter invigilent, ne operarii nostri nimis laboribus onerentur et omnino exigant, ut tempus ipsis concedatur conveniens ad ministeriorum praeparationem, ad studium et lectionem librorum utilium, ad vires corporis animaeque reficiendas; missionarii vero secundum normam a decessoribus meis statutam saltem tertiam partem anni domi transigant. In Collegiis quoque non tam numerum, quam solidam iuventutis nobis commissae institutionem respiciamus, ut alumni in vita christiana et in litteris vere proficiant. Qua in re valde laudo Provinciales qui, omnibus adiunctis sive loci sive personarum bene perpensis, numerum maximum puerorum admittendorum definiunt, quem excedere Rectoribus non liceat. Optime quidem intelligo his tale praeceptum durum videri, praesertim ubi periculum adsit ne iuvenes ad pravas scholas transeant: at nihilominus et iustitia et caritas bene ordinata postulat, ne plures suscipiamus, quam quos bene erudire et educare possimus. Iustitia, dico, id exigit, quia, quamvis in suscipiendis alumni liberi simus, ex iustitia tamen obligamur iis, quos suscepimus, talem dare institutionem, qualem a nobis parentes ipsique iuvenes expectant. Caritas bene ordinata idem exigit, quia Nostri, si sint laboribus nimis onusti, et corporis et mentis, ut tristis nos deesse experientia, detrimentum

patiuntur, praesertim si sunt iuvenes. Praeterea de Societate et de Ecclesia melius merebimur, cum paucos, sed excellentes educaverimus quam multos mediocres.

Primi Patres nostri, numero tam pauci, magna ubique terrarum praestiterunt, quia in urbibus, in quas veniebant, viros doctibus illustrioribus praeditos Exercitiis spiritualibus diligenter excolentes ipsosque edocentes, quomodo alios Christo lucrificerent et Dei gloriam inter cives promoverent, quasi discipulos et adiutores constituebant. Temperemus igitur secundum Institutum praescripta labores nostros et brevi tempore numerus virorum eximiorum in Societate augebitur.

Praeterea Superiores subditos, quantum fieri potest, illis laboribus addictos relinquant oportet, ad quos suscipiendos natura vel gratia magis apti esse videantur.

Nimia officiorum mutatio enim altera ratio est, cur Societas maiore numero virorum praestantium careat. De hac frequentiore munerum mutatione, qua fit, ut Socii brevi tempore plura eaque valde diversa munera obire cogantur, ita R. P. Beckx in epistola die 5 februarii 1860 scribit: « Quod etsi, in Provinciis praesertim nondum bene constitutis, evitari semper ex integro non possemus, ubi tamen frequens esse solet, praeter alia multa hoc habet gravissimum incommodum, ut Nostri per multa ministeria transeunt in nullo, ut ita dicam, radices agant, atque saepe etiam taedio affecti animoque cadentes ad se perficiendos vix amplius serio incumbant » (1). Utinam, Reverendi Patres, haec abhinc amplius sexaginta annis scripta non tam saepe experientia comprobata fuissent! Nostri utique ad nutum Superioris prompti esse debent ad omnes labores et, cum Societas in tot diversa opera incumbat, accidere interdum potest, ut sive ob inopinatam alicuius mortem sive ob alias graves et non praevisas rationes ministerium difficile homini minus praeparato attribuendum sit. Desiderandum quoque est ut, quantum per obœdientiam et vires licet, praeter primum officium etiam alia opera interdum exerceamus, ut animus ille apostolicus, Societatis maxime proprius, in Nostris foveatur, quo prompti semper esse debemus ad eo nos conferendos, quo maius Dei obsequium vel salus animarum nos vocet. Superiores tamen

(1) In *Epp. sel.* (Romae, 1911), 138.

meminerint se non dominos subditorum, sed ministros Dei in illis adhibendis esse, qui ita sociorum dotibus uti debeant, ut hae maiori Dei gloriae inserviant. Etiam si enim Deus veram subditorum obœdientiam non raro extraordinariis auxiliis prosequatur, nihilominus vult, ut Superiores dona, quae ipse filiis suis largitus est ad naturae leges tractent. In officiorum distributione eam singulariter caveant fraudem, qua, praesentem tantum necessitatem contuentes, inducantur ad homines ipsi devovendos, quorum praeclarae dotes cum multo maiore communi utilitate aliis laboribus addicendae videntur.

Si enim Superior Societatis bona non tamquam dominus, sed tamquam patrimonii pauperum administrator curare debet, quanto magis ipsi summa cum consideratione et circumspectione ingenio et viribus subditorum utendum est, ut vel ii qui sat mediocre a Deo acceperint naturam, dummodo sint pii et humiles, aliqua tamen re vere conspicui efficiantur. Novi Patrem e Scholasticatu ob ingenii defectum iamiam dimittendum, qui postea, in moderanda iuventute occupatus, munus suum optime explevit, quia illi semper adscriptus remansit.

Tertia illius defectus causa in hoc consistere, videtur, quod non satis ab ipso institutionis studiorumque initio Scholastici secundum varias ingenii dotes et propensiones animi, a Deo ipsis datas, educantur et reguntur ut vult S. P. Ignatius (1). Omnes iuvenes nostros litteris classicis, necnon philosophia et theologia scholastica solide instituendos esse patet nec permitti debet, ut haec studia propter ea quae dicuntur «specialia» detrimentum capiant, quia sunt commune uniuscuiusque nostrum patrimonium. Attamen, ut iam R. P. Aquaviva prudentissime monebat, Provinciales, cum primum Scholastici ad studia applicantur, sollicite considerare debent, ad quodnam ministerium vel officium illi aptiores videantur, totoque studiorum tempore animadvertant, respondeatne hoc iudicium veritati. Superioribus vero domorum commendent, ut experimentis illas mentis facultates probent et prudenti ductu consiliisque magis magisque evolvere studeant. Illis autem, qui dotibus insignioribus praediti sunt, initio saltem cursus theologici indicandum est, ad quodnam disciplinae vel

(1) Cf. *Const.* IV, c. 5, C.

ministerii genus e Superiorum consilio destinentur et efficaci ratione iidem iuventur libris optimis suppeditatis et indicato modo, quo facilius studia ad finem illum assequendum instituere possint. Mirum quantum ea informatio Scholasticis addat animum eosque incitet; quantopere dona a Deo data sic augeantur, quam magni progressus in studiis obtineantur. Si Scholastici ita praeparati, biennium tandem sint perfecturi, brevi tempore non paucos in Societate viros praeclaros certe habebimus, cum nunc non sine magno animi dolore videamus interdum vel eximia ingenia, defectu rectae institutionis, et praesertim producto magisterio, pessum data esse, cum ingenti damno maioris Dei gloriae.

Superiores denique successores suos de his rebus, ad forum dumtaxat externum pertinentibus et maius bonum subditorum spectantibus, accurate edoceant iisque scripta relinquant, quae de dotibus Scholasticorum longo usu edocti intellexerint quaeque iis facienda praeceperint. Qui vero regimen suscipiunt, haec magni faciant nec sine gravi causa a decessorum consiliis recedant.

Haec fere sunt, Reverendi Patres, quae vobis et per vos universae Societati breviter commendare volui.

Clarius in dies perspectum habeo, quod iam in mea prima ad universam Societatem epistola significaveram Dominum nostrum et Ducem supremum nos, minimam suam Societatem, ad magna perficienda hisce temporibus advocasse. At vult, ut oratione et plena nostri abnegatione penitus cum ipso iungamur et quae nobis munificus dedit, ea non abscondamus in terra, sed iis pro virili parte utamur ad lucrum faciendum quintuplum (1). Ne tristissima rerum publicarum conditione vel ipsa eversione nos impediri sinamus. Nescimus quidem quid crastinus dies sit allaturus, nihilominus cum Apostolo dicere possumus: « Ecce nunc tempus acceptabile, ecce nunc dies salutis » (2), dummodo gratiam Dei in vanum non recipiamus et nos exhibeamus servos fideles, qui ministerium impleant, in tribulationibus, in necessitatibus, in angustiis et, si Deo placuerit, etiam in carceribus et seditionibus. Tunc ipse, qui mundum vicit, nobis quoque victoriam et coronam tribuet.

(1) MATTH. XXV, 14 sqq.

(2) II, Cor. VI. 2.

Angeli Custodes et Sancti Societatis nostrae Patroni vos, Reverendi Patres, in Provincias sospites reducant, et nobis omnibus ubera dona impetrent, ut sanctissimae Dei voluntati secundum Institutum nostrum fideliter obtemperantes hic in terra imperium Christi quam latissime propagemus et in coelo sine fine cum ipso regnemus. Amen.

27.

17 octobris 1920.

Congregatio Ordinaria super virtutibus Ven. Servi Dei Roberti Bellarmino Nostrorum precibus commendatur.

AD OMNES PROVINCIARUM PRAEPOSITOS.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

Cum post dilationem superioris anni, in diem 16 proximi mensis novembris indicta sit Congregatio Ordinaria SS. RR., cui soli E.^{mi} Patres una cum Praelatis propriis huius Sacri Consensus intererunt, ad dubium discutiendum « an attentata relatione, R.^{mi} Promotoris fidei circa causam de virtutibus Ven. Roberti Bellarmino, ita virtutes ipsae sufficienter discussae appareant, ut tuto procedi possit ad ulteriora ad effectum Beatificationis », velit R.^a V.^a curare, ut omnes Nostri felicem exitum huius Congregationis suis deprecationibus atque sanctis Sacrificiis peculiarem in modum Deo commendent.

Commendo me ss. SS.

Romae, 17 octobris 1920.

R.^{ae} V.^{ae}

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

De Instructore tertiae Probationis.

AD OMNES PROVINCIARUM PRAEPOSITOS.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

Cum 31 iulii 1918 (1) scripsissem, sicut antea, ita et postmodum Instructori tertiae Probationis integrum fore commissos sibi Patres audire confitentes, hac tamen lege ut nullam in eos potestatem haberet in foro externo, dubitari coeptum est de modo, quo potestas illa externa esset intelligenda. Alii enim putabant Instructorem, dummodo ne Superior esset, posse omnino secundum ea, quae in regulis sui officii et capite III Ordinationum Praepositorum Generalium continentur, suum munus servare; alii vero arbitrabantur nonnulla, quae hactenus praescripta fuerant, e. g. litteras ab Instructore legendas, amplius ei non licere. Hinc factum est ut gravissimi Patres non parum dissentirent, quid demum ex praescriptis de tertia Probatione retineri posset et deberet, quid, utpote iuri novo contrarium, nobis esset relinquendum. Quae dubia cum saepius ex variis Provinciis ad me relata fuissent, re cum PP. Assistentibus collata, respondi prudentiam suadere, ne statim omnia solverentur, sed expectandum potius esse, donec mens S. Sedis clarius nobis pateret. Quod, divina gratia adiuvante, tandem contigit, cum ante festum S. P. N. Ignatii, die 29 iulii, benigne a Summo Pontifice exceptus sum. Postquam enim Beatissimo Patri accurate aperui, quid tertia probatio, Instituto nostro omnino propria, esset, quaeque partes ac iura ad nostra usque tempora Instructori fuissent, Sanctitatem Suam demisse rogavi, ut Instructor, qui Superior Domus non foret, pergeret in regendis Tertianis eadem prorsus ratione atque in more positum esset apud nos antequam novus Codex promulgaretur: hac tamen duplici conditione: primum, ut in posterum

(1) Cf. *Acta Rom.* II (1918), 609.

abstineret a referendo ad Superiores maiores de Patrum virtutibus defectibusque; secundo, ut Patribus plena libertas relinqueretur confitendi animi noxas vel ipsi Instructori vel alii e domesticis confessariis vel ad suae conscientiae quietem cuilibet sacerdoti ab Ordinario loci approbato.

Quibus precibus Summus Pontifex, re attente perpensa, libentissime annuere voluit, illud animadvertens, rem nihil prorsus continere quod iussis Codicis adversaretur eamque sibi penitus probari; proinde integra maneret Instructoribus facultas suo munere fungendi ex antiquis Instituti legibus, dummodo utraque quam modo memoravimus conditio expleretur. Hac vero accepta supremi legislatoris declaratione, iam proposita dubia licet dilucide solvere.

Instructor igitur « poenitentias ex devotione et alias id genus mortificationes concedere poterit » (1). Ipsius etiam « erit Patres destinare ad missiones, monito tamen et non improbante Provinciali et conscio Superiore Domus, uti et sex illorum experimentis tempus designare, et ordinem modumque praescribere » (2). Commercio epistolari Patrum probandorum ipse invigilabit. Frequenter quoque singulos ad se vocatos interroget, quomodo in spiritu proficiant eosque paterna caritate instruat, ut quam maximum e schola affectus fructum percipiant. Quae omnia eo iucundius securiusque praestabit, quo maiore auctoritate propter vitae sanctimoniam, rerum spiritualium usum, Instituti cognitionem apud alumnos suos valebit et quo maiore caritate tamquam dilectissimos filios eos omnes amplectetur in Christo gubernabitque.

Mutanda igitur erit prima pars regulae 10, qua statuitur Tertianos « ordinarie Instructori suo » confiteri debere; cum hac in re ipsi nunc plena libertate fruuntur; praeterea iam ne amplius serventur ea, quae de informationibus ad Praepositum Provinciae mittendis tradunt regulae 13 et 15. Cura enim de singulorum statu Provincialemonendi nunc solis Rectori et Ministro demandatur, prout iam pridem sancitum fuerat Ordinationibus Praepositorum Generalium (3).

(1) *Reg. Instruct.* 10;

(2) *Ibid.* 17.

(3) *Cap. III, Pro Prov.* n. 9.

Privilegia vero, quibus Instructor sive ex lege sive ex consuetudine suas litteras obsignat, cubiculi clavem propriam habet (1), primum locum post Superiorem Domus in triclinio atque in sacello obtinet, integra manent.

Porro ad P. Generalem bis in anno scribet Instructor, ianuario et iulio ineuntibus, non quidem ut de singulis Patribus referat, sed ut eum edoceat, quomodo, ad nostrarum praescriptionum mentem et Societatis morem, Tertiani in schola affectus instituantur vel regantur, qua ratione experimenta peragantur, quem fructum generatim percipere iidem sibi videantur, quemnam modum in Instituto explanando ipse sequatur. quantum in huius cognitione Patres progrediantur, quam fideliter servantur, quae statuit R. P. Wernz b. m. epistola, cui titulus *De tertia probatione* (2), quae denique consuetudo inter ipsum et Superiorem Domus intercedat et his similia; immo de universa domo ea omnia indicare poterit, quae in Domino sibi visa fuerint scriptione digna. Manifestum est autem Instructori potestatem esse eiusmodi res etiam cum Praeposito Provinciali communicandi.

Hanc occasionem nactus, ad propulsandum quorundam timorem sat gravem, nuper ad nos allatum, venio. Cum enim periculum de cognitione Instituti iurisque communis Religiosorum, exeunte tertia probatione, fieri debeat, nuntiatur est aliquos non deesse qui ceuserent, «scholam illam affectus», ut S. Patris Nostri verbis utamur, iam non amplius primum sibi locum vindicare, sed minoris quam antea fieri. Cui dubitationi timorive ut ansam omnem adimamus, declaramus tertiam probationem semper primo loco scholam affectus esse debere, ut suum, quem sapientissime S. Pater intendit, finem plene obtineat, perfectissimam scilicet hominis interioris abnegationem et coniunctionem cum Deo, ut Patres «cum in se ipsis profecerint, melius ad profectum spiritus alios ad gloriam Dei et Domini nostri iuvent» (3). At Instituti cognitio, quam quidem S. Pater, ut ex Constitutionibus facile eruitur, in unoquoque nostrum perfectam postulat (4), cum ibi sit meta constituta perfectionis nobis propriae quam attingere non possumus si eam ignoramus, consideratione stu-

(1) Cf. *Reg. Instruct.* 18.

(2) Cf. *Acta Rom.* I, (1910), 21 sqq.

(3) *Const.* V., c. 2, n. 1.

(4) Cf. *Const. Prooem.*

lloque acquiri debet. Sicut enim, ut ait Hieronymus, «ignoratio Scripturarum est ignoratio Christi», ita, dici potest, ignoratio Constitutionum est ignoratio vocationis nostrae. Huic vero studio, toties antiquitus a Praepositis Generalibus et in prima post restitutam Societatem Congregatione generali non solum commendato, verum etiam iniuncto, nemo profecto erit qui neget, plus temporis quam olim nunc esse impendendum, tam auctis decretis Congregationum Generalium, Ordinationibus Praepositorum nec non praescriptis Ecclesiae quae ad nos spectant. Ceterum meminisse oportet, nostri aevi Tertianos, amplificatis studiis et curriculo quatuor annorum theologiae rite absoluto, iam melius in iure canonico et theologia pastorali esse versatos; hinc vix illa indigebunt praeparatione, ad confessiones audiendas, quae secundum Ordinationes Praepositorum Generalium in tertia probatione haurienda antea erat (1); prima etiam rudimenta iuris regularium eis ignota esse iam non poterunt; tandem ipsum studium Instituti, post novam iuris nostri recognitionem, facilius fore merito speramus. Ad haec sicuti S. Pater in conscribendis Constitutionibus maiorem Dei gloriam unice prae oculis habens, tam miris eas pietatis sensibus sparsit, ita et cum Instructor illas explanat et Patres in cognitionem intelligentiamque Instituti incumbunt, id potissimum assequuntur, ut omnes intime sentiant eiusmodi praescripta haudquaquam esse frigida imperata, sed vivam amoris legem ex corde profluentem, dilectione Dei ipsiusque gloriae cupidine succenso. Tunc procul dubio gustabunt, quam mirabilia sint testimonia illa, quorum declaratio illuminat et intellectum dat parvulis (2) atque ita ad ea altius in dies scrutanda inflammabuntur non sine quodam solidae pietatis atque ferventis animi emolumento. Ius vero regularium non ex professo ab Instructore denuo explicandum erit, sed tantum quantum Patribus necesse est sui status obligationes plene cognoscere.

Omnes igitur Patres, qui ad salutiferum hunc Probationis annum Divina Bonitate vocantur, vehementer exhortor instanterque rogo, ut, cuiuscumque generis difficultatibus acriter superatis, quae praesertim initio oriri solent, magno animo praestantique in Deum liberalitate huic paucorum tantum mensium

(1) Cap. III, *Pro Instr.* 7.

(2) Cf. *Ps.* CXVIII. 129, 130.

scholae affectus toti se dent, ac si mundo plene mortui essent atque sepulti; hac enim ratione et ipsi demum experientur, quantum efficacitatis haec schola habeat, divina sapientia a Fundatore nostro instituta, ut eius filii amore Dei moti se ipsos vincant, cum Deo firmiore in dies vinculo copulentur atque perfruentes caelesti illa pace, « quae exsuperat omnem sensum » (1) eiusdem quam plurimos quoque participes efficiant ad laudem et gloriam Dei et Domini nostri sempiternam.

Hos vero praeclarissimos fructus quo securius ex annuo illo secessu percipiant Patres, ardentem assidue adeant caritatis formacem, quae nobis est Cor divinum Iesu Domini Nostri in Sacratissimo Sacramento latens et memores regulae 4 Instructoris « inter se de iis tractent, quae ad maiorem reverentiam affectumque in tanti mysterii celebratione inflammandum conducant ».

Haec epistola in domibus tertiae Probationis erit ad mensam legenda.

Commendo me ss. SS.

Romae, die festo S. Alphonsi Rodriguez, 30 octobris 1920.

R.^{ae} V.^{ae}

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

3.

3 decembris 1920.

De gravitate in agendo cum feminis.

AD OMNES PROVINCIARUM PRAEPOSITOS.

REVEREBENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

A Suprema S. Officii Congregatione litteras accepi ad alios quoque religiosarum familiarum summos moderatores eodem exemplo scriptas, quibus iubebar nostris Confessariis iniungere, ut ipsi in agendo cum feminis gravitatem omni diligentia tuerentur. Quam

(1) *Philipp.* IV, 7.

quidem gravitatem dignitatemque nullus Confessariorum, eiusdem Sacrae Congregationis sententia, prae se ferre poterit, qui in muneris perfunctione quatuor quae sequuntur sedulo evitare non studeat; primum, nimis familiarem mulieres alloquendi rationem, quae potissimum habetur cum quis secundam verbi personam singulari numero (*tu*) adhibet, aliosque dicendi modos usurpat, quorum est familiaritatem atque intimam consuetudinem fovere; secundo, visitationes, tam eas quae fiunt, quam eas quae vicissim accipiuntur; tertium, his valde finitimum, frequentes aut productos, sive in sacrariis sive locis ad colloquendum cum externis adsignatis, sermones qui miscentur praetextu instituendi feminas in vita spirituali; quartum, epistolare commercium nullo verae necessitatis titulo probatum. Cum S. Congregatio rem tanti momenti esse duxisset, ut me iusserit etiam poenas ecclesiasticas comminari in eos, qui, gravitatis debitae immemores, quos modo memoravimus defectus haudquaquam vitarent, utile esse censui ea in mentem, hac occasione, revocare quae sapientissime ab Instituto et Praepositis Generalibus praescripta sunt.

Itaque, ut ordiar ab eo quod ultimo loco venit capite, neminem latet me ultimo die superioris anni Societati universae Ordinationem misisse, qua cuncti qui hac in re contingunt abusus, omni ex parte praecaverentur (1). Nihil igitur restat, nisi ut quae matura ponderatione tantisque adhibitis et PP. Assistentium et aliorum gravium Patrum consultationibus sancita sunt, manu ferti a Superioribus in usum fideliter deducantur, ipsis Sociis docili mente conspirantibus ad praeclarum quem intendimus finem adipiscendum. Quamobrem ubi Superioribus contigerit aliquos deprehendere, qui contra Instituti normas frequentius, quam par sit, cum feminis per litteras communicent eos sancte coerceant. De epistolis inscriptis « res conscientiae » rata ac firma sint statuta illius, quam modo citavimus, Ordinationis, imposito quoque, ubi opus fuerit, salutari obedientiae praecepto iis, quos constiterit ingenii proclivis esse ad eiusmodi commercium ineundum.

Haec de litteris; quod autem ad colloquia attinet, omnibus notum est Praepositos Generales semper instituisse, ut sive in nostris sive in alienis collocutoriis ea admodum rara forent et breviter

(1) Cf. *Acta Rom.* III (1919) 95-101.

et sane utilia. Qua in re illud in memoriam revocabo, collocutoria in domibus nostris ignota plane maioribus fuisse, quibus alte in mente insidebant S. P. Ignatii verba: « Honestatis et decentiae ratione convenit feminas non ingredi Domos nostras nec collegia, sed tantum ecclesias » (1). Hinc nostro quoque aevo gravissimos Patres non deesse compertum est, qui licet non paucas feminarum sodalitates regant, raro admodum pias sodales ad colloquendum excipiunt; quippe qui rectissime sentiant, vix ac ne vix quidem aliquid boni fructus inde colligi posse sine proprio periculo atque proximorum offensione. Scrutemur igitur nosmetipsos si forte aliquid eiusmodi vitii in frequentioribus longioribusque colloquiis miscendis cum feminis in nos irrepserit, ut illud sancta quadam severitate penitus evellamus. Hoc enim spiritus vocationis nostrae expostulat, hoc perpetua Societatis tradita consuetudo, hoc intemerata nominis fama. Haec dum inculco illud quoque Praepositis Provinciarum commendo, ut in visitanda Provincia sollicite dispiciant, sintne collocutoria ita disposita iisque conditionibus ornentur, quas descriptas iussasque habemus a R. P. Beckx in utilissima sua epistola de angelica virtute in Societate servanda. Iuvat integrum referre locum, quippe qui, dum singillatim normas tradit in re tam multae prudentiae et consilii adhibendas, mirifice quoque illustret perennem Societatis morem.

« Ut Nostri », sic ergo ille, « cum feminas ad confessiones audiendas vel alia de causa adeunt, socium secum retinere debent, sic regula praescribit, ut cum illae ad Nostros alloquendos veniant, non audiantur, nisi in loco patenti. Quare ex Instructione tertia n. 3. nonnulla loca patentia et decentia in aliqua templi parte seu atrio ad hoc assignari consueverunt; et haec consuetudo, ubicumque fieri potest, retinenda aut introducenda est. Ubi autem loci constructio id non permittit vel ecclesia domui contigua non habetur, cubiculum vel atrium prope ianuam et extra clausuram situm ad eiusmodi collocationes destinari potest, dummodo tale sit, ut locus patens vere dici possit atque ita sit dispositum ut a custode iannae et transeuntibus, quidquid in eo agitur, facile conspici possit » (2).

(1) *Const.* III, c. 1. n. 14.

(2) Cf. *Ep. Sel.* 146.

Haecenus R. P. Beckx; atqui ut haec ubique vigeant, visitatione peracta, Provinciales certiores me faciant, quomodo res ad regularum normam se habeant; illud etiam non omittentes significare, quot in quolibet Collegio vel domo inventa fuerint colloatoria.

De mulieribus autem adeundis vix opus est pluribus instare, ut repetita Instituti mandata (1), ac illud praesertim de socio per Superiorem designato adhibendo, cum aequas ob causas feminae erunt conveniendae, servantur adamussim. Neque arbitrentur Moderatores, ob immutata temporum rerumque adiuncta sibi licere suos ab adeo salutari regula facile eximere; quin immo meminerint hanc, nunc potissimum ob multas gravesque rationes exactiorem a nobis obœdientiam expostulare; subditi vero, amore Societatis et vocationis moti, Superiores in fideli custodia huius praescripti iuvent.

Venio ad ea quae de ratione loquendi agendique cum mulieribus, sive dum earum confessiones audiuntur sive alio quocumque tempore, commendanda iniungendaque sunt. Etsi enim non semel singularia monita de tam gravi argumento impertii, cum tamen in praesenti mihi non sine magno animi mei dolore relatum fuerit in variis Provinciis quosdam Patres, iuniores maxime, a veneranda illa gravitate recedere, quam Patres nostri iure merito tanti faciebant et ipsi laici viri in Nostris admirabantur, mei muneris esse censeo prudentissimas ea de re leges omnibus repetere atque iterum hic perstringere. Idque, eo magis quod sperandum est, fore ut obœdientiae gratia mea verba efficaciora reddere valeat. Ante omnia igitur cōstanter omnes Sacerdotes studeant, ut « in audiendis confessionibus, feminarum praesertim, severos potius se quam familiares exhibeant » (2), neque quod ad gravem agendi rationem cum feminis spectat, ullo modo illecebris fucati illius argumenti irretiri se sinant, videlicet hisce nostris temporibus aliter ac olim animas ad Deum alliciendas trahendasque esse. Qui talia loquuntur interpellari sane merentur severis Domini Nostri dictis: « Nescitis cuius spiritus estis » (3) quod si, ut plane confido,

(1) Cf. *Ord. Gen.* cc. 1, 2, nn. 9, 13. *Reg. Praep.* 72; *Rect.* 70; *Sac.* 17; *Ianit.* 12. *Cong. Gen.* VI, d. 39, n. 1; VII, d. 80, n. 13. *Instr.* III, n. 9; XV, c. 2.

(2) *Reg. Sac.* 16.

(3) *LUC.* IX, 55.

a recto tramite numquam deficere cupiant, quam celerrime operam dent ut, proprio iudicio seposito, penitus obtemperent Instituto nostro. Quapropter perspicuum est multiplices illas alloquendi rationes, quae suapte natura familiaritatem alunt, omni esse accurratione vitandas. Inter has principem fere locum tenet in fere omnibus idiomatis usus secundae verbi personae singulari numero, cui proinde nequaquam erit indulgendum cum in confessionibus excipiendis, tum in privatis colloquiis, tum in litteris, si quando ad mulieres scribendi necessitas fuerit. Eadem fidelitate servetur regula vigesima secunda sacerdotum, qua Nostri vetantur quidquam aut petere aut accipere ab iis, quorum confessiones audiunt; si quid sponte dabitur, Superiori deferatur qui, cum res id tulerit, illud inter Socios distribuendum curabit. In quo summopere lugenda est Moderatorum indiligentia, qui incuria vel timore forsitan domesticae inopiae duas summe colendas virtutes, paupertatem, inquam, et castitatem in discrimen adducunt, cum tamen Superiores meminisse oporteat, Deum, cuius est illud evangelicum « Quae^{re}ite primum regnum Dei et iustitiam eius et haec omnia adiicientur vobis » (1), numquam iis defuturum, qui propter ipsum et omnia reliquerint et in perfecta regularum custodia, omnibus difficultatibus superatis, fideliter perseverent. Pravae huic consuetudini finitima est illa quae tum locum habet, cum spiritus magister eiusque alumna, unus alteri vel alteruter tantum, proprias imagines tradunt photographice expressas. Mulieres porro crebrius confiteri assuetae, brevius, secundum regulam septimam decimam, expedian^{tur}; at illarum quoque confessiones, quibus mos est non adeo frequenter vel etiam raro ad sacrum tribunal accedendi, ne protrahantur in longum ultra necessitatis fines. Praefectorum autem ecclesiae officium est, ad mentem suae regulae duodecimae, et vigilandi et Superiorem monendi, ne cautissimae hae praescriptiones in desuetudinem abire incipiant.

Pari vigilantia eget regula undevicesima sacerdotum, quae enitendum ut perpetuo floreat pleno vigore. Ea enim confessariis cunctis interdicitur particularem feminarum curam suscipere earumque obœdientiam admittere; cuius quidem legis vim nemo arbitretur ex eo eludi posse, quod confessario, ut aiunt, mere passive se habente, pia^e feminae sua sponte voti sacramento se obligent patri spirituali obœdiendi. Acturis vero cum iis, quae reve-

(1) MATTH. VI, 33.

lationibus aliisque insignibus charismatis dignatas se putant, ex animo ne discedat sententia sancti Parentis, vix quinque inter centum esse quae spirituum praestigiis, seu illusionibus, non subsint.

Demum abstineat unusquisque a rebus quae ad confessionem non pertinent in sacro tribunali agendis, et a profanis poenitentium negotiis tractandis; si quando autem prudens caritas aliquid auxilii in eo negotiorum genere esse tribuendum suaserit, ad parochos potius illas remque totam remittant.

Haec sunt, quae commendanda esse censui, ut abusibus a Suprema S. Officii Congregatione nobis indicatis omni, qua par est, sedulitate obsistamus.

Nunc vero Sacerdotes omnes rogem, ut, altissimi sui status regulis (iis potissimum quae quartam decimam inter et vigesimam quartam habentur) attente perlectis, coram Deo sincera consideratione perpendant, si forsitan aliquid in earum perfecta observatione desideretur. At Superiores « in re quae pupillam attingit et eor Societatis nostrae », ut, cum P. Mutio loquar (1), nihil prorsus intentatum relinquunt ad pestifera illa mala praecavenda, quae ex harum legum, non dicam despectione, sed simplici incuria sunt plane pertimescenda. Etenim si deploranda quadam desidia illecti, ii qui praesunt id neglexerint quod hac in re sui muneris est, timendum est ne singulare puritatis donum (eiusdem P. Vitelleschi verba usurpo) quo vel ab initio Societas nostra, Deo miserante, donata est, (2) auferatur a nobis uberiorum gratiarum praesidia idcirco demerentibus, quia ea parvi facimus, quae ad custodiam castitatis in Instituto praescripta sunt. Superiores proinde, praecedentes cunctis exemplo et vigilantia, suos instruant omni cum caritate tamquam patres, sollicitis monitionibus minime parcant, neque obliviscantur se, eadem dilectionis lege, interdum teneri ad efficaciora quoque argumenta adhibenda, quemadmodum sunt publicae poenae, ut S. Pater noster in Constitutionibus nos docuit (3). Immo ipsi Patres, si quando ex humana infirmitate contra eas regulas, de quibus hactenus loquuti sumus, se deliquisse senserint, ne, quaeso, detrectent culpam de admissis sponte in triclinio fateri. Et licet Suprema S. Officii Congregatio, cui docilem obœdientiam praestare debeo, etiam poenis canonicis eos afficere

(1) Cf. Epist. *De cautela confessariis necessaria ad puritatem servandam*, in *Epp. Sel.* 101.

(2) Ibid. loc. cit. 100.

(3) *Const.* III, c. 1, N.

me iusserit qui debitae gravitatis obliviscuntur in agendo cum feminis poenitentibus, tamen plane confido fore ut omnes, si quid sit emendandum, in spiritu amoris et non cum perturbatione timoris illud ex toto corrigere studeant.

Quo efficacius autem hae meae litterae eum, quem intendimus fructum assequantur, velim ut in omnibus Provinciae domiciliis coram sacerdotibus simul coniunctis, rite perlegantur, et earum exemplar singulis relinquatur. Superiores vero, Consultores Provinciae ac domorum, qui ad Praepositum Generalem quotannis referre tenentur, quomodo servantur praescripta de custodia castitatis, de harum rerum executione in primis suis epistolis ad me mittendis diligentius referant, illa quoque significare non omitentes quae forsitan desideranda superesse videantur.

Haec demum si, quantum patiuntur humanae vires, monita servabimus, erimus et nos atque videbimur apostolici viri « in odorem suavitatis Altissimo deservientes », sicut de S. Parente Ignatio eiusque primis sociis testatus est Iesu Christi Vicarius (1).

Commendo me ss. SS.

Romae, die 3 decembris 1920.

Rae. Vae.

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

30.

17 decembris 1920.

De nonnullis servandis cum iis qui biennium Romae sunt aggressuri.

AD OMNES PROVINCIARUM PRAEPOSITOS.

REVERENDE IN XTO. PATER PROVINCIALIS:

P. XTI.

Quod initio huius anni scholastici Patres complures diversis e provinciis Romam, studiis biennii operam daturi, pervenerunt, magno nobis gaudio fuit et solatio, cum cernere liceret, quanti apud vos fieret solida Nostrorum institutio quantique scientia in Urbe hausta atque deprompta haberetur.

(1) Paulus III in bulla « *Licet debitum* » 18 oct. 1549. Cf. *Inst. Soc. Iesu*, I, 13.

Verum ut haec studia ampliores uberioresque edant fructus, nonnulla occurrunt commendanda, quae etsi iam aliis in epistolis proposita, minus recte hactenus atque perfecte servata fuere.

Atque in primis velim, ut illi Patres, qui ad eiusmodi biennium destinantur tempestive moneantur. Eorum qui superioribus annis huc advenerunt longe plurimi nonnisi extremo tempore cognoverunt, quid de ipsis statuissent Superiores, ita ut quasi improvise missi viderentur; quod si uni alterive contigit id mature noscere, tantis tamen operibus ministeriisve ipse detentus est ad supremum usque autumnalium vacationum diem, ut nullo modo se ad haec studia aggredienda parare potuerit.

Quam magna inde temporis atque virium iactura fiat cum nemo sit quin videat, paucis nihilominus verbis singularia attingendo significare iuvabit. Si Patres studio Sacrae Scripturae destinati de eo obeundo non fuerint tempore admoniti, statim atque in Urbem advenerint minime poterunt periculum facere materiae primi anni, quod prorsus requiritur ut a secundo cursu incipiant (1), sed inter auditores primi anni adscribentur, quibus multa tradenda sunt a Nostreis iam alibi percepta. Qui vero ad alias scientias biennio se conferre debent, si imparati accedunt fructum capient multo minorem, primo praesertim anno, et amisso haud brevi eoque pretioso tempore, post emensum totum curriculum illum eminentem non consequentur doctrinae gradum quem iure merito ab ipsis exspectabat Societas. Quare enixe commendo, ut Patribus Romam mittendis mature, i. e. saltem ineunte tertio theologiae anno, et claris verbis proponatur cuinam cathedrae aut ministerio addicendi sint, scilicet utrum lectoris an scriptoris partes acturi sint, utrum exegesi Veteris an Novi Testamenti operam daturi, utrum exponendae theologiae fundamentali an tractatui alicui singulari, utrum in magno an in parvo cursu, et ita porro. Quinimo multum proderit iam ipso biennii initio, quantum fieri poterit, Patribus indicare quasnam praelectiones, quosnam tractatus vel materias, expletis studiis, primo anno tradendas habituri sint. Etenim, si ita iuvabuntur, tempus quod ipsis a scholastica occupatione vacuum manebit, fructuose huic singulari scientiae impendere poterunt. Ita accidet, ut cum ipsi primum cathedram occupabunt, praelectiones habeant sensim

(1) Cf. *Acta Rom.* III (1919), 152.

praeparatas sine labore aut immodicis vigiliis eosque, ad doctrinam quod attinet, optimas, ad formam vero quod spectat, absolutissime expolitas. Quod cum gratum erit auditoribus, qui ad studium ipsa docendi perfectione excitantur, tum magistro animum addet ut serio atque alacriter suo munere fungatur, et quam in Urbe studii privati methodum didicit, eam sequens expectationem semel de se conceptam in posterum quoque facile explebit.

Praeterea velim, RR. PP. Provinciales informationes quam accuratissimas Romam mittant de singulis biennium incepturis, referentes quae sit eorum acies ingenii, quae dotes intellectus, quatenus suppetant vires corporis, ad quae ministeria, absoluto biennio, applicandi sint, et alia si quae sint eiusmodi, quae iuvant ut a superioribus et professoribus suis quisque melius regi queat. Si omnia, quae his litteris continentur, fidelem in usum deducantur, opitulante divina gratia, finis quem Societas cum biennium praeciperet prae oculis habuit, procul dubio melius ad maiorem Dei gloriam obtinebitur.

Vestris Sanctis Sacrificiis et precibus me enixe commendo.

Romae, die 17 decembris 1920.

R.^{ae} V.^{ae}

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

31.

21 decembris 1920.

Exsecutio instructionis S. C. de Propaganda Fide, De abiiciendis a Missionariis rerum saecularium curis, summopere commendatur.

AD OMNES MISSIONUM SUPERIORES.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XII.

Non dubito quin gravissima Instructio Sacrae Congregationis de Propaganda Fide *de abiiciendis a Missionariis rerum saecularium curis*, abhinc aliquibus mensibus promulgata, iam omnibus missionariis nostris communicata fuerit; quia tamen exoptat

eadem Sacra Congregatio, ut Superiores regulares sua quoque auctoritate quae in hoc documento praescripta sunt commendent, visum est et mihi hoc de argumento ad vos pauca scribere.

Quo perfectius igitur ea quae in Instructione indicantur ac eertius executioni mandentur, providendum est, ut singulis in domibus, parvis stationibus non omissis, unum saltem huius instructionis exemplar prae manibus habeatur, quod omnes legere et meditari possint.

Atque imprimis optandum est, ut haec instructio sacerdotibus recens in missionem advectis et omnibus brevi curam animarum habituris tradatur legenda: sic melius ipso ab initio secundum methodum ab ecclesia commendatam operam suam navare atque impendere poterunt.

Et quia non sufficit semel talia atque obiter oculis lustrasse, ad pleniorum eorum cognitionem conferet, ut quo tempore missionarii ad sua negotia tractanda conveniunt haec instructio attenta praelectione in memoriam revocetur atque, si opus fuerit, commentariis illustretur.

Peculiari ratione Nostrorum animos advertere velim ad ea, quae de negotiis saecularibus et politicis adhorrendis in nostro Instituto praescripta atque a Praepositis Generalibus toties commendata sunt et quae his S. Congregationis decretis nova sanctione muniuntur.

Cum praeterea in eadem instructione S. Congregatio studium et usum linguae vernaculae missionariis magnopere commendet, cumque in nonnullis nostris missionibus aliquantum in hoc desiderari comperi, ea quoque de re aliqua monere velim. Scio equidem optime studium linguarum valde durum et laboriosum multis in missionibus requiri, ubi addiscendae veniunt praeter unam saltem linguam europeam, haud parum difficilem, complures indigenae etiam minus cognitae et pluris operae atque laboris.

Quae omnes perfecte scire vires superat humanas, neque tantum onus imponere voluisse videtur S. Congregatio. Sed muneri nostro non satisfaciemus, si solo divino confisi adiutorio, non omnibus viribus incumbamus ut linguam regionis nostro labori assignatae, quam perfectissime addiscamus et aliqualem huius sermonis cognitionem adepti, putemus nostro studio parcendum ut operi evangelico totos nos demus. Quanti haec cognitio momenti sit, ipsi missionarii protestantes suo exemplo probant, cum iudicant aliquas stationes per duos vel tres annos omni orbare auxilio

satius esse quam mittere homines non callentes linguam, ad quam postea addiscendam et animus et tempus deficient.

Quo melius autem de executione eorum, quae in epistola S. Congregationis commendata atque praescripta sunt diiudicare possim, velit R. V. in prima sua relatione annua fideliter ad me referre:

1. De fuga rerum politicarum et saecularium: quae hac in re acta fuerint, qualiter mandata perfecta, quae laude digna, quae correctione et emendatione indigentia occurrerint.

2. De studio linguarum:

a) Num missionarii linguam indigenam, in regione ubi versantur magis usitatam et utilem, tam bene calleant, ut non solum colloquia possint cum singulis miscere, verum etiam facile verba ad coetum facere doctrinamque christianam, proponere atque explicare;

b) Qua aetate linguam addiscere ut plurimum incipiant, utrum iam in sua provincia an tum demum, ubi primum in missionem appulerint;

c) Quantum temporis ipsis ad linguam addiscendam tribuatur; utrum necne iis, qui linguae ignari adveniunt, magistri apti librique idonei praesto sint, ut quam primum operarii evangelici partes agere possint;

d) Num inter Nostros aliqui reperiantur qui cognitione linguarum emineant ceterisque praestent?

e) Num cura habeatur ut libelli periodici, libri pii et utiles lingua vernacula conscribantur et typis edita in vulgus spargantur atque diffundantur?

Quod si quae in S. Congregationis instructione continentur, exhausta fuerint, procul dubio operarii evangelici, vere pro Christo legatione functi atque omnia omnibus facti, divina ope adiuti ac roborati, uberes laborum fructus reportabunt, et, ut iisdem quibus S. Congregatio de Propaganda Fide verbis epistolae finem imponam, « hac item ratione auspiciatissimus dies citius illucescet, quo omnes terrae populos in unum ovile, sub uno Pastore congregatos Ecclesia laetanter adspiciet ».

Enixe me vestris sanctis Sacrificiis et Orationibus commendo.

Romae, 21 decembris 1920.

R.^{ae} V.^{ae}

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI.

Praep. Gen. Soc. Iesu.

INSTRUCTIO S. CONGREGATIONIS DE PROPAGANDA FIDE.

De abiiciendis a Missionariis rerum saecularium curis.

Nemo militans Deo implicat
se negotiis saecularibus (II.
Tim. II, 4).

Quo efficacius in diversis Missionum regionibus quaevis oppositio aut difficultas ex parte civilis potestatis ibi existentis contra catholicos Missionarios eorumque apostolicum ministerium vitari possit; quo magis evangelica praedicatio singulis cuiusvis nationis populis acceptior, nec non spiritualium fructuum fecundior evadat, oportet omnino ut catholici Missionarii, quaecumque sit eorumdem origo vel natio, unice vacent divinae missioni ipsis concreditaе. Ad exemplar Apostolorum eorumque discipulorum meminerit unusquisque Evangelii praeco se non aliam gerere personam nisi Legati pro Christo ad populos, quos per evangelicam praedicationem vel ad fidei lucem adducere vel in fide et morum sanctitate confirmare debet: « pro Christo legatione fungimur » (II. Cor. V, 20). Unde Missionarius Apostolicus nullum alium finem sibi constituere, nullam aliam proponere metam debet quam hominum ad Deum conversionem animarumque salutem. Hanc ob rationem Sacra Congregatio de Propaganda Fide peculiaribus instructionibus pluries inculcavit suis Missionariis ut rebus politicis nec animum ullo modo occupatum habeant nec operam qualemcumque impendant. Qui institutum sanctum evangelici apostolatus prosequi cupit, is terrenis omnibus passionibus, praesertim vero cuivis immoderatae propensioni erga saecularia terrestres patriae negotia renuntiare debet. Quae quum quidem semper, tum praecipue in hac nostrorum temporum asperitate instantioris sunt necessitatis. Nunquam enim sicut in praesenti, etiam post immane bellum unde nuper emersimus, tam multi acrium emulationum et dissensionum fomites penes nationes exarserunt.

Quae quidem omnia Sanctissimus D. N. Benedictus divina providentia Papa XV apostolica auctoritate confirmans per Encyclicas litteras « *Maximum illud* » diei 30 mensis Novembris an. 1919 (*Acta Apostolicae Sedis*, XI, 440), haec, inter cetera praeclare dicta, sollemniter proclamavit: « Intelligentes igitur vestrum unicuique dictum a Domino: « obliviscere populum tuum, et domum patris tui » (*Ps.* XLIV, 11) memineritis non hominum debere vos imperium propagare, sed Christi; nec patriae quae hic est, sed patriae quae sursum, cives adiicere. Ac miserum sane foret, si qui ex Missionariis ita suae dignitatis immemores viderentur, ut potius de terrena patria quam de caelesti cogitarent, eiusque plus aequo studerent potentiam dilatare gloriamque super omnia extendere. Esset haec quidem apostolatus pestis teterrima, quae in Evangelii praecone omnes caritatis animarum nervos clideret, ipsiusque vulgo debilitaret auctoritatem. Homines enim, quantumvis barbari et immanes, satis bene intelligunt quid sibi velit, quid ab eis quaerat Missionarius, sagacissimeque odorando perspiciunt, si quid

aliud, ac ipsorum spirituale bonum, expetat. Fac vero eum terrenis aliqua ex parte inservire consiliis, nec se virum undique apostolicum gerere, sed suae quoque patriae negotia procurare videri: continuo omnis eius opera in suspicionem veniet multitudini: quae quidem facile adduci poterit in eam opinionem ut christianam religionem putet propriam cuiusdam externae nationis esse, quam religionem qui amplexus sit subiecisse se tutelae imperioque civitatis exterae, propriaeque civitatis ius exuisse videatur... Missionarius catholicus, hoc dignus nomine, perpetuo recogitans, se nequaquam pro sua ipsius natione, verum pro Christo legatione fungi, ita se gerat, ut quilibet sine ulla dubitatione agnoscat eius ministrum religionis quae, cum omnes complectatur homines, in spiritu et veritate Deum adorantes, nulli est nationi extranea, atque « ubi non est Gentilis et Iudaeus, circumcisio et praeputium, Barbarus et Scythia, servus et liber: sed omnia et in omnibus Christus » (*Coloss.*, III, 11) ».

Haec itaque S. Congregatio Christiano Nomini Propagando, difficultatibus obvenire cupiens, quae ex inconsulto Missionariorum erga terrestrem patriam studio oriri facile possunt in discrimen evangelicae praedicationis, iis quae supra dicta sunt in memoriam revocatis, nonnulla practica monita opportunum censuit adiciere.

1° Vitent itaque Missionarii patrii sermonis inter alienigenas propagandi studium; ne ita videantur nationis suae commodo atque utilitati magis quam animarum saluti prospicere (1). Curent potius populorum ad quos missi sunt linguae peculiare genus addiscere; eademque lingua vernacula sermones de rebus divinis, christianae doctrinae institutiones, publicae in scholis atque in aliis id generis coetibus sacrae allocutiones, semper fiant, ut omnibus prodesse et ab omnibus audiri atque intelligi possint. Pariter lingua vernacula preces, extra sacram liturgiam, recitentur, eodemque sermone popularia cantica hymnique canantur. Vetatur autem omnino Missionariis quominus alienigenas ad confessionem sacramentalem alia lingua quam eorumdem christifidelium propria peragendam quomodolibet inducant.

2° Caveant insuper Missionarii ne peculiare patriae suae leges aut consuetudines, praecipue quod ad ieiunii et abstinence, nec non festorum de praecepto observantiam attinet, inter populos quibus evangelium annuntiant inducere conentur, quasi regulam de iisdem legibus particularibus et consuetudinibus efformando; sed omnino curent ut ecclesiastica disciplina in omnibus prouti in universali Ecclesia viget ubique inducatur sancteque servetur.

3° Vitare pariter curent Missionarii quodlibet studium promovendi inter populos sibi concreditos suae nationis vel imperii aut reipublicae potestatis praeposteram pervasionem; ne videantur quae patriae suae terrestres sunt quaerere, non quae Iesu Christi regnique coelestis. Politicarum itaque atque temporalium rerum cuiusvis generis curis in favorem nationis suae vel etiam alterius sese nunquam admisceant; sed hoc unum prae oculis iugiter habeant supremum sanctumque negotium: animarum nempe lucrum assequendum, Deique gloriam ubique totis viribus propagandam.

(1) Per hoc tamen nullatenus prohibetur quominus in scholis missionum eae etiam linguae europaeae opportune edoceantur, quae alumnorum utilitati cedere queant.

4º Quodcumque denique fuerit gubernii civilis regimen in regionibus, ad quas evangelici operarii mittentur, populos cohortari ne negligent, ut civilibus constitutis potestatibus fideliter pareant, eisque se subiiciant, uti Apostolus docet, non tamquam hominibus, sed tamquam Domino servientes; atque in hoc exemplo sint omnibus: debitum obsequium erga cuiusque loci civiles potestates ostendentes, earumque leges, dummodo honestas et Religioni non adversas, probe colentes.

Circa vero populorum studia de una potius quam alia civilis regiminis forma, aliaque huiusmodi de rebus mere politicis vota, Missionarii catholici curent omnino neutri parti se addicere; atque iis in adiunctis semper constanterque politicorum motuum negotiis se extraneos servant; neque audeant de quaestionibus profanis, quae politicam redolent sive in ecclesia, cathedram christianam profanantes (can. 1347 *Iur. Can.*), sive extra ecclesiam, absque Ordinarii venia, publice concionari.

5º Abstineant omnino a promovendo adiuvandoque commercio sive cum patria propria sive cum aliis regionibus memores verbi Apostoli ad Timotheum: « Nemo militans Deo implicat se negotiis saecularibus ».

6º Studiose servant canonem *Iur. Can.* 1386 quo « vetantur clerici, sive saeculares sive religiosi, sine licentia Superiorum, libros de rebus profanis edere, et in diariis, foliis vel libellis periodicis scribere vel eadem moderari »; quae de rebus praesertim politicis dicta intelligantur.

7º In commentariis quae de rebus missionum vulgantur studium appareat Dei regnum tantum dilatandi, non autem propriae civitatis amplitudinem augendi, cum hoc quam maxime abalienet a religione sancta animos ethnicorum (*Litt. Enc. Maximum illud*).

Atque haec quidem Moderatores missionum et Superiores sive Ordinum sive Institutorum, quibus missionum cura concredita est, suis subditis inculcare atque declarare studeant ut ab omnibus plenam circa ea obœdientiam plenumque obsequium praestetur.

Hac ratione singuli populi, ad quos Catholica Religio evangelicos suos mittet operarios, eorumque gubernatores facile intelligent eos non quae huius saeculi sunt, sed quae animarum salutem, veritatis propagationem ac gentium felicitatem respiciunt unice quaerere. Hac item ratione auspiciatissimus dies citius illucescet, quo omnes terrae populos in unum ovile sub uno Pastore congregatos Ecclesia laetanter adspiciet.

Romae ex actibus S. Congregationis de Propaganda Fide, die festo Epiphaniae, anno Domini 1920.

GUL. M. Card. VAN ROSSUM, *Praef.*

C. LAURENTI, *Secr.*

II. — PRO PROVINCIIS AC DOMIBUS.

32.

19 martii 1920.

De adiuvanda Missione in insulis Marianis et Carolinis.

AD PATRES ET FRATRES PROVINCIARUM HISPANIAE.

REVERENDI PATRES ET FRATRES IN XTO. CARISSIMI:

P. XTI.

Sacra Congregatio christiano nomini propagando praeposita moestisimis literis nuper mihi significavit christifideles in insulis Marianis et Carolinis in extremo religionis colendae, ne dicam amittendae, discrimine versari, quippe qui a quatuor iam annis omni sacerdotum auxilio priventur.

Cura et regimine Fratrum Minorum S. Francisci, qui Capucini vocantur, e provincia Westphalica, Vicariatus ille laetos omnino uberesque fructus iampridem ferebat cui adlaborabant presbyteri sexdecim cum Vicario Apostolico, totidemque Fratres laici ac duodecim moniales Tertii Ordinis S. Francisci. Haec sacerdotum ministrorum manus stationes praecipuis in insulis maiores fixerant quatuordecim; minores vero diversis locis novem; scholas praeterea sexaginta tres et convictorum domos quinque, ubi nongenti fere pueri, puellaeque doctrina christiana bonisque moribus instituebantur. Adulti vero homines amplius trecenti ad sacri baptismi gratiam quotannis accedebant. Haec dum, pace imperante, pullulant florentque, en violento exorto belli turbine, momento vix omnia non dissipantur. A Iaponibus enim subactis insulis, quae iampridem in imperium ditiorumque Germanorum ceciderant, sacri ministri ipsaeque moniales, utpote qui patria Germani essent, ad unum exulare coguntur, omni reditus spe plane sublata; incolae vero cerneret sibi ipsis derelictos iacere ac fere fame perire dum pabulum christianae vitae ac panem divini verbi, quem nemo iis frangit, incassum effragitant praestolanturque.

Haec ut primum acciderunt S. Congregatio nihil intentatum reliquit ut fidelium greges, adeo spiritualibus praesidiis egentes, novis instrueret pastoribus. Iaponicum proinde magistratum interrogare minime cunctata est, velletne ipse

permittere ut alii Missionarii in exsulum locum succederent. Quod cum Imperii moderatores certis conditionibus concessissent, idem Sacrum propagandae fidei Consilium a compluribus deinceps religiosis Ordinibus exquisivit ut suorum hominum manipulum ad illam expeditionem comparandam sufficerent; at pro dolor nemo fuit qui valeret id praestare ob magnam sodalium, qua premebantur inopiam. Admissa aegre quidem, sed necessario aliorum recusatione, Societatem tunc appellavit atque ut curam illius Missionis, saltem ad tempus, caperemus graviter iis verbis nos excitavit, quibus nequaquam dubia videretur Sanctae Sedis voluntas. Profecto me in primis minime latet omnes nostras Provincias ministeriis tot tantisque distineri, ut vires omnibus negotiis pro dignitate gerendis vix pares habeant, et nihilominus, novis ubique obortis difficultatibus, operam nostram a multis, praesertim Episcopis, adhuc in dies requiri. Neque etiam illud inficiabor, Missionem ad quam ab interitu servandam vocamur, praeter consuetas ceteris cunctis plus minus communes molestias, propriis quibusdam, iisque non levibus periculis acrumnisque affligari; quorum causa fit, ut res viris committi debeat solide spiritualibus, non vulgari scientia praeditis, firma utentibus valetudine. E quibus omnibus luculenter apparet, Provincias homines eiusmodi concedere non posse sine quodam incommodo.

Attamen dum memoria repeto lucem Evangelii dissitis illis Oceani Pacifici insulis olim a maioribus nostris allatam fuisse in eaque ibidem diffundenda non minus quam tredecim socios sanguinem profudisse, dum simul etiam votum recogito quo Societas Iesu Romano Pontifici obstringitur adeundi Missiones, dum me suavi fortique stimulo excitavit divina illius regulae prudentia, quam S. Pater Ignatius in Constitutionibus tradit, nempe in tam ampla Christi Domini vinea eam partem, ceteris paribus, esse eligendam, quae magis indiget, tam ob penuriam aliorum operariorum, quam ob miserum statum et infirmitatem proximorum et damnationis extremae in quo versantur periculum (1); fateor, omnibus mature perpensis divinoque lumine implorato, mihi videri maius Dei obsequium et Instituti nostri rationem prorsus postulare ut Apostolicae Sedis voluntati alacres morem geramus. Quam ob rem in hunc sensum S. Congregationi respondi nos nimirum paratos esse tanta auxiliorum spiritualium inopia laborantibus christianis illis suppetias ferre. Cum Iaponicus magistratus declarasset in insulas Marianas atque Carolinas sacerdotes, non omnium promiscue, sed quarundam tantum nationum se esse admissurum, re cum Patribus Assistentibus collata, visum est novum hunc auxiliatorum delectum in Hispania faciendum esse; dubitare enim haud potuimus quin Patres Fratresque Hispani, pro sua erga Petri Cathedram observantia atque animarum lucrandarum studio, pie, genere fideliterque hisce nostris optatis satis essent facturi. Quod quidem eo fidentius mihi sperare licet, quo minus diffidere possum vos, Patres ac Fratres in Christo carissimi, desiderio exardescere insistendi vestigiis illustrium illorum Evangelii praeconum, Didaci Aloisii de Sanvitores, Aloisii Medina, Francisci Ezquerria ceterorumque sociorum quos, purissimo Iesu Christi amore flagrantem, saeculo XVII ad finem vergente ad Marianas oras transvexit generosa mater Hispania.

Verum quoniam nulla ex istis vestris Provinciis, quantumvis florentissimis, sufficientem hominum numerum illico educere una potest, speramus tamen aliquid

(1) Cf. *Const.* VII, c. 2, D.

unamquamque ad tantum opus libenti animo esse collaturam. Ita fiet, ut sine gravi cuiusque incommodo, selecta Patrum ac Fratrum Coadiutorum phalanx coalescere possit, quae maiorum exempla sectari gestiens, ad perfectionem in longinquas Marianarum et Carolinarum insulas se tota devoveat. Quisquis igitur, multa prece ad Deum adhibita, paratum se sentiet ad succedendum in novum hunc qui Societati patet laborum campum, is suo Provinciae Praeposito id significare ne omittat, cuius erit, exquisitis de more informationibus divinoque lumine expetito, eos mihi proponere qui tanto operi aggrediendo visi erunt idonei. Erit autem interim haec nova Missio, cum eius Superiore ex eorum coetu eligendo qui primum mittentur, per nullum alium Praepositum quam per ipsum Generalem regenda.

Nihil nunc reliquum est, quam ut vobis cunctis, Patres Fratresque in Christo carissimi, ex animo benedicam Dominum Iesum deprecans ut, cum dederit unicuique vestrum velle, det ipse et perficere secundum consilium infinitae bonitatis sui suavissimi Cordis.

Omnium vestrum ss. Sacrificiis et orationibus me enixe commendo.

Romae, die s. Ioseph sacro, 19 martii 1920.

Omnium servus in Xto.
WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI
Praep. Gen. Soc. Iesu.

33.

11 iunii. 1920.

Epistola gratulatoria Patris Nostri ob constitutae Provinciae Poloniae saecularia sollemnia (1).

AD PATRES ET FRATRES PROV. POLONIAE.

REVERENDI PATRES ET FRATRES IN XTO. CARISSIMI:

P. XTI.

Cum mihi integrum non sit, conditae Poloniae Provinciae festum diem anniversarium vobiscum agere, animo saltem ex Urbe ad vos veniam, ut meas cum vestris laetitiis coniungam.

Nam profecto eum quem Divinae Providentiae inscrutabile consilium Patrem totius Societatis communem constituit, non decet a tanto filiorum gaudio abesse; et ego ipse filii gratum animum exhibere desidero carissimae illi Provinciae, quae me suo gremio peramanter suscepit, decem et septem annos fovit atque aluit, et nunc, ut certissime spero, peculiaribus ad Deum fuis precibus adiuvari prosequitur.

(1) Ex Polonico in Latinum translata.

Vobiscum ergo. Reverendi Patres ac Fratres carissimi, Deo gratias agere exopto quam maximas, quod nos tutela dignatus sit plane singulari. Ipse enim, ut Societati provideret suae, nos Polonos materni nominis superstites olim reliquit; nobis, Alexandro I regnante, e Russia expulsis dedit novam condere Provinciam, quae etsi nunquam crucis dolores deinceps non sit experta, in dies tamen crevit et nunc, patria renascente, segetes sibi apertas conspicit antiquas, quibus ad laetam messem colligendam adit.

Vobiscum etiam veniam poscere a Deo desidero, quod tam magna beneficia negleximus.

Vobiscum denique obsecro, ut Deus merita Divini Filii perpendens, uberiora usque dona nobis largiri praesidiaque potenti manu perpetuo ferre velit.

Novum porro saeculum dum ingredimur, Reverendi Patres et Fratres carissimi, bonitati SS. Cordis Iesu plenissime confidamus, exemplo edocti Patrum Albae Russiae, qui semper et quocumque pedem inferrent spem omnem ac fiduciam in sacratissimo illo Corde collocabant. Haec tamen sola non sufficit: oportet praeterea eiusdem Cordis virtutes imitemur studiosissime. O quam fortiter haec cum Christo coniunctio amorem fraternum excitat, teste S. P. Ignatio (1) amorem, inquam, Servatori quidem nostro in primis iucundum, nobis autem nunc magis necessarium, cum hostes Ecclesiae acrius Christi Sponsam oppugnent.

Hic annus et fidelem SS. Cordis discipulam, Margaritam M. Alacoque, in album Sanctarum Virginum relatum suscepit et nos cernit centesimum celebrantes annum a Provincia condita. Utinam haec divinatorum consiliorum conspiratio magis ac magis nos moveat ad munus propagandi cultum SS. Cordis nobis demandatum, Margarita deprecante, fideliter obeundum.

Iamvero pro sua quisque conditione et pro gratia a bonorum omnium largitore accepta curet sibi mori et Cordi Iesu unice vivere, detque operam, ut huic singuli homines, familiae omnes, universa civilis societas sese consecrent. Faxit Deus, ut tota Polonia regnum SS. Cordis Iesu fiat!

Ut haec facilius a Maiestate Divina impetremus, Summum Pontificem rogavi, ut vellet Provinciae Poloniae nominatim benedicere. Mihi supplicanti indulsit Beatissimus Pater fecitque facultatem Praeposito Provinciae omnibus Patribus ac Fratribus benedictionem papalem impertiendi. Ego vero die 7 iulii ad aram S. P. Ignatii Missae sacrificium pro nostra Provincia peragam et simul pro eadem mille sacra offeram iuncta cum piis oblationibus precibusque, quas vos, Reverendi Patres et Fratres carissimi, pro matre communi, Poloniae Provinciae persolvatis.

Ut Staraviesiae monumentum ponatur, memoria dignum maiorum nostrorum, qui ibidem sepulti sunt, parvum subsidium mitto, eos precans, ut nobis obtineant pristinum vocationis nostrae spiritum et traditarum ab ipsis consuetudinum studium, ita ut sub Christi vexillo praeliantes omnes una simul coelesti Iesu Societati aliquando cooptemur.

Omnibus peramanter benedicens commendo me ss. SS. et Oo.

Romae, die festo SS. Cordis Iesu, 11 iunii 1920.

Omnium servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Jesu.

(1) Cf. *Const.* VIII, c. 1, n. 8.

Insulae Canarienses a Provincia Toletana seiunguntur et Provinciae Castellanae attribuuntur.

AD P. VINCENTIUM LEZA

PRAEPOSITUM PROVINCIAE CASTELLANAE.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

Iamdudum optaverant Toletani Patres maioris divinae gloriae studio unice moti, ut Canarienses Insulae, quae ipsis iam inde a Provincia condita obtigerant, alii ex Hispanis Provinciis cederentur. Etenim sat diuturna experientia edocti plane sentiebant ita se in patria peninsula atque in Americanis Missionibus distineri laboribus ac pene obrui, ut, ratione habita sociorum numeri, vix ac ne vix quidem suppetere vires ad eas assidue excolendas prout earum fertilitas sollertem Evangelii praekonem non alliciebat solum, sed quodammodo exstimulabat. Verum aequissimis hisce votis per sat longum temporis cursum nunquam satisfieri licuit, donec nuperrime diem advenisse visum est, quo tandem perficerentur. Divisa enim in duas Castellana Provincia, etsi uni parti, quae pristinum Castellae nomen retinuit, onera neque pauca neque levia ferenda minime deerant, constitit tamen denique opportunitatem exortam fuisse ad effectum adducendi vetera postulata.

Quam ob rem, cum, ut R^a. V^a. probe novit, istic parati iam essetis ad Toletanis sodalibus in uberis campi cultu, libenti animo succedendum, ea potestate utens quam Praeposito Generali Constitutiones tribuunt, maturo consilio multaque prece adhibita, censui Canarienses Insulas una cum Collegio ac Residentia eorumque bonis omnibus a Provincia Toletana esse seiungendas, easque, sicut re vera addico, Castellanae Provinciae addicendas.

Porro hoc nostrum Decretum die decimoquinto proximi augusti, B. Virgini in caelum Assumptae sacro, ratum fixumque esse incipiet. Quod reliquum est, non dubito quin nova haec territorii attributio Castellanae Provinciae facta, cunctis eius sociis incitamento sit futura quo impensius se totos devoveant animarum saluti secundum nostri Instituti rationem, promovendae: quod sane speramus deprecamurque a bonitate infinita Divini Cordis illius amore pleni in cuius auspiciatissima luce haec decernere placuit.

Commendo me ss. SS.

Romae, die festo SS.^{mi} Cordis Iesu, 11 iunii 1920.R.^{ac} V.^{ac}

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

III. — RESPONSA.

35.

1 ianuarii 1920.

Missae primae intentionis (1).

Sacerdotes omnes, quicumque Missam pro stipendio celebrant, Sacris in *Catalogo Missarum et orationum* praescriptis satisfacere debent sequenti modo.

1. Primo quidem singulis hebdomadis Sacrum unum offerant ad Praepositi Generalis intentionem.

Deinde vero Sacra omnia peragant quae pro defunctis nostris nominatim indicuntur; itemque Sacrum, quod diebus 1 ianuarii, 12 martii, 7 augusti, 27 septembris ad praescriptam intentionem et in commemoratione omnium defunctorum Societatis pro his fieri debet.

Tertio denique ne Sacra ulla omittant, quae interdum imperantur sive a Praeposito Generali sive ab aliis Superioribus.

Haec nimirum omnia prima, ut aiunt, intentione ac proinde sine stipendio agi debent.

2. Cetera, quae in eodem Catalogo iubentur, secunda saltem intentione erunt persolvenda.

(1) Cum Pater Noster anno superiore facultates extraordinarias in omnibus Provinciis instaurandas curasset, adiecit Missarum, quae sine stipendio celebrari deberent, indicem iam a R. P. Anderledy anno 1887 concinnatum (Cf. *Epp. select.*, 289 sq.), sed a se perpaulum auctum (Cf. *Cong. XXVI*, d. 15, n. 2) ea ratione, quae in hoc Responso cernitur. In Provinciis, quae solum limitatam facultatem celebrandi pro stipendio acceperunt, etiam plura sacra ex praescriptis ad primam intentionem dici debent, prouti facultates iis communicatae distincte declarant.

36.

3 ianuarii 1920

De renuntiationibus.

In memoriam R.^{ac} V.^{ac} revocare velim, Provinciales renuntiationes bonorum Nostrorum Praeposito Generali vel approbandas vel reprobandas proponere debere; neque satis est exemplum renuntiationis iam factae Romam mittere. Ipsis enim Ordinatione Patris Martin de rerum temporalium administratione n. 36 solum permisum est bona in Societatis commodum renuntiata, quae 5000 francorum (1) (in America 5000 dollariorum) non excedunt Arcae Seminarii, aut si huic provisum est, alii Collegio applicare.

37.

5 ianuarii 1920.

Exercitia spiritualia ante ultima vota.

A constanti Societatis usu (2) minime est recedendum, sed ratum fixumque maneat, ante ultima vota per octo continenter dies Nostros, sive Patres sive Coadiutores temporales, Exercitiis spiritualibus operam dare debere, aliis muniis interruptis etiam docendi in scholis (3).

Secus dicendum erit, si quando casu accidat, ut aliquis liberari revera non possit ab aliis occupationibus ad se octiduo colligendum; sed veri nominis exceptio erit eaque rarissima nec sine Praepositi Provincialis venia permittenda, ut cum contagio socios muneris vexet, et nemo alius sit, qui rem domesticam vel scholasticam curet.

Quod vero ad renovationem votorum attinet, qui ultima vota sunt nuncupaturi, renovationem proxime praecedentem peragere non solent.

(1) Nunc 10.000 fr. v. *Acta Rom.* supra p. 220.

(2) Cf. Ex. c. 4, n. 41.

(3) Si quis vero exercitia octiduana ante tres menses peregisset, tunc urgendus non esset ad ea repetenda; sed sufficeret ut per tres dies se colligeret. Cf. RAMIÈRE-BESSON, *Compendium Inst. S. I.*, ed. 3^a, n. 184,2.

38.

9 ianuarii 1920.

De Postulatis in Congregationi Provinciali.

Ad me refertur in ista Provincia consuetudinem vigere, ut Pater, qui postulatum aliquod Congregationi Provinciali proposuit, id coram omnibus explicet, priusquam eius tractatio incipiat. Talis consuetudo non est Societatis usui conformis, nec secreto servando libertatique in proponendis postulatis satis consulit, cum necessario patefaciat, quis sit postulati auctor. Qui postulatum proponit, potest quidem, si velit, id explicare; at hoc non debet imponi, ac proinde, si revera talis abusus irrepsit, tollendus est.

39.

18 martii 1920.

De Consultorum officio.

Quod Consultores prompti sunt ad approbandum, quidquid Provincialis proponit, laudare non possum neque ita munere suo rite funguntur. Etenim Consultores neque debent neque possunt a priori consentire cum voluntate alterius etiamsi maxima ei fides habeatur, nam homines sumus et humanum est errare; sed in conscientia obligantur, ut rem examinent et quidquid sibi in Domino visum fuerit, id proferant.

40.

5 aprilis 1920.

De editione librorum.

Patres qui in aliena Provincia librum vel articulum edere volunt, petere debent prius etiam licentiam Praepositi illius Provinciae; nam iuxta Institutum nostrum Provincialis rationem reddere debet de omnibus Nostrorum gestis intra fines suae Provinciae.

41.

11 iulii 1920.

De admittendis in Congregationem Provinciale.

Ad quaestionem, num P. Aloisius Muñoz, Rector Collegii Barranquillensis, Missionis Columbianae, qui nunc in Europa versatur, ius habeat adeundi Congregationem Provinciale, auditis PP. Assistentibus, ita respondeo:

P. Rector Collegii Barranquillensis, Missionis Columbianae, nec ratione muneris nec propter antiquitatem professionis ius habet adeundi Congregationem, ut manifestum est ex d. 21 Cong. Gen. XII.

Ex Actis manuscriptis eiusdem Congregationis apparet statim quidem post confirmationem d. 21 in eadem Actione 18 ortam esse et propositam dubitationem «utrum, si Rectores Collegiorum extra Europam, aut Professos ad huiusmodi Collegia pertinentes, contingeret esse in Europa, quando in sua Provincia habenda est Congregatio Provincialis, ad Provincialia comitia essent admit-tendi». Actione vero 41 Congregatio probavit iudicium Patrum deputatorum pro Formulis, quibus dubium discutiendum mandaverat: illis ius non esse, ut Actione 18 iam definitum est, «neque possunt illud acquirere per hoc quod contingat illos in Europa esse: ac proinde non nisi ex quadam aequitate videri in eo casu invitandos ad Congregationem Provinciale». Congregatio autem a Decreto condendo abstinuit.

Itaque iudicio Congregationis obtemperans censeo P. Aloisium Muñoz, consideratis omnibus adiunctis, esse ad Congregationem ex quadam aequitate admittendum, sed supra numerum, ne aliorum ius impediatur.

42.

10 septembris 1920.

Responsorum Praepositi Generalis vis et momentum.

Distinguere oportet duo responsorum genera: ea, quae iuris nostri interpretationem continent, cuiusmodi est responsum de impedimento essentiali die 30 maii 1919 evulgatum (1) et ea, quae

(1) *Acta Rom.* III (1919) 149.

ad particulares quaestiones spectant, ut responsum die 7 iulii eiusdem anni redditum (1) de candidatis linguae latinae ignaris. Priora, praesertim si in *Actis Romanis* referuntur, licet vim legis non habeant, nihilominus ab omnibus tamquam normae bonae gubernationis accipienda sunt. (Cf. Const. Iulii III «*Exposcit debitum*»; Cong. Gen. VII, d. 76). De alteris valet responsum a R. P. Carrafa die 22 septembris 1646 Provinciae Austriae missum: «*Responso Praepositorum Generalium vim directivam habent ubique; at praeceptivam ad obligandum solum in iis Provinciis, ad quas mittuntur vel quibus communicantur cum approbatione Generalis*».

Attamen animadvertendum est, in *Acta Romana* non nisi selecta responsa inseri, quae a nobis censentur aliis quoque Provinciis utilia fore. Si vero diserte additur, ea ad universam Societatem extendi, patet omnes pari ratione iisdem obligari.

43.

21 decembris 1920.

Parvorum Societatis seminariorum Superiores ius habent ad Congregationem Provincialem.

Cum ab aliquibus Provinciis requisitum fuerit sintne Superiores Parvorum Societatis Seminariorum advocandi ad Congregationem Provincialem, re cum PP. Assistentibus diligenter collata, haec nobis respondenda visa sunt.

Cum ea Parva Seminararia seu Scholae praeparatoriae a Societate condita sint suis praesertim candidatis instituendis, eique plane subiiciantur, quotiescumque convenienti magistrorum et alumnorum numero floreant, iure merito haberi possunt et debent tamquam vera Collegia, vel, si ipsis aliqua ad complementum desint, tamquam Collegia inchoata, quorum Moderatores, ex decreto 18 Congregationis IX, ad Provincialia comitia sunt arcescendi. Antequam tamen cuilibet istorum Seminariorum Superiori id iuris tribuatur, Provinciae Praepositus rem totam Patri Gene-

(1) *Acta Rom.* III (1919) 151.

rali exponat ab eoque intelligat utrum Seminarium, de quo agitur, iis dotibus polleat quibus mereatur inter Collegia vel saltem Collegia inchoata aequo titulo adnumerari. Quod si ita esse constiterit, perspicuum est eius Superiorem cum titulo Rectoris a Praeposito Generali esse constituendum, postquam Romam missa erunt terna nomina, e quibus consuetus habeatur delectus.

Referendum vero erit praecipue:

1. Quae litterae et per quot annos tradantur; e. g. humanae per 4 annos.
2. Quot Magistri doceant et quot Patres Fratresque in domo commorentur.
3. Quot adsint discipuli.
4. Qualis sit status temporalis Parvi Seminarii, quid possideat, unde sustentetur.

ACTA ROMANA SOCIETATIS IESU

ANNI 1921

AD USUM NOSTRORUM TANTUM

ROMAE
APUD CURIAM PRAEPOSITI GENERALIS
1922

ACTA ROMANA SOCIETATIS IESU

ANNI 1921

AD USUM NOSTRORUM TANTUM

ROMAE
APUD CURIAM PRAEPOSITI GENERALIS
1922

INDEX

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

I — PRO SOCIETATE

	PAG.
1. — 27 <i>ianuarii</i> , 1921. — De praecepto confessionis annuae et Communione paschalis in sacris ad populum expeditio- nibus et Exercitiis Spiritualibus	299
2. — 22 <i>februarii</i> , 1921. — Conceditur indulgentia plenaria pro quinque dominicis, quae festum S. Ioannis Berchmans praecedunt	300
3. — 22 <i>februarii</i> , 1921. — Oratio quaedam ad S. Ioannem Berch- mans indulgentiis ditatur	300
4. — 22 <i>februarii</i> , 1921. — Occasione ter centesimi anniversarii ab obitu S. Ioannis Berchmans certae indulgentiae conceduntur	301
5. — 1 <i>aprilis</i> , 1921. — Epistola Summi Pontificis ad R. P. D. Ma- rium Besson, Episcopum Lausannensium et Geneven- sium ceterosque Helvetiorum Episcopos; propositum laudans celebrandi quartum centenarium ab ortu beati Petri Canisii	302
6. — 28 <i>iulii</i> , 1921. — De Missis S. Francisci Borgia, S. Alphonsi Rodriguez, B. Mariae V. Mediatricis, necnon de Officio S. Alphonsi Rodriguez et S. Margaritae M. Alacoque ac de indulgentiis parvi Officii S. Stanislai Kostka et Apostolatus Orationis	303

II — PRO MISSIONIBUS, DOMIBUS, SODALIBUS

7. — 18 <i>ianuarii</i> , 1921 — Em. Cardinalis Secretarius Status no- mine Summi Pontificis periodicum « <i>Le Recrutement sa- cerdotal</i> » post bellum denuo edicoeptum laudat eumque eius moderatore benedictionem apostolicam communicat	310
8. — 25 <i>ianuarii</i> , 1921. — Ecclesia Sancti Ignatii Loyolaei in oppido Azpeitia, in Hispania, titulo et privilegiis Basi- licae Minoris augetur	311

9. — 14 februarii, 1921. — Summus Pontifex primum fasciculum « *Verbi Domini* » maxima cum benignitate acceptat . . . 312
10. — 24 februarii, 1921. — Summus Pontifex auctori summi operis « *François Suarez* » gratulatur eique benedicit. 312
11. — 2 martii, 1921. — Pars Vicariatus Apostolici « de Kassai Superiore » quae ad sinistram fluminis Loange sita est cum Praefectura Apostolica « de Koango » coniungitur. 313
12. — 5 aprilis, 1921. — Summus Pontifex librum « *Handbuch der Katholischen Missionen* » benigne acceptat 314
13. — 13 aprilis, 1921. — Summus Pontifex consilium collocandi ad aram SS. Cordis Iesu in romano templo SS. Nominis nomina familiarum, quae se eidem Cordi consecrarunt, approbat 315
14. — 3 iunii, 1921. — Pars territorii Vicariatus Apostolici de Ce-li meridio-orientali, ad orientem fluminis Hoang-Ho sita, separatur, et adieitur Vicariatui Apostolico de Sciam-Tom meridionali 316
15. — 29 iunii, 1921. — Cum brevi quinquagesimus annus expleretur ex quo commentarium « *Stimmen der Zeit* » in lucem prodiit, eius scriptoribus Summus Pontifex gratulatur eosque adhortatur 316
16. — 8 augusti, 1921. — Erectio Vicariatus Apostolici de Nganhoei et immutatio nominis Vicariatus Apostolici Nankinensis. 317
17. — 19 septembris, 1921. — Summus Pontifex P. Francisco Ehrle, sexaginta in religione annos explenti, permulta de Ecclesia et bonis litteris promerita gratulatur. 318
18. — 12 novembris, 1921. — Summus Pontifex ad singularem benevolentiam significandam erga Romanam Academiam Religionis pro laicis, in eadem « bursam » instituit . . . 319

ACTA PRAEPOSITI GENERALIS

I — PRO SOCIETATE

19. — 6 ianuarii, 1921. — Indicuntur preces in gratiarum actionem ob eximium quoddam beneficium Societati praestitum 323
20. — 13 ianuarii, 1921. — P. Ioannes B. Goetstouwers vices Secretarii Societatis aget, absente aliquamdiu P. Petro Tacchi Venturi 324

	PAG.
21. — 4 februarii, 1921. — De annalibus nostris « <i>Memorabilia Societatis Iesu</i> » adiuvandis a Provinciis.	324
22. — 5 maii, 1921. — Pater Noster ad recognoscendum novum iuris nostri compendium aliquantum temporis e Curia in Domum Probationis Romanam secedit.	327
23. — 24 septembris, 1921. — Occasione Congressus Eucharistici anno 1922 in Urbe habendi conventus aliquis Congregationum B. M. V. convocatur.	328
24. — 10 octobris, 1921. — Novus Societatis Secretarius et novus Procurator generalis renuntiantur.	331
25. — 26 novembris, 1921. — De regulis modestiae exemplo S. Ioannis Berchmans sancte servandis	332

II — PRO PROVINCIIS AC DOMIBUS

26. — 26 novembris, 1920. — Constituitur tota Italia coetus Propagatorum Apostolatus Orationis et Consecrationis Familiarum	346
27. — 6 ianuarii, 1921. — Provincia Germaniae dividitur . . .	349
28. — 27 ianuarii, 1921. — Epistola Patris Nostri ad socios Provinciae Germaniae dividendae	351
29. — 14 martii, 1921. — Pater Noster decernit ut domus Divionensis (Dijon) Provinciae Campaniae addicta maneat . .	353
30. — 4 maii, 1921. — Cum Loyolae dies commemoretur, quo ante quattuor saecula S. P. Ignatius vulneratus est, Pater Noster, negotiis impeditus, ne ipse eo se conferat, insignes S. Ignatii reliquias per Praepositum Provinciae Romanae illuc ferendas curat.	353
31. — 15 maii, 1921. — Pater Noster missionarios Provinciae Missourianae recenter in Missionem Patnensem advectos salutatur atque exhortatur.	354
32. — 18 iunii, 1921. — Nostri excitantur ad scribendum contra spiritismum.	356
33. — 21 iunii, 1921. — Instructio de usu aquarum medicinalium et balneorum	356
34. — 24 iunii, 1921. — Administratio Provinciae Marylandiae-Neo Eboracensis ita dividitur, ut eam partem, quae Nova Anglia vocatur Viceprovincialis proxime gubernet. .	362
35. — 19 iulii, 1921. — Statio Scopiensis (Skoplje) in Serbia a Provincia Veneta seiungitur et Viceprovinciae Iugoslaviae adscribitur	365

	PAG.
36. — 26 <i>iulii</i> , 1921. — Quomodo nostri erga Circulos Societatis Iuventutis Catholicae in Italia se gerere debeant. . . .	365
37. — 31 <i>iulii</i> , 1921. — Collegium Tokyense una cum Missione Hiroshimensi Provinciae Germaniae Inferiori committitur	366
38. — 17 <i>octobris</i> , 1921. — Dividitur Missio Nankinensis	367
39. — 3 <i>decembris</i> , 1921. — Missio Bombayensis Provinciae Aragoniae attribuitur	368
40. — 3 <i>decembris</i> , 1921. — Pater Noster socios Missionis Bombayensis consolatur atque exhortatur	370
41. — 25 <i>decembris</i> , 1921. — Socios Provinciarum Taurinensis, Castellanae, Legionensis, quibus partes pristinae Missionis Nankinensis attributae sunt, Pater Noster alloquitur.	371
42. — 31 <i>decembris</i> , 1921. — De biennio concionatorum	382

III — RESPONSA

43. — 7 <i>februarii</i> , 1920. — Residentiae non formatae conditio iuridica	385
44. — 26 <i>novembris</i> , 1920. — Paupertas Residentiarum	385
45. — 14 <i>ianuarii</i> , 1921. — Puncta in Exercitiis Spiritualibus . .	386
46. — 18 <i>aprilis</i> , 1921. — De monialium confessariis	386
47. — 5 <i>mai</i> , 1921. — De Missa in cubiculo externorum infirmorum	386
48. — 10 <i>mai</i> , 1921. — S. Ioannes Berchmans peculiaris Philosophorum Prov. Germaniae Inf. et Sup. patronus declaratur.	386
49. — 7 <i>septembris</i> , 1921. — Ordo in petitionibus servandus . . .	387
50. — 6 <i>novembris</i> , 1921. — De conscientiae ratione Superiori reddenda	387
51. — 17 <i>novembris</i> , 1921. — Censura scriptorum quae ad usum auditorum in Universitate Gregoriana eduntur . . .	388
52. — 19 <i>novembris</i> , 1921. — A Praefectis spiritus informationes non petendae neque accipiendae	388

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

I. — PRO SOCIETATE

1.

27 ianuarii 1921.

De praecepto confessionis annuae et Communionis paschalis in sacris ad populum expeditionibus et Exercitiis Spiritualibus. — S. C. Concil.

REVERENDE IN XTO. PATER PROVINCIALIS:

P. XTI.

Communico cum R. V. rescriptum S. Congregationis Concilii, gratiam concedentis christifidelibus satisfaciendi praecepto confessionis annuae et Communionis paschalis per occasionem missionis aut Exercitiorum Spiritualium.

Commendo me ss. SS.

Romae, die 17 februarii 1921.

Rae Vae

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI.

Praep. Gen. Soc. Iesu.

BEATISSIME PATER:

Procurator Generalis Societatis Iesu, a S. V. humiliter pro missionariis Societatis Iesu idem exorat indultum, quod sub die 26 februarii 1916 Congregationi missionariorum Filiorum Immaculati Cordis B. M. Virginis et sub die 14 martii 1916 Congregationi SS. Redemptoris concessum est, nempe ut christifideles, qui sacras missiones frequentarint aut Spiritualia Exercitia, a sodalibus nostris quocumque anni tempore tradita, et tunc ad sacramenta poenitentiae et Eucharistiae accesserint, adimplere hoc

actu possint praeceptum annuae confessionis et Communionis paschalis si in id Ordinarii locorum consenserint.

S. Congregatio Concilii, auctoritate SS. D. N. Benedicti PP. XV, attentis expositis, benigne iuxta preces gratiam ad triennium impertita est, de consensu tamen respectivorum Ordinariorum.

Datum Romae, die 27 ianuarii 1921.

L. ✠ S.

D. Card. SBARRETTI, *Praef.*

I. MORI, *Sscr.*

2.

22 februarii 1921.

Conceditur indulgentia plenaria pro quinque dominicis, quae festum S. Ioannis Berchmans praecedunt. — S. Poen.

PIUM EXERCITIUM IN HONOREM S. IOANNIS BERCHMANS.

Die 22 februarii 1921.

Sacra Poenitentiaria Apostolica benigne concessit indulgentiam plenariam a christifidelibus lucranda in illis ex quinque dominicis immediate praecedentibus festum S. Ioannis Berchmans, in quibus confessi ac S. Communione refecti, aliquam ecclesiam vel publicum oratorium visitaverint, ibique in honorem S. Ioannis preces fuderint et ad mentem Summi Pontificis pie oraverint. Praesenti in perpetuum valituro absque ulla Brevis expeditione. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

B. COLOMBO, *S. P. Reg.*

I. BAPT. MENGhini, *Subst.*

3.

22 februarii 1921.

Oratio quaedam ad S. Ioannem Berchmans indulgentiis ditatur. — S. Poen.

ORATIO AD S. IOANNEM BERCHMANS.

O angelice iuvenis Ioannes, innocentiae flos suaviter fragrans, in Societate Iesu miles strenue, Immaculae Conceptionis Beatissimae Virginis propugnator ardentissime, quem providens Dei

sapientia lumen et exemplar proposuit ut thesaurus eius sanctitatis revelaret quae in communis vitae rebus pie sancteque praestandis est constituta, te vehementer deprecor, ut me reddas in officiis vitae meae servandis constanter fidelem, corde purum, contra salutis aeternae hostes impavidum et fortem, divinae voluntatis monita prompto animo exsequentem. Per singularem tuam devotionem erga amantissimam Iesu Christi Matrem, quae te etiam ut filium habuit sibi carissimum, id mihi impetra, ut et Iesum et Mariam ferventer amem, simulque ut in eorum amorem possim etiam quam plures alios allicere. Ideo te, o sancte Ioannes, eligo singularem mihi patronum, suppliciter exorans, ut in iis quae ad Dei laudem sunt me alacrem efficias, auxilioque iuves, quo vitam bonis operibus refertam transigam. Tua me denique benevolentia, cum mortis hora adveniat, iis fove humilis fiducia affectibus qui tibi iam in caelestem sedem evoluturo, manibusque ad pectus peramanter admoventi Iesu Crucifixi imaginem et Dei Parentis Rosarium et regularum libellum, ea dulcissima verba inspirarunt: « Haec tria sunt mihi carissima; cum his libenter morior ».

Die 22 februarii 1921.

Sacra Poenitentiaria Apostolica benigne concessit indulgentiam CCC dierum toties quoties lucrandam ab omnibus christifidelibus qui, corde saltem contrito ac devote, praefatam orationem recitaverint; plenariam vero, semel in mense, consuetis sub conditionibus, pro iis qui dictam orationem per integrum mensem recitaverint. Praesenti in perpetuum valituro absque ulla Brevis expeditione. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

B. COLOMBO, *S. P. Reg.*

IO. BAPT. MENGHINI, *Subst.*

4.

22 februarii 1921.

Occasione ter centesimi anniversarii ab obitu S. Ioannis Berchmans certae indulgentiae conceduntur. — S. Poenit.

BEATISSIME PATER:

Praeses coetus constituti promovendis festis centenariis S. Ioannis Berchmans, ad pedes S. V. provolutus, humiliter petit plenariam indulgentiam ab omnibus christifidelibus confessis et

S. Synaxi refectis lucranda, si aliquam ecclesiam vel publicum oratorium visitaverint ibique in honorem eiusdem S. Ioannis preces fuderint et ad mentem Summi Pontificis pie oraverint die 13 cuiuslibet mensis, necnon die 26 novembris, occasione ter centesimi anniversarii ab obitu S. Ioannis Berchmans.

Et Deus, etc.

Die 22 februarii 1921.

S. Poenitentiaria Apostolica benigne annuit pro gratia iuxta preces, hoc anno tantum, contrariis quibuscumque non obstantibus.

B. COLOMBO, *S. P. Reg.*

IO. BAPT. MENGhini, *Subst.*

5.

1 aprilis 1921.

Epistola Summi Pontificis ad R. P. D. Marium Besson, Episcopum Lausannensem et Genevensium ceterosque Helvetiorum Episcopos; propositum laudans celebrandi quartum centenarium ab ortu beati Petri Canisii (1).

Venerabiles fratres, salutem et apostolicam benedictionem. — Officii Nostri vestra Nos admonent studia, in id, ut acceperimus, collata, ut beati Petri Canisii memoriam debito cum honore recollatis, ad exitum vertente saeculo quarto ab eius ortu. Pie id vos admodum et grati cum animi laude. Si enim temporibus religioni maxime infensis, cum late obtinentes rerum novarum cupidines obscurarent aurum catholicae doctrinae, mutarent colorem optimum christianorum morum, catholicam Helvetii retinuerunt fidem, id, secundum Deum,tribuendum in primis est vigilantiae sollertiaeque religiosi huius viri. Persequi virtutes eius, celebrare labores quibus non Helvetiis solum profuit, sed et Austriae et Germaniae populis bene multis, illustrare copiam doctrinae atque eruditionis, quam in communem attulit salutem docendo in scholis, concionando, scribendo, cum adversariis disputando, lumen consilii hortationemque sanctam omnibus impertiendo, propositum Nobis haud est. Rem attigit Decessor Noster f. r. Leo XIII in encyclica epistola « Militantis Ecclesiae » data per sollemnia, quae celebrata sunt expleto saeculo tertio ab obitu Canisii. Praestat

(1) Ex *Actis Ap. Sed.*, XIII (1921), 220 sq.

nunc hortari vos ut, quas honoris significationes tribuetis viro de sacra civilique re optime merito, eae non minus decori pareant quam utilitati Ecclesiarum vestrarum. Velimus nimirum Petri memoria ita instauretur, ut ex eius vitae exemplis apte propositis christifideles vestri sentiant quanti sibi faciendum sit divinum illud fidei munus pro quo Petrus tam acriter, tam diu decertavit: et viri e clero discant quibus pietatis doctrinaeque armis veritatis ac religionis patrocinium suscipiendum sit. Tempora, ut videtis, elabuntur in quibus et a doctrinarum venenis et a multiplicatis vitiorum illecebris cotidiana fidei ac morum impendent christifidelibus detrimenta cotidianaque sunt dimicationes, quae manent viros sacri ordinis, si, suae memores vocationis, suo rite fungi munere velint. Utrosque ita munire oportet, ut alii stent fortes in fide, laborent alii uti boni milites Christi Iesu. Quam igitur dies affert ad id opportunitatem, ea sapienter utendum, ita nempe ut co-operetur in bonum. Nos quidem et hortamur fideles vestros, ut vestris ne desint studiis atque optatis, et vobis, Venerabiles fratres, quos suscepti laboris atque industriae, uberes fructus laturos confidimus, vestrisque dioecesisibus, quas cupimus crescere in dies in ostensione spiritus ac virtutis, caelestium auspicem gratiarum Nostraeque testem benevolentiae, apostolicam benedictionem peramanter in Domino impertimus.

Datum Romae apud sanctum Petrum, die 1 aprilis MCMXXI, Pontificatus Nostri anno septimo.

BENEDICTUS PP. XV

6.

28 iulii 1921.

De Missis S. Francisci Borgia, S. Alphonsi Rodriguez, B. Mariae V. Mediatricis, necnon de Officio S. Alphonsi Rodriguez et S. Margaritae M. Alacoque ac de indulgentiis parvi Officii S. Stanislai Kostka et Apostolatus Orationis. — S. Rit. C., S. Poenit.

REVERENDE IN XTO. PATER PROVINCIALIS:

P. XTI.

Communico cum R. V. varia S. Sedis rescripta.

Die 3 decembris anni superioris concessa nobis est Missa propria de S. Francisco Borgia, praeterea die 9 martii anni vertentis Missa pariter propria S. Alphonsi Rodriguez, paulo post, die 21 mensis maii, Missa et Officium B. Mariae V. Mediatricis Omnium Gratiarum peragenda ritu duplici maiori.

His accedit responsum S. Rituum Congregationis, in Officio S. Alphonsi Rodriguez legendam esse homiliam de communi Abbatum secundo loco, ut Missa et Officium concordent. Quae mutatio facienda est in Officio quoque S. Margaritae M. Alacoque, ut hoc novae illius Missae congruat, secundum responsum S. Rituum Congregationis die 17 iunii a. c. P. Procuratori Generali datum.

Additur etiam prorogatio indulgentiarum ad decennium pro Novitiis nostris parvum Officium S. Stanislai Kostka recitantibus. Postremo accedunt novae indulgentiae Apostolatus Orationis nuper concessae.

Rescriptorum quidem exemplum una cum hisce litteris R. V. accipiet, sed Missas Sanctorum habere poterit per quemlibet e typographis S. Rituum Congregationis, ad quos eas transmittendas iam dudum curavi; quae vero ad Deiparam Mediatrix spectant, ea sin minus apud eosdem omnes bibliopolas, at saltem apud Desclée et Dessain inveniet.

Commendo me ss. SS.

Romae, die 28 iulii 1921.

Rae Vae

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

* * *

Instante R^{mo} Patre Włodimiro Ledóchowski, Praeposito Generali Societatis Iesu, Sacra Rituum Congregatio, vigore facultatum sibi specialiter a Sanctissimo Domino nostro Benedicto Papa XV tributarum, hanc Missam propriam de S. Francisco Borgia, Confessore eiusdem Societatis, a se revisam approbavit, eamque a Patribus totius memoratae Societatis in posterum adhibendam concessit: servatis rubricis. Contrariis non obstantibus quibuscumque.

Die 3 decembris 1920.

L. ✠ S. A. Card. VICO, Ep. Portuen., *Praef.*

ALEXANDER VERDE, S. R. C. Secr.

DIE 10 OCTOBRIS.

S. FRANCISCI BORGIA, CONFESSORIS.

INTROITUS

Ps. 83, 11.

Elegi abiectus esse in domo Dei mei magis quam habitare in tabernaculis peccatorum (*T. P. Alleluia, alleluia*). *Ibid.* 2, 3. Quam dilecta tabernacula tua, Domine virtutum: concupiscit et deficit anima mea in atria Domini.

Ÿ Gloria Patri.

ORATIO.

Domine Iesu Christe, verae humilitatis et exemplar et praeium: quaesumus; ut, sicut beatum Franciscum in terreni honoris contemptu imitatore tuum gloriosum effecisti; ita nos eiusdem imitationis et gloriae tribuas esse consortes: Qui vivis.

LECTIO EPISTOLAE BEATI PAULI APOSTOLI AD PHILIPPENSES.

Philipp. 3, 7-12.

Fratres: Quae mihi fuerunt lucra, haec arbitratus sum propter Christum detrimenta. Verumtamen existimo omnia detrimentum esse propter eminentem scientiam Iesu Christi Domini mei: propter quem omnia detrimentum feci, et arbitror ut stercora, ut Christum lucrificam, et inveniar in illo, non habens meam iustitiam, quae ex lege est, sed illam, quae ex fide est Christi Iesu. Quae ex Deo est iustitia in fide, ad cognoscendum illum, in virtutem resurrectionis eius, et societatem passionum illius: configuratus morti eius: si quo modo occurrerem ad resurrectionem, quae est ex mortuis: non quod iam acceperim, aut iam perfectus sim: sequor autem, si quomodo comprehendam, in quo et comprehensus sum a Christo Iesu.

Graduale, Ps. 118, 46-47. Et loquebar in testimoniis tuis in conspectu regum; et non confundebam. ¶ Et meditabar in mandatis tuis quae dilexi.

Alleluia, alleluia. *Gal. 6, 14.* Mihi autem absit gloriari nisi in cruce Domini nostri Iesu Christi, per quem mihi mundus crucifixus est et ego mundo.

In Missis rotivis post Septuagesimam, omissis Alleluia et Versu sequenti dicitur:

Tractus, Ps. 15, 1, 5-7. Conserva me, Domine, quoniam speravi in te. Dixi Domino: Deus meus es tu, quoniam bonorum meorum non eges. ¶ Dominus pars hereditatis meae et calicis mei: tu es qui restitues hereditatem meam mihi. ¶ Funes ceciderunt mihi in praeclaris: etenim hereditas mea praeclara est mihi. ¶ Benedicam Dominum qui tribuit mihi intellectum.

Tempore autem Paschali omittitur Graduale, et eius loco dicitur:

Alleluia, alleluia. ¶ *Ps. 39, 6.* Beatus vir, cuius est nomen Domini spes eius: et non respexit in vanitates et insanias falsas. Alleluia. ¶ *Ps. 115, 7.* Dirupisti vincula mea: tibi sacrificabo hostiam laudis. Alleluia.

SEQUENTIA SANCTI EVANGELII SECUNDUM MATTHAEUM.

Matth. 19, 27-29.

In illo tempore: Dixit Petrus ad Iesum. Ecce nos reliquimus omnia, et secuti sumus te: quid ergo erit nobis? Iesus autem dixit illi: Amen dico vobis, quod vos, qui secuti estis me, in regeneratione, cum sederit Filius hominis in sede maiestatis suae, sedebitis et vos super sedes duodecim, iudicantes duodecim tribus Israel. Et omnis, qui reliquerit domum, vel fratres, aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut filios, aut agros propter nomen meum, centuplum accipiet, et vitam aeternam possidebit.

Offertorium, Ps. 72, 28. Mihi autem adhaerere Deo bonum est; ponere in Domino Deo spem meam. (*T. P. Alleluia.*)

SECRETA.

Tuis altaribus ministrantes, fac nos, Domine, illum offerre caritatis ardorem, quo beatus Franciscus vehementer incensus, sacratissimam hostiam immolabat. Per Dominum.

Communio, Ps. 33, 9. Gustate et videte quoniam suavis est Dominus. (T. P. Alleluia.)

POSTCOMMUNIO.

Alimonia divina quam sumpsimus, et beati Francisci Confessoris exempla, quaesumus, Domine, nos ita confirmet; ut, carnem iugiter crucifigentes, ad gaudia perveniamus aeterna. Per Dominum.

* * *

Sanctissimus Dominus noster Benedictus Papa XV, referente infrascripto Cardinali Sacrae Rituum Congregationis Praefecto, hanc Missam propriam de Sancto Confessore Alphonso Rodriguez. Coadiutore professo Societatis Iesu, a R^{mo} P. Procuratore Generali eiusdem Societatis exhibitam et ab eodem Sacro Consilio revisam approbavit, et Patribus dilaudatae Societatis in posterum adhibendam concessit: servatis rubricis. Contrariis non obstantibus quibuscumque.

Die 9 martii 1921.

L. ✠ S.

A. Card. VICO, Ep. Portuen., *Praef.*

ALEXANDER VERDE, *S. R. C. Secr.*

DIE 30 OCTOBRIS.

S. ALPHONSI RODRIGUEZ, CONFESSORIS.

INTROITUS.

Apoc. 3, 20.

Ecce, ego Dominus sto ad ostium et pulso; si quis audierit vocem meam, et aperuerit mihi ianuam, intrabo ad illum, et cenabo cum illo, et ipse mecum. (T. P. Alleluia, alleluia.) Ps. 41, 2. Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum: ita desiderat anima mea ad te, Deus.

† Gloria Patri.

ORATIO.

Deus, fortitudo fragilium et humilium celsitudo, qui famulum tuum Alphonsum iugi mortificationis studio et eximiae humilitatis laude clarescere voluisti: da, ut, eius imitatione carne mortificati et in humili crucis Filii tui sequela fideliter perseverantes, gloriam consequamur aeternam: Qui tecum vivit.

LECTIO EPISTOLAE BEATI PAULI APOSTOLI AD EPHESIOS.

Eph. 6, 10-18.

Fratres: Confortamini in Domino, et in potentia virtutis eius. Induite vos armaturam Dei, ut possitis stare adversus insidias diaboli. Quoniam non est nobis colluctatio adversus carnem et sanguinem: sed adversus principes, et potestates, adversus mundi rectores tenebrarum harum, contra spiritualia nequitiæ, in caelestibus. Propterea accipite armaturam Dei, ut possitis resistere in die malo, et in omnibus perfecti stare. State ergo succincti lumbos vestros in veritate, et induti lorica m iustitiæ, et calceati pedes in præparatione Evangelii pacis: in omnibus sumentes scutum fidei, in quo possitis omnia tela nequissimi ignea extinguere: et galeam salutis assumite: et gladium spiritus, quod est verbum Dei: per omnem orationem et obsecrationem orantes omni tempore in spiritu: et in ipso vigilantes in omni instantia et obsecratione pro omnibus sanctis.

Graduale, Ps. 36, 30-31. Os iusti meditabitur sapientiam, et lingua eius loquetur iudicium. † Lex Dei eius in corde ipsius: et non supplantabuntur gressus eius.

Alleluia, alleluia. † *1 Cor. 1, 27.* Quæ stulta sunt mundi, elegit Deus, ut confundat sapientes; et infirma mundi elegit Deus, ut confundat fortia. Alleluia.

Post Septuagesimam, omissis Alleluia et Versu sequenti, dicitur:

Tractus, Ps. 111, 1-3. Beatus vir, qui timet Dominum: in mandatis eius cupit nimis. † Potens in terra erit semen eius: generatio rectorum benedicetur. † Gloriæ et divitiæ in domo eius: et iustitia eius manet in sæculum sæculi.

Tempore Paschali omittitur Graduale, et eius loco dicitur:

Alleluia, alleluia † *Ps. 111, 1.* Beatus vir, qui timet Dominum: in mandatis eius cupit nimis. Alleluia. † *Osee 14,6* Iustus germinabit sicut lilium: et florebit in æternum ante Dominum. Alleluia.

SEQUENTIA SANCTI EVANGELII SECUNDUM MATTHÆUM.

Matth. 11, 25-30.

In illo tempore: Respondens Iesus, dixit: Confiteor tibi, Pater, Domine caeli et terræ, quia abscondisti hæc a sapientibus et prudentibus, et revelasti ea parvulis. Ita Pater: quoniam sic fuit placitum ante te. Omnia mihi tradita sunt a Patre meo. Et nemo novit Filium, nisi Pater: neque Patrem quis novit, nisi Filius, et cui voluerit Filius revelare. Venite ad me, omnes, qui laboratis et onerati estis. et ego reficiam vos. Tollite iugum meum super vos, et discite a me, quia mitis sum et humilis corde: et invenietis requiem animabus vestris. Iugum enim meum suave est et onus meum leve.

Offertorium, Ps. 93, 19. Secundum multitudinem dolorum meorum in corde meo: consolationes tuæ, Deus, lætificaverunt animam meam. (T. P. Alleluia.)

SECRETA.

Oblationes nostras tibi, Domine, quaesumus, beati Alphonsi intercessio sancta commendet, quem coram tuis altaribus precantem supernorum charismatum dulcedine recreasti. Per Dominum.

Communio, 2 Cor. 4, 10. Semper mortificationem Iesu in corpore nostro circumferentes, ut et vita Iesu manifestetur in corporibus nostris. (T. P. Alleluia.)

POSTCOMMUNIO.

Spiritum nobis, Domine, fortitudinis tribuat haec mensa caelestis: ut, beati Alphonsi Confessoris exemplo salutis nostrae hostium superatis insidiis, perpetua pace perfrui mereamur. Per Dominum.

* * *

R^{mus} P. Procurator Generalis Societatis Iesu Sanctissimum Dominum nostrum Benedictum Papam XV supplex rogavit, ut in Calendario ac Proprio suaemet Societatis diei 31 maii festum B. Mariae V. Mediatricis Omnium Gratiarum affigi valeat sub ritu duplici secundae classis, cum Officio ac Missa Archidioecesi Mechliniensi nuperrime concessis. Sacra porro Rituum Congregatio, utendo facultatibus sibi specialiter ab eodem Sanctissimo Domino nostro tributis, benigne precibus annuit, verum sub ritu tantum duplici maiori: servatis rubricis. Contrariis non obstantibus quibuscumque.

Die 21 maii 1921.

L. ✠ S. A. Card. VICO, Ep. Portuen., *Praef.*

ALEXANDER VERDE, S. R. C. Secr.

* * *

R^{mus} Procurator Generalis Societatis Iesu Sacrae Rituum Congregationi reverenter exponit:

Sacra Rituum Congregatio decreto de die 9 martii, huius anni 1921 Missam propriam de Sancto Alphonso Rodriguez Confessore cum Evangelio « Confiteor tibi, Pater » etc. ex Matth. XI, 25-30 pro tota Societate Iesu benigne approbavit; nunc vero orator humiliter rogat an in Officio eiusdem Sancti homilia de Communi Abbatum, secundo loco, sumi liceat?

Et Sacra eadem Congregatio, audito specialis Commissionis voto, respondendum censuit ac rescripsit: *Affirmative.*

Die 8 aprilis 1921.

L. ✠ S. A. Card. VICO, Ep. Portuen., *Praef.*

ALEXANDER VERDE, S. R. C. Secr.

BEATISSIME PATER:

Procurator Generalis Societatis Iesu ad pedes Sanctitatis Vestrae provolutus, humillime petit prorogationem gratiae concessae per rescriptum apostolicum datum die 21 novembris 1911, quo ad decennium, Novitiis praefatae Societatis aliquot tribuebantur indulgentiae, dummodo singulis per integrum mensem diebus Parvi Officii in honorem S. Stanislai Kostka recitationem peregerissent.

Et Deus, etc.

Die 9 martii 1921.

Sacra Poenitentiaria Apostolica benigne annuit pro petita prorogatione ad aliud decennium, servato tenore concessionis in supplici libello memoratae.

Contrariis quibuscumque non obstantibus.

L. ✠ S.

B. COLOMBO, *S. P. Reg.*

* * *

BEATISSIME PATER:

Iosephus Calot, sacerdos Societatis Iesu et Apostolatus Orationis moderator generalis, ad pedes Sanctitatis Vestrae provolutus, ut magis foveatur amor erga SS. Eucharistiae Sacramentum, enixe postulat: 1) ut indulgentia plenaria tum menstrua, tum hebdomadaria, quae Apostolatus Orationis sociis per Breve 16 iulii 1880 et per rescripta 20 aprilis 1882 et 30 martii 1886 olim concessa fuit, decimo quoque tamen anno, concedatur in perpetuum; 2) ut praefata indulgentia extendatur ad quamlibet Communionem reparatricem, ita ut Apostolatus Orationis socii illam quotidie, si ad sacram mensam cum praedicta intentione accedant, lucrari valeant.

Et Deus, etc.

Die 1 iulii 1921.

Sacra Poenitentiaria Apostolica benigne annuit pro gratia iuxta preces. Praesenti in perpetuum valituro absque ulla Brevis expeditione. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

L. ✠ S.

B. COLOMBO, *S. P. Reg.*P. RAVELLI, *Offic.*

II. — PRO MISSIONIBUS, DOMIBUS, SODALIBUS

7.

18 Januarii 1921.

Em. Cardinalis Secretarius Status nomine Summi Pontificis periodicum « Le Recrutement sacerdotal » post bellum denuo edi coeptum laudat eumque eius moderatore benedictionem apostolicam communicat. — Secr. Stat.

AD P. JOSEPHUM DELBREL

PERIODICI MODERATOREM.

MON RÉVÉREND PÈRE:

En pensant que votre excellente Revue « Le Recrutement Sacerdotal » aurait trouvé auprès de moi un bon accueil, vous ne vous êtes pas trompé. Les auspices (1) sous lesquels elle reparait, la renommée des écrivains qui y collaborent et puis surtout, le but si noble, si grand, si nécessaire qui l'inspire, la rendent digne, de nos jours mieux encore qu'auparavant, du plus attentif intérêt. Aussi je n'ai pas manqué de prier Sa Sainteté, ainsi que vous me le demandez, de daigner accorder un instant au passage qui invite les publicistes chrétiens à propager les instructions pontificales pour le recrutement du clergé, et me suis moi-même donné le plaisir de m'arrêter aux pages que vous m'avez signalées.

En réponse, il m'est aujourd'hui particulièrement agréable de vous féliciter au nom du Saint Père pour la réapparition de cette bonne Revue, à laquelle vous donnez depuis longtemps le meilleur de votre cœur, et de vous transmettre la Bénédiction Apostolique.

Je me permets de joindre à cet auguste témoignage de paternelle bienveillance, mes félicitations personnelles et mes souhaits de prospère avenir.

Je saisis bien volontiers cette occasion pour vous renouveler, mon Révérent Père, l'assurance de mon plus religieux et entier dévouement en Notre Seigneur.

Du Vatican, le 18 janvier 1921.

P. Card. GASPARRI.

(1) Consociationis « Alliance des maisons d'éducation chrétienne ».

Ecclesia Sancti Ignatii Loyolaei in oppido Azpeitia, in Hispania, titulo et privilegiis Basilicae Minoris augetur. — Litt. Ap. (1).

BENEDICTUS PP. XV.

Ad perpetuam rei memoriam. — Constat apprime inter potiora Hispaniae sanctuaria merito accenseri posse magnificum templum divo Ignatio dicatum, quod prope oppidum Azpeitia appellatum, eo in loco exstat, ubi idem sanctus Societatis Iesu fundator natus est et, redux a bello, saucius, divina gratia percursus, militiae hominum valedixit, ut se totum Christi militiae manciparet. Hoc enim templum, molis amplitudine et mirificis artis operibus ac pretioso marmore insigne, copiosa et quidem praedivite supellectili abundat, sacrarum functionum splendore renidet et sacerdotum divino cultui addictorum, nec non peregre advenientium fidelium frequentia maxime excellit. Adiacet templo amplissimum Clericorum Regularium Societatis Iesu collegium, hispanorum regum munificentia conditum, ubi Castellanae regularis Provinciae tirores in sortem Domini instituuntur. Haec animo repetentes, cum dilectus filius Ignatius Maria Ibero, eiusdem collegii Loyolaei Rector, sua suaeque familiae, provinciae et Societatis Iesu universae fervida vota depromens, enixis precibus flagitaverit, ut enuntiatum sancti Ignatii templum Basilicae Minoris titulo condecorare dignareretur, Nos optatis his annuendum ultro libenterque existimavimus. Quae cum ita sint, audito venerabili fratre Nostro Antonio S. R. E. Cardinali Vico, Episcopo Portuensi et S. Rufinae, Sacrorum Rituum Congregationis Praefecto, apostolica Nostra auctoritate, praesentium vi perpetuumque in modum, templum Deo consecratum, in honorem Sancti Ignatii Societatis Iesu institutoris, prope oppidum Azpeitia in Hispania existens, ad titulum ac dignitatem Basilicae Minoris elevamus, cum omnibus privilegiis atque honorificentis, quae Minoribus Almae huius Urbis Basilicis de iure competunt. Decernentes praesentes Nostras Litteras firmas, validas atque efficaces semper exstare ac permanere, suosque plenos atque integros effectus sortiri atque obtinere, illisque ad quos pertinent, sive pertinere poterunt, nunc et in posterum perpetuo suffragari; sicque rite iudicandum esse ac definiendum, irritumque ex nunc et inane fieri, si quidquid secus super his, a quovis, auctoritate qualibet, scienter sive ignoranter attentari contigerit. Non obstantibus contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXV ianuarii, anno MCMXXI, Pontificatus Nostri septimo.

L. ✠ S.

P. Card. GASPARRI, a Secr. Stat.

(1) Cf. *Acta Ap. Sed.* XIII (1921), 191 sq.

9.

14 februarii 1921.

Summus Pontifex primum fasciculum « Verbi Domini » maxima cum benignitate acceptat. — Secr. Stat.

AD P. ANDREAM FERNANDEZ
PRAE-IDEM PONT. INSTITUTI BIBLICI.

Rmo PADRE:

Tornami grato manifestare alla P. V. Rma il gradimento onde l'Augusto Pontefice si è degnato di accogliere il primo fascicolo della Rivista « Verbum Domini » che Ella ha umiliato al suo Trono a nome del Pontificio Istituto Biblico.

Il Santo Padre, non ostante le Sue occupazioni, ha voluto trovare il tempo di percorrere subito l'importante fascicolo, e lo ha fatto con vivo interesse e con grande soddisfazione, rilevando ben volentieri come esso non possa mancare al nobile suo fine di giovare non soltanto al ceto docente, ma anche a tutto il clero in generale.

Il pregio intrinseco dell'opuscolo ha reso anche più accetto a Sua Santità il filiale e devoto omaggio di questa nuova primizia di esegesi biblica onde la Santità Sua ringrazia vivamente la P. V. e gli altri Membri del benemerito Istituto, e si augura di ricevere anche i fascicoli della Rivista che usciranno in avvenire onde poterne gustare la lettura, e pregustarne il conforto dei buoni frutti che da essa ne trarranno gli ecclesiastici.

Col voto quindi che la opportuna Rivista, degna emanazione di quell'illustre Ateneo che la P. V. presiede si degnamente, abbia una larga e proficua diffusione, l'Augusto Pontefice imparte di tutto cuore alla P. V., ai Redattori e Collaboratori della Rivista la Apostolica Benedizione.

Con sensi di distinta stima godo raffermarmi
della P. V. Rma

Dal Vaticano, 14 febbraio 1921.

affmo nel Signore
P. Card. GASPARRI.

10.

24 februarii 1921.

Summus Pontifex auctori summi operis « François Suarez » gratulatur eique benedicit. — Secr. Stat.

AD P. RADULPHUM DE SCORRAILLE
LIBRI AUCTOREM.

MON RÉVÉREND PÈRE:

Le puissant ouvrage sur « François Suarez », que vous avez déposé aux pieds du Souverain Pontife avec la douce et légitime satisfaction de l'ouvrier qui a bien rempli sa tâche, est certes un des plus beaux témoignages de recon-

naissance rendus par la science catholique au génie du « Docteur éminent et pieux » qui a élevé à cette même science un des monuments les plus classiques et les plus précieux.

En payant ainsi, pour les siècles postérieurs, une dette trop longtemps négligée, vous avez bien mérité, mon Révérend Père, de la science et de la piété chrétienne; et Sa Sainteté est heureuse de reconnaître dans votre ouvrage un éminent service, dont la portée va bien au-delà d'une simple biographie intéressante et édifiante.

La grande et belle figure qui se dégage de votre consciencieux travail, est bien celle du savant qui n'a pas primé sur le religieux et sur le serviteur de l'Eglise, mais qui, tout en se dévouant aux plus nobles labeurs intellectuels, n'a pas laissé de poursuivre avec ardeur le grand idéal de la sainteté, et d'en faire même le plus puissant allié de l'intelligence et du génie.

Particulièrement heureux d'être l'interprète des sentiments bienveillants de Sa Sainteté à l'égard de votre ouvrage aussi bien que de votre personne, j'ai l'honneur de vous transmettre la bénédiction paternelle que Sa Sainteté vous envoie de tout cœur avec ses augustes remerciements, et je saisis volontiers l'occasion qui m'est offerte de vous assurer, mon Révérend Père, de mon entier dévouement en Notre Seigneur.

Du Vatican, le 24 février 1921.

P. Card. GASPARRI.

11.

2 martii 1921.

Pars Vicariatus Apostolici « de Kassai Superiore » quae ad sinistram fluminis Loange sita est cum Praefectura Apostolica « de Koango » coniungitur. — Litt. Ap. (1).

BENEDICTUS PP. XV.

Ad futuram rei memoriam. — In hac sublimi Principis Apostolorum Cathedra, nullis quidem meritis Nostris, divinitus collocati, in omnes orbis catholici partes oculos mentis Nostrae convertimus, et quae christiani nominis incremento atque animarum saluti procurandae conducant, sollicito studio decernere maturamus. Idcirco cum venerabilis Frater Augustinus Declerq, Vicarius Apostolicus de Kassai Superiore, Nos postulaverit ut territorii pars suae Missionis, ad sinistram fluminis Loange sita, finitimae Praefecturae Apostolicae de Koango cederetur, ultro ad id annuente dilecto filio Stanislaw de Vos, Praefecto Apostolico; Nos, collatis consiliis cum VV. FF. NN. S. R. E. Cardinalibus negotiis Propagandae Fidei praepositis, quo fidei christianae progressui in praedicto territorio aptius provideatur, votis his annuendum ultro libenterque existimavimus. Quae cum ita sint, Apostolica Nostra Auctoritate, praesentium tenore, a Vicariatu Apostolico de Kassai Superiore territorii partem ad sinistram fluminis

(1) Cf. *Acta Ap. Sed.* XIII (1921), 297.

Loange sitam separamus, eandemque cedimus atque adiungimus finitimae Praefecturae Apostolicae de Koango. Decernentes praesentes Litteras firmas, validas atque efficaces semper exstare ac permanere, suosque plenos atque integros effectus sortiri atque obtinere, illisque ad quos spectant, sive in posterum spectare poterunt, nunc et in posterum amplissime suffragari; sicque rite iudicandum esse ac definiendum, irritumque ex nunc et inane fieri, si quidquam secus super his a quovis, auctoritate qualibet, scienter sive ignoranter attentari contigerit. Non obstantibus contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die II martii MCMXXI, Pontificatus Nostri anno septimo.

L. ✠ S.

P. Card. GASPARRI, a Secr. Stat.

12.

5 aprilis 1921.

Summus Pontifex librum. « Handbuch der Katholischen Missionen » *benigne acceptat.* — Secr. Stat.

AD P. BERNARDUM ARENS

LIBRI AUCTOREM.

R^{mo} PADRE:

Il riverente omaggio fatto dalla Paternità Vostra R^{ma} all'Augusto Pontefice coll'offerta di un esemplare del suo « *Handbuch der Katholischen Missionen* » è stato accolto con paterna benevolenza dal Santo Padre, sia come attestato di filiale venerazione, sia come argomento dello zelo onde Ella col detto Manuale ha voluto contribuire allo sviluppo ed alla prosperità delle Missioni Cattoliche, le quali stanno tanto a cuore al Vicario di Gesù Cristo.

La Santità Sua, pertanto, mi ha commesso il piacevole incarico di farmi interprete presso la P. V. della paterna sua riconoscenza, ed in pari tempo di porgere le sovrane Sue congratulazioni alla P. V. e, per il gentile suo tramite, all'egregio Editore, per questa pubblicazione dalla quale sono da attendersi utili risultati a pro delle Missioni Cattoliche.

Mentre ben volentieri assolvo questo venerato compito, ho il piacere di aggiungere che in contrassegno di paterna riconoscenza l'Augusto Pontefice ha impartito di cuore alla P. V. ed al prelodato Signor Editore l'Apostolica Benedizione.

Approfitando di questo propizio incontro Le porgo le mie personali azioni di grazie per l'esemplare del suddetto Manuale a me cortesemente destinato; e con sensi di stima distinta passo al piacere di raffermarmi

di V. P. R^{ma}

Dal Vaticano, 5 aprile 1921.

affmo nel Signore
P. Card. GASPARRI.

13.

13 aprilis 1921.

Summus Pontifex consilium collocandi ad aram SS. Cordis Iesu in romano templo SS. Nominis nomina familiarum, quae se eidem Cordi consecrarunt, approbat.
— Secr. Stat.

AD P. PASCHALEM ALOISI MASELLA

MODERATOREM PRO ITALIA OPERIS CONSECRATIONIS FAMILIARUM.

Rmo PADRE:

Dalla Sua devota supplica del 10 corrente l'Augusto Pontefice ha appreso con soddisfazione che venerdì prossimo, mentre nel grandioso tempio Farnesiano del Gesù si celebreranno solenni feste in onore della confidente e privilegiata discepolo del Sacro Cuore, Santa Margherita Maria Alacoque, ivi le famiglie d'Italia consacrate al Divin Cuore deporranno, mediante un sacro rito, i loro nomi nell'altare della loro nuova Cappella.

L'Augusto Pontefice che fin dal febbraio 1919 aveva salutato con particolare benevolenza la piissima idea dei « Libri d'oro del Sacro Cuore » ama manifestarle ora il Suo compiacimento perchè il voto di innumerevoli famiglie cristiane è oramai un fatto compiuto.

Esse, che hanno ricevuta entro le domestiche pareti l'immagine del Sacro Cuore e l'hanno collocata solennemente al posto d'onore come su di un trono a significare la loro sudditanza assoluta di mente e di cuore al Dio della Verità, della Carità e della Vita, e il loro voto, la loro preghiera perenne per l'avvento del regno Suo, desideravano di avere dal Sacro Cuore una qualche prova sensibile che la loro consacrazione era stata accettata da Dio.

La prova desiderata dell'avvenuta accettazione divina si è verificata, poichè quel Sacro Cuore di Gesù che ha trovato il suo posto nelle famiglie cristiane a Lui consacrate e a loro, in compenso, prepara un posto di felicità e di gloria nei cieli si compiace fin d'ora prendere i nomi fortunati delle famiglie medesime e li depone nella sua Cappella, nel seno del Suo altare, sul quale ogni mattina sarà immolato il Sacrificio Eucaristico di pace e di amore.

L'Augusto Vicario di Gesù Cristo dal solenne avvenimento trae i più consolanti auspici a cui ama accrescere sicurezza innalzando fervide preghiere all'Altissimo perchè le famiglie d'Italia tra le quali e il Signore interviene un patto sì caro e sì espressivo tutte si conservino fedeli alla data parola e su esse regni incontrastato sempre il Sacro Cuore di Gesù.

Con questo augurio l'Augusto Pontefice accorda volentieri alla P. V., a quanti parteciperanno alla devota funzione di venerdì, alle famiglie i cui nomi verranno deposti nella Cappella del Sacro Cuore e a tutte le famiglie al Divin Cuore consacrate, l'implorata Apostolica Benedizione.

Con i sensi di sincera e distinta stima passo al piacere di riaffermarmi

di V. P. Rma

Dal Vaticano, 13 aprile 1921.

affmo nel Signore.

P. Card. GASPARRI.

14.

3 iunii 1921.

Pars territorii Vicariatus Apostolici de Ce-li meridio-orientali, ad orientem fluminis Hoang-Ho sita separatur, et adicitur Vicariatus Apostolico de Sciam-Tom meridionali. — Litt. Ap. (1).

BENEDICTUS PP. XV.

Ad futuram rei memoriam. — Ex officio supremi apostolatus quo in terris divinitus fungimur, ea sollicito studio decernere satagimus quae in exploratam christiani populi utilitatem cedant. Iamvero cum venerabilis frater Henricus Lecroart, Vicarius Apostolicus de Ce-li meridio-orientali in Sinis, ob difficultatem flumen Flavum (Hoang-Ho) transfretandi ad pastoralia munia implenda, instanter flagitaverit ut finitimo Vicariatus Apostolico de Sciam-tom meridionali uniretur territorii suae iurisdictionis pars ad orientem fluminis ipsius sita, Nos, collatis consiliis cum VV. FF. NN. S. R. E. Cardinalibus negotiis Propagandae Fidei praepositis, omnibusque rei momentis attente perpensis, enuntiati Praesulis votis benigne concedendum existimavimus. Idcirco Apostolica Nostra auctoritate, praesentium tenore, territorium situm ad orientem fluminis Flavi, Hoang-Ho vulgo appellati, complectens subpraefecturam de Tung-Ming et partem meridionalem subpraefecturae de Chang-Yuan, a Vicariatu Apostolico de Ce-li meridio-orientali seiungimus, illudque tribuimus, eadem Nostra auctoritate, Vicariatus Apostolico de Sciam-tom meridionali.

Haec statuimus decernentes praesentes Litteras firmas, validas atque efficaces semper exstare ac permanere suosque plenos atque integros effectus sortiri et obtinere, illisque ad quos spectant sive spectare poterunt plenissime suffragari sicque rite iudicandum esse ac definiendum irritumque ex nunc et inane fieri, si quidquam secus super his a quovis, auctoritate qualibet, scienter sive ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die III iunii MCMXXI, Pontificatus Nostri anno septimo.

P. Card. GASPARRI, a Secr. Stat.

15.

29 iunii 1921.

Cum brevi quinquagesimus annus expleretur ex quo commentarium « Stimmen der Zeit » in lucem prodit, eius scriptoribus Summus Pontifex gratulatur eosque adhortatur. — Ep. Sum. Pont. Benedicti XV.

AD P. HENRICUM SIERP

COMMENTARII MODERATOREM.

BENEDICTUS PP. XV.

Dilecte Fili, salutem et apostolicam benedictionem. — Inter commentaria catholica, quae stato mensis die iam dudum in Germania eduntur, illud profecto principem locum obtinet quod antea « Stimmen aus Maria-Laach », nunc

(1) Cf. *Acta Ap. Sed.*, XIII (1921), 415.

vero « Stimmen der Zeit » inscribitur. Itaque, quinquagesimo propediem expleto anno cum idem in lucem prodiit, facere non possumus quin libenti animo tibi tuisque sodalibus qui in scribendo dant operam gratulemur; eo magis quod praeter integritatem doctrinae opportunamque rerum et varietatem et copiam quibus scriptio vestra in exemplum excellit, invictissimae fidei ac pietatis erga Apostolicam hanc Sedem tamquam insignitam notam prae se ferre consuevit. Atque libet hic recordari ipsum decessorem nostrum f. r. Pium IX fuisse auctorem ut, sollerti opera sodalium e Societate Iesu, hic libellus, quasi veritatis praeco, unoquoque mense in publicum proriperet, sanctissima Ecclesiae iura simulque catholici nominis professionem strenue defensurus. Hanc spem non fefellit eventus; etenim vix ullum fuit, hoc toto temporis spatio, genus quaestionum maioris momenti in sacra vel profana doctrina quod a vobis non sit solide sapienterque pertractatum. Non parum igitur contulit eruditarem vestra elucubrationum series cum ad illustrandas mentes tum ad animos erigendos catholicorum hominum, praesertim cum magnis in difficultatibus versabantur. Nunc vero, in tam formidulosa inclinatione temporum, non minorem requirunt industriam ad resistendum multiplices errores qui eo demum spectant ut divina et humana omnia imprimisque fidem sanctam labefactent. Quare vos, quotquot estis scriptores commentarii huius, merita Nos laude honestantes, id vehementer precamur ut in opere tam frugifero perseverantes alacritate nova, optime de re catholica civilique mereri ne cessetis. Quo autem in hanc causam opportuna Dei auxilia conciliemus itemque paternam ostendamus benevolentiam Nostram, tibi, dilecte Fili, iisque omnibus qui commentarium conficiunt, iuvant, legunt Apostolicam Benedictionem amantissime in Domino impertimus.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, die XXIX mensis iunii, in festo Apostolorum Principum, MCMXXI, Pontificatus Nostri anno septimo.

BENEDICTUS PP. XV.

16.

8 augusti 1921.

Erectio Vicariatus Apostolici de Ngan-hoei et immutatio nominis Vicariatus Apostolici Nankinensis. — Litt. Ap. (1).

BENEDICTUS PP. XV.

Ad futuram rei memoriam. — Ex hac B. Petri Apostolorum Principis cathedra, quam nullis quidem meritis Nostris divinitus obtinemus, tamquam e sublimi specula in omnes catholici orbis regiones oculos mentis Nostrae convertimus et quae rei sacrae expeditioni melius gerendae faciant quaeque ad fidelium utilitatem animarumque salutem conducant, ex sollicito studio decernere mauramus. Iamvero compertum satis est inter illustriores atque ampliores Vicariatus Apostolicos in Sinarum regione positos, Nankinensem sane esse adnumerandum, qui duas civiles provincias de Kiang-sou et de Ngan-hoei complectitur, et Clericorum Regularium Societatis Iesu curis concreditus est. Nunc autem cum prop-

(1) Cf. *Acta Ap. Sed.*, XIII (1921), 469 sq.

ter laeta incrementa, quibus postremis hisce annis in provincia de Ngan-hoei catholica religio adolevit, et propter maius animarum bonum promovendum, opportunum visum sit consilium, ut eadem civilis provincia de Ngan-hoei, a Vicariatu Apostolico Nankinensi seiuncta, in distinctum Apostolicum Vicariatum erigeretur: Nos, collatis consiliis cum VV. FF. NN. S. R. E. Cardinalibus negotiis Propagandae Fidei praepositis, haec, quae infra scripta sunt, decernimus et statuimus. Nimirum ex certa scientia et matura deliberatione Nostris deque Apostolicae Nostrae potestatis plenitudine, praesentium tenore a Vicariatu Apostolico Nankinensi separamus provinciam civilem de Ngan-hoei, quae ab aliis provinciis simulibus de Kiang-sou, Ho-nan, Houpé, Kiang-si et Tche-kiang limitatur, eandemque sic separatam erigimus in distinctum Vicariatum Apostolicum ab ipso nomine civilis provinciae de Ngan-hoei nuncupandum et eorundem Patrum Societatis Iesu curis concredendum. Praecipimus quoque ut nomen Vicariatus Nankinensis post hanc dismembrationem immutetur in illud Vicariatus Apostolici de Kiang-sou.

Haec statuimus, decernentes praesentes Litteras firmas, validas atque efficaces iugiter exstare ac permanere, suosque plenos atque integros effectus sortiri atque obtinere, illisque ad quos spectant, sive spectare poterunt, nunc et in posterum amplissime suffragari; sicque rite iudicandum esse ac definiendum, irritumque ex nunc et inane fieri, si quidquam secus super his a quovis, auctoritate qualibet, scienter sive ignoranter attentari contigerit. Non obstantibus contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die VIII augusti MCMXXI Pontificatus Nostri anno septimo.

P. Card. GASPARRI, *a Secr. Stat.*

17.

19 septembris 1921.

Summus Pontifex P. Francisco Ehrle, sexaginta in religione annos explenti, per multa de Ecclesia et bonis litteris promerita gratulatur. — Ep. Sum. Pont. Benedicti XV (1).

AD P. FRANCISCUM EHRLE

BIBLIOTHECAE VATICANAE ANTEA PRAESIDEM.

Dilecte fili, salutem et apostolicam benedictionem. — Cum adlatum sit nuper Nobis diem iam proxime adesse anniversariam, ex quo, ante sexaginta annos, piaae Societati Iesu dato nomine, religiosam vitam feliciter amplexus es, magnam profecto cepimus exinde laetitiam. Perspicua enim, neque minus iucunda, divina in te misericordia renidet, quem tam longo itinere comitata est, celsus charismatum donis, summi Dei clementia. Supernae vero largitati fideliter usque te respondisse declarant, cum integra actuosaque vitae monasticae ratio, tum bonarum litterarum cultus potissimumque sacrarum disciplinarum studium, ad quas, nunquam intermissa cura, alacer incubuisti. Haec autem

(1) Cf. *Acta Ap. Sed.* XIII (1921) 494 sq.

meminisse iuvat operam a te plurimos annos, ea qua polles prudentia, consilio, doctrina, in Bibliotheca Apostolica regenda diligentissime praestitam. Quo quidem in munere explendo, singulares laudes adsecutus es, non solum Praesidis officio impense admodum perfunctus, sed pluribus etiam editis operibus non eruditionis minus quam gravitatis utilitatisque refertis. Industriad laboremque tuum in libris, praesertim manu scriptis, optime conservandis et prope ab interitu vindicandis nemo est qui ignoret. Pluribus litteratis hominibus, etiam non catholicis, a te consilium, incitamenta, hortationes, directionem ad investigandos evulgandosque scientiarum thesauros in Bibliotheca Vaticana, tamquam in terris aurum, reconditos, a te nunquam non esse profusa; Vaticanos codices per te in vulgus emissos; antiquas Urbis descriptiones sollicitudine editas tua; plura denique, eademque eruditissimis probata viris, de rebus ad Bibliothecam pertinentibus ac praesertim de eiusdem Bibliothecae historia, a te scripta, cognitum perspectumque habemus. Haec omnia et alia permulta in religionem promerita memoria repetenti, grata tibi iucundaque ratio laetitiae obicitur. Macte igitur animo Nostramque accipe laudem cui, instantis faustitatis propitiam nacti occasionem, paternae caritatis Nostrae argumentum addere volumus caelestia tibi munera enixe precati, quorum conciliatricem apostolicam benedictionem tibi, dilecte fili, peramanter in Domino impertimus.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, die XIX septembris MCMXXI, Pontificatus Nostri anno octavo.

BENEDICTUS PP. XV.

18. 12 novembris 1921.

Summus Pontifex ad singularem benevolentiam significandam erga Romanam Academiam Religionis pro laicis, in eadem « bursam » instituit. — Secr. Stat.

AD P. AUGUSTINUM GARAGNANI

ACADEMIAE PRAESIDEM.

Rmo PADRE:

Il Santo Padre ha appreso con vivo piacere della devota lettera di V. P. Rma in data 27 ottobre u. s., come nel prossimo anno di studi codesto Istituto Superiore di Coltura Religiosa, al quale la medesima V. P. con sì felice esito presiede, intensificherà il proprio movimento scientifico per renderlo sempre più pratico e proporzionato ai novelli bisogni. Quel largo contributo alla restaurazione cristiana della società, che l'Augusto Pontefice con paterna fiducia già raccomandava alla tanto opportuna iniziativa del Corso di Apologia della Religione, si va ora attuando, grazie al Biennio di studi organizzato presso la benemerita Università Gregoriana. Domani i giovani volenterosi, che vi avranno completato con severo metodo e con intelligente frequenza la loro formazione spirituale, saranno efficaci e preziosi fattori di apostolato cristiano e sapranno svolgere in seno alla società, con grande vantaggio della medesima, i sani principi ivi appresi.

Sua Santità, che con sì paterno interesse segue lo svolgimento dell'Istituto, non poteva quindi non esprimere ancora una volta con quanto gradimento ha appreso la lieta notizia e, per dare all'Istituto medesimo una prova tangibile della sua Augusta benevolenza, ha voluto istituirvi una borsa di studio di lire 1800 annue, che tengo a disposizione di V. P.

Nel dargliene partecipazione Le comunico pure che il Santo Padre di tutto cuore imparte a V. P., ai professori e alunni dell'Istituto Superiore di Coltura Religiosa la Benedizione Apostolica, auspicio delle più elette ed abbondanti grazie divine. E profitto volentieri dell'occasione per raffermarmi con sensi di sincera e distinta stima

di V. P. R^{ma}

Dal Vaticano, 12 novembre 1921.

affmo nel Signore:

P. Card. GASPARRI.

ACTA PRAEPOSITI GENERALIS

ACTA PRAEPOSITI GENERALIS

I. — PRO SOCIETATE

19.

6 ianuarii 1921.

Indicuntur preces in gratiarum actionem ob eximium quoddam beneficium Societati praestitum.

AD OMNES PROVINCIARUM PRAEPOSITOS.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

Cum non renuerit Divina Bonitas deprecationes excipere, quibus in Curia nostra nuper ei supplicavimus ad consilium aliquod avertendum unde merito magnum Societati detrimentum preventurum verebamus, PP. Assistentibus in consilium adhibitis, praescribendum duco ut nostri Sacerdotes omnes unum Sacrum Deo faciant primae, quam vocant, intentionis; qui vero sacerdotes non sunt semel coronam recitent et Communionem offerant in gratiarum actionem atque ob salutem incolumitatemque Summi Pontificis cui, post Deum, tantum beneficium acceptum referre debemus.

Quae ut in sua Provincia fideliter peragantur R^a V^a quamprimum curare velit.

Commendo me ss. SS.

Romae, die festo Epiphaniae D. N., 6 ianuarii 1921.

R^{ae} V^{ae}

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

20.

13 ianuarii 1921.

P. Ioannes B. Goetstouwers vices Secretarii Societatis aget, absente aliquamdiu P. Petro Tacchi Venturi.

AD OMNES PROVINCIARUM PRAEPOSITORUM SOCIOS.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

Certiolem facio R^{am} V^{am} nostrum Societatis Secretarium, P. Petrum Tacchi Venturi, ad aliquod tempus e Curia Praepositi Generalis in Collegium « Civilitatis Catholicae » concessisse, ut edendis in lucem duobus voluminibus historiae nostrae, a se dudum conscriptis et fere iam ordinatis, curam impenderet ultimam. Quod ut commodius perficeret, eum ab aliis negotiis agendis toto hoc tempore liberavi. Rogo itaque R^{am} V^{am}, ut ab hoc mense ad exeuntem usque septembrem h. a. quae ad Secretarium Societatis mittere solet, quaeque alia huius opera indigent, ea omnia inscribat Patri Ioanni B. Goetstouwers, qui Patris Tacchi Venturi vices geret.

Commendo me ss. SS.

Romae, 13 ianuarii 1921.

Rae Vae

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

21.

4 februarii 1921.

De annalibus nostris « Memorabilia Societatis Iesu » adiuvandis a Provinciis.

AD OMNES PROVINCIARUM PRAEPOSITOS.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

R^{ae} V^{ae}, ut spero, iam allatus est primus fasciculus *Memorabilium Societatis Iesu*; ex prooemio Patris Nostri mandatu scripto R. V. intellexit, quomodo opus illud nunc ordinatum sit. Ut ibi annuntia-

tum fuit, R. P. Generalis ad mentem d. 19, Congr. VII curatorem Memorabilium constituit; quod munus P. Ottoni Werner demandavit. Cum R^{am} V^{am} minime fugiat, quanti Societatis intersit ut hac via, a S. Patre Ignatio ipso indicata (*Const.* VIII, c. 1, n. 9, M, N), caritas inter Nostros foveatur aliique aliorum studio atque ardore ad maiora usque pro Dei gloria et animarum salute perficienda incitentur, minime dubito quin R. V. Patrem illum pro viribus adiutura sit eamque rogo ut aliquem designare velit, cui munus Relatoris, si verbo uti licet, istius Provinciae (vel Missionis) committi possit. Qui imprimis bono iudicio sit oportet, amans Societatem et Provinciam suam, ut laborem libenter in se suscipiat officiumque diligenter impleat, alacritate quadam mentis praeditus qua vitam operaque Provinciae attente sequatur et nuntios, sive per se sive per alios, studiose conquirat; accuratus denique sit et fidelis in referendo. Ut plurimum ii recte nominari poterunt Relatores qui litteras aedificantes vel foliola, in Provinciis quibusdam non sine magno fructu et sociorum delectatione inducta, edenda curant.

Quae singula de hac re persequenda videntur, litteris adiunctis a curatore Memorabilium scriptis continentur quas R. V. Relatori nominando, quaeso, tradere velit.

Commendo me ss. SS. et OO.

Romae, 4 februarii 1921.

De mandato R. P. Praepositi Generalis.

Rae Vae

Servus in Xto.

IOANNES B. GOETSTOUWERS

Vicesecr. Soc. Iesu.

AD PROVINCIARUM RELATORES.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

R^{am} V^{am}, cum a Praeposito suae Provinciae electa sit, quae praecipuam collaborationem ad *Memorabilia Societatis Iesu* istic in se suscipiat, laetus desideratissimum laboris socium saluto cum eaque quae rationem et viam istius collaborationis paulum explicant, communico.

Adhuc quae in appendice Actorum Romanorum primum et nunc in *Memorabilibus* publici iuris fiebant, magnam partem in Curia ipsa ex epistolis Superiorum desumebantur; qui labor ab uno fere Patre praeter alia haud levia Substituti offi-

cia praestitus sane laeto fructu non caruit, ut ex iis videre est quae de *Chronicon* aliisque in *Actis Romanis* publicatis commentationibus e variis Provinciis grati animi significandi causa huc nuntiata sunt.

Nunc vero Pater Noster, maiorum vestigia premens huius operis curam Patri commisit, cui id munus, ut in antiqua quoque Societate fuit (1), esset praecipuum statuitque ut Provinciis et potestas fieret et officium ad confectionem Memorabilium proxime collaborandi simili ratione qua in Instituto pro litteris quadrimestribus primum et annuis postmodum conscribendis (2), quarum loco nunc Memorabilia edentur, praescriptum fuit.

In iis quae huic epistolae subiciuntur, fusius exponitur quid Relatoris sit; sed patet, quae ibi dicuntur adumbrationem quandam potius organizationis exhibere quam hanc ipsam. Usu demum edocti videbimus, quid mutandum, quid clarius dicendum, quid novi inducendum sit; R^m V^m rogo ut mecum communicet, quid de his regulis sentiat, quid sibi delendum adiciendumve videatur.

Praecipuum Relatoris munus erit nuntios suppeditare de vita et operibus Provinciae suae quales in *Chronicon Actorum Romanorum* et parte altera *Memorabilium* (Nuntii Breviares) exhibebantur. Cum Pater Noster statuerit Memorabilia adventante festo S. Ignatii esse proponenda, nuntii illi sub februarii finem mittendi erunt. Hoc vero anno, quia dies constituta fere iam instat, tempus usque ad aprillem exeuntem prorogatur; quam tamen diem secundum illud « bis dat, qui cito dat » antevertere non esse vetitum intelligitur. Memorabilia ipsa hoc anno decursu secundi semestris edentur.

Praeterea R^m V^m rogo ut qua est caritate informationes aliquas mittere velit de missionibus quas vocamus populares a Patribus Provinciae suae habitis et de Protestantium in ista regione, si qui sentiuntur, conatibus contra s. fidem et quo modo a Nostris repellantur. Quaestiones ad directionem aliquam dandam adiunguntur, at minime nimirum censemus iis exauriri rerum ambitum atque adeo quo pleniores relationes erunt eo gratiores.

Denique a R. V. peto, ut me edocere velit de rebus, quae in Memorabilibus tractandae esse sibi videantur et quomodo (quaestionario adiuncto) secundum suam mentem id fieri possit.

Opus nostrum commune in honorem SS. Cordis susceptum meque ipsum R^e V^e ss. SS. et OO. commendo.

Romae, 4 februarii 1921.

R^e V^e

Servus in Xto.

OTTO WERNER S. I.

Relatoris Provinciae est:

1. Suae Provinciae collaborationem ad Memorabilia S. I. sub ductu Praepositi Provincialis et cum eius approbatione ordinare atque promovere.

2. Nuntianda erunt quotannis sub finem februarii quae anno praecedenti in Provinciae vita interna memorabilia acciderunt quaeque maioris momenti ab eius sociis gesta sunt. (Norma aliqua invenietur in iis quae adhuc in *Chronicon Act. Rom.* et in altera parte *Memorabilium* (Nuntii Breviares) exhibebantur.

(1) Cong. Gen. IV, d. 38; Cong. Gen. VII, d. 19.

(2) *Const.* VIII, c. 1, M; Cong. Gen. II, d. 37.

3. Nonnunquam, a curatore romano rogatus, narrationem conficiet vel conficiendam curabit de opere aliquo eximio suae Provinciae, et praeterea curatori romano ad commentationem ab ipso scribendam informationes necessarias ex sua Provincia praebebit.

4. Quae afferenda videntur, fideliter narrentur neve supra veritatem augeantur neve infra eam minuantur. Cum ea denique cura iisque indicationibus temporum, locorum, personarum referantur omnia, ut posterius iis sinceris securisque fontibus uti possint e quibus notitiam rerum nostrarum hauriant.

5. Cavebit ne opus quod Provincia maximi facit vel aliud quod referri oportet omittatur neve quidquam afferatur, quo Provincia vel ullum eius membrum merito offendi possit.

6. Lingua adhibenda est latina; stylus sit simplex, brevis, perspicuus, qui facile intelligatur neve vi delectandi animos careat; sermo sit castigatus, exemplo nobis esse poterit ea sermonis ratio qua novus Codex Iuris excellit.

7. Omnia quae collegerit atque conscripserit, Praepositi Provincialis censurae et approbationi subicere debet.

22.

5 maii 1921.

Pater Noster ad recognoscendum novum iuris nostri compendium aliquantum temporis e Curia in Domum Probationis Romanam secedit.

AD OMNES PROVINCIARUM PRAEPOSITOS.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

Cum schemata decretorum et novi compendii iuris nostri a Patrum deputatorum Consilio iam confecta recognoscere debeam, qui labor vix simul cum ceteris quibus Praepositus Generalis distineri solet, hac aetate non parum auctis, videtur posse rite pertractari, praesertim cum et ex ipsa rei natura et e Societatis aequissimo desiderio non nimis in longum protrahi debeat, re cum PP. Assistantibus collata, constitui, simili ratione ac se gessit decessor meus ultimis suae gubernationis annis per aliquot hebdomadas PP. Assistantibus committere, ut suae quisque Assistentiae ordinaria negotia expediant, et de hac deliberatione Praepositos Provinciarum certiores facere.

Quo melius et citius, pro viribus meis, huius recognitionis laborem perficere queam, me in Domum Probationis Romanam reci-

piam, in ipsa Urbe nunc sitam in « Villa Carpegna ». Semel vero in hebdomada ipse in consueta PP. Assistantium consultatione negotia graviora et minime urgentiora geram; pro urgentioribus enim PP. Assistentes me adire et consulere semper facile poterunt.

Epistolae inscriptae « Soli » etiam hoc tempore mihi uni tradentur.

Commendo me ss. SS.

Romae, die festo Ascensionis D. N. I. Ch., 5 maii 1921.

Rae Vae

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

23.

24 septembris 1921.

Occasione Congressus Eucharistici anno 1922 in Urbe habendi conventus aliquis Congregationum B. M. V. convocatur.

AD OMNES PRAEPOSITOS PROVINCiarUM.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

Cum Romae anno 1922 Congressus Eucharisticus totius orbis celebrandus sit, prepositum mihi fuit ut occasione tot fidelium undique terrarum Romam confluentium, Marianarum Congregationum quoque conventus aliquis fieret.

Atqui Congressum quidem Marianum sollemniter celebrare eodem tempore ac Congressum Eucharisticum propter varias et graves rationes, vix opportunum visum est; ut vero Sodales B. V. M. qui in Urbe in honorem Sanctissimi Sacramenti aderunt aliquot simul conferentias ad promovendas Congregationes B. V. M. habere, id minime declinandum censebamus.

Quod propositum Summus Pontifex de hac re a me interrogatus, continuo benigne accepit sibi valde gratum fore manifestavit, si huiusmodi conferentiae occasione Congressus Eucharistici Romae locum haberent.

Finis harum conferentiarum omnino practicus erit isque duplex. Primo, quis nunc sit in variis mundi partibus status Congregationum B. M. V. accuratius hac ratione cognoscere poterimus; secundo, indagare in quantum fieri poterit, oportebit quid sit faciendum ut Congregationes, quo magis scopum suum proprium attingant, aptius hodiernis necessitatibus respondeant.

Porro id quoque intendimus ut his quasi praeparatoriis conferentiis ad Congressum Marianum internationalem, postea convocandum, via diligenter sternatur. De qua re suo tempore plura communicabuntur.

Velit itaque praeprimis R. V. aliquem Patrem qui Congregationes magni faciat et praesentem earum in Provincia statum optime cognoscat designare ut Romam ad conferentias habendas veniat eiusque nomen mecum communicet. Hic cum Moderatoribus omnium Congregationum istius Provinciae, quae a Nostris diriguntur et cum Moderatoribus praecipuarum Congregationum quae ab externis reguntur, attamen nostrae Congregationi Primae primariae sunt aggregatae vel cum Directoribus dioecesanis seu regionalibus quaestionaria A et B huic epistolae adiuncta communicet eosque roget ut responsa ad ipsum mittant. Collectis omnibus responsis conficiatur, quantum fieri potest, brevis et clara relatio de Congregationibus in isto territorio existentibus quae ante finem mensis ianuarii Romam mittenda erit « Al Segretariato delle Congregazioni Mariane, Roma (5), Via del Quirinale n. 29 ». Interrogationes, dubia, animadversiones vel suggestiones ad eundem Secretariatum dirigantur et Patres huic operi applicati libenter pro viribus ad omnia respondebunt.

Praeterea rogo ut R. V. per Directores Congregationum vel alio modo qui ei aptior videbitur, eos Praesides et Sodales qui Congressui Eucharistico adfuturi sint rite edoceat de proposita serie conferentiarum, et ut ii sodales qui ad id maxime apti sunt bene instruantur ad referendum de praesenti statu Congregationum et ad consilia proficua suggerenda.

De numero et tempore quo conventus illi habebuntur, nondum certi quid statui potest. Probabiliter consensus Moderatorum fient ante Congressum Eucharisticum, Sodalium vero conventus eum subsequenter.

Quae omnia cum non solum totius nostrae Societatis, sed etiam Matris nostrae amantissimae et dilectissimae, Ecclesiae, ho-

norem spectent, non dubito quin R. V. nihil non factura sit ut hae conferentiae praeliminares magnum successum habeant atque nostrae Congregationes ubique terrarum magis floreat fructusque uberiores A. M. D. G. ferant. Imprimis autem commendare velim ut virorum maxime iuvenumque Congregationes quam optime repraesententur.

Commendo me ss. SS.

Tusculi, die festo B. M. V. de Mercede, 24 septembris 1921.

Rae Vae

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

P. S. Cum ad omnia rite paranda pecunia quoque opus sit, R^a V^a videat possintne Congregationes Sodalcsve ditiores prudenter invitari ad stipem aliquam in hunc finem conferendam.

● QUAESTIONARIUM A.

1. De quibusnam rebus praeprimis in conferentiis Romae agendum est?
2. Quibusnam difficultatibus praecipue respondendum?
3. Suntne ex iis qui Romam venient nonnulli idonei ad loquendum de rebus ad Congregationes Marianas pertinentibus? Quae sunt materiae singulis magis notae? Qua lingua utuntur? De qua personarum classe peculiarem habent notitiam?
4. Quenam alia videntur proponenda; animadversiones, suggestiones, quaestiones, etc.?

QUAESTIONARIUM B.

1. De praesenti statu Congregationum, numero Sodalium, spiritu et pietate.
2. De operibus piis, socialibus aliisque a Congregationibus susceptis vel suscipiendis; item de sectionibus earumque organizatione et fructu.
3. Quid animadvertendum sit de officio Directorum et de officiis Sodalium, praecipue officialium Congregationum.
4. De causis praecipuis boni vel mali successus et de variis difficultatibus vel quaestionibus solvendis.
5. De periodicis officialibus Congregationum, eorumque scopo et promotione necnon de aliis publicationibus Congregationum, libris, opusculis.
6. De Directore Dioecesano, Provinciali, Nationali, de foederationibus Congregationum, etc.
7. De relationibus Congregationum cum aliis societatibus, praecipue cum Iuventute Catholica, cum Conferentiis S. Vincentii a Paulo, cum Societate Sancti Nominis (in America Septentrionali, etc.), cum Tertiis Ordinibus S. Francisci, S. Dominici, etc.

QUAESTIONARIUM C. (*Pro solis nostris Delegatis.*)

1. Quot sunt in territorio Provinciae Congregationes directae a Nostris, quot ab externis, quot circiter Sodales, pro quibus hominum classibus?
2. Quae sunt relationes Nostrorum ad Sodalitates tum nostras tum externas deque modis rationibusque promovendi Congregationes in illis regionibus secundum genuinum earum spiritum.

24.

10 octobris 1921.

Novus Societatis Secretarius et novus Procurator generalis renuntiantur.

AD OMNES PROVINCIARUM PRAEPOSITOS.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

Cum P. Petrus Tacchi Venturi, postquam Secretarium Societatis agens officia in eam contulit insignia turbulentissimis hisce temporibus, me rogasset, ut sibi liceret continuandae historiae Assistentiae Italiae se totum dedere, nos vero sentiremus agi de re magni momenti, quam Societas dudum exspectat, negotio cum PP. Assistentibus agitato, constituimus eius precibus satisfacere et P. Henricum Carvajal e Provincia Legionensi Secretarium Societatis creare.

Praeterea nobis visum est Procuratorem generalem P. Petrum Boetto e Provincia Taurinensi constituere relicta P. Alfredo Maertens bonorum temporalium administratione.

Commendo me ss. SS.

Romae, die festo S. Francisci Borgia, 10 octobris 1921.

Rae Vae

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

25.

26 novembris 1921.

De regulis modestiae exemplo S. Ioannis Berchmans sancte servandis.

AD SOCIETATEM UNIVERSAM.

REVERENDI PATRES FRATRESQUE IN CHRISTO CARISSIMI :

P. XTI.

Recurrente tertio saeculari anno, ex quo Sanctus Ioannes Berchmans e vivis ereptus est, tanta fuit, non solum in Belgio, ubi feliciter primam lucem aspexit, sed ubique terrarum devotionis laetitiaeque significatio, qua eum populus christianus est prosequutus, ut vere dixeris hunc praeclarum adolescentem a Deo novis iterum honoribus esse decoratum et iuvenibus tamquam exemplar, quod imitentur, denuo esse propositum. Quod non sine magna Dei miserentis Providentia contigit. Videmus enim nostris temporibus ubique eos magnis periculis esse expositos, plurimis vitiorum laqueis irretitos, vana rerum mundanarum specie illectos. Proinde si salvi atque incolumes esse velint, mentis oculos ad caelum convertant atque in omnibus vitae casibus ea exemplaria imitari conentur necesse est, quae Deus per Ecclesiae suae oraculum ipsis tamquam virtutis archetypos proponit, inter quos S. Ioannes Berchmans mirabili quadam eminet iucunditate.

Non potuit Societas Iesu iis vocibus, quibus undique S. Ioannes Berchmans conclamatur, non se sociare. Hinc mirum non est Patres nostros cum Romae tum alibi plurimum sua opera contulisse, ut huius tercentenariae festivitatis commemoratio, quam maxima posset iuventutis frequentia et apparatus magnificentia celebraretur. Quin imo initium laudum, quae hac occasione Sancto Ioanni Berchmans essent tribuendae, ipsa Societas fecit. Etenim antequam Patres Procuratores, ad Congregationem in Constitutionibus praescriptam anno praeterito vocati, discederent in suam quisque Provinciam, omnes ad sepulchrum S. Ioannis Berchmans se contulerunt, ut totius Societatis nomine pios quos habebant, in sanctum iuvenem sensus testarentur.

Ut iis initiis exitus essent pares, volui hoc anno saeculari iam in finem vergente hasce litteras ad universam Societatem

dare, quae essent tamquam corona et complementum omnium et quibus omnes vos ad Sancti Ioannis Berchmans imitationem hortarer.

* * *

S. Ioannis Berchmans vitam attente legenti apertum fit inter omnes virtutes, quas in eo admiramur, unam prae ceteris singulari quodam nitore resplenduisse. Nam ut in improbis certum vitium ceteris dominatur, sic in Sanctis una quaedam virtus eminere videtur, moderatrix ac domina ceterarum: estque ipsorum veluti character et propria dos. Hanc in Sancto Ioanne Berchmans fuisse merito dixerimus modestiam, qua omnes animi corporisque motus temperabat. Multi vitae puritate et amore in Deum illi sint pares: modestia tamen, qua aliorum animos incredibili quadam attractionis vi sibi devinciebat, facile nulli fuerit secundus.

Nec mirum nobis videri debet eum adeo huius virtutis laude floruisse. Tanti enim eam faciebat, ut manu propria suis usibus scripserit schedulam, in qua breviter quidem, sed perite de hac virtute disserit. Ac primo quidem distincte explicategue vim atque naturam modestiae describit, quam in eo sitam esse sibi videri dicebat, ut ea esset, quae omnes animi corporisque motus cum honestate ac decencia moderaretur. Deinde quae sibi exemplaria proposuerit declarat, Iesum nempe et Mariam, quorum divinam modestiam imitari conabatur. Enumerat denique ea, quibus haec virtus fulciri et eius observantia facilis reddi possit. Quae varia esse nobis aperit: amorem erga Societatem, erga Sanctum Parentem Ignatium, erga Beatissimam Virginem Mariam, erga Dominum nostrum Iesum Christum; necessitatem, qua iugiter sensus nostros mortificare cogimur, tum ut Christum imitemur, tum ut haec nostra mortificatio piaculum sit pro praeteritis immodestiae peccatis; momentum harum regularum ad vitam interiorem hominum Societatis Iesu propriam consequendam, eo quod, inquit ipse, modestia nihil efficacius, ut Deum in omnibus rebus tamquam nobis praesentem intueamur, atque adeo ut spiritu collecti vere vitam interiorem vivamus; efficaciam modestiae, ut et Societatis et nostri omnium bonus odor ubique spargatur, longe a nobis repellendo quidquid vel umbram periculi castitati nostrae afferre possit; proximorum aedificationem, quia per modestiam peculiaris quidam virtutum

nitur elucet in membris nostris, quae caeleste quid proximos ad virtutem inpellens spirant; ipsa denique vitae laetae suspicionem a nobis arceat, reverentiam et amorem fidelium nobis conciliat, nos ipsos dignos, cautos, nostri dominos, humanos, invicem praevenientes facit.

Ex quibus omnibus apparet quam imaginem modesti Socii Iesu sibi effinxerit S. Ioannes Berchmans: nempe eandem quam S. P. N. Ignatius in regulis modestiae descripsit; eandem quae Christi sectatorem decet quaeque proinde nihil habet commune cum affectata et levi quadam profani hominis urbanitate: sed quae tota in christiana humilitate nititur, e qua tamquam e radice prodit et formam suam speciositatemque derivat. Est enim modestia sine humilitate velut corpus sine anima, quemadmodum et humilitas sine modestia est anima sine corpore.

Nec vero de modestia solum pulchre disseruit S. Ioannes Berchmans, sed eam, si umquam alius, ipse perfecte servavit.

Nam primo foedus cum oculis ipse suis pepigisse visus, ne quid circum, neve ante se, praeter eum intuerentur locum, in quem esset primo quoque gradu pedem promoturus: numquam eos erectos, numquam circum se coniectos, numquam foras emissos ac solutos esse patiebatur. « Incuriam in oculis, sic enim statuerat, tam domi quam foris custodiendis detestabor et exsecrabor ». Si quem in congressu ac sermone parum sibi cognitum obvium haberet, eos tantum erigebat, quantum opus esset, ut sciret quocum ageret: mox demum modeste humi submittebat. Quod si cum homine esset acturus, quem non ignoraret, ne sublati quidem tum in eum oculis, rem totam transigere solebat.

Neque vero minus quam oculorum accurata erat apud sanctissimum adolescentem ceterorum sensuum custodia. Quin et status eius et sessio et incessus et gestus et sermo, motus denique omnis cum oculorum verecundia de laude modestiae certare videbantur. Sive erat in templo, sive in cubiculo, sive versabatur in scholis, sive in triclinio, in quocumque demum erat loco, eadem semper illi animi corporisque rectissima temperatio fuit. Haec eius modestia, numeris omnibus perfecta, non poterat non oculos omnium atque admirationem ad se trahere.

Quid S. Ioannes Berchmans de modestia sentiret; quem locum huic virtuti inter reliquas daret, breviter in memoriam revocasse sufficiat.

* * *

Nec aliter S. P. N. Ignatius totaque Iesu Societas, a Sancto suo conditore bene edocta, senserunt et sentiunt.

Modestiae regulas condiderat S. Ignatius singulari cura et homines Societatis hac virtute excellere cupiebat. Quo die post multas fusas Deo preces cum lacrimis ipse has leges Societati primum promulgari voluit, iussit omnes, qui Romae tunc aderant, in certum convenire locum, sermonem audituros, qui de modestiae regulis a P. Lainez esset habendus. Consueverant Patres eadem hora, quae statim a prandio erat, quoddam subire tectum, honestae recreationis causa. Porro dum Lainez Sociis eo die alibi congregatis de modestia verba facit, repente tectum illud cum ingenti fragore corruit, eorum vitae aut certe incolumitati non parum damni allaturum, si ibidem perque id tempus, ut mos erat, versati essent. Sic sospitati Patres singulari Dei providentia, modestiae regulas, quibus id beneficii acceptum referebant, utpote probatas Deo et magni sibi faciendas duxerunt et suis posteris, ceu pretiosam hereditatem, relinquendas curarunt.

Primus autem earum cultor egregius severusque vindex fuit legifer ipse S. P. N. Ignatius, quem seipsum diceres conspiciendum praebuisse in speculo regularum, quas de modestia scripsit. Ita enim fuit gravibus ornatus moribus, ut nec manum nec oculum membrumve aliud sine causa et ratione moveret. In loquendo autem adeo consideratus et parcus, ut nullum plane verbum nisi consulto ac meditato proferret.

Iam qualis ipse erat, tales esse suos vehementer cupiebat atque, ut porro fierent, crebris adhortationibus instabat et defectus, a gravibus quoque Patribus commissos, impunitos esse non sinebat.

Ut e multis unum alterumve proferam exemplum, cum e Romano a se nuper instituto Collegio iuniores quosdam e Nostris in publico solutius ambulantes vidisset, castigandos curavit palam ac gravi oratione componendos, ut quem haberent insitum animis pudorem ac verecundiam, eum externo item corporis habitu prae se ferrent; et quoniam, teste Apostolo, spectaculum essent omnibus effecti, caverent etiam atque etiam ne supervacanea locutione, curioso oculorum intuitu aliove incondito gestu aut motu corporis quemquam offenderent, praesertim cum ea de re multa cum praecatione lacrimisque conscripta paulo ante praecepta promulgasset.

Alias, cum P. Oliverius Manaraeus, ei ceteroquin carissimus, mox ad regendum Lauretanum Collegium abiturus in venerandi Patris vultum, quem numquam postmodum fortasse erat visurus, oculos contra regulae praescriptum aliquantisper defixisset, imposita brevi prece quotidie recitanda, iussit eum de hoc defectu diligenter conscientiam examinare ipsumque certiore facere singulis saltem hebdomadis de impleta poenitentia deque suae emendationis fructu. Quod Manaraeus quidem fidelissime ac multa cum aedificatione per sesquiannum praestitit.

Et Ministrum, qui in Romana domo minus quam par esset exigeret a domesticis observantiam regularum modestiae, corripuit aliquando gravibus verbis Ignatius: « Septies ego, inquit, Dominum rogavi; septies fudi lacrimas, cum hasce regulas scriberem: et tu tam negligens es earum exactor! »

Ita sentiebat de his S. P. N. Ignatius: quem, a Deo illuminatum recte iudicasse quis dubitet?

Patris ad exemplum, Praepositi Generales ut semper et ab omnibus modestiae regulae magni fierent, gravissimis verbis institere atque, ut rei tanti momenti melius cautum esset, vigilem Superiorum diligentiam exstimulare nunquam neglexerunt.

Congregatio autem Generalis XX, a restituta Societate prima, peculiare super hoc decretum edidit, quod placet hic integrum referre, ut ea, quae de praestantia regularum modestiae dicta sunt, magis atque magis animis inhaereant. « Nemo nescit, inquit Congregatio, quantum cordi fuerit S. Patri Nostro regulas modestiae ab omnibus suis filiis quam accuratissime observari, quamque sollicite ab antiquis Patribus nostris fuerint custoditae. Ut hac in parte Societas renascens antiquae minime cedat vehementer exoptans Congregatio, praedictarum regularum exactissimam observantiam omnibus commendat et Superiores monet ne negligentes sint in re, quam S. P. Noster tanti momenti esse existimavit » (1).

Et Congregatio XXII in idem rediens, R^o Pⁱ Beckx, qui tunc praeerat Societati, commendatum apprime voluit: « Ut (verba haec sunt Congregatorum Patrum) modestiae regulae ab antiquis Patribus nostris tam sollicite observatae et renascenti Societati iam a prima Congregatione sua vehementer commendatae, diligentissime custodiantur » (2).

(1) d. 17.

(2) d. 44, n. 7.

Quae tam apertae, et S. P. Ignatii et PP. Generalium et Congregationum Generalium commendationes, cui Societatis filio non sufficiant, ut has leges maximi faciat?

Sed est praeterea aliquid ipsis intrinsecum, quod earum praestantiam vehementer commendat. Etenim si religiose fideliterque observentur, maximo erunt nobis adiumento ad finem duplicem nostrae vocationis consequendum.

Primum quidem ad propriam perfectionem. Cum autem dico ad id nos modestiae regulis iuvare, eo ipso assero perfectionem et sanctitatem in exteriori corporis habitu modesto ac decore non consistere: cum eam in cordis puritate et in amore Dei atque proximi sitam esse constet. Nihilominus negari nullo modo potest modestiam haud parum prodesse homini, ut vere sanctus et virtutibus praeditus fiat. Adeo enim arcte inter sese connectuntur spiritus et corpus, interior exteriorque homo, ut quidquid in altero est, statim in alterum derivetur.

Quare vera exterior modestia magnum est indicium atque argumentum interioris virtutis estque praeterea veluti corpus, quod illam sensibilem reddit. Nam ex doctrina Aquinatis inter angeli hominisque virtutem illud discriminis intercedit, ut virtus angeli, qui merus est spiritus, perfecta atque integra sit intrinsecus; sed virtus hominis, qui ex anima simul et corpore constat, principium quidem intrinsecus habeat, extrinsecus vero suam nanciscatur perfectionem. Atque adeo modestia est veluti flos et nitor virtutis, omnem eidem tribuens colorem et ornatum, quo sensu dicitur « corona virtutum omnium modestia ».

Imo vero, his maius aliquid dici potest. Neque enim solum est interioris probitatis nota virtutisque quaecumque insigne; verum etiam illius custos est atque praesidium. Quemadmodum enim natura nullas producit arbores sine foliis et sine cortice, quarum illa quidem ornamenta sunt, hic vero tutela, et quemadmodum nihil effecit unquam, cui non addiderit aliquid pro eiusdem ornatu et praesidio; similiter gratia, cuius operationes a natura non longe abludunt quaeque multo sunt perfectiores, in corde non gignit virtutem, quin addat etiam corporis habitum, de quo verba facimus. Modestia itaque cortex est qui medullam reconditam protegit, custos est atque praesidium internae puritatis, pietatis, innocentiae: quod si externum hunc corticem auferas, reliqua cito interire necesse est.

Atque in eundem prorsus sensum S. Gregorius docuit, ad custodiendam cordis munditiam, sensuum quoque disciplinam servandam esse (1). Et S. Basilius idem confirmans: « Studeamus, inquit, modestiae: nam studiis et exercitiis assimilatur anima: et qualis facit, talis formatur et figuratur » (2).

Iam quis dubitet modestiam multum conferre ad coniunctionem familiaritatemque cum Deo stabiliendam atque adeo ad fovendum spiritum orationis, in quo maximum cernitur consequendae perfectionis nostrae adminiculum? Nam praecipuum, quod orationi obstat, impedimentum est effusio animi in exteriora, quae fit, ut homo nec sibi, nec Deo praesens, sed negotiosis curis distentus ac perpetuo inter creaturas divagatus, vix umquam ad orationis subsidium convertatur, spirituales animae vires instauraturus eaque impetraturus, quae sibi maxime necessaria forent ad solidarum virtutum semina pectoribus inserenda insertaque fovenda. « Quod si haec vis ad mentem in Deo colligendam, inquit R. P. Beckx, in omnibus quae ad religiosam observantiam pertinent regulis inest, praecipue tamen hoc loco illae commemorandae sunt, quibus decens externi hominis compositio et modestia religioso viro digna a S. P. Ignatio describitur. Hae enim cum sedulo servantur, oculorum et aurium portae ac lingua ipsa custodiuntur faciliusque animi motus, quandoquidem exterius prodire prohibentur, compesci solent; quo fit ut mens, in pace et humilitate interna conservata, cum Deo et sanctis eius sine impedimento conversari possit » (3).

Nec mirum iam cuiquam videri debet tantam efficientiae vim modestiae regulis inesse ad proximorum salutem obtinendam, qui alter est nostrae vocationis finis. Nam eo maior erit vis nostra in hunc finem, quo maior erit nostra coniunctio cum Deo, quo perfectius in nobismetipsis imaginem Iesu Christi referemus. Iam modestiae regulae huc tendunt ut « vita Iesu manifestetur in corporibus nostris » (4) ut Christo similes simus interius et exterius. « Igneum quid atque sidereum, inquit S. Chrysostomus de Iesu Christo, radiabat in oculis eius et divinitatis maiestas lucebat in facie, ita ut omnes incredibili quadam suavitate attraheret » (5).

(1) *Moral.*, lib. II, c. 1.

(2) *Serm. de humil.*

(3) *Epist. Praep. Gen.* (Bruxellis, 1883) III 303.

(4) *II Cor.* IV, 10.

(5) *Hom. in c. 21 et c. 9 MATTH.*

Hoc divinum speculum sibi ante oculos S. Ignatium proposuisse cum modestiae regulas conderet, non est dubitandum. Volebat S. Parens ut filii Societatis, quibus nullam vestem externam praescripserit, qua a ceteris religiosis distinguerentur, hoc uno externo corporis modesto habitu, ad imaginem Christi quam verissime efficti, dignoscerentur. Existimabat enim nec fallebatur, ita fieri posse ut non solum ii, qui suis colloctionibus et praedicationibus proximos ad virtutem movent, divinum illum Societatis finem « ad maiorem Dei gloriam » procurarent; sed etiam alii omnes Societatis filii id ipsum facerent, sola sua praesentia, solo aspectu, sola exteriore corporis gravitate divinam Iesu imaginem referente et quidem efficacius, quam si aspera veste induti se conspiciendos praeberent.

Refert autem imaginem Iesu modestus homo; exterius quidem, externam illius figuram imitando, interius autem, mortificationem Iesu in corpore suo circumferendo. Hanc vero mortificationem, quam semper quaerere, infinitis propemodum Constitutionum locis nobis praecipitur, magnam partem contineri Ignatianis de modestia regulis nemo negaverit.

Re quidem vera, quid aliud facimus, cum fideliter religioseque eas regulas servamus, quam nosmet semper vincere et abnegare et veterem hominem crucifigere? Magnum est, imo maximum hunc veterem hominem constanter vinci a nobis. Nec sane exiguae virtutis indicium est sic cohibere oculos, ut numquam exerrent; sic linguae temperare, ut ne verbulum quidem inconsulto proferatur; sic manus, sic faciem, sic membra denique omnia componere, ut gestus nullus non decorus deprehendatur. Imo vero in his minimis non defecisse est res fecisse maximas. Hoc est enim animum vicisse suum, quod est victoriae genus nobilissimum. Hoc est corpus sub iugum misisse et incommodis affecisse plurimis, qui est poenitentiae modus exquisitus. Hoc est, ut verbis utar Apostoli, vere mortificationem Iesu circumferre (1), hoc est vitam Iesu manifestare in corpore nostro, qui est laudatissimus Sanctorum omnium triumphus.

Hinc constat ad alios in Dei cultum pertrahendos atque ad eorum cor movendum iisque virtutis ac sanctitatis desiderium incipiendum, externum oris habitum modestum plurimum conferre. Saepe sine vocis quidem ope, per solam modestiam fructuosissime praedicamus: quippe facunda concio modestus homo; cuius vel ipsum silentium est quovis sermone praestantius atque ad homines per-

(1) Cf. *II Cor.* IV, 10.

movendos flectendosque copiosa quavis disputatione valentius. Ti enim plerique homines sunt, qui plus oculis credant quam auribus; neque tardius tantum, ut poeta docuit, sed et minus animum penetrant audita quam visa. Quare si Christum cum fructu praedicare volumus, Christum non ore solum, sed magis vita et moribus exhibere debemus. Propterea severo iussu clamat Apostolus: «Glorificate et portate Deum in corporibus vestris» (1). Et iterum: «Modestia vestra nota sit omnibus hominibus» (2). «Rogamus vos, fratres, ut abundetis magis, et operam detis, ut quieti sitis, et ut vestrum negotium agatis, et operemini manibus vestris, sicut praecepimus vobis, et ut honeste ambuletis ad eos, qui foris sunt» (3). «Providentes bona, non tantum coram Deo, sed etiam coram hominibus» (4).

Quod cum Societas quotidiana fere experientia compertum haberet, iure merito traditas sibi a Sancto Institute leges de modestia ceu christianae humanitatis urbanitatisque codicem optimum sancte servavit eoque tamquam certissima norma fructuose agendi cum proximis semper usa est.

Nec illud quidem sine magno ipsius Societatis emolumento. «De antiquis nostris Patribus sic accepimus, inquit R. P. Beckx, tacita eos sui exempli hortatione plurimum valuisse et ad ostendendam errantibus veritatis semitam, et ad excitandum in aliis cum mundi contemptu perfectioris vitae desiderium, et ad toti denique Societatis nostrae Instituto permagnam conciliandam venerationem. Talis scilicet in illis inerat totius oris et corporis conformata ad modestiam compositio, ut in publicum prodeuntes fere quinam essent noscerentur a solo aspectu» (5).

Est igitur modestia duplicis Societatis finis obtinendi aptissima ratio.

* * *

Nunc iam despici potius debent, quam examinari quae contra modestiae regulas parum considerate obici solent.

Auditur nonnumquam eas minoris esse momenti, novitiorum magis quam hominum, qui virtutibus exercendis consenuerunt,

(1) *I Cor.* VI, 20.

(2) *Philipp.* IV, 5.

(3) *I Thess.* IV, 10-11.

(4) *Rom.* XII, 17.

(5) *Epist. Praep. Gen.* III, 69-70.

propriam; aliquam earum esse utilitatem initiis vitae religiosae, non autem deinde: veteranos religiosos solidarum virtutum exercitio utilius vacare, quam iis tricis, quae apostolicos labores potius impediunt quam iuvent.

Huic obiectioni iam obviam ivit P. Virgilius Cepari in epistola, quam ad Patres Provinciae Belgicae dedit, vitam S. Ioannis Berchmans iis dedicaturus: « Ego autem, inquebat, in eo me esse ordine religioso intelligo, in quo (quae Dei gratia est) res parvae seu in bonum seu in malum, magni ducuntur, ut absoluti perfectique religiosi efficiantur. Et Sanctus Ignatius, auctor ordinis nostri, tanti res etiam exiguas facit, ut in modestiae regulis certa det praecepta, quemadmodum nos deceat tenere aut movere caput, frontem, oculos, nasum, labia, manus, pedes, vestem denique, totumque corporis habitum moderari; ad quas minutissimas res descendunt viri sancti, ut hominem faciant omnibus numeris perfectum » (1).

Scimus profecto quanti fecerit S. Ignatius modestiae regulas, quae eas cura scripserit, correxerit, quae severitate illarum fuerit exactor et vindex. Scimus eas scriptas fuisse non a viro, qui tunc primum vitae spiritualis fundamenta poneret, qui media ad sanctitatis assecutionem ponderare nesciret, qui proinde nimium valoris praescriptionibus quibusdam externis, severioris cuiusdam disciplinae speciem prae se ferentibus tribueret. Ex historia enim constat has regulas S. Ignatium scripsisse, cum ad vitae finem proxime accedens multasque res expertus, quid suo ordini suisque alumniis magis conveniens esset cognovisset, cum scripto Exercitiorum libro atque Constitutionibus vellet ut hae regulae essent tamquam sui operis complementum, tamquam fastigium spectabile quod Societatis aedificio esset imponendum, tamquam nota quaedam et signum, quo filii sui agnoscerentur et in externo quoque habitu fierent « unius coloris et similitudinis » (2), denique tamquam firmissimum praesidium, quo contra omnes diaboli incursus sese defenderent.

Sensus enim nostri portae sunt, per quas mors subit animum. Claudii igitur debent, si vitam amittere, si peccato succumbere nolimus. « Sunt nimirum sensus nostri, inquit pulcherrime R. P.

(1) *Vita S. Ioannis Berchm.* Ed. Lovanii, typis C. F. Fonteyn, 1853, p. 9.

(2) *Ex. Gen.* c. 2, n. 6.

Beckx, quidam veluti aditus, per quos obviae qualescumque extrinsecus irrumpunt rerum imagines, quae intus incaute aliquando receptae aut quietem conturbant aut mentis munditiam inficiunt aut, quod gravius est, propensionem sibi aliquam voluntatis student suffurari.

Quantam enim inordinationem ciere non valet vel unus imprudentior obtutus!... adeo, ut purum et incorruptum animum conservare nemo diu possit, qui continuam circumspectionem et sedulam in sensibus refrenandis vigilantiam adhibere non assueverit » (1).

Recte dictum; diuturna namque experientia compertum habemus sine modestia non solum nullam veri nominis virtutem consistere posse atque adeo nullam perfectionem, sed omnia potius mala esse timenda. Quapropter de regulis modestiae id ipsum affirmare posse censemus, quod vir gravissimus de regula 11 Summarii asserebat: harum regularum perfectos executores, perfectos etiam esse Iesu Socios; eos qui, quantum in ipsis est, eas observare conantur et de negligentibus commissis dolent atque emendationem proponunt, licet nondum perfectos, bonos tamen esse religiosos et ad perfectionem concitato gressu accedere; eos vero qui has regulas nihil faciunt nullamque earum curam habent, non solum verum Socii Iesu spiritum exuisse, sed in proximo periculo esse ipsam Societatem Iesu relinquendi. Timide enim primum atque haesitanter veniale peccatum admittunt harum regularum transgressores, mox maius aliquid audent; tum minimi maxima faciunt; paulatim periclitari vocatio incipit; denique ad praecipitum itur, ubi prius religiosa modestia exuitur.

Periculum autem eam exuendi, maximum esse nostris temporibus, nimis aperta res est. Ex hodiernis enim rerum adiunctis peculiare periculum pro animi puritate conservanda suboritur. Tanta enim rerum spectabilium multitudo, quae animum quaecumque videndi cupidum incredibili vi sollicitant, tanta sive in loquendo sive in vestiendo licentia, quae quoquoque, maxime vero in magnas urbes grassatur, non possunt non in malam partem magnam vim habere.

At negari non potest, dixerit fortasse quispiam, harum rerum malus iudex, modestiae regulas minutas esse nimis, nimis rigidas,

(1) *Epist. Praep. Gen.* III, 67 sq.

atque facilitatem et iucunditatem in externo corporis habitu prorsus impedientes.

Qui hoc obicit, ignorare prorsus videtur animi humani naturam atque modum, quo in eo habitus gignuntur; nescit prorsus multa opus esse exercitatione, ut quis cum facilitate et iucunditate artem aliquam exerceat. Nemo enim in scribendo, in perorando, in pingendo fit summus, qui prius multa litura opera sua non coercuerit nec saepe in dicendo se exercuerit nec lineas propemodum infinitas duxerit. Horum omnium mira illa facilitas multis conatibus atque sudoribus in minutissimis artium regulis observandis fuit acquisita. Nec impune haec artium principia negliguntur; sunt enim via, qua ad culmen necessario est eundum. Sic modestia, quae virtus quaedam est, omnium motuum animi corporisque moderatrix ac reatrix, non acquiritur sine sollicita atque continua cura minimarum rerum, quarum S. Ignatius meminit. Adlaborandum erit primis vitae religiosae annis, donec multiplicatis actibus animus assuescat sic incedere, sic loqui, sic manus, caput, reliqua corporis membra movere, ut corpus nostrum imaginem quamdam in se referat illius modestiae, quam D. N. Iesus Christus in corpore suo exhibebat. At quod rigidum forte initio fuit, sic deinde naturam imitabitur, ut ad eius exemplum sine vi, imo magna cum facilitate et cum quadam etiam voluptate et iucunditate fiat.

Verum, nonne maiore libertate procedere debemus, si hac nostra aetate proximos austera nostri corporis figura, urbanitati et comitati non valde consentanea, a nobis elongare nolumus?

At haec quam falso dicantur nemo non videt. Etenim modestia, quae vera virtus sit, non solum urbanitatis et comitatis non est inimica, sed vera urbanitas nulla esse potest sine modestia. Cum ea autem si coniungatur, fit quaedam urbanitas amabilis, fucata illa profani viri propria longe sublimior, quam non reformidant homines, sed amant: vident enim eam mutuari speciositatem suam ab illo, qui speciosus fuit prae filiis hominum, divinum divinae modestiae speculum, quo nihil perfectius dicere aut cogitare possis.

Hac modestia quasi veste quadam induti, mundanas formas a nobis arcebitur. Quas utinam omnes Societatis Iesu filii vitarent! Non daretur locus querelis nonnullorum, qui censent aliquos e Societate quamdam prae se ferre mundani hominis speciem, sive in vestibus, sive in incesu, sive in capillorum nimio cultu, sive in suffimentis, sive in aliis similibus rebus, quae, praeterquam quod

nostrum vitae genus plane dedecent, illud etiam habent, quod saepe tamquam munuscula accipiuntur non sine magno detrimento et simplicitatis et prudentiae et castitatis.

Iis omnibus malis obviam itur, si modestiae regulae servantur, quarum est, non solum exteriores corporis defectus corrigere, sed praecipue illam dignitatem et splendorem nobis conferre, quae religiosi viri propria sunt et proximorum saluti atque aedificationi necessaria.

Quo fit ut hae sanctissimae regulae nostris temporibus vel maxime sint observandae.

* * *

Quapropter cum divina Providentia factum sit ut in hoc idem tempus S. Ioannis Berchmans tria post saecula ab eius obitu faustissima ad nos rediret memoria, volui omnes vos, Reverendi Patres et Fratres in Christo carissimi, eius exemplo ad religiosam Societatis modestiam summo studio colendam excitare.

Novitii ab ipsis vitae religiosae exordiis ad modestiae regulas primam aetatem effingant recentesque animos divina illarum fragrantia ita penitus imbuant, ut se mutuo considerantes in devotione crescant, Deumque Dominum nostrum laudent (1), quem in aliis, ut in illius pulcherrima imagine agnoscere studeant, in eaque laude et cognitione, quoad vixerint, perseverent.

Scholastici iam susceptam modestiae disciplinam iugiter ac diligenter excolant; haec enim perstantis fervoris index erit, humilitatem inter scholasticas exercitationes maioribus periculis obiectam tuebitur, nascentes appetitus sensualis igniculos rore angelicae puritatis exstinguet.

Patres comparatam sibi, non sine labore, per longos suae institutionis annos, ad leges S. P. Ignatii animi corporisque temperationem, finibus ipsius iuvenilis aetatis concludi ne sinant, sed suum potissimum faciant illud sancti nostri iuvenis effatum: « Si tibi est cordi honor Societatis, sit tibi cordi modestia ». Per hanc enim homines iudicant Christum in sacris praeconibus et esse et loqui, arcentur innumera vitae apostolicae pericula, Nostris exemplum imitandum et externis aedificatio omni eloquentia efficacior comparatur.

(1) *Summ. Const. reg.* 29.

Carissimi denique Fratres Coadiutores persuasum sibi habeant devotionem, animi quietem, tractabilitatem, verbo omnes virtutes, quibus illorum gradus describitur atque efficitur Societatis optatissimum levamen et decus, modestiae regulis custodiendis non solum manifestari, verum etiam conservari et mirum in modum augeri.

Omnes itaque magni faciamus has leges quas sancti viri tantopere aestimarunt; omnes illarum menstrua lectione simul cum aliis regulis, ut mos est multarum Provinciarum, delectemur; omnes attenta meditatione supernaturalem earundem vim consideremus, ut ita praecepto D. N. Iesu Christi fideliter pareamus: « Sic luceat lux vestra coram hominibus ut videant opera vestra bona et glorificent Patrem vestrum, qui in caelis est » (1). Hic sit huius centenariae commemorationis fructus, ut eum imitari non pigeat, quem celebrare delectat.

Omnia vestrum SS. Sacrificiis et precibus me enixe commendo.

Romae die festo S. Ioannis Berchmans, 26 novembris 1921.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

(1) MATTH. V, 16.

II. — PRO PROVINCIIS AC DOMIBUS

26.

26 novembris 1920.

Constituatur tota Italia coetus Propagatorum Apostolatus Orationis et Consecrationis Familiarum.

AD OMNES ITALIAE PRAEPOSITOS PROVINCIALES.

REVERENDO IN CTO. PADRE:

P. XTI.

Già prima del recente Congresso Nazionale dei Direttori dell'« Apostolato della Preghiera » e della « Consacrazione delle Famiglie al S. Cuore di Gesù », fin da quando il *Messaggero* italiano del S. Cuore passò sotto la redazione dei Padri della Compagnia, e molto più da che la S. Sede degnavasi affidare in Italia all'« Apostolato della Preghiera » anche la « Consacrazione delle Famiglie », era mio vivo desiderio che si organizzasse con uniformità di metodo un intenso movimento per la propaganda delle due opere, sì benedette da Dio e così feconde di frutti.

Il primo Congresso Nazionale, tenutosi a Roma, dal 15 al 17 ottobre decorso, il cui esito consolante superò le comuni previsioni, è un'ulteriore conferma del bene immenso che mediante l'« Apostolato della Preghiera » e la « Consacrazione delle Famiglie » si può fare alle anime, alla Chiesa, alla patria, quando si proceda d'accordo in una benintesa organizzazione.

La parola poi, per noi autorevolissima, del Sommo Pontefice, che c'invita a questo genere di lavoro, e nell'ambito stesso dell'« Apostolato della Preghiera » ci apre nuovi orizzonti, è uno sprone di più a farci rompere ogni indugio.

Dopo maturo esame, stimo opportuno esporre a V. R. il piano che si potrebbe, con l'aiuto del S. Cuore e con la buona volontà delle Province, utilmente attuare.

Lo scopo nostro è di condurre al Cuore SS. di Gesù, con l'umile opera nostra e la sua benedizione, quante più anime possiamo; è di ottenere ch'egli regni nei singoli uomini, nelle famiglie, nelle officine, nei Comuni stessi dell'intera nazione, in mezzo della quale Gesù Cristo volle risiedesse il suo Vicario in terra; è di accendere fra tanti bollori di passioni e di sfrenate cupidigie la santa fiamma

apostolica ch'egli venne ad accendere in mezzo agli uomini e tanto brama si apprenda loro e divampi.

A conseguire un fine sì alto e sì vasto crediamo sia mezzo efficacissimo l'« Apostolato della Preghiera » e la « Consacrazione delle Famiglie », e però vorremmo con un'azione ben ordinata ed efficace, ma in pari guisa e secondo l'esempio del Divino Maestro umile e punto nulla clamorosa, stabilire queste due opere per tutta l'Italia, nelle sue 280 diocesi e nelle migliaia di parrocchie, dalle più remote sull'Alpi e sugli Appennini alle più vicine del piano, tra i vortici della vita cittadina, dove tanti traviano e periscono lontani da Gesù. Vorremmo, con l'aiuto del Signore, non già destare solo un fervore passeggero, comechè nobilissimo, ma creare uno strumento potente che tenga sempre vivo questo santo fuoco, anzi viepiù l'avvalori per illuminare e rinfocolare lo zelo dei singoli, delle famiglie, della società.

Tre cose appariscono necessarie per la felice riuscita di qualsivoglia opera, quando il suo campo si estenda.

La prima è una salda unità d'azione, che non devii dal fine cui si mira, e non confonda i mezzi che si devono usare.

La seconda è una certa agilità nell'organizzare, che lungi dal rendere l'opera immobile e molto meno dall'impedirla nei suoi movimenti, l'aiuti e la spinga innanzi, eccitando le lodevoli e sante iniziative personali, locali, regionali, nazionali.

La terza è una cooperazione fervida di tutti, nel grado che ciascuno può, per agevolare il raggiungimento dello scopo prefisso.

Per assicurare l'unità d'azione ed evitare lo spreco delle forze nonchè i nocivi devianti, il centro delle due opere, come il S. Padre desidera, deve rimanere a Roma. Tutti quelli che coopereranno a quest'impresa, avranno cura di tenersi in continua e stretta unione con questo centro, aiutandolo di consiglio e di azione, seguendone fedelmente le direzioni, divulgandone le stampe, rimuovendo secondo le proprie forze tutto ciò che potrebbe essere di ostacolo all'incremento dell'opera. Anch'io in modo particolare seguirò e aiuterò più d'appresso l'attività del centro.

Ma il centro non basterà, se non abbia in tutto il paese operatori fedeli e zelanti. Perciò vorrei che V. R., per quanto riguarda la sua Provincia, designasse ufficialmente un Padre che si occupasse in modo particolare della diffusione e della propaganda dell'« Apostolato della Preghiera » e della « Consacrazione delle Famiglie », più che altro nel territorio della sua Provincia.

Questo Padre non dovrebbe anzitutto andare sfornito delle qualità seguenti, vale a dire: dovrebbe essere ottimo religioso, buon predicatore, discreto e giudizioso organizzatore.

È indispensabile poi ch'egli a queste opere consacrì tutte le sue forze fisiche e morali; e che per conseguenza non sia distratto dai Superiori dal suo principale ufficio, con altre incombenze e ministeri i quali non bene si accordano col medesimo.

Occorre inoltre che le conosca, o si metta in grado di conoscerle a fondo, tanto dal lato ascetico e oratorio, quanto dal lato canonico-giuridico.

Egli dovrebbe eziandio, procedendo di piena intesa col proprio Provinciale, scoprire, stimolare, dirigere le energie, di che sono capaci i soggetti della Provincia, per formare fervorosi apostoli del S. Cuore, i quali, o nei nostri Studentati,

o nei Collegi, o nei vari ministeri della Compagnia, promuovano l'« Apostolato » e diffondano la « Consacrazione ». Dovrebbe anche aiutare i Nostri e i sacerdoti secolari a stabilire e nello stesso tempo sviluppare queste opere, indicando i mezzi che l'esperienza dimostrò più efficaci a tal fine. Siccome un simile ufficio è importantissimo, conviene che non si ometta di notarlo nel Catalogo con una formula somigliante a questa: Promotor Apost. Orat. et Cons. Fam.

Infine dovrebbe comunicare intimamente e frequentemente con la Direzione di Roma, e pel maggiore accordo con essa converrebbe che fin da principio, insieme coi prescelti dalle altre Province, passasse alcune settimane in Roma, presso la Direzione medesima.

Essendo poi desiderabile che questa nostra santa campagna si cominci quanto prima, per essere il momento propizio e il bisogno sommo, prego V. R. di volere, col consiglio de' suoi Consultori, il più presto possibile assegnare il Padre per questo ufficio, affinchè senza soverchio indugio se ne venga in Roma, per aiutarci anche co' suoi pareri a stabilire più in particolare il modo di procedere per raggiungere il fine desiderato.

Però questi padri, ancorchè ottimi, non potranno eseguire il grande disegno d'una viva e stabile organizzazione, se non verranno aiutati da numerosi e ben scelti zelatori e zelatrici.

Per l'amore adunque che tutti portano al Cuore SS. di Gesù, per lo zelo della salvezza delle anime e del bene così della Chiesa come della Società, nella quale viviamo, per quella fede che abbiamo nelle copiose benedizioni cui l'ubbidienza attira sopra di noi, supplico tutti a volersi prendere a cuore questa divina missione, ed aiutarla con ogni potere, ciascuno secondo le proprie forze e la grazia che Dio Nostro Signore gli comunicherà, pronto nel tempo stesso a cedere ad altri il proprio posto, quando ciò fosse necessario per mantenere l'unione strettissima, che è il segreto della forza. Con questa purissima intenzione tutti seguano la chiamata del Cuore SS. di Gesù, tutti scendano in campo per lui, cosicchè in ogni incontro i missionari vi spendano la parola apostolica, gli operai vi applichino i santi ministeri, gli scrittori vi consacrino la loro penna, gli addetti ai Collegi vi adoperino le sante industrie, gli Scolastici v'indirizzino la loro religiosa e scientifica preparazione, i Fratelli Coadiutori vi aggiungano una più assidua e umile preghiera; sì, tutti discendano in campo, e a ciascuno sia anima dell'azione e dei desideri lo zelo del cuore, quello zelo interno e nascosto che sulle ali della orazione si sobbarca ai più grandi sacrifici per lenire le miserie del mondo.

Studiamoci ancora con una grande carità, con l'umiltà e con l'esempio di una perfetta abnegazione di noi medesimi di cattivarci l'animo del clero secolare e principalmente dei parroci e dei Rettori de' Seminari, affinchè chiaramente vedano e intimamente sentano, che noi non cerchiamo altro che il loro vantaggio spirituale e quello delle anime ad essi affidate.

Ecco, Reverendo Padre, quanto ho creduto nel Signore di doverle esprimere. Nessun'opera mai che fosse grande, e principalmente nessun'opera di Dio, si è compiuta senza sacrificio. Perciò anche questa esige sacrificio e lo domanda in primo luogo ai singoli Superiori locali e Provinciali, ma il sacrificio non recherà danno nè alle case nè alle Province, anzi diverrà per loro e pei soggetti fonte di benedizioni tanto più copiose, quanto più ciascuno sarà liberale nel favorire queste due opere per una più ampia e più metodica diffusione del Regno del S. Cuore.

Non dimentichiamo il detto del N. S. P. Ignazio, che un'opera grande vale più di cento piccole. Appunto a quest'opera grande dell'« Apostolato della Preghiera » e della « Consacrazione delle Famiglie », opera eminentemente spirituale e sociale, tutta propria della Compagnia, ci chiama il S. Cuore di Gesù, il quale non ismentisce il suo amore per noi; ad essa c'invita il Vicario di Cristo, mentre i Sacerdoti Direttori aspettano da noi guida ed aiuto, e le anime buone se ne ripromettono frutti abbondanti per la rigenerazione del popolo, in estremo bisogno di Gesù Cristo.

Per quest'opera grande dobbiamo essere pronti, se occorra, a lasciarne altre piccole che sminuzzano le nostre forze purtroppo limitate, e anche, lo ripeto, ad incontrare qualche sacrificio.

Aspetto dunque dai Prepositi Provinciali, dai Superiori locali, dai singoli Padri questa attiva cooperazione per un solido incremento in Italia del Regno del Sacro Cuore, mediante le due forme, sì provvidenziali ed efficaci, dell'« Apostolato della Preghiera » e della « Consacrazione delle Famiglie ».

Se si metteranno e volenterosamente in pratica i suggerimenti nella presente lettera indicati, sarà in breve tempo pronta « la falange — sono parole di S. S. Benedetto XV nel discorso del 17 ottobre — dei figli di S. Ignazio, che ora più che mai dovranno correre dall'un capo all'altro del paese, per costituire i nuovi Centri delle opere stesse ».

Mi auguro con tutto il cuore che le Province d'Italia non tardino a dare questo proficuo e luminoso esempio, e che esso venga quanto prima imitato nelle altre nazioni.

Con tale speranza, in unione dei suoi ss. SS. mi dico

Roma, festa di S. Giovanni Berchmans, 26 novembre 1920.
di V. R.

Servo in Cto.

WŁODIMIRO LEDÓCHOWSKI
Prep. Gen. d. C. d. G.

27.

6 Ianuarii 1921.

Provincia Germaniae dividitur.

DECRETUM.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

PRAEPOSITUS GENERALIS SOCIETATIS IESU.

Quae Provinciae Germaniae divisio ex multis annis praeparata litteris 13 nov. 1917 ita inchoata est, ut regio meridiana Viceprovinciali eo fere modo administranda traderetur quo Superior Missionis suam Missionem gubernat, eam nunc tandem duabus sui iuris Provinciis constituendis perfici et posse et debere censemus. Iam enim Provincia perfecte dividi potest, quia bello composito conditio publica satis stabilita videtur; et perfecte dividi debet, quia labores in parte

meridiana ita prospere evolvuntur, ut plenae auctoritatis Superiorem maiorem requirant.

1. Postquam ergo hoc tantum negotium denuo cum Romae tum in ipsa Provincia diligenter examinatum est et omnia quae eo pertinent a Praeposito, Vicepraeposito, utriusque consultoribus prudentissimam solertia atque admirabili plane consensione sunt apparata, auditis Patribus Assistentibus, invocato divino auxilio, pro nostri muneris auctoritate decernimus, ut Provincia Germaniae in duas dividatur, quae pristinis fere resumptis nominibus, Provincia Germaniae Superioris et Provincia Germaniae Inferioris nuncupentur.

2. Moenus flumen earum terras ita separabit, ut nulla neque regio neque dioecesis partim uni partim alteri adscribatur; ultra huius fluminis caput vero, orientem versus, minus ex situ geographico quam ex aequitate quadam distributiva fines constituuntur.

Itaque Germaniae Superioris erunt Bavaria, Wurtembergia, Badenia cum pago Hohenzollern, Status Hassiae (Hessen-Darmstadt, Dioecesis Moguntina), Vorarlberg cum Liechtenstein, eae partes Thuringiae quae Episcopi Bavarici iurisdictioni subsunt (Meiningen et Koburg), regnum quod fuit Saxoniae cum Altenburg et utraque terra principali Reuss (vicariatus apostolicus Saxoniae et praefectura apostolica Oberlausitz), denique « Missio Helvetica ». Item porro Missio Brasiliensis et, si eam obtinere contingat, Missio Poonensis.

Germaniae Inferioris erunt ceterae Germaniae partes atque Missiones Danica et Suecica et Iaponica; de ea autem Silesiae parte, de qua populiscitum mox habebitur, postea statuetur.

3. Socii ei Provinciae adscribentur in qua nati sunt, nisi ob aequas rationes in casu particulari ab hac regula discedendum Praeposito Generali videbitur; extra utramque Provinciam natis libera optio concedetur. Qui tempore separationis in aliqua alterutrius Provinciae Missione versantur, eo ipso huic Provinciae adscripti sunt. — In signum caritatis autem, quo omnes totius Germaniae Socii coniungebantur et coniunguntur, ii qui die 2 februarii 1921 in Provincia Germaniae erunt mutua inter se suffragia promittent; quare in utraque Provincia mortes annuntiabuntur. Multo etiam magis vivi alii alios adiuvere praesertim primis a separatione annis et in Missionibus studebunt.

4. Intra fines quos supra scripsimus unaquaeque Provincia tenebit domicilia omnia sive iam condita sive posthac condenda. Ex tribus autem domibus in Hollandia constitutis Domum Sancti Bonifatii Germaniae Inferioris esse patet, Collegium vero Maximum Valkenburgense et Domus tertiae Probationis secundum desideria ex utraque parte saepe atque instanter expressa manebunt interim communia; gubernatio autem ordinaria erit penes Praepositum Provinciae Germaniae Inferioris; professores Scholasticorum, quantum fieri poterit ex utraque Provincia desumendi, a Provincialibus communi consilio nominabuntur.

Pecuniae suo tempore ex aequo dividuntur.

Periodica quoque « Stimmen der Zeit », « Die Katholischen Missionen » et « Die Weltmission », « Mitteilungen », « Aus der Provinz » communia interim maneant.

•Singula quae in exsequenda hac decreti parte considerata venient a Provincialibus, auditis consultoribus, Praeposito Generali approbanda proponantur.

Hoc decretum die 2 februarii 1921, quo die in singulis domibus ad mensam

promulgandum erit, plenam vim suam secundum leges nostras habiturum esse pronuntiamus. R. P. Ludovicus Kösters ut Provincialis et R. P. Rembertus Richard ut Viceprovincialis iam independens suam quisque Provinciam regere interim pergat.

Sacratissimum Cor Iesu, cui antiqua Provincia per totum longi exsilii sui tempus indefessa fiducia pro reditu supplicavit, post reditum eadem memor et grata sollemniter se dedicavit, nunc autem utraque nova Provincia haud dubie denuo se dicatura est, per intercessionem Beatissimae Virginis et S. Ioseph, S. Patris Nostri Ignatii et B. Petri Canisii, fratres omnes, invitos sed tamen ad maiorem Dei gloriam libenter discedentes, genuinos Societatis filios conservet, ad parem sanctitatem efformet, pari zelo apostolico inflammet et post commune in terris exsilium ad unam individuum Societatem triumphantem perducatur in caelis.

Romae, die festo Epiphaniae Domini, 6 ianuarii 1921.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI.

L. † S.

Praep. Gen. Soc. Iesu.

IOANNES B. GOETSTOUWERS

Vicsecr. Soc. Iesu.

28.

27 ianuarii 1921.

Epistola Patris Nostri ad socios Provinciae Germaniae dividendae.

REVERENDI PATRES ET FRATRES IN CHRISTO CARISSIMI:

P. Xti.

Suavissima Divinae Providentiae dispositione accidit, ut decretum de dividenda Germaniae Provincia tamdiu exoptata atque praeparata eo tandem anno edatur, quo quartum a Beati Petri Canisii nativitate saeculum completur. Cum ergo Provincias sive mox separandas sive nuperrime separatas paucis de more alloquor, quid iucundius, quid utilius, quid magis consentaneum esse possit, quam praeclarum illum Germaniae Apostolum vobis, Reverendi Patres et Fratres in Christo carissimi, imitandum denuo proponere?

Itaque praelia Domini praeliaturi et bipartitis quasi copiis unam patriam sacro bello aggressuri, ut ab infidelitate moderna aut defendatis aut recuperetis regiones istas vix vobis magis quam omnibus nobis carissimas, quas B. Canisius vester ab haereticae pravitate invasione magnam partem vindicavit, inspicite et facite secundum exemplar. Imitemini imprimis eius indefessum zelum animarum, eximium Societatis amorem caritatemque fraternam, tria denique illa, quae simul et harum virtutum in eo fontes et apostolicae efficacitatis media constituebant: heroicam Domini et Ducis nostri dilectionem, miram erga SS. Cor Eius devotionem, tenerrimam in Beatissimam Virginem pietatem.

Sociis numerosis, diutino exilio non imminutis sed duplicatis, non fractis sed corroboratis, post reditum in patriam laborum campus feracissimus late patet, neque sane sine numine factum est, ut insperata haec restitutio cum summis Germaniae religionis quoque angustiis in idem tempus incideret. Quid istic prae-

stare valeatis, tribus annis proximis non ego solus sed universa Societas cum gaudio et admiratione cognovimus. Sed quanta praestanda remanent! Ite ergo, illuminate, incendite, inflamate omnia! Populo sedenti in tenebris oriatur lux magna per vos apostolos Illius, qui solus est vera Lux mundi et Sol iustitiae; cives dilabentes discordia vinculo inter se renascentis caritatis constringantur per vos apostolos Illius, qui est ipsa Caritas et novum dilectionis praeceptum discipulis suis exemplo et verbo praedicandum commendavit.

Beatus Petrus propriam quidem sanctitatem e latere Christi haurire potuit, omnibus SS. Cor Iesu revelatum nondum erat; vobis autem ipse Dominus Noster hoc medium efficacissimum ad frigescentia corda inflammanda non tantum concessit, sed commisit, sed vix non imposuit. Beato Petro devotio erga « Dulcissimam Dominam Nostram », populis Germaniae antiquitus atque penitus insita, utique validissimum instrumentum fuit ad priscam fidem vel conservandam vel redintegrandam, sed quanto gaudio exsultasset, si ei praesto fuissent, quae vobis praesto sunt Congregationes Marianae.

At ne his quidem aliisque nostrae aetatis novis adiumentis adhibitis finis vere exsurgat, nisi a caelo larga defluat benedictio et in terra laborum socii exsurgant quam plurimi. Quare assidua prece lacessendus est Dominus vineae, ut, vobis in sudore vultus irrigantibus, plantationi vestrae caelitus incrementum det et in multam messem suam multos quoque operarios mittat.

Praeter orationem autem duo praecipue sunt, quae et gratiam Dei nobis conciliare et vocationes ad Societatem gignere atque maturare soleant: religiosa Constitutionum nostrarum observantia et caritas fraterna. Atqui haec ipsa, Deo sint grates, antiquae istius Provinciae duplex est laus, exacta, inquam, disciplina regularis et mutuus fratrum amor: « Itaque, fratres, state et tenete traditiones, quas didicistis » (1), et quasi gemelli ex paterna domo in suam quisque propriam sedem discedentes hanc avitam hereditatem indivisam vobiscum efferatis, « O filii, aemulatores estote legis » (2), « o filioli, diligite alterutrum » (3). Sicut Constitutionum nostrarum a maioribus observata « perfectio hactenus spectabiles et amabiles nos mundo reddidit, omnique favore ac reverentia dignos » (4), ita haec sapientia perseveret vobiscum; et sicut omnes socii ex variis regionibus orti sed pietate in eandem matrem carissimam iuncti adhuc inter se fraterne amabant atque adiuvant, ita faxit D. O. M., ut, quae caritas in Provinciis separandis vigit, eadem in separatis perennis permaneat.

Tum demum adipiscimini id, quod hac divisione intenditur, et secundum post renatam Societatem Provinciae Germaniae saeculum non tantum numero sed etiam merito primum longe superabit.

Commendo me ss. SS. et OO.

Romae, 27 ianuarii 1921.

Omnium servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

(1) II *Thess.* II, 15.

(2) I *Mach.* II, 50.

(3) S. Ioan. Evang. apud HIERON. *Comment. in epist. ad Gal.* I, 3, c. 6.

(4) S. BONAVENTURA apud P. Mutium, Ep. 2 ian. 1617, *de oratione aliisque virtutibus*, n. 1. Epp. *Praep. Gen.* (Rollarii, 1909), I², 361.

29.

14 martii 1921.

Pater Noster decernit ut domus Divionensis (Dijon) Provinciae Campaniae addicta maneat.

AD P. ALOISIUM BONDUELLE
PRAEPOSITUM PROVINCIAE CAMPANIAE.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

Cum anno superiore 1920 Congregatio Provincialis Lugdunensis postulatam emisisset, ut domus Divionensis, nunc Provinciae Campaniae adscripta, restitueretur Lugdunensi, cuius pars fuit per tempus non mediocre sive antiquae sive restitutae Societatis, utrumque rogavi Provinciale ut, adhibitis uno vel pluribus peritis Patribus, cum debita diligentia historiae huius domus studerent, rationes simul colligerent, cur modo Campaniae modo Lugdunensi Provinciae hoc Societatis domicilium visum fuerit attribuere, denique perpenderent utrum graves adessent causae statum hodiernum a fere quinquaginta annis vigentem immutandi. Ambas relationes cum accepissem, negotium illud multum attenteque coram Domino consideravi censeoque convenire, ut domus Divionensis modo stabili et definitivo Provinciae Campaniae remaneat addicta, quod hisce decerno et cum R. V. et cum Praeposito Provinciae Lugdunensis communico.

Commendo me ss. SS.

Romae, die 14 martii 1921.

Rae Vae

Servus in Xto.
WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI
Praep. Gen. Soc. Iesu.

30.

4 maii 1921.

Cum Loyolae dies commemoretur, quo ante quattuor saecula S. P. Ignatius vulneratus est, Pater Noster, negotiis impeditus, ne ipse eo se conferat, insignes S. Ignatii reliquias per Praepositum Provinciae Romanae illuc ferendas curat.

AD P. IGNATIUM M. IBERO
RECTOREM COLLEGII LOYOLAEI.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

Intimum animi mei desiderium erat vobiscum Loyolae festa quadringenties anniversaria felicitis illius diei celebrare, quo S. Pater noster Ignatius, bellico tormento vulneratus, a divina Providentia, quae omnia a fine usque ad finem fortiter et suaviter disponit, ad procurandam maiorem Dei gloriam per Societa-

tem praesertim ab ipso condendam vocabatur. At cum non fuerit mihi concessum ut vestrae laetitiae parte praesens perfruerer, saltem animo vobiscum in celebrando hoc anniversario coniunctus ero, supplex S. Parentem nostrum orans ut gratia caelesti perculsi nobismetipsis in dies perfectius moriamur, ut unice maiori Dei gloriae vivamus. Hoc desiderio ipse per totam vitam suam flagrabat eoque filios suos ardere cupiebat atque adhuc exoptat, ita ut sperare liceat amantissimum Patrem nobis omnibus, praecipue hisce diebus, copiosa auxilia ad illud adimplendum a divina Maiestate esse impetraturum. Et cum Deus statuerit, ut cum ipso operemur precibus nostris ad caelestem gratiam obtinendam, et promiserit se nobis daturum esse quidquid amore invicem coniuncti ab ipso petierimus, vos rogo, optatissimi in Christo Patres ac Fratres, ut vos mecum consociari velitis in ista gratia impetranda coram insignibus reliquiis, quas meo nomine R. P. Carolus Miccinelli, Praepositus Prov. Romanae, ad vos affert. Sic enim sollemnia haec fient fons complurium beneficiorum tam vobis quam universae Societati, quae inde roborabitur ad praelia Domini fortiter praelianda contra potestates inferorum quae nunc vehementius forte quam tempore S. Ignatii Ecclesiam Christi animasque ipsius pretioso sanguine redemptas impetunt.

Romae, 4 maii 1921.

Vestrum omnium servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

31.

15 maii 1921.

Pater Noster missionarios Provinciae Missourianae recenter in Missionem Patnensem advectos salutatur atque exhortatur.

AD PATRES MISSIONIS PATNENSIS.

REVERENDI IN XTO. PATRES:

P. XTI.

Maximae mihi consolationi fuit et optimo me affecit sensu Provinciae Missourianae alacritas qua ipsa libenter et sine mora suscepit curam Missionis Patnensis nobis a Summo Pontifice concreditam. In votis iamdudum mihi erat primos apostolos Missionis americanae in India statim salutare, sed solummodo hoc die festo Pentecostes vos per litteras alloqui mihi conceditur. Spiritus Sanctus caelestibus donis vos largiter cumulare velit, ut opus apostolicum magno animo inceptum maiorem in dies gloriam Dei provehat. Suo ipse afflatu insitum propagandae fidei studium in cordibus vestris incendere, singulari suo ductu prudentiam religiosam inculcare, interioris vitae Auctor et Fons sanctitatis omnis amorem et gratiam vocationis vestrae augere, divinam efficacitatem vestris laboribus tribuere magis magisque pergat. Pulcherrimus sane laborum campus vobis committitur nec omnino incultus, cum Patres Capuccini per plures quam ducentos annos istam vineam Domini excoluerint eamque nunc solum reliquerint, ne tristissimi belli calamitatibus imminuti operi vix non succumberent; ex parte in eorum palaestram vos intratis. Sociorum quoque vicinae Bengaliae experientia

aliquantum frui poteritis, imo unus ex illis, indici apostolatus valde peritus, Episcopus vobis adest. Porro exemplum et memoria S. Francisci Xaverii animum vobis addet ad Evangelium Indis praedicandum.

Haud parva ergo sunt uberum fructuum auguria vobis colligendorum. Quod quidem obtinebitis ope gratiae divinae, unde tota efficacia vestrorum ministeriorum promanat, si modo secundum sanctam vocationem nostram et Constitutiones S. Patris Ignatii in propriam perfectionem incumbentes ea ad salutem proximorum adhibeatis quae nos cum Deo potissimum coniungunt et veluti instrumenta divinae manui accommodata efficiunt. Quare apud vos vigeant regularum custodia et studium virtutum religiosarum, praesertim orationis et sui abnegationis, ex quibus tantum roboris haurit verus apostolus Christi. Arduus et naturae ingratus est labor inter idololatrias rudes obeundus; initio saepe multum operae impendendum erit in rebus minimis factitandis, quae tamen aliquo modo ad Dei gloriam revera faciunt; tota vita divini legati ad ethnicos missi sacrificio conficitur et ipse crucem baiulando impendit pretium animarum Christo lucrandarum. Qui vero exoptant Dominum nostrum sequi aliosque ad eum adducere, parati sunt omnimodam sui immolationem acceptare.

Est nunc valde exiguus vester numerus et moderata debent esse ministeria, ne plura, quam quae vires perferre valeant, suscipiantur. Principio quidem lente omnino procedatur, donec locis et incolis bene cognitis apte et commode adhiberi possint ea quae iam experimento istis in Missionibus comperta sunt idonea. Patientiam magnam in omnibus rebus semper habete, quae maxime in rerum omnium exordiis necessaria est. Strenue studio linguarum animum applicetis, vestigiis S. F. Xaverii inhaerentes; notum est enim quam laboriose varias linguas indigenarum ille disceret. Magis utile erit minus vos externis occupationibus ad tempus dare, ut linguas necessarias optime percipere possitis. Prae oculis habeatis decessores vestros qui Missionis Indicae linguas summa industria cum callerent, gloriosa pagina historiam Societatis donarunt. Curetis quoque catechistas aliosque adiutores ex ipsis indigenis praeparare, ut et vos et auxiliarii vestri sermones familiares cum Indis queatis conferre. Quo intimius vitam mentesque pauperum ac rudium Indorum cognoveritis, eo certius faciliusque eorum animas Christo lucrabimini. Ne ergo sinatis vos Europaeorum cura a tradendo indigenis Evangelio distrahi. Caveatis quoque vos ab illo animi errore, quasi reputari liceat consuetudines Indorum ad sensus cogitationesque americanas mutandas esse; potius, regionis usibus quantum par est servatis, solidam vitae christianae institutionem incolis impertiamini.

Prima Missio Provinciarum Americanarum inter idololatrias fiat exemplar aliis et omnibus demonstret, quid Americani in hoc quoque laborum genere ad maiorem Dei gloriam facere valeant.

Apostolicus zelus, sincerus et fortis, regnum Christi hac ratione magnopere dilatabit. Deus Dominus noster ne cesset vobis assistere et laboribus vestris ad plurimas infidelium animas sacro baptismo abluendas benedicere.

Commendo me ss. Sacrificiis.

Romae, die festo Pentecostes, 15 maii 1921.

Omnium servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

32.

18 iunii 1921.

Nostri excitantur ad scribendum contra spiritismum.

AD ALIQUORUM PERIODICORUM CURATORES.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

Die 24 aprilis 1917 Sanctum Officium omnes christifideles monitos habere voluit, ipsis nullo modo licere, « locutionibus aut manifestationibus spiritisticis quibuscumque assistere, etiam speciem honestatis vel pietatis praeseferentibus... etiam cum protestatione tacita vel expressa nullam cum malignis spiritibus partem se habere velle ». Cum tamen Sancta Sedes cerneret periculum non propterea satis cessasse, rogavit ut Patres quoque Societatis ac praesertim scriptores nostri hoc argumentum in suis periodicis tractarent et omni quo possent studio illud decretum populis explanarent atque adeo urgerent.

Decretum scriptores invenient in *Actis Apostolicae Sedis*, IX (1917), 268, eosque hortor ut pro animarum salute hisce desideriis Sanctae Sedis cumulate satisfaciant.

Commendo me impense sanctis Sacrificiis.

Romae, 18 iunii 1921.

Rae Vae

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

33.

21 iunii 1921.

Instructio de usu aquarum medicinalium et balneorum.

AD OMNES ITALIAE PRAEPOSITOS PROVINCIALES.

ISTRUZIONE

INTORNO ALLA CURA DELLE ACQUE E DE' BAGNI.

Grande fu universalmente riconosciuta la carità della Compagnia verso i suoi infermi, siccome di colei che, tutta intenta a conservare in essi non solamente i propri figliuoli, ma gli apostoli di Gesù Cristo, fece suo motto particolare quella costituzione del nostro S. Padre Ignazio: Cura habeatur aegrotorum magna (1).

Tale infatti la troviamo, sia che consultiamo le testimonianze della domestica storia, benchè di tempi meno dei nostri progrediti nelle cognizioni de' metodi

(1) *Const.* III, c. 2, G.

igienici, sia che richiamiamo alla memoria ottimi Superiori, i quali ci governarono quando, in un giorno in cui sentimmo a noi stessi o vedemmo a qualche confratello venir meno le forze sotto il peso degli studi o tra le fatiche dell'apostolato, li ammirammo co' loro subordinati ufficiali attorno al letto del dolente provvedere e disporre le cure più materne. Era una bella gara di fede e di rassegnazione da parte del suddito, di amore e di sollecitudine da parte del Superiore; contento l'uno di abbandonarsi, nel totale olocausto di sè alla divina Maestà, alla provvidenza di chi per lui teneva il luogo di Dio, non risparmiando l'altro, anche nelle strettezze domestiche, ogni sacrificio per guarire o almeno sollevare il figlio che pativa.

Ma questa dolce e più che terrena armonia delle ore travagliate della vita è esposta oggi a essere turbata da note estranee e scordanti, da quelle, voglio dire, che persuadono una soverchia sollecitudine per la salute del corpo, la quale, figlia dello spirito mondano, solletica con facile lusinga la vita sensitiva delle moderne generazioni, attrae e informa a nuovi criteri la loro mentalità scambiando facilmente il comodo e il diletto con la necessità e la convenienza. Tutti sappiamo quanto oggi sia in voga tra gli uomini il ricorrere per lievi motivi a rimedi straordinari, moltiplicando stazioni sanitarie, bagni di mare, cure alle acque termali e minerali ed altrettali mezzi.

Il concorso però a valersi di questi mezzi e la consuetudine tanto diffusa non tolgono che l'andata alle acque e ai bagni marittimi mondani e conseguentemente il nuovo cielo, il più libero riposo fuori della casa religiosa, il trovarsi sovente a discrezione di medici estranei e cose simili non siano, rispetto alla professione nostra, aiuti straordinari e accompagnati generalmente dal pericolo della dissipazione del cuore, come la Compagnia fino dalle sue origini li considerò, onde prese allora ed in seguito a regolarli con soavissime norme. Così conserviamo l'*Instructio pro potantibus aquam spadanam* inviata dal P. Muzio Vitelleschi alle Province del Belgio nel 1617 (1), i vari *Responsa* dati nella ristabilita Compagnia, l'istruzione diretta nel 1861 dal R. P. Beckx a tutti i Provinciali (2) e un'altra nel 1907 comunicata a parecchie Province (3). Laonde, non già per proibire un rimedio che può talvolta occorrere anche a noi, ma, come si è cominciato a fare altrove, per riordinarlo anche in Italia giusta il nostro modo di procedere, non sarà fuor di luogo richiamare alcuni di quei provvedimenti da me pur ora accennati, così che l'antica disciplina, dove è tuttavia in vigore si conservi e si restituisca dove fosse venuta meno, tanto più che ho già sentito da varie parti dell'Assistenza qualche lamento.

I.

E per farmi dalle acque termali o minerali, l'uso di queste nella Compagnia fu sempre molto raro e solo concesso da' Superiori, quando era veramente necessario o molto conveniente secondo il giudizio de' medici. Non diversamente,

(1) Ms. Soc.

(2) In Ep. *De angelica virtute in Societate servanda* (Epp. sel., Romae [1911] 147).

(3) 9 iun. Austr.; 15 aug. Belg.; 6 nov. Germ. 1907; 22 maii 1909, Gal.; 13 feb. 1910, Hung.

in vero, si esprime la più sopra citata istruzione intorno alla cura delle acque ferruginose di Spa nel Belgio: « Licebit in posterum Nostris, qui medici sententia ob absolutam necessitatem iis egebunt, ex Superiorum concessione, quae rarissima esse debebit, in loco ipso uti ». E l'osservanza di queste norme fu così universalmente mantenuta, che il R. P. Beckx poté asserire con verità, che un siffatto rimedio fino a' suoi tempi « in Societate erat plane rarissimus » (1). Or noi non vorremo certamente rinunciare a queste venerande tradizioni della nostra Compagnia, le quali alla debolezza delle mondane vedute potrebbero apparire alquanto austere, in realtà però non sono che decoro di quella vita più alta, che meniamo quaggiù. Ciò presupposto ecco alcuni punti in particolare.

1. Le acque si concedano solo molto di rado, cioè unicamente per vera malattia e quando vi sia reale probabilità che l'infermo ne tragga quel giovamento, che talora sfugge all'arte e alla scienza.

Questa riservatezza non è troppa, ma discende come conseguenza da quei tre principi che il S. Padre Ignazio mette nelle Costituzioni: « Habenda tamen semper erit ratio humilitatis, paupertatis ac spiritualis aedificationis, quae semper in Domino ob oculos versari debet » (2). L'umiltà infatti di nostra condizione agli alberghi secolari preferisce la modesta abitazione delle nostre case e all'essere aiutati da mani spesso mercenarie antepone l'amorevole servizio de' propri confratelli (3). Ciò richiede eziandio lo stato nostro di poveri; giacchè, come avvertivano i Prepositi Generali, per dimorare in quei luoghi occorrono non poche spese, cui non di rado anche uomini ricchi soltanto con difficoltà si possono permettere. Questo inoltre è voluto dalla edificazione, essendochè in quei centri sanitari, più che in altri, domina lo spirito del mondo e tutto vi infetta e più facilmente s'insinua negli animi (4). Onde non errò il medesimo P. Beckx, quando nel quasi inevitabile contatto che in quei luoghi di cura si ha col mondo additò una delle cause della spirituale tiepidezza e della leggerezza d'animo, che allora si lamentavano in alcuni dei Nostri.

2. In conformità a quanto più sopra dicemmo della pratica della Compagnia e a quanto di fatto prescrivono le nostre Costituzioni (5) è lasciato ai Superiori, dopo avere consultato il parere dei medici, il pensare, se convenga o no usare mezzi straordinari, a quella guisa che è lasciato alla paterna autorità in ogni ben regolata famiglia l'ultima parola in somiglianti casi.

E di qui s'intenderà, perchè i Prepositi Generali insegnassero costantemente che il medico non dovesse trattare direttamente con l'infermo del bisogno delle acque o dei bagni marittimi e del cambiamento d'aria, ma solo con chi è insignito della paterna autorità nella religiosa famiglia. Essi però in così disporre non fecero altro che uniformarsi all'insegnamento, che intorno al dipartirsi da un luogo per andare ad un altro a scopo di miglior cura, il S. P. Ignazio diede a tutti i Collegi d'Italia e a quello di Vienna d'Austria, facendo così scri-

(1) Ep. *De angelica virtute* etc., l. c.

(2) *Const.* VI, c. 2, n. 16.

(3) Cf. Resp. 6. feb. 1856, Belg.

(4) Cf. NIGRONIUS, *Regulae Communes S. I. commentariis asceticis illustratae*, Reg. 17, n. 25.

(5) *Const.* III, c. 2, G.

vere per essi l'undici novembre 1553 nel linguaggio familiare al suo Segretario, il Polanco: « Vedendo li inconvenienti che nascono, non piccoli, quando li medici dicono alli amalati che li convieni l'aria nativa, o vero altra mutatione del loco, è parso a N. P. significare a tutti che habbiano tale advertenza de prevenir li medici, che mai dicano avanti l'amalato che li convenga la tal mutacione de aria verso il paese suo o altro luogo alcuno. Ma si questo iudicassino, doveriano dirlo al rectore o quello che ha cura delli altri et lui lo conferirà con N. P., in modo che l'amalato non sappia niente della tal mutatione insino a tanto che sia consultata con detto N. P., et si habbia risposta approbando la tal mutatione, tutte le cose considerate » (1).

E poichè, come bene sappiamo, « nelle cose umane tengono i saggi che vera prudenza è non fidarsi di sua propria prudenza, specialmente in ciò che ci appartiene, nel che gli uomini d'ordinario non sono buoni giudici per la passione » (2), perciò è espediente che nel giudicare del vero bene anche corporale de' nostri infermi non entrino riguardi personali e interessati, ma solo il fine che al lume della retta ragione, guidata dalla fede, pretendiamo di ottenere, cioè la guarigione o il vero miglioramento dell'infermo, senza esporlo a spirituali pericoli. Dovendoci quindi attenere a questa sapienza che informa tutto il nostro spirito, evitino i Superiori di chiedere parere a' quei medici, che si stimino accondiscendere troppo facilmente a tutte le voglie dell'infermo (3), nè molto meno si lasci all'arbitrio del suddito di consultare il medico che gli aggrada. No, il S. Padre non vuole, lo dirò con le sue parole, che l'ammalato si prenda fastidio alcuno intorno a ciò che il medico deve prescrivergli, ma piuttosto si sforzi di esercitare la pazienza e l'ubbidienza, lasciando al Superiore e a' suoi ministri di pensare a tutto il resto, sapendo d'essere per mezzo di quelli governato dalla divina Provvidenza (4). In pari tempo però questa celeste sapienza dello spirito, che si rende signora anche della parte inferiore di noi in cosa tanto difficile, ci lascia il diritto e c'impone anzi l'obbligo di avvisare con le prescritte condizioni il Superiore, quando conoscessimo qualche cosa esserci necessaria circa il vitto, il vestito, la stanza, l'ufficio, l'esercizio o cose simili, al grande scopo di conservare la sanità e le forze corporali per il servizio di Dio (5).

3. Il Superiore locale pertanto, dopo di avere sentito il parere del medico, se crederà opportuno che si concedano le acque a un suo soggetto, ne riferisca le ragioni al Provinciale, per avere da lui il permesso come di cosa che, giusta la comune intelligenza, esorbita dalle sue facoltà (6); il P. Provinciale poi considerate bene tutte le circostanze, decida secondo che gli parrà meglio nel Signore.

Se il luogo di cura si trovasse nel territorio d'altra Provincia, non vi si mandi nessuno, senza che il Preposito dell'una abbia prima ottenuto il consenso dell'altra. Quest'uso della Compagnia, praticato eziandio con gl'infermi, risale ai

(1) *Monum. Hist. Soc. Iesu, Mon. Ignatiana*, Ser. I, t. 5, 694.

(2) S. IGNAZIO, *Lett. intorno alla virtù dell'ubbidienza*, n. 11.

(3) 11 maii 1907 Austr. aliisque.

(4) *Const.* III, c. 2, G.

(5) *Const.* III, c. 2, n. 1 et 6.

(6) Cf. *Momun. Hist.* l. c.; 6 feb. 1877, Austr.

primi tempi, come trovasi nell'istruzione data al P. Oliviero Manareo, Commisario delle Gallie, l'anno 1563 (1). Se poi il luogo fosse fuori dell'Assistenza è necessaria la facoltà del P. Generale.

4. Però qui non deve terminare la sollecitudine de' Superiori, bensì procedere oltre fino a non lasciare solo e lontano l'infermo, ma procurargli il gran beneficio di un compagno che con lui dimori. E in vero, come arguisce ottimamente il P. Beckx (2), se a tenore del decreto 25 della decimasesta Congregazione Generale: « La licenza di villeggiare presso gli esterni e di far delle scorse, dove non sia casa della Compagnia, non si deve concedere se non molto di rado, nè senza gravi ragioni, nè per molto tempo, nè mai senza compagno » (3), molto più non è da permettersi, che nella cura talvolta necessaria che si fa delle acque fuori di casa, benchè breve, si stia senza compagno (4).

Parmi sentirmi dire, che questo non sempre sarà possibile trovarlo. Orbene, quando il Provinciale non riesca a fare una combinazione tra' suoi, la cerchi presso i Prepositi delle altre Province, che hanno talvolta qualche suddito da inviare a quelle stazioni sanitarie; se neppure così la cosa riuscisse, si ricordi che il denaro speso per l'osservanza della disciplina religiosa è sempre bene collocato e perciò provveda un buon compagno, scegliendolo pure fra' sani. In casi eccezionali si potrà ammettere come tale qualche persona esterna, ecclesiastica o religiosa, del luogo o che s'imbattersse a fare ivi stesso la cura.

Quanto all'abitazione, se ne scelga una conveniente a religiosi, dando per quanto sarà possibile la preferenza a case destinate pei sacerdoti o da loro frequentate. Del resto, come già osservò il P. Nadal, per regolare bene secondo lo spirito dell'Istituto l'uso di questi mezzi straordinari di conservare la sanità, bisogna che la buona volontà degli infermi concorra con la diligenza e vigilanza dei Superiori (5).

II.

Venendo ora a parlare de' bagni di mare, si possono distinguere due specie di stazioni balneari. Se queste trovinsi in luoghi, dove la Compagnia abbia collegio o residenza e possa quindi offrire la comodità di buoni bagni, il P. Provinciale può più facilmente permettere che ivi si portino quei Nostri, a' qualsia necessario tal rimedio. Se invece sieno dove non c'è casa nostra, si osservino le medesime norme poc'anzi date per coloro, che debbono recarsi alle acque. Le ragioni infatti e la consuetudine nostra che si adducono per queste, valgono ugualmente anche per quelli. Giova soltanto ricordare che è assolutamente proibito a chi prende i bagni il portarsi nei posti comuni agli uomini e alle donne (6).

Nei luoghi dove sogliono i nostri Scolastici passare le vacanze estive e autunnali, quando vi fosse possibilità di prendervi qualche bagno, i Superiori potranno

(1) *Monum. Hist., Epist. P. Hieron. Nadal*, t. 4, 559.

(2) *Epp. sel.*, p. 147.

(3) *Regole d. C. d. G.* (Roma, 1885) p. 76; Cf. *Monum. Hist., Epist. P. Hier. Nadal*, t. 4, p. 561; 1 maii 1910, Hung.

(4) Cf. NIGRONIUS, op. cit. Reg. 17, n. 26.

(5) Cf. *Monum. Hist., Epist. P. Hier. Nadal*, t. 4, 561.

(6) Cf. *Ecclesiae Concilia apud NIGRONIUM* op. cit. n. 26.

permetterlo a giudizio del medico. Si abbia però cura che le regole della modestia siano osservate con singolare gelosia e che non sia a veruno permesso di prendere troppo spesso il bagno, nè di continuarlo troppo a lungo, perchè la troppa frequenza e la prolissità sono nocive eziandio al corpo.

III.

È impossibile all'umano ingegno prevenire tutti i bisogni, cui ci fa soggetti la multiforme fralezza delle membra che rivestiamo. Ma almeno dovremmo pensare, se con una maggiore provvidenza domestica potessimo conservare più sani i Nostri e diminuire almeno il numero di coloro, cui stringe la necessità di cure straordinarie.

A questo pure intese sempre la Compagnia con gli sforzi che venne man mano facendo per conservare la sanità de' suoi figliuoli e sta a provarlo, oltre il resto, l'uso della villeggiatura introdotto dallo stesso S. P. Ignazio (1).

A questo medesimo scopo in qualche Provincia s'intravvide l'utilità di avere una casa sanitaria in un clima conveniente, ben fornita, dove si potessero curare subito al primo loro manifestarsi i germi di quelle malattie, alle quali più comunemente possono essere esposti i Nostri, come sarebbero quelle di petto, di capo, di stomaco, di debolezza nervosa (2). Un tal provvedimento, non nuovo fra noi nella sostanza, fu in qualche parte della Compagnia felicemente attuato e rende frutti così consolanti, che il mio predecessore l'ebbe a suggerire a parecchie Province (3). In tale soggiorno infatti possono veramente i Nostri riacquistare presto le forze pel servizio divino e, pur rimanendo sempre sotto il tetto della casa religiosa, non vengono a trovarsi fuori del loro elemento, ma anzi confortati nello spirito dall'assistenza di sì dolce madre, qual è la Compagnia.

Perciò molto raccomando che ciascuna Provincia, se sia possibile, abbia la sua casa destinata a questo fine, dove si possano mandare per qualche tempo tutti quei deboli, che ne hanno bisogno, anche se essi non lo domandano. Se una Provincia non la potesse avere, potrebbe andare d'accordo con un'altra; nè si esclude che una Provincia abbia tali stazioni per esempio pei bagni di mare, un'altra invece per l'aria più pura delle montagne, così che le Province si aiutino vicendevolmente. Per ottenere poi davvero il fine proposto è necessario anzi tutto che il sito sia veramente atto a ridonare le forze; inoltre la casa sia disposta a seconda de' bisogni e delle esigenze igieniche; finalmente vi presieda un Superiore, il quale voglia proprio prendersi cura paterna e intelligente degli ammalati, come richiede l'Istituto.

A questo mezzo aggiungasi l'ordinaria sollecitudine che si deve avere degli infermi nelle singole case. Perciò è necessario provvedersi di una buona infer-

(1) Cf. *Monum. Hist., Lainii Mon.*, t. 6, 491 et t. 8, 261.

(2) Questi generi di malanni, quasi gli stessi, erano stati già indicati come più frequenti fra noi dal P. Girolamo Natale. *Monum. Hist., Epist. P. Hier. Nadal*, t. 4, 560.

(3) 1 maii 1910, Hung. alisque.

meria e di un prudente fratello infermiere. Per ottenere quest'ultimo si procuri di avere in ciascuna Provincia almeno uno o due infermieri eccellenti, scelti fra i migliori Fratelli per capacità e spirito religioso, i quali se occorre, vengano prima mandati a formarsi in qualche ospedale diretto da religiosi, così che essi possano di poi iniziare a quest'arte anche altri fratelli, da distribuirsi per le varie case (1). Convienet altresì che in ciascuna casa vi sieno bagni caldi per l'uso comune.

Inoltre il prefetto della sanità si renda ragione della grande responsabilità che gli viene dall'ufficio assunto per amore di Dio e della Compagnia, cioè di conservare la vita e le forze ai soldati di Gesù Cristo, che occupati in militare per la Santa Chiesa rimettono alla sua sollecitudine ogni pensiero di se stessi. Non aspetti a occuparsi di loro soltanto quando la malattia si palesi a' segni più manifesti, ma osservi ciascuno diligentemente e prevenga: Principiis obsta! Forse l'omissione di quanto insegna questo antico detto può essere causa, che la sanità d'alcuni patisca danni più gravi.

Di simil guisa, se i Superiori con illuminata prudenza non verranno meno al loro dovere, nè i sudditi all'osservanza perfetta della regola 46 del Sommario, nè i Coadiutori temporali al rendersi veramente abili in un'arte che è tutta misericordia, esercitata nella persona de' propri fratelli verso Cristo medesimo, potremo sperare, la mercè di Dio, che l'esagerata premura della sanità non abbia a penetrare fra noi a scapito della disciplina e del fervore, ma che invece la cura per ogni suo verso ben ordinata e perfetta riesca di conservazione della stessa Compagnia, come dice il S. P. Ignazio nella decima parte delle Costituzioni (2) e l'Assistenza d'Italia mantenga, eziandio sotto questo rispetto, alto l'onore delle secolari sue tradizioni, per le quali si rese benemerita anche di altre.

Roma, festa di S. Luigi Gonzaga, 21 giugno 1921.

WŁODIMIRO LEDÓCHOWSKI

Prep. Gen. d. C. d. G.

34.

24 iunii 1921.

Administratio Provinciae Marylandiae-Neo Eboracensis ita dividitur, ut eam partem, quae Nova Anglia vocatur Viceprovincialis proxime gubernet.

AD PRAEPOSITUM PROVINCIAE MARYLANDIAE-NEO EBORACENSIS.

REVERENDE IN CHRISTO PATER:

P. Xti.

Acceptis litteris de dividenda istius Provinciae administratione a R. V. die 14 et a R. P. Visitatore die 21 maii ad me datis, restat ut consilium quod die 13 aprilis vobis proposueram, iam plane approbem atque R^{ae} V^{ae} exsequendum committam.

(1) Cf. *Acta Rom.*, III (1919), 153 sqq.

(2) n. 13.

1. Remanente igitur Provincia Marylandiae-Neo Eboracensi una atque integra, fiat iam nunc divisio administrationis ita ut parti Provinciae quae vulgo « Neo-Anglia » vocatur proprius Superior praeficiatur qui eam tanquam Viceprovincialis gubernet, reliqua vero pars curae Patris Provincialis relinquatur. Discussis enim cum PP. Assistantibus variis sententiis de Provinciae vestrae divisione cum antea tum praesertim post diligentissimas consultationes tempore visitationis nobis expositis, multisque precibus ad lumen divinum impetrandum fuis, visum est nobis hac via divisionem Provinciae praeparandam esse idque etiam vobis probari cum gaudio intelleximus. Sic divina gratia opitulante saltem ex parte removebuntur incommoda et damna ex eo exorta, quod crescente continuo numero sociorum et multitudine negotiorum Praepositus Provinciae nimis obruebatur, ministeria et opera Societatis in utraque Provinciae parte efficacius promovebuntur, quaestio denique de Scholasticatu, in Provincia per tot annos frustra agitata et in dies fere magis intricata, aptam solutionem inveniet.

2. Et territorium quidem, quod futurus Viceprovincialis administrabit, complectetur Status Maine, New Hampshire, Vermont, Massachusetts, Rhode Island, Connecticut. Deest sane in ista regione iustus domorum numerus, sed statim de aedificandis Novitiatu et Scholasticatu vel Philosophorum vel Theologorum cogitandum erit. Socii vero iam nunc sat numerosi sunt et considerato numero incolarum atque catholicorum illius regionis eorumque praesertim indole spes est fore ut, auctis ibi domibus et ministeriis Societatis, in dies magis augeantur.

3. Ad subditos quod attinet principia illa, quae in constituenda nova Provincia adhiberi solent iam nunc prae oculis habeantur. Itaque socii, qui in Neo-Anglia nati sunt, paulatim pro opportunitate in eam erunt arcessendi et contra; ita tamen ut quemlibet eorum Praepositus Generalis alteri parti ad vitam applicare possit, qua in re iusta quoque desideria ipsorum sociorum probabilibus innixa rationibus considerare fas est.

4. Viceprovincialis Bostoniae sedem constituet, habebitque Socium et quatuor Consultores, a P. Generali nominandos eadem ratione ac in Provincia. Loco P. Praepositi Provinciae ordinariam administrationem Neo-Angliae exercebit; diriget Superiores locales, socios muneribus applicabit, per varias domos eos distribuendo, labores Societatis proprios suscipiet et moderabitur secundum Institutum nostri praescripta. Quotannis omnes domos visitabit et elenchos visitationis per P. Provincialem ad P. Generalem mittet; concedet facultates Provinciali reservatas; admittet candidatos ad Novitiatum et Novitios ad prima vota; requirit necessarias informationes ante ultima vota. Inprimis tuebitur disciplinam religiosam: ad benedictionem enim divinam impetrandam « omnes constanti animo incumbant, ut nihil perfectionis, quod divina gratia consequi possint in absoluta omnium Constitutionum observatione nostrique Instituti peculiari ratione adimplenda praetermittant ». (*Const.* VI, c. 1, n. 1).

Praeterea Viceprovincialis erit curare, ut Patres nostri in Neo-Anglia magis magisque innotescant, ad labores apostolicos invitentur, locis nobis convenientibus domos erigere possint: haec omnia ea qua par est prudentia et modestia cum auctoritate ecclesiastica tractando. Deinde officii sui esse meminerit cum Episcopis et clero tam saeculari quam regulari bonas relationes fovere. Denique valde ei cordi sit « sollicite cooperari motioni et vocationi divinae, curando ut augeatur in Societate numerus operariorum vincae Christi Domini nostri » (*Const.* I, c. 1, n. 4, C).

5. Cum Viceprovincialis eo fere modo quo Superior Missionis partem sibi assignatam Provinciae gubernet, eius relatio quoque ad Provincialem similis erit. Itaque saepius (saltem singulis mensibus) ad eum scribet; auditis Consultoribus ei novos Superiores nominandos significabit; informationibus et Consultorum iudicio exquisitis, proponet ei candidatos votorum ultimorum; quos admisit Novitios, eorum nomina cum eodem communicabit. Suo tempore P. Provinciali desideria manifestabit circa destinationes Scholasticorum et Patrum tertiae Probationis qui ad Neo-Angliam pertinent. Quamquam Consultor ipsius Provinciae futurus non est, tamen ad consultationes vocandus erit, quoties quaestiones tractabuntur, quae sive pro universa Provincia sive pro Neo-Anglia maioris momenti sint. Rerum temporalium administratio non mutabitur; expedit tamen ut Viceprovinciali certa quaedam quotannis pecunia assignetur, ne pro singulis expensis faciendis ad P. Procuratorem recurrere cogatur.

6. Censores librorum vel articulorum ipse P. Viceprovincialis nominabit, qui si non sufficient, alii a P. Provinciali expetendi erunt. Vota censorum de libris (non ita de articulis) ad P. Provincialem mittenda erunt, cuius solius erit «Imprimatur» concedere.

7. In commercio litterarum haec norma sequenda erit:

1° Scribent ad P. Generalem: a) P. Viceprovincialis saltem quarto quoque mense; b) Superiores Residentiarum (in quibus octo Patres degunt) vel Collegiorum quater in anno; c) reliqui Superiores bis in anno; d) Consultores semel in anno.

2° Scribent ad P. Provincialem: a) P. Viceprovincialis saltem semel in mense; b) Rectores et Superiores domorum maiorum bis in anno (mensibus ianuarii et iulii); c) Superiores et Consultores minorum domorum, etiam dependentium, semel in anno, mense ianuario.

3° Scribent ad P. Viceprovincialem: a) Rectores et Superiores maiorum domorum singulis hebdomadis; b) Superiores minorum domorum quarto decimo quoque die; c) Consultores locales, etiam domorum dependentium, bis in anno; d) Magister Novitiorum saltem sexto quoque mense et sub finem biennii Novitiatus. Meminerint autem omnes non ea solum esse referenda quae minus recte, sed etiam quae bene et laudabiliter fiunt.

8. Quod ad Missiones externas Provinciae concreditas attinet, earum cura generalis pendebit a Provincia.

9. In ratione annuntiandi defunctos in Societate et suffragia pro eis peragendi nihil immutatur.

Dubia si quae occurrant P. Provincialis solvat, vel, si graviora sunt, auditis P. Viceprovinciali et PP. Consultoribus mihi proponat.

Commendo me ss. SS.

Romae, die 24 iunii 1921.

Rae Vae

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

35.

19 iulii 1921.

Statio Scopiensis (Skoplje) in Serbia a Provincia Veneta seiungitur et Viceprovinciae Iugoslaviae adscribitur.

AD PRAEPOSITOS PROV. VENETAET ET VICEPROV. IUGOSLAVIAE.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

Perpendi diligenter coram Domino causas, cur Provincia Veneta prudentissime optet Stationem Scopiensem in Serbia cedere Viceprovinciae Iugoslaviae, eaeque mihi visae sunt omnino probandae.

Quare cum urbs Scopia in territorio iaceat, quod ad Viceprovinciam Iugoslaviae spectat; cum etiam Patres Missionis Excurrentis Albaniensis, ad quam adhuc pertinet Statio, illuc se conferre prohibeantur a supremis Serbiae Curatoribus et cum Patres iugoslavi possint facilius augere Socios atque opera in urbe illius regni, religionis catholicae auxiliis maxime indigentis, sat nobili ac populosa, imo vero id desiderent, ut nuper convenit inter Praepositum Provinciae Venetae et Praepositum Viceprovinciae Iugoslaviae: decerno in Domino ut posthac, a communicatis videlicet utrique Praeposito his litteris, Statio Scopiensis a Missione Excurrenti Albaniensi Provinciae Venetae ab eaque Provincia Veneta separetur et Viceprovinciae Iugoslaviae adscribatur cum omnibus suis bonis. Patribus autem iugoslavis, praeclara Patrum venetorum exempla secutis, cordi quoque sit diligentem curam Albaniensium, qui in serbica regione degunt, gerere.

Commendo me ss. SS.

Romae, 19 iulii 1921.

Rae Vae

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI
Praep. Gen. Soc. Iesu.

36.

26 iulii 1921.

Quomodo nostri erga Circulos Societatis Iuventutis Catholicae in Italia se gerere debeant.

AD OMNES ITALIAE PRAEPOSITOS PROVINCIALES.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

Aliqui Provinciarum Assistentiae Italiae Praepositi me interrogarunt, utrum nostri moderatores Circulorum Romam venire possint ad generalem conventum quem ex universa peninsula coget proximo mense septembri Societas Iuventutis Catholicae. Per se non sum contrarius, quominus veniant, sed rogo Ram Vam, ut

velit mecum communicare nomina Nostrorum qui Circulis praesunt et iuvenes Romam ducere debent et integrum numerum adolescentium quibus Circulus constat. Rogo autem R^m V^m, ut de his rebus quam primum respondere ad me velit, ut cito possim ad ipsam rescribere.

Hac occasione utor, ut alteri quorundam interrogationi de iisdem Circulis breviter satisfaciam.

Primum, supervacaneum est dicere Nostros debere, pro suis quemque viribus, adjuvare ac provehere secundum Superiorum normas opus tanti momenti, ut a Summo Pontifice et ab Episcopis Italiae vehementer commendetur idque eo fidentius praestare, quod nunc ex Romani Pontificis voluntate omnis politicarum rerum species ab eodem opere procul pellatur.

Praeterea, ad hoc auxilium ferendum maxime illud conducet, ut in Congregationibus Marianis iuvenes instituantur eximii ac maturi, fide bene edocti, solidis ornati virtutibus, apostolico zelo clari, qui ad Circulum confovendum apti fiant. Attamen Circulus a Congregatione semper maneat divisus, cum haec duo opera sint inter se plane diversa, quorum coniunctio utrique gravissimum damnum inferret.

Possunt etiam Nostri constituere ac moderari Circulum vel in Collegiis vel extra ipsa, dummodo illum permittat Provinciae Praepositus et ea ratio servetur, quae ex circumstantiis videatur utilior ad finem nobis propositum consequendum. Sed ante omnia curandum semper erit, ut eiusmodi nostri Circuli optimo imbuantur spiritu, altius in animos sociorum religionem inserant, ceteris exemplo fiant absolutissimo.

Haec differre nolui: plura instructioni reservo, quam de hoc maximi momenti negotio opportunius exarabo.

Commendo me ss. SS.

Romae, die 26 iulii 1921.

Rae Vae

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

37.

31 iulii 1921.

Collegium Tokyense una cum Missione Hiroshimensi Provinciae Germaniae Inferiori committitur.

DECRETUM.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

PRAEPOSITUS GENERALIS SOCIETATIS IESU.

Cum ipsa S. Congregatio de Propaganda Fide sua sponte voluerit, ut nova Missio Iaponica Patribus germanicis committeretur, neque convenire videatur, ut Collegium in Iaponia atque adeo in eadem fere Iaponiae parte iam existens alteri Provinciae tradatur, re cum PP. Assistantibus collata et S. Congregatione

approbante, decernendum censemus atque decernimus, ut non solum Missio Hiroshimensis sed deinceps Collegium quoque Tokyense a Germaniae Inferioris Praeposito directe et immediate dependeat.

Datum Romae die 31 iulii, in festo S. Ignatii, 1921.

L. ✠ S.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

IOANNES B. GOETSTOUWERS

Vicesecr. Soc. Iesu.

88.

17 octobris 1921.

Dividitur Missio Nankinensis.

DECRETUM.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

PRAEPOSITUS GENERALIS SOCIETATIS IESU.

Nuper nobis communicatae sunt Litterae Apostolicae, quibus a Vicariatu Apostolico Nankinensi, duas civiles provincias Kiang-sou et Ngan-hoei complectente, haec ultima seiungitur et in novum Vicariatum Apostolicum Ngan-hoei erigitur, mutato nomine Vicariatus Nankinensis in nomen Vicariatus Apostolici Kiang-sou.

Cum uterque Vicariatus Societatis nostrae curis sit concreditus, visum nobis est, illam a longo tempore cogitatam et valde exoptatam Missionis Nankinensis divisionem esse iam perficiendam, et accurate definiendum quo pacto inter varias provincias et territorii, et personarum, et bonorum temporalium sit instituenda partitio.

Re igitur cum PP. Assistantibus collata et implorato divino auxilio, pro muneri nostri auctoritate hoc decretum condendum et promulgandum censuimus.

Provincia Franciae, cuius laboribus inde ab anno 1840 magno animarum zelo impensis Vicariatus Nankinensis tam laetis incrementis adolevit, retineat Missionem Kiang-sou, provincia civili eiusdem nominis constantem.

Missio provinciae civilis Ngan-hoei, quae tribus ditionibus (seu Tao) constat quaeque uni Vicario Apostolico regenda committetur, a totidem Provinciis evangelizetur: ditio Ou-hou a Provincia Castellana, ditio Ngan-King a Provincia Legionensi, ditio Hoaise (seu Feng-Yang) a Provincia Taurinensi.

Tres ditiones suum quaeque habeant Superiorem regularem a suo Provinciali dependentem: sed omnes unico Vicario Apostolico subicientur, ad normam can. 296 et quoad regimen Missionis et quoad reliqua in eodem canone contenta.

Ad socios quod attinet, PP. Provinciae Franciae, qui in Ngan-hoei versantur, illic remanebunt, donec missionarii hispani aut taurinenses, eorum locum

occupaturi, adveniant; tunc enim in Missionem Kiang-sou, nisi aliter inter Superiores conventum fuerit, revocabuntur.

Unamquamque ex tribus ditionibus Missionis Ngan-hoei, Patres illius Provinciae, cui addicitur excolant, relicta Superioribus facultate aliquos socios tuo consensu alteri ditioni ad tempus applicandi.

Tandem bona temporalia sic dividantur. Bona immobilia omnia cum eorum suppellectile et etiam bona fructifera, quae in Ngan-hoei habent PP. Provinciae Franciae, ea novis missionariis relinquunt, assignata Patribus Provinciae Franciae aliqua compensatione pro bonis in Ou-hou sitis a Patre Visitatore cuius etiam erit aliqua ex bonis, a PP. Provinciae Franciae relinquendis, inter tres ditiones dividere.

Ex bonis Vicariatus Nankinensis, quaenam sint novo Vicariatui Ngan-hoei attribuenda, et quo pacto eadem inter tres eius ditiones sint dividenda, non ad Societatem, sed ad ipsos Vicarios Apostolicos spectat.

Ipo die 1 proximi mensis ianuarii, quo Societas sui Ducis festum ob impositum illi Iesu nomen magna devotionis laetitiaeque significatione ubique celebrat, hoc decretum in praecipuis saltem utriusque Vicariatus domibus ad mensam de more promulgetur; sicque promulgatum plenam vim suam secundum leges nostras habiturum esse pronuntiamus.

Sacratissimum Cor Iesu, per intercessionem B. M. Virginis et S. Francisci Xaverii facere velit ut quae hisce litteris decreta et sancita sunt, felicem exitum ad maiorem Dei gloriam sortiantur.

Datum Romae, festo S. Margaritae Alacoque, 17 octobris anni 1921.

L. ✠ S.

HENRICUS CARVAJAL

Secr. Soc. Iesu.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

39.

3 decembris 1921.

Missio Bombayensis Provinciae Aragoniae attribuitur.

DECRETUM.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

PRAEPOSITUS GENERALIS SOCIETATIS IESU.

Postquam, quod fuit arcanum Dei consilium, germanici Patres ex Bombayensi Missione, quam ipsi propemodum condiderant totque annos felicissime excoluerant, pulsati sunt, nunquam, pro meo munere, speculati destituti num solida aliqua spes effulgeret fore ut brevi optime meriti operarii in pristinum dominicum agrum reducerentur.

Quae quidem sollicitudo cum per quadriennium fere in mente insideret eamque haud semel cum PP. Assistantibus communicarem, tandem factum est ut

ipse rerum cursus clare ostenderet anglicum gubernium nunquam, vel saltem nonnisi post longius tempus, reditum antiquis missionariis esse permissurum, quos tamen, ut compertum est, semper insontes repperit, immo summis laudibus exornavit.

Interea allati nobis nuntii de Missionis conditionibus post germanicorum Patrum exilium, ii sane erant qui non minus animum aegritudine afficerent quam mentis oculos percellerent atque perstringerent extremae fere necessitatis aspectu, qua ob Nostrorum penuriam ibidem premebatur christiana res universa. Non pauca enim praeclara opera quae ante bellum exortum laetissimos ediderant fructus, eo demum devenere ut, eximiis cultoribus deturbatis, prope corruant nisi quam citissime afferantur suppetiae maiores iis quae ab una alterave Provincia et dioecesi hisce temporibus illuc missae fuerunt.

In tanto igitur rerum discrimine post diuturnam deliberationem statueram, Bombayensem Missionem a Provincia Germaniae sciungere et Provinciae Marylandiae-N. E. excolendam tradere. Iamque eius socii, qui illam adire debebant, designati erant cum ob instabilem et fluxam rerum conditionem nova inexpectata impedimenta exorta sunt, quae Marylandiae-N. E. Provinciae socios ab illa Missione suscipienda prohibuerunt. Quare adhibitis iterum in consilium PP. Assistantibus, iisque unanimi consensu probantibus, necnon Sacratissimo Corae Iesu per Missarum sacrificia pluries exorato, visum nobis est post maturam deliberationem maius Dei obsequium postulare ut Bombayensis Missio a Provinciis Germaniae disiuncta, Provinciae Aragoniae quam primum committatur.

Ea igitur potestate utentes, quam nobis tribuunt Societatis nostrae Constitutiones, quod sequitur Decretum in nomine Domini condendum idemque promulgandum esse statuimus.

I. Missio Bombayensis cum omnibus Collegiis, Domibus, Scholis et Stationibus, quae in suo amplissimo territorio nunc existunt, a Provincia Germaniae a die 2 februarii anni 1922 separata sit et Provinciae Aragoniae addicatur, cuius Praepositus plenam in eam habeat iurisdictionem qua antea potiebatur Praepositus Provinciae Germaniae.

II. Socii aliarum quarumcumque Provinciarum qui in Missione Bombayensi laborant eo ipso Provinciae Aragoniae applicati sunt; ita ut solum mutuo utriusque Provincialis consensu et approbante Praeposito Generali inde amoveri possint.

III. Omnes socii, qui vi huius decreti Provinciae Aragoniae eiusque Missioni Bombayensi applicati supremum diem obierint, praeter suffragia a Provincia Aragoniae iis persolvenda, eadem a propria quisque Provincia, perennis caritatis testimonium, habeant; ipsi autem propriae Provinciae defunctis consueta suffragia ex caritate persolvent.

IV. Dubiis difficultatibusque, quae forsitan in casibus particularibus occurrent, responsum dare solius Praepositi Generalis esto, cui proinde erunt proponenda.

Datum Romae, die festo S. Francisci Xaverii, 3 decembris 1921.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI
Praep. Gen. Soc. Iesu.

L. ✠ S.

HENRICUS CARVAJAL
Socr. Soc. Iesu.

40.

3 decembris 1921.

Pater Noster socios Missionis Bombayensis consolatur atque exhortatur.

AD PATRES ET FRATRES MISSIONIS BOMBAYENSIS.

REVERENDI PATRES ET FRATRES IN XTO. CARISSIMI:

P. XTI.

Simul cum his litteris mittitur decretum de more in publica mensa legendum, quo Missio vestra Bombayensis Provinciae Aragoniae adiungitur eiusque zelo commendatur.

Cum mei muneris partes sint omnibus Societatis nostrae necessitatibus, qua par est sollicitudine subvenire, facile intelligitur praecipuam a me curam adhibitam fuisse, ut Missioni vestrae auxilium opportunum ferrem. Paternus enim amor, quamquam est in omnes filios aequabiliter diffusus et de omnibus valde sollicitus, solet tamen speciali cura ad eos respicere, qui maiore et promptiore indigent adiumento. Quare nihil intentatum reliqui, vocatis in consilium Patribus Assistentibus implorataque saepius divina clementia, ut isti mihi carissimae Missioni operarios, quantum satis esset saltem ad urgentiores necessitates sublevandas, darem. Ob diuturnum vero et acerbissimum bellum atque mala quae ex eo evenerunt et Missionibus nostris omnibus magnas creaverunt difficultates, Bombayensi autem maximas, consilia mea ad exitum felicem perduci non potuerunt. Videbam equidem damna inde religioni oritura, videbam Patres Fratresque carissimos, etiam senio confectos, supra vires onerari; at quidquid auxilii excogitabam ut vobis auxilio venirem, totum id magno animi mei dolore in cassum cedere cernebam.

Nunc tandem Provincia Aragoniae, carissimae sibi Missioni Philippinae vires magno sane sacrificio, maiore alacritate subtrahens, generoso animo, quem ut Deus ipsi cumulate remuneretur supplicamus, Bombayensis Missionis onus non tam sibi quam Deo fidens, suis humeris suscipit.

Plane perspicio missionariorum manum, quae nunc mittitur, quamvis in ista Domini vinea strenue sit laboratura, segeti tam magnae colligendae fore imparem. Hanc tamen operariorum accessionem aliae, ut firma spes est, non longo intervallo subsequuntur ita ut paulatim quod immani bello corruit in integrum restituatur.

Interim SS. Cor Iesu, in quo uno tota nostra fiducia est, exoremus ut mittat operarios in messem suam eosque gratis caelestibus cumulet; quibus ditati crescant in caritate eiusque regnum, quod est Ecclesia, amplificare valeant.

Neque aliud restat, Reverendi Patres Fratresque in Christo carissimi, nisi ut vobis omnibus et singulis, qui hucusque in Missione Bombayensi de Ecclesia deque nostra Societate tam bene meriti estis, meo totiusque Societatis nomine, gratias et agam et habeam maximas.

Quo autem in posterum vestri omnium labor sit fructuosior, curate ut cum novis, qui nunc accedunt, operariis sitis cor unum et anima una sicque vos diligatis invicem, ut vel ipsi pagani mutuam vestram caritatem suspicientes, in illius cognitionem et amorem rapiantur qui vos ad ipsorum regiones misit in eisque ex dissitis nationibus adunavit.

Omnibus et singulis tam antiquis quam recentibus Missionis Bombayensis sociis, paternam benedictionem peramanter impertio et me vestris ss. SS. et OO. commendo.

Romae, die festo S. Francisci Xaverii, 3 decembris 1921.

Omnium servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

41.

25 decembris 1921.

Socios Provinciarum Taurinensis, Castellanae, Legionensis, quibus partes pristinae Missionis Nankinensis attributae sunt, Pater Noster alloquitur.

AD PATRES ET FRATRES PROVINCiarUM TAURINENSIS, CASTELLANAE, LEGIONENSIS.

REVERENDI PATRES ET FRATRES IN CHRISTO CARISSIMI:

P. XTI.

Divini nostri Ducis festum, quod exorientis anni initium suo sanguine ac suo Iesu nomine consecrare solet, iucundiores hae vice auroram verae lucis illuminantis omnem hominem offeret antiquae Missioni Nankinensi, nuntio gratissimo allato trium Societatis Iesu Missionum in eius territorio ipsis kalendis ianuariis constituendarum.

Gratissimo, inquam, nam etsi aucto missionum numero non eo ipso operariorum copia illico augetur; inducta tamen nova hae partium structura, sapientius distributis viribus, arctius constricto vinculo, quod Provincias Missionibus, ceu parens filiabus materna sollicitudine coniungit, non vana ducimur spe fore ut maiore efficientiae vi bonum semen per immensa illa et miseranda idololatriae regna spargatur atque laetiores in posterum fructus edat.

Ideo non possum non laetari vobiscum, Reverendi Patres Fratresque in Christo carissimi, quotquot aut in Sinis insudatis aut in Europa degitis, videns ad felicem exitum hodie esse perductum quod ab initio fuerat omnium vestrum vehemens desiderium.

Etenim consilium Provinciae Castellanae et Taurinensis cum in auxilium Missionis Sinensis venire flagitarunt, itemque Provinciae Legionensis, cum a Castellana seiuncta consors illius operis esse voluit, non eo certe spectabat duntaxat ut sociis quibusdam suis, evangelicorum laborum inter infideles studio flagrantibus, certus aliquis campus panderetur, sed etiam ut, adscripto veluti proprio unicuique Provinciae territorio, non iam pauci fortunati socii sed integrae Provinciae glorioso missionariorum nomine insignirentur.

* * *

Et iure quidem, Reverendi Patres et Fratres in Christo carissimi, talia desiderastis; iure nunc nobili hac cupiditate expleta gaudetis.

Haec enim missionum desideria, si non a volubili voluntate, rerum novarum cupida frenique vitae communis impatiente, nascuntur, sed ab amore Iesu Christi, qui nos urget ut per famem, per sitim, per solitudines, per inopiam, per medios hostes, veritatis lumen iis qui in tenebris et in umbra mortis sedent afferamus; indicia sunt non vulgaria vigere in nobis apostolicum nostrae vocationis spiritum, qui abnegatione animarumque zelo maxime ostenditur.

Quod utrumque mirum est quantopere de integro suscitetur et augeatur in omnibus Provinciae sociis, cui aliqua huius generis missio fuerit assignata. Vident enim propius et quasi manu palpant, cum fratres sibi arcissimo vinculo coniunctos rem describentes audiunt, miserandum statum illorum populorum qui adhuc daemonum servitute opprimuntur: vident carissimos socios quos individuae vitae ratio longo temporis decursu sibi coniunxerat, nunc non solum vasto terrae marisque tractu separatos, sed non paucis rebus ad vitam necessariis privari, magnis laboribus interdum fere frangi; vident Deum, qui ab hominibus se vinci non patitur, eorum laboribus large benedicientem, ut cum apostolis mediis in tribulationibus exultent. Haec autem videntes fratrum vestigiis insistere appetunt; aut saltem, suam cum illorum vita conferentes, rubore suffunduntur, et si qua mentem subeunt vitae commoda aut speciosiora opera, has cogitationes suspectas habent

et procul depellunt, ut ad aliquid maius pro Deo suscipiendum et perficiendum sese incitent.

Iam quantum nostro Instituto consonet hic spiritus missionum percupidus, vel ex ipsa prima Instituti formula omnes vos probe nostis; cum in illa Societas Iesu ad fidei defensionem et propagationem instituta declaretur: omnes vero eius socii, die noctuque succincti lumbos, et ad tam grandis debiti solutionem prompti describantur; Professi autem singulari religionis voto obstricti, et animo parati esse debeant ad nutum Summi Pontificis, Christi in terris Vicarii, quovis terrarum, quovis gentium, sive ad Turcas, sive ad Indos, ad infideles iuxta atque fideles, laetissimi, ut Iesum Christum annuntient, proficisci, habentes summi beneficii loco, ut revera est, sanguinem suum et vitam hanc brevem profundere ut qui redempti sunt Christi sanguine in sempiterna et immortalis vita pergaudeant.

Vos deinde non latet hanc apostolicam vivendi rationem causam fuisse cur, quae primo conditae Societatis tempore singularia aut prorsus nova esse viderentur, S. P. N. Ignatius praescriberet. Noluit ipse vitam exterius nimis austeram, nec statuta ieiunia, nec certum habitum, neque chorum. Quidquid autem harum rerum ob iustas causas, quibus solum ille sanctus vir ad agendum movebatur, deesse in Societate passus est, totum id a suis filiis vitae sanctitate et magnis pro gloria Dei, tam inter catholicos quam inter haereticos et ethnicos, suscipiendis laboribus cum usura suppleri desideravit, quo communis vita nostra distingueretur et vulgaris non esset. At si nos, contenti arripiendi duntaxat illud quod commune est, magnis illis laboribus non inhiamus, quos semper ille in corde, semper in ore gerebat, timeo ne vitam et exterius et interius vulgarem transigamus. Quod velit Deus longe a nobis avertere! Nam communis vivendi ratio tunc solum cum scopo Societatis «Ad maiorem Dei gloriam» congruere dicenda est, cum illi comes est atque socius exaestuans desiderium nosmetipsos exuendi ut Christum induamus, cumque amor Dei intus ardens erumpit foras nosque impellit non ad qualescumque labores, sed ad illos quibus et Deus magis colitur et proximi maiores virtutis atque sanctitatis fructus colligunt.

Quinam ii labores sint, pulchre describit S. P. N. Ignatius in capite 2 partis VII Constitutionum, ubi sapientissimas tradit regulas, quas si bene noscerent et meditarentur et ad usum de-

ducerent non solum Superiores sed etiam subditi, quoties agitur quae ministeria aliis sint anteponenda, quae postponenda, non videremus socios Iesu, cum magna temporis iactura et cum nullo aut exiguo animarum fructu de illis ministeriis contendere, quae laboris parum, suavitatis incunditatisque plurimum habent, praeterquam quod periculo proprio et alieno sunt plena. En ut loquitur S. Ignatius: « eligenda videtur in tam ampla Christi Domini nostri vinea (paribus ceteris...) eius pars illa, quae magis indiget; tam ob penuriam aliorum operariorum, quam ob miserum statum et infirmitatem proximorum in ea et damnationis extremae periculum ». Et paulo post docet praeferrí debere: « auxilium impensum magnis gentibus ut Indis et populis primariis » (1).

Quibus verbis, nonne Sinarum quoque amplissimas Provincias quasi digito nobis commonstrare videtur? Sunt enim ibi plus quam 400.000.000, quibus fere omnibus veritatis lumen nondum affulsit; cum vix 2.000.000 habeantur quibus salutis via est nota. Huius autem tam ingentis tamque inculti agri pars vobis, Reverendi Patres Fratresque in Christo carissimi, vestris sudoribus excolenda obtigit non exigua, quippe quae 25.000.000 hominum contineat, qui fructu sanguinis Salvatoris nostri non fruuntur, aeternum proinde perituri, nisi a vobis nomen illud audiant « in quo oportet nos salvos fieri »; et quod audiri nequit nisi praedicabitur; praedicari autem non potest nisi mittamini.

* * *

Iam vero si quaelibet Missio inter ethnicos propria dicenda est Societatis, haec quoque Sinensis singularem amorem nostrum sibi repetere videtur. Hanc enim optavit, hanc iam iam appulit, hanc veluti ante fores suo funere sacravit Xaverius noster, cui parum erat adduxisse ad Christum haud pauca Indiarum et Iaponiae regna, nisi immensum Sinarum imperium eidem vindicaret. Quid quod exordia vestrarum in Sinis Missionum in annum incidunt trecentessimum, ex quo Franciscus sanctorum honores in terris est sollemniter adeptus? Dum tot fideles illius opera attoniti recolunt, eiusque desideria ac proposita stupentes demirantur; nemo non adscribet vobis singulari beneficio posse vos hoc

(1) *Const.* VII, c. 2. D.

tempore Indiarum Apostoli vestigia ingredi in ea Orientis parte, ad quam ultimos gressus anhelans ipse vertit, quam proinde e caelo singulari patrocinio tuebitur.

At propriis quique suis ac pene dixerim domesticis titulis impelli iam debent Patres tam itali quam hispani ad Sinensem Missionem animosissime appetendam.

Ex Italis enim prodierunt Patres, qui veram fidem, ibi aliquot iam ante saecula ab aliis religiosis invectam quidem, sed brevi proscriptis omnibus advenis prorsus extinctam, primi restituerunt: Alexandrum dico Valignani, Visitatorem, cuius consiliis et auctoritate res confecta est feliciter, Matthaeum Ricci et Franciscum Pasio, primos qui imperium illud penetrarent Crucis vexillum illaturi. Hoc alii quoque Itali deinceps exceperunt, quos inter tres Provinciae Taurinensis alumni, virtute plane eximia ornatissimi et scriptis sinicis praeclari, scilicet P. Lazarus Cattani, qui alter fuit Matthaei Ricci socius, Alphonsus Vagnoni, qui 35 annorum spatio 102 colonias christianas solus constituit, Iacobus Rho, qui simul cum P. Ioanne Adamo Schall rem catholicam zelo, officiis, litteris eo proxevit, ut Imperator ipsam sollemniter comprobaret. Rubet adhuc ante nostros oculos sanguis P. Tristani de Attimis, pro Christi fide in oppido Lou-Tcheu effusus. Iamvero haec antiquorum Patrum apostolatus, martyrii, sinicae eruditionis exempla, aemulari conati sunt alii renatae Societatis itali quoque sodales, quorum aliquis etiam famam apud sinologos, lucubratis pererudite libris, claram adeptus est, nonnulli vero vitam aut cum vita sanguinem pro grege sibi commissio fundere non dubitarunt.

Vos autem, Patres Fratresque hispani, ad oras sinenses advocat ipsum Xaverii vestri testamentum, quod vobis singulariter exsequendum esse nemini non videatur iure quodam patrio, cum eadem tellus illum ac vos ediderit. Hoc vobis acri stimulo est, ut quam Orientis Apostolus ad eos populos sacram expeditionem est meditatus, eam pari magnanimitate conficiatis.

Atque hic liceat mihi, vobis praesertim Xaverii popularibus nuntios commemorare, qui ad nos continenter perferuntur ex dissitis vastisque Americae tractibus olim hispanicae ditioni subiectis. Illos cum accipimus, suavissima admiratione rapimur, contemplantes, fidem catholicam maiorum vestrorum sudoribus et sanguine consitam, tam altas egisse radices ut eam neque temporis

lapsus, neque culturae defectus, neque divitiarum caelive illecebrae, neque ingruentium errorum multitudo evellere aut suffocare potuerint. Magna haec et peculiaris laus est hispanicae gentis, cuius laudis non exigua pars in nostram minimam Societatem derivatur.

Quod si deinde propter irrequietas rerum publicarum vicissitudines, quae suppressionem Societatis subsecutae sunt et ad hoc usque tempus fere perdurant, antiquum decus excolendi catholicas Missiones non parum obscuratum esse dicendum est; nunc sedatis perturbationibus magno cum gaudio video apostolicum spiritum nunquam extinctum denuo inter Hispanos, non sine omnium vestrum opera, multiplici industria exsuscitari. Nec dubito quin ad avitam gloriam aemulandam instaurandamque multum vos nova haec Missionum Sinensium constitutio sit stimulatura.

* * *

Nemo itaque sentiat se alienum ab hoc opere ad quod cuncti pro sua quisque parte, ut ipsum Institutum docet, conspirare debebunt. Ergo qui his desideriis agitari se sentit, et vocatus ad Societatem, insuper divino quodam concitus motu impelli se ad has missiones intelligit: aures surdas Deo ne praebeat, sed illi in Superioribus agnito se sistat et cum Isaia repetat: « Ecce ego, mitte me » (1). Quin immo etiam « infirmus dicat quia fortis ego sum » (2) et divina fretus potentia illud audeat, cui se proprias vires pensando, imparem forte reputaret. Qui vero praeter voluntatem a missionibus arceantur, quam multiplici ratione missionarii esse possunt! Sive enim colloquendo, sive contionando, sive docendo, sive scribendo, sive dandis consiliis, sive eleemosynis colligendis, sive consociationibus instituendis, sive aliis infinitis propemodum modis, ad quos animarum zelus stimulat, iis innumerae panduntur viae quibus fratribus in Sina laborantibus auxilium ferant.

Nec ab hoc apostolatus genere exclusi sunt carissimi nostri Scholastici et Novitii neque ipsi Coadiutores ut vel unius S. Alphonsi Rodriguez exemplo demonstratur. Hi enim omnes assidua oratione, sanctis desideriis, afflictationibus corporis pro obedi-

(1) Is., VI, 8.

(2) JOEL, III, 10.

tiae mensura susceptis, fideliore denique regularum observantia, qua nihil Deo gratius, non solum se aptos reddent ut in tam prae-cellens divinumque opus a Domino Nostro deligi mereantur, verum etiam auxiliis divinae gratiae impetrandis, quibus potissimum salus animarum perficitur, iam nunc missionariorum, quibus occulto sed efficacissimo modo opitulantur, validissimi adiutores constituentur.

Unum hic commendasse iuvat, ut quoniam « ignoti nulla est cupido », iam a vitae religiosae exordiis in historia statuque Missionum Ecclesiae Catholicae ac praecipue illarum quae nostrae Societatis curae concreditae sunt, diligens studium collocetur. Quod vel in ipso novitiatu variis industriis, nulla temporis iactura, fructu autem non exiguo, obtineri potest. Fieri enim nequit, quin si tot miserorum hominum condicio in cognitionem illorum veniat, qui ut decet Societatis filios nihil aliud cogitant nisi ut Sanctissimi Cordis Iesu regnum et amorem ubique terrarum amplificent, harum Missionum desiderio inflammentur ad easque iuvandas omni qua possunt opera contendant.

Sic in antiqua Societate, referente P. Roothaan; « tantus erat ardor longinquas illas missiones exposcentium ut nunquam potuerit omnium eas postulantium votis a Praepositis Generalibus satisfieri; et in aliquibus quidem Provinciis adeo commune id erat ac sollemne omnibus fere sacerdotibus desiderium ut vix ullus esset, qui sacris Ordinibus initiatus missionem sibi ad exterarum regiones non expeteret » (1).

Nec mirum sane, cum quot nostri sodales ad caelitum honores evecti, tanquam specimen imitandum ab Ecclesia et a Societate nobis proponuntur, missionum laboribus vel flagranti earum desiderio excelluisse videamus.

Quid quod nostris temporibus non solum sanctorum exempla trahunt, sed, quod sine dolore et verecundia dicere et contemplari non possumus, ipsa protestantium sectarum sollertia actuosissima, qua missis hominibus profusoque argento suam commentitiam evangelii doctrinam quaquaversus diffundunt, vehementer nos perurgere debet! Nisi enim celeriter occurramus et praedicationibus atque divitiis protestantium in regiones illas irrudentibus, zelum et abnegationem catholicae religionis opponamus, brevi

(1) *Ep. Praep. Gen.*, II², 349 (Rollarii, 1909).

fiet ut irrationabilis buddhismi ruinas, iam diutius consistere impotentis, excipiant non ulnae paternae, non Cor ardens Domini Nostri Iesu Christi populos quos suo sanguine redemit amplexari cupientis, sed frigida ac vana Christi umbra, quae miseris populis sinensibus unicam aeternae salutis ianuam aperire nequit.

* * *

Neque vero timendum est (ut fortasse haec audiens aliquis secum animo reputet) ne si multi patrias oras pro sinicis commutent socii in patria ipsa defuturi sint; sicque et fides tantis nunc aggressionibus appetita in patria labefactetur et ipse missionariorum sinensium fons exhauriatur.

Vetus haec est, sed veteris hominis, fallacia. Nam si prudentia, quae tamen ut S. Alphonsus Rodriguez aiebat potius in praecipiente quam in subdito requiritur, etiam in sanctissimis desideriis fovendis opus est, nihilominus multum timeri potest ne his quasi velis prudentia carnis contegatur. Quae tamen facili negotio seindes, si serio coram Domino examines quantum tuis laboribus ad fidem in patria tutandam vel excolendam conferas; quo desiderio eam amplificandi flagres; quot ad vitam apostolicam amplectendam tuis consiliis, praedicationibus, scriptis, exemplo vitae iam allegeris. Qui enim solo maioris Dei gloriae studio vel obedientiae freno a sanctis his expeditionibus arcentur, aut si ad eas se ferri non sentiunt, tamen earundem labores et glorias admirabundi suspiciunt; hi venerationem qua missionarios intuentur, desideria quibus fervent illorum gressus insistendi, facili, imo inevitabili quadam propensione, in alios transfundent.

Qui vero de aeterna proximorum salute minus sollicitus occupationes accipiendas reiiciendasve ex proprio honore aut commoditate aut iucunditate metiretur; qui paucis scholae horis omnes suos apostolicos labores definiret; qui ad illos accederet, quibus hanc notam inussit P. Vitelleschi (1), « multum re praestare putantes dum collegio domove in aliqua non incommode degentes, piis triginta plus minus mulierculis bis terve per hebdomadam confitentibus aures praebent »; hic certe non levis culpa reus esset, si quae in se ipso excitare aut fovere desideria deberet, haec in aliis fucata divini obsequii specie, extinguere non vereretur.

(1) *Ep. Praep. Gen. I, 375.*

Sed melius quam mea oratio subtilitates amoris proprii refellent, notissima et ardentissima illa S. Francisci Xaverii verba: « Multi hic sunt, qui ideo non veniunt ad lumen evangelicae veritatis, quia non est qui in tam sancta occupatione versetur. Frequenter invadit impetus irrumpendi in academias istas (si istie essem) et totis faucibus vociferandi, ceu solent mente capti, maxime in academiam Parisiorum, ut in Sorbonam invehar adversus eos, qui magis laborant multa scire, quam sua scientia aliis utiles esse. Quot animae per ignorantiam praecipites in damnationem feruntur, quas creavit Omnipotens, ut beatitudinem aliquando vitaeque immortalitatem acciperent! Qui si ut in litteris alta et sublimia contemplantur, ita ob oculos haberent rationem accepti a patrefamilias talenti, quam subducet ille cum servis suis ubi venerit, multi eorum, repudiatis consiliis quae probaverunt, aliam inirent viam, sui potius quam litterarum scientiam affectarent, voluntatem divinam intelligere laborarent, intellectam in se impleri desiderarent, dicentes: « Domine, ecce adsum: quid me vis facere? Mitte me quo vis, etiam ad Indos, Domine, si ita vis » (1).

Nec vox Apostoli surdis auribus increpuit: historia enim compertum est, quot eius exemplis et adhortationibus permoti saeculi blandimenta cum apostolicis laboribus commutaverint et adhuc commutent; quot eius admiratione capti eumque propius sequi statuantes nomen Societati Iesu dederint, quae tanti filii generosa mater fuit et a tali filio amore tenerrimo ac vehementissimo compellata et amata; quam multi rubore suffusi, si ad tanta se vocatos non sentiunt, zeli nihilominus flamma accensi, quod luxui et licitis oblectationibus subtrahunt, id consociationibus conferant, quae subsidiis, labore, precibus missionariorum aerumnis sublevandis constitui coeptae sunt, ut merito dubitare possis utrum ipsi et Societati nostrae gloriosius, Ecclesiae autem utilius exstiterit, quod Iesu Christi legi tot centena milia hominum in orientalibus plagis subegerit, an quod in Europa tot sui admiratores et asseclas suscitaverit. Quo exemplo confirmatur clarius quantum fidem catholicam acriter roborandam, quantum vocationes religiosas rite suscitandas adjuvet, praeclara virorum illorum caritas, qui patriae abundantia relictia pervolant in auxilium esurientium, qui « petierunt panem et non erat qui frangeret eis ».

(1) *Mon. Hist. Soc. Iesu, Mon. Xaveriana, t. 1, 302.*

Non est cur hoc loco Superioribus omnibus, Provincialibus praesertim, commendem ut in his vocationibus excitandis et fovendis providi sint, in obsecundando iisdem magnanimi. Probe enim norunt quantum his oblationibus delectetur Dominus et quam cumulate earum causa Provinciae benedicere soleat; norunt quam suavis ipsis gubernatio, quam iucunda subditis obedientia reddatur, ubi haec una omnium ambitio est, una contentio, missionariorum propria, quis nempe praeferendus sit in gravioribus oneribus subeundis, in locis difficilioribus appetendis: norunt prae ceteris atque intime sentiunt quantam cordi suo paterno vim inferre debeant cum carissimos filios, qui Provinciae ornamento ac solatio erant, vel futuri cernebantur, in dissitas plagas amandent; at simul hodierna etiam experientia sciunt quam verum illud sit quod P. Roothaan aiebat: « Ex Societatis historia constare eas olim provincias insignium virorum copia ac meritis in Europa floruisse maxime, quae liberaliores sese in sublevandis gentium barbararum necessitatibus, missis eo lectissimorum operariorum manipulis, praestiterunt » (1).

Atque haec fuit inde a P. Lainio constans, vehemens et immutabilis omnium Praepositorum Generalium affirmatio et adhortatio qui, quod Tertullianus de sanguine christianorum notaverat, id quoties de sacris ad infideles expeditionibus ageretur, pronuntiare et in nomine Iesu Christi praedicere non dubitarunt: sacrificia pro missionibus semen esse vocationum.

* * *

Et nunc antequam finem impono, ad vos se mea convertit epistola, Reverendi Patres Fratresque in Christo carissimi, qui ad novas constituendas Missiones vocati, iam in luce Sinarum versamini.

Vos fortunatos, quibus datum est, angelicum ministerium, quod hac Nativitatis nocte recolimus aemulantes, gentes in caliginosa infidelitatis umbra iacentes, divina claritate illustrare, iisque gaudium illud magnum annuntiare, quod erit etiam populo sinensi, cui vestra evangelii praedicatione natus est Salvator! Ut sunt « speciosi pedes evangelizantium pacem », quam puer Iesus suo adventu

(1) *Ep. Praep. Gen.* II², 354.

omnibus impertire flagrat; « evangelizantium bona », quae ipse divinus infans e caelo detulit sempiterna!

Sed quo excelsior est vestra dignitas, quo altius munus commissum, quo intentius omnium in vos oculos rapitis, sive infidelium qui vos istie suspiciosi scrutantur, sive catholicorum fratrumque vestrorum, qui hic vos vel admirabundi vel invidentes intuentur, eo graviore obligatione devincimini ut quam spem et opinionem vestri facitis, hanc virtutum exemplo uberique laborum fructu superetis.

Ergo Iesu Christi legati cum sitis, Christum induite; memores illius divinae sententiae « sine me nihil potestis facere » eam excipite, sicque in Christo Iesu manete, sic ille in vobis maneat, ut eius « bonus odor » per fidelem rerum spiritualium usum, ac per intimam cum eo interdiu coniunctionem vestras animas perfundat, suaeque fragrantia ceteros quibuscum agitis ad illum alliciat.

Et quoniam Institutum nostrum « via quaedam est » (imo sola nobis) qua et nos pervenire et alios ad Deum adducere valemus, hanc, Xaverii vestigiis insistentes, diligenter arripite. Tanta hic veneratione, ut nostis, Ignatii dicta servabat, tam alte in animo defixerat, ut mira consensione quidquid Sanctus Parens Romae praecipiebat, illud idem filius in India quodammodo iam divinaret; ibique ipse exsequeretur et a sociis quoque peragi, solitariis quamvis aut inter hominum mores longe diversos, gravissime praescriberet. Regulas itaque nostras amate, amoremque opere ostendite; et quo minor esse potest Superiorum vigilantia, quo maior vestra libertas, eo firmitus illarum observantiam fidelissimam tenete, quae vobis praesidio, gentibus admirationi, Societati solatio et exemplo erit iucundissimo.

Cum Deo per exactam Instituti custodiam coniuncti omnibus vos omnia facite: Sinensibus Sinenses sitis; non illorum moribus consentiendo qui nimis humanum quid, ne dicam gentilitium, sapiant; sed quae naturae iniucunda sunt fortiter superando: puero- rum imprimis more perdifficilem sane linguam quam optime liceat perdiscite; quae vobis viam teret ad illorum historiam cognoscendam illorumque consuetudinem ineundam. Sed virium quoque et valetudinis prudentem curam ne omittatis « ut animis corporibusque vestris Deo Domino nostro maior gloria deferatur ».

His virtutibus, tamquam solidis lapidibus, fundamenta Mis-

sionum vestrarum iacietis firmissima et exemplo eritis iis qui a vobis feliciter coepta prosequuntur.

* * *

Restat, Reverendi Patres Fratresque in Christo carissimi, ut susceptum evangelicum laborem omnibus denuo gratulatus, haud dubiam spem vobis aperire minime verear, fore ut, sancta aemulatione excitatae, tres Provinciae inter se certent, ut ad florentiorem statum Missionem efferat quaeque suam, ratae earum prosperitatem indicem esse virentis spiritus Societatis divinorumque pro Provinciis munerum pignus amplissimum.

Ite igitur: vos Angeli, qui miseris Sinensibus assistunt, laeti excipient, cum vos optent strenuos sibi auxiliares in procuranda illarum gentium aeterna salute; ite et SS. Cor Iesu per Mariam eius Matrem et Ioseph Nutritium vestris laboribus ita faveat, ut brevi credentium populus et merito augeatur et numero.

Divina munera bene copioseque ominatus, vobis, Reverendi Patres Fratresque in Christo carissimi, peramanter benedico et me vestris ss. SS. et OO. commendo.

Romae, die festo Nativitatis Domini Nostri Iesu Christi, 25 decembris 1921.

Vestrum omnium servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

42.

31 decembris 1921.

De biennio concionatorum.

AD R. P. JOSEPHUM DE GIOVANNI
PRAEPOSITUM PROVINCIAE NEAPOLITANAE.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

Cum mihi magnopere probaretur cura, quam R. V. posuit in comparandis vere aptis oratoribus, quales videlicet Institutum optat, utile esse duxi eius desiderio obsecundare et brevem quamdam rationem conficere instituendi rite biennium concionatorum.

I. Ii deligantur, qui dotibus ad oratoriam artem haud vulgaribus ab ipsa natura instructi videntur. Hae facile sese produnt et dignoscuntur, si diligenter

fiunt prima illa eloquentiae experimenta, quibus secundum Instituti et S. P. Ignatii iussa in ipso iam tirocinio ac deinceps per omnia studiorum curricula Scholastici nostri sese exercent.

2. Toto biennii tempore Patres sint ab omnibus aliis occupationibus liberi, cuncta vero ita sint ordinata eoque spectent, ut finis, quem volumus, quam optime obtineatur. Neque ideo putet Praepositus Provincialis tempus teri, sed potius sibi persuadeat, multo maiora deinde perfectum iri et multo plures vocationes Provinciam habituram opera vel unius concionatoris vere excellentis, ita ut Provinciae nonnullae, licet parvae, non omittant selectos Scholasticos biennio in studiis ac praeparatione post absolutam theologiam detinere.

3. Primus annus in peculiari studio, ad concionandi rationem accommodato, ut ait S. Parens (1), potissimum ponatur, nimirum: in S. Scriptura latius pernoscenda, quae traditam a Deo hominibus veritatem continet, et in SS. Patribus assidue versandis, a quibus praeter doctrinam discimus « movere affectus ad amandum in omnibus Deum Dominum Nostrum eique serviendum » (2).

Quare necesse est hic annus in ea domo traducatur, in qua et bibliotheca prostet idonea ac locuples et iuvenes Patres, sibi solis minime relict, apposita ad eum finem praelectione certoque iudicio excellentium professorum illuminentur et regantur. Quae omnia commoda cum in romano Instituto Biblico mirum in modum coniungantur, quippe cum illud quoque sibi proprium habeat, ut magisterium verbi tradat « ad id... ut (sacerdotes ministerio initiati) perfecti evadant verbi divini administri, ad omne opus bonum instructi (3) »; ideo primus annus in eo Instituto peragatur.

4. Secundus annus ad ipsam concionandi consuetudinem propius accedit eiusque prima pericula facit, nec tamen relinquit coeptum S. Scripturae Sanctorumque Patrum studium. In eo porro oportet res ita distribuuntur, ut Patres: 1º perfectae eloquentiae artificium in ipsis summorum oratorum uniuscuiusque nationis operibus sano cum iudicio inquirent, pro diverso dicendi genere; 2º bonos concionatores audiant, illos praecipue qui eam doctrinae exponendae rationem sequuntur, quae, ut non semel ait S. P. Ignatius, « aedificationi populi conveniat (4) », et simul orationem ad homines et necessitates non praeteritae aetatis, sed aevi nostri prudenter aptet; 3º se in concionibus exerceant, domi primum, i. e. in templo Societatis, et pedetemptim extra domum, non ut operarii designati, sed extraordinarii, missi ad faciliores hominum coetus; 4º habeant qui corrigant tam dicta ab ipsis quam externam actionem, atque ipsi se, postquam concionati sunt, examinent diligenter.

Secundus porro annus ibi agetur pro arbitrio Praepositorum Provincialium, ubi haec omnia facilius fieri queant.

5. Ad haec Patrum diligentiae relinquitur privata lectio, toto distribuenda biennio, quae optimum oratorem exolit et apta eruditione instruit. Magni faciant summos e nostra Societate sacrae eloquentiae magistros, Segneri, Bourdaloue, Vieira, atque alios, qui toti posteritati adhuc ostendunt, quam solida doc-

(1) *Const.* IV, c. 8, B.

(2) *Exerc. Spir.* Reg. ad sent. cum Eccl., 11.

(3) *BENED.* XV., *Encycl. Spiritus Paraclytus* d. 15 sept. 1920.

(4) *Const.* IV, c. 8, n. 3; X. n. 3.

trina, quam propria elocutione, quanto zelo quantaque religiosae vitae auctoritate verbum divinum populis sit tradendum. Neque praetermittant historiam ecclesiasticam et id genus alia perutilia legere, et normas habere a S. Congregatione Consistoriali die 28 iunii 1917 datas litterasque encyclicas Benedicti XV *Humani generis* die 15 eiusdem mensis missas.

6. Sed singulorum cura hoc biennio ac deinde semper prima sit, ut quae aliis dicenda habebunt, eadem ipsi antea multa meditatione penitus percipiant, assidua oratione impetrent, gustent, persentiant, ac demum moribus et vita expriment. Brevi: studeant ut sancti fiant, quo solum digni erunt, qui Christi D. N. evangelium hominibus nuntient, quippe cuius praedicatio sit « non in persuasibilibus humanae sapientiae verbis, sed in ostensione spiritus et virtutis » (1).

Atque haec mihi visa sunt praescribenda, ut sua stet Societati primaeva laus, et ipsa diligentius excolat, prout intelliget id maiori Dei obsequio et bono Ecclesiae universaliori convenire, in quibusdam suis filiis tria illa, quae esse divinae ad concionandi munus vocationis argumenta Summi Pontifices docuerunt, nimirum naturae donum, scientiam, virtutem (2).

Commendo me ss. SS.

Romae, 31 decembris 1921.

Rae Vae

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

(1) I *Cor.*, II, 4.

(2) Cf. Litt. encycl. Bened. XV, *Humani generis*, d. 15 iun. 1917.

III. — RESPONSA

43.

7 februarii 1920.

Residentiae non formatae conditio iuridica.

Quamquam domus non nisi tres sacerdotes habet ac proinde formata non est, non ideo tamen colligendum illico est eam Episcopi iurisdictioni subiici. Hoc enim canon 617, § 2 minime asserit, sed sollerti verborum circumspectione dicit eiusmodi domum esse « sub peculiari vigilantia » dumtaxat, quam vigilantiae notionem ita accurate explanat, ut addat eundem Antistitem tunc posse interim providere abusibus qui « fidelibus scandalo fuerint ». Iamvero vigilantia non idem est ac iurdictio, sed alia ab alia longe distat, neque per eandem vigilantiam plene tollitur exemptio, qua ex iure communi gaudemus.

44.

26 novembris 1920.

Paupertas Residentiarum.

Ad primum quod attinet, Patres, qui templo inserviunt et Residentiae familiam propriam constituunt, sustentari debent eleemosynis fidelium, et si hae necessitati auferendae impares sint, benevolentium amicorum stipe. Tunc enim Nostros decet divitibus ac piis civibus ostendere paupertatem domus, modeste tamen, ut facere solebat S. P. Ignatius, qua rerum notitia ac nostra modestia permoti, illi velint nobis aliquid erogare. Quo si haec omnia non satis essent ad domum et Ecclesiam sustentandam, Patres uti debent stipendiis Missarum. Licet enim Praeposito Provinciae ius sit ea pro Arca Seminarii repetendi a Collegiis atque Residentiis,

id tamen tunc solum facere potest, cum domus ipsae iis non indigent ad suam propriam sustentationem; is enim est finis praecipuus, ob quem haec dispensatio Societati a S. Sede concessa fuit.

45.

14 ianuarii 1921.

Puncta in Exercitiis Spiritualibus.

Pro Nostris puncta non ultra dimidiam horam produci debent; pro saecularibus licebit aliquid addere, ita tamen ut auditores non nimis fatigentur et tempus habeant meditandi. Experientia ubique docuit ipsis operariis pernecessarium esse tranquillum tempus meditandi contemplandique seorsum in conspectu Domini sui. Id Exercitiis Spiritualibus adeo proprium est (cf. annot. 2) ut eo neglecto Ignatiana Exercitia iam non habeantur.

46.

18 aprilis 1921.

De monialium confessariis.

Nostros esse ordinarios confessarios monialium est contra Constitutiones; ius autem exceptionis permittendae non Provincialis, sed Praepositus Generalis tantum habet. Curet ergo R. V. abusus, si qui sint, tollendos, et si veram necessitatem animarum deprehenderit ad me referat.

47.

5 maii 1921.

De Missa in cubiculo externorum infirmorum.

Sacrum faciendum in cubiculis infirmorum ut plurimum satius est relinquere sacerdotibus externis; huiusmodi enim ministerium nostrum non est, ut Praepositi Generales declararunt, nisi agatur de nostris parochis aut quasi parochis.

48.

10 maii 1921.

S. Ioannes Berchmans peculiaris Philosophorum Prov. Germaniae Inf. et Sup. (1) patronus declaratur.

Libentissimo animo obsecundans pio vestro desiderio S. Ioannem Berchmans peculiarem Philosophorum utriusque Germaniae Provinciae patronum declaro, haud dubitans quin caelestis ille

(1) Simile Responsum aliis quoque Provinciis datum est.

Philosophus tantam Fratrum valkenburgensium erga se devotionem atque fiduciam expertus, uberrimas vobis gratias impetrare properet. Utinam ergo sub peculiari S. Ioannis tutela atque patrocinio constituti, eius quoque spiritu penitus animemini et arctius in dies cum Deo coniuncti, philosophiae scholasticae, quae ad sacrae theologiae studia praeclare praeparat animos, maximo cum zelo ac fructu optimo operam navare pergatis.

49.

7 septembris 1921.

Ordo in petitionibus servandus.

Subditorum petitiones, quae consensum Provincialis simul ac nostrum requirunt, commercium litterarum frustra augent, nisi Provincialis ipse, vel aliis litteris vel paucis verbis petitioni subditi additis, suam mentem simul aperiat. Nam etiamsi subditus affirmat Provinciale consentire, aequum mihi non est responsum dare, prius quam a Provinciali petiverim et audiverim quomodo res se habeant.

50.

6 novembris 1921.

De conscientiae ratione Superiori reddenda.

Sentitur necessitas illuminandi omnes ac praesertim iuvenes atque eos qui forte aberrarint, quod in primis et Magister Novitiorum in explicandis regulis et Praefecti spiritus in singulis domibus praestare commode possunt ac debent. Sciant porro necesse est Ecclesiam per novum Codicem: 1º nullo modo prohibere rationem conscientiae reddendam Superiori; 2º sed solum prohibere ne hic eam exigat vel ad eam quemquam inducat; 3º Superiori relinquere obligationem pro suo officio aures praebendi ei qui illam sponte dare velit; 4º omnibus facultatem facere reddendi eam Superiori libere atque ultro; 5º imo clare docere, expedire ut id faciant; 6º asserere per oraculum Summi Pontificis, Societati datum, hanc nostram Constitutionem Sanctae Sedi esse acceptissimam et plene probatam, quo veluti fundamento innitatur spiritualis modus Instituti nostri (Cf. *Acta Rom.*, II [1918] 577, nota).

51.

17 novembris 1921.

Censura scriptorum quae ad usum auditorum in Universitate Gregoriana eduntur.

Pro rei gravitate decerno, omnia quae a lectoribus Pontificiae Universitatis Gregorianaee, sive lithographia sive typis privatis eduntur, eadem qua libri in publicum producendi censura posthac adstrictum iri, eademque R. P. Beckx de libris edendis Ordinationi prorsus subiecta esse. Nemini enim rem serio consideranti non patebit, praelectiones lithographiae vel typis privatis commissas, quae tot inter iuvenes distribuuntur ex omnibus mundi partibus in Universitatem adventantes inserviantque tamquam certae normae ac principia eorum mentibus sana doctrina informandis, maius habere pondus et notiora fieri, quam multi libri propalam in lucem editi.

52.

19 novembris 1921.

A Praefectis spiritus informationes non petendae neque accipiendae.

Aliqua tamen significabo quae in informatione R^{ae} V^{ae} de hoc Fratre (in studium theologiae mittendo) notavi. Meminerit imprimis R. V. Praefectos spiritus non posse se immiscere in eiusmodi negotiis, quae ad forum externum pertinent; ac proinde non solum ab eis informationes aut consilia in his rebus non esse petenda, sed nec accipienda nec audienda, si forte officii sui partem non recte intelligentes, sponte eadem tradant. Hac agendi ratione maiori fiducia ad Praefectos spiritus accedent Nostri, eisque intima cordis secreta et spirituales necessitates committent.

ACTA ROMANA SOCIETATIS IESU

ANNI 1922

AD USUM NOSTRORUM TANTUM

ROMAE
APUD CURIAM PRAEPOSITI GENERALIS
1923

ACTA ROMANA SOCIETATIS IESU

ANNI 1922

AD USUM NOSTRORUM TANTUM

ROMAE
APUD CURIAM PRAEPOSITI GENERALIS
1923

GRAFÍA S. A. I. INDUSTRIE GRAFICHE

INDEX

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

I. — PRO SOCIETATE.

	PAG.
1. — 6 martii, 1922. — Oratio quaedam ad SS. Ignatium de Loyola et Franciscum Xaverium indulgentiis ditatur. .	397
2. — 22 aprilis, 1922. — Sollemne triduum in honorem S. P. Ignatii et S. Francisci Xaverii in templis nostris celebrari permittitur	398
3. — 7 maii, 1922. — Summus Pontifex concedit ut Societatis Scholastici in fine tertii anni theologiae ad presbyteratum promoveantur	399
4. — 23 iunii, 1922. — Pontificiae Universitati Gregorianae de Urbe facultas conceditur philosophiae et sacrae theologiae Magistros aggregatos renuntiandi	401
5. — 25 iulii, 1922. — Constitutio Apostolica, qua S. Ignatius de Loyola caelestis Exercitiorum Spiritualium Patronus declaratur	403
6. — 14 septembris, 1922. — Pontificium Institutum Orientale cum Athenaeo Pontificio de Re Biblica coniungitur . .	407
7. — 24 octobris, 1922. — Summus Pontifex et Nostri et Nuntiorum SS. Cordis Moderatoribus gratias agit ob stipem pro Russiae populis collatam.	409
8. — 3 decembris, 1922. — Epistola Apostolica, tertio saeculo exeunte ab Ignatio Loyoleo et Francisco Xaverio in sanctorum numerum adscriptis.	412

II. — PRO PROVINCIIS, DOMIBUS, SODALIBUS.

9. — 22 februarii, 1922. — Conceditur usus Missae <i>Plurium Confessorum non Pontificum</i> ritu primae classis celebrandae die tertio saeculari 12 martii 1922	422
---	-----

	PAG.
10. — 1 aprilis, 1922. — Cum triduum in honorem SS. Ignatii et Francisci Xaverii in nostro templo romano SS. Nominis celebretur, favores quidam conceduntur	423
11. — 19 aprilis, 1922. — Summus Pontifex dedicationem voluminum « <i>Cursus Scripturae Sacrae</i> » accipere dignatur .	424
12. — 1 maii, 1922. — Restituitur nomen Vicariatus Apostolici Nankinensis	425
13. — 10 iunii, 1922. — Summus Pontifex pro gratulationibus nomine sociorum « Apostolatus Orationis » in Italia die onomastico sibi oblatis gratias agit	425
14. — 8 augusti, 1922. — Summus Pontifex benedicit parvulis mexicanis « <i>Cruciatæ</i> » sociis, qui ei filiali pietate opera pia et largam eleemosynam obtulerunt	426
15. — 8 septembris, 1922. — Summus Pontifex benigne accipit librum « <i>La Mission du Bengale Occidental</i> »	427
16. — 15 septembris, 1922. — Epistola gratulatoria Summi Pontificis anno XXV exeunte ab Instituto Leoniano in urbe Anagnina condito	428
17. — 20 novembris, 1922. — Summus Pontifex opus « <i>Le Recrutement Sacerdotal</i> » laudat eique benedicit	429
18. — 21 novembris, 1922. — Allocutio Summi Pontificis ad magistros atque alumnos Pontificiae Universitatis Gregorianaë	429

ACTA PRAEPOSITI GENERALIS

I. — PRO SOCIETATE.

19. — 22 decembris, 1921. — Mittantur Romam periodica et libri qui ad Congregationes Marianas spectant	435
20. — 22 ianuarii, 1922. — Constituantur Commissiones ad recognoscendum primum Schema Epitomes nostri iuris . . .	436
21. — 22 ianuarii, 1922. — De recognoscenda Epitome iuris nostri	438
22. — 25 februarii, 1922. — Pro famelicis in Russia subsidia petuntur	439

23. — 16 aprilis, 1922. — Schema Epitomes iuris nostri in Provincias mittitur eiusque compositionis historia paucis enarratur	442
24. — 16 iulii, 1922. — De Congregationibus B. M. V. promovendis	446
25. — 2 augusti, 1922. — Imagines Domorum Exercitiorum petuntur; de catalogis Provinciarum aliqua notanda . . .	454
26. — 8 decembris, 1922. — Indicitur Congregatio Generalis . .	455
27. — 8 decembris, 1922. — De summo momento futurae Congregationis Generalis	458
28. — 27 decembris, 1922. — Ultima Instituti documenta Provinciarum examini subiciuntur.	463
29. — 31 decembris, 1922. — Mittitur « Instructio de documentis tertio quoque anno e Provinciis Romam afferendis » . .	465

II. — PRO PROVINCIIS AC DOMIBUS.

30. — 25 ianuarii, 1922. — Pater Noster alloquitur socios Provinciae Aragoniae, cui Missio Bombayensis committitur	470
31. — 4 martii, 1922. — Missione inter Tarahumaras SS. Cordi consecrata, Pater Generalis uberrimos fructus laborum Sociis gratulatur eosque exhortatur	471
32. — 12 martii, 1922. — Silesiae pars, de qua nuper populi scitum habitum est, inter Provincias Germaniae Inferioris et Poloniae dividitur.	473
33. — 27 martii, 1922. — Intentio Apostolatui Orationis per mensem septembrem praestituta extenditur ad famelicos Russiae.	474
34. — 9 iunii, 1922. — De sacra liturgia pro nostrae vitae ratione accurate peragenda	475
35. — 6 novembris, 1922. — Pater Generalis nomine Summi Pontificis alumnis Collegiorum Societatis gratias agit pro subsidiis Russiae gentibus collatis eisdemque exhortatur ad liberalitatem continuandam	477
36. — 13 novembris, 1922. — Pater Generalis epistolam Summi Pontificis Nuntiorum Curatoribus mittit eosque exhortatur, ut praesertim Familiarum SS. Cordi consecratarum pietatem pro famelicis in Russia implorare pergant .	479

III. — RESPONSA.

	PAG.
37. — 1 maii, 1922. — De consilio viros e Nostris benemeritos publice honorandi	480
38. — 12 maii, 1922. — De Exercitiis Spiritualibus e mente S. Ignatii tradendis	480
39. — 12 iunii, 1922. — De silentio in sacris secessibus pro exercitiis	481
40. — 21 octobris, 1922. — De formandis Nostrorum Magistris .	481

APPENDIX.

Praeclara quaedam testimonia S. R. E. Cardinalium et Episcoporum de praestantia Exercitiorum Spiritualium	483
---	-----

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

I. — PRO SOCIETATE

1.

6 martii 1922.

Oratio quaedam ad SS. Ignatium de Loyola et Franciscum Xaverium indulgentiis ditatur. — S. Poen.

PREGHIERA AI SANTI IGNAZIO DI LOIOLA E FRANCESCO SAVERIO.

« Amabilissimi e grandi eroi della fede cristiana, Ignazio e Francesco, che dopo essere stati intimamente congiunti quaggiù con uno stesso vincolo di religione per procurare la maggior gloria di Dio, meritaste di essere elevati lo stesso giorno all'onor degli altari; deh ottenete anche a me unile vostro servo e devoto la grazia singolarissima di conoscere e amare in opere e verità Gesù Signor Nostro, sì che fedele e costante nell'imitare i vostri esempi, brami e ricerchi sopra ogni cosa creata l'eterna salute dell'anima mia e di tutti i redenti col sangue preziosissimo di Gesù. Così sia ».

Die 6 martii 1921.

Sacra Poenitentiaria Apostolica omnibus christifidelibus benigne concessit sequentes indulgentias: 1) Partialem trecentorum dierum toties lucrandam quoties supra relatam orationem, corde saltem contrito ac devote, recitaverint; 2) Plenariam, suetis sub conditionibus semel in mense acquirendam, si per integrum mensem eandem recitationem persolverint. Praesenti in perpetuum valituro absque ulla Brevis expeditione. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

B. COLOMBO, *S. P. Reg.*

2.

22 aprilis 1922.

*Sollemne triduum in honorem S. P. Ignatii et S. Francisci Xaverii
in templis nostris celebrari permittitur. — S. Rit. C.*

AD PRAEPOSITOS PROVINCIARUM.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

Communico cum R. V. exemplum Rescripti, quo S. Rituum Congregatio indulget ut, consuetis privilegiis, sollemnes supplicationes infra annum in honorem SS. Ignatii et Francisci Xaverii celebrari possint.

Commendo me ss. SS.

Romae, 3 maii 1922.

Rae Vae

Servus in Xto.
HENRICUS CARVAJAL
Socr. Soc. Iesu.

BEATISSIME PATER:

Procurator Generalis Societatis Iesu ad pedes Sanctitatis Vestrae provolutus, ad commemorandum tertium centenarium a sollemni canonizatione S. P. Ignatii et S. Francisci Xaverii, facultatem petit, pro omnibus Ecclesiis Societati commissis, celebrandi, infra annum, sollemne triduum, cum privilegiis in Instructione S. Congregationis Rituum 22 maii 1912 (1) expressis. Hac tamen conditione ut non liceat eodem die Missam celebrare nisi vel de S. Ignatio vel de S. Francisco Xaverio, addita commemoratione illius Sancti cuius Missa eo die omittitur.

Et Deus, etc.

Sacra Rituum Congregatio, vigore facultatum sibi specialiter a Sanctissimo Domino nostro Pio Papa XI tributarum, benigne annuit pro gratia iuxta preces, quoad privilegia tum respectivae Missae propriae de S. Ignatio vel de S. Francisco Xaverio, tum indulgentiae plenariae et partialis pro sollemnitatibus triduanis enuntiatis; servata tamen Instructione S. R. C. supradicta (1). Contrariis non obstantibus quibuscumque.

Die 22 aprilis 1922.

L. † S.

A. Card. Vico, Ep. Portuen., Praef.

ALEXANDER VERDE, S. R. C. Secr

(1) *Acta Rom.* III (1920) 177 sq.

3.

7 maii 1922.

Summus Pontifex concedit ut Societatis Scholastici in fine tertii anni theologiae ad presbyteratum promoveantur.

AD PRAEPOSITOS PROVINCIARUM.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

Gratissimum mihi est, quod hesterno die pontificium autographum accepi, illud cum R. V. communicare.

Cum enim benignissime fuisset a Beatissimo Patre ad privatum colloquium vocatus, accurate exposui quo vitae religiosae tempore, quam adulta aetate, quanta theologiae scientiae praeparatione Scholastici Societatis ad sacros ordines accederent, ac proinde Sanctitatem Suam rogavi, ut Nostris liceret presbyteratum suscipere absoluto tertio theologiae curriculo, sicut ante promulgatum novum Codicem fieri solebat.

Attente Summus Pontifex rationes propositas consideravit cumque intellexisset ac manifestasset hic agi, potius quam de dispensatione, de perspicua iuris declaratione, Societatis nempe Scholasticos domestica institutione legi communi omnino satisfacere, nihil est cunctatus supplicibus litteris formulam concessionis sua ipse manu apponere et libenter subsignare.

Hoc novum beneficium, quod Sanctis Ignatio Patri Nostro et Francisco Xaverio, honore centenariae commemorationis hoc anno per nos auctis, acceptum referimus, nostris sacerdotii candidatis, quibus per idem tempus felicissime contingit praeter opinionem maturius ad sacros ordines promoveri, acriores stimulos admoveat, non solum ut maiore animi fervore ad primitias libandas accedant, verum etiam ut deinceps digni altaris ministri evadant atque in hoc augustissimo sacrificio centrum totius spiritualis vitae semper constituent.

Atque ut suum erga Summum Pontificem gratum animum exhibeant, Eum ad aram sacrificaturi etiam atque etiam commendent, atque adeo unum ex primis sacris quae litabunt ad Eius intentionem celebrare velint.

Commendo me ss. SS.

Romae, die 8 maii 1922.

Rae Vae

Servus in Xto.
WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI
Praep. Gen. Soc. Iesu.

BEATISSIME PATER:

Włodimirus Ledóchowski, Praepositus Generalis Societatis Iesu, ad pedes Sanctitatis Vestrae provolutus, humiliter exponit quae sequuntur:

In Societate Iesu, multo diutius quam in plerisque, ne dicam

omnibus, aliis religionibus, protrahuntur probationes ante ordines sacros. Etenim, post duos annos noviciatus, per unum vel duos annos Scholastici incumbere solent in studia litteraria ut aptiores fiant ad docendas litteras. Dein, regulariter per tres annos peragunt studia philosophica, quae, cum ad theologia ordinentur, iam ex parte eos per scholam ethices, theologiae naturalis, linguae hebraicae disciplinis theologicis erudiunt.

Ipsa studia philosophica a theologicis plerumque duorum vel plurium annorum spatio separantur, ut Nostri exerceri possint in instituenda iuventute. Principia praeterea asceticae disciplinae iam in ipsa probatione exponuntur.

Ita fit ut omnino maturi et iam pluribus notionibus theologicis imbuti studia regularia theologiae aggrediantur; atque, absoluto tertio anno cursus theologici, videantur re vera conditionibus Codicis Iuris Canonici praesertim si mentem legislatoris attendas, abunde satisfacisse, ut ad presbyteratum admittantur.

Contra, si post tot probationes dimidium etiam quarti anni ipsis expectandum est, ingrata hac dilatione, in longe inferiore condicione ponuntur quam ceteri clerici saeculares et religiosi.

Insuper ex nostra ratione studiorum tot saeculis probata alumni cursus maioris theologiae quarto anno operam dant parando examini de universa theologia et philosophia, quo praeparatio ad sacerdotium, quae antea fiebat in fine tertii anni, non parum impeditur.

Quocirca orator enixe Sanctitati Vestrae supplicat ut declarare dignetur Societatem suos Scholasticos ad presbyteratum admittere posse in fine tertii anni theologiae secundum antiquam praxim, quippe quae praescriptis iuris plene satisfaciat.

Et Deus, etc.

Romae, die 7 maii 1922.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI
Praep. Gen. Soc. Iesu.

IUXTA PRECES.

PIUS PP. XI

7 V 1922.

4.

23 iunii 1922.

Pontificiae Universitati Gregoriana de Urbe facultas conceditur philosophiae et sacrae theologiae Magistros aggregatos renuntiandi. — S. Cong. de Sem. et de Stud. Univ.

AD PRAEPOSITOS PROVINCIARUM.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

Decretum his litteris adiunctum quo facultas fit ut ii, qui biennium in Universitate Gregoriana peregerunt, novo gradu « Magistri aggregati » honestentur eorumque in docendo opera graviter commendatur, luculenter demonstrat, quantopere S. Sedi cordi sit ut hi cursus semper magis floreat et numerus eorum qui eos frequentaturi Romam mittuntur augeatur. Id vero ipse Summus Pontifex in ultimo, quod mihi benigne concessit colloquio, confirmavit disertis verbis significans, quanti hanc studiorum amplificationem faceret. Quae quidem omnia stimulo nobis erunt ut biennium nostrae Universitatis, ad selectos sacerdotes ex utroque clero nobis commissos rite informandos, in dies perficiatur. Ut vero Societas quoque uberiores usque fructus ex eo capiat, omnino necesse est suos iuniore aetate tempestive seligat moneatur ac Romam mittat.

Quod, cum summopere Societatis intersit ut homines egregie institutos scientiis praesertim sacris habeat, iterum iterumque enixe Provincialium diligentiae committo.

Commendo me ss. SS.

Romae, die festo S. P. N. Ignatii, 31 iulii 1922.

Rae Vae

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

DECRETUM. (1)

Pontificia Universitas Gregoriana Collegii Romani Societatis Iesu, abhinc tribus annis, Sacra hac Congregatione probante, biennales altiorum studiorum cursus instituit, ut ii, qui ordinarium philosophiae sive theologiae curriculum essent emensi et laurea doctorali donati, in alterutra vel utraque disciplina perfectiores evaderent.

Cum autem laetos uberesque hoc institutum iam ediderit fructus, R.R. Praepositus Generalis eiusdem Societatis enixe postulavit, ut Apostolica Sedes huiusmodi cursus sua firmaret auctoritate ac novum honoris titulum auditoribus illum merentibus decerneret.

(1) Cf. *Acta Ap. Sedis*, Vol. XIV (1922), 510 sq.

Itaque, in plenario conventu, habito die XXI aprilis anno vertente, Eminentissimi Patres non modo rem vehementer probarunt, sed etiam censuerunt ut Universitati Gregorianaе potestas fieret delectos auditores suos vel philosophiae vel theologiae *Magistros aggregatos* renuntiandi his condicionibus:

I) si auditores iam doctoris lauream essent adepti;

II) si in ipsa Universitate Collegii Romani biennium integrum Magisterii scholam frequentassent scholaeque exercitationibus interfuissent;

III) si aptis experimentis, id est periculis verbo factis et descriptione ad scientiae rationes exacta, idoneos se ad docendum probavissent.

Die XXIII eiusdem mensis, EE. Patrum sententiam, referente infrascripto Sacrae Congregationis Secretario, Sanctissimus D. N. Pius PP. XI ratam habuit et ad effectum adduci iussit. Quamobrem Sacra Congregatio, mandato Sanctissimae, decernit ut Pontificia Universitas Gregoriana Collegii Romani, seu Praepositus Generalis Societatis Iesu, sicut academicos gradus in philosophia, in theologia et in iure canonico, pro accepta ab hac Apostolica Sede potestate, confert, sic possit titulum *Magistri aggregati* facultatibus philosophiae vel theologiae ipsius Universitatis conferre sub iis condicionibus, quae supra memoratae sunt; et hac potestate ei liceat uti in eorum quoque auditorum gratiam, qui his tribus annis integrum Magisterii cursum rite absolverint.

In creandis autem Magistris aggregatis eadem observentur iuris sollemnitates, quae in ipso Athenaeo Gregoriano et in ceteris Academiis pontificiis observari debent, cum ad gradus academicos idonei promoventur.

Qui vero hunc Magisterii titulum consecuti sint, eos Sacra Congregatio valde commendatos vult locorum Ordinariis, utpote maxime aptos ad philosophiam theologiamve vel aliquam earum disciplinarum partem tradendam cum in Seminariis tum in Universitatibus aliisque clericorum Collegiis, quibus facta facultas sit academicos gradus conferendi.

Datum Romae ex Secretaria Sacrae Congregationis Seminariis et studiorum Universitatibus praepositae, die XXIII, mense iunio, in festo Sanctissimi Cordis Iesu, anno MCMXXII.

L. ‡ S. CAIETANUS Card. BISLETI, *Praef.*

† IACOBUS SINIBALDI, Ep. Tiberien., *Secr.*

5.

25 iulii 1922.

Constitutio Apostolica, qua S. Ignatius de Loyola caelestis Exercitiorum Spiritualium Patronus declaratur.

AD PRAEPOSITOS PROVINCIARUM.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTJ.

Cum transmittō ad Rām Vām Constitutionem Apostolicam, qua S. P. N. Ignatius creatur omnium Exercitiorum Spiritualium in Ecclesia Patronus, intelligo quanta mecum laetitia gavisura sit Societas, quae id beneficii vehementer exoptabat. Sed gaudium nostrum cumulat Episcoporum totius paene orbis consensus, qui sexcenti et amplius (1) una voce illud idem a Summo Pontifice expetiverunt tantisque laudibus Exercitia simul commendarunt, ut spirituali Nostris incitamento esse duxerim ex eorum epistolis nonnulla excerpere (2), brevi cum universa Societate communicanda, quibus palam fiat, quae sit mens et existimatio eorum quos « Spiritus Sanctus posuit... regere Ecclesiam Dei » (3). Sed nemo fortasse neque tam penitus hoc patrocinium S. Ignatio, Exercitiorum auctori, vindicandum esse perspexit, neque illud tam ardentem desideravit, quam Summus Pontifex Pius XI. Adeo alta enim eius animo inerat haec persuasio, ut quae ad exornandum pontificium documentum praeparanda erant, ipse etiam atque etiam urgeret; cumque huius formula ei tandem oblata esset, motu proprio titulum mutavit eamque voluit esse non simplex S. Rituum Congregationis Decretum neque dumtaxat Breve Apostolicum, sed Apostolicam Constitutionem Bullae instar promulgandam. Summas ideo perennesque gratias Societas habebit benevolentissimo Pontifici. Velit porro S. P. Ignatius, Patronus Exercitiorum Spiritualium suprema in mundo auctoritate renuntiatus, nobis in primis, filiis suis, benedicere, ut his armis utentes aptissimis, quibus Spiritu Sancto adspirante nos instruxit, Christi Iesu regnum eiusque maiorem gloriam in nobis ac deinde in aliis magis ac magis in dies dilatemus.

Hanc nactus occasionem, parvulam S. Parentis effigiem, unicuique Nostrorum distribuendam, mitto, singulos rogans ut, dum illius ora intuentur, eius ingentem animum in se ipsis exprimere contendant.

Sodales denique in ancipitem illam ac perdifficilem Russiae expeditionem nuperrime profectos piis omnium precibus peculiariter commendatos velim.

Commendo me ss. SS.

Romae, die festo BB. MM. Rodulphi

Aquaviva et Soc., 27 iulii 1922.

Rae Vae

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

(1) Numerus accuratus: 672.

(2) Cf. Appendicem, pp. 485-498.

(3) *Act. Ap.*, XX, 28.

CONSTITUTIO APOSTOLICA

PIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI AD PERPETUAM REI MEMORIAM (1)

Summorum Pontificum haec fuit semper praecipua cura ut quae ad pietatem vitaeque christianae perfectionem magnopere conducerent, ea summis laudibus commendarent validisque incitamentis promoverent. Iamvero inter varia eiusmodi adiumenta insignem sibi locum vindicant ea quae S. Ignatius divino quodam instinctu in Ecclesiam invexit Exercitia Spiritualia. Quamquam enim, quae Dei miserentis est benignitas, numquam defuerunt qui res caelestes penitus perspectas Christi fidelibus contemplandas apte proponerent, tamen Ignatius primus libello, quem composuit, cum litterarum etiamtum plane rudis esset, quemque *Exercitia Spiritualia* ipse inscripsit, rationem quamdam et viam peculiarem peragendi spirituales secessus docere coepit, qua ad peccata detestanda vitamque, D. N. Iesu Christi exemplo, sancte disponendam fideles mirifice iuvarentur.

Cuius ignatianae methodi virtute factum est, ut summa horum Exercitiorum utilitas, quemadmodum decessor Noster praeclarae memoriae Leo XIII affirmavit, comprobaretur « trium iam saeculorum experimento... omniumque virorum testimonio qui vel asceseos disciplina vel sanctitate morum maxime per idem tempus floruerunt » (1). Praeter tot tamque

(1) Cf. *Acta Ap. Sedis*, Vol. XIV (1922), 420-422.(2) Ep. *Ignatianae commentationes* ad P. Lud. Martin, Praep. Gen. Soc. Iesu, die 8 febr. 1900 data.

illustres sanctimonia viros vel ex ipsa ignatiana familia, qui omnem virtutis rationem ab hoc veluti fonte se mutuatos esse disertissime sunt professi, duo illa Ecclesiae lumina commemorare libet e clero saeculari: S. Franciscum Salesium et S. Carolum Borromaeum. Franciscus enim ut se ad episcopalem consecrationem rite compararet, ignatianis Exercitiis studiose vacavit in iisque eam vivendi rationem sibi ordinavit, quam semper deinceps tenuit secundum reformationis vitae principia in libello S. Ignatii tradita. Carolus autem Borromaeus, ut fel. rec. decessor Noster Pius X ostendit (1), et Nosmet ipsi ante summum Pontificatum editis historiae monumentis demonstravimus, horum Exercitiorum in se vim expertus, quibus ad vitam perfectiorem impulsus erat, eorundem usum in clerum populumque divulgavit. Ex addictis vero religiosae disciplinae sanctis viris feminisque satis est exempli causa nominare illam altissimae contemplationis magistram Theresiam et seraphici Patriarchae filium Leonardum a Portu Mauritio, qui quidem tanti faciebat S. Ignatii libellum, ut omnino eius methodum in animabus Deo lucrandis se sequi confessus sit.

Romani igitur Pontifices hunc parvae quidem molis sed « admirabilem librum » (2) cum iam inde a prima eius editione sollemniter approbarint, laudibus extulerint, Apostolica auctoritate communierint, deinceps eius usum, tum sanctis indulgentiae muneribus cumulando, tum novis subinde praeconiis honestando, suadere non destiterunt.

Itaque Nos. persuasum habentes temporum no-

(1) Litt. Encycl. *Editae saepe.*

(2) BENEDICTUS XIV in Litt. Apost. *Quantum secessus.*

strorum mala inde maximam partem originem ducere, quod iam non sit « qui recogitet corde » (1), comperto autem Exercitia Spiritualia secundum S. Ignatii disciplinam peracta valere plurimum ad infringendas perarduas difficultates, quibus humana societas nunc passim conflictatur; exploratoque laetam virtutum segetem, sicut olim ita hodie, in sacris secessibus maturescere, cum inter religiosas familias sacerdotisque saeculares, tum inter laicos et — quod nostra praesertim aetate mentione singulari dignum est — inter ipsos opifices; summopere exoptamus, ut usus horum Exercitiorum Spiritualium latius in dies diffundatur et illa pietatis domicilia, quo vel mensem integrum vel octo aut, si id fieri nequit, pauciores dies seceditur, tamquam ad perfectae vitae christianae palaestram, frequentiora usque existant ac floeant.

Quod cum a Deo pro Nostra dominici gregis caritate precemur, Sacrorum Antistitum universi fere orbis catholici ex utroque ritu flagrantissimis studiis votisque satisfaciētes atque etiam hoc tempore, in quod feliciter tum anni saecularis tertii a Sanctorum honoribus Ignatio tributis, tum quarti ab huius aurei libelli confectione sollemnia incidunt, cupientes Ipsi Nostri in S. Patriarcham grati animi non dubiam significationem dare, proposito Nobis exemplo Nostrorum Decessorum qui alios aliis Institutis Praestites Tutelares attribuerunt, adhibitis in consilium venerabilibus Fratribus S. R. E. Cardinalibus Sacrorum Rituum Congregationi praepositis, auctoritate Nostra Apostolica, S. Ignatium de Loyola omnium Exercitiorum Spiritualium ideoque institutorum, sodalitorum, coetuum cuiusvis generis iis, qui Exercitia Spiritualia

(1) JER., XII, 11.

obeunt, operam studiumque navantium, Patronum Caelestem declaramus, constituimus, renuntiamus.

Decernimus vero has litteras Nostras firmas, validas et efficaces esse semperque fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, contrariis non obstantibus quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, anno Domini millesimo nongentesimo vigesimo secundo, die vigesima quinta mensis iulii, Pontificatus Nostri anno primo.

✠ A. Card. VICO,
Ep. Portuen. et S. Rufinae,
S. R. C. Praefectus.

O. Card. CAGIANO
S. R. E. Cancellarius.

RAPHAEL VIRILI, *Protonotarius Apostolicus.*
LEOPOLDUS CAPITANI, *Subst. Reg. ex spec. deleg.*

Loco ✠ Plumbi.
Reg. in Canc. Ap. vol. XXV, n. 55.

6.

14 septembris 1922.

Pontificium Institutum Orientale cum Athenaeo Pontificio de Re Biblica coniungitur. — Epist. Sum. Pont (1).

AD R. P. WŁODIMIRUM LEDÓCHOWSKI

PRAEPOSITUM GENERALEM SOCIETATIS IESU.

Dilecte fili, salutem et apostolicam benedictionem. — Decessor Noster f. r. Benedictus XV, ut probe nosti, Pontificium Institutum, Orientis rebus provehendis, in Urbe condidit: non modo ut Latini sacerdotes in his studiis «congruenti, quae omnes numeros habeat, institutione formarentur», sed etiam ut Orientales tamquam proprium haberent altiorum studiorum domicilium, ubi in quaestionibus quae magis ad Orientalem Ecclesiam pertinent admodum erudirentur, «et ordinarium doctrinae curriculum harum disciplinarum accessione perficerent». Ac placet hic sane Nobis cum dilectum Filium Nostrum Cardinalem Nicolaum Marini

(1) Cf. *Acta Ap. Sedis* vol. XIV (1922) 545 sq.

tum Abbatem Ildephonsum Schuster O. S. B. debita laude honestare: optime enim uterque de eodem Opere meruere. Verumtamen prohibuerunt difficultates temporum ne, in principio, Instituti sedes alibi collocaretur nisi in Apostolico (Hospitio de convertendis); quae aedes, prope Vaticanum sitae, cum a variis Urbis collegiis nimium distent, minus aptae ad assequendum finem inventae sunt. Haec intuens, iam ipse augustus conditor Institutum alio transferre cogitabat. Valde igitur Nos optamus ut id decessoris Nostri propositum ad effectum quantocius deducatur; atque considerantes Institutum Orientale et Biblicum se invicem iuvare ac complere optime posse, eo magis quod aliquae disciplinae utrique sint communes, id volumus ac decernimus ut in hoc Institutum, cui quidem opportunissima domus in media Urbe feliciter contigit, illius sedes transferatur; ita tamen ut Instituta secundum proprium finem distincta remaneant. Cupimus praeterea eiusmodi fore studiorum ordinem in hoc Athenaeo Nostro, ut omnes studiosi viri, ex qualibet regione, praeclara occasione utantur eas quae ad Orientem spectant disciplinas altius pernoscenti. Itaque, ad hoc consilium efficiendum, te, dilecte fili, his litteris Nos eligimus, tibi quoque Institutum Orientale commissum volumus eodem modo quo a decessore Nostro f. r. Pio X Institutum Biblicum curis Societatis Iesu concreditum est. Perspecta religiosae familiae vestrae pietate erga Sedem Apostolicam, id fore pro certo habemus ut huic voluntati Nostrae libenter obsequamini, eandemque eximie, ut consuevistis, exsequi contendatis. Profecto novum et grave onus hoc Nostrum mandatum vobis imponit; sed omnino confidimus numquam prorsus defuturos esse thesauros scientiae ac roboris SS. Cordis Iesu religiosis eis viris, qui, tamquam remiges validi, ad nutum supremi Ecclesiae Gubernatoris, in maiorem Dei gloriam improbo ponderi laetanter humeros submittunt. Caelestiumque auspicem munerum ac paternae benevolentiae Nostrae testem, apostolicam benedictionem tibi, dilecte fili, praeceptoribus alumnis iisque omnibus qui Nostrum Institutum Biblicum et Orientale quoquo modo promovent ac iuvant, effuso animo impertimus.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, die XIV mensis septembris MCMXXII, Pontificatus Nostri anno primo.

PIUS PP. XI.

*Summus Pontifex et Nostris et Nuntiorum SS. Cordis Moderato-
ribus gratias agit ob stipem pro Russiae populis collatam. —*
Secr. Stat.

AD PRAEPOSITOS PROVINCIARUM.

REVERENDE IN CHRISTO PATER:

P. XRI.

Duas Em. Cardinalis a Secretis Status epistolas, nomine ac voluntate Summi Pontificis conscriptas, ad R^m V^m transmittito, utramque insigne testimonium, ultro datum, animi gratissimi quo Christi Vicarius Societatis studium ac liberalitatem prosequitur adiuvandi populum russiacum fame pereuntem.

Quae ad me scripta est epistola, eam R. V. cum Nostris communicare velit una cum Apostolica Benedictione, quam omnibus Romanus Pontifex peramanter impertit.

Quae vero epistola Curatori Nuntii SS. Cordis inscribitur, ea in proximo fasciculo eiusdem Nuntii, in vernaculum sermonem accurate versa, edenda erit. Poterunt quoque Apostolatus Orationis adiutores et adiutrices excitari, ut intimum Summi Pontificis desiderium in christifidelium coetus sibi attributos magis ac magis divulgent, nimirum ut cum assiduis ad Deum precibus eleemosynam secundum S. Scripturae consilium: « Bona est oratio cum... eleemosyna » (1), coniungere velint, quae « ab omni peccato et a morte liberat » (2), strenuam in adversis virtutem suppetat, praeclarissimo Ecclesiae operi, non solum ad corpora languentium reficienda, verum etiam ad ipsius religionis bonum ac decus quod spectat, mirifice deservit.

Meam addo ad nostros alumnos epistolam (3), eo modo coram ipsis tam internis quam externis legendam, qui Rae Vae videbitur opportunissimus.

Commendo me ss. SS.

Romae, die festo Sanctorum Omnium Societatis,

6 novembris 1922.

Rae Vae

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

P. S. Eleemosynae a Nostris collectae transmittantur, quemadmodum meis litteris 25 februarii dicebatur, ad P. Oecononum Generalem indicando unde acceptae sint ex. gr. ab alumnis Collegiorum, vel a Nostris, vel a ceteris fidelibus in templis Societatis.

(1) *Tob.* XII, 8.(2) *Ibid.* IV, 11.(3) *V.* p. 477 sq.

AD R. P. WLODIMERUM LEDÓCHOWSKI

PRAEPOSITUM GENERALEM SOCIETATIS IESU.

R^{mo} PADRE:

Ho il piacere di accludere a V. P. R^{ma} una lettera coi ringraziamenti del Santo Padre per i « Messaggeri del S. Cuore » che promossero con tanto consolante risultato, fra gli ascritti all'Apostolato della preghiera, la colletta a favore delle popolazioni affamate della Russia.

Nello stesso tempo mi è particolarmente grato di adempiere all'altro venerato incarico affidatomi dall'Augusto Pontefice di esprimere uguali sentimenti di riconoscenza a V. P. per la offerta anche più considerevole delle chiese e delle case della Compagnia di Gesù allo stesso nobilissimo scopo.

Il Santo Padre desidera che V. P. si renda interprete del Suo sovrano vivissimo compiacimento presso tutti i buoni religiosi della Compagnia per questa nuova magnifica prova di attaccamento, filiale devozione ed amorosa sollecitudine da essi resa alla S. Sede e partecipi loro e a tutti i giovani, che nei vari collegi sono affidati alle loro sapienti ed amorevoli cure, la Sua Benedizione Apostolica che imparte a Lei e a tutti loro con piena effusione di cuore, in attestato di speciale benevolenza ed in auspicio delle più elettive ricompense celesti.

Valendomi dell'occasione mi professo con sensi di distinta e sincera stima

Dal Vaticano, 24 ottobre 1922.

della P. V. Rev^{ma}aff^{mo} nel Signore

P. C. GASPARRI.

AD MODERATORES

NUNTIORUM SS. CORDIS IESU.

R^{mo} PADRE:

Dal R^{mo} Padre Generale della Compagnia di Gesù è stata unificata all'Augusto Pontefice la bellissima offerta di lire duecento mila (lire 200.000), come risultato della colletta promossa dai « Messaggeri del S. Cuore » in favore delle popolazioni affamate della Russia.

Questa magnifica testimonianza di solidarietà cristiana resa dai centri dell'Apostolato della preghiera e dai fanciulli della Crociata eucaristica in amorevole ossequio ai paterni desideri di Sua Santità, cui tarda il cuore di poter soccorrere in misura più adeguata all'immensa sventura di un popolo che si dibatte negli estremi più angosciosi dell'indigenza e delle privazioni, è certamente una splendida prova della santa attività che, nel fecondo silenzio e simpatico raccoglimento che la distingue, va dispiegando codesta benefica Associazione.

E di essa si è vivamente compiaciuto il Santo Padre e ne ringrazia dal profondo dell'anima i benemeriti organizzatori, dalla Presidenza Generale fino all'ultima zelatrice, pensando con intensa emozione e sommo conforto ai dolori che Gli sarà dato lenire ed allo strazio di tante innocenti vittime che potrà essere così mitigato.

Ma è necessario che l'ardore e la generosità degli iscritti all'Apostolato della preghiera non si arrestino qui; è necessario che i « Messaggeri del S. Cuore » ripetano ancora il caritatevole invito ed il messaggio del Papa che è anche il messaggio del Cuore Divino di Gesù.

Chi ha tenerezza di madre, di sorella, di sposa, non resterà insensibile alla voce del pianto di tanti infelici che nella commossa parola del Vicario di Cristo ha trovato un'eco così poderosa; ed alla generosità delle madri, delle sorelle, delle spose risponderà l'entusiasmo dei fanciulli della Crociata eucaristica ai quali non peserà di votarsi ancora ad altre rinunzie ed a piccoli sacrifici per amore ai fratellini lontani che soffrono e gemono nello squallore di ogni privazione, nobilitando l'obolo di questa loro carità col contributo prezioso delle loro innocenti preghiere.

Il Santo Padre, in contraccambio, ripete a tutti la Sua più dolce parola: « Che il Signore li rimunerì! » e con questo fervidissimo augurio invia loro, dal più profondo del Cuore, la Sua Apostolica Benedizione.

Nel portare a conoscenza di V. P. questi sovrani sentimenti dell'Augusto Pontefice, mi è grato raffermarmi con sensi di distinta e sincera stima

Dal Vaticano, 24 ottobre 1922.

della P. V. R^{ma}

aff^{mo} nel Signore
P. C. GASPARI.

EPISTOLA APOSTOLICA

AD R. P. WLODIMIRUM LEDÓCHOWSKI, PRAEPOSITUM GENERALEM
SOCIETATIS IESU, TERTIO SAECULO EXEUNTE AB IGNATIO
LOYOLEO ET FRANCISCO XAVERIO IN SANCTORUM NUMERUM
ADSCRIPTIS (1).

DILECTO FILIO
WLODIMIRO LEDÓCHOWSKI
PRAEPOSITO GENERALI SOCIETATIS IESU

PIUS PP. XI
DILECTE FILI
SALUTEM ET APOSTOLICAM BENEDICTIONEM

Meditantibus Nobis in hoc limine Summi Pontificatus, quemadmodum Ecclesiae Sanctae et domi meliorem statum et foris bona incrementa quaerere possimus, quae sunt officiorum Nostrorum tamquam capita, auspicato contingit ut, cum aliorum Sanctorum, tum vero Ignatii Loyolei et Francisci Xaverii memoria, tertio revoluta saeculo postquam caelestes eis honores decreti sunt, magna cum celebritate renovetur. Alter enim divino munere auxiliator Sponsae Christi datus est, novum quoddam aetatis initium ordienti, quo in medium rerum certamen atque discrimen vocabatur; alter in Evangelii luce operose et impigre diffundenda tot tantisque Spiritus Sancti charismatis ornatus exstitit, ut eius virtutis eiusque

1) Cf. *Acta Ap. Sedis*, vol. XIV (1922), 627-634.

studii videri posset heres, quibus primi illi Apostoli praestiterunt.

Iamvero nec periculosum tempus in quo Ecclesiae adfuit Ignatius finem adhuc cepit, cum ex ea radice haec fere omnia mala effloruerint; et Iesu Christi Evangelio hodie, si unquam alias, « ostium apertum est magnum et evidens » (1), qua praesertim parte Xaverius elaboravit. Itaque visum est Nobis, dilecte fili, non solum tui Ordinis, sed communi etiam causa proposita, de Legiferi Patris tui deque maximi eius alumni laudibus has ad te dare litteras; siquidem valde interest, ut et illius institutis magis magisque christianum nomen floreat, et huius auspicio christiani nominis propagatio revirescat.

Hoc est quidem commune omnibus quicumque sanctitatis laudem ex Ecclesiae auctoritate obtinent, in omni virtutum genere excellere; sed tamen, quemadmodum « stella a stella differt in claritate » (2), sic homines Sancti, ex eo quod alii in alia virtute singulariter eminent, mirabili quadam inter se varietate distinguuntur. Ita si Ignatii vitam intueamur, admirationem ante omnia movet illa viri magnanimitas maiorem Dei gloriam avidissime anquirentis; qui, cum satis non haberet ipse in omnibus sacri ministerii partibus versari omniaque christianae beneficentiae officia complecti ob salutem animarum, socios quoque sibi comparavit promptos et alacres, expeditissimae militiae instar, ad regnum Dei apud christianos barbarosque amplificandum. Sed qui rem penitus perscrutetur, facile reperiet insignem in Ignatio fuisse

1) I Cor., xvi, 9.

2) I Cor., xv, 41.

oboedientiae spiritum eique tamquam proprium munus assignatum a Deo, ut ad hanc ipsam virtutem maiore studio colendam homines adduceret.

Etenim, ut vulgo notum est quae in tempora Ignatius inciderit, ita non est obscurum, quibus per eam turbulentissimam tempestatem afflicta est Ecclesia malis, eorum omnium hoc fuisse caput, quod homines magnam partem oboedienter servire Deo abnuerent. Principes ad hanc servitutem officii recusandam ii quidem exstiterent, qui fidei divinae regulam privato uniuscuiusque iudicio attribuentes, contumaciter Ecclesiae catholicae auctoritatem repudiarent. Verum praeter istos nimis multi aderant qui, si non professione, at re abiecissem Christi Dei viderentur obsequium, quique gentilium more potius quam christianorum viverent, tamquam si, humanitatis et litterarum studiis renatis, simul veteris superstitionis aliquid revixisset. Quin etiam affirmare licet, nisi effrenata quaedam sentiendi vivendique licentia, quasi pestiferum virus, societatem christianam latissime infecisset, non sane futurum fuisse ut ex Ecclesiae corpore illa Novatorum haeresis erumperet. Itaque cum in plebe fidelium non solum, sed in sacro ipso ordine divinarum legum verecundia fere desideraretur seditioque a Novatoribus concitata gentes non paucas, in quibus videlicet laxiora facta essent officiorum vincula, a materno Ecclesiae complexu divelleret, una erat omnium bonorum vox et supplicatio ad divinum Ecclesiae Conditorum, ut Sponsae suae tam necessario tempore, promissorum memor, subveniret.

Subvenit enimvero, ubi maturum ei visum est, admodum mirifice Tridentini celebratione Concilii. Praeterea in Ecclesiae solatium praeclara illa vir-

tutum omnium specimina excitavit, Carolum Borromaeum, Caietanum Thienaeum, Antonium Zaccariam, Philippum Nerium, Theresiam aliosque, qui et sanctitatis in Ecclesia catholica perennitatem sua ipsorum vita testarentur, et impietatem perversitatemque morum tam late fusam cum voce, tum scriptis, tum exemplis coercerent. Plurimum quidem hi omnes utilissimeque elaborarunt; verum occulta malorum origo ipsa erat ab imis radicibus evellenda: atque huic aggre-diendae rei in primis videtur fuisse divino consilio destinatus Ignatius.

Nam in primis ea fuit indole, quam egregie factam dixeris ut ad imperandum, ita ad parendum: eandemque, iam inde a puero, militari disciplina roboravit. Animum igitur cum gereret, natura et institutione sic conformatum, simul ac, superno illustratus lumine, cognovit sese ad Dei gloriam, animarum salute, promovendam evocari, mirum est quanto cum impetu et voluntate in Regis caelorum castra concesserit. Itaque, eo consilio ut novam militiam rite auspicaretur, totam noctem ad aram Virginis pervigilavit in armis, paulloque post in illo Minorissano recessu, quemadmodum sibi essent praelia Domini praelianda, ab ipsa Deipara didicit, cuius tamquam ex manibus illum accepit absolutissimum legum codicem — sic enim appellare vere possumus — quo quisque bonus miles Christi Iesu utatur oportet. *Exercitia Spiritualia* dicimus, qualia feruntur caelitus Ignatio tradita: non quod cetera generis eiusdem ab aliis usitata parvi facienda sint; sed in his quae secundum Ignatianam rationem frequentantur, adeo sapienter disposita sunt omnia, adeo inter se arcte cohaerent, ut, modo divinae gratiae quis non refragetur.

radicitus hominem quasi renouent, pleneque reddant divinae obsequentem auctoritati. Hac igitur via cum se ad agendum comparasset Ignatius, eâdem, quos sibi adiunxerat, socios curavit excolendos, cum eos vellet Deo et Dei Vicario, Romano Pontifici, oboedientes in exemplum, et hanc virtutem prae se ferre tamquam insignitam notam suae Societatis. Itaque non solum sanxit, ut hoc sui sollemne haberent, huiusmodi Exercitiis potissime spiritus fervorem alere, sed etiam hoc ipso instrumento eos in omne tempus armavit, quo ad hominum voluntates ab Ecclesia abalienatas revocandas, easque totas sub Christi potestatem redigendas uterentur.

Testis enimvero historia est, ipsis Ecclesiae hostibus haud inficiantibus, orbem catholicum, peropportuno per Ignatium subsidio communitum, celeriter respirare coepisse, cum facile non sit commemorare, quae et quanta in omni genere Societas Iesu, Ignatio auctore et duce, pro Dei gloria gesserit. Cerneret impigros sodales contumaciam haereticorum victores retundere; emendationi corruptorum morum ubique studere; collabefactam Clericorum disciplinam restituere; ad ipsum christianae perfectionis culmen complures perducere; praeterea multos esse in iuventute ad pietatem instituenda bonisque artibus erudienda, nimirum in spem christianae vere posteritatis; interim vero infidelibus ad fidem traducendis egregiam dare operam, ut imperium Iesu Christi novis accessionibus propagarent.

Haec omnia Nos libentissime scribendo attigimus, non solum quia documento sunt divinae erga Ecclesiam benignitatis, sed etiam quia magnam opportunitatem habere videntur ad misera tempora in quibus

ad hanc Apostolicam Sedem evecti sumus. Etenim si mala quibus humanum genus hodie laborat, ultima ab origine repetantur, omnia profecto provenisse dicenda sunt ex ea, quam induxere Novatores a divina Ecclesiae auctoritate defectionem, quae quidem cum magnum incrementum saeculo xviii in illa rerum omnium perturbatione acceperit, qua tam arroganter iura hominis asserta sunt, ad extrema nunc consecutaria deducitur. Videmus humanae rationis facultatem insolentius efferri; quidquid hominis vires captumve excedere vel naturae ambitu non contineri videatur. contemni ac repudiari; ipsa Dei iura sacrosancta. publice privatim, nihil pensi haberi; sublato autem omnis potestatis principio ac fonte, qui Deus est, naturâ consequitur ut iam nulla sit humana potestas cuius sanctum nomen aut auctoritas habeatur. Itaque divina Ecclesiae auctoritate despecta, brevi civilis imperii fundamenta nutare visa sunt et corrui, quandoquidem. invalescente cupiditatum audacia et insania, leges consortionis humanae impune omnes perverti consueverunt.

Atqui societatis humanae tam profligatis tamque perditis rebus praesens aliquod adhiberi remedium — quod omnes boni sentiunt oportere — minime potest, nisi vulgo obsequium in Deum eiusque voluntati obtemperatio restituatur. Per innumerabiles enim temporum rerumque vicissitudines manet primum et maximum hominibus officium esse summo rerum omnium Conditori et Conservatori et arbitrio oboedienter obsequi; quo ab officio quotiescumque discesserint, mature eis resipiscendum, si velint perturbatum funditus redintegrare ordinem et ab omnium miseriarum, unde oppressi sint, colluvie liberari. Ceterum hac una re

vitae christianae continetur summa; quod quidem significare videtur Paulus Apostolus, ubi vitam ipsam divini hominum Reparatoris sic paucis mirabiliter complectitur: « Humiliavit semetipsum factus oboediens usque ad mortem, mortem autem crucis » (1). « Sicut enim per inoboedientiam unius hominis peccatores constituti sunt multi; ita et per unius oboeditionem iusti constituentur multi » (2).

Iam vero hunc hominum reditum ad oboedientiam Exercitia Spiritualia mirifice adjuvant, quippe quae, praecipue si Ignatiano instituto fiant, perfectam divinae legi obtemperationem, aeternis Fidei naturaeque principiis innixam, certissime suadeant. Quapropter, optantes ut eorum usus latius in dies diffundatur, Nos, exemplum quoque complurium decessorum Nostrorum secuti, non solum Constitutione Apostolica *Summorum Pontificum* ea denuo Christifidelibus commendavimus, sed etiam S. Ignatium a Loyola omnium Exercitiorum Spiritualium caelestem Patronum iussimus. Quamquam enim non desunt, ut diximus, aliae Exercitiorum habendorum viae, certum tamen est Ignatianam in eis excellere, ac, maxime ob explorationem spem quam facit solidae mansuraeque utilitatis, uberiori Sedis Apostolicae approbatione florere. Hoc igitur sanctitatis instrumentum si Christifidelium plerique diligenter adhibeant, iam confidere liceat brevi futurum, ut, intemperatae libertatis cupidine cohibita et restituta officii cum conscientia tum observantia, tandem humana societas exoptatae pacis munere potiatur.

Quae hactenus memorata sunt, ad intestinum ac

(1) *Phil.*, II, 8.

(2) *Rom.* V, 19.

domesticum christiani nominis commodum proprie pertinent. Illa ad exterum ipsius incrementum, quae de Francisco Xaverio placet breviter perstringere: quamquam eadem cum eo, quod laudavimus, Ignatii instituto sunt coniunctissima. Etenim Xaverium cum totum humanae gloriae levitatibus deditum invenisset, adeo disciplina sua immutavit Ignatius, ut eum celerime extremo Orienti strenuum Evangelii praeconem atque adeo Apostolum dederit. Quae mirifica viri immutatio iure est Exercitiorum virtuti tribuenda. Nam si immensos terra marique tractus haud semel is peragravit, si primus Christi nomen in Iaponiam invexit, quam merito martyrum insulam quis appellet, si immania pericula obivit incredibilesque labores exantlavit, si innumerabilia hominum capita sacro baptismatis fonte lustravit, si praeterea infinita omne genus portenta edidit, haec omnia Franciscus ipse « patri animae suae », ut aiebat, Ignatio, post Deum, in suis epistolis referebat accepta, a quo ad Iesu Christi et cognitionem et amorem in sacro Exercitiorum secessu penitus imbutus fuisset. Atque hic enimvero extollenda benignitas est ac sapientia Dei providentis, qui, quo tempore Ecclesia, cum vehementer sollicitaretur domi, ingentes populorum iacturas foris faciebat, hac una re, scilicet Exercitiorum ope, duplex ei praesidium peperit maximae opportunitatis, id est simul cum domesticae disciplinae reparatore, eum qui, exteris nationes ad Christi fidem adiungendo, Ecclesiae ipsius detrimenta resarciret. Qui quidem, primus ex tanto intervallo, Apostolorum exemplum renovare visus est; siquidem et barbarorum gentes non paucas cum ipse sudore multo excoluisset suisque eximiis virtutibus ad pietatem excitasset, rem

christianam in eis egregie fundavit, et regiones amplissimas, quae christiano nomini ex omni aditu clausae essent, nostris Missionalibus patefecit. Is autem spiritus sui, ut par erat, suos in primis sodales reliquit heredes; quos equidem novimus numquam ad hanc diem ab eius virtute degenerasse, sed semper eiusmodi hereditatem studiose custodisse. Sed Francisci Xaverii memoria et recordatio ceteris quoque Evangelii praeconibus perpetuo fuit hortamento; adeo ut is, huius Apostolicae Sedis sollemni decreto, Operis a Propagatione Fidei caelestis Patronus sit renuntiatus.

Haec autem aetas in eo etiam habet cum Xaverii aetate similitudinem quod avita fides, a multis nostrorum hominum superbo quodam fastidio repulsa. ad alias nationes, quae eam sitienter appetunt, migrare velle iam videtur. Etenim ex Missionalium litteris intelligere saepe solemus, in dissitis Africae Asiaeque regionibus evangelicam segetem prope iam albescere ad messem, qua quidem Ecclesiae per Europam damna reparentur. Accedit, ut multo alacriores quam antea fideles se praebeant ad Evangelii propagationem promovendam. Nos igitur huiusmodi studium, divinae certe gratiae instinctu excitatum, valde cupimus usquequaque, Xaverii et exemplo et patrocinio adhibito, inflammari, ut exoratus « Dominus messis mittat operarios in messem suam », eosque optimus quisque christianorum suis et precibus adiuvet nec opibus destituat.

Quare vos, dilecti filii, quotquot estis e Societate Iesu, universos hortamur ut sollemnem memoriam Parentis Legiferi natuque maximi Fratris vestri reco-

lentes, eorum exemplo, institutum vestrum, ab hac Apostolica Sede egregiis subinde laudibus affectum, novis in Ecclesiam promeritis continenter augere pergatis. Ac duplicem fructum praesertim ex ista sollemnitate percipiatis volumus. Primum ut Exercitia Spiritualia in vestram et in aliorum utilitatem quotidie magis studeatis convertere. Scimus in hoc genere vos instituisse, et felicissime quidem, pro opificibus praecipua quadam sedulitate laborare; optabile est ut in ceteris omnibus societatis humanae ordinibus pari cum felicitate laboretis. Alterum est de Missionibus catholicis provehendis. Quamquam enim Nos non fugit vestra in hoc diligentia et industria prorsus singularis — namque ad duo millia novimus numerari ex vobis, qui quadraginta fere in Missiones distributi, apud infideles versentur — tamen rogamus enixe Deum ut praeclarum istud in vobis acuat magis magisque studium ac foveat.

Quae omnia ut ad maiorem Dei gloriam, ad Ecclesiae sanctae emolumentum, ad animarum salutem vertant, auspicem divinorum munerum, itemque paternae benevolentiae Nostrae testem, apostolicam benedictionem tibi, dilecte fili, atque omnibus, te Praeposito, Societatis Iesu sodalibus amantissime impertimus.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, die III mensis decembris, in festo S. Francisci Xaverii, anno MCMXXII, Pontificatus Nostri primo.

PIUS PP. XI.

II. — PRO PROVINCIIS, DOMIBUS, SODALIBUS

9.

22 februarii 1922.

Conceditur usus Missae Plurium Confessorum non Pontificum ritu primae classis celebrandae die tertio saeculari 12 martii 1922. — S. Rit. C.

BEATISSIMO PADRE:

Pietro Tacchi Venturi, Sacerdote della Compagnia di Gesù e Segretario del Comitato Romano-Ispano, prostrato ai piedi della S. V. in nome dei quattro Comitati per i festeggiamenti della Canonizzazione dei Santi Filippo Neri, Ignazio di Loiola, Francesco Saverio, Isidoro Agricoltore e Teresa di Gesù, implora:

1° Che nel solenne Pontificale da tenersi nella Basilica Vaticana il 12 marzo p. v. II domenica di Quaresima, l'Eminentissimo Cardinale Arciprete celebrante possa usare, col rito classico di prima classe, la Messa *Plurium Confessorum non Pontificum* come trovasi nel nuovo Messale, con le orazioni medesime usate da Gregorio XV il giorno stesso della Canonizzazione 12 marzo 1622.

2° Che la predetta Messa col rito di prima classe possa anche usarsi per la Comunione Generale nelle Chiese del Gesù, di S. Maria in Vallicella e di S. Teresa al Corso d'Italia.

Che ecc.

* * *

Sanctissimus Dominus Noster Pius Papa XI, referente infrascripto Cardinali Sacrae Rituum Congregationi Praefecto, attentis expositis peculiaribus adiunctis de speciali gratia, petita Indulta hoc anno tantum, Dominica II Quadragesimae adhibenda in praefatis respectivis Almae Urbis Ecclesiis, nempe Patriarchalis Basilicae Vaticanae, SS^{mi} Nominis Iesu, Sanctae Mariae in Vallicella et S. Teresiae, benigne concedere dignatus est; servatis de cetero Rubricis. Contrariis non obstantibus quibuscumque.

Die 22 februarii 1922.

A. Card. VICO, Ep. Portuens., Praef.

L. ✠ S.

ALEXANDER VERDE, S. R. C. Secr.

MISSA
EX APOSTOLICO INDULTO CELEBRANDA IN HONOREM
SS. PHILIPPI, IGNATII, FRANCISCI, ISIDORI CONFESSORUM
ATQUE TERESIAE VIRGINIS
DIE 12 MARTII 1922.

Missa « Confiteantur » de Communi plurium Confessorum non Pontificum, ut in Appendice novae editionis Missalis Romani, cum sequentibus Orationibus propriis.

ORATIO.

Deus, qui glorificantes te glorificas et in Sanctorum tuorum honoribus honoraris: concede propitius, ut, qui Beatorum Philippi, Ignatii, Francisci, Isidori atque Teresiae gloriosa merita colimus, eorum pia patrocina sentiamus. Per Dominum nostrum Iesum Christum filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. Amen.

SECRETA.

Adsint, Domine Deus, oblationibus nostris Sanctorum tuorum Philippi, Ignatii, Francisci, Isidori atque Teresiae benigna suffragia: ut sacrosancta mysteria, in quibus omnis sanctitatis fontem constituisti, nos quoque in veritate sanctificent. Per Dominum nostrum, etc.

POSTCOMMUNIO.

Laudis hostia, Domine, quam pro Sanctis tuis Philippo, Ignatio, Francisco, Isidoro atque Teresia gratias agentes obtulimus: ad perpetuam nos Maiestatis tuae laudationem eorum intercessione perducatur. Per Dominum nostrum, etc.

10.

1 aprilis 1922.

Cum triduum in honorem SS. Ignatii et Francisci Xaverii in nostro templo romano SS. Nominis celebretur, favores quidam conceduntur. — S. Rit. C.

BEATISSIMO PADRE:

Pietro Tacchi Venturi, Sacerdote della Compagnia di Gesù e Segretario del Comitato Romano-Ispano per il terzo centenario della canonizzazione dei SS. Ignazio di Loiola e Francesco Saverio, umilmente espone alla S. V. che dovendosi nella Chiesa del Gesù in Roma celebrare un solenne triduo per il sopradetto terzo centenario nei giorni 21, 22 e 23 aprile lo stesso Oratore, a nome del Comitato, supplica la medesima Santità Vostra che voglia benignamente concedere:

1° Che la Messa Pontificale dei due primi giorni possa essere, con rito di prima classe, la Messa propria di S. Ignazio, « tempore paschali », ma con le orazioni proprie usate già nella canonizzazione (1622).

2º Che in tutte le Messe de Octava Paschatis e Dominica in Albis, le quali si celebreranno nei detti giorni, in detta Chiesa e nelle Cappellette di S. Ignazio, si possa aggiungere la commemorazione dei due Santi con le Orazioni stesse sopra indicate.

Che ecc.

* * *

Sacra Rituum Congregatio, vigore facultatum sibi specialiter a Sanctissimo Domino nostro Pio Papa XI tributarum, attentis expositis, benigne annuit pro gratia iuxta preces, hoc anno tantum; servatis de cetero Rubricis. Contrariis non obstantibus quibuscumque.

Die 1 aprilis 1922.

L. ✠ S.

A. Card. VICO, Ep. Portuens., *Praef.*

ALEXANDER VERDE, *S. R. C. Secr.*

11.

19 aprilis 1922.

Summus Pontifex dedicationem voluminum Cursus Scripturae Sacrae accipere dignatur: — Secr. Stat.

AD P. AUGUSTINUM MERK
CURSUS SCRIPTURAE SACRAE DIRECTOREM.

ADMODUM REVERENDE DOMINE:

Beatissimus Pater non parvam laetitiam cepit ex officiosa epistola quam tu nuper, nomine quidem istorum sodalium Eidem reverenter dedisti: intellexit enim non modo vos suscepisse opus, iam pridem inchoatum, quod inscribitur «Cursus Scripturae Sacrae», sed etiam id petere ut Sanctitas Sua dedicationem vestrorum voluminum accipere dignetur. Hoc libenti sane animo Augustus Pontifex concedit, cum magnae ipsi curae sit quodcumque ad incrementum pertineat sacrorum Librorum. Quin etiam, non aliter ac Eius decessores f. r. Leo XIII, Pius X ac Benedictus XV, magnopere vehementer sane vobis de sanctissima hac re gratulatur, id precans ut ea cum ad magnam Dei gloriam tum ad animarum salutem feliciter cedat. In hanc causam, caelestium auspicem munerum ac paternae benevolentiae testem, Apostolicam Benedictionem vobis omnibus amatissime impertit.

Ego vero occasione ut or sensus existimationis maximae erga te meae profitendi, quibus sum et permanere gaudeo

Tibi

Addictissimus

Ex aedibus Vaticanis, die 19^a aprilis 1922.

P. Card. GASPARRI.

12.

1 maii 1922.

Restituitur nomen Vicariatus Apostolici Nankinensis. — S. Cong. de Prop. Fide.

DECRETUM (1).

Cum in comitiis generalibus huius Sacrae Congregationis diei 1 mensis augusti praeteriti anni 1921 novus Vicariatus Apostolicus de Ngan-hoei per dismembrationem a Vicariatu Apostolico de Kiang-nan seu Nankinensi erectus fuerit, etiam nomen istius Missionis immutatum est in illud de Kiang-sou quod est nomen subprovinciae civilis. Tamen cum R. P. D. Prosper Paris, Vicarius Apostolicus de Kiang-sou, petierit ut eadem Missio vetere more ab urbe principe de Nankin appellaretur, quae fuit sedes illustris antiquorum Episcoporum Sinensium, potius quam nomine subprovinciae civilis, Em. Patres in comitiis generalibus diei 10 mensis aprilis vertentis anni precibus R. P. D. Prosperi Paris annuentes, Vicariatuum Apostolicum de Kiang-sou appellandum potius esse censuerunt Nankinensem.

Quam Emerum Patrum sententiam SS^{mo} D. N. Pio Div. Prov. PP. XI in audientia eiusdem diei a R. P. D. Secretario huius S. C. relatam, Sanctitas Sua approbare ratamque habere dignata est ac praesens in re decretum confici iussit.

Datum Romae, ex aedibus Sacrae Congregationis de Propaganda Fide, die 1 maii 1922.

L. ✠ S.

G. M. Card. VAN ROSSUM, *Praef.*† P. FUMASONI-BIONDI, Archiepp. Diocletan., *Secr.*

13.

10 iunii 1922.

Summus Pontifex pro gratulationibus nomine sociorum Apostolatus Orationis in Italia die onomastico sibi oblatis gratias agit. — Secr. Stat.

AD P. GALLIAEUM VENTURINI

VICEDIRECTOREM APOSTOLATUS ORATIONIS IN ITALIA.

R^{mo} PADRE:

Particolarmente gradito è giunto al Santo Padre il devoto Indirizzo e gli auguri filiali che nel Suo fausto giorno onomastico la S. V. Illma Gli umiliava a nome di tutti gli ascritti all'Apostolato della Preghiera.

Sua Santità, che segue con vivo interesse e con intima soddisfazione il lusinghiero sviluppo di codesta pia Associazione, e il bene che essa sta facendo alle anime in mezzo alla Società con la consacrazione delle famiglie al SS. Cuore di Gesù e con la Crociata eucaristica dei fanciulli, valendosi opportunamente di un organo proprio « Il Messaggero del S. Cuore », accompagna coi più fervidi

(1) *Acta Ap. Sedis*, Vol. XIV (1922), 355.

auguri di sempre maggiore slancio ed ardore nel santo Apostolato, i Suoi vivi ringraziamenti per l'atto di omaggio e devozione filiale offertogli.

E mentre accetta commosso la promessa di incessanti preghiere che gli iscritti alla pia Associazione leveranno per Lui e secondo le Sue intenzioni al Divino Cuore di Gesù, a testimoniare il Suo gradimento e la Sua benevolenza imparte di cuore a Lei, Rmo Padre, a tutti i Direttori, Redattori, Corrispondenti, Zelatori, Zelatrici, Ascritti, Famiglie consacrate e Piccoli Crociati l'implorata Apostolica Benedizione.

Nel partecipare quanto sopra alla P. V. mi onoro professarmi con sensi di distinta e sincera stima

di V. P. Rma

Dal Vaticano, 10 giugno 1922.

aff.mo nel Signore
P. Card. GASPARRI.

14.

8 augusti 1922.

Summus Pontifex benedicit parvulis mexicanis, Cruciatæ sociis, qui ei filiali pietate opera pia et largam eleemosynam obtulerunt. — Secr. Stat.

AD P. IOSEPHUM BARRACHINA
ASSISTENTEM HISPANIAE.

Rmo PADRE:

Il Santo Padre ha ricevuto con vivo piacere il bellissimo *Album* in cui, accanto alle magnifiche cattedrali del Messico, i pii fanciulletti *Cruzados Mexicanos* hanno indicato gli atti di religione e le opere di pietà che essi hanno offerto a Dio per il loro Padre comune.

Questo dono prezioso, in cui si accoglie la voce di centinaia e migliaia di cuori che dal lontano Messico guardano al Papa con rinnovata fede ed amore, è tale un tesoro di pietà filiale e di gentilezza che Sua Santità ne è rimasta profondamente consolata. Quelle belle pagine infatti, che una trepida mano dipinse, dimostrano all'Augusto Pontefice con quanta cura quelle tenere anime sono illuminate sui capisaldi della fede cattolica, cioè l'amore, la venerazione pel Rappresentante di Gesù Cristo sulla terra, e con quanto zelo siano indirizzate a guardare a Lui come al Supremo Pastore che anche da lontano ama le sue pecorelle e vigila per la loro salvezza.

Sua Santità pertanto, mentre esprime il suo vivo compiacimento ed invia a tutti l'espressione del suo grato animo, vuole pur ricordare un altro segno tangibile della filiale pietà e venerazione dei bimbi messicani, cioè la cospicua offerta di lire quindicimila inviatagli a mezzo del P. Bessières ed implora su di

essi l'abbondanza delle celesti ricompense. Come segno poi della sua particolare sodisfazione e della sua paterna benevolenza, invia a tutti e singoli i fanciulletti, alle loro famiglie, ai loro educatori l'Apostolica Benedizione.

Nel pregarla di farsi latore di questi pontifici sentimenti profitto volentieri dell'incontro per raffermarmi con sensi di distinta stima

di V. P. R^{ma}

Dal Vaticano, 8 agosto 1922.

aff^{mo} nel Signore
P. C. GASPARRI.

15.

8 septembris 1922.

Summus Pontifex benigne accipit librum La Mission du Bengale Occidental. —
Secr. Stat.

AD P. HENRICUM JOSSON
LIBRI AUCTOREM.

MON RÉVÉREND PÈRE:

Notre Saint Père le Pape Pie XI a agréé avec une particulière bienveillance l'hommage que vous Lui avez adressé de votre ouvrage sur « La Mission du Bengale Occidental » ou « Archidiocèse de Calcutta ».

Cette intéressante étude, parue à une époque où l'évangélisation catholique semble prendre un accroissement très consolant, fera suivre, époque par époque, le développement d'une Mission, les efforts des Missionnaires, leurs difficultés et leurs sacrifices, mais aussi les joies qu'ils éprouvent en voyant s'étendre le règne de Jésus-Christ dans les âmes. Puissent vos deux volumes vivifier l'esprit apostolique d'un grand nombre, susciter des âmes généreuses prêtes à se dévouer à l'évangélisation de leurs frères abandonnés et développer dans les autres le désir d'aider les Missionnaires!

Le Souverain Pontife appelle sur vous et sur votre œuvre les plus abondantes faveurs du Ciel, et, comme gage de ces bienfaits, il vous envoie de grand cœur Sa paternelle Bénédiction Apostolique.

Veuillez agréer, mon Révérend Père, l'expression de mes sentiments bien dévoués en Notre Seigneur.

Du Vatican, 8 septembre 1922.

P. C. GASPARRI.

16.

15 septembris 1922.

Epistola gratulatoria Summi Pontificis anno XXV exeunte ab Instituto Leoniano in urbe Anagnia condito. — Ep. Sum. Pont. (1).

AD R. P. PAULUM DELL'OLIO

INSTITUTI MODERATOREM

Dilecte fili, salutem et apostolicam benedictionem. — Quod nuper allatum est Nobis, annum quintum supra vicesimum proxime expletum iri a condito in urbe Anagnia Leoniano Instituto, id laeto libentique animo excepimus, quandoquidem de illo Collegio agitur, quod est Apostolicae huic Sedi arctissime coniunctum. Etenim iamdudum compertum habemus — idque meminisse iuvat — Institutum Leonianum Anagninum a Pontifice Leone XIII conditum et abunde dotatum fuisse pro Campaniae provinciae, quam romanam vocant, iuvenibus qui in spem sacerdotii succrescerent. Leonis vero munificentiam Pii X largitas imitata est; etenim cum Leonianum Collegium in Seminarium regionale pro dioecesibus Latii inferioris Ipse erexisset, factum est ut studiorum optimorum religionisque domicilium istud latius pateret novumque decus acquireret; conspicuis autem additis largitionibus, Pius X Institutum mirum quantum aluit atque provexit. Neque tamen benevolentiae studiive minus in Leonianum Collegium contulit Benedictus XV, quippe qui haud semel magnam pecuniae vim elargitus, gravibus Collegii necessitatibus, immani bello parvis, occurrerit remediumque attulerit. Nostrorum igitur Decessorum, quos nuper memoravimus, vestigia Nosmet Ipsi persecuti, vix Pontificatu maximo divinitus suscepto, eam Anagnino Collegio stipem offerre properavimus, quae non solum adiumento foret, sed etiam benevolentiae Nostrae Nostrique studii clarum testimonium praeberet. Nunc vero peculiari iucunditate afficimur cum propitia adsit occasio paternam dilectionem Nostram erga Institutum illud confirmandi, quod tot tantosque fructus iam pepererit uberioresque etiam, sic opitulante Deo, redditurum confidamus. Fausti igitur huius eventus laetitiam Nos quidem libenter participamus, atque bona cuncta ominati, vota suscipimus ut magis magisque in dies Collegium augeatur omnique prosperitate floreat. Quae quidem omnia ac vota ut rata fiant in caelis, Deo omnium largitori bonorum preces fundimus, simulque tibi, dilecte fili, iis qui in moderando Instituto una tecum naviter adlaborant, omnibus quotquot vel modo sunt vel antea fuere alumni, apostolicam benedictionem, paternae caritatis Nostrae testem, effuso animo elargimur.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, die XV mensis septembris MCMXXII, Pontificatus Nostri anno primo.

PIUS PP. XI

(1) *Ex Actis Ap. Sedis*, Vol. XIV (1922), 588 sq.

17.

20 novembris 1922.

Summus Pontifex opus Le Recrutement Sacerdotal laudat eique benedicit.

AD P. IOSEPUM DELBREL
OPERIS MODERATOREM.

MON RÉVÉREND PÈRE:

Notre Saint Père le Pape Pie XI a reçu avec une particulière bienveillance l'adresse que vous Lui avez fait parvenir et le mémoire détaillé relatant l'organisation et les travaux de l'œuvre « Le Recrutement Sacerdotal ».

S'il est un temps où le recrutement sacerdotal doit attirer spécialement l'attention de ceux que Dieu a posés pour régir son Église, c'est bien l'heure actuelle, où les vides causés par la guerre et ses conséquences se font si douloureusement sentir dans les rangs du clergé.

Par la presse, par les retraites et conférences, par les divers moyens de propagande, par les efforts constants de votre apostolat personnel, vous cherchez à encourager le recrutement et la formation des prêtres, à atteindre les jeunes gens et les familles chrétiennes.

Membre de la Compagnie de Jésus, vous avez su grouper dans la rédaction du « Recrutement Sacerdotal » d'éminents représentants du clergé séculier et du clergé régulier. De nombreux Évêques de France se sont plu à vous adresser, à plusieurs reprises, le témoignage de leur satisfaction. Sa Sainteté est heureuse de confirmer ces approbations de Son autorité suprême, et elle se réjouit du développement de votre œuvre et des succès qu'elle obtient.

Appelant sur elle les faveurs du Ciel afin que votre action grandisse de plus en plus, pour Dieu et pour les âmes, le Souverain Pontife vous envoie de cœur, à vous, à tout le Comité de Direction du « Recrutement Sacerdotal », à l'« Alliance des maisons d'éducation chrétienne », sous les auspices de laquelle la Revue se publie, à son éditeur, ce catholique si dévoué au recrutement du clergé et à l'enseignement chrétien, la bénédiction apostolique.

Veuillez agréer, Mon Révérend Père, l'assurance de mes sentiments dévoués en Notre Seigneur.

Du Vatican, 20 novembre 1922.

P. C. GASPARRI.

18.

21 novembris 1922.

Allocutio Summi Pontificis ad magistros atque alumnos Pontificiae Universitatis Gregorianae (1).[§]

« La vostra presenza, già per se stessa così bella, così cara, così eloquente, è stata interpretata — voi lo avete inteso con me, o carissimi figli in Gesù Cristo — con affettuosa eloquenza del pari che con semplicità da colui che in nome vostro

(1) Ex *Osservatore Romano*, 23 novembre 1922, n. 276.

ha parlato. Noi vorremmo che ciascuno di voi potesse leggere nel Nostro cuore tutto quello che la vostra presenza e le parole udite Ci destano nel pensiero e nell'affetto.

« È veramente magnifico lo spettacolo del quale il degno interprete vostro delicatamente accennò la suprema bellezza. Voi qui conveniste non solo da tutte le parti dell'Urbe, ma anche da tutte le parti dell'Orbe. Voi siete la eletta rappresentanza di quella cattolicità, di quella universalità che Ci fa Pastore di tutti nella successione di Pietro, nella rappresentanza — per quanto possa essere indegna la Nostra persona — di Nostro Signore Gesù Cristo, Amore di tutti noi, Signore di tutto il mondo. Voi Ci richiamate alla mente quello spettacolo del quale, in tempi omai lontani, fummo Noi pure spettatore e parte. Gli anni che voi ora godete nella ricerca sempre gioconda per quanto laboriosa della verità, Ci ricordano quelli nei quali eravamo anche Noi là dove voi ora siete e dove torniamo sempre con gioia col pensiero, alla Gregoriana, convegno mondiale, focolare di verità e di scienza, consacrato alla gloria di Dio e alla diffusione del Suo regno, a quell'ateneo dalle grandi e splendide tradizioni continuate per la successione di tanti illustri uomini, dei quali — e la stimiamo non piccola grazia del Signore — alcuni abbiamo potuto conoscere ed avvicinare, così come voi ora avvicinate, pendendo dal loro labbro, questi vostri maestri di verità e di scienza.

« Miei cari giovani, studenti, alunni del Santuario — quanti titoli in queste sole parole, e non sono i soli — quanti motivi di predilezione, di intima consolazione, di radiose speranze! La vostra presenza Ci dice che la vostra suprema aspirazione, come quella dei vostri Pastori che qui vi inviarono, è la vostra formazione *romana*. Che questa *romanità* che siete venuti a cercare in quella Roma eterna della quale il grande poeta — non solo italiano, ma di tutto il mondo, perchè poeta della filosofia e della teologia cristiana — proclamava Cristo Romano, si faccia signora del vostro cuore, così come Cristo ne è Signore. Che questa *romanità* vi possieda, voi e l'opera vostra, così che tornando nei vostri paesi ne possiate essere maestri ed apostoli.

« Ci pare che ben a ragione possiamo ripetere a voi le parole che Gesù già disse a Pietro: *Confirma fratres tuos*. Anche voi confermerete i vostri fratelli in quella fede che vi ha qui condotti, in quella *romanità* della quale porterete loro più caldo e più potente il palpito.

« E ripeteremo ancora le altre parole evangeliche: *Euntes, docete omnes gentes*. Venuti da tutte le parti e rappresentanti di tutte le genti, tornerete alle vostre genti, porterete loro il saluto di Roma e l'amore di Roma. E lo accenderete sempre più vivo in loro questo amore, portando con voi la benedizione del Papa e con essa la benedizione dello stesso Cristo Gesù. L'amore a Gesù sarà in voi l'amore al suo Vicario, a Pietro e al suo successore, chiunque Egli sia e comunque Egli si nomi, e questo amore voi porterete in tutte le opere vostre, per tutte le parti del mondo.

« Così Iddio vi benedirà di tutte le Sue benedizioni. E con voi benedirà tutto quello che voi volete sia benedetto dal Padre comune, le vostre famiglie lontane di spazio ma sempre vicine al vostro pensiero e al vostro cuore, i vostri parenti, i vostri amici, i vostri paesi, i vostri studi, i vostri desideri, i vostri lavori, il vostro zelo. E con voi siano benedetti questi uomini che vi sono maestri e guide. Di essi

voi conserverete imperitura e sempre venerata la memoria, così come il Nostro memore pensiero ed affetto — e non solo in questo momento, ma bene spesso — va ai venerandi uomini che dal vostro posto Noi stessi abbiamo negli anni lontani veduto, ascoltato, ammirato. La vostra riconoscenza per loro, o cari figli, non è soltanto vostra, ma è anche Nostra. È la gratitudine del Padre che vede a sè vicini coloro che fanno il bene, e il bene più eletto e prezioso, ai suoi figli, anzi a quei figli sui quali il pensiero paterno fa più largo affidamento perchè essi dovranno poi spargere per tutto il mondo il frutto salutare dei benefizi che avranno ricevuto.

« Siate dunque tutti benedetti, e siatelo con tutti i vostri desideri, anche con quello, espresso dal vostro duce ed interprete, di vedere la illustre gloria della Gregoriana, il grande Bellarmino, brillare negli splendori dell'Altare.

« È anche — perchè non dirlo? — il Nostro voto, come è il voto di tutti, perchè il Venerabile Bellarmino, levato così in alto e in tanto splendore, continuerà ad essere più che mai quel grande maestro, quel grande controversista ed apologeta della dottrina cattolica che è sempre stato. Egli col suo aspetto, colla memoria rinnovata e col suo esempio continuerà sempre più intensamente quella apologia che riuscì in ogni tempo la più efficace di tutte nello spettacolo di una vita tutta consacrata all'amore della scienza e all'amore di Dio. È la stessa apologia che voi, o giovani, cominciate a scrivere non sulla carta e con fuggitivi caratteri, ma con la vita, e della quale i vostri maestri vi danno luminoso esempio, poichè in questa consacrazione della vita alla scienza e alla fede sta la migliore risposta alla domanda che tanto spesso si ripete: Possono la scienza e la fede stare insieme e darsi la mano?

« Discenda dunque su questi voti, a soddisfazione della vostra richiesta, e più ancora a conforto non solo di questa ora benedetta, ma di tutta quanta la vostra vita, la Benedizione divina ».

ACTA PRAEPOSITI GENERALIS

ACTA PRAEPOSITI GENERALIS

I. — PRO SOCIETATE

19.

22 decembris 1921.

Mittantur Romam periodica et libri qui ad Congregationes Marianas spectant.

AD PRAEPOSITOS PROVINCIARUM.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

Uti R. V., ex epistola A. R. P. Nostri die 24 septembris data, probe novit, occasione Eucharistici Congressus, qui proximo mense maio Romae celebrabitur, Conferentiae, aliquae habebuntur Marianarum Congregationum.

Quinam vero sit finis harum Conferentiarum, in eadem epistola dilucide his verbis explicatur: «Finis... omnino practicus erit isque duplex. Primo, quis nunc sit in variis mundi partibus status Congregationum B. V. M. accuratius hac ratione cognoscere poterimus; secundo, indagare in quantum fieri poterit, oportebit, quid sit faciendum ut Congregationes, quo magis scopum suum proprium attingant, aptius hodiernis necessitatibus respondeant ».

Iamvero ad primum finem obtinendum certe multum iuvabit si tempore istarum Conferentiarum in conspectu ponantur Praesidium Congregationum et ipsorum Sodalium, tum libelli periodici, tum libri et opuscula, qui in omnibus Societatis Provinciis a Marianis Congregationibus vel circa easdem Congregationes editi sunt. Haec enim omnia in conspectu posita non possunt non efficere ut in tam utili Congregationum Marianarum labore fervor augeatur, et desiderium nascatur ulterius procedendi. Nam si verba movent, exempla trahunt! Et ita etiam ad secundum finem Conferentiarum obtinendum hoc medium adiuvabit.

Hisce positis ne gravetur R. V. Patri suae Provinciae iam designato ut Romam veniat, mandatum dare ut fasciculos omnes, huius anni, periodicorum Congregationum et unum exemplar librorum vel opusculorum, qui circa Congregationes in lucem prodierunt in sua Provincia, colligat et coniunctim quamprimum Romam mittat. Mitti autem possunt vel huic Generali Procurae vel ad Secretariatum Marianarum Congregationum, Via del Quirinale 29, Roma 5.

Cum agatur de re, quae quam maxime ad laudem B. M. V. cedit non dubito quin R. V. libenter operam suam praestabit ut collectio ista accurate atque sollicitè peragatur.

Commendo me ss. SS.

Romae, 22 decembris 1921.

Rae Vae

Servus in Xto.

PETRUS BOETTO

Proc. Gen. Soc. Iesu.

20.

22 ianuarii 1922.

Constituantur Commissiones ad recognoscendum primum Schema Epitomes nostri Iuris.

AD PRAEPOSITOS PROVINCÍARUM.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

Circa proxima festa Paschalia, primum Schema Epitomes nostri Iuris ad omnes Provincias, ut spes est Deo favente, mitti poterit, ut accurate recognoscatur.

Quamquam normae in recognitione servandae una cum Schemate ad Provincias mittentur, visum est iam nunc nonnulla monere quae ad eligendos Patres huic labori aptos usui esse poterunt.

Secundum praescripta C. XXVI, d. 11, Epitome ita confecta est, ut exhibeat:

1º Iuris communis Religiosorum eas partes, quae ad Societatem etiam spectant.

2° Ius proprium Societatis Iesu ex legibus nostris depromptum.

3° Quae addenda, mutanda, omittenda in legibus nostris proponuntur, ut « tempori consentaneae et bono universali utiles sint » et « ad hodiernum facilioremque usum adaptentur ». Haec autem deinde sive Congregationis Generalis sive Praepositi Generalis adprobationi erunt subicienda.

Labor qui a Provinciis expetitur atque expectatur, est recognitio Epitomes, praesertim in iis quae sub nn. 2° et 3° continentur.

Re igitur cum Consultoribus collata, velit R. V. Commissionem, trium saltem, non plus quinque Patrum, statim constituere, cui hic labor demandetur.

Eligantur Patres iuris periti ac spiritu Societatis imbuti; rerum etiam experientia prudentiaque praestantes, quique ad recognitionem cum fructu faciendam aptissimi videbuntur. Quorum labor cum nequaquam levis futurus sit, sed assiduam lectionem, fontium inspectionem, rerum considerationem ac disceptationem requirat, omnino necessarium videtur ut ab aliis laboribus aut omnino soluti aut ex parte sublevati, debitum otium habeant.

Epitome cum aliis etiam Patribus, experientia ac prudentia praeditis, communicari poterit, qui eam examinent. R. V. quamquam vix in Commissione propter continuas officii occupationes partem habere permittetur, omnino ne omittat quae sentiat aperire.

Cum agatur de re magni momenti, ad bonum commune Societatis non modo praesens, sed futurum pertinente cumque Provinciarum recognitione proximae Congregationis Generalis labor multum levare possit. non dubito quin R. V. pro viribus collatura sit ut in sua Provincia quam diligentissime nostrum ius recognoscatur.

Visum est, re cum PP. Assistentibus collata, tempus ad finiendum laborem assignare idem, quod S. Sedes primo schemati Codicis Iuris Canonici recognoscendo assignavit, sex menses a die quo Schema ad Provincias mittetur. Feriae quidem aestivae et autumnales recognitioni faciendae aptissimum tempus esse videtur: otium enim quo egent recognoscentes, facilius tunc eis dari potest. Curet tamen R. V. ne labor ad ultimos menses differatur, sed ut nulla facta temporis iactura statim a recepto Schemate manus operi admoveantur; cum labor erit finitus, sine mora Romam mittatur, non exspectato fine sex mensium.

Una cum Schemate Epitomes mittetur elenchus Decretorum Congregationum Generalium, quae, secundum mutationes in Epitome propositas, aut corrigi aut iterum condi debebunt.

Paulo post, recognitarum regularum schemata Provinciis dabuntur. Harum etiam recognitio sex mensium spatio supra indicato erit absolvenda.

Commendo me ss. SS.

Romae, 22 ianuarii 1922.

Rae Vae

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

21.

22 ianuarii 1922.

De recognoscenda Epitome iuris nostri.

AD MISSIONUM SUPERIORES.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

Communicatur cum R. V. epistola ad omnes Praepositos Provinciarum data. Cupio enim etiam ex hac Missione iudicia de Epitome iuris nostri accipere. Videat ergo R. V. num possit in sua Missione Commissionem instituere, quod si commode fieri nequeat, aliquot saltem Patribus, duobus v. g. tribusve, curam committat Epitomem recognoscendi, qui iam nunc eligantur ac praeconeantur. Eorum iudicia, a R. V. revisa et in unum redacta, Romam mittantur. Curabo autem ut tria exemplaria Epitomes R. V. accipiat.

Commendo me ss. SS.

Romae, 22 ianuarii 1922.

Rae Vae

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

22.

25 februarii 1922.

Pro famelicis in Russia subsidia petuntur.

AD PRAEPOSITOS PROVINCIARUM.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XII.

Inter infinita propemodum mala, quae atrocissimum europaeum bellum sunt consecuta, non ultimum locum tenet dira fames, qua gens russiaca paene consumitur. Innumera virorum, mulierum, puerorumque caterva (centies sexagies centena milia, 16.000.000) ita inedia vexatur atque conficitur, ut testes oculati, quibus fides praestari debet, asserant ingentem illam calamitatem quae in vastissimum imperium grassatur, cum aliis quarum memoria exstat vix posse comparari.

Nequaquam igitur mirum est si omnes, quotquot miserae illius gentis tristissimam vicem didicerunt, harum rerum narratione commoti in eius auxilium properarunt. Nec solum cives singuli aut in coetus coadunati, sed etiam qui rebus publicis praesunt aut earum negotia moderantur, non minimam partem in adiuvandis miseris illis gentibus habere voluerunt.

Vehementissime inter primos necessitatem fame afflictorum persensit Summus Pontifex Benedictus XV p. m., qui statim, etiamsi divitiis non afflueret, cum opem indigentibus tulit, tum alios ad idem faciendum est adhortatus, illa B. Iacobi Apostoli verba omnibus in memoriam revocans: « Si frater et soror nudi sint et indigeant victu cotidiano, dicat autem aliquis ex vobis illis: Ite in pace, calefacimini et saturamini, non dederitis autem eis quae necessaria sunt corpori, quid proderit? » (1).

At vero quia collectae pecuniae quamquam haud spernendae vix sufficiunt minimae afflictorum parti sublevandae, visum est, re cum PP. Assistentibus collata, Nostrorum caritatem excitare ut ad tantam Russorum calamitatem leniendam aliquid etiam nos pro viribus conferamus.

(1) Iac., II, 15, 16.

Scio equidem non paucas domos et etiam aliquas Provincias rebus multis ad vitam necessariis non abundare, quibusdam indigere. Eas ut aliis dent id quo ipsae indigent, hortari non possum. Quibus enim rebus ad vitam viresque conservandas carissimi Societatis filii opus habent, iisdem eos privari ipsa maior Dei gloria, quam semper quaerere tenemur, prohibet; quare non ad indigentes Provincias loquor quas iuvare pro viribus, sicuti adhuc fecimus, pergemus.

Sed cum aliis mihi sermo est, quas Divina Providentia rebus necessariis sufficienter providit. Videant igitur Superiores et subditi si quasdam expensas minus necessarias resecare; si quod utilitati aut commoditati potius quam necessitati inservit ad hanc tantam calamitatem propulsandam derivare possint, sive parcius vivendo, sive extraordinarium aliquid in Ecclesiae aut Societatis festivitatibus concedi solitum ad tempus supprimendo, sive aliis modis, quos caritas erga fratres in extrema necessitate versantes suggeret. Provinciales quoque et domorum Superiores considerent num aliquid et quantum vel ex proventibus arcarum quas administrant vel ex aliis facultatibus tamquam eleemosyna extraordinaria famelicis Russis applicari possit; quem in finem permitto etiam ut de licentia Provincialis stipendia missarum, ultra permissum hactenus numerum, accipiantur.

Aliud medium in omnium potestate esse arbitror. Possunt enim Nostri eos, quibuscum consuetudinem habent aut quomodo-
cumque tractant de hac tanta populi russiaci calamitate, qua contionibus, qua scriptis, qua conferentiis, qua privatis colloquiis edocere, atque ad stipem largiendam sive numerata pecunia sive rebus pretiosis quae potius vanitati et luxui inserviunt se exuendo permovere. Hac industria non exigua pecuniae summa, in alios usus fortasse non necessarios expendenda, corrogabitur. Nec a dandis eleemosynis quisquam retrahatur timens ut ad eos, ad quos sunt destinatae, perveniant. Ut enim subsidia rite distribuantur, hominum consociationes constitutae sunt, quorum fidelitati et prudentiae ea securi committere possumus.

Zelum praeterea liberalitatemque nostram excitabunt validissimae rationes eaeque singulares quae nos impellunt ut populo russiaco auxilium feramus: grato enim animo tenemus et singulari beneficio referimus quod Societas paene sublata, in solo imperio russiaco superstes remanserit.

Quo vero pacto meritas gratias aptius rependamus quam si nobili illi genti quam tot undique mala premunt succurramus; praesertim cum corporibus curandis et a fame eripiendis, animis, qui non minus veritatis pane indigent, medeamur.

Meminerimus etenim nihil efficacius esse ut catholicam religionem in Russiam invehamus, quam si eandem fame paene consumptam nostris eleemosynis sublevare conemur. Ita profecto sentiunt acatholicae sectae, quae ut ad suos errores imperii russiaci populos trahant, omni quo possunt modo eorum miseram sortem in melius mutare satagunt. Quod igitur filii tenebrarum tam impio conatu ad illarum gentium perniciem faciunt, idem aut etiam maius aliquid praestare ne cunctemur. Nec enim dubitandum est quin ad eorum doctrinam amplectendam bene disponatur russiaca gens, quorum benevolentiam operibus sacrificiisque probatam persenserit.

Caritas efficiet, ut populi quos avita praeiudicia a religione catholica aversos tenent, haec paulatim deponentes veram Christi doctrinam libenter audiant et gratiae divinae obsequentes ad fidei unitatem redeant. At quot homines! Plus millies centena milia (100.000.000) in schismate nati et educati nostram forte caritatem expectant ut ad unitatem redeuntes unum ovile cum reliquis Christi ovibus sub Romano Pontifice efficiant.

Velit igitur R. V. has litteras cum omnibus Rectoribus et Superioribus suae Provinciae communicare, ut publica earum ad mensam lectione Nostrorum caritas excitetur. Quidquid pecuniae fuerit collectum, totum ad P. Oeconomum Generalem, Alfredum Maertens, quanto citius mittatur, ut per Summi Pontificis delegatos inter miserrimos Russos distribuatur. Clare tamen indicetur, quantum a nobis ipsis datum, quantum apud externos sit collectum; gratum porro nobis erit et utile scire quae industriae a Nostris in stipe corroganda feliciter adhibitae sint.

Hanc occasionem R. V. velim ne praetermittat quin Ecclesiae catholicae diffusionem inter Russos et apostolicas in hoc opere Societatis partes, quas ut speramus Deus nobis assignabit, omnium Nostrorum sanctis Sacrificiis et orationibus commendet. Praeterea si qui sunt, praesertim inter Theologos et Neosacerdotes, quos Deus ad tam arduam et fructuosam Missionem impellat, Provincialibus se offerant, qui si aptos et debitis qualitatibus ornatos viderint, eorum nomina mihi significant.

Finem huic epistolae imponere non possum, quin meritas laudes iis Provinciis tribuam quae, non exiguis sumptibus atque sacrificiis filios Russorum educandos susceperunt, nam profecto hoc caritatis officio et puerorum et parentum animos propius ad veram fidem adduxerunt.

Commendo me ss. SS.

Romae, die festo B. Didaci Car-
valho, 25 februarii 1922.

Rae Vae

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

23.

16 aprilis 1922.

Schema Epitomes iuris nostri in Provincias mittitur eiusque compositionis historia paucis enarratur.

AD PRAEPOSITOS PROVINCIARUM.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

Litteris d. 22 ianuarii huius anni omnes Praepositos Provinciarum et Superiores Missionum certiores feci primum Schema « Epitomes iuris nostri » circa festa paschalia, ut sperabamus, paratum fore et cum iis haud ita multo post communicatum iri. Spem nostram eventus non fefellit et propediem hinc mittentur exemplaria huius Schematis ut praescriptus recognitionis labor in Provinciis et Missionibus quamprimum suscipi possit.

Tardius profecto quam in nostris et in communibus omnium votis erat, mittitur primus hic laborum de recognitione Instituti fructus; cuius morae duplex est causa, quam significandam existimo. Prima, quae a voluntate nostra prorsus fuit aliena, est iniquitas temporum, longum nostrum ex Urbe exsilium, difficultas tunc temporis cum Provinciis communicandi; accedebat necessitas expectandi donec novus « Codex iuris canonici » in

Ecclesia promulgaretur. Altera vero causa fuit ipsa ratio qua labor recognitionis institutus est. Initio quidem, litterae praescripti ultimae Congregationis inhaerendo, a recognoscendis Decretis Congregationum Generalium inceptus est labor, qui deinde ad Regulas, tum ad Ordinationes extendi debebat; «Epitome» autem ad ultimum locum reservabatur, ceu totius laboris conclusio et corona. Brevi tamen compertum est fieri non posse ut tali modo res bene cederent, et omnino necessarium esse ut iuris nostri materia tota simul, eaque secundum certum ordinem logicum, pertractaretur; ideo rationem magis aptam excogitari non posse quam ut universi iuris nostri expositio systematica primum tentaretur, additis iis quae, ad mentem decr. 11 Congregationis ultimae, aut nova proponenda, aut immutanda videbantur. Haec autem via, quo certior et utilior, eo etiam longior fuit; non levis enim erat labor praescripta omnia, tam iuris communis, quam Societatis nostrae propria, attente perpendere, ordinate disponere, breviter exprimere. Verum ipsa amplitudo ac difficultas huius laboris nobis claro fuit argumento, quanti Societatis referret universi iuris sui quasi membra dispersa colligere, et in unum tamquam corpus coagmentata habere; id quod etiam ex Nostrorum communi sententia fore putamus.

Normas, secundum quas Epitome confecta est, hic explicandas non puto, siquidem initio ipsius Epitomes data opera exponuntur: de modo tamen quo labor confectus est haec pauca enarranda existimo. Postquam igitur, exeunte anno 1918, Zizers allatae sunt animadversiones Provinciarum, quas litteris die 15 augusti anni superioris expetieram, primum laborem accepta documenta ordinandi susceperunt P. Anicetus Galdos, bonae memoriae, ex Prov. Castellana, et P. Michael Hofmann ex Prov. Austriae; Commissio tamen proprie dicta de Instituto recognoscendo nonnisi Romae, ineunte anno 1919, constitui potuit, constabatque P. Iulio Besson ex Prov. Tolosana, P. Ioanne Baptista Ferreres ex Prov. Aragoniae, P. Fortunato Giudice ex Prov. Taurinensi; huic autem, valetudinis causa, Roma discedere coacto, suffectus est P. Ernestus Thill, bonae memoriae, ex Prov. Germaniae inferioris; cui, eadem de causa, in Provinciam suam reduci, successit P. Augustus Coemans ex Prov. Belgica; ultimo denique anno Commissioni additus est P. Antonius Arregui ex Prov. Castellana, iisque adiutor datus est P. Emmericus Raitz de Frentz ex Prov. Germaniae Inferioris.

Patres Commissionis, Canonistis Universitatis nostrae Gregorianae in consilium saepe adscitis, nulli pepercerunt labori ut vota Congregationis de rite recognoscendo iure nostro quam optime executioni mandarent. Labor inter Patres ita dividebatur ut singulis certa pars Epitomes praeparanda assignaretur; quae autem quaeque ita paraverat, ceterorum accuratae recognitioni ac disceptationi subiciebantur, primum quidem in scriptis, tum viva voce; et tandem plurium suffragatione statuebatur quatenus et quomodo proponenda viderentur; quarum omnium consultationum acta scripto consignata sunt. Non raro autem evenit ut ad enuntiata quaedam, etiam breviter, accurate et perspicue concipienda, multorum dierum requireretur disquisitio. Textus vero ita determinatus Patribus Assistentibus, prout Congregatio Generalis praescripserat, examinandus deinde praebebatur; ex quorum omnium animadversionibus Schema iterum recognitum est, et tale denique constitutum quale nunc cum Provinciis communicatur.

Ex hac brevi enarratione satis constat Patres Commissionis neque labori neque industriae pepercisse; et tamen, neque ipsi, neque nos putamus Schema Epitomes illam iam attigisse perfectionem, quae, merito exigetur, quando Congregationi Generali proponenda erit; ultro potius fatemur non pauca etiam nunc desiderari, sive quod ad res ipsas attinet, sive quod ad modum dicendi. Putavimus tamen minime expedire ut operi perpoliando in praesenti diutius immoraremur, sed ultimam manum tunc tantum Schemati esse admovendam, quando acceptis omnium Provinciarum animadversionibus clare constabit quatenus sint plurium desideria, quod indolem Epitomes spectat, et quatenus circa propositas quaestiones sententiae.

Vix opus est Patres, quibus cura recognoscendi Epitomen in Provinciis ac Missionibus committetur, adhortari ut huic labori totos ac magna diligentia se dedant. Iam quidem anno 1918 ex Commissionibus Provinciarum valde utiles animadversiones acceperamus; nunc autem cum fere ubique sublatae sint difficultates quibus tunc ob bellum europaeum non paucae Provinciae detinebantur, et cum insuper Commissionum laboribus certa et omnino determinata proponatur materia disquisitionum, id est ipsum Epitomes Schema, operam ab iis merito exspectamus maxime utilem, quae futurae Congregationis aptissima sit praeparatio. Quamquam enim solius est Congregationis Generalis in omnibus rebus gravio-

ribus decretoriam ferre sententiam, omnino tamen requiritur ut res ab ea tractandae in antecessum rite examinatae ac perpensae fuerint; neque aptiore modo praeivium hoc examen institui posse videtur, quam si in singulis Provinciis Patres Instituti nostri peritia et rerum usu praediti, matura ac diligenti praemissa consideratione, sententiam suam de propositis quaestionibus aperiant; hac ratione utilissimae profecto colligentur animadversiones, et si in aliqua re omnium aut saltem longe plurium sententiae concordent, iam aliquo modo futurae Congregationis mentem praesagire licebit.

Ad praecavenda gravia incommoda, quae unusquisque facile perspiciet, Patribus quibus Schemata recognoscenda committuntur, commendatur ut cum aliis neque ipsa Schemata communicent, neque quae in iis continentur, significant. De cetero rogantur ut in officio suo exsequendo fideliter sequantur praescripta Instructionis quae huic epistolae annectitur.

Quamquam in ipsa Epitome iam satis indicatur, quatenus per nova Decreta futurae Congregationi abroganda, immutanda vel addenda proponantur, attamen, maioris perspicuitatis gratia, confectus est distinctus « Catalogus » huiusmodi Decretorum, qui haud ita multo post Epitomen mittetur, adiecto brevi commentario in aliquos Epitomes locos, qui inscribetur: « Annotationes ad Epitomen ».

Schemata omnia in Provincias ac Missiones missa, Romam deinde remittenda erunt, ut in annexa Instructione declaratur; utque commodius huic rei invigilari possit singula exemplaria proprio notabuntur numero, cuius hic memoria scripto consignabitur.

Postquam, sex expletis mensibus, animadversiones Provinciarum huc pervenerint, accurate colligentur ac perpendentur a Commissione Romana de Instituto recognoscendo, quae aliis Sociis ita augebitur ut uno saltem Patre ex singulis Assistantiis constet; horum autem erit secundum acceptas observationes Epitomen perficere ita ut Congregationi Generali proponi possit, et Schemata Decretorum conscribere. Circa idem tempus determinari poterit quando sit celebranda Congregatio Generalis; huius tandem erit ultimam manum operi admovere, et ab ea exspectamus totius iuris nostri compendium, ad exemplar Codicis iuris canonici confectum et « ad hodiernum facilioremque usum adaptatum », quo

iuvemur ut vires omnes, secundum Institutum nostrum, ad maiorem Dei gloriam perfectius in dies impendamus.

Interea Commissio Romana laborem suum persequetur et recognitioni Regularum atque Ordinationum operam suam navabit.

Commendo me ss. SS.

Romae, die festo Resurrectionis

D. N. Iesu Christi, 16 aprilis 1922.

Rae Vae

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

24.

16 iulii 1922.

De Congregationibus B. M. V. promovendis.

AD PRAEPOSITOS PROVINCIARUM.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

Novit R. V. Patres Congregationum Marianarum Delegatos, exeunte fere mense maio, paucis ante Congressum Eucharisticum diebus, in Urbem congregatos, conventum ad quem fuerant convocati summa animorum consensione celebrasse. Quidquid in eo actum, disceptatum, decretum est, curabo ut ad R^{am} V^{am} quamprimum typis editum mittatur. At prius Provinciarum Praepositos certiores facere volo de rebus quibusdam ad Congregationes Marianas fovendas atque augendas multum, ut spero, conferentibus. Quarum incrementum quam mihi cordi sit quantumque ad maiorem Dei gloriam propagandam possit, pluribus verbis dicere superfluum est. Potentissimum enim armorum genus, quo Societas nostra a Deo ditatur, ut animarum hostes victrice manu profliget, in Beatae Virginis Mariae devotione per Congregationes Marianas mentibus inserenda positum esse, quis dubitet? Longo plus quam trium saeculorum spatio comprobatum est, quanta sit Sodalitatum Beatissimae Virginis vis et efficacia ad hunc, quem intendimus,

salutis animarum finem obtinendum teterrimosque christiani nominis inimicos compescendos atque conterendos. Ex quo Congregationes florere coeperunt, mirum est quanta ubique fuerit in omni hominum genere morum integritas vitaeque sanctitas. Sub tutissimo Beatae Mariae Virginis patrocinio quot insignes Pontifices, quot Cardinales, quot Episcopos, quot reges et principes, quot nobilitatis primarios viros in Austria, in Belgio, in Gallia, in Germania, in Hispania, in Italia, in Lusitania, in Polonia resplenduisse videmus! Nec fuit Societas minus sollicita ut hoc Congregationum beneficium ad mediorum civium, opificum, agricolarum, cuiusvis generis iuvenum classes protenderetur.

Iure igitur R. P. Anderledy in epistola quam die 8 iunii 1884, occasionem ex Litteris Encyclicis Leonis XIII *Humanum genus* nactus, ad Societatem universam dederat, dubitandum non esse ait, quin pari studio pares etiam nostris temporibus fructus ex Congregationibus Marianis sollerter et diligenter cultis percepturi simus. Neque enim earum vis et efficacia antiquis temporibus exhausta dicenda est. Aliud ipsa Sodalitatum natura nos docet.

Sodalitates namque Marianae nec sunt merae confraternitates praecipue ad pietatis quaedam exercitia obeunda institutae; nec opus sociale, quod Sodalibus vitam terrenam minus infelicem procurat; sed religiosa hominum consociatio, quae apta membrorum inter se coagmentatione et divisione ita corpus vivum imitatur, ut temporum rerumque vicissitudinibus semper accommodata, ad praesentem necessitatem elevandam nata esse videatur. Quod eo efficacius consequitur quod non multos Sodales, sed selectos desiderat, quos vitae morumque integritate et spiritu apostolico insignes efficiat atque ad arduam perfectionis viam concitato gradu percurrendam impellat.

Praeclare finem hunc, viros egregios efformandi, P. Doyotte, Provinciae Campaniae, Rhemis anno 1885 coram populi conferta multitudine feliciter expressit. « Extra controversiam est », inquit, sin minus iisdem verbis, at certe iisdem sententiis; « extra controversiam est Congregationem non esse ad hoc institutam, ut infirma virtute hominibus perfrugium sit, quo se recipiant et contra tentationes tutentur: neque contentam esse, si Sodales id solum faciant aut omittant, quod sine lethali peccato omittere aut facere non possint. Altiora petit; perfectiora ambit: totis viribus eos, quicumque sunt, iuvenes, patres familias, cives, magistratus, mercatores, do-

minos, opifices, servos, studiis deditos, ad christianam perfectionem adipiscendam, secundum proprium cuiusque vitae genus atque rationem, hortatur et suaviter impellit. Ex his selectum atque perfectum hominum genus ad omnem pietatem et virtutem eruditum parat, quo facilius totius civilis societatis faciem Christo simillimam effingat. Haec nobilissima nostris sudoribus meta proponitur: huc labores nostri omnes tendant oportet » (1).

Et re quidem vera quod olim tam laeto et auspicato successu evenisse historia testatur, nostris diebus cum gaudio persentimus. Magni illi Congregationum B. M. Virginis conventus, qui in America, in Hispania, in India per hos annos coaluerunt, apertissime demonstrant, quantum in his regionibus Marianae Sodalitates florent et quam laetam de se spem faciant. Etiam in Germania, simul atque, diutina persecutione sedata, pacis tandem atque libertatis lux nostris Patribus effulsit, mirum in modum creverunt atque in dies magis crescunt, ita ut exeunte anno 1921 fere 3000 ibi Sodalitates numerarentur. Non minus in aliis regionibus eas florere, ex relationibus manuscriptis constat, quas PP. Delegati de sua quisque Provincia faciendas curaverunt Romanque transmisserunt.

* * *

Non sic ubique florent Congregationes Marianae: alicubi languent et paucae sunt, praesertim virorum.

Quodsi huius paucitatis et elanguentis vitae causas investigare voluerimus, varias profecto, at duas esse praecipuas reperiemus. Estque prima non solum ordine sed etiam momento, quod multi ex nostris Superioribus et moderatoribus non satis perspectam habent Congregationum vim et naturam, non satis intelligunt, immo ignorare videntur, quis sit earum nativus finis, quis internus, quem vocant, spiritus, quae eas dirigendi ratio. Unde fit ut non pauci directores ad piae cuiusdam Confraternitatis formam Sodalitates Marianas confingentes, nihil aliud a Sodalibus exigant, quam ut in unum coadunati pias preces effundant, de cetero non multum solliciti ut veras virtutes exerceant et apostolicis laboribus incumbant.

Aliorum e converso contrarius est error. Impellunt quidem Sodalibus ad quosvis apostolicos labores: sed quod horum operum anima

(1) *L'Congrégation de la Très Sainte Vierge*. Paris, Plon, 1885, pp. 25-26.

est eisque vim et efficaciam tribuit, non multum curant, pietatem dico et vitam internam, quae conatibus quibuscumque externis accedat necesse est, si eos irritos atque inanes esse nolumus.

Hunc utrumque scopulum moderatores vitare debent. Vitabunt autem facili negotio, si de Congregationibus Marianis melius edocti earum naturam modumque eas regendi bene cognoscent.

Altera causa cur virorum coetus rari sint atque langueant, diversae indolis est. Tot enim sunt Sodalitates matronarum, virginum, puellarum cuiuslibet aetatis et condicionis, sic nostri Patres his regendis se totos dant, ut non pauci falso existiment mulieribus potius quam viris in vita christiana instituendis eas esse destinatas; proptereaque, muliebres quodcumque sibi imputari aegerrime ferentes, Sodalitatibus Marianis nomen dare recusent.

Has causas remove et pristinum Congregationibus decorem restituere, Provinciales et Domorum Superiores imprimis curent.

Iam ignorantiae nulla alia re magis obstabunt quam si rectam et sinceram Congregationum cognitionem ubique in Nostris promoveant. Inde a vitae religiosae initiis Scholasticos nostros indolem et historiam Sodalitatum recte doceant, quidquid ab his coetibus in excolendo et propagando B. M. Virginis cultu fit, eis aperiant, selectam et discretam annalium et periodicorum marianorum cognitionem procurent, et si fieri potest, praesertim in Collegiis nostris philosophiae et theologiae destinatis, academiam de Congregationibus Marianis instituant. Hoc pacto magna de Beatae Virginis Mariae eiusque Congregationum cognitione iuvenum nostrorum mens ditabitur, ferventi amore cor inflammabitur.

Quod ad Patres Tertianos spectat, magno cum fructu eos Instructor, aut alius Pater harum rerum peritus, de mediis quibus Sodalitates hodiernis circumstantiis aptari possint deque fructibus quos afferunt, allocutus fuerit.

Hae industriae eo tendunt ut Nostri Marianas Congregationes optime cognoscant et magni faciant atque directores egregii efformentur. Sed non sufficiunt. Necesse est ut Provinciales ad munus dirigendi Congregationes optimos quosque seligant, selectos non facile nec sine causa proportionata removeant. Error enim esset non satis lugendus, aut quos ad alia opera ineptos experti sunt, huic quasi non tam excellenti praeponere, aut aptos frequenter mutare aut aliis laboribus onerare. De qua re gravissimis verbis non semel Praepositi Generales conquesti sunt. Novissime R. P.

Wernz: « Saepe, inquit, ideo Congregationes nostrae spem de ipsis conceptam fallunt, quia Directores saepius mutantur » (1). Nec mirum. Frequentes enim mutationes cum auctoritati et efficaciae directoris non parum detrahunt, tum tranquillae vitae Sodalitatis multum nocent. Non igitur fieri debent ob solam maiorem facilitatem in officiorum distributione vel ob aliam levem causam, sed ea requiritur, quae mala ex mutationibus orta compenset.

Praeterea Provinciales et Superiores locales verbis et factis, quibuscumque tandem possint modis, sibi cordi esse Congregationes ostendant. Exemplo praeceuntes facile sequuntur subditi. Sicque subditorum et Superiorum consensione diliguntur, aestimabuntur, promovebuntur Marianae Sodalitates. Ita factum esse in Germaniam novimus, ubi p. m. P. Iosephus Joye, insignis Congregationum moderator, dein Provinciae Praepositus, mirum in modum suo exemplo sibi subditos amore in Sodalitates Marianas inflammavit.

Superiores igitur vires et animum moderatoribus addant; rationem sibi ab eis reddendam de statu Congregationum curent: rectae directioni sedulo invigilent, moderatores solos non relinquunt nec permittant ut normis de novo excogitatis, diuturna vero experientia non commendatis, Congregationes dirigant. Eis suadeant ut in Congregatione regenda omnia suo imperio facere nolint, potestate sua parce utantur, officialibus subalternis multa relinquunt ita ut Congregatio ab his magnam partem regatur.

Superioribus et moderatoribus non contemnendam operam reliqui Societatis filii praestare possunt. Primum si horum laboribus non obsistant; deinde si Congregationes, opus Societatis proprium, non platonico, ut aiunt, amore, sicut rem antiquam et reliquias gloriosas temporis acti, sed operoso et efficaci, sicut rem vita praeditam et hodiernis temporibus prorsus accommodatam ament. Confessarii, virorum praesertim, paenitentes, quos aptos noverrint, ad Congregationes dirigant; missionarii, Exercitiis Spiritualibus aut missionibus finem imposituri, apertis verbis explicent eos, qui in virtute incoepta perseverare et progredi velint, efficacissime a Sodalitatibus Marianis adiutum iri; operarii omnes, oblata sibi tempore ministeriorum opportuna occasione, cum Episcopis et sacerdotibus aut etiam piis laicis de Congregationibus Marianis

(1) Registrum Prov. Canadensis, 4 nov. 1900.

instituendis et apte dirigendis misceant sermones dentque operam ut ab omnibus magis in dies cognitae magni fiant. Quod imprimis praestabunt, si quando in Seminaria clericorum contionem habituri vocabuntur. Plurimum in hac re prae ceteris possunt scriptores, sive ephemeridibus edendis sive opusculis et libellis scribendis, quibus et facilius Sodalitatum notitia propagetur et melius earum in Ecclesia Dei pondus et momentum cognoscatur.

Quod vero lugendum Congregationum virorum statum in variis regionibus spectat, meminerimus usque ad medium saeculum XVII solum pro adolescentibus et viris Congregationes a Nostreis institutas fuisse. Feminae nec ipsae solae Sodalitates efformabant nec in Sodalitates virorum cooptabantur; nec data fuit Praeposito Generali facultas ulla ordinaria coetus femineos Primae Primariae aggregandi. Eam non habuit usque ad annum 1751, in quo Summus Pontifex Benedictus XIV, cum vidisset per annos plus quam 150 optimos sanctitatis fructus inter viros per Marianas Congregationes esse obtentos, noluit iisdem mulieres amplius privari. Ideo benigna quadam primaevae institutionis extensione etiam mulieres in Marianas Sodalitates coalescere permisit.

Quae cum ita sint, dolendum prorsus esset, ut quod primario pro viris solis institutum est et solum per quamdam Summorum Pontificum concessionem ad mulieres quoque extendi permissum, id, mutato rerum ordine et posthabitis aut neglectis viris, muliebribus Sodalitatibus daretur totum.

Hunc errorem eradicemus necesse est. Si qua est in nobis recta Sodalitatum existimatio, re atque verbis eas inter viros ita instituere atque propagare conemur, ut omnes sibi persuadeant earum primariam institutionem longe aliam fuisse quam quae nunc a pluribus forte existimatur.

Tamen cum mutatis rerum adiunctis, mutata etiam fuerit mulierum socialis condicio — multa enim hodie possunt quae antea soli viri poterant — negari nequit magnas muliebrum quoque Sodalitatum esse utilitates, praesertim si eis puellae et mulieres ad virtutem christianam solidam excitentur, ut vere sint exemplo omnibus, spiritum et mores mundanos exuant, ad omnia caritatis et zeli opera sese devoveant. Hos igitur mulierum coetus penitus ne negligamus, immo promoveamus, vitata solummodo inter hos et virorum coetus illa ordinis et dignitatis inversione, primae institutorum menti contraria. Quare Congregationum pro feminis

curam suscipere coacti, nec primas partes eis demus, nec ab his vires omnes absorberi patiamur, sed eas ita regamus, ut rebus minoris momenti per minores officiales, de suis muneribus bene edoctas, dispositis, id nobis retineamus quod aut a solis directoribus fieri debet aut ab aliis omnino non fit.

* * *

Rectum hoc de Congregationibus Marianis iudicium atque variae industriae iis propagandis aptae, quas significavi, plurimum valent ut fructum ferant quem ab iis sperare licet. At non sufficiunt. Etenim ex multis relationibus antiquis et recentibus Romam missis, virtutem Congregationum non satis efficacem fuisse inde provenisse constat, quod Praepositi Generales, sufficienti de statu Congregationum notitia carentes, iis providere easque a periculis praeservare et rectam viam docere non potuerunt; directores vero quid ab aliis in propria vel in aliis regionibus fieret inseci, modos ignorarunt, quibus Sodalitates bene institui, sapienter gubernari, ad optatum finem recta perducii oporteret.

Qui malo ut occurrat, statui Secretariatum Centralem Congregationum Marianarum in Urbe creare: qui et Praeposito Generali auxilio magno in Congregationibus dirigendis sit et alias omnes Sodalitates ubique terrarum existentes adiuvet. Ampla enim bibliotheca ditatus, personis aptis instructus, de statu Congregationum bene edoctus, paratus erit hic Secretariatus ad dubia solvenda, informationes mittendas, contionum aut conferentiarum argumenta conficienda, multiplices ad usum aptissimas industrias suggerendas. Quae omnia utiliter et privatis litteris et potissimum periodico in hunc finem, lingua latina omnibus communi, edendo praestabit, nonnullarum Provinciarum, quae lingua vernacula marianum periodicum edunt, exemplum imitaturus.

Ad huius periodici scripturam et ad varia Secretariatus officia obeunda duo Patres requiri videntur: qui de Congregationibus recte sentiant easque diligant, quidquid ad illas pertinet practice et theoretice, uti dicitur, cognoscant, prudentia et moderatione, scientia et pietate, alacritate et etiam totius corporis firmitate praediti sint, ut labores ad Secretariatum instaurandum et periodicum edendum prorsus necessarios cum facilitate ferre possint. Iuverit quam maxime linguarum, quae in Europa praecipuae sunt, eos ita esse

peritos ut saltem libros et periodicos huc undique confluentes intelligere possint.

Si quem R. V. in sua Provincia iis dotibus ornatum reperiatur, eum mihi proponere ne cunctetur: proximo enim mense septembri hic Secretariatus erit Romae constituendus.

Praeterea in singulis Provinciis unus Pater sit, cui specialis cura rerum omnium ad Congregationes spectantium demandetur, cuius opera utatur Provincialis sive ut Congregationes dirigat et promoveat sive ut Directores adiuvet sive ut cum centro romano communicet. Ubi vero unus non sufficit, duo vel plures designentur, quibus, Provincia in totidem partes quot sunt ipsi distributa, sua cuique pars cum omnibus Congregationibus ibi existentibus tribuatur; aut, quod melius est, Congregationibus quotquot sunt in Provincia in varia genera ordinatis, virorum, adolescentium, opificum, virginum, unicuique unum aut plura genera dentur.

Quodsi praeterea Secretariatus nationales instituentur; si folia periodica mariana quam optime conscripta in singulis Provinciis aut saltem nationibus edentur; magnum ubique Sodalitates experientur augmentum.

Ultimo loco moderatorum conventus et cursus practicos ad moderatores efformandos commendatos velim.

Cum de moderatoribus efformandis hic verba facio, ad externos potius mens mea se convertit: quos, si Congregationes Primae Primariae aggregatas moderentur, negligere non possumus. Quamquam enim hi coetus post aggregationem liberi a nobis sint et Episcopis subiecti, vinculo tamen quodam originis nobiscum colligantur et operis Sodalitatum, cui alacriter Societas incumbit, sunt quaedam explicatio. Cum autem coetus ab externis directi superent numero a Nostris directos, multum in utramque partem possunt, ut aut proprium Sodalitatum Marianarum spiritum servant et promoveant aut illum debilitent et extinguant.

Quare conniti debemus ut hi coetus secundum communes regulas et modos a traditione nostra conservatos recte a moderatoribus externis regantur.

Haec habui quae de Congregationibus Marianis cum R. V. communicarem. Omnibus nobis persuasum sit universale Ecclesiae bonum, cui Societas nostra ex praescripto Sancti Parentis in Constitutionibus (1) servire debet, exigere, ut Congregationes Marianae

(1) *Prooem. in Decl.*

ad formam et speciem illam propius accedant quam primo habuerunt, uberrimos fructus, quos olim tulerunt, etiam in posterum laturae.

Sic etiam efficacissimum amoris testimonium et amplissimam grati animi significationem dabit Societas nostra Virgini Mariae. a qua totum quod habet accepisse laeta fatetur, cui quidquid ad maiorem Dei gloriam meditatur atque aggreditur, fidens committit.

Commendo me ss. SS.

Romae, die festo B. Mariae V.
de Monte Carmelo, 16 iulii 1922.

R^{ac} V^{ac}

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

25.

2 augusti 1922.

Imagines Domorum Exercitiorum petuntur; de catalogis Provincialium aliqua notanda.

AD SOCIOS PRAEPOSITORUM PROVINCIALIUM.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

Optat A. R. P. Generalis domorum omnium, quae Exercitiis Spiritualibus clausis destinantur, imagines photographicas habere, ut eas simul collectas tamquam specimen laboris in hoc ministerio a Societate peraeti, Summo Pontifici praesentare possit.

Rogo itaque R^{am} V^{am} ut singularum harum domorum in ista Provincia existentium singulas imagines photographicas, circiter 0,26 × 0,20 cm., obtinere velit atque uniuscuiusque tria exemplaria Romam mittere.

Hac occasione in memoriam R^{ac} V^{ac} revoco epistolam R. P. Wernz 1 maii 1909 (*Act. Rom.*, 1909, pp. 139 sq.), qua valde commendabatur Provinciis ut intra mensem a primo die post annum

studiorum instaurationem computandum, unaquaeque suum catalogum de more conficiendum mittendumque curaret.

In Catalogis porro edendis mittendisque normae in litteris P. Petri Tacchi Venturi 24 iunii 1914 (*Act. Rom.*, 1914, pp. 24 sq.) stabilitae diligenter curentur, his tamen notatis:

1° Numerus 10 instructionis secundum meas litteras superioris anni (21 octobris) ita immutandus est ut in posterum non 22, sed 25 exemplaria huic Curiae destinentur. Cum vero hodie qui dicuntur « pacchi postali » serius quam par esset pervenire soleant, aliud tabellarii servitii genus eligi poterit.

2° Numerus 11 secundum instructionem 21 novembris 1919 (*Act. Rom.*, 1919, pg. 84, X, 2) intelligendus est atque catalogorum exemplaria ad Secretarium inscribenda.

Commendo me ss. SS.

Romae, die 2 augusti 1922.

R^{ae} V^{ae}

Servus in Xto.

HENRICUS CARVAJAI

Secr. Soc. Iesu.

26.

8 decembris 1922.

Indicetur Congregatio Generalis.

AD PROVINCIARUM PRAEPOSITOS.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

Novissima Congregatio Generalis decreto suo 11 Praeposito Generali curam commiserat, ut « quo sibi tempore visum fuerit » novam Congregationem Generalem convocaret, in qua « Societatis Ius integre recognitum sanciretur et promulgaretur ». Cum autem ea quae ad praeparandos futurae Congregationis labores praescriberantur, iam magna ex parte confecta sint, re cum PP. Assistentibus perpensa, non diutius expectandum, sed in annum proximum, quo, secundum Instituti praescripta, Congregatio Procura-

torum convocari deberet, Congregationem Generalem indicendam esse censuimus.

Auspice igitur susceptisque nostris bene precante Summo Christi Domini Vicario, ad maiorem Divinae Bonitatis laudem maiusque Societatis nostrae emolumentum ac firmamentum, meis hisce litteris decerno: Congregationem Generalem esse cogendam in nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti.

Diem conveniendi, primam feriam sextam mensis septembris, quae est dies 7, eligendam duxi, ut postero die Nativitati B. M. V. sacro sub tantae Matris tutela primus habeatur consessus.

Ad locum vero quod attinet, his aedibus Collegii Germanici-Hungarici de Urbe utemur, quae sic, Deo favente, disponentur, ut quantumvis diuturna futura sit Congregatio, liberae nostris usibus relinquantur.

Ut autem omnia rite procedant, quae hic subiciam, R^{ae} V^{ae} fideliter exsequenda commendo.

1. Curet imprimis R. V., ut suae Provinciae Comitia tempestive indicat et secundum praescripta celebret; *Formulam* autem attente legisse omnibus Patribus qui conventui interfuturi sunt, perutile erit.

In hac porro Congregatione, quandoquidem ad conventum generalem convocatur, congregandorum numerus erit quinquagesimus (*Form. Congr. Prov.* n. 6); in eaque suffragium passivum habebunt ii quoque Professi quattuor votorum, qui a Provincia absunt, dummodo alienae Provinciae ne ad tempus quidem applicati sint; et insuper ii qui Romae universae Societati navant operam vel Provinciae Romanae sunt ad tempus applicati (*Form.* n. 15). Vocandi etiam sunt de more Superiores Missionum dependentium quibus, ad normam d. 10 Cong. XXIV, a Praeposito Generali hoc ius concessum est. Visitatores autem vi d. 50 Cong. XII neque vocem activam neque passivam habent in Provincia quam visitant neque ius adeundi Congregationem Provinciae ad quam pertinent, etiamsi requisitam antiquitatem in ea habeant; videntur tamen retinere vocem passivam in sua Provincia; quae interpretatio pro praxi omnibus PP. Assistantibus mecum visa est sequenda. Ceterum, quantum licebit, PP. Visitatores tempestive a suo officio liberabuntur, ut Congregationi Provinciali suae Provinciae, si ad illam ius aliunde habeant, interesse possint.

Praepositi Viceprovinciarum mittere possunt ad Congregatio-

nem Generalem Procuratorem, qui ad omnia negotia tractanda idem ius habeat ac ceteri Patres Congregati; eligendus est autem hic Procurator a Praeposito Viceprovinciae et Consultoribus ac Professis quattuor votorum qui eo loco fuerint, ubi aderit Praepositus Viceprovinciae (*Form. n. 34*).

2. Curet praeterea R. V.: a) Ut, auditis suis Consultoribus, preces et sancta Sacrificia indicat pro felici Congregationis Generalis eventu. b) Ut in singulis Domibus ad mensam legantur, *Censurae et Praecepta hominibus Societatis imposita*, quae ad comitia celebranda pertinent (cap. I, n. 6). c) Ut, quoniam proximo septembri mense tertius iam annus ab ultima Procuratorum Congregatione completur, documenta singulis trienniis afferri solita praeparentur accurate secundum Instructionem seorsum mittendam (1). d) Ut omnibus Nostris commendetur, ne cum ullo externo homine de futuris nostris Comitibus facile sermonem misceant.

3. Quo commodius possint a me cum PP. Assistantibus Acta omnium Congregationum Provincialium examinari, rem faciet R. V. perutilem si, habitis Provinciae suae Comitibus, statim ipsius textus originalis Actorum ac Postulatorum a Congregatione approbatorum exemplar omnino fidele nobis mittendum curaverit. Quod si Acta Congregationis viderentur solito prolixiora, satis fuerit ea tantum integra describere, quae ad dignoscendam legitimam Congregationis constitutionem et electionem pertinent.

4. Qui vero venturi sunt ad Congregationem Generalem: a) Nulla externorum negotia saecularia tractanda suscipiant; negotia autem pia nonnisi cum R^{ae} V^{ae} expressa approbatione. Quaecumque autem Romae tractanda habeant, ea ad gravia incommoda cavenda, sine proprii Assistantis vel alterius ad hoc designati Patris consilio, prout rei gravitas postulaverit, ne pertractent. b) Religiosae paupertatis memores, sumptus superfluos itinerumque ambages vitent; et neque post diem designatum neque multo ante huc perveniant.

5. Cum in loco ubi congregantur Patres prostare oporteat nomina omnium Nostrorum qui Professionem quattuor votorum emiserunt, ut certi plane simus eorum neminem fuisse praetermissum, velit R. V. catalogum accurate confectum ad nos quanto citius mittere, in quem Professi omnes quattuor votorum ad istam

(1) v. infra p. 465.

suam Provinciam pertinentes ita referantur, ut post singulorum nomina clare conspiciatur, quo quisque tempore sit ortus, Societatem ingressus, ad Professionem promotus, servato antecessoris ordine ad normam d. 12 Cong. Gen. XXVI.

6. Postremo R. V. mihi significare ne omittat has meas litteras ad se pervenisse.

Commendo me ss. SS.

Romae, die festo Immaculae Conceptionis B. M. V., 8 decembris 1922.

Rae Vae

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

27.

8 decembris 1922.

De summo momento futurae Congregationis Generalis.

AD SOCIETATEM UNIVERSAM.

REVERENDI PATRES FRATRESQUE IN XTO. CARISSIMI:

P. Xti.

Neminem vestrum latet, Reverendi Patres et Fratres in Christo carissimi, quanti momenti sit proxima Congregatio Generalis, quam iussu Congr. xxvi, ex sententia PP. Assistantium, litteris hoc ipso die datis in annum sequentem cogendam esse decrevimus. Nihilominus haud inutile ducimus pauca de eodem argumento disserere, quo melius ad illam celebrandam praeparemur.

I.

Ex historia Societatis bene novimus, praeter tres Congregationes Generales undecimam (a. 1661), decimam quartam (a. 1696), decimam quintam (a. 1706) vi decreti Innocentii x indictas necnon quintam iussu Clementis viii (a. 1593) coactam, tres solum fuisse, vivente Praeposito Generali, convocatas: sextam ex decreto Procuratorum (a. 1608), vigesimam alteram (a. 1853) a P. Roothaan, qui tamen ante Congregationem Generalem pie in Domino obiit, vigesimam tertiam a P. Beckx (a. 1883) ad creandum Vicarium

Generalem. Congregationem enim Generalem cogere, excepto casu electionis Praepositi Generalis, Constitutiones nostrae non concedunt « nisi rerum agendarum necessitas » (1) urgeat et « deliberari oporteat de rebus perpetuis et magni momenti » (2), quibus providere vel « quae a Generali cum Assistantibus definiri non possunt » (3). Eiusmodi gravissimae causae ex difficillimis rerum adiunctis certo aderant tempore Patris Acquavivae et Patris Roothaan. Vel hoc solum igitur, quod Congregatio xxvi concordii omnium Patrum consensu aliam iterum cogendam censuit, etiam vivente Generali, signum est haud obscurum quanti ea facienda sit et quam graves habeantur rationes ad illam celebrandam.

Et sane, tam singulares hae videntur esse, ut sine errore dicas, post approbatas a prima Congregatione Constitutiones, tales a condita Societate vix exstitisse, quemadmodum etiam statim elucet ex considerato huius Congregationis fine.

Agitur enim primum de Iure nobis proprio cum novo pontificio Iure plene conciliando. Ut autem nostri Instituti praescripta beneplacito S. Sedis plenissime accommodentur nostra prae ceteris peculiari quadam ratione interesse, nemo est quin videat, cum universa Societas Iesu eiusque singuli Professi singulari vinculo oboedientiae Romano Pontifici devinciantur. Ut illa conciliatio praepararetur, operam quidem iam posuerunt haud mediocrem viri legum Ecclesiae nostrique Instituti periti. Opus tamen restat Congregationi conficiendum i. e.: praeparata examinare accurate; quae desint supplere; haec corrigere, illa emendare, limare; ac praesertim, quod ipsi est proprium, ea praescripta nostri Instituti, quae legibus recentibus Ecclesiae non congruant, lato decreto immutare vel, impetrata a S. Sede dispensatione, confirmare. Liquido iam patet, quantum haec conferant ad eum finem « ut universum corpus Societatis et particularia eius membra, ad sui conservationem et incrementum, ad gloriam Dei et universalis Ecclesiae bonum iuventur » (4).

Alterum huic Congregationi committitur munus, ea nostri Instituti praescripta, quae obsoleta iam videantur, ad mutatas

(1) *Const.* VIII, c. 4. n. 2.

(2) *Const.* VIII, c. 2. n. 2.

(3) *Form. Congr. Gen.*, 59.

(4) *Prooem. in Decl.*

nostrae aetatis condiciones accommodandi, prout in ipso Prooemio Constitutionum monemur. Qua de re iterum sapientiam vere divinam nostri S. Parentis in Constitutionibus pro sua Societate conscribendis admiremur quippe quae, tantum abest ut post quattuor saecula obsoleverint, ut etiam nunc praescriptis suis prudentia et unctione plenis nos efficacissime iuvent « ad melius procedendum in via incepta divini obsequii iuxta Instituti nostri rationem » (1). Nam, si pauca excipias eaque non magni momenti, vix quidquam in nostris Constitutionibus reperias, quod ad hominum rerumque hodiernam condicionem non possit apte applicari. Non ita evenit in Decreta Congregationum et Ordinationes praesertim Generalium, quae ipse S. P. Ignatius, praeter Constitutiones et Declarationes, necessario condenda esse censuit, ita tamen ut « diversis temporibus... possint accommodari » (2). Itaque haec sunt natura sua mutationi obnoxia et, ut non semel iam mutari debuerunt, ita et nunc praesenti rerum statui sapienter sunt aptanda.

Hoc alterum grave munus ad futuram Congregationem Generalem spectat, quae propterea antiqua Decreta, quatenus opus fuerit, retractare, nova condere debebit et etiam ea quae de Regulis et Ordinationibus sibi videbuntur opportuna statuere.

Summi tandem momenti est et gravitate plenum tertium officium quod huic Congregationi proponitur, videlicet primum examinandi utrum rite confecta fuerit an vero meliore alio modo, pro eius sententia et arbitrio, conficienda sit Epitome universi Iuris nostri « quale ex legibus tum Regularium communibus tum Societatis propriis colligitur » (3), quo omnium nostrorum praescriptorum, libro quasi manuali, notitia facilius evadat et usus omnibus perquam familiaris reddatur; deinde decernendi quae auctoritas huic Epitomae attribuenda sit, cum superior Congregatio Generalis id reliquerit alii proxime futurae constituendum. Hoc opus, etiamsi primo intuitu non rei medullam, sed veluti corticem solum attingere videatur, momentum tamen habet gravissimum. Etenim, si res bene inspiciatur, legum Societatis ipsiusque Ecclesiae negligentia in plerisque non quidem pravae voluntati est tribuenda sed ignorantiae, quae ex difficultate manat clare cernendi

(1) *Prooem. Const.*

(2) *Prooem. in Decl.*

(3) Congr. Gen. XXVI, d. 11, n. 4.

in tanta legum, Decretorum, Ordinationum congerie, quid tandem nobis praescribatur, quid prohibeatur. Leges autem quae non bene innotescunt, teste experientia, paulatim facile praetermittuntur.

Unde etiam fit ut non tantum littera legis, sed, quod multo gravius est, spiritus ipse sublimis nostrae vocationis detrimentum haud exiguum patiatur. Nam, cum nostri Instituti praescripta eo tandem conspirent, prout in limine ipso Constitutionum docemur, ut perfectiorem in dies vitam secundum vocationem nostram vivamus, si ipsa oblivioni dentur, nova placita nostrae vocationi vitaeque spirituali ac religiosae contraria in tanta hominum multitudine atque ingeniorum morumque varietate ita paulatim propalari et in usum induci necesse erit ut, nisi tempestive evellantur, periculum sit ne sensim sine sensu noster spiritus i. e. nostra ad normam Instituti cogitandi, sentiendi agendique ratio labefactetur. Quo quid Societati nostrae luctuosius, quid nobis exitiosius esse potest?

Sed haec significasse sufficiat de futurae huius Congregationis Generalis summo momento.

II.

Haec diligenter nobis perpendentibus patet nostrum omnium et singulorum esse ut pro sua quisque facultate huius tanti operis, optatum exitum adiuvemus. Cum autem de Societatis in suo bono statu conservatione eiusque incremento agatur, ad Deum in primis nobis est confugiendum, preces et mortificationes offerendo, quas sua cuique pietas et in communem Matrem amor suggesserit, ut caeleste lumen impetremus Congregationi Generali praeparandae, Congregationibus Provincialibus rite peragendis aptisque Patribus eligendis, ipsi denique Conventui Generali celebrando. Advocatos habemus in hac nobilissima causa Cor Sanctissimum Ducis ac D. N. Iesu Christi, cuius sub crucis vexillo militamus, dulcissimam Matrem et Societatis Reginam, S. Ioseph, Patronum nostrum, S. P. Ignatium eumque in caelis circumstantium splendidam filiorum nostrorumque fratrum coronam, qui hoc nobis maxime cupiunt, ut sua vestigia prementes ac spiritui praescriptisque Constitutionum, quas legifer Pater divinitus illustratus condidit, fideliter inhaerentes, nostrae aliorumque salutis et perfectionis studiosi maiorem Dei gloriam, modo nostris temporibus quam maxime consentaneo, in dies promoveamus.

Verum etiam hic in terris praesentissimo Dei auxilio, non pauca hunc in finem conferre poterimus. Provinciales in primis consuetam visitationem singulari hoc anno diligentia peragant penitusque statum singularum domorum ac universae Provinciae perscrutentur, quo clarius intelligant, quae opera ad divinum obsequium sint promovenda, quae impedimenta removenda, qui defectus corrigendi; quibus eruditi congregatis Patribus usus experientiaeque lumen in quaestionibus tractandis afferant. Deinde Superiores locales, praescripta considerationis hora accuratius exacta, novo fervore vere paterne secundum Institutum suam domum gubernent atque verbo et exemplo genuinum spiritum Societatis, qui in nostris maioribus viguit, amabiliorem usque reddere ac in suis subditis conservare conentur. Omnes denique per hanc occasionem gratiam sublimis vocationis nostrae suscitemus ut, quemadmodum accepimus a maioribus nostris quomodo oporteat nos ambulare et placere Deo, sic et ambulemus ut abundemus magis studio solidarum virtutum, iugi cum Deo familiaritate, ardenti zelo divinae gloriae et salutis animarum.

Optima tandem ad Congregationem Generalem et ad optatum eius finem obtinendum praeparatio erit cognitio magis intima aurei libelli Exercitiorum eorumque, quae ibi nobis commendantur, fidelis executio; optima iis, qui Congregationi intererunt, quia leges nostrae omnes ab illo tamquam e suo fonte promanarunt; optima ceteris, quia nullibi efficaciora media invenient ad ea exsequenda, quae Congregatio statuerit. Praeclare dicit P. Roothaan: « Ab Exercitiis potissimum ipsum Societatis Parentem suam illam hausisse eximiam sanctitatem; in his Societatis formandae ideam divinitus eum concepisce; haec socios ei peperisse in Christo; in his proinde conceptam fuisse Societatem, ex his natam, his adolevisse his praecipue altam ac sustentatam fuisse » (1). Postremo, ut cum P. Natali prosequamur, « si quando, quod Deus avertat, inteperceret Societas, per haec erit ad sui spiritus alacritatem, ad pristinum fervorem ac perfectionem renovanda, ut solent ad meliorem frugem nostri revocari, si qui tepidiores fiunt » (2).

Atque opportunissime accidit, quod possum una cum his litteris meis Epistolam Apostolicam de SS. Ignatio et Francisco Xaverio

(1) *Ep. Praep. Gen.* (Rollarii, 1909) II², 367.

(2) *Schol. in Const. et Decl. P. VII.* c. 4.

ad vos mittere, quam ipso die S. Francisco Xaverio sacro, quo die in Urbe festis centenariae commemorationis magna populi pietate ac frequentia finis imponebatur, Christi Vicarius suo suaque manu subscripto nomine, mane mihi in novum peculiarissimae benevolentiae testimonium dandam curavit (1). In ea ipse primum ex sollemnitate saeculari percipiendum fructum his verbis enuntiat: « ut Exercitia Spiritualia in vestram et in aliorum utilitatem quotidie magis studeatis convertere ». Itaque is sit pulcherrimus Deoque ac S. N. Parenti gratissimus effectus huius anni iubilare, ut studio ferventis orationis cum mortificatione coniuncto, fidei legumstrarum custodia, octiduanis Spiritualibus Exercitiis singulari fervore ac diligentia hoc anno peragendis spiritum renovemus et ad futurae Congregationis Generalis opera nos praeparemus. Tunc procul dubio labores huius XXVII Congregationis, quamvis ardui et multis difficultatibus obiecti, fauste insumentur et felicem exitum habebunt quo denuo in nobismetipsis experiemur quam vera sint, quae S. Pater in ipso exordio et in fine Constitutionum tam sollemni modo nobis praedixit « summam sapientiam et bonitatem Dei Creatoris ac Domini nostri esse quae conservatura est, gubernatura atque promotura in suo sancto servitio hanc minimam Societatem Iesu ut eam dignata est inchoare ».

Commendo me ss. SS. et OO.

Romae, die festo Immaculae Conceptionis B. M. V., 8 decembris 1922.

Vestrum omnium servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

28.

27 decembris 1922.

Ultima Instituti documenta Provinciarum examini subiciuntur.

AD PROVINCIARUM PRAEPOSITOS.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

Una cum hac epistola accipiet R. V. ultima Instituti nostri documenta a Provinciis examinanda: alterum Regularum fasciculum et Formulas Congregationum. Rogo R^{am} V^{am} ut curet ne

(1) V. pp. 412-421.

hoc examen ultra tres menses ab acceptis hisce novis documentis protrahatur, ita ut circa finem proximi mensis aprilis animadversiones in omnes Regulas et Formulas etiam a Provinciis magis dissitis iam Romam pervenire possint. Qua occasione mittantur ea quoque quae forte notanda sunt circa bonorum renuntiationem, cum instructio sive declaratio, de qua in libello « Annotationes ad selectos Epitomes locos » pag. 38 (6), nondum a S. Sede data sit nec, ut videtur, sit proxime edenda.

Quod Regulas in posteriore hoc fasciculo contentas attinet, utpote quae ad particularia officia spectent, multum iuverit si, antequam ad Commissionis iudicium proponantur, a peritioribus Patribus examinentur, qui in singulis officiis experientia non mediocri sint versati et eximia prudentia polleant. Regulae vero, quae ad Fratrum Coadiutorum munera spectant, a perito quodam P. Ministro perpendantur. Hi Patres ad praevium hoc examen vocati, eadem, ut patet, secreti obligatione tenentur, qua Patres Commissionis, cui Commissioni profecto subiiciendae sunt omnes animadversiones praedictorum Patrum, ut suum quoque consilium de more aperiatur.

De modo utriusque huius examinis peragendi nihil mihi superest adnotandum, cum ad normam *Instructionis*, pro ceteris Instituti partibus recognoscendis iam datae, sit instituendum.

Quae quidem *Instructio* quanti, ut par erat, ab omnibus Provinciis facta sit et quam diligenter fere ubique adamussim sit servata, mihi gratissimum fuit e schedulis huc usque missis comperire; qua de re et R^{ae} V^{ae} et PP. Commissionis istius Provinciae gratias ago ac debitas pro merito laudes ex corde tribuo.

Commendo me ss. SS.

Romae, die 27 decembris 1922.

R^{ae} V^{ae} .

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

29.

31 decembris 1922.

Mittitur « Instructio de documentis tertio quoque anno e Provinciis Romam afferendis ».

AD PRAEPOSITOS PROVINCiarUM.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

Mitto nunc promissam a R. P. Nostro Generali instructionem (1), de rebus quae, praeter Acta et Postulata Congregationis Provincialis, a R. V. praeparari et Romam afferri debent. Quaecumque vero a Superioribus Missionum conficiuntur, non directe, sed per proprium Provinciale Romam mittenda sunt; illius enim erit omnia in unum redigere et simul huc afferre.

Hac occasione utor, ut dubium nonnullorum solvam quaerentium, qui sint Professi ad Provinciam *pertinentes*, quorum catalogus quantocius ad nos mitti debet (2). Hi sunt nimirum omnes et soli Professi quattuor votorum qui de Provincia sunt, cuicumque alii demum applicati; non vero qui ex aliis Provinciis isti applicati sunt.

Commendo me ss. SS.

Romae, die 31 decembris 1922.

Rae Vae

Servus in Xto.

HENRICUS CARVAJAL

Secr. Soc. Iesu.

INSTRUCTIO DE DOCUMENTIS TERTIO

QUOQUE ANNO E PROVINCIIIS ROMAM AFFERENDIS.

1. CATALOGUS PRIMUS (*Formula scribendi* n. 32). Is erit secundum illas normas exarandus, quae anno iam 1920 (*A. R.* p. 215 sqq.) propositae fuerunt:

Ad rubricam, quae vocabulo *patria* tota concluditur, ut aliquot

(1) V. litt. 8 dec. n. 2, p. 457.

(2) Ibid. n. 5, p. 457.

Provinciae consueverunt, notetur primo *natio*, secundo *locus originis*, tertio *provincia* eiusdem loci, quarto *dioecesis*.

Ad secundam, quae de *aetate* est, indicentur dies mensisque natalis, et non tantum anni, cardinali vel ordinali numero expressi.

Ubi *vires* describuntur, si contigerit, uti non raro accidit, praemonere eas aut debiles esse aut mediocres aut plus minus fractas, ne omittatur una alterave vocula significare, qua de causa id fiat; e. g. quia pectore, vel capite, vel oculis quis laborat.

De *tempore studiorum* referatur ante omnia oportet, quibus quisque disciplinis tum extra Societatem tum in Societate operam dederit. Utraque autem non promiscue, nullo fere servato ordine, sed a litteris humanis ad biennium studiorum superiorum usque, ea temporis successione recenseantur, qua peracta fuere. Ita continget, ut uno quasi obtutu conspiciatur quodnam litterarum curriculum unusquisque fuerit emensus. Una cum studiis, quam laudabilem consuetudinem iam aliquot Provinciae sequuntur, linguas etiam memorent quarum scientiam Sodales habent, secernendo in primis classicas ac orientales a vernaculis, hasque tunc solum commemorando, cum quis ita eas teneat ut saltem libros facile intelligere possit.

Ad rubricam de *gradu* cum in litteris tum in Societate, illud, ad primum quod attinet, animadverti debet, significandam esse Facultatem in qua quispiam doctor promotus fuerit; quod vero ad alterum spectat, nunquam esse relinquendum diem, mensem et annum quo ultima vota, vel Professi vel Coadiutoris, quis nuncupavit.

In *ministeriorum* enumeratione servetur ordo, quo ipsa sese exceperunt, haud omisso temporis spatio in unoquoque eorum impenso, in hunc ferme modum: 1899-1902 Doc. hum. litt. 1907-1910 Subminister; 1910-1916 Oper. Mod. Congr.; 1916-1920 Sup. Res.

Index vero, secundum cognomina in ordinem redactus, non ad calcem, sed initio fasciculi appingatur, qui totus ad modum libelli affabre compacti erit religandus.

2. CATALOGUS SECUNDUS (*Form. scrib.* n. 33). a) Conficiendus erit solum pro Patribus et Scholasticis approbatis; pro reliquis elenchus annuae visitationis sufficit.

b) Scribatur autem in separatis pagellis, quas typis editas hinc ad Provincias mittimus.

c) Exaretur a Praeposito Provinciali, Superiore domus consulto.

3. STATUS TEMPORALIS. Hoc anno omissa relatione oeconomica singularum domorum, describatur solum condicio arcae Seminarii aliarumque arcarum, quas Provinciae Procurator administrat.

4. LITTERAE ANNUAE ab ultimis quae missae sunt. (*Form. scrib.* nn. 26, 27, 28, 29, 30).

5. HISTORIA DOMUS ab ultima Romam allata. (*Ord. Gen.* c. I, n. 5).

6. SUMMARIA VITAE DEFUNCTORUM ab ultimis quae in Urbem perlata sunt. (Congr. XXI, decr. 23).

Cum non solum ad historiae commoditatem haec summaria pertineant, sed eo etiam fiant ut in generali archivo conservetur memoria omnium, qui in Societate obierunt, hinc de nullo, ne de Novitiis quidem, omittendum est summarium. Debet autem:

a) Continere nomen et cognomen uniuscuiusque, patriam, tempus tum aetatis tum Societatis, gradum et praecipua munera quae gessit; neque aliud necesse est addi, si virtus nihil habuerit singulare.

b) Non scribenda sunt in epistolae circularis forma, sed breviter elogii modo, omissis prooemiis, neque mors prolixius describenda, nisi notabile habuerit.

c) Cavendae magnopere sunt laudationes exaggeratae: quin etiam si de quopiam aliquid eximium referatur, cuius de cetero virtus ordinaria fuerit, hoc ipsum significandum est, ordinariam in reliquis fuisse virtutem; ne posteris, si forte reliquam vitam ex illo facto metiantur, errandi occasio praebeatur.

d) Latine exaranda sunt; nihil vero incommodi est uno folio plura contineri, aut etiam ad calcem litterarum annuarum adnecti. Quod si fiat, satis erit vita functorum catalogum mittere, indicando ad singula nomina locum ubi haec summaria inveniuntur (E. g.: P. N., Litt. ann. 1921, p. 60).

7. INFORMATIONES DE APTIS AD GUBERNANDUM. Quae ut rite accipiantur, concinnentur atque mittantur, prae oculis haberi oportet apprimaeque servari praescripta *Ord. Gen.*, c. XVII. Nominatim vero animadvertendum est: 1º Provincialem cum suis Consultoribus catalogum *omnium sacerdotum* perlegere debere, et ex Consultorum iudicio illos seligere, de quibus merito petenda

videatur informatio. 2º Omnium informationum Catalogum in tres classes distinguendum esse: primam eorum qui actu gubernant; alteram eorum qui aliquando gubernarunt; tertiam eorum qui nondum gubernarunt, sed apti ad gubernationem videbuntur. 3º Ad calcem uniuscuiusque informationis opus esse scribi iudicium Provincialis et Consultorum de singulorum habilitate ad Superioris munus gerendum; de tertia autem classe oportere dicatur quoque, quinam proxime, quinam vero remote idonei censeantur, sive ad parva sive ad magna Collegia Domosve regenda. 4º Tripartitum hunc Catalogum unico fasciculo contineri debere, indice alphabetico nominum praeposito, eademque ratione elaborato ac ille primi et secundi Catalogi. Unus autem asteriscus eorum nominibus addatur qui iam gubernarunt; duo iis qui nunquam.

8. INDEX AUCTORUM ET LIBRORUM a Nostris post ultimam Congregationem Procuratorum editorum, qui quidem secundum has normas conficiendus est:

a) Describatur titulus operis ex toto ea lingua, qua fuit editus liber; adiiciatur tamen latina interpretatio, si alio quam latino idiomate fuerit conscriptus.

b) Apponatur nomen et cognomen auctoris, licet suppresso vel adscititio nomine usus fuerit, quod exprimi debet.

c) Item indicentur nomen et cognomen typographi, libri forma, urbs, annus, quo editio facta est.

d) Si idem opus altera editione ab auctore fuerit auctum, separatim et expresse notetur. Recenseantur etiam, si fieri potest, variae eiusdem operis editiones ad hoc usque tempus publicatae.

Comprehenduntur in hoc catalogo omnes libri, quos quisque suo marte conscripsit, tum interpretationes, compendia, translationes, et editiones aliorum auctorum extra Societatem quibus additae sint a Nostris vel notae vel praefationes alicuius momenti; non autem theses philosophicae et theologicae, seu litterariae, quae de more quotannis publicari et Romam mitti solent.

9. BINA EXEMPLARIA LIBRORUM, INSTRUCTIONUM, TRACTATUM, utcumque (etiam lithographice ad usum privatum) sunt a Nostris vulgata et nondum in Urbem allata.

10. INDEX harum rerum omnium a Provinciali subscriptus.

* * *

Satis est Romam mittere unum tantum horum documentorum exemplar, si excipias libros n. 9 recensitos et praeterea Catalogum primum et secundum et Informationes aptorum ad gubernandum, quae Curiae necessaria sunt duplicata. Omnium vero rerum quae Romam destinantur exemplar completum in Archivo Provinciae servetur.

Hoc anno non sunt mittenda: Provinciae consuetudines. theses ad gradum, elenchus admissorum, promotorum ad sacerdotium et ad gradum, dimissorum.

N.B. In his omnibus documentis parandis una eademque chartae forma — romana (cm. 26×20) — adhibeatur; scriptio vero plana prorsus et clara usurpetur; si machina scribatur (quod nequaquam reprobatur), taeniola (ruban) nigri coloris sit et quidem firmi.

II. — PRO PROVINCIIIS AC DOMIBUS.

30.

25 ianuarii 1922.

Pater Noster alloquitur socios Provinciae Aragoniae, cui Missio Bombayensis committitur.

AD PATRES ET FRATRES PROVINCIAE ARAGONIAE.

REVERENDI PATRES ET FRATRES IN XTO. CARISSIMI:

P. XTI.

Litteris ad P. Provincialem die 4 martii anni superioris datis, quas ille cum tota Provincia communicavit, aperui vobis, Reverendi Patres Fratresque in Christo carissimi, consilium esse ut Missio Bombayensis a Provincia Germaniae separata a Provincia Aragoniae susciperetur, simulque significavi quae essent difficultates et gravissima adiuncta, quibus ad tale consilium capiendum coactus sum. Nunc tandem visum est adesse tempus, quo Missio Bombayensis pleno iure Provinciae Aragoniae addiceretur: quod praestiti decreto (1) simul cum his litteris ad Praepositum Provincialem transmissio et die 2 februarii evulgando.

Hanc occasionem nactus, silentio praeterire non possum quanti solatii et aedificationis mihi fuerint alacritas atque generosus animus, quibus et P. Provincialis et omnes istius Provinciae socii meae voluntatis significationi sunt obsecuti. Eo vel magis quod eius executio duplici ex capite erat vobis difficilis. Hinc enim Missio Philippina, decus atque ornamentum vestrae Provinciae, infinitis prope-modum laboribus paene iam ad maturitatem exulta, erat a vobis ex parte aliis committenda, cum facilis atque gloriosa messem in fascis colligendi opera non nihil quietis vestris sudoribus erat allatura. Illinc imponebatur vestris humeris novum onus Missionis Bombayensis incolis frequentissimae, quorum et mores diversi sunt et linguae vobis ignotae. Quod non obstitit quominus nonnulli Socii, singularem eo facto laudem adepti, quem adhuc excoluerant campum relinquentes, in alium migrarent, non minus in hoc quam in illo laboraturi; et merito speratur eorum numerum auctum iri nova Patrum sive ex Philippinis sive ex Hispania accessione.

Quare non est necesse, Reverendi Patres Fratresque in Christo carissimi, meis stimulos admovere, quos plurimis et egregiis maiorum exemplis ad ardua quaeque satis incitatos video. Vestrae enim Provinciae insigne ornamentum est S. Fran-

(1) *Acta Rom.* III (1921) 368-369.

ciscus Borgia, mirificus missionum propagator. Vestra laus S. Petrus Claver, Nigritarum Apostolus indefessus. Praeclare tandem vestram gloriam cumulat sanctus Frater noster Alphonsus Rodriguez, qui unum Claver ad vitam apostolicam impellendo multorum missionariorum fructus cum usura collegit. Post haec clarissima exempla nunquam in vestra Provincia interrupti sunt Missionum labores, ut haec florentissima Philippinarum Ecclesia luculenter testatur.

Quod igitur ad nostros usque dies, bene de religione, de Societate, de ipsa patria meriti, fecistis, etiam in posterum non minore animorum contentione fore ut faciatis spero. Diversus est campus; at semen, quod spargitis, idem; idem Dominus, cui servitis; eadem merces magna nimis, quae vos manet.

Imo eo maior, quo latius hae, quas nunc appellitis bombayenses orae, idololatriae tenebris adhuc tenentur; multorum enim meritum inexhaustus fons vobis ipsae crunt, vestraeque Provinciae multarum vocationum copiam, ut credere est, excitabunt.

Ut optati fructus pro votis succrescant vobis omnibus vestrisque sudoribus peramanter benedico et omnium ss. SS. et OO. me enixe commendo.

Romae, 25 ianuarii 1922.

Omnium servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

31.

4 martii 1922.

Missione inter Tarahumaras SS. Cordi consecrata, Pater Generalis uberrimos fructus laborum Sociis gratulatur eosque exhortatur.

AD PATRES ET FRATRES MISSIONIS S. PETRI CLAVER INTER TARAHUMARAS.

REVERENDI PATRES ET FRATRES IN XTO. CARISSIMI:

P. XTI.

Litteris P. Provincialis primum, deinde vero in recensione « El Mensajero », laetissimos nuntios accepi de consecratione istius Missionis Sacratissimo Cordi Iesu, die septimo octobris sollempnissime peracta. Cuius felicissimus exitus spem omnium vestrum adeo superasse fertur ut merito a vobis habeatur tamquam ipsius benignissimi Cordis Iesu beneficium insigne et singulare.

Huius faustissimi eventus gaudium augetur notitia diuturni ac veri ingentis laboris a vobis exantlati in animis Indorum praeparandis, in peregrinationibus ordinandis, eisque per difficillima aliquorum dierum itinera ad primariam Missionis sedem conducendis, ut sollempnia indicta qua maiore fieri possit religiosae pietatis significatione celebrarentur. Accedunt etiam secundi progressus his postremis annis in Missione facti, novae puerorum ac puellarum scholae, in quibus, simul cum litteris et doctrina christiana, artes etiam mechanicas alumni edocentur; Missionariorum sedes aptiore modo distributae quo facilius Indorum conversioni prospiciatur; nova etiam grammatica linguae tarahumaricae typis edita,

qua minore temporis ac laboris dispendio Indorum linguam perdiscatis. Quodque maximum est, magna animi alacritas et sincerus animarum zelus quibus vos, apostolicis laboribus pro Indorum conversione et instructione intenti, asperrima itinera, caloris ac frigoris intemperiem, ciborum inopiam, non raro etiam gravia mortis pericula toleratis.

Non me latet gravissimas a vobis superandas esse difficultates ut haec carissima vestra Missio illum prosperitatis gradum attingat, quo sub antiquae Societatis Patribus olim floruit. Attamen sincera fidelium istius regionis vota Sacratissimo Cordi Iesu oblata; et, quod potissimum est, ipsius Sacratissimi Cordis Iesu promissa uberrimas gratias spirituales elargiendi his qui eius Cordis imaginem publica veneratione prosequuntur, spem certam faciunt advenisse tempus quo vita vere christiana inter istos populos floreat et splendeat.

Nec deerunt vobis auxilia efficacia quibus opera in Missione incepta perficere et amplificare possitis; abundant enim in vestra re publica fideles pietate christiana et zelo salutis animarum ferventes, qui copiosis eleemosynis sine dubio praesto vobis aderunt, si tamen de vestris necessitatibus clare et humiliter fiant certiores. Hoc autem caritatis officium alacriter praestabunt Superiores omnesque Provinciae Socii de vobis ac Missione solliciti. In partem laborum tandem venient novi operarii, qui pleni zelo et abnegatione in votis habent vestrae Missioni adscribi. Quae merito inter praecipua Provinciae opera recensetur eiusque decus est et ornamentum: immo etiam tutelam auderem illam vocare, cuius gratia Mexicana Provincia incolumis et prospera evadat ex acerbissimis vexationibus quibus iniquissime iamdiu conflictatur.

Haec dum vobiscum commemoro congratulationis causa, vehementer vos hortor, Reverendi Patres ac Fratres in Christo carissimi, ut eodem quo hactenus zelo laborare pergatis in ista dominicae vineae parte sollicitae, vestrae culturae concredita. Quo autem ea uberiores fructus ferat, ante omnia in memoriam revocare iuvat, cum Sancto Patre Nostro Ignatio, media illa quae cum Deo instrumentum coniungunt ac disponunt ut a divina manu recte gubernentur, efficaciora esse quam quae illud disponunt erga homines. Splendeant igitur in vobis virtutes illae solidae et perfectae quae decent evangelii praecones, Summi Ducis nostri personam apud gentes sibi commissas gerentes, testante Apostolo: « pro Christo legatione fungimur, tanquam Deo exhortante per nos » (1).

Salus praeterea animarum opus est, ut probe scitis, non naturae viribus perficiendum, sed gratia divina humilibus et ferventibus precibus impetranda. « Petite et accipietis » (2); « pulsate et aperietur vobis » (3); modo tamen in Eum gloriam omnem refundatis qui vult sint merita nostra quae sunt Ipsius dona, illud Apostoli mente volventes: « neque qui plantat est aliquid, neque qui rigat, sed, qui incrementum dat, Deus » (4). Conferent etiam media naturalia, si tamen exerceantur, non ut illis fiducia nostra innitatur, ut ait S. Ignatius, sed potius ut divinae gratiae iuxta summae providentiae suae ordinem per haec cooperemur.

(1) II *Cor.* V, 20.

(2) IOAN. XVI, 24.

(3) MATTH. VII, 7.

(4) I *Cor.* III, 7.

Inter quae locum primum obtinet linguae indigenarum cognitio, quae aptiores vos reddet ad Tarahumaras istos evangelizandos ac eorum benevolentiam et amorem vobis conciliabit. Omni igitur contentione enitendum vobis est ut apprime istius regionis loquelam calleatis.

Duo tandem vobis commendata velim. Primum, ne spiritus fervore acti valetudinis aut vitae amittendae periculis temere vos exponatis, quod in damnum cederet animarum quibus debitores estis. Alterum, ut maximi faciatis puerorum educationem et institutionem christianam, atque adeo solliciti valde sitis de scholis erectis in prospero statu conservandis et, quantum fieri possit, multiplicandis. Mirum quanta vis insit puerorum exemplis ut maiorum corda mulceantur in iisque doctrina ac mores christiani suaviter inserantur altasque radices agant.

Hac ratione, si zelo et industria vestra cooperatis gratiis internis, quas certissime elargietur uberrimas Sacratissimum Cor Iesu Missioni ipsi consecratae, non longe absque dubio aberit tempus, in quo fidei lumen istarum omnium gentium mentes illustret, caritas Dei earum vitam moresque informet et Sacratissimum Cor Iesu dulcissimum suum imperium in eas exerceat.

In huius mei ardentissimi desiderii pignus vobis omnibus, Reverendi Patres et Fratres in Christo carissimi, laboribus vestris, vestraeque carissimae Missioni benedictionem peramanter impertio.

Commendo me vestris sanctis Sacrificiis et Orationibus.

Romae, die 4 martii 1922.

Omnium in Xto. servus
WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI
Praep. Gen. Soc. Iesu.

32.

12 martii 1922.

Silesiae pars, de qua nuper populi scitum habitum est, inter Provincias Germaniae Inferioris et Poloniae dividitur.

DECRETUM

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

PRAEPOSITUS GENERALIS SOCIETATIS IESU.

Provinciae Germaniae divisione die 6 ianuarii 1921 peracta eiusdem mensis die 20 decretum est, ut fines inter Poloniae et Germaniae Inferioris Provincias iidem essent, qui inter res publicas Germaniae et Poloniae; de ea vero Silesiae parte, de qua populi scitum tunc instabat, nihil interim statuere rerum condiciones suadebant. Cum autem confinia politica tandem fere sint terminata, divisionem illius quoque territorii diutius differendam esse non duximus.

Postquam ergo totum negotium cum Romae tum in utraque Provincia diligenter examinatum est, invocato divino auxilio, pro nostri muneris auctoritate decernimus, ut etiam illa Silesiae pars eodem modo quo cetera omnia

dividatur et fines Provinciarum iidem sint, qui politici inter res publicas Germaniae et Poloniae nunc statuti sunt.

Sociis autem Provinciae Poloniae in parte germanica Silesiae Superioris natis libera alterutrius Provinciae optio conceditur.

Sacratissimum Cor Iesu, cui utraque Provincia sollemniter se dedicavit, per intercessionem Beatissimae Virginis Mariae et Sanctorum Parentis Ignatii atque Francisci Xaverii, quorum tercentenaria sollemnia hoc ipso die agimus, huic divisioni benedicere dignetur, ut uberrimos ad maiorem Dei gloriam fructus afferat et duarum Provinciarum Socii pietate, zelo, mutua caritate inter se adiuvent et sancte aemulentur.

Romae, die 12 martii 1922.

L. ✠ S.

HENRICUS CARVAJAL
Secr. Soc. Iesu.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI
Praep. Gen. Soc. Iesu.

33.

27 martii 1922.

Intentio Apostolatus Orationis per mensem septembrem praestituta extenditur ad famelicos Russiae.

AD MODERATORES NUNTIORUM SS. CORDIS.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

Cum fames quae Russiacas gentes ad interitum usque urget, in dies magis magisque saeviat, animum induxi ut socios etiam Apostolatus Orationis hortarer ad auxilium pro viribus afferendum. Dubitare enim non possum quin ingens haec calamitas, qua dulcissimum Cor Iesu sine dubio commovetur, summa misericordia eos quoque affectura sit, qui sibi praestitutum habent quaecumque ei cara esse intelligunt, precibus a Deo impetrare.

Id mihi persuasum cum esset, Summum Pontificem rogavi, ut ex intentionibus hoc anno propositis sodalium precationi unam mutare liceret et in eius locum novam in afflictissimae Russiae bonum sufficere. Annuit benignissime Pontifex, porrectaeque petitioni propria manu adiecit: « Pro gratia peramanter in Domino. 23-III-1922. Pius PP. XI ».

Visum est igitur intentionem pro mense septembri iam praestitam nonnihil in hunc modum amplificare: « Pro fame pressis in Russia et pro futura sorte catholicae religionis apud slavicas nationes ».

Sed oro ne ad scribendum de hoc argumento mensis ille expectetur, verum quam citius fieri queat de eiusmodi populi russiaci pernicie commentatio exaretur, in qua etiam et stipes et preces piorum expostulentur. Ut ea facilius ac promptius concinnetur, folium adiungo quod materiam scribendi suggerere poterit.

Eleemosynae per Nuntios collectae ad P. Oeconomum Generalem, Alfredum

Maertens, mittantur. Certi autem sint omnes Apostolatus socii id quoque auxilii, corporibus iuvandis destinatum, divinae gloriae propagandae instrumentum esse efficacissimum, cum, ut sperare licet, illarum gentium reditum ad Ecclesiam Catholicam tamdiu desideratum maturare possit, secundum illud Domini Nostri Iesu Christi: « In hoc cognoscent omnes quia discipuli mei estis, si dilectionem habueritis ad invicem » (1).

Sciant etiam omnes eleemosynas per delegatos ipsius Sedis Apostolicae distribuendas esse, sicque certo ad afflictos perventuras.

Commendo me ss. SS.

Romae, die 27 martii 1922.

Rae Vac

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

34.

9 iunii 1922.

De sacra liturgia pro nostrae vitae ratione accurate peragenda.

AD QUOSDAM PRAEPOSITOS PROVINCIALES.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

Quamquam S. P. Ignatius, pro necessaria boni universalioris libertate, nihil rerum liturgicarum Societati praescripsit, praeter ea quae omnibus fidelibus ac sacerdotibus communia sunt, voluit tamen, ut quo pauciora prae aliis Ordinibus nobis essent praestanda, haec eo reverentius perficeremus, atque ita maior staret Dei honor et perfectior in Nostris agendi aequalitas. Propterea in Examine Generali (2) ait: « Quandocumque promotus ad sacerdotium fuerit (aliquis e Nostris)... nec publice Missam dicere debet, donec coram aliquo vel pluribus domesticis privatim eam dicat et admoneatur ut in modo dicendi conveniat cum aliis de Societate inter quos agit, et se ad aedificationem eorum, qui illam sunt audituri, componat ». Mox in quarta parte Constitutionum (3) haec ipsa enucleans: « Primum, inquit, illi qui iuxta Superioris iudicium ad sacros Ordines erunt promovendi, in ratione Missae dicendae, ut, praeter intelligentiam et devotionem internam, decentem etiam habeant exteriorem modum ad audientium aedificationem, instituantur; et caerimoniis iisdem omnis Societas, quantum fieri potest, utatur... ». Atque hanc reverentiam et accurationem ipse beatus Pater praeclaro vitae suae exemplo comprobavit, ut omnibus notum est, et in Exercitiis Spiritualibus docuit, ubi curat ut homo nulla perturbatione aut

(1) IOAN. XIII, 35.

(2) c. 5, n. 7.

(3) c. 8, n. 2.

impedimento distrahatur ab audiendo Sacro aut Vesperis (1), et vult nos: « Laudare Missae auditionem frequentem, item cantus, psalmos et longas orationes in templo et extra illud; item horas ordinatas tempore destinato ad omne officium divinum et ad omnem orationem et omnes horas canonicas » (2) et « laudare... candelas accensas » (3) et « laudare ornamenta... ecclesiarum » (4). Neminem porro latet laudem divinam primam esse partem finis ob quem creati sumus; hos vero ritus unam esse e potissimis laudibus, quas propterea Creatori ac Domino nostro tribuere diligentissime debemus. Hinc est quod Regula secunda Sacerdotum mandat, ut « caerimonias Missae... accurate unusquisque observet »; hinc Regula decima Contionatorum haec praecipit: « Commendare debent... ecclesiasticarum caerimoniarum observantiam ». Et tamen cum esse deberet absoluta in Nostris caerimoniarum, quas agunt, fidelitas, non infrequens est Consultorum aliorumque Patrum apud me animadversio, tam Scholasticos quam alumnos nostrae curae commissos earum pene ignaros videri. Rogo itaque R^m V^m, ut caerimoniarum « intelligentiam » in utrisque promovendam studeat, a S. Parente, quem supra citavi, primo loco non sine causa nominatam. Sine ipsa enim neque « devotio interior » neque « decens externus modus ad audientium aedificationem » satis haberi poterunt. Intelligentia autem complectitur caerimoniarum earumque significationis notitiam. Quare:

Ad Scholasticos quod attinet, vehementer commendo ut ea, quae usu iam consecrata sunt, posthac studiosius a Superioribus procurentur, nimirum sit aptus caerimoniarum institutor et interpres in ipso primum tirocinio, deinde in tertio theologiae anno ante suscipiendos sacros Ordines et post ipsos, tandem in tertia probatione; Scholastici autem omnia bene discant et, moderante institutore, coram sodalibus repetant atque factis experimentis ostendant.

Pro alumnis Collegiorum Praefectus rerum spiritualium sanctum Missae Sacrificium ceterasque Ecclesiae caerimonias et festos dies explanet habitis publice institutionibus. Iidem precatorios libellos prae manibus habeant, quibus possint sacros ritus sive precibus sive contemplatione sequi. Cum autem extraordinariae occasiones se praebent, e. g. triduum in hebdomada maiore, peculiariter vel verbo tenus vel commodatis libris erudiantur, ut tam sacras religiones intime venerentur atque vere ament.

Atque huc opportune cadit commendare Nostris casum [liturgicum, interponendum casui morali, secundum canonem 131, et curam explicandi nostris Coadiutoribus non solum rectam ac piam inserviendi Sacro rationem, verum etiam sensum sacrarum caerimoniarum ac festorum.

Velit R. V. hanc epistolam cum Superioribus communicare et in annua visitatione inspicere, utrum ei satisfactum sit.

Commendo me ss. SS.

Rac Vac
Servus in Xto.
WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI
Praep. Gen. Soc. Iesu.

(1) *Annot.* 20.

(2) *Reg. ad sentiendum cum Eccl.* 3.

(3) l. c., 6.

(4) l. c., 8.

35.

6 novembris 1922.

Pater Generalis nomine Summi Pontificis alumnis Collegiorum Societatis gratias agit pro subsidiis Russiae gentibus collatis eosdemque exhortatur ad liberalitatem continuandam (1).

AD ALUMNOS COLLEGIORUM SOCIETATIS.

OPTATISSIMI ALUMNI:

Cum Summus Pontifex Pius XI die 10 superioris mensis iulii h. a. catholicum orbem sollemniter invitasset excitavissetque ad conferenda auxilia miserrimo Russiae populo, in tantum discrimen adducto, ut inexorabilis famis cruciatibus brevi interficiendus videatur, haud pauca nostra Collegia nobili adacta animi impulsu praesto egentibus fuerunt, nonnulla imo tam praeclaro anteire ceteris exemplo certarunt, ut eorum memoria in pulcherrimis christianae huius pietatis monumentis singulari laude posteritati nota futura sit.

Ut primum in manibus Romani Pontificis insigne nostrorum alumnorum toto orbe degentium donum deposui, Beatissimus Pater sibi temperare non potuit quin, plenus flagrantissimo amore, filios carissimos admiraretur, dilaudaret, iis ultro benediceret, cumque haec amoris signa viderentur sibi non satis esse, ad me paulo post epistolam per Em. Cardinalem a Secretis Status dedit, qua gratias vobis rursus ageret mihique munus committeret communicandi vobiscum Apostolicam Benedictionem, quod hisce meis litteris summa cum reverentia ac pari studio praestare gaudeo.

Hic iam, optatissimi iuvenes, aucti praecipua Summi Pontificis benevolentia, non dubito, quin animum vestrum ad morem in posterum quoque gerendum eius voluntati incendi etiam atque etiam sentiatis. Neque abest causa. Nam extraordinaria praesidia, quae abhinc quattuor mensibus illius iussu ferri coepta sunt, si quidem parva ex parte immanem succumbentis populi ruinam remorantur, nondum tamen valent fatali exitio impediendo. Necesse itaque est, catholici, quorum largitiones infelix illa gens ceteris omnibus praeoptat, denuo huic manum porrigant munificam, et ad vestras usque aures pervenit vestrumque petit animum, ingenuum semper paratumque iucundissime amplecti quidquid splendidum ac maximum sibi proponitur, tragicus dolor, omnium commiserationem ac liberalitatem permovens.

Quattuor religiosorum virorum manipuli, a Summo Pontifice in totidem Russiae partes missi, ad nos scribunt, ibi famem esse inenarrabilem. Ne exemplis parcam, in Crimea, in peninsula videlicet illa quae paulo ante una erat e provinciis eversi imperii longe florentissimis et uberrimis, nunc ducenta milia capitum pane et obsonio carent, potius ossea ac muta cadavera quam homines, circumvagantia quaesitum vultus amicos, qui velint quacumque demum possunt ratione ipsis suppetiari. Pueros videas patre ac matre orbatos, quorum parentes postquam

(1) Cf. supra p. 410.

cum abstinentiae dritate, sponte ab ipsis ideo adhibitae ut haec amoris sui pignora superstites relinquerent, diu luctarunt, fame necati sunt. Verum, hi quoque pueri, adventante hieme, cum non habeant quo frigus a membris arceant quibusque vescantur, alius post alium, sicut muscae ingruente hiberno tempore, sensim de vita decedent, gelu et inedia conficiendi. Sed multo forsā horribilior adultorum extrema hora!... Saepe neque tantum frumenti invenitur, quanto opus est efficiendo parvo pane ad divinam hostiam litandam, quo saltem religionis ritu, omnium praestantissimo, Victima propitia, quae scelera humana expiat, offerri in squallidis illis regionibus possit.

Profecto, iuvenes spectatissimi, non potest animus vester, qua est egregia indole, non commoveri hoc lugubri hominum rerumque spectaculo, quod tamen video me nimis languide ex ipsis epistolis e Russia missis expressisse. At compertum iam habeo vos non posse multis uti facultatibus neque vero ego ausim ultra quam quod suppeditare vobis liceat, quidpiam postulare. Sed in animo iuvenum, christiano iuxta ac nobili — id vos minime latet — alte insidet secreta facultas vestrae aetatis propria et ferax magnorum operum parvis ex principiis manantium, nimirum facilis quaedam propriae utilitatis derelictio, seu honesti oblectamenti ac solatii, ex iis quae peculio vobis ad libita relicto comparatis, voluntaria privatio, beneficiendi gratia, suscepta. Alias innata haec liberalitas vobis suadebit, ut nuntium mittatis parti alicui eorum, quae dono accipere soletis vel cum vestri nominis festum celebratis vel aetatis annos expletis, aut cum nova laetitia parentibus incessit, aut in Natali Domini annique initio, aut claro vestrorum praemiorum die. Non sane postulatur a vobis ut omnia illa cedatis, quibus adolescentia vestra merito iucundior fit, sed exiguum compendium quod facitis opitulandi causa famelicis pueris et plorantibus matribus, Cor Iesu suorum membrorum dolore afflictum solabitur, summum Ecclesiae Pastorem simili consolatione sustentabit, qui nunc iisdem vos alloquitur verbis, quae olim humani generis Restitutor ad Apostolos habuit: « Misereor super turbam, quia... nec habent quod manducant » (1).

Hac ratione merebimini, ut Deus vobis vestrisque familiis copiosius benedicat; eam quoque voluptatem gustabitis gratissimam, qua studium aliis beneficiendi aspergitur: crescet etiam sacer in aequales amor, qui pulcherrimorum operum creator est; lex vero, qua omnes tenemur, adiuvandae aliorum salutis purius praeclariusque per vos collustrabitur, quia omnes admirabuntur divinorum consiliorum adiutores eligi vos ab ipsa pueritia ad recuperandam gentem, quae summae calamitatis luctu expiata, tandem discernit impelli se ad unicum verumque incolumitatis fontem inquirendum, Iesum Christum, viventem quidem in caelis, in terris autem auctoritatis suae vicarium habentem Pontificem Romanum, Divina gratia vobiscum semper maneat.

Romae, die festo omnium Sanctorum
Societatis Iesu, 6 nov. 1922.

Omnium vestrum addictissimus
WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI
Praep. Gen. Soc. Iesu.

(1) MARC. VIII, 2.

36.

13 novembris 1922.

Pater Generalis epistolam Summi Pontificis (1) Nuntiorum Curatoribus mittit eosque exhortatur, ut praesertim Familiarum SS. Cordi consecratarum pietatem pro famelicis in Russia implorare pergant.

AD OMNES NUNTIORUM SS. CORDIS CURATORES
ET APOSTOLATUS ORATIONIS MODERATORES.

REVERENDI IN XTO. PATRES:

P. XTI.

Permagna, credo, animi laetitia epistola, hisce meis litteris adiuncta, vos affecit, quam Summus Pontifex Pius XI ad vos dedit, sponte gratulaturus vestrum studium colligendi stipem pro miserrimo populo russiaco; et quamquam ego minime dubito, quin ultro prosecuturi sitis eius desiderio facere satis, ut tamen nihil ex mea quoque parte huic erga Romanum Pontificem obtemperacioni desit, unum cupio vestrae diligentiae suggerere.

Innumerae — nemo est quin videat — familiae per Apostolatum Orationis SS. Cordi Iesu ubique terrarum consecrantur. Nonne nominatim ipsae per eundem *Nuntium* et per adiutores atque adiutrices Apostolatus appellari invitaeque possunt, ut pro cuiusque facultate aliquid stipis conferant familiis in Russia fame pereuntibus? Hic familiae inedia delentur, hic parvulorum corpora animique in extremum discrimen vocantur. Quam pulcrum erit, si familiae SS. Cordi dicatae contendant certatim, ut illas ab interitu servent! Nullus timendi sit locus, ne ex parvo aere collato opes domesticae exhauriantur; imo vero, bona rei familiaris custos est eleemosyna fecundaque promeritorum ac virtutum mater, quibus nullas divitias pares invenias. Ipsi pueri et puellulae ex familiis quoque minime divitibus, quantum conferre possint ad miserorum salutem, iam experimento cognovit una ex nostris Residentiis, cuius Superior cum parvos doctrinae christianae alumnos hortatus esset, ut ab emendis dulcariis et id genus similibus rebus se ultro abstinere vellent, ut eam pecuniam pro Russia traderent, accepit praeter omnem expectationem amplius 20.000 libellarum.

Harum familiarum omnium dona ego ipse, tamquam earundem ad Pontificem legatus et supremus Apostolatus Orationis atque Consecrationis Familiarum moderator, in tutissimis illius manibus libenter deponam, simul impetraturus, ut his familiis, misericordiam SS. Cordis tam fideliter amanterque imitantibus, velit pro cunctis earum doloribus ac laetitiis singulariter benedicere.

Commendo me ss. SS.

Romae, die 13 novembris 1922.

Rae Vac

Servus in Xto.

WŁODZIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

(1) Cf. supra p. 410 sq.

III. — RESPONSA.

37.

1 maii 1922.

De consilio viros e Nostris benemeritos publice honorandi.

Ut in universum dicam, non placet, ut a nobis ipsis publici honores Sociis quamvis excellentibus parentur. Nam imprimis talis mos apud antiquos Patres nostros non viguit, licet inter eos praeclarissimi viri optimeque de Ecclesia et Societate meriti sane non defuerint. Porro res neque plane congruit cum genuino spiritu Societatis, quae modeste, sine strepitu, sine externo splendore operari consuevit, id unum semper spectans, ut maiorem Dei gloriam verumque animarum bonum promoveat. Denique, quod inde sequitur, quo purior erit intentio nostra atque ab omni vel periculo vanae gloriae remotior, eo maiora et gratiae auxilia et gloriae merita acquiremus sequentes summum Ducem nostrum, qui resurrectionis gaudia non honorum, sed laborum ac crucis ambitione sibi comparavit. Dixi autem in Nostris displicere apparatus illos; nam aliud est, si res ab externis movetur; tunc enim non est, cur eos prohibeamus, immo cur non moderate etiam cooperemur.

38.

12 maii 1922.

De Exercitiis Spiritualibus e mente S. Ignatii tradendis.

Quod ad sacros secessus a Nostris tradendos attinet, unum illud hic moneo et R. V. suis valde commendet, velim, ut semper secundum mentem S. Parentis Nostri quam fidelissime tradantur. Constans enim experientia docet et plurimi Episcopi hoc anno eam nobis suo testimonio comprobarunt eo plures ac solidiores fructus e secessibus enasci, quo accuratius ad normam aurei Exercitiorum

libri instituantur. Id si semper prae oculis habebimus, externi, sive sacerdotes sive laici, ad nostros secessus iterum iterumque ultro revertentur.

39.

12 iunii 1922.

De silentio in sacris secessibus pro externis.

Id apprime commendare atque adeo inculcare velim, ut semper in secessibus quam maxime urgeatur sanctum silentium; est enim prorsus necessarium ad illam animi collectionem ac solitudinem, quam S. Parens Noster ab iis, qui Exercitia faciunt, requirit, et sine qua solidi fructus exspectari nequeunt.

40.

21 octobris 1922.

De formandis Nostrorum Magistris.

Mature seligantur ac diligenter praeparentur Nostrorum Magistri, iique viri praestantes, immo optimus quisque, adeo ut, si unquam in quaestionem veniat, utra damno exponenda sit, formatio Nostrorum an externorum educatio, sine ulla haesitatione haec postponatur; non enim decet, ut Societas suos filios prae externis negligat, neque damnum illud, quod Collegium aliquod externorum forte patietur, verum et perpetuum damnum est: nam quo melius Nostri formati fuerint, eo amplius et efficacius postmodum pro externis laborabunt.

APPENDIX

PRAECLARA QUAEDAM TESTIMONIA

S. R. E. Cardinalium et Episcoporum
de praestantia Exercitiorum Spiritua-
lium Sancti Ignatii a Loyola ex illo-
rum sive commendaticiiis ad Summum
Pontificem sive privatis ad nos lit-
teris selecta.

EX LITTERIS COMMENDATICIIS

AD

SUMMUM PONTIFICEM (1).

Quantopere iuvet rectam morum disciplinam ipsamque christianae perfectionis semitam, quam apte quaerentibus ostendat aureus ille *Spiritualium Exercitiorum* liber, quem Ignatius a Loiola, divino ductus instinctu, tam concinne exaravit, tum Apostolicae Sedis iudicio, tum longo iam annorum experimento comprobatum est...

Romae, die 12 martii 1922.

✠ VINCENTIUS Card. VANNUTELLI.

...anche io posso attestare quanto bene abbia operato sempre nel Clero e nei fedeli la pia pratica di tali *Esercizi*, secondo il metodo di S. Ignazio. L'ho sperimentato come il mezzo più efficace per scuotere gli indifferenti, far convertire i duri peccatori e far progredire nella perfezione le anime pie.

Catania [Sicilia], 2 marzo 1922.

✠ G. Card. FRANCICA NAVA Arcivesc.

...Maior in dies numerus fidelium dioeceseos meae in domibus *Exercitiorum* his sacris *Exercitiis* excolitur. Clerus, moniales, regulares fere omnes quotannis, laicorum satis multi semel aut aliquoties in vita sacro secessui dant operam. Praecipuum mihi

(1) Litteris supplicibus 29 Cardinales, 4 Patriarchae, 122 Archiepiscopi, 497 Episcopi, 20 Praefecti Apostolici, Vicarii Capitulares etc. a Summo Pontifice petiverunt, ut S. P. Ignatius Patronus *Exercitiorum* declararetur. Ex plurimis testimoniis similibus pauca, ut Pater Noster epistola sua 25 iulii. *Act. Rom.* supra p. 403 promiserat, excerpimus, quae « ad spirituale Nostrorum incitamentum » haud obscure exhibeant, quid passim in variis mundi partibus illustrissimi et summae in Ecclesia auctoritatis viri de *Exercitiis* *Spiritualibus* S. Parentis Nostri sentiant.

gaudium affert domus Exercitiorum nuper in ipsa urbe capitali Berolinensi aperta pro clero et fidelibus utriusque sexus et omnis conditionis. Revera, experientia pastorali teste, nulla invenitur devotio, quae sensum catholicum tam alte cordibus imprimat, ut faciunt Exercitia Spirituality Sancti Ignatii...

Breslau [Germania], die 11 iunii 1922.

✠ A. Card. BERTRAM
PRINCEPS EPPUS WRATISLAVIENSIS.

...Spirituality S. Ignatii Exercitia etiam in territorio Archidioecesis meae tam in clero quam in fidei populo uberrimos fructus spirituales quotannis maturare solent...

Strigoui [Esztergom, Hungaria], die 25 febr. 1922.

✠ IOANNES Card. CSERNOCH
ARCHIEPISCOPUS STRIGONIENSIS.

...Hoc porro eo ardentius exopto, quod in mea dioecesi plures sunt domus in quibus Exercitia tum sacerdotibus et viris atque adolescentibus, tum mulieribus, ipsis ut saepissime dirigentibus Patribus Societatis Iesu, traduntur. Quam copiosum inde fructum perceperit inter fideles pietas et vita vere christiana, ex iucundissima experientia comprobatum habeo...

Remis [Reims, Gallia], die 18 februarii 1922.

✠ LUDOVICUS IOSEPHUS Card. LUÇON
ARCHIEPISCOPUS REMENSIS.

...C'est la retraite qui a fait Saint Ignace; c'est par les Exercices spirituels que le Saint Fondateur et, après lui, ses fils ont contribué à sanctifier des âmes innombrables.

Non seulement Votre Sainteté sait les éloges décernés par les Souverains Pontifes à ce livre merveilleux; mais Elle-même a écrit jadis à sa louange des pages qui préludent, j'ose l'espérer, à l'acte que je me fais une joie de solliciter du Chef vénéré de l'Église.

La déclaration du patronat de Saint Ignace sur les retraites renforcera l'invitation de recourir à ce grand moyen de sanctifi-

cation; elle accroîtra l'autorité d'une méthode et d'un livre si riches déjà en heureux fruits; elle encouragera les prédicateurs à se pénétrer de l'esprit d'un Maître spirituel reconnu par l'Église...

Paris, le 19 avril 1922.

✠ LOUIS Card. DUBOIS
ARCH. DE PARIS.

...Uberrimos fructus Exercitiorum Spiritualium quotidie luce meridiana experiuntur in nostra Dioecesi ubi innumerae existunt domus Exercitiorum in quibus tum sacerdotes, tum religiosi, tum laici operam suae salutis negotio per aliquos dies incumbunt.

[Valencia].

✠ HENRICUS Archiep. VALENT. (1)
[REIG Y CASANOVA].

* * *

...Parmi les oeuvres dirigées par les RR. PP. Jésuites, il en est une qui, sans éclat, fait beaucoup de bien: c'est l'œuvre des Retraites ou Exercices Spirituels de S. Ignace. J'ai pu moi-même constater les fruits de grâces qu'en recueillent, tous les ans, tant de prêtres et de pieux fidèles...

Le Caire, le 1er mars 1922.

✠ DIMITRIOS CADI
PATR. DES GR. CATH.
[Antiochen. Graecorum Melchitarum].

* * *

...Invenit namque addere quod ut duae invaluerunt quodammodo methodi tradendi Exercitia, alia stricte et fideliter servans praescripta et normas Divi Auctoris Ignatii, alia vero laxiori et minus rigida interpretatione adhibita; quoties priori et genuina ratione nos usi sumus, fere uberiores fructus tum in nobis tum in ceteris deprehendere potuimus.

Calari [Cagliari, Sardinia], die 7 martii 1922.

✠ ERNESTUS MARIA PIOVELLA
ARCHIEP. CALARITANUS.

1) Nunc S. R. E. Cardinalis, Archiepiscopus Toletanus.

...Atque haec eo instantius efflagitat quo maiores in Clerum fructus ab Exercitiis Spiritualibus promanare in dies experientia propria comperuit.

Vercellis [Vercelli, Italia], 8 martio 1922.

✠ IOANNES, ARCHIEP. VERCELLEN. [Gamberoni].

...Testor Exercitia Spiritualia S. Ignatii, quotannis, per annos viginti tradita a Religiosis Societatis Iesu clero Ariminensi saluberrimos fructus pietatis retulisse, ex universo Clericorum consensu.

Arimini [Rimini], 16 febr. 1922.

✠ VINCENTIUS EPISCOPUS [Scózzoli].

...Liber Exercitiorum, qui a Beatissima Virgine Maria creditur inspiratus, et quem Ecclesia appellat admirabilem, hac potissimum temporum nequitia in maximo honore habendus est...

Ignatiana Exercitia virtute mirabili pollent ad mentem illustrandam et, insuperabili dialectica procedendo, intellectum captivant et voluntatem movent. Puto quod vix unus sit, qui serio animum applicet praefatis exercitiis, et, divina cooperante gratia, non sibi proponat terrena despicere et quaerere sempiterna bona...

Fani [Fano], 20 februarii 1922.

✠ JUSTINUS SANCHINI, EPISCOPUS.

...Quod et vehementi gaudio universum huius Dioecesis clorum afficiet, cui multos iam annos S. Ignatii Exercitia magno cum profectu praedicantur.

Apuae [Pontremoli], die 22 mensis februarii 1922.

✠ FR. ANGELUS, EPISCOPUS.
[Fiorini, Ord. Min. Cap.].

Per mia esperienza, e a testimonianza dei miei RR. Sacerdoti, si esce da tal ritiro con sovrabbondante luce intellettuale, energia di volontà e fervore di zelo sacerdotale. Ciò ad onor del vero e a gloria dell'inclito Autore dei suddetti Esercizi Spiritualì.

Albenga, 28-2-1922.

✠ ANGELO, VESCOVO [Cambiaso]

...Quae quidem bona omnia in dioecesanos meos, tum sacerdotes tum laicos, profluere felicissima experientia compertum habeo cum Gaudiani huius dioecesis piissima Iesu Societas in suis aedibus hospitium omnibus praestet, qui Exercitiis Spiritualibus vacare cupiant, sive brevioribus sive longioribus.

Novariae [Novara], 28-2-1922.

✠ IOSEPH GAMBA, EPISCOPUS NOVARIENSIS.

...Mihi vero experientia constat Sacerdotes, Religiosos, aliasque pias communitates eiusmodi exercitiis peractis, Dei amore ferventes quamplures de populo ad christianam vitam verbo et exemplo reduxisse...

Signiae [Segni], die 3 martii 1922.

✠ ANGELUS PHILIPPUS, EPISCOPUS SIGNINUS
[Sinibaldi].

...eo vel magis quod sanctissimi viri protectio nimis apta videatur ut opus valde utile et necessarium in dies augeatur et floreat.

Nuyon [Sardinia], die 12 martii 1922.

✠ LUCAS EPISCOPUS GALTELLINEN-NOREN. [Canepa].
[Nuoro-Sardinia].

...Quod quidem infrascriptus a S. V. enixius idecirco implorat, quod ex diutina experientia in animarum cura suis ipse oculis compertos habuerit miros christianae sanctitatis fructus, qui in fidelium animas, praesertim adolescentium, ex spiritualibus secessibus, ignatiana methodo peractis, redundant.

[Fossano]

✠ QUIRICUS, EPISCOPUS FOSS. [Travaini].

* * *

Exercitia Spiritualia S. Ignatii, praesertim multis in industriarum regionibus dioeceseos Litomericensis laetos christianae vitae fructus procreaverunt, quatenus vitam religiosam resuscitaverunt et maxime frequentiam Sacramentorum laudabiliter auxerunt.

Litomericii, [Leitmeritz-Cechoslovachia] die 4 martii 1922.

✠ IOSEPHUS, EPISCOPUS [Gross].

...Inde ab anno 1883 quotannis perfruo beneficio Exercitiorum: nullum medium aptius existimo ad resuscitandum et fovendum spiritum sacerdotalem. Hoc idem experti sunt sacerdotes quoque Transsylvanienses et studiosa inventus.

Albae Iuliae [Gyula Fehérvár] in Transylvania, mense februario 1922.

✠ GUSTAVUS CAROLUS MAJLÁTH
EPISCOPUS TRANSSYLVANIENSIS.

* * *

...Le mérite de ce livre incomparable, le bien immense qu'il a fait, les religieux qui en sont les héritiers, semblent bien mériter cette faveur.

Auch, le 7 février 1922.

✠ J. F. ERNEST, ARCH. D'AUCH.
[Ricard].

...Son livre et sa méthode ont fait leurs preuves, de nos jours comme aux temps de Saint François de Sales. Les directeurs spirituels les plus éminents comme les plus humbles sont unanimes à reconnaître l'efficacité des Exercices dans les retraites de prêtres ou de séminaristes comme dans celles des communautés ou des personnes du monde, et même dans les missions populaires avec la mise au point qui s'impose...

Quimper, le 11 février 1922.

✠ ADOLPHE, ÉV. DE QUIMPER ET DE LÉON.
[Duparc].

...Heureux de payer un tribut de reconnaissance envers la Compagnie de Jésus, tant en son nom qu'en raison du bien considérable qu'il voit s'accomplir, chaque jour, par les retraites, Missions, pieux exercices inspirés de l'incomparable méthode de Saint Ignace...

Gap, le 17 février 1922.

✠ GABRIEL, ÉVÊQUE DE GAP.
[de Llobet]

...Hanc sollemnem declarationem singulari affectu petit a Sanctitate Vestra episcopus Petrocoricensis qui testis et oculus est S. Ignatii Exercitiorum mirabilium effectuum in piis et utilissimis domibus suae dioecesis...

Romae, die 18 februarii, anni Domini 1922.

✠ CHRISTOPHORUS LUDOVICUS

EPISC. PETROCORICEN ET SARLATEN [Légasse].

[Périgueux-Sarlat]

...certum est magnum inde [ex Exercitiis S. Ignatii] enasci profectum sive pro personis, quae dictos recessus frequentant, sive pro ipsa dioecesi. Viri enim, mulieres, iuvenes qui piorum Exercitiorum participes fuerunt, ad propria redeunt firmiores in fide, zelo maiori ardentibus ad religionem defendendam veritatemque propagandam et ad perfectionem christianam prosequendam.

Lemovicis [Limoges], die 28 februarii 1922.

✠ ALFRIDUS, EP. LEMOVICENSIS.

[Flocard]

...Il n'est pas douteux que les Exercices Spirituels de Saint Ignace n'occupent une place à part parmi les méthodes suivies pour conduire les âmes dans les voies du salut et de la perfection: ils se recommandent des approbations élogieuses du Saint Siège, de leur origine plus céleste qu'humaine, de leur caractère d'universalité qui permet de les adapter à tous les temps et à toutes les situations, enfin des bons fruits qu'ils n'ont cessé de produire et qui attestent leur valeur bienfaisante...

Luçon, le 29 mars 1922.

✠ GUSTAVE LAZARE, ÉV. DE LUÇON.

[Garnier].

...J'ai la confiance. Très Saint Père, qu'un acte de Votre Sainteté mettant en lumière l'utilité des Exercices Spirituels de Saint Ignace sera un stimulant pour le clergé et les fidèles à puiser plus abondamment à cette source de salut mise providentiellement à la disposition des âmes qui désirent se détacher des choses sensibles et avancer généreusement dans la voie du bien...

✠ CHARLES, ÉVÊQUE DE VERSAILLES.

[Gibier].

* * *

...Diuturnam sane personali ac pastorali experientia satis compertum habeo magnum spirituales proventus frequentandi Exercitia Spiritualia per octiduum in secessu iuxta formam et methodum a Sancto Ignatio de Loyola inductam...

Hispali [Sevilla], die 1 martii 1922.

✠ EUSTACHIUS, ARCHIEP. HISPALEN.
[Ilundain y Esteban].

...Permagno igitur erit mihi solatio quod humili hac supplicatione mea conferre potuerim ad procurandum hunc novum gloriae titulum Sancto Societatis Iesu Conditori, quem a primis annis et cognovi et dilexi, quippe qui eiusdem Societatis fui discipulus; cuius singularem protectionem in diversis vitae meae adiunctis expertus sum; cuius denique Spiritualia Exercitia, a me quotannis assidue versata, in spiritum meum informandum efficacissime influxerunt...

Urgellae [Urgel], die 17 februarii anni 1922.

✠ IUSTINUS, EP. URGELLEN.
[Guitart y Vilardebò].

...Speciatim vero ad hanc Dioecesim quod attinet, excogitari vix potest quantum ad fidei pietatisque conservationem atque incrementum Exercitia Spiritualia S. Ignatii contulerint.

Vici [Vich], 28 februarii 1922.

✠ FRANCISCUS, EPISCOPUS VICENSIS.
[Muñoz e Izquierdo].

...Nihil enim omnium quae litteris viri sancti expressere, iis tantum seclusis quae Spiritus Dei efflavit, ita supernaturali vitae ineundae et fovendae, trium saeculorum decursu, ut liber Patris Ignatii profuit...

Tudae [Tuy], die 12 martii anno 1922.

✠ EMMANUEL, EPISCOPUS TUDENSIS.
[Lago y Gonzales].

...Sanctum scopum adeptus est Ignatius ope Exercitiorum Spiritualium, ita propter maximam efficaciam Summorum Pontificum eloquiis commendatorum, ut longe superexcedant propter vim et supremam auctoritatem quamcumque aliam ponderationem...

Barcinone [Barcelona], in festo S. Ioseph Oriol,
23 martii 1922.

✠ RAIMUNDUS, EPISCOPUS BARCINONENSIS.
[Guillamet y Coma].

...Quod ad librum Exercitiorum spectat, sane universaliter in summa veneratione habitus est ita ut praeter sacros, divinitus inspiratos, vix ullus sit tam a fidelibus religiose receptus; nam salutaris huius libri efficacia longo quattuor saeculorum spatio enituit...

[Jaca, Hispania].

✠ FRANCISCUS, EPISCOPUS JACCENSIS.
[Frutos Valiente].

...Tanta enim est utilitas, tam uberes animarum fructus, qui constanter ex Spiritualibus Sancti Ignatii Exercitiis educuntur, ut quidquid fideles ad ea Exercitia peragenda alacrius conferre possit, id magnam Dei gloriam ipsorumque fidelium profectus in viam salutis collaturum sperari posse appareat.

[Madrid-Alcalà].

✠ PRUDENTIUS, EPIS. MATRIT. COMPLUT.
[Melo y Alcalde].

...cum tam miros effectus ex ipsis Exercitiis emanare viderim, et in me ipso non semel sim expertus, non possum non totis viribus tam sancta documenta a Deo accepta et in eius gloriam reposita, laudare et in caelum evehere, salutem animarum unice intendens.

[Santander, Hispania].

✠ IOANNES, EPISCOPUS SANTANDERIENSIS.
[Plaza y García].

...facile eruiamus et quasi propria manu tangimus quanta et qualis sit efficacia praefatae methodi [S. Ignatii] ad informandam vitam moralem cleri populi que atque ad pietatem christianam solide confovendam.

[Braga, Lusitania].

✠ EMMANUEL, ARCHIEPISCOPUS BRACAREN.

[Vieira de Mattos].

* * *

Les pieux Exercices de la retraite spirituelle ont fait un grand bien dans le monde entier, et nous ne craignons pas de dire que le renouveau de ferveur religieuse qui se fait sentir dans notre pays, exerçant en même temps sa salutaire influence sur les conditions économiques, est dû, en grande partie, aux pieux exercices de la retraite spirituelle faite selon la méthode de l'illustre fondateur de la Compagnie de Jésus...

Saint-Boniface [Canada], le 13 mars 1922.

✠ ARTHUR, ARCHEVÊQUE DE SAINT-BONIFACE.

[Béliveau].

* * *

...Haec civitas Bonaerensis testimonium facit de Exercitiorum praeclara utilitate et de maximo fructu obtento, tam in clero saeculari, quam in iunioribus catholicis, frequentantibus quotannis domos ad Exercitia Spiritualia facienda destinatas...

Bonis Auris, die 27 mensis martii
anni 1922 [Buenos Aires, Argentina].

✠ MARIANUS ANTONIUS

ARCHIEPISCOPUS BONAERENSIS [Espinosa].

...Esercizi Spirituali — arena, nella quale si addestrano i forti battaglieri, come ne ha tanto bisogno la Chiesa militante per sempre nuovi trionfi — e S. Ignazio — l'institutore ispirato dal cielo — costituiscono due nomi per sempre inseparabili...

S. Paulo, Brasile, 25 aprile 1922.

GIOVANNI FR. BRAGA

VESCOVO DI CURYTIBA DEL PARANA [Brasili:].

EX LITTERIS PRIVATIS.

[R. P. Octavio Turchi (Prov. Rom.)].

Sono così intimamente persuaso per lunga esperienza del gran bene morale degli Esercizi Spirituali secondo il metodo di S. Ignazio, che non posso fare a meno di sottoscrivere con entusiasmo al progetto di supplicare il S. Padre perchè costituisca S. Ignazio celeste patrono degli esercizi spirituali e delle istituzioni varie che li fomentano. Ho visto in pratica che forme di esercizi fatti diversamente sono ben lungi da ottenere quegli effetti di compunzione e di generosi propositi che fluiscono quasi naturalmente, colla divina grazia, da quel sistema ispirato che S. Ignazio propose...

Roma, 17 febb. 1922.

✠ G. Card. DE LAI, VESC. DI SABINA.

...Perhaps nothing contributed so much to the so-called Counter Reformation of the sixteenth century as the Spiritual Exercises given by St. Ignatius and his children; and since that time no more powerful spiritual influence on the Catholic body has been exerted than the influence of the said Exercises.

Philadelphia [Status Foederati], May 6th, 1922.

✠ D. Card. DOUGHERTY, ABP. OF PHILA.

* * *

Con animo lietissimo accolgo la proposta del Patronato di Sant'Ignazio su tutte le opere riguardanti i SS. Esercizi... Sacerdote semplice e Vescovo — da 40 anni — ho predicato e predico incessantemente i SS. Esercizi, giudicandoli l'unico mezzo di riforma di costumi, necessari per tutti.

Patti [Sicilia], 1 marzo 1922.

✠ F. FIANDACA.

...Opera classica e provvidenziale [Exercitia Spiritualia] il cui bene non fu d'un giorno, ma di tutti i secoli; perchè il più indovinato a guarire ed a tutelare in sanità non un individuo, ma l'anima umana...

Acireale [Sicilia], 2 marzo 1922.

✠ SALVATORE BELLA, VESCOVO.

* * *

Con animo lietissimo le rimetto l'istanza firmata per la proclamazione del grande S. Ignazio a Patrono della opera degli Esercizi Spirituali. Mi par la cosa più naturale del mondo. Gli Esercizi di S. Ignazio hanno una tale impronta di divina ispirazione, e hanno avuto una tale caratteristica istituzione di pietà, che non si può separare l'idea degli Esercizi spirituali dal pensiero di S. Ignazio. Potranno variare secondarie modalità, ma gli Esercizi Spirituali sono istituzione caratteristica di S. Ignazio o non sono. Quindi è giusto che il celeste Patrono di tali opere sia il grande Fondatore della Compagnia di Gesù...

Biella [Italia], 4 marzo 1922.

✠ GIOVANNI GARIGLIANO, VESCOVO DI BIELLA.

...È a sperare che il glorioso Santo per i nuovi onori che Gli si vogliono decretare non si lasci vincere in cortesia, e venga perciò in aiuto sollecito della travagliata società, impetrando da Dio misericordioso che i popoli ritornino a frequentare il sovrano rimedio degli Esercizi Spirituali, efficacissimi come sempre a sanare i gravi mali presenti.

Mazzara [Sicilia], 5 marzo 1922.

✠ NICOLA M., VESCOVO.
[Audino].

* * *

...En proclamant S. Ignace patron des toutes les œuvres de retraite, l'Eglise consacrerà d'une manière officielle le ministère béni que votre Père en Dieu exerce auprès des âmes depuis bientôt quatre siècles.

N.-D. de Lourdes, le 9 fév. 1922.

✠ F. XAVIER, ÉV. DE TARBES ET DE LOURDES.
[Schoepfer].

L'Évêque de Cahors se fait un pieux devoir de répondre favorablement à votre légitime demande, en ajoutant volontiers son adhésion de sympathie à la supplique par vous adressée au Saint-Père, qui daignera sûrement l'agréer et la bénir: ce sera un hommage de justice décerné à Saint Ignace, en même temps qu'un acte de reconnaissance à son égard, et un gage de bienfaisance plus grande encore par la vertu des Exercices Spirituels dont le rayonnement salutaire est pour les âmes comme pour les retraites l'auxiliaire de la grâce efficace.

10-2-1922.

✠ JOSEPH, ÉV. DE CAHORS.
[Giray].

* * *

...The Exercises of St. Ignatius have so commended themselves to our clergy, that they are most sought after for retreats, and are the most effective of all spiritual exercises in their results. We are always sure of a good retreat when the Exercises of St. Ignatius are followed. Using the Exercises a Retreat Master cannot fail to conduct a good retreat.

Four hundred years is a long time for one book to endure. Outside of our Bible and the Imitation of Christ, no books, not excepting the Confessions of St. Augustine, are more popular than these Exercises...

Los Angeles, Cal. [Status Foederati], march 27, 1922.

✠ JOHN G. CANTWELL
BISHOP OF MONTEREY AND LOS ANGELES.

...I do not know of any Saint in the Church who could be more appropriately called the Patron of Spiritual Exercises and Retreats.

I have been making his retreats during all my priestly life and from my point of view they cannot be improved.

Little Rock, Ark. [Status Foederati], april 24th, 1922.

✠ J. B. MORRIS
BISHOP OF LITTLE ROCK.

...The Spiritual Exercises of St. Ignatius are practically the text books of all clerical retreats and St. Ignatius ought naturally to be put in charge as the interpreter of his own ideas...

Pass Christian, Miss. [Status Foederati], april 26th. 1922

✠ JOHN E. GUNN
BISHOP OF NATCHEZ.

* * *

...Quem ha que possa ignorar os fructos abundantissimos da pregaçao dos Exercicios de Sto. Ignacio... Hoje que o mundo, cada vez mais se abysma no grosseiro e sordido materialismo, é que mais avulta a necessidade da prática dos retiros para alimento da fe e sustentaculo da força espiritual das almas dos christaos.

Guaxupé [Brasilia], 29 de março 1922.

✠ RANULPHO, BISPO DE GUAXUPÉ
[Da Silva Faria]

... En alabanza de eselibro, que ha arrancado tantas almas de la tiranía de las pasiones, poblando el cielo de bienaventurados, se han dicho en todos tiempos y en todas partes cosas tan excelsas y maravillosas, que casi ya no hay nada que agregar.

Por eso me limito yo a formular los más fervientes votos por-que el libro ignaciano continúe en su labor santificadora, hoy más que nunca reclamada por la sociedad contemporánea, de fe sin arraigos y de una moral minada por el sensualismo pagano...

Trujillo [Perú], 11 de abril de 1922.

✠ CARLOS OBISPO DE TRUJILLO.
[García Irigoyen]

Gastoso le remito firmada la solicitud para que la Santa Sede tenga a bien declarar a nuestro bienamado S. Ignacio Patrono de los Ejercicios espirituales. Ojala se consiguiera también que fuera obligatorio el método de San Ignacio al practicarse los Santos Ejercicios Espirituales.

S. Miguel [S. Salvador], abril 24, 1922.

✠ JUAN ANTONIO OBISPO DE S. MIGUEL
[Dueñas].

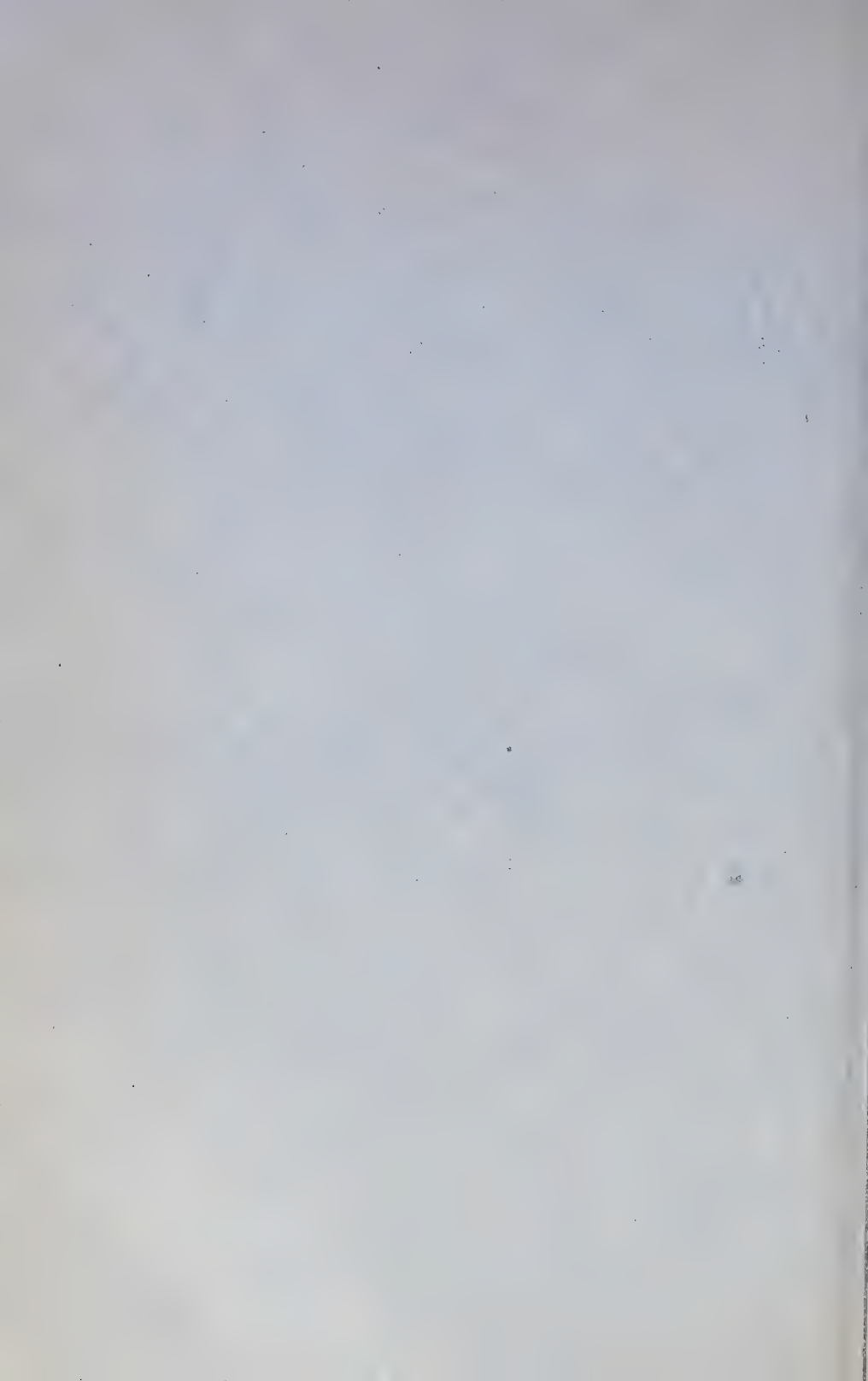
ACTA ROMANA SOCIETATIS IESU

ANNI 1923

AD USUM NOSTRORUM TANTUM

ROMAE
APUD CURIAM PRAEPOSITI GENERALIS
1924

ACTA ROMANA SOCIETATIS IESU

ANNI 1923

AD USUM NOSTRORUM TANTUM

ROMAE
APUD CURIAM PRAEPOSITI GENERALIS
1924

INDEX

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

I — PRO SOCIETATE

	PAG.
1. — 13 decembris, 1922. — Festum S. Ignatii ad ritum duplicis maioris pro universa Ecclesia evehitur	507
2. — 23 ianuarii, 1923. — Summus Pontifex Patri Nostro gratias agit ob stipem pro Russiae populis oblatam	508

ACTA QUAEDAM CAUSAE BELLARMINIANAE¹

3. — 15 aprilis, 1923. — Decernitur constare de duobus miraculis propositis ad Beatificationem Ven. Servi Dei Roberti S. R. E. Cardinalis Bellarmino obtinendam . . .	509
4. — 15 aprilis, 1923. — Oratio habita a Patre Nostro ad Summum Pontificem Pium XI, cum hic sollemniter ederet decreta quibus statuitur tuto procedi posse ad Beatificationem Ven. Servi Dei Michaelis Garicoïts et constare de duobus miraculis impetratis deprecatore Ven. Servo Dei Roberto [Cardinali Bellarmino	514
Interpretatio	516
Responsum Summi Pontificis.	518
Interpretatio	522
5. — 3 maii, 1923. — Decernitur tuto procedi posse ad sollemnem Ven. Servi Dei Roberti S. R. E. Cardinalis Bellarmino Beatificationem	526
6. — 3 maii, 1923. — Oratio habita a RR. P. Bernardino Klumper, Ministro Generali Ordinis Fratrum Minorum, ad Summum Pontificem Pium XI, cum hic sollemniter ederet decreta quibus statuitur tuto procedi posse ad Ven. Roberti Card. Bellarmini Beatificationem et constare de virtutibus heroicis Ven. Servi Dei Fr. Mariani ab Arce Casali, Laici Professi Ordinis Fratrum Minorum.	529
Interpretatio	531
Responsum Summi Pontificis	533
Interpretatio	537

	PAG.
7. — 13 maii, 1923. — Ven. Dei Servus Robertus S. R. E. Card. Bellarminus, e Societate Iesu, Beatus renuntiatur . . .	540
8. — 14 maii, 1923. — Conceditur ut corpus B. Roberti Bellarmini ex templo SS. Nominis in S. Ignatii aedem transferatur idque publico et sollemni ritu processionali, si fieri potest	548
9. — 29 maii, 1923. — Summus Pontifex epistola qua Archiepiscopi Capuani ceterorumque Campaniae Archiepiscoporum et Episcoporum litteris communibus, ex annuo conventu datis, respondet, B. Robertum Bellarminum commemorat et ad eius imitationem excitat	549
10. — 13 novembris, 1923. — Missa de B. Roberto Card. Bellarmino	550
<hr/>	
11. — 2 maii, 1923. — Damnantur opera quaedam M. Mir. et I. de Récalde	552

DOCUMENTA QUÆDAM PERTINENTIA AD APOSTOLATUM ORATIONIS

12. — 20 maii — 24 iulii, 1923. — Varia privilegia Moderatoribus Nuntiorum, Moderatoribus dioecesanis ceterisque Moderatoribus obtinentur	553
13. — 24 iulii, 1923. — Oratio pro conversione Mahometanorum-indulgentiis ditatur	556
14. — 9 novembris, 1923. — R. D. Iosephus Bardi Foedus « Pro Clero » Apostolatui Orationis tradit: Pater Noster consentit et Summus Pontifex hanc rem probat	557
<hr/>	
15. — 28 iulii, 1923. — Summus Pontifex gratias agit pro obolo S. Petri a Societate et periodici « La Civiltà Cattolica » lectoribus oblato	559
16. — 28 septembris, 1923. — Summus Pontifex Societati gratias agit ob stipem sibi pro Russiae famelicis denuo oblatam	560

II — PRO PROVINCIIS, DOMIBUS, SODALIBUS

17. — 12 aprilis, 1923. — Nostris qui ante quinquaginta annos in Dania laborare coeperunt, Summus Pontifex gratulatur	562
18. — 4 maii, 1923. — Dioecesis Osakensis in Iaponia dismembratur atque inde efformatur novus Vicariatus Apostolicus de Hiroshima	563

19. — 4 maii, 1923. — Suppressi Vicariatus Apostolici *de Marshall*, territorio et nomine augetur Vicariatus Apostolicus *Insularum Marianarum et Carolinarum* 563
20. — 16 maii, 1923. — Summus Pontifex Domui Venlo (Prov. Neerl.), in qua mox millesismus virorum coetus Exercitiis Ignatianis excoletur, uberrimos fructus collectos gratulatur 564
21. — 20 maii, 1923. — Commendantur nonnulla ad missionariorum operam uberiores efficiendam salutarium fructuum 565
22. — 20 decembris, 1923. — Summus Pontifex periodico *Le Missioni della Compagnia di Gesù* primi decennii labores fructusque gratulatur 569

ACTA PRAEPOSITI GENERALIS

I — PRO SOCIETATE

23. — 16 ianuarii, 1923. — Indicuntur suffragia pro P. Iosepho Hanselman, Assistente Americae 573
24. — 21 februarii, 1923. — Nostrorum Orationibus commendatur Congregatio Generalis coram Pontifice super miraculis Ven. Bellarmini; item afflicti populi russiacus. 574
25. — 13 maii, 1923. — Mittuntur documenta ad causam Bellarminianam pertinentia aliaque de S. Ignatii cultu 575
26. — 21 iunii, 1923. — Communicantur quaedam cum Patribus, qui Congregationi Generali intervenient 577
27. — 2 iulii, 1923. — P. Aurelianus Fajella constituitur Postulator Generalis; praescribitur unum Sacrum pro Summo Pontifice offerendum 579
28. — 18 octobris, 1923. — Provincia Belgica ad Assistantiam Angliae translata est; electio trium novorum Assistantium 579

II — PRO PROVINCIIS AC DOMIBUS

29. — 25 aprilis, 1923. — Pater Noster Sociis Missouriianis centesimum a Provinciae origine annum celebrantibus gratulatur 581
30. — 29 aprilis, 1923. — Respondendum quaestionibus a S. C. de Propaganda Fide propositis 582

DOCUMENTA QUÆDAM DE EXPOSITIONE MISSIONARIA VATICANA

	PAG.
31. — 26 maii, 1923. — De Expositione Missionaria anno 1925 in Aedibus Vaticanis habenda	583
32. — 1 iulii, 1923. — De paranda Expositione Missionaria Vaticana	584
APPENDIX I. Epistola S. P. Pii XI ad Em. Card. van Rossum .	588
APPENDIX II. Epistola Em. Card. van Rossum ad Episcopos ac Vicarios Praefectosque Apostolicos	590
APPENDIX III. Normae	592
33. — 8 decembris, 1923. — De Expositione Vaticana Missionaria	595
<hr/>	
34. — 10 octobris, 1923. — Provincia Belgica cum suis Missionibus ab Assistentia Germaniae seiungitur et ad Assistentiam Angliae transfertur	606
35. — 21 decembris, 1923. — Missio Gallensis, quibusdam conditionibus in Provinciam Neapolitanam transcribenda, a Belgica Provincia separabitur.	606

III — RESPONSA

36. — 13 decembris, 1922. — De usu cinematographi in Collegiis	608
37. — 11 ianuarii, 1923. — De opera feminarum in Convictibus nostris non adhibenda	608
38. — 3 februarii, 1923. — De ratione praescribendi communes preces	609
39. — 11 maii, 1923. — De Candidatis Missiones externas petentibus	609

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

I. — PRO SOCIETATE.

1.

13 decembris 1922.

Festum S. Ignatii ad ritum duplicis maioris pro universa Ecclesia evehitur. — S. Rit. C.

ADDENDA IN BREVIARIO ET MARTYROLOGIO ROMANO.

In Breviario: Die 31 iulii — S. Ignatii Conf.
(dupl. mai.)

Ad calcem VI. lectionis, post verba: « Sanctorum fastis adscripsit », addantur: « et Pius undecimus Sacrorum Antistitum votis obsecundans, omnium Exercitiorum Spiritualium Patronum caelestem constituit ac declaravit ».

In Martyrologio: Die 31 iulii.

« Romae natalis sancti Ignatii... » post verba: « ubique dilatandae studiosissimus », addantur: « quem Pius undecimus Pontifex Maximus caelestem omnium Exercitiorum Spiritualium Patronum constituit ».

(Nella versione italiana) « ...il quale da Pio undecimo Pontefice Massimo fu costituito celeste Patrono di tutti gli Esercizi Spirituali ».

SOCIETATIS IESU.

Sanctissimus Dominus Noster Pius Papa XI, referente infrascripto Cardinali Sacrae Rituum Congregationis Praefecto, suprascriptas additiones a R^{mo} P. Wlodimiro Ledóchowski,

Praeposito Generali Societatis Iesu, humillimis precibus propositas et ab eodem Sacro Consilio revisas, die 31 iulii festo S. Ignatii Confessoris, Breviario et Martyrologio Romano inserendas benigne indulsit. Contrariis non obstantibus quibuscumque. Die 13 decembris 1922.

✠ A. Card. VICO Ep. Portuen., *Praef.*

ALEXANDER VERDE, *S. R. C. Secr.*

2.

23 ianuarii 1923.

Summus Pontifex Patri Nostro gratias agit ob stipem pro Russiae populis oblatam. — Ep. S. Pont.

AD R. P. WLODIMIRUM LEDÓCHOWSKI

SOCIETATIS IESU MODERATOREM GENERALEM

Dilecte fili, salutem et apostolicam benedictionem. — Inter multa et tam praeclara promerita, quibus tua religiosa Familia studiosissime semper hanc Apostolicam Sedem prosecuta est, illud potissimum laudi vestrae tribuendum, quod ad Summorum Pontificum explenda vota curam nunquam intermittitis. Etenim, nuper etiam, tu Pontificio hortamento respondens amplissimam corrogatae stipis oblationem Nobis eo pio consilio mittendam curasti, ut Russiae populis inopia civilique perturbatione vexatis aliquid auxilii et solacii afferres. Cum caritas Christi, erga eos praesertim qui in summas angustias adducti fuerint, vehementer nos urgeat, id gratum acceptumque habuimus; eo magis quod hoc pietatis et caritatis officium tum ex vobis ipsis, dilecti filii e Societate Iesu, tum ex ephebeis a vobis tamquam moderatoribus institutis, tum ex pia illa Sodalitate a Corde Iesu vulgo « Apostolato della preghiera » nuncupata, tum etiam ex disitis proselytorum familiis vestro apostolico studio concreditis, quasi inter se in colligenda stipe caritatis ardore certantibus, ortum cumulatamque perspeximus. Quapropter caelestem remunerationem a Deo precati, debitas grates, uti par est, vobis omnibus persolvimus et in primis tibi, dilecte fili, qui non tantum

universae tuae Societati sollerti moderatione, verum etiam plurimis catholicae fidei caritatisque operibus praestas. Sit igitur lectorum omnium munerum auspex et peculiaris benevolentiae Nostrae pignus apostolica benedictio, quam tibi, dilecte fili, omnibus religiosae Familiae tuae sodalibus, itemque singulis oblatoribus effuso animo impertimus.

Datum Romae, apud S. Petrum, die XXIII ianuarii MCMXXIII,
Pontificatus Nostri anno primo.

PIUS PP. XI

ACTA QUAEDAM CAUSAE BELLARMINIANAE

3.

15 aprilis 1923.

Decernitur constare de duobus miraculis propositis ad Beatificationem Ven. Servi Dei Roberti S. R. E. Cardinalis Bellarmino obtinendam. — S. Rit. C. (1).

ROMANA

BEATIFICATIONIS ET CANONIZATIONIS VEN. SERVI DEI
ROBERTI S. R. E. CARDINALIS BELLARMINO
SOCIETATIS IESU.
SUPER DUBIO:

An, et de quibus miraculis constet in casu et ad effectum, de quo agitur?

Si qua umquam exstitit super virtutibus causa, in qua perdiu copioseque fuit disceptatum, haec profecto est venerabilis Servi Dei Roberti S. R. E. Cardinalis Bellarmino Beatificationis causa. Huius namque historiam sinceram et non corruptam si quis paullo altius repetat, variasque sibi in memoriam revocet iustoque pretio aestimet vices, quibus illa longo varioque trium saeculorum spatio obnoxia facta fuit, illuc facili rectoque tramite equidem ille adducitur, ut probe vereque dignoscat, quid tandem sit, cur, nonnisi

(1) Cf. *Acta Ap. Sedis*, vol. XV (1923), 234-237.

vix duos ante iam elapsos annos, tamdiu vehementerque expectatum apostolicum prodierit Decretum, quo rec. me. Benedictus Papa XV praefati venerabilis Dei Famuli Roberti S. R. E. Cardinalis Bellarmino heroicas declaravit sancivitque virtutes. Ista enim, quae tam diuturna tamque insueta praenobili causae huic inlata fuit cunctatio, quaeque eiusdem actorum intercepit cursum, qui prosper non minus quam expeditus inde ab initio processerat, nequaquam cum perspectis et exploratis, quibus causa ipsa intus potitur et ditescit, componi potest praeclaris meritis, eisque immo manifesto repugnat; ideoque eadem cunctatio ex aliis omnino, longaeque generis diversi, quaeque extrinsecus obvenerunt, repetenda est de industria paratis impedimentis. In quam quidem sententiam eo pronior quis discedit, quo inde a prima lectissimae causae huius propositione, cum videlicet nullum adhuc subreperat adversae partis studium, in id unum, hoc est heroicas agnoscere et profiteri venerabilis Bellarmino virtutes, mirum in modum iudicia conspirare cernit virorum, in peculiari sacri huius fori disciplina magistrorum, eosque inter, illius, cui obiciendi commissum erat munus, quique in officio Fidei Promotoris ipsum proxime antecesserat Benedictum Papam XIV, eique nomen Prosper Bottini, Lucensis, Archiepiscopus Myrensis. Hic sane in Congregatione generali super virtutibus venerabilis Bellarmino, anno millesimo sexcentesimo septuagesimo septimo, coram sa. me. venerabili Innocentio Papa XI, hoc suum promebat votum:

« Ex Divini Spiritus testificatione Beatus dicitur vir, ad quem exornandum tres caelestis animi dotes conspirant, videlicet, ut inventus sit sine macula, post aurum non abierit, nec speraverit in pecuniae thesauris; adeoque insolitum et heroicum triplex hoc decus esse statuit Sapiens divinitus afflatus, ut exclamet, correptus admiratione tam eximiae virtutis: "Quis est hic, et laudabimus eum? fecit enim mirabilia in vita sua". Merito igitur approbandae videntur in gradu heroico virtutes Cardinalis Bellarmini, qui adeo fuit inventus sine macula, ut nec in venialem quidem culpam sponte ac consulto umquam inciderit; et post aurum certe non abiit, qui non solum in pauperum et Ecclesiae usus illud erogaverit, sed frequenter aes alienum ob id contraxerit, et sacris horis in choro Archiepiscopus quotidie interfuerit, ut suo labore lucraretur proventus pauperibus distribuendos; nec profecto speravit in pecuniae

thesauris, quum sacros honores, a quibus locupletari poterat, non nisi coactus acceperit, oblatos ecclesiae Capuanae reditus, dum illam dimisit, respuerit, consanguineos in vita non ditaverit, et moriens nihil eis reliquerit, nisi parvam crucem argenteam cum Sanctorum reliquiis, et adeo pauper obierit, ut sine Pontificis auxilio non potuisset ei consuetum funus exhiberi. Quum igitur ex his praerogativis constet abunde concurrisse in Bellarmino illa omnia, quae ad declarandum virum Beatum requirit Sapiens, desiderari profecto non possunt heroica caritas in Deum frequentissimo orandi studio contestata, zelus admirabilis salutis proximorum, quo incensus egregie pro Ecclesia, praesertim in haereticos et voce et scriptis pugnavit, demissio animi, mansuetudo, contemptus omnis periturae felicitatis, et spes unice in Deum fixa, aliaeque virtutes, quas in illo, praeter multos testes iuratos, admirati sunt tot insignes probitate et sapientia S. R. E. Cardinales ». Aliisque additis, suffragio suo finem imponebat gravissimis hisce verbis: « Quamobrem, Beatissime Pater, quum egregie soluta videantur, quae contra Ven. Servum Dei ex munere meo obieci, in praesentia pro veritate sententiam proferre iussus, censeo plene constare de ipsius virtutibus tam theologalibus quam cardinalibus in gradu heroico ». (*Posit. sup. Virtut.*, vol. I, pag. 44-45).

Hactenus Prosper Bottini, Fidei Promotor, cuius in animo ideo tam firma, ceu nuper videre fuit, de venerabilis Bellarmino virtutibus insederat opinio; quippe in eisdem processibus, quos pro fidei et vigili crediti sibi muneris perfunctione versatus lustratusque ille fuerat, una simul cum virtutibus narrata quoque et descripta adinvenerat miracula, quae, precibus et meritis Servi sui Roberti Bellarmino, et statim fere post pretiosum illius obitum, patraverat Deus, quibusque ab eo heroice exercitas, ratas habere et confirmare dignatus fuerat virtutes. Et revera, Prosperum Bottini, Fidei Promotorem, hac sua opinione minime fefellisse seipsum, hodiernus felix faustusque commonstrat exitus. Binae siquidem, quae ad cognoscendum propositae fuerunt sanationes, vetustae sane sunt, quin tamen praefato ex capite aliquid detrimenti capere illae queant. Etenim, si iuridica vis spectetur, probationes, quibus utuntur actores, utpote quae opportuno tempore collectae necessariis se praebent instructas praesidiis, quae, cum de probandis miraculis agitur quaestio, conditae deprecantur leges.

Quod si ab iuris praescripto ad intimam perpendendam rei substantiam convertatur animus, melior procul dubio harum sanationum in conspectum nunc se prodit conditio atque tunc erat, cum sequutae illae fuerunt; quandoquidem iudicium, quod, tribus abhinc ferme saeculis, circa praeternaturalem utriusque facti qualitatem, ediderant, riteque postmodum in apostolico processu auditi et excussi ample diserteque testati fuerant medicus et chirurgus, qui sive puerulo Ignatio De Lazzaris sive piaie mulieri Arsiliae Altissimi a curatione exstiterant, plenam atque sollemnem sui nanciscitur confirmationem in iudicio, quod plane conforme hodierni artis salutaris periti viri a sacro hoc Ordine adlecti, cunctis prius sedulo perpensis et consideratis, sibi ferendum esse pro sua scientia et conscientia muneris sui esse duxerunt.

Quapropter, sicut exspectandum et necessarium profecto erat, hae sanationes binae, vetustati ereptae, et recentioris scientiae lumine illustratae, vindicatae et firmatae, tamquam veri nominis prodigio effectae, ulla sine difficultate habitae sunt et haberi debebant ab imperitis quoque et medicarum rerum ignaris hominibus, quippe quos nullo sane pacto fugere poterat, numquam fieri posse, ut, quemadmodum utroque in casu disceptationi subiecto, post exoratum venerabilis Bellarmino patrocinium, evenisse ex actis et probatis constat, una simul sint duo haec: «organicus nempe morbus» et «organici morbi instantanea et perfecta sanatio». Quominus enim hoc accadat, indubitanter obstant naturae creatae vires, quas eidem constituit et praefinivit naturae auctor Deus. Natura siquidem, ut sciunt omnes et ignorare potest nemo, cum de reparandis agitur humani corporis partibus materialiter laesis, etsi artis subsidio adiuta, agere tamen non potest per saltus. sed eidem a suo Creatore praestituti fines, quosque praetergredi ipsa nequit, consentiunt solummodo, ut in hoc suo redintegrationis opere lente, gradatim et pedetentim procedat. Quae sane omnia eiusmodi quum sint, quae iustae nulli obnoxia fieri queant dubitationi, nullumque prudentem et cordatum virum inveniant contradictorem, eorum idcirco vi et potestate omnem exstingui oportuit disceptationem; antepreparatoriam proinde et praepreparatoriam, quae praecesserant, Congregationes, generalis subsecuta est Congregatio,

quae, die decima huius currentis mensis aprilis, coram Sanctissimo Domino nostro Pio Papa XI coacta fuit. In qua a Reverendissimo Cardinali Aidano Gasquet, causae Relatore, sequens ad discutiendum propositum est dubium: *An, et de quibus miraculis constet in casu et ad effectum, de quo agitur?* Reverendissimi Cardinales et Patres Consultores sua quisque ex ordine panderunt suffragia, quae laeto intentoque animo prosecutus est Sanctissimus Dominus noster, sed, uti de more, mentem Suam aperire distulit, graviterque Secum reputans, quanti res ponderis esset, spatium Sibi sumpsit divinae opis implorandae. Hodierna vero Dominica secunda post Pascha, qua die Iesus Christus in Evangelio exhibetur exemplar et forma « Boni Pastoris, qui animam suam dat pro ovibus suis », sacris Mysteriis piissime celebratis, ad Vaticanas Aedes arcessiri iussit Reverendissimos Cardinales Antonium Vico, Episcopum Portuensem et S. Rufinae, Sacrae Rituum Congregationi Praefectum, et Aidanum Gasquet, causae Relatorem, una cum R. P. Angelo Mariani, Fidei Promotore generali, meque insimul infrascripto Secretario, eisque adstantibus, sollemniter edixit: *Constare de utroque proposito miraculo; de primo scilicet instantaneae perfectaeque sanationis pueruli Ignatii De Lazzaris a gravi cerebri commotione et a crasso haematomate in regione temporali dextera, quae duo ex eiusdem Ignatii ab alto in terram prolapsu fuerant producta; deque altero instantaneae perfectaeque sanationis Arsiliae Altissimi ab ulcerato tumore haemorrhoidali.*

Hoc autem Decretum publici iuris fieri et in acta Sacrae Rituum Congregationis referri mandavit decimo septimo Calendas maii anno MCMXXIII.

✠ A. Card. VICO, Ep. Portuen. et S. Rufinae,
S. R. C. Praefectus.

ALEXANDER VERDE, S. R. C. Secretarius.

L. ✠ S.

4.

15 aprilis 1923.

Oratio habita a Patre Nostro ad Summum Pontificem Pium XI, cum hic sollemniter ederet decreta quibus statuitur tuto procedi posse ad Beatificationem Ven. Servi Dei Michaelis Garicoïts et constare de duobus miraculis impetratis deprecatore Ven. Servo Dei Roberto Cardinali Bellarmino (1).

BEATISSIMO PADRE:

Se grande fu la gioia provata da quanti apparteniamo alla Compagnia di Gesù, quando il 22 dicembre dell'anno 1920 il venerato Predecessore di Vostra Santità in questo stesso luogo proclamava l'eroicità delle virtù del Ven. Card. Roberto Bellarmino, molto maggiore è quella che oggi inonda il nostro cuore, potendo ormai con più sicura speranza salutare prossimo il giorno tanto desiderato della sua glorificazione, di cui l'odierno decreto può dirsi l'aurora. I miracoli riconosciuti, con solenne atto della Sede Apostolica, da Dio operati ad intercessione del Venerabile Bellarmino sono la conferma autentica da Dio stesso apposta alla santità del suo Servo, un argomento sicuro della potenza che gode in cielo presso il trono dell'Altissimo, un pegno certo delle grazie più copiose ch'egli otterrà a' suoi devoti quando questi potranno onorarlo con più aperti omaggi.

Dopo Dio, noi dobbiamo la pura letizia di questo giorno alla Santità Vostra, la cui benevolenza verso l'umile famiglia di S. Ignazio volle, alle tante prove già dateci del paterno suo amore, aggiungere anche questa, proponendoci esemplare e patrono uno dei più illustri nostri fratelli, che nelle svariate e molteplici circostanze della sua vita seppe sempre sì bellamente congiungere in sè la pietà e lo studio, la fede e la scienza. È questa l'apologia che, come Voi stesso, Beatissimo Padre, vi degnaste dichiarare parlando agli alunni dell'Università Gregoriana, riesce « la più efficace di tutte nello spettacolo di una vita tutta consacrata all'amore della scienza sacra e all'amore di Dio ». Questa stessa apologia, aiutati dall'intercessione del Venerabile Roberto e seguendo i suoi esempî, cercheremo anche noi di scrivere « non sulla

(1) *Osservatore Romano*, 73 (1923), n. 88 (16-17 aprile).

carta e con fuggitivi caratteri, ma con la vita nostra » che desideriamo di spendere tutta per la maggior gloria di Dio, per la difesa ed esaltazione di cotesta Santa Sede, centro di verità e rocca incrollabile della Fede cattolica.

Ma il nostro gaudio è, per così dire, duplicato per la fraterna compiacenza con cui facciamo nostra anche la legittima e santa letizia onde oggi esulta l'illustre famiglia del Ven. Michele Garicoïts, che vede al santo suo Fondatore e Padre ormai assicurati gli onori degli altari. Sembra che il Signore, coll'unione providenziale in una stessa glorificazione di questi due Eroi, tanto diversi per le condizioni e circostanze della loro vita, ma tanto simili per la generosa fedeltà nel compiere tutto e sempre il loro dovere, sembra, dico, che il Signore abbia voluto confermare il vincolo di vicendevole amicizia che santamente lega la Compagnia di Gesù alla Congregazione dei Preti del S. Cuore. Questa santa amicizia, che risale fino alle prime origini dell'Istituto di Bétharram, giacchè il santo Fondatore, nella sua umiltà, usò anche il consiglio del nostro P. Leblanc, è ognora rinferborato dallo spirito comune che informa le regole delle due famiglie e ancora più dal comune centro a cui entrambe attingono il fuoco dello zelo e della santità, cioè il Cuore di Gesù.

BEATISSIMO PADRE:

Ai piedi della Santità Vostra, in nome della Congregazione di Bétharram e della Compagnia di Gesù, depongo l'omaggio sincero della più viva riconoscenza, del più caldo ringraziamento. Da tutte le parti della terra, perfino dalla lontana Cina, i figli dell'una e dell'altra famiglia religiosa oggi guardano con gioia al Vostro Trono augusto, donde parte la parola a lungo desiderata, apportatrice di consolazione intima, di efficace stimolo all'apostolato: oggi essi sentono di amare più intensamente la loro vocazione, vedendola additata a tutta la Chiesa come scuola di sublime perfezione, via sicura alla santità.

Coi nostri ringraziamenti Vi giungano graditi, Padre Santo, anche i nostri fervidi auguri. La Venerabile Suor Teresa del Bambino Gesù che, primo fiore da Voi innalzato sugli altari, aprirà la gloriosa schiera di Eroi che dovranno alla Santità Vostra gli onori della pubblica venerazione, sparga larga copia della sua

celestiale pioggia di rose lungo il Vostro Pontificato, e i Venerabili Garicoïts e Bellarmino Vi ottengano dal Padrone della messe quella numerosa schiera di operai evangelici che il Vostro Cuore eminentemente missionario desidera per poterli inviare in tutte le parti della vigna del Signore, anche nelle più incolte.

L'Apostolica Benedizione, che umilmente imploriamo per noi qui presenti, pei nostri fratelli sparsi in tutto il mondo, per le opere nostre e per le anime alla cui salute lavoriamo, ci sia dolce pegno del gradimento dei nostri voti presso il trono di Dio e nuova conferma della Vostra paterna benevolenza.

Interpretatio.

BEATISSIME PATER:

Quamvis magnum esset gaudium, quo afficiebantur omnes Societatis Iesu filii, cum die 22 decembris anni 1920 hoc loco Sanctitatis Tuae Decessor heroicas fuisse virtutes Ven. Cardinalis Roberti Bellarmini declaravit, multo tamen maior est laetitia, qua animi nostri hodie implentur, prospicientes spe certam proximum eiusdem magni viri glorificationis diem tantopere exoptatum, cuius hoc decretum aurora dici potest. Miracula, deprecante Ven. Bellarmino a Deo facta et S. Sedis sollemni diplomate recognita, habentur authentica Dei confirmatio de Servi sui sanctitate, indicium tutum potestatis, qua in caelo ille apud Altissimum pollet, pignus certum uberiorum gratiarum, quas suis clientibus obtinebit, cum magis publicos honores ei exhiberi fas erit.

Secundum Deum, puram huius diei laetitiam debemus Sanctitati Tuae, cuius benigna in humilem S. Ignatii familiam voluntas tot paterni amoris documentis nobis exhibitis hoc quoque adiecit, nobis proponendo exemplum atque patronum unum ex illustrissimis nostris fratribus, qui, inter varios multiplicesque vitae casus, tam pulchre semper pietatem cum studio, fidem cum doctrina coniunxit.

Haec est, ut Sanctitas Tua ipsa alumnos Universitatis Gregorianae alloquens edicere dignata est, apologia illa, quae una omnium potentissima existat: « vita tota amoris disciplinarum sacrarum et Dei amoris consecrata ». Eandem apologiam nos quoque, precationibus Ven. Bellarmini suffulti eiusdemque exempla secuti,

conabimur conscribere « non in charta neque fugacibus litteris, sed ipsa vita nostra » quam percupimus impendere totam in propugnandam et extollendam istam Apostolicam Cathedram, quae est sedes veritatis et catholicae fidei firmissimum fundamentum.

Sed gaudium nostrum geminatur, ut ita dicam, ex fraterno animo quo nostram propriam existimamus iustam illam et sanctam laetitiam, qua hodie exultat illustrissima Ven. Michaelis Garicoïts familia, quae Fundatori suo atque Parenti altarium honores nunc iam certos esse intellegit. Cum Dominus una eademque gloria coniungat simul hos heroes, qui, quamvis diversi conditionibus adiunctisque vitae essent, tamen simillimi exstiterunt fidelitate generosa, qua omni munere suo officioque constanter fungebantur, Dominus, inquam videtur confirmare illud amicitiae vinculum, quo Societas Iesu sancte iungitur cum Congregatione Sacerdotum Sacratissimi Cordis. Haec sancta amicitia orta cum ipso Instituto de Bétharram — sanctus enim eius Parens, qua erat humilitate, utebatur etiam consiliis Patris nostri Leblanc — semper augetur communitate spiritus quo utriusque familiae leges reguntur et etiam plus confovetur fontis illius communitate, ex quo ambae religiones zeli et sanctitatis ignem hauriunt, dico Iesu Cor Sacratissimum.

BEATISSIME PATER:

Ad Sanctitatis Tuae pedes nomine Congregationis de Bétharram et Societatis Iesu deponimus animorum gratissimorum veraeque pietatis sincerum honorem atque tributum. Ex omnibus orbis partibus atque adeo ex remotissima Sina utriusque familiae filii laeti hodie intuentur solium Tuum augustissimum, ex quo exit verbum diu exspectatum, summum solacium et efficacissimum apostolici laboris stimulum allaturum; hoc die maiore accenduntur amore vocationis suae, quam universae Ecclesiae propositam vident tamquam sublimis perfectionis scholam et securam sanctitatis viam.

Una cum gratiarum actione Tibi, Beatissime Pater, nostrum omnium etiam fervida vota grata sint. Venerabilis Soror Teresia a Puero Iesu, cui primae caelestes honores decreti sunt quaeque princeps ducit gloriosum heroum ordinem qui Sanctitati

Tuae publicum altarium cultum debent, abundantem in Pontificatum Tuum effundat caelestem suam rosarum copiam et VV. Garicoïts atque Bellarminus Tibi a Domino messis impetrent quem exoptat animus Sanctitatis Tuae, evangelii lucis spargendae inprimis avidus, numerosum operariorum manipulum quem mittere possis in omnes vineae Dominicae partes, vel maxime incultas. Nobis, qui coram adsumus, fratribus nostris toto orbe dispersis, operibus, animabus quibus ad salutem adducendis operam navamus, supplices imploramus Apostolicam Benedictionem, qua certi securique fiamus fore ut vota nostra grata sint Maiestati Divinae, et quo utamur novo veluti documento paternae in nos voluntatis Sanctitatis Tuae.

Responsum Summi Pontificis.

È con compiacimento del tutto particolare e con particolare sentimento di riconoscenza che Ci vediamo circondati da una parte così eletta del Nostro gregge, nel giorno nel quale, sedendo, per quanto indegni, al posto del divino Pastore, ricordiamo e festeggiamo appunto la missione pastorale del Divino Maestro, e questo tra gli splendori di due anime e di due cuori, che nel ministero sacerdotale e nel pastorato episcopale seppero così bene rispondere ai desiderii e far rivivere in sè gli esempi del Cuore pastorale di Gesù. Due cuori e due anime, dicemmo; poichè come gli astronomi vedono nel cielo stelle geminate e geminati splendori, così anche Noi, per grazia di Dio, vediamo geminati splendori di infinita e prima bellezza.

L'altra volta erano gli splendori delle virtù eroiche e dei miracoli del Venerabile Servo di Dio Michele Garicoïts, aggeminati agli splendori della Venerabile Teresa del Bambin Gesù, già vicini al loro meriggio. Oggi, agli splendori già ormai maturi del Venerabile Michele Garicoïts si aggeminano, dopo le virtù in grado eroico, i miracoli del grande servo di Dio, Venerabile Cardinale Roberto Bellarmino.

Veramente, come il Decreto opportunamente ricorda, potrebbe dirsi che la divina parola preparasse per questo Grande il decreto stesso di Beatificazione: « Beatus vir qui inventus est sine macula et qui post aurum non abiit, nec speravit in pecunia et thesauris » (1).

(1) *Eccli.* XXXI, 8.

Infatti, in questi grandi principali tratti si può vedere riasunta la vita del Bellarmino; una vita tutta immacolata, una vita di purezza squisita, purezza non solo nel senso più stretto e proprio della parola, ma in tutto il suo significato, cioè assenza di macchia, illibatezza come piace all'occhio di Dio, così da non riscontrarsi nella sua vita, neanche per l'occhio più rigoroso, quello che può chiamarsi lieve ed avvertita colpa. Ed insieme a tale purezza un magnifico distacco da tutti i beni, da tutte le ricchezze terrene, fino allo spogliamento completo, fino alla rinunzia perfetta, fino alla prodiga distribuzione di tutto ciò che veniva al cuore ed alla mano, così da non trovarsi in morte possessore che di una piccola e povera croce e da aver bisogno per gli onori funebri della carità del Sommo Pontefice. Ed ancora, un sublime disprezzo di tutto ciò a cui i beni della terra sogliono essere avviamento e mezzo, una sublime dimenticanza non solo della propria grandezza, ma di se stesso; e questo in virtù della visione continua delle ultime responsabilità, di quella nullità del presente, di quella realtà del futuro eterno che la morte intima, che nel Bellarmino tenevano sempre desto ed efficace il ricordo delle cose più grandi e solenni, mentre altri, giudicando secondo la carne e il sangue, si mostrava sollecito di suoi avanzamenti e di sue promozioni.

Ed tutto questo nella professione diligente, perfetta di una religiosa regola, di una religiosa vita, che già per se stessa è scuola ed esercizio di eroiche virtù in ogni momento richieste, in ogni istante rese doverose.

Aggiungasi già nell'insegnamento scolastico un intento veramente apostolico, come poi nell'episcopato la cura, lo zelo acceso del ministero pastorale, la sollecitudine paterna, tenera, dei poveri, distinti con quella discrezione che solo il cuore di un padre conosce, distinti con affezione così speciale fino ad imporsi particolari opere a fine di avere qualche cosa di più da poter spendere per loro.

Dopo questo, che cosa sono i miracoli che colla loro grandezza e potenza son venuti a mettere il suggello della divina testimonianza ad un tale tesoro di spirituali ricchezze? Sono i miracoli germogliati sul sepolcro stesso del Venerabile, sono i miracoli con i quali le ossa di Lui esultavano e profetavano; profetavano, o diletteggianti figli, questo giorno, già allora sottoposti al più diligente esame ed alla più coscienziosa verifica, ed ora nuovamente assoggettati alla luce anche più vivida, alle investigazioni anche più rigorose della scienza

attuale, della scienza che siamo soliti chiamare moderna. È la voce potente dei miracoli che viene a porre il divino suggello alle virtù eroiche del Venerabile, sebbene già tutte le indicazioni della vita rispondessero e rispondano a tutte le esigenze discrete e legittime, e possiamo ben dire anche a quelle poco discrete e poco legittime. Tanto piacque al Signore porre in alto questo fedele Servo suo!

E su tutto questo piove magnifico il raggio, lo splendore di una intelligenza geniale, di una scienza altrettanto vasta che alta e sublime, ed il merito non solo del culto della verità, ma anche di una difesa strenua che non avrebbe potuto essere migliore e che ha fatto del Bellarmino, nel cielo della Chiesa, un astro di prima grandezza, uno dei più vigorosi controversisti della verità cattolica.

Così non ci resta che affissarci alquanto in questa luce, in questo splendore che la mano di Dio volle rifulgesse davanti agli occhi nostri; perchè l'intenzione divina è sempre che passi nell'imitazione della nostra vita quello che tanto siamo lieti di celebrare.

Quante cose mirabili, a tutti utili, da tutti almeno in qualche misura imitabili ci dice il Venerabile Bellarmino! Ci dice ancora una volta come stiano non solo tranquillamente, ma magnificamente insieme la Fede e la Scienza, questa altissima ed efficacissima fra tutte le apologie, che ci fa vedere una intelligenza vivida e portata a tutte le più rigorose inquisizioni della scienza, piegata all'umile ossequio della Fede. Ci dice come la Fede e la Scienza non solo possano stare insieme, ma quanto vantaggio possa la Scienza trarre dalla Fede, anzi quanta necessità ne abbia, per non dire altro, per quella pietà e purezza che nella sola Fede possono rinvenirsi e mantenersi. Perchè Scienza senza pietà e senza purezza non può riuscire ad altro che a vanità; scienza con cuore malevolo ed animo impuro non bene sta: « in malevolam animam non introibit, nec habitabit in corpore subdito peccatis » (1)

Ci dice ancora il Bellarmino come possano e debbano stare insieme i sommi onori coll'umiltà dello spirito, come possa e debba stare insieme l'altezza della posizione sociale e gerarchica con il distacco da tutto ciò che è splendore e gloria terrena.

Queste e tante altre cose ci dice questa bella figura così riccamente delineata e ornata dalla mano stessa di Dio.

A Noi, come l'altra volta Ci congratulammo colla religiosa

(1) Sap. I, 4,

famiglia del Venerabile Michele Garicoits sparsa nello zelo del suo apostolato in tutto il mondo, non resta che congratularci colla Compagnia di Gesù, dovunque essa abbia figli, e sono tanti, in tutte le parti del mondo dedicati alla gloria di Dio ed al bene delle anime.

Il Bellarmino viene ad aggiungersi nuova bellissima stella a quelle che lo hanno preceduto nel suo firmamento. Corre spontaneo il pensiero ai grandi Ignazio di Loyola, Francesco Saverio, Francesco Borgia, Luigi Gonzaga, Stanislao Kostka e tanti altri; la santità colla sapienza del governo; la santità colla forza eroica dell'apostolato; la santità coll'esercizio della più eroica carità verso Dio e verso gli uomini fino ad immolarsi; la santità negli splendori candidi di una purezza divenuta modello ed amore di quanti sono di purezza amatori; ed ora questa santità ammantata col manto del pastorale episcopato, collo splendore della porpora cardinalizia, colla luce della scienza.

Il Nostro cuore si congratula con voi, colla famiglia di S. Ignazio di Loyola. Ma non siete voi i soli che debbono oggi rallegrarsi; la vostra gioia è ben legittima, ma altri ancora hanno ragione di dividerla con voi, a cominciare dalle più umili plebi cristiane, alle quali il Bellarmino lasciava un monumento così chiaro della sua scienza e della sua umiltà, il piccolo catechismo, umile impiego della sua geniale intelligenza, umile ma non impari nè alla dignità nè alla difficoltà dell'opera.

Gioiscono tutte le anime, e sono legioni, impegnate in una speciale regola e professione religiosa, che possono in Lui ravvisare un nuovo modello di perfezione. Gioiscono quanti consacrano le migliori energie della mente e del cuore all'apostolato dell'insegnamento scolastico. Gioiscono quanti sono pastori di anime, che oggi si trovano nelle angustie del difficile ministero episcopale e nuova riconoscenza sentono per Iddio che addita a loro un nuovo esempio e li assicura di un nuovo Patrono. Gioisce il sacro Collegio, che un'altra volta vede la porpora circonfusa della gloria che viene direttamente da Dio.

Il Nostro cuore partecipa con tutta l'effusione a tali gioie e se ne compiace con voi, Eminentissimi, che dell'opera di Dio foste così solleciti ed abili strumenti, e con quanti insieme con voi cooperarono per condurla a termine con tanto profitto per la gloria di Dio e per il bene delle anime.

Ci resta ancora, o diletteissimi figli, di impartirvi quella Benedizione Apostolica che con tanto filiale pietà siete venuti a chiedere.

Interpretatio.

Singulari cum gaudio et singulari grati animi sensu cernimus circa Nos gregis nostri partem electissimam hoc die, quo, quamvis indigni, in sede Pastoris Divini collocati, recolimus atque celebramus (1) munus pastorale Divini Magistri, circumfusi videlicet splendoribus duarum animarum duorumque cordium, duorum hominum qui sacerdotali munere et pascendi episcopali officio fungentes tales se praestiterunt, quales suos ministros esse cupit Cor Summi Pastoris Iesu, cuius exempla vita moribusque quam fidelissime expresserunt. Duo corda diximus duasque animas, quia sicuti caeli siderumque periti vident stellas geminatas geminatosque splendores, ita etiam Nos, quae est Dei gratia, videmus geminatos splendores infinitae primariaeque pulchritudinis.

Alias, virtutum heroicarum et miraculorum Ven. Servi Dei Michaelis Garicoïts splendores vidimus coniunctos cum fulgoribus, ad lucem perfectam attingendam iam proximis, Ven. Teresiae a Puero Iesu. Hodie, splendores iam maturi Ven. Michaelis Garicoïts consociantur cum miraculis magni Servi Dei, Ven. Roberti Cardinalis Bellarmini, cuius virtutum heroicarum laus iam antea declarata fuit.

Profecto asseri potest, sicuti Decretum bene edicit, Scripturas Divinas huic summo viro Decretum ipsum Beatificationis anticipasse: « Beatus vir qui inventus est sine macula et qui post aurum non abiit, nec speravit in pecunia et thesauris » (2).

Sane his verbis summa totius vitae Bellarmini exhibetur: vita omnino integra et singulari puritate clara, quae puritas non solum strictiorem et proprium vocis sensum, sed vim omnem exhaust, i. e. sine macula et ea integritate conspicua, qua Dei obtutus oblectantur, ita ut ne severissimus quidem oculus in eius vita quidquam conspiciat, quod levis et scienter commissae culpa vocari possit. Vir tanta excellens puritate, nuntium omni-

(1) Erat Dominica II post Pascha, qua legitur Evangelium Boni Pastoris.

(2) *Eccli.* XXXI, 8.

bus rebus externis et omnibus terrae divitiis tam praeclare miserat, ut universis illis rebus ultro se privaret easque omnino abiceret, ut liberaliter in alios effunderet, quidquid cor dare vellet et prae manibus haberet; quo factum est, ut moriens nihil consideret nisi parvam ac nullius pretii crucem neque honesto funere efferri posset, nisi Summi Pontificis largitio subsidium attulisset. Praeterea magnificentissime contempsit ea omnia ad quae obtinenda viam sternere et instrumentum esse solent terrestria bona: non solum dignitatis immemor erat, sed sui ipsius oblitus. Ad haec eum adducebant continens illa, quam mors docet ac praecipit, cogitatio severae factorum rationis reddendae in vitae exitu, rerum praesentium inanitas, futurae aeternitatis veritas, quae omnia in Bellarmini mente vivam et efficacem semper aluerunt memoriam rerum supernarum atque sollemnium, cum alii, carnis sanguinisque rationibus moti, id agerent, ut ille ad magnas dignitates honoresque produceretur.

Haec omnia praestitit fideliter ac perfecte sequens regulam religiosam, agens vitam ad religionis praescripta exactam quae ipsa est schola atque palaestra virtutum heroicarum, quas sancta illarum legum custodia omni momento requirit, omni momento exercendas imponit.

Commemorare quoque debemus, quam bene magister in scholis nihil aliud intenderit ac animarum salutem, quanta cum cura quantoque cum studio Episcopus officio pastoralis functus sit, quam paterna ac tenera sollicitudine pauperes adiuverit eo animo qui non invenitur nisi in patre, eo amore, ut peculiaris quaedam factitaret, unde paulo plus depromere posset, quod iis distribueret.

His praemissis, quid dicamus de magnis ingentibusque miraculis quae quasi sigillum divini testimonii apposita sunt huic spiritualium divitiarum thesauro? Haec miracula ex sepulchro Venerabilis ipso effloruerunt, his miraculis eius ossa exsultabant atque vaticinabantur: hunc diem, dilectissimi filii, vaticinabantur, cum examinata superioribus illis temporibus quam diligentissime et quam sanctissime probata, nunc denuo obiecta sunt splendori clarissimo, examini severissimo huius scientiae, quam appellare consuevimus modernam. Potentissima miraculorum vox divino sigillo heroicis Venerabilis Roberti virtutes consignat, quamquam omnia eius vivendi rationis indicia satis-

faciebant atque satisfaciunt omnibus postulatis, prudentibus ac iustis, imo addere possumus, etiam parum prudentibus parumque iustis. Adeo placuit Domino hunc fidelem Servum extollere!

His omnibus mirificam inferunt lucem splendor mentis ingeniosissimae, scientia ampla iuxta ac summa, meritum non solum rite excultae, sed etiam strenue defensae veritatis, qua defensione nulla alia melior esse possit, et qua Bellarminus in Ecclesiae caelo ut stella primariae magnitudinis effulget habeturque unus ex validissimis controversiarum auctoribus, pro catholica veritate propugnantibus.

Quare nobis illud superest, ut in hanc lucem, in hunc splendorem animos aliquantum intendamus quem Deus ante oculos nostros emicare iussit eo perpetuo consilio, ut id vita moresque nostri exprimant, quod tanto cum gaudio celebramus.

Quam multas Bellarminus nobis ostendit admirandas virtutes, quae omnibus usui sunt quaeque ab omnibus aliqua saltem ratione ad usum transferri possunt! Novo argumento demonstrat nobis, quam tranquilla non solum, sed etiam gratissima societate Fides et Scientia coniungantur simul, quae coniunctio est omnium Religionis defensionum longe altissima atque efficacissima, quippe quae mentem ostendat vividam et ad severas omnes scientiae inquisitiones promptam, humili tamen fidei obsequio deditam. Demonstrat nobis Fidem atque scientiam non solum tranquille simul florere, sed etiam quantam utilitatem scientia a Fide accipiat, immo quantopere illa hac indigeat, ut cetera praetermittam, ad pietatem puritatemque obtinendam quae in sola Fide inveniri in eaque sola conservari possunt. Nam scientia sine pietate et puritate necessario deducit in vanitatem; scientia non bene utitur cum corde malo et animo impuro: « in malevolam animam non introibit sapientia nec habitabit in corpore subdito peccatis » (1).

Nobis etiam demonstrat Bellarminus, quomodo possint debeantque coniungi summi honores cum spiritus demissione, quomodo possint debeantque coniungi fastigium civilis sacrique ordinis cum animo ab omni re, quaecumque splendorem et gloriam humanam sapiat, alieno.

(1) *Sap.* I, 4.

Haec aliaque multa documenta nobis tradit hic vir, Dei manu magnifice formatus et splendide ornatus.

Cum in superiore conventu gratulati simus familiae religiosae Venerabilis Michaelis Garicoïts, animarum studio per totum orbem dispersae, nihil reliquum est quam ut gratulemur Societati Iesu, ubicumque filios suos — plurimi profecto sunt — habet, in omnibus terrae partibus gloriae Dei augendae et animarum saluti procurandae addictos.

Bellarminus novum pulcherrimumque sidus additur iis, quae in Societatis caelo praeluxerunt. En obviam nobis conspiciuntur summi viri Ignatius Loyolaeus, Franciscus Xaverius, Franciscus Borgia, Aloisius Gonzaga, Stanislaus Kostka, alique multi: sanctitas nimirum coniuncta cum gubernandi prudentia; sanctitas cum caritate heroica erga Deum et homines, pro qua vitae capitisque discrimen non horret; sanctitas cum candido puritatis splendore, quae exemplo et amoris est omnibus qui puritatem colunt; his nunc additur socia sanctitas, amicta pastoralis episcopatus pallio, cineta purpurae cardinaliciae splendore et circumfusa scientiae luce.

Animus Noster vobiscum et cum S. Ignatii Loyolaei familia laetatur. Sed non solis vobis hodie laetandum est; iure quidem vos gaudetis, attamen est cur alii quoque vobiscum laetantur, cur exsultet ipsa fidelium humilium multitudo, cui Bellarminus reliquit clarissimum et scientiae et animi demissi monumentum, parvum Catechismum dico, modestum quidem summi eius ingenii opus, non tamen impar dignitati difficultatique rei exarandae.

Laetantur omnes — permagna est eorum multitudo — qui peculiari regulae et vitae religiosae se mancipaverunt, quippe qui possint in eo agnoscere novum perfectionis exemplum. Laetantur qui vires atque mentis animique vigorem apostolatui docendi in scholis devoverunt. Laetantur omnes animarum pastores, qui nunc ardui episcopalis muneris angustiis premuntur et Deo gratulantur, quod eis novum magistrum praebet novumque patronum constituit. Laetatur sacrum Collegium, quod denuo videt purpuram ea gloria, quae a Deo ipso originem habet, circumfusam.

Nos autem toto animo cum his omnibus Nostram laetitiam conserimus vobisque, Eminentissimi, qui vos ipsi praebuistis instrumenta divini consilii adeo studiosa et apta, grati sumus atque iis omnibus, qui vobiscum suam operam impenderunt, ut haec causa

cum tanto Dei gloriae incremento et animarum utilitate ad exitum perduceretur.

Reliquum est, filii dilectissimi, ut vobis impertiamus eam, quam tanta cum pietate petivistis, apostolicam benedictionem.

5.

3 maii 1923.

Decernitur tuto procedi posse ad sollemnem Ven. Servi Dei Roberti S. R. E. Cardinalis Bellarmino Beatificationem. — S. Rit. C. (1).

ROMANA

BEATIFICATIONIS ET CANONIZATIONIS VEN. SERVI DEI
ROBERTI S. R. E. CARDINALIS BELLARMINO
SOCIETATIS IESU.

SUPER DUBIO:

An, stante approbatione virtutum et duorum miraculorum, TUTO procedi possit ad sollemnem praefati venerabilis Servi Dei Beatificationem?

Quod, tribus abhinc saeculis, inclytae Societatis Iesu alumni, suo praeunte Praeposito Generali, recte sanctaeque proposuerant sibi, cum Apostolicam hanc supplices adiverunt Sedem, Beatorum Caelitum honores benemerentissimo sodali suo Roberto S. R. E. Cardinali Bellarmino postulaturi, hoc sane, post tot tantasque sive prosperas sive adversas vices, quas lectissima haec experta fuit Beatificationis causa, cunctis tandem, quae e constitutis iudiciorum formulis servari oportebat, adamussim servatis, beneque adiuvante Deo, se iam esse assequutos, iure meritoque laetantur.

Equidem, ad omnia eorumque adiuncta, quae in hac diiudicanda et expedienda venerabilis Bellarmino Beatificationis causa, alia ex aliis, adeo diuturno tamque vario interiecto saeculorum spatio, evenisse constat, tranquillum animum et praeiudicatae opinionis expertem — uti omnino decet prudentem virum, accuratum veritatis quaesitorem, iustumque veritatis aestimatorem — qui

(1) Cf. *Acta Ap. Sedis*, vol. XV (1923), 290-292.

parumper attendat, hic facere procul dubio nequit, quin agnoscere cogatur atque revereri providentiam plane singularem, qua dives semper in sua misericordia Deus, in bonum praesertim fidelium, hasce regit et moderatur Beatificationis et Canonizationis causas, utpote quae ad Romani Pontificis, sui in terris Vicarii, pertinent Primatum, cumque eiusdem Romani Pontificis infallibili Magisterio maxime coniunguntur et colligantur.

Revera, quae semel iterumque excitatae et allatae in medium dubitationes fuerunt, contradictiones atque repugnantiae, eadem, aequa lance ad trutinam revocatae quum fuerint, acri intentoque studio expensae atque discussae, si quam forte prae se ferre videbantur difficultatis speciem, hanc eandem statim funditusque eas amittere necesse fuit, sicut, oriente sole, diffugiunt illico et dissipantur tenebrae. Nullum proinde facessere illae valuerunt negotium, multoque minus — si quidem fieri id potuisset, fierique, post omnes adhibitas humanas diligentias atque cautiones, postque Divini Spiritus enixe imploratum auxilium et lumen, Ipsemet sineret Deus — ex inconcussa stabilitate sua quovis modo perturbare sollemne Summi Pontificis rec. me. Benedicti Papae XV super virtutibus venerabilis Bellarmino Decretum, quodque tantam nuperrime novam adeptum est certitudinem atque firmitatem, quanta eidem obvenit ex divino duorum miraculorum testimonio, de quibus alterum agit Sanctissimi Domini nostri Pii Papae XI, superiore aprili mense, editum riteque promulgatum Decretum.

Quin immo istiusmodi dubitationes, contradictiones atque repugnantiae, de quibus iniecta mentio fuit, longe alium, prout exspectandum et necessarium profecto erat, sortitae sunt effectum; quandoquidem ad pleniorum in lucem collocandam excelsam prae nobilis causae huius dignitatem magnopere contulerunt ita nempe, ut ex hisce omnibus iteratisque ictibus pulchrior usque et illustrior venerabilis Servi Dei Roberti S. R. E. Cardinalis Bellarmino exierit persona, cunctisque eadem patuerit germana prorsus atque sincera, non manca scilicet, neque mutila, neque fucatis coloribus ementita, sed singulis et integris suis partibus vere et fideliter expleta, suoque nativo splendore circumfusa.

Quamobrem in generalibus sacri huius Ordinis comitiis, quae die vigesima quarta proxime praeteriti mensis aprilis, coram

Sanctissimo Domino nostro celebrata sunt, proposito per Reverendissimum Cardinalem Aidanum Gasquet, causae Relatorem, dubio: *An, stante approbatione virtutum et duorum miraculorum, tuto procedi possit ad sollemnem venerabilis Servi Dei Roberti S. R. E. Cardinalis Bellarmino Beatificationem?* quotquot aderant, tum Reverendissimi Cardinales tum Patres Consultores, uno velut ore, *tuto procedi posse* responderunt. De hac vero unanimi suffragatione quamvis valde gratulatus fuisset Sanctissimus Dominus noster, ex eaque non modicum Se cepisse gaudium significasset, noluit tamen tantae dignitatis tantaeque utilitatis causam supremo Sui absolvere iudicio, sed istud, iuxta veterem sapienterque inductum morem, Sibi prorogandum duxit, ut interea precationi suppeteret spatium ad impetrandam Sancti Spiritus illustrationem. Quumque mentem Suam manifestam facere statuisset, hodiernam designavit diem, quae sollemnibus, ob sacrosanctam Crucem Hierosolymis inventam, est consecrata; ideoque propitiationis Hostia ferventer oblata, ad Vaticanas Aedes arcessiri mandavit Reverendissimos Cardinales Antonium Vico, Episcopum Portuensem et S. Rufinae, sacrae rituum Congregationi Praefectum, et Aidanum Gasquet, causae Relatorem, una cum R. P. Angelo Mariani, Fidei Promotore generali, meque insimul infrascripto Secretario, eisque adstantibus, sollemniter pronuntiavit: *Tuto procedi posse ad sollemnem venerabilis Servi Dei Roberti S. R. E. Cardinalis Bellarmino Beatificationem.*

Hoc autem Decretum publici iuris fieri, in acta sacrae rituum Congregationis referri, litterasque apostolicas in forma Brevis de Beatificationis sollemnibus, ubi primum licuerit, in Basilica Vaticana celebrandis, expediri iussit, quinto nonas maii anno MCMXXIII.

✠ A. Card. VICO, Ep. Portuen. et S. Rufinae,
S. R. C. Praefectus.

ALEXANDER VERDE, S. R. C. Secretarius.

L. ✠ S.

Oratio habita a RR. P. Bernardino Klumper, Ministro Generali Ordinis Fratrum Minorum, ad Summum Pontificem Pium XI, cum hic sollemniter ederet decreta quibus statuitur tuto procedi posse ad Ven. Roberti Card. Bellarmini Beatificationem et constare de virtutibus heroicis Ven. Servi Dei Fr. Mariani ab Arce Casali, Laici Professi Ordinis Fratrum Minorum (1).

BEATISSIMO PADRE:

La solenne cerimonia, che si compie in questa mattina, ha raccolto dinanzi al Vostro Trono una larga rappresentanza di due Ordini Religiosi. È qui presente l'illustre Famiglia di S. Ignazio di Lojola, la quale da tre secoli sospirava questo giorno preludente alla beatificazione del Ven. Roberto Cardinal Bellarmino, gloria fulgidissima fra le fulgide glorie della Compagnia; lo vede finalmente spuntare questo giorno, e santamente ne esulta. È qui l'Ordine Serafico, il quale, nell'approvazione delle virtù eroiche del Ven. Mariano da Rocca Casale, vede ancora una volta germogliare dal suo albero sette volte secolare un fiore novello di santità.

Allo sguardo umano ha del singolare questa cerimonia, che congiunge insieme due anime così distinte fra loro: un Bellarmino, le cui gesta gloriose si collegano colla stessa vita e storia della Chiesa; un Laico francescano, che ha svolto la sua modesta attività nel silenzio di un Convento.

Eppure, fra i due esiste un vincolo, che meritamente li unisce in una sola glorificazione. Nel Bellarmino è celebrato il Maestro che ad una vita immacolata, ad un coraggio invitto nella difesa della fede e dei diritti della Chiesa, unisce il merito di aver reso accessibile la sua scienza vasta e profonda anche alle infime plebi cristiane. Nel Ven. Mariano viene onorato il Discepolo, il quale ha appreso la scienza dei Santi nel piccolo Catechismo del dotto e santo Porporato. Di ciò fanno sicura testimonianza gli Atti Ufficiali della Causa, i quali ci dicono che « due soli libri sapeva leggere Fr. Mariano: la Regola del suo Serafico Patriarca e la Dot-

(1) *Osservatore Romano*, 73 (1923), 102 (4 maggio).

trina Cristiana del Ven. Bellarmino, che conservò gelosamente sino alla morte ».

Ed è mirabile come l'umile operaio francescano seppe attingere a queste pure sorgenti la luce e l'ardore, che gli furono guida e forza nell'arduo cammino della santità e nel suo modesto apostolato. Figlio del forte Abruzzo, passò quasi tutta intera la sua vita religiosa nella solitudine di Civitella, sempre dedito alla preghiera e al lavoro materiale. Ma il lavoro fu per lui palestra di ogni virtù ed occasione propizia per l'effusione della sua carità, specialmente quando a lui fu affidata la custodia della porta del suo Convento. E difatti, ai poveri innumerevoli che giornalmente affluivano in cerca di elemosina Fr. Mariano, insieme al pane materiale dispensava sempre una parola buona, che li sollevava nelle tristezze della vita, li incitava a virtù, li richiamava al retto sentiero. Era il padre spirituale dei poveri; ma persino illustri personaggi ecclesiastici lo richiedevano del suo consiglio, e ne rimanevano così rassicurati, da domandarsi donde proveniva tanta scienza e virtù in quest'uomo così semplice ed ignaro di lettere. Ma è facile la risposta: la mente e il cuore di Fr. Mariano eransi formati sullo studio costante della Dottrina cristiana del Bellarmino e della sua Regola francescana; e qui egli aveva trovato quelle rivelazioni che Iddio comunica ai piccoli e nasconde ai sapienti del mondo.

Fr. Mariano, adunque, è il discepolo del Ven. Bellarmino; ed ecco la ragione che oggi presenta il Maestro e il Discepolo in una sola luce di soprannaturale grandezza.

E noi, figli di S. Ignazio e di S. Francesco, mentre contempliamo colla più pura gioia del nostro cuore questi divini splendori, sentiamo il bisogno di effondere i sensi della nostra viva riconoscenza a Voi, Beatissimo Padre, che tanto vi compiacete di vedere e di esaltare le meraviglie del Signore ne' Santi suoi.

E sono meraviglie, davvero, le quali parlano con un linguaggio così eloquente e tanto opportuno ai tempi nostri. Oh! mai, forse, come in questo momento si è rivelata tutta la stoltezza della sapienza umana abbandonata a se stessa, e come la vera sapienza sia unicamente riposta nella stoltezza della Croce. Ebbene, gli esempi luminosi del vero sapiente, il Bellarmino, e dell'umilissimo suo discepolo, Fr. Mariano, diranno a tutti, agli uomini del pensiero e al modesto operaio, dove essi potranno in realtà trovare la

Via, la Verità e la Vita, che dalla pace della terra li conduca alla felicità del cielo.

Ma noi specialmente, che con senso più intimo gustiamo la solennità di questo giorno, sapremo e vorremo rendere più efficaci in noi stessi le sante lezioni che vengono dal novello Beato Roberto Bellarmino e dal Ven. Mariano da Rocca Casale.

La Vostra Benedizione, Beatissimo Padre, confermi le nostre promesse di essere confratelli sempre più degni di coloro che, oggi, la Vostra Augusta Parola presenta alla venerazione ed alla imitazione di tutti i figli della Chiesa Cattolica.

Interpretatio.

BEATISSIME PATER:

Ad sollemnem ritum, qui hoc mane peragitur, celebrandum duorum Ordinum multi religiosi ad Sanctitatis Tuae solium conve-
nerunt. Adest illustris S. Ignatii Loyolaei familia, quae ex tribus saeculis ardentem cupiebat hunc diem, certum praenuntium Beatificationis Ven. Roberti Cardinalis Bellarmini, viri eminentissimi inter viros Societatis eminentes; tandem videt hunc diem orientem et sancto gaudio exultat. Adest Ordo Seraphicus qui, virtutibus Ven. Mariani ab Arce Casali heroicis declaratis, denuo videt enasci ex sua arbore, septem iam saecula vivente, novum sanctitatis florem.

Illud mirum humanis oculis offert hic ritus, quod eo simul iunguntur duo homines tantopere inter se diversi: Bellarminus cuius splendide facta cum vita ipsa et historia Ecclesiae connectuntur; Frater Laicus Franciscanus qui modesto officio functus est in coenobii cuiusdam silentio. Tamen non deest ratio, cur hi viri uno solo honore et ornamento consociantur. Bellarminus enim celebratur Magister, qui cum vita sanctissima et animo fortissimo ad fidem et iura Ecclesiae defendenda eam coniunxit laudem, ut scientiam suam amplam atque eximiam etiam plebi christianae facilem reddiderit. Ven. Marianus celebratur eius discipulus qui Sanctorum scientiam cognovit ex parvo Catechismo docti sanctique illius Ecclesiae Principis. Quod certo Actorum Publicorum Causae testimonio confirmatur, quibus dicitur duos tantum libros Fr. Marianum legisse: « Regulam Patriarchae sui

Seraphici et Doctrinam Christianam Ven. Bellarmini, quem libellum usque ad mortem studiose retinuit ».

Mirum est quomodo humilis Laicus Franciscanus ex his puris fontibus hauserit totam illam lucem ardoremque quae ei normam roburque suppeditarunt in terenda ardua sanctitatis via exercendoque modesto apostolatu. In aspero Aprutio natus fere totam vitam religiosam degit in recessu Civitelliano, semper deditus orationi et labori. Sed labor ei fuit palaestra exercendae cuiuslibet virtutis grataque occasio effundendae caritatis, maxime ex quo ei commissa fuit ianuae coenobii custodia. Pauperes enim qui cotidie frequentissimi accurrebant eleemosynas petitori, Fr. Marianus, cum panem distribueret, simul verbis bonis recreabat, tristes vitae casus maerentes consolabatur, ad virtutem incitabat, ad rectam vivendi viam revocabat. Erat pater spiritualis pauperum; sed etiam illustrissimi viri Ecclesiae ab eo consilium petebant, quo animus tam certus reddebatur, ut mirarentur, unde tanta scientia et virtus huic homini tam simplici et litterarum ignaro accederet. Sed facile est responsum: mens animusque Fr. Mariani constanti studio doctrinae christianae Bellarmini et Regulae suae Franciscanae informabantur; in iisdem ipse eas revelationes invenerat, quas Deus cum parvulis communicat et abscondit sapientibus mundi.

Fr. Marianus igitur est Ven. Bellarmini discipulus et haec est ratio, cur Magister et Discipulus una caelestis dignitatis luce iuncti hodie exhibeantur. Nos vero, S. Ignatii et S. Francisci filii, dum contemplamur sancto cum gaudio hos divinos splendores, non possumus facere, quin maximas gratias agamus Sanctitati Tuae, quae tantopere delectatur in conspiciendo effrendoque Dei mirabilia in Sanctis eius.

Et sane miranda haec sunt docentque maxime diserte quae nostris temporibus pernecessaria habentur. Nescio an unquam alias, sicuti modo, apparuerit tota humanae sapientiae sibi ipsi relictæ stultitia et verae sapientiae sedes in sola Crucis stultitia reponenda! Exempla luminosa viri vere sapientis, Bellarmini, et humillimi eius discipuli Fr. Mariani, omnibus hominibus doctissimis et modestis opificibus, demonstrabunt, ubi possint re vera invenire Viam, Veritatem, Vitam, quae ex pace, iam in terra obtenta, eos adducat ad caeli beatitatem. Sed nos maxime, qui huius diei sollemnibus plus ceteris perfruimur, sancta documenta

quae nobis praebent novus Beatus Robertus Bellarminus, et Ven. Marianus ab Arce Casali in nostram utilitatem convertemus.

Apostolica Benedictio, Beatissime Pater, confirmet quae pollicemur: nos fore fratres semper digniores eorum quos hodie Sanctitatis Tuae Vox Augusta venerandos imitandosque exhibet omnibus filiis Ecclesiae Catholicae.

Responsum Summi Pontificis.

Continua la sfilata bella e magnifica di bellezza e grandezza divina, celestiale, sfilata in doppio ordine dei grandi servi ed amici di Dio. Prima era la Beata Teresa del Bambino Gesù, poi il buono e semplice Francesco da Camporosso, poi il Ven. Michele Garicoïts, il Venerabile Cardinale Bellarmino ed ora un'altra figura umile, semplice e cara, quella del Venerabile Mariano da Rocca Casale. Ed oggi si direbbe che in capo alla magnifica schiera si sia levato lo stendardo del Re, del Duce:

« Vexilla Regis prodeunt,
Fulget Crucis mysterium ».

La Santa Croce, quasi risalendo negli splendori del cielo, si pone alla testa dei suoi fedeli. Ed è bello vedere questa accolta quasi si direbbe così studiosamente adunata ai piedi della Croce. Ci par di vedere qualche cosa di simile a ciò che avviene attorno alla culla del Redentore, che un giorno doveva su quella croce salire.

Anche allora da una parte i poveri, piccoli e semplici pastori; dall'altra i Magi ricchi della loro sapienza più che dell'oro e degli altri tesori che portavano all'umile presepio. Oggi una piccola folla ci si rivela, in cui vediamo da una parte tre o quattro semplici anime, venute dai più umili gradini delle gerarchie inferiori, dall'altra un grande venuto dalle file superiori della più alta gerarchia, un porporato che viene terzo, se ben rammentiamo, dopo la grande figura del Borromeo e quella magnifica del Cardinale Tommasi.

Salta subito all'occhio e ne va un giocondo sentimento al cuore; è bello vedere questo discernimento divino fatto di divina compassione, di divina simpatia, di divina preferenza, in contrapposizione al crudele discernimento, come disse il poeta, onde il mondo considera i piccoli ed i grandi.

È una grande lezione ed una grande consolazione: lezione per quelli posti in alto, consolazione per quelli posti in basso e soffrono le durezza e le crudeltà della vita.

Evidentemente le preferenze di Dio, se così si può dire, sono per questi; ed è giusto, è divinamente cavalleresco, perchè i poveri, gli umili, i sofferenti sono i molti, sono i più, sono la immensa maggioranza.

Gesù si pone decisamente dalla parte loro e con accento divino li chiama più vicini e numerosi intorno a sè. È bello, nel cammino ancor breve che la Provvidenza divina Ci permette di percorrere, il vedere, come il Rev. Padre così giustamente e finemente rilevava, questo semplice ed umile laico dell'Ordine Serafico accomunarsi al grande, dotto, sapiente Cardinale della Compagnia di Gesù, e nella stessa scuola, maestro l'uno e discepolo l'altro; nella scuola, intendiamo dire, del Catechismo, del piccolo Catechismo che una volta di più si leva gigante nella sua splendida luce a dimostrare, che basta da solo a dare le più alte direttive tanto ai grandi campioni dell'intelligenza quanto alle più piccole ed umili vite di quaggiù.

Abbiamo detto male distinguendo tra maestro e discepolo; si tratta invece di due discepoli dello stesso grande Maestro, di quel grande Maestro, che in un altro piccolo libro, il Vangelo, seppe raccogliere quella sapienza che doveva bastare e sovrabbondare ai secoli, quel libro di cui fu detto, e potrebbe dirsi anche del Catechismo, che dice e rivela le cose più meravigliose, senza meravigliarsene mai.

Giova discernere in questa bella, gioconda, splendida pienezza di luce ed evidenza qualche difficoltà, qualche oscurità.

Una difficoltà è che da una parte troviamo quella piccola folla, che già nel Nostro breve Pontificato vedemmo adunarsi, formata da piccoli ed umili venuti dal basso e, secondo la misura del mondo, rimasti sempre tali; dall'altra la splendida solitaria figura del grande Cardinale. Che vuol dire ciò? Vuol dire quello cui già abbiamo accennato; vuol dire il gran posto che nel cuore magnifico di Dio occupano i piccoli, gli umili; vuol dir come Egli largheggi con essi delle sue consolazioni e grazie; vuol dire come vari siano i doni di Dio; vuol dire la ricchezza della divina Provvidenza. Accanto a santità intessute di un solo o pochi semplici fili (magnifiche stoffe, splendide nella loro semplicità, ma pur semplici nella loro

alta perfezione), ecco un'altra santità, che oggettivamente si direbbe più complicata, fatta di un cumulo di doni, dagli splendori dell'intelligenza geniale alla luce della scienza, alla sapienza del governo, al coraggio della verità, di quella verità che *odium parit*. E con tutto questo il candore dell'anima bambina, si direbbe, la semplicità dei pargoli, la superiorità a tutte le grandezze.

Anche in questo è l'insegnamento e giova raccogliere anche queste, non diciamo briciole, ma larghe falde di oro che la mano di Dio ci piove dal Cielo.

Abbiamo visto le due anime di frate Mariano e del Cardinale Bellarmino unite nella scuola del Catechismo e del loro divino Maestro. Oggi la solennità che celebriamo ce li rivela in un'altra magnifica, profonda unità. Li troviamo uniti ai piedi della Croce; è proprio la Croce il convegno di tutti i Santi, è il libro di tutti i libri, il libro che il povero frate Mariano sapeva così bene leggere, che tante anime semplici hanno saputo così bene leggere e comprendere anche più e meglio di tante elette intelligenze. È la Croce preziosa, che, come produsse, così spiega tutte le santità: piccole e grandi, splendide od oscure (Dio Ci perdoni il modo d'esprimerCi) tutte prendono il loro posto ai piedi della Croce. Tutte alla Croce guardano e ripetono l'invocazione, che in giorni come questo soprattutto pronunzia la Chiesa: « Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi, quia per Sanctam Crucem tuam redemisti mundum ».

Videro queste anime sante la magnanimità di Dio Redentore, videro il valore infinito del suo dolore, sufficiente, sovrabbondante a redimere il mondo intero. Videro ed apprezzarono così la bellezza divina della Croce:

« Crux fidelis, inter omnes
Arbor una nobilis ».

e sentirono acceso nel loro cuore l'amore della Croce.

Videro la Croce, la meditarono e si isolarono, per così dire, nella massa di tutto il mondo amato e redento per virtù della Croce: « Dilexit me et tradidit semetipsum pro me » (1).

(1) *Galat.* II, 20.

E il loro rapporto con Gesù Crocifisso divenne un rapporto di intimità profonda, che scese nell'intimo del loro cuore, che occupò tutti i loro affetti e pensieri e la vita tutta: « Vita abscondita cum Christo in Deo » (1).

Videro la Croce, studiarono la Croce e vi lessero il sacrificio, l'umiliazione, l'ubbidienza del divino Redentore fino alla morte: « Humiliavit semetipsum factus oboediens usque ad mortem, mortem autem Crucis » (2).

E sentirono il fascino dell'umiliazione divina, sentirono il bisogno di immolarsi per questo divino Amico, di immolarsi fino alla morte di Croce. Se la tolsero la Croce con tutte le asprezze, le abnegazioni, le durezza di numerosi sacrifici. La portarono generosamente dietro a Lui che di sotto la Croce seguiva a chiamarli, dicendo: « Si quis vult post me venire.. tollat crucem suam et sequatur me » (3).

Videro la Croce, la meditarono ed in essa videro, come Gesù vedeva, le conseguenze grandiose, gloriose della morte e della resurrezione: « Proposito sibi gaudium sustinuit crucem » (4).

Ed in questo trovarono, non solo la consolazione, ma la divina ricompensa e camminarono con passo fermo e perseverante fino a raggiungere quel premio, che già la Croce aveva annunciato.

Tutte queste cose e tante altre, che ad esse si riconnettono e da esse Ci rampollano nel cuore, Ci dicono quanta luce la mano di Dio abbia accesa davanti agli occhi nostri, e ci invitano a seguire i preziosi esempi, che ci vengono offerti da questi grandi Servi di Dio.

A questo felice risultato Ci aiuti la Benedizione divina, della quale vogliamo che vi sia segno e pegno la Benedizione Apostolica, che di tutto cuore impartiamo a voi, figli di Ignazio e di Francesco, a voi benemeriti relatori di queste sante cause ed a tutti quelli che ad esse portarono la loro cooperazione, conducendole così felicemente a termine ed a tutto il Sacro Collegio, che vede oggi onorarsi la porpora di splendori veramente divini.

(1) Col. III, 3.

(2) Philipp. II, 8.

(3) MATTH. XVI, 24.

(4) Hebr. XII, 2.

Interpretatio.

Non interruptitur magnorum Servorum et amicorum Dei pulchra et magnifica pompa, duplici ordine instructa, divinam quandam referens pulchritudinem et maiestatem. Prima incessit B. Teresia a Puero Iesu, sequebatur deinde bonus et simplex Franciscus a Camporubeo, post eum Ven. Michael Garicoïts, Ven. Cardinalis Bellarminus, nunc vero accedit vir humilis, simplex, carus, Ven. Marianus a Rocca Casale. Hodie vero Regis Ducisque vexillum diceres esse praepositum huic magnifico manipulo:

« Vexilla Regis prodeunt,
Fulget Crucis mysterium ».

Crux Sancta quasi ad caeli splendores iterum scandat, ante fideles suos milites tollitur. Pulchrum est hanc aciem cernere, quam fere dicas dedita opera sub Cruce coactam. Videmur Nobis prope idem conspicere quod factum est circum Servatoris cunas, qui in Crucem quondam ascensurus erat.

Etiam tum ex una parte constiterunt pauperes, humiles, simplices pastores; ex altera magi, scientia divites magis etiam quam auro aliisque thesauris, quae ad humile praesepe afferebant. Hodie nobis offertur parva manus hominum quorum tres vel quattuor sunt ex humillimis inferioris hierarchiae ordinibus, quartus autem vir magnus ex summis altissimae hierarchiae gradibus, purpureo splendens amictu, qui tertius, ni fallimur, est post magnum Borromaeum et magnificum Cardinalem Tommasi. Haec facile omnium oculos percellunt et animos iucunditate perfundunt: quippe pulchrum est intueri quantopere divinum hoc iudicium, in quo coniunguntur divina misericordia, divina benevolentia, divinum studium, opponatur crudeli, ut ait poeta, discrimini, quo mundus parvos et magnos dispicit.

Id magnum est documentum magnumque solacium: documentum proceribus, solacium humilibus qui duram atque miseram vitam degunt.

Perspicuum est hos praeter ceteros gaudere Dei amoribus potioribus, si ita loqui fas est, quod tamen iustum divineque nobile, quia pauperes, humiles, dolore affecti sunt multi, sunt plurimi, sunt longe maxima mortalium pars.

Iesus aperte a pauperibus stat ac voce divina eos allicit ut plures propiusque ad se accedant. Pulchre Nobis in brevi vitae cursu, quem Providentia divina Nobis concedit, offertur spectaculum, ut Reverendus Pater iuste et acute dixit, videndi hunc simplicem humilemque Ordinis Seraphici Fratrem Laicum coniungi cum summo, doctissimo sapientissimoque Societatis Iesu Cardinali, et in eadem schola hunc esse magistrum, illum discipulum; in schola dico Catechismi, parvi Catechismi, qui libellus lucis splendore circumfusus iterum summus apparet nobisque demonstrat ipsum solum satis esse ad praebenda documenta altissima et summis viris ingenio potentibus et minimis humillimisque mortalium. Haud recte diximus, cum eorum alterum magistrum, alterum discipulum distingueremus: contra, sunt duo eiusdem summi Magistri discipuli, eius summi Magistri, qui in alio item parvo libro, Evangelio, comprehendit sapientiam quae satis est saeculorum cursui atque etiam abundat; de quo libro dicunt, quod etiam de Catechismo praedicare fas est, eum dicere et patefacere res maxime mirandas neque tamen unquam de iis mirari. Iuvat attente intueri, in hac lucis pulchra, iucunda, splendida plenitudine et claritate, difficultatem quandam obscuritatemve. Difficultas in eo habetur quod ex una parte invenimus parvam illam multitudinem quam hoc brevi Pontificatus Nostri spatio vidimus colligi ex parvis et humilibus inferiorum ordinum hominibus, quique mundi iudicio tales semper manserunt; ex altera parte conspiciamus splendidam, solitariam magni Cardinalis personam.

Quid hoc putamus esse? Id sibi vult, quod iam innuimus: nobis declarat quanti Dei cor magnificum faciat parvulos, humiles; nobis declarat quanta erga eos liberalitate utatur in solaciis beneficiisque distribuendis; declarat quam varia sint Dei dona; declarat quam dives sit divina Providentia. Praeter sanctitatem contextam uno vel paucis simplicibus filis (textile opus magnificum: splendidum, quamquam simplex, sed tamen simplex, quamquam perfectum) offertur altera sanctitas, quam si rem ipsam spectas magis implicatam diceres, quippe quae ea donorum copia constet, quae a splendore acerrimi ingenii se extendit usque ad scientiae lumen, ad gubernandi prudentiam, ad strenuam veritatem, veritatem dico, quae odium parit. Et una cum his rebus adest candor infantis, imo dicas, adsunt simplices parvulorum mores, sensus maior omnibus honoribus. Hoc quoque nobis documento est prae-

denterque colligimus has, non dicimus, auri micas, sed amplas lamellas, quas Dei manus e caelo nobis demittit. Vidimus animas Fratris Mariani et Cardinalis Bellarmini coniunctas in Catechismi et Divini eorum Magistri schola. Sollemnitatis quam hodie agimus eos nobis exhibet in alia re magnifice artissimeque consociatos. Eos enim videmus simul adesse sub Cruce; Crux quidem est quo Sancti omnes conveniunt, est liber omnium librorum, quem pauper ille Frater Marianus tam bene legebat atque intellegebat, quem melius etiam quam multi homines ingenio praediti acerrimo multi simplicis moris homines optime legebant intelligebantque. Crux pretiosissima ut origo, ita etiam explicatio est omnium sanctitatum: parvae magnaeque, splendidae et obscurae (Deus Nobis ignoscat hanc loquendi rationem) omnes sub Cruce consistunt. Omnes Crucem intuentes repetunt invocationem, quam iis praesertim diebus, qualis hodiernus, Ecclesia profert: « Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi, quia per Sanctam Crucem Tuam redemisti mundum ».

Hae animae sanctae viderunt liberalitatem Dei Servatoris, viderunt infinitum dolorum eius pretium, quod satis est atque adeo abundat ad mundum universum redimendum. Ita cognoverunt intellexeruntque, quanta sit Crucis pulchritudo divina:

« Crux fidelis, inter omnes
Arbor una nobilis »

et animi eorum accensi sunt amore Crucis. Viderunt Crucem, eamque meditati, voluerunt, ut ita dicam, solitarii vivere in frequentia totius mundi, quem Crux amaverat ac restituerat: « Dillexit me et tradidit semetipsum pro me » (1).

Eorum cum Iesu Crucifixo consuetudo crevit in intimam amicitiam, quae eos plane pervasit eorumque omnem sentiendi cogitandique vim et vitam universam occupavit: « Vita abscondita cum Christo in Deo » (2).

Viderunt Crucem eamque studiose perscrutati intellexerunt imolationem, demissionem, oboedientiam divini Servatoris usque ad mortem: « Humiliavit semetipsum factus oboediens usque ad mortem, mortem autem Crucis » (3).

(1) *Galat. II, 20.*

(2) *Col. III, 3.*

(3) *Philipp. II, 8.*

Allecti et capti splendore divinae huius demissionis facere non potuerunt, quin huic Amico divino se ipsos immolarent, donec mortem Crucis oppeterent. Crucem sibi elegerunt, non destitutam suis asperitatibus, suis coercitionibus, suis duris et non paucis immolationibus. Crucem magno animo tulerunt, Eum sequentes qui ipse quidem Crucem ferens non desistebat eos invitare dicens: « Si quis vult post me venire... tollat crucem suam et sequatur me » (1).

Viderunt Crucem eamque meditati intellexerunt, ut Iesus intellexerat, quam magnifica quamque gloriosa forent mortis et resurrectionis consequentia: « Proposito sibi gaudio sustinuit crucem » (2).

Et hac in re non solacium dumtaxat, sed etiam mercedem divinam invenerunt et firmo constantique gradu viam suam peregerunt, dum consecuti sunt praemium illud, quod Crux iam annuntiaverat.

Haec omnia aliaque multa, quae cum iis nectuntur iisque in animo nostro excitantur, nobis manifestant, quam claram lucem Dei manus ante oculos nostros accenderit, nosque exstimulant ut sequamur exempla praeclara, quae nobis offeruntur ab his magnis Dei Servis.

Ad hoc feliciter obtinendum, adiumento nobis sit benedictio divina, cuius signum et pignus esse volumus apostolicam benedictionem quam ex toto animo impertimus vobis, Ignatii atque Francisci filiis, vobis, relatoribus optime de his sanctis causis meritis, omnibusque qui in iis parandis auxilium contulerunt ita ut ad exitum felicem perducere potuerint, et universo Sacro Collegio, quod hodie conspicit purpuram splendoribus vere divinis circumfusam.

7.

13 maii 1923.

Ven. Dei Servus Robertus S. R. E. Card. Bellarminus, e Societate Iesu, Beatus renuntiatur. — Litt. Ap. (3).

PIUS PP. XI

Ad perpetuam rei memoriam. — Conspicuum, omni procul dubio, locum obtinet inter praestantissimos sanctitate ac doctrina viros, quibus inclyta familia Clericorum Regularium So-

(1) MATTH. XVI, 24.

(2) Hebr. XII, 2.

(3) Cf. *Acta Ap. Sedis*, vol. XV (1923), 269-275.

cietatis Iesu nobilitatur, Venerabilis Servus Dei Robertus S. R. E. Cardinalis Bellarminus, qui iure meritoque haberi potest tum Societatis illius, tum Purpuratorum Ecclesiae Patrum Senatus fulgidissima gloria. Et sane idem Dei Servus, doctrinae verbo non minus quam boni operis exemplo, Sanctorum altricem Ecclesiam Dei illustravit: integer, purus, fortis, prudens, sapiens, humilis, in religione, in episcopatu, in summis honoribus nihil aliud quaerens nisi gloriam Dei, cuius amore flagrabat. Hunc Divo Borromaeo similem, haereticorum malleum, sacrae disciplinae instauratorem, christianae fidei culmen et propugnaculum, catholicae veritatis adsertorem ac vindicem strenuum praedicarunt coevi, ipsique Romani Pontifices Nostri Decessores et in vita sanctissimum et in virtutum omnium exercitatione heroem appellare non dubitarunt. Natus est Servus Dei in civitate Montis Politiani in Hetruria, die IV mensis octobris anni MDXLII, parentesque sortitus est nobilitate non minus quam pietate insignes: nempe Vincentium Bellarminum equitem, amplissimis legationibus functum ac magna civium existimatione florentem, et Cynthiam Cerviniam, clarissimam matronam, germanam sororem celeberrimi Cardinalis a Sancta Cruce, qui, nomine Marcelli II, ad Beati hanc Petri Cathedram evectus est. Salutaribus baptismatis aquis abluto puerulo nomina fuerunt Roberto, Francisco, Romulo, et statim a primis aetatis annis mira in eo pietas illuxit. A puerilibus enim nugis alienus, orationi saepius vacabat, et alios pueros ad se vocare in deliciis habebat ut una simul Dei laudes celebrarent: immo vix quinque annos natus, scamnum adscendens, sacros in concionando oratores imitari studebat. Acri praeditus ingenio, grammaticam brevi didicit, et in scholis Societatis Iesu, patria in urbe, inter rhetoricae alumnos admissus, poësim non sine laude exercuit. Latinas simul graecasque litteras calluit, et doctorum laudes et condiscipulorum amorem sibi merito excitavit. Ex ipso Servi Dei ore innocentia emicabat, atque is, in scholasticis disceptationibus publicis, angelus intuentibus videbatur. Cum octavum supra decimum annum aetatis ageret, et genitori admodum in votis esset Patavium eum mittere ad superiora studia, Servus Dei temporales honores despicens se in Societatem Iesu abdere cogitavit, devictisque virili pectore omnibus obstaculis, Romam venit et, rite expleto tirocinio, in Conlegio Romano philosophicis disciplinis vacavit.

Primis religiosae vitae annis tenui usus est valetudine, nihilominus tales obtinuit in doctrina progressus, ut, exacto triennio factoque publico periculo, dignus habitus fuerit, qui plenis suffragiis Magistri titulo potiretur. Florentiam missus ut humanas litteras traderet, adeo graviter aegrotavit, ut ex medicorum sententia iam morti proximus appareret; sed Robertus, ut sibi concederet vitam fervida prece rogans Deum, non alium ad finem impendendam quam ad maiorem eius gloriam procurandam, ex insperato convaluit; atque alacriore studio tum ad Magistri officium implendum, tum ad vitae internae perfectionem assequendam incubuit. Anno MDLXIV, stridente hyeme ac perdifficili itinere, Superiorum iussu se contulit Montis Regalis ad urbem, in Pedemonte, ut graecam linguam doceret, quo quidem officio singulari cum laude functus est. Tempus autem, quod a studiis supererat, in pietatis exercitationibus Dei Famulus insumebat et, concionator egregius, saepe in publicis templis verba populo faciebat. Patavium postea missus ad theologiam addiscendam, illa etiam in civitate sacra praedicatione uberrimam messuit spiritualem segetem; atque inde Lovanium a Societatis Iesu Praeposito generali designatus discessit et, celeberrimo illo in Conlegio, splendidissima dedit doctrinae ac sanctitatis testimonia. Hebraicam enim linguam etiam didicit, et, sacrae theologiae lector renuntiatus, doctissimum illum, quem multo serius edidit, *de Scripturis ecclesiasticis* librum ibi tunc composuit. Eadem in Urbe per septennium mansit, ac, sollemnibus professionis religiosae votis nuncupatis et sacris Ordinibus Gandavii susceptis, Venerabilis Dei Servus salutarem Deo Hostiam, singulari laetitia perfusus, Lovanii prima vice litavit. Sacerdotio auctus, plurimas obtinuit haereticorum conversiones, disertissimus divini verbi praeco et, in piaculari exedra, prudens conscientiarum moderator. Saeviente interea in Bataviae regionibus inter catholicos et haereticos bello, saepe Dei Servus vitae periculum subiit, nonnisi praesente caelesti ope a supremo discrimine liberatus; donec in patriam revocatus est, eique ibidem, auctoritate Decessoris Nostri Gregorii Pp. XIII, peculiaris scholasticae theologiae cathedra de controuersis fidei in Conlegio Romano concredita fuit. Hac ex cathedra mirandum in modum Servi Dei fides effulsit ac sapientia, studiumque, quo flagrabat, germanae Christi doctrinae tuendae ac vindicandae. Pontificis enim dicto audiens, qui ipsam facultatem

scholasticam instituerat, ut dogmata Fidei propugnarentur adversus machinationes Lutheranorum, Calvinistarum aliorumque haereticorum, qui per illud temporis in pluribus Europae nationibus grassabantur, undecim per annos Dei Servus, eruditissimis lectionibus, falsas haereticorum doctrinas refutavit, eademque lectiones sub titulo *Controversiarum in haereticos* prelo impressae ac per universam Europam diffusae, tum pervicaciam haereticorum fregerunt, tum mirandas conversiones ad romanam fidem obtinuerunt. Quare Praedecessor Noster Sixtus Pp. V, anno MDLXXXIX, Dei Servum uti theologum, cum Cardinali Caietano Pontificis Legato, misit in Galliam, ubi strenuus Apostolici Legati fuit adiutor et consiliarius. Tredecim post menses Dei Servo in patriam reverso, a Gregorio XIV commissum est Sacram Scripturam una cum aliis doctis viris emendandi munus; quod opus immane alacri pectore idem aggressus, ut splendide absolveretur multum adlaboravit. Mox Conlegii Romani rector constitutus, nec non in spiritualibus Praefectus, alumnos suos ad religiosae vitae perfectionem atque ad humilitatis potissimum studium exemplo non minus quam consilio inflammavit; dein ad Provinciae Neapolitanae regimen vocatus, hoc quidem in officio singulari prudentia se gessit. Sed, tot ac tantis meritis clarus, ad maiora Dei Servus vocabatur munera. Illum enim Romam accivit cl. mem. Clemens Pp. VIII, eumque theologum suum esse voluit, nec non Sancti Officii Consultorem; dein eundem, in sollemni Consistorio habito feria quarta Quatuor Temporum Quadragesimae die III martii anni MDLXXXIX, Romana Purpura ornavit, splendidum hoc de illo texens elogium: « Hunc eligimus quia non habet parem Ecclesia Dei, quod ad doctrinam ». Verum Dei Servus, qui Societatem Iesu elegerat ut, a mundanis dignitatibus alienus, uni Deo posset inservire, accepto tantae dignitatis nuntio, quasi exhorruit; religiosorum suorum consilium supplex impetravit, et nonnisi oboedientia a Romano Pontifice adactus, effusisque lacrimis, dignitatis insignia suscepit. Etsi in supremum Ecclesiae Senatum adlectus esset, nihil tamen a religiosae vitae tenore sibi deflectendum esse Dei Servus censuit; opimis sibi ab Hispaniarum Rege exhibitis pensionibus firmiter recusatis, modicam tantum a Romano Pontifice pecuniae summam accepit, ad dignitatis gradum sustentandum necessariam; residentiam quoque elegit, cum primum potuit, Romano Conlegio proximam, ut di-

lectae communitatis tintinnabulum audiret et eius sonitui obtemperaret. Sed aliud, angelicis quoque humeris formidandum, onus Dei Servum manebat. Etenim, cum anno MDCII archiepiscopalis sedes Capuana vacasset, Clemens VIII Ecclesiae illius regimen Bellarmino censuit committendum, ipsumque die XXI mensis aprilis illius anni, manu propria, Capuanum Archiepiscopum consecravit. Ob eximiam, qua fruebatur, sanctitatis famam Capuae pompa receptus, triumpho simillima, ab ostantibus et gratulantibus clero, proceribus et omnis conditionis civibus, continuo pastorale ministerium diligentissime coepit exercere. Accuratissima sacra visitatione dioecesim universam lustravit, cleri disciplinam restituit, veteres abusus eradicavit in domibus religiosis communem vitam iterum excitavit, divini cultus decori consuluit, miram denique morum conversionem, potissimum sacris concionibus, obtinuit. Nec spirituali dumtaxat, sed etiam temporali archidioecesis bono prospexit vigilantissimus Pastor: archiepiscopalem enim domum, vetustate fatiscentem, instaurandam curavit, omnesque episcopalis mensae redditus, propriae commoditatis immemor, in cathedralis templi ornatum divinique cultus splendorem impendit. Tres per annos Servus Dei Capuanam sedem moderatus est, donec, demortuis, anno MDCV, Clemente VIII et Leone XI, Paulus V, Pontifex electus, ut sapientibus illius consiliis uteretur, in Curia Bellarminum retinuit. Dimissa igitur Capuana sede Romae Dei Famulus mansit, et ibidem apostolicis Congregationibus, impenso studio, operam suam navavit, verbo et scriptis Ecclesiae iura iugiter vindicavit atque in gravissimis negotiis pertractandis luculenta doctrinae prudentiaeque exhibuit testimonia: et tamen hoc etiam tempore pueros rudesque doctrina christiana instituere solebat; cuius nempe doctrinae praeclarissimum *Compendium*, ad eorum captum aptissime accommodatum, iussu ipsius Clementis VIII Rom. Pontificis, multo ante exaraverat. Tandem, laboribus fractus, impetrata a Summo Pontifice licentia, secessit in novitiorum sui Ordinis domum ad S. Andreae in colle Quirinali, ut, omnibus solutus negotiis, se ad mortem, quam proximam praesentiebat, compararet. Et re quidem vera febris correptus discubuit atque, ingravescente morbo paucos post dies, extremis Ecclesiae Sacramentis munitus est. « Dissolvi cupiens et cum Christo esse » infirmitatis dolores patienti animo pertulit, assidua prece Iesu et Virginis

dulcissima nomina repetens. Proximae tanti viri mortis nuntius universam Urbem summo maerore affecit, et plurimi cives, sive ex optimatibus sive e popularibus, ad S. Andreae domum confluebant, ut suprema vice sanctum inviserent. Idem Pontifex Gregorius XV ad infirmi Servi Dei lectulum accessit, et suprema apostolica Sua benedictione moriturum munivit. Tandem die, quem novissimum vitae suae futurum ipse praedixerat, nempe decimoseptimo mensis septembris anni MDCXXI, quo divi Francisci Assisiensis stigmatum memoria in Ecclesia recolitur, Dei Servus placidissimo exitu mortalem hanc vitam cum immortali commutavit, anno aetatis suae septuagesimo nono. Translatum est Venerabilis Dei Famuli corpus noctu ex memorata sede tirocinii in ecclesiam Nomini Iesu dicatam, ibique, etsi in testamento humilis Dei Servus conscripsisset, funebria iusta absque ulla pompa sibi esse comparanda, nihilominus Romanus Pontifex suis ipse sumptibus eum sepeliri voluit sollemni illo apparatu, qui ad Purpuratum Principem spectat. Apertis vix templi foribus, ingens populi multitudo ad sacrum cadaver inivisendum certatim ita confluit, ut convocati milites circa tumulum impares essent turbae continendae. Post Missarum sollemnia, mitra de mortui capite avulsa et in frustula discerpta, itemque flocculi pilei cardinalitii et laciniae sacrorum paramentorum, quibus indutum erat cadaver, quasi reliquiae raptim in populum dispertitae fuerunt, donec disiectis, militari manu, impetum facientibus fidelibus et cum suprema voce sanctum conclamantibus, conditum est Dei Servi corpus in templo a Nomine Iesu, primum quidem in communi sepulcro suae Societatis sacerdotibus assignato, sed deinde, insequenti anno, in illam ipsam funebrem cryptam translatum est, ubi iam iacuerant mortales exuviae Ignatii Loiolaei, legiferi Societatis Iesu parentis. Quae autem de Servi Dei sanctimonia, cum ipse adhuc viveret, in hominum animis eximia insederat opinio, magis magisque invaluit postquam ipse ex hac mortali statione secessit, caelestibus potissimum aucta signis et miraculis, quae, ipso intercedente, patrata a Deo ferebantur. Quare continuo et in hac alma Urbe et in curiis ecclesiasticis Neapolitana, Capuana et Montis Politiani, auctoritate Ordinaria, inquisitiones inchoatae sunt super fama sanctitatis vitae eius nec non virtutum ac miraculorum, et fel. me. Urbanus VIII Pontifex Maximus Noster Praedecessor introductionis Causae Commis.

sionem manu propria signavit die XII mensis septembris anno MDCXXVI. Verum tria per saecula producta est Causa tam feliciter inita, quae, varias ob extrinsecas rationes, tamdiu siluit, donec die XVI novembris anni MDCCCXX in Congregatione Ordinaria Sacrorum Rituum super eiusdem Causae statu et super virtutibus Venerabilis Dei Famuli disceptatum de integro est; omnibusque iuridicis probationibus absolutis rec. me. Benedictus PP. XV Decessor Noster, die XXII mensis decembris eiusdem anni MDCCCXX, sollemni decreto edixit « constare de heroicis Venerabilis Servi Dei Roberti Cardinalis Bellarmini virtutibus ». Adprobatis, ineluctabili Sedis Apostolicae iudicio, heroicis Venerabilis Servi Dei virtutibus, institutum est iudicium de duobus miraculis, quae, Venerabili Bellarmino deprecante, a Deo patrata ferebantur, omnique iudicii severitate adhibita, auditaque iuratorum peritorum sententia, rebusque omnibus accurate perpensis, de duorum illorum prodigiorum veritate Nos ipsi constare decrevimus Dominica secunda post Pascha vertentis anni MDCCCXXIII. Cum igitur esset de gradu heroico virtutum ac de duobus miraculis prolatum consilium, illud supererat discutendum, nimirum ut Sacrorum Rituum Congregationis Cardinales et Consultores rogarentur an tuto procedi posse censerent ad sollemnem Venerabilis Dei Famuli Beatificationem. Hoc praestitit dilectus filius Noster Aidanus S. R. E. Diaconus Cardinalis Gasquet, Causae Relator, in generalibus Comitibus coram Nobis habitis, in Vaticanis Aedibus, die vigesima quarta proxime praeteriti mensis aprilis; omnesque tam Cardinales, quam qui intererant Patres Consultores, unanimi consensu affirmative responderunt. Nos tamen, in tanti momenti re, Nostram aperire mentem distulimus, donec a Patre luminum caelestis sapientiae auxilium impetraremus. Quod cum impensis precibus fecissemus, tandem quinto nonas maii huius anni, die scilicet sollemnibus ob Sacrosanctam Crucem Hierosolymis inventam consecrato, Eucharistico Sacro rite litato, accitis adstantibusque venerabili fratre Nostro Antonio S. R. E. Cardinali Vico, Episcopo Portuensi et S. Rufinae, Sacrorum Rituum Congregationi Praefecto, et dilecto filio Nostro Aidano S. R. E. Diacono Cardinali Gasquet, Causae Relatore, una cum dilectis filiis Angelo Mariani, Fidei Promotore generali, nec non Alexandro Verde, eiusdem S. Rituum Congregationis Secretario, sollemniter ediximus tuto

procedi posse ad sollemnem Venerabilis Dei Famuli Roberti S. R. E. Cardinalis Bellarmini Beatificationem. Quae cum ita sint, Nos, precibus etiam permoti universae religiosae familiae Clericorum Regularium Societatis Iesu, Apostolica Nostra auctoritate, praesentium vi, facultatem facimus ut Venerabilis Dei Famulus Robertus S. R. E. Cardinalis Bellarminus Beatus in posterum appelletur, eiusque corpus et reliquiae, non tamen in sollemnibus supplicationibus deferendae, publicae fidelium venerationi proponantur, atque imagines eius radiis decorentur. Insuper, eadem auctoritate Nostra, concedimus ut de illo recitetur Officium et Missa celebretur de Communi Confessorum Pontificum, iuxta rubricas Missalis et Breviarii Romani. Eiusdem vero Officii recitationem et Missae celebrationem fieri dumtaxat concedimus in hac alma Urbe eiusque districtu, nec non in archidioecesi Capuana et in dioecesi Montis Politiani atque in omnibus templis ac domibus, ubique terrarum sitis, quae pertineant ad Clericos Regulares Societatis Iesu, ab omnibus, tam saecularibus quam regularibus, qui Horas canonicas recitare teneantur, et quod ad Missas attinet a sacerdotibus ad templa in quibus Beati eiusdem festum agitur confluentibus. Denique largimur ut sollemnia Beatificationis ipsius Servi Dei peragantur cum Officio et Missa duplicis maioris ritus; idque fieri concedimus in praefatis Urbe, dioecesibus, et templis sive sacellis, quae nominavimus, die per Ordinarios designando, intra annum postquam eadem sollemnia in patriarchali Basilica Vaticana fuerint celebrata.

Non obstantibus Constitutionibus et ordinationibus Apostolicis, nec non decretis de non cultu editis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Volumus autem ut praesentium Litterarum transumptis, etiam impressis, dummodo manu Secretarii Sacrorum Rituum Congregationis subscripta et Cardinalis Praefecti sigillo munita sint, in disceptationibus etiam iudicialibus, eadem prorsus fides adhibeatur, quae Nostrae voluntatis significationi his ostensis Litteris, haberetur.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die XIII maii anno MCMXXIII, Pontificatus Nostri secundo.

P. CARD. GASPARRI, *a Secretis Status.*

8.

14 maii 1923.

Conceditur ut corpus B. Roberti Bellarmini ex templo SS. Nominis in S. Ignatii aedem transferatur idque publico et sollemni ritu processionali, si fieri potest. — S. Rit. C.

ROMANA SEU SOCIETATIS IESU.

Causa beatificationis Roberti Cardinalis Bellarmino feliciter absoluta, per Litteras Apostolicas in forma Brevis, idem pius et doctus vir inter beatos caelites relatus est, caeremoniis beatificationis in Patriarchali Basilica Vaticana die 13 maii 1923, sollemni ritu celebratis. Nunc autem Rev.mus P. Wlodimirus Ledóchowski, Praepositus generalis Societatis Iesu, Sanctissimo Domino Nostro Pio Papae XI, quae de sacro corpore Beati Roberti apte collocando et fidelium venerationi exponendo placita et opportuna videntur, sequentibus verbis humiliter exposuit; nimirum: «Iacent exuviae illae honorabiles in templo urbano SS.mi Nominis Iesu, die 26 mensis aprilis proxime elapsi, rite recognitae de Apostolica auctoritate. Sed quum Cardinalis Bellarmino in Collegio Romano alumnus primum, dein magister laudatissimus, rerum spiritualium praefectus, et tandem Rector, maximam vitae suae partem degerit, eiusdem Collegii Romani seu Universitatis Gregorianaе lumen et ornamentum iure semper habitus; ipsa Universitas Gregoriana una cum Oratore vehementer exoptat, ut sibi corpus sui Roberti Bellarmino restituatur, congruisque cultus et pietatis honoribus augeatur. Haec fervida et communia vota supplicesque preces idem Sanctissimo Domino Nostro humillimus Orator demisse porrigit, ut sacrae illae Reliquiae, Apostolica auctoritate interveniente, e templo SS.mi Nominis Iesu, ad templum S. Ignatii Collegio Romano adiunctum, transferri valeant atque in eo collocari sub altari sacelli Sanctis Francisco Xaverio et Francisco Borgia dicati, e regione sacelli S. Ioseph. Quo etiam, quantum nunc possibile est, Cardinalis Bellarmino desiderio fiet satis: exoptaverat enim, ut in eius testamento legitur, sepeliri prope Sanctum suum pietatis alumnus Aloisium Gonzaga, licet, qua erat erga Superiores submissione, facultatem fecerit iisdem Superioribus alium quemcumque locum eligendi ad

ipsius corpus sepeliendum. Orator igitur a Sanctissimo Domino Nostro suppliciter implorat, ut sibi liceat hanc Cardinalis Roberti Bellarmino piam voluntatem fidelius exsequi et simul Universitati Gregorianaë, quam Beatissimus Pater paterno prorsus prosequitur amore, novum addere decus et validissimum conciliare novensilis Beati patrocinium ». Sanctitas porro Sua hisce votis et precibus, ab infrascripto Cardinali Sacrae Rituum Congregationi Praefecto relatis, perlibenter annuere dignata est; simulque indulsit, ut expetita et concessa translatio sacri corporis Beati Roberti Bellarmino Ep. et Conf. e templo urbano SS.mi Nominis Iesu ad templum S. Ignatii Conf. et Societatis Iesu Fundatoris, publico et sollemni ritu, si fieri potest, processionali peragatur; servatis de cetero servandis, potissimum iis quae ab Apostolica Sede circa cultum sacrum Beatorum caelitus praescripta sunt. Contrariis non obstantibus quibuscumque. Die 14 maii 1923.

A. Card. VICO, Ep. Portuen. *Praef.*

ALEXANDER VERDE, S. R. C. Secr.

9.

29 maii 1923.

Summus Pontifex epistola qua Archiepiscopi Capuani ceterorumque Campaniae Archiepiscoporum et Episcoporum litteris communibus, ex annuo conventu datis, respondet, B. Robertum Bellarminum commemorat et ad eius imitationem excitat. — Ep. S. Pont. (1).

.....Iure autem optimo exsultatis laetitia, quod Venerabili Roberto Bellarmino beatorum caelitus honores decrevimus; is enim, etsi Societatem Iesu, Sacrum Purpuratorum Patrum Conlegium, demum Ecclesiam catholicam sanctitatis doctrinaeque splendore inlustravit, tamen vester est et dici potest, cum Capuanam archidioecesim plures annos sapienter studiosissimeque sit moderatus et mirifica omnium virtutum, caritatis potissimum, ibidem exempla reliquerit. Quem si quidem vobis et fidelibus vestris ad imitandum laeto exitu proposueritis, iam Campana regio, quae est uber-

(1) *Acta Ap. Sedis*, vol. XV (1923), 347-348.

tate frugum fructuumque notissima, christianarum virtutum altrix habebitur multo feracior.....

Datum Romae apud Sanctum Petrum, die XXIX mensis maii, anno MDCCCXXIII, Pontificatus Nostri secundo.

PIUS PP. XI

10.

13 novembris 1923.

Missa de B. Roberto Card. Bellarmino. — S. Rit. C.

DIE 13 MAII

B. ROBERTI CARD. BELLARMINO S. I.

EPISCOPI ET CONFESSORIS

Duplex

INTROITUS

Ps. 72, 28

Mihi autem adhaerere Deo bonum est, ponere in Domino Deo spem meam: ut annuntiem omnes praedicationes tuas (*T. P. Alleluia, alleluia*). *Ps. ibid.*, 1: Quam bonus Israël, Deus, his qui recto sunt corde! † Gloria Patri.

ORATIO

Deus, qui ad catholicam fidem tuendam et ad Apostolicae Sedis iura propugnanda, beatum Robertum, Confessorem tuum atque Pontificem, mirabili sapientia et virtute decorasti: eius meritis et intercessione concede, ut nos in veritatis cognitione crescamus et errantium corda ad Ecclesiae tuae redeant unitatem. Per Dominum.

LECTIO LIBRI SAPIENTIAE

Sap. 7, 7-14

Optavi et datus est mihi sensus: et invocavi, et venit in me spiritus sapientiae: et praeposui illam regnis et sedibus, et divitias nihil esse duxi in comparatione illius. Nec comparavi illi lapidem pretiosum: quoniam omne aurum, in comparatione illius, arena est exigua, et tamquam lutum aestimabitur argentum. Super salu-

tem et speciem dilexi illam, et proposui pro luce habere illam: quoniam inextinguibile est lumen illius. Venerunt autem mihi omnia bona pariter cum illa, et innumerabilis honestas per manus illius, et laetatus sum in omnibus: quoniam antecedebat me ista sapientia, et ignorabam quoniam horum omnium mater est. Quam sine fictione didici, et sine invidia communico, et honestatem illius non abscondo. Infinitus enim thesaurus est hominibus: quo qui usi sunt, participes facti sunt amicitiae Dei, propter disciplinae dona commendati.

T. P. Alleluia, alleluia. Dan. 12, 3: Qui ad iustitiam erudiunt multos, fulgebunt quasi stellae in perpetuas aeternitates. Alleluia. Ps. 109, 4: Tu es sacerdos in aeternum secundum ordinem Melchisedech. Alleluia.

Si alicubi hoc Festum celebretur extra Tempus Paschale, dicatur:

Graduale Eccli. 44, 16: Ecce sacerdos magnus, qui in diebus suis placuit Deo et inventus est iustus. Ÿ Ibid., 20: Non est inventus similis illi qui conservaret legem Excelsi.

Alleluia, alleluia. Dan. 12, 3: Qui ad iustitiam erudiunt multos, fulgebunt quasi stellae in perpetuas aeternitates. Alleluia.

✠ SEQUENTIA SANCTI EVANGELII SECUNDUM LUCAM.

Luc. 11, 33-36.

In illo tempore dixit Iesus discipulis suis: Nemo lucernam accendit, et in abscondito ponit, neque sub modio: sed super candelabrum, ut qui ingrediuntur, lumen videant. Lucerna corporis tui est oculus tuus. Si oculus tuus fuerit simplex, totum corpus tuum lucidum erit: si autem nequam fuerit, etiam corpus tuum tenebrosum erit. Vide ergo ne lumen, quod in te est, tenebrae sint. Si ergo corpus tuum totum lucidum fuerit, non habens aliquam partem tenebrarum, erit lucidum totum, et sicut lucerna fulgoris illuminabit te.

Offertorium Ps. 50, 15 et 17: Docebo iniquos vias tuas et impii ad te convertentur. Domine, labia mea aperies: et os meum annuntiabit laudem tuam (T. P. Alleluia).

SECRETA

Quas offerimus Hostias, Domine, in odorem suavitatis admittere digneris: et fac nos, beati Roberti exemplis inhærentes, iugiter in tuo servitio fidelitatis holocaustum immolare. Per Dominum.

Communio Ps. 54, 7-8: Quis dabit mihi pennas sicut columbae et volabo et requiescam? Ecce elongavi fugiens et mansi in solitudine (*T. P. Alleluia*).

POSTCOMMUNIO

Sacramenta, quæ sumpsimus, Domine, illum in nobis foveant tuae caritatis ardorem: quo mirabiliter incensus beatus Robertus, Confessor et Pontifex tuus, in simplicitate cordis semper ambulavit. Per Dominum.

Concordat cum originali rite approbato. In fidem, etc.

E Secretaria S. R. Congregationis, die 13 novembris 1923.

L. ✠ S.

ALEXANDER VERDE, *Secr.*

11.

2 maii 1923.

Damnantur opera quaedam M. Mir et I. de Récalde. — Supr. S. C. S. Off. (1).

DECRETUM

Feria IV, die 2 maii 1923

In generali consessu Supremae Sacrae Congregationis S. Officii E.mi ac R.mi Domini Cardinales fidei et moribus tutandis praepositi praehabito RR. DD. Consultorum voto, proscripserunt, damnaverunt atque in Indicem librorum prohibitorum inserenda mandaverunt opera:

I. *Historia interna documentada de la Compañía de Jesús*, por Don MIGUEL MIR, Pbro, de la Real Academia Española. Tomo I y II.

II. *Histoire intérieure de la Compagnie de Jésus d'après les documents, adaptée par I. DE RÉCALDE du récent ouvrage espagnol de Don Miguel Mir: I, Les principes*. Paris, Librairie Moderne, 2, Rue de l'Echaudé Saint-Germain, 1922.

Et insequenti feria V, die 3 eiusdem mensis et anni Sanctissimus D. N. D. Pius divina Providentia Papa XI, in solita audientia

(1) *Acta Ap. Sedis*, vol. XV (1923), 287.

R. P. D. Assessori S. Officii impertita, relata sibi E. morum Patrum resolutionem approbavit, confirmavit et publicandam iussit.
Datum Romae, ex aedibus S. Officii, die 4 maii 1923.

ALOISIUS CASTELLANO,
Supremae S. C. S. Officii Notarius.

DOCUMENTA QUAEDAM PERTINENTIA
AD APOSTOLATUM ORATIONIS

12.

20 maii - 24 iulii 1923.

Varia privilegia Moderatoribus Nuntiorum, Moderatoribus dioecesanis ceterisque Moderatoribus obtinentur.

FR. BERNARDINUS KLUMPER

TOTIUS ORDINIS FRATUM MINORUM MINISTER GENERALIS
ET HUMILIS IN DOMINO SERVUS.

Auctoritate apostolica nobis concessa utentes communicamus sacerdotibus, qui in pia associatione, quae dicitur *Apostolatus Orationis*, legitime nominati funguntur vel fungentur officio directoris dioecesani aut localis, facultatem, qua, durante munere, valeant benedicere Cruces cum imaginibus Domini Nostri Iesu Christi Crucifixi prominentibus, atque ex aurichalco (vulgo *ottone*), vel ex alia quacumque materia non fragili confectis, eisdemque applicandi omnes Sacrae Viae Crucis Indulgentias, lucrandas ab infirmis, navigantibus, carceribus detentis; in partibus infidelium morantibus, aliisque a visitandis eiusdem Viae Crucis Stationibus legitime impeditis: dummodo recitent (iuxta Decr. « *Urbis et Orbis* » die 16 septembris 1859 editum), corde saltem contrito ac devoto, *viginti Pater, Ave et Gloria*: unum nempe pro qualibet Statione, quinque in Sacrorum D. N. Iesu Christi Vulnerum memoriam, ac unum iuxta mentem Summi Pontificis.

Iis, vero, qui gravi morbo ita afficiuntur, ut recitandis *viginti Pater, Ave et Gloria* omnino impares sint, ex benigna concessione Nobis facta a Sancta Sede, indulgemus ut eorum loco recitent semel

Actum contritionis, et invocationem: « *Te ergo, quaesumus, tuis famulis subveni, quos pretioso Sanguine redemisti;* » ac, mente saltem, sequantur recitationem ab alio adstante factam *trium Pater, Ave et Gloria.*

Huiusmodi facultate dicti sacerdotes uti poterunt tantum extra Urbem.

Datum Romae, in Collegio S. Antonii, die 20 maii 1923.

BERNARDINUS KLUMPER O. F. M., *Min. Glis.*

BEATISSIME PATER:

Moderator Generalis pie Unionis l'*Apostolat de la Prière* vulgo nuncupatae, ad pedes Sanctitatis Vestrae provolutus, humiliter petit pro Moderatoribus *des Messagers du Cœur de Jésus*, pro Moderatoribus dioecesanis ceterisque Moderatoribus praedictae pie Unionis indultum personale altaris privilegiati. Et Deus, etc.

Die 4 iunii 1823.

Sacra Poenitentiaria Apostolica benigne concessit Sacerdotibus, de quibus in precibus, indultum personale altaris privilegiati tribus diebus in qualibet hebdomada, dummodo tamen ipsi simile indultum pro alia die non obtinuerint. Praesenti ad septennium valituro. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

S. LUZIO, *S. P. Reg.*

S. DE ANGELIS, *S. P. Off.*

BEATISSIME PATER:

Moderator Generalis pie Unionis l'*Apostolat de la Prière* vulgo nuncupatae, ad pedes Sanctitatis Vestrae provolutus, humiliter petit pro Moderatoribus *des Messagers du Cœur de Jésus*, pro Moderatoribus dioecesanis ceterisque Moderatoribus praedictae pie Unionis facultatem benedicendi Crucifixos eisque applicandi Indulgentiam plenariam, a quocumque ex fidelibus in mortis articulo constitutis lucranda. Et Deus, etc.

Die 4 iunii 1923.

Sacra Poenitentiaria Apostolica potestatem facit Sacerdotibus, de quibus in precibus, dummodo ad excipiendas sacramentales

Confessiones sint approbati, benedicendi unico Crucis signo, de consensu Ordinarii loci, in quo haec facultas exercetur, Crucifixos, ex metallo aliave solida materia confectos eisque adnectendi plenariam indulgentiam a quocumque christifideli lucranda, qui, in mortis articulo constitutus, aliquem ex huiusmodi Crucifixis, etiamsi ad eum non pertineat, osculatus fuerit vel quomodocumque tetigerit, dummodo confessus ac sacra Synaxi refectus, vel, si id facere nequiverit, saltem contritus, SS.mum Iesu nomen ore, si potuerit, sin minus corde, devote invocaverit et mortem, tamquam peccati stipendium, de manu Domini patienter susceperit. Praesenti ad septennium valituro. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

S. LUZIO, *S. P. Reg.*

S. DE ANGELIS, *S. P. Off.*

BEATISSIME PATER:

Moderator Generalis piaie Unionis l'*Apostolat de la Prière* vulgo nuncupatae, ad pedes Sanctitatis Vestrae provolutus, humiliter petit pro Moderatoribus *des Messagers du Cœur de Jésus*, pro Moderatoribus dioecesanis ceterisque Moderatoribus praedictae piaie Unionis facultatem benedicendi Coronas eisque applicandi Indulgentias, quae a PP. Crucigeris denominantur. Et Deus, etc.

Die 4 iunii 1923.

Sacra Poenitentiaria Apostolica potestatem facit Sacerdotibus de quibus in precibus, benedicendi, unico Crucis signo, de consensu Ordinarii loci, in quo haec facultas exercetur, Coronas, eisque adnectendi Indulgentiam quingentorum dierum, toties, a christifidelibus lucranda, quoties, aliquam ex eisdem Coronis manu gerentes, Orationem Dominicam vel Angelicam Salutationem devote recitaverint, dummodo tamen Coronae ita benedicendae iuxta typum Coronarum sacratissimi Rosarii beatae Mariae Virginis confectae sint. Praesenti ad septennium valituro. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

S. LUZIO, *S. P. Reg.*

S. DE ANGELIS, *S. P. Off.*

BEATISSIME PATER:

Moderator Generalis pia Unionis l'*Apostolat de la Prière* vulgo nuncupatae, ad pedes Sanctitatis Vestrae provolutus, humiliter petit pro Moderatoribus *des Messagers du Cœur de Jésus*, pro Moderatoribus dioecesanis ceterisque Moderatoribus praedictae pia Unionis facultatem benedicendi obiecta pietatis eisque applicandi Indulgentias Apostolicas, necnon Coronis, eas quae a sancta Birgitta nuncupantur. Et Deus, etc.

Die 4 iunii 1923.

Sacra Poenitentiaria Apostolica potestatem facit Sacerdotibus, de quibus in precibus, dummodo ad excipiendas sacramentales Confessiones sint approbati, privatim quandocumque, publice vero tempore tantummodo Adventus, Quadragesimae, spiritualium Exercitiorum ac sanctarum Missionum, quo sacras Conciones habebunt, benedicendi, unico Crucis signo, extra Urbem ac de consensu Ordinarii loci, in quo haec facultas exercetur, Coronas, Rosaria, Cruces, Crucifixos, parvas Statuas ac SS. Numismata cum applicatione Indulgentiarum, quae in Actorum Apostolicae Sedis commentario officiali, sub die 17 februarii, descriptae habentur; necnon similiter adnectendi Coronis precatoriis Indulgentias a sancta Birgitta nuncupatas. Praesenti ad septennium valituro. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

S. LUZIO, *S. P. Reg.*

S. DE ANGELIS, *S. P. Off.*

13.

24 iulii 1923.

Oratio pro conversione Mahometanorum indulgentiis ditatur. —

S. Poenit. Ap.: Off. de Ind. 1087-23 (1).

ORATIO PRO CONVERSIONE MAHOMETANORUM.

O Iesu, vere Deus et vere homo, Redemptor totius mundi, Te per Immaculatum Cor Mariae supplices exoramus, ut in gentes illas quae sub mahometismi iugo tot saecula vivunt, misericordes

(1) Cum Apostolatus Orationis mense novembri a. 1923 intentionem statuisset « Mahometanorum populorum conversio », Pater Noster hanc orationem conficiendam et indulgentiis ditandam curavit.

oculos convertas. O ignosce illis quidquid in opprobrium Tui Sanctissimi Nominis nominisque christiani contra populum electum commiserunt. Lucis tuae radiis tenebras quibus involvuntur dissipa et per lavacrum regenerationis aperi eis thesauros Cordis tui, ut in confessione verae fidei Te aeternum Verbum pro nostra salute caro factum adorent et glorificent una cum Patre et Spiritu Sancto. Amen.

Die 24 iulii 1923.

Sacra Poenitentiaria Apostolica omnibus Christifidelibus benigne concessit sequentes indulgentias: 1. Partialem trecentorum dierum semel in die lucranda, si supprarelatam orationem corde saltem contrito ac devote recitaverint. 2. Plenariam, suetis sub conditionibus semel in mense acquirenda, si per integrum mensem eandem recitationem persolverint. Praesenti in perpetuum valituro absque ulla Brevis expeditione. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

IO. BAPT. MENGhini, *Subst.*

S. LUZIO, *S. P. Reg.*

14.

9 novembris 1923.

R. D. Iosephus Bardi Foedus « Pro Clero » Apostolatu Oracionis tradit: Pater Noster consentit et Summus Pontifex hanc rem probat.

AD P. PASCHALEM ALOISI MASELLA

MODERATOREM APOSTOLATUS ORATIONIS.

Transmitto ad Ram Vam pulchram epistolam, quam Moderator Foederis « Pro Clero » nuper ad me misit, et simul autographas litteras Summi Pontificis opus illud eiusque cum Apostolatu Oracionis coniunctionem dilaudentis, rogans ut, ex desiderio etiam ipsius R. D. Iosephi Bardi, utrumque documentum et in ephemeride « Nuntio SS. Cordis » exscribendum vulgandumque curet, et in tabulario Apostolatus Oracionis asservare velit. Ego ad R. D. Iosephum Bardi rescripsi gratias acturus eique spopondi socios Apo-

stolatus oraturos esse SS. Cor Iesu pro antiquis moderatoribus fautoribusque Foederis « Pro Clero », quos igitur R. V. lectoribus commendatos velit.

Commendo me ss. SS.

Romae, die 9 novembris 1923.

Rae Vae

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

AD R. P. WŁODIMIRUM LEDÓCHOWSKI

PRAEPOSITUM GENERALEM SOCIETATIS IESU.

R^{mo} PADRE:

Mi è sommamente grato di potere consegnare alla Compagnia di Gesù la Santa Lega « Pro Clero » impreziosita dall'Augusta approvazione del S. Padre, il quale *ben di cuore* ha benedetto alla Santa Lega proprio nell'atto in cui si è schierata *sotto i vessilli gloriosi dell'Apostolato della Preghiera*.

Nel manifestare tutta la mia più viva riconoscenza alla Sovrana Bontà del S. Padre, non posso fare a meno di rivolgere un ringraziamento anche a tutti coloro che con la preghiera e con l'azione contribuirono al rapido diffondersi della « Pro Clero » in questi anni, nei quali io ne fui il Direttore; agli Ecc^{mi} Vescovi e Cardinali che ci furono larghi di conforto e di approvazioni, ed accolsero l'opera nelle loro diocesi; fra questi vada in modo speciale il mio riverente saluto alla cara memoria di Mons. Sabatino Giani, sotto la cui protezione benefica la « Pro Clero » moveva i primi passi, ed a quella dell'Em^{mo} Card. Ferrari, che alla Santa Lega ampiamente benediva dal letto dei suoi dolori.

Nè posso dimenticare dinanzi a Dio chi alla « Pro Clero » consacrò le migliori energie della mente e del cuore, e ne curò l'organizzazione e diffusione in Italia ed all'Estero non risparmiando danaro nè salute nell'ingente lavoro: tutta la ricompensa che ora mi si domanda è una preghiera ed un oblio: il ricordo dinanzi al Signore, la dimenticanza completa davanti al mondo. E questo si abbia la persona, al cui nome fa velo l'umiltà, non soltanto da me, ma da tutte le zelatrici della S. Lega « Pro Clero ». L'aiutino cioè, a rea-

lizzare il voto costante della sua vita che procureranno sia pure il loro, e che si riassume in questa invocazione: *Cor Iesu, caritatis victima, fac nos Tecum, pro Sacerdotibus tuis, hostiam viventem, sanctam, Deo placentem!*

Nel rinnovare a Lei, R^{mo} Padre, il mio fervido grazie per tutto quello che ha fatto nei riguardi dell'unione della « Pro Clero » all'A. d. P., mi è gradito confermarmi

della S. V. Illma e R^{ma}

dev^{mo}

Can. GIUSEPPE BARDI.

Livorno, 25 ottobre 1923.

Alla Santa Lega « Pro Clero » nell'atto che si schiera, forte del bene finora compiuto, e ricca di liete promesse per l'avvenire, sotto i vessilli gloriosi dell'Apostolato della Preghiera, ben di cuore impartiamo la Benedizione Apostolica.

PIUS PP. XI.

15.

28 iulii 1923.

Summus Pontifex gratias agit pro obolo S. Petri a Societate et periodici « La Civiltà Cattolica » lectoribus oblato.

AD. R. P. WLODIMIRUM LEDÓCHOWSKI

PRAEPOSITUM GENERALEM SOCIETATIS IESU.

R^{mo} PADRE:

Mi reco a gradita premura di significare alla P. V. R^{ma} che il Santo Padre ha accolto col più vivo compiacimento la cospicua somma di L. 50.000 che rappresenta l'offerta di codesta Venerabile Congregazione Religiosa, e la somma di L. 29.681,35 che è il ricavato della seconda lista « Pro Obolo di San Pietro » raccolto dalla benemerita rivista *La Civiltà Cattolica*.

È di grande conforto per Sua Santità il vedere che quanto più aumentano le strettezze della Santa Sede e le opere di religione e di beneficenza, che debbono essere dalla medesima sostenute e incoraggiate, tanto più si accresce la caritatevole pietà dei Suoi

figli desiderosi di offrire al Vicario di Gesù Cristo l'omaggio delle loro ricchezze o il frutto dei loro sacrifici.

E fra coloro che cercano di coadiuvare la Santa Sede nell'opera assidua di carità e di assistenza universale, che essa deve svolgere per tutto il mondo, l'Augusto Pontefice è lieto di vedere fra i primi gli zelanti figli di S. Ignazio e quanti fanno capo alle loro iniziative ed alle loro istituzioni.

Perciò Sua Santità, mentre esprime per mio mezzo alla P. V., al Rev. Padre Enrico Rosa, Direttore della *Civiltà Cattolica*, ed ai singoli oblatori i sentimenti del Suo grato animo, e della Sua particolare benevolenza, imparte a tutti di gran cuore l'Apostolica Benedizione, pegno dei più eletti favori del Cielo.

Mi valgo intanto ben volentieri della presente occasione per raffermarmi con sensi di distinta stima

della P. V. R^{ma}

aff^{mo} nel Signore
P. Card. GASPARRI.

Dal Vaticano, 28 luglio 1923.

16.

28 septembris 1923.

Summus Pontifex Societati gratias agit ob stipem sibi pro Russiae famelicis denuo oblatam. — Secr. Stat.

AD R. P. WLODIMIRUM LEDÓCHOWSKI
PRAEPOSITUM GENERALEM SOCIETATIS IESU.

R^{mo} PADRE:

Col fervore onde sempre fa sue le grandi cause della Verità e del Bene la Compagnia di Gesù ha voluto ancora una volta, dando esempio di inesauribile carità e di zelo senza confini, rispondere al pietoso appello del Santo Padre per la infelice Russia affamata. Ne è prova la vistosa raccolta di L. 250.000 che la P. V. R^{ma} ha testè umiliato a questo scopo ai piedi dell'Augusto Pontefice, con una eloquenza di fatti pari alla modestia della parola.

Questa nuova splendida partecipazione dei figli di S. Ignazio alla pietosa iniziativa pontificia, mentre rappresenta per tanti infelici e derelitti la salvezza insperata, serve altresì egregiamente

ad accrescere alla iniziativa stessa il dovuto splendore e a meglio additarla alla simpatia degli uni, alla generosa larghezza degli altri. E tanto più gradito riesce alla Santità Sua questo atto generoso, quanto più noti sono al Suo augusto cuore il profondo senso di attaccamento filiale alla Sua persona e l'alta coscienza della carità di Gesù Cristo che hanno presieduto e han portato nuovamente a sì alto segno la misericordiosa raccolta.

Pertanto l'Augusto Pontefice affida alla P. V. la cura di interpretare il suo grato animo presso i numerosi centri della Compagnia, i quali con sì premuroso slancio risposero all'appello; e mentre forma per ciascuno di essi e anzi tutto per la P. V. i più fervidi voti di spirituale prosperità, imparte di cuore a Lei, agli oblatori e a tutti i membri della Compagnia di Gesù l'Apostolica Benedizione.

Con i sensi della più distinta e sincera stima ho il piacere di ripetermi

di V. P. R^{ma}

Dal Vaticano, 28 settembre 1923

aff^{mo} nel Signore
P. Card. GASPARRI.

II. — PRO PROVINCIIS, DOMIBUS, SODALIBUS

17.

12 aprilis 1923.

Nostris qui ante quinquaginta annos in Dania laborare coeperunt, Summus Pontifex gratulatur. — Secr. Stat.

AD P. BERNARDUM BLEY

PRAEPOSITUM PROVINCIAE GERMANIAE INF.

Quoniam propediem annus explebitur quinquagesimus ex quo primum Iesuitae Patres ex Missione Danica in urbe Aarhus sacrum fecerunt, libenti sane animo Beatissimus Pater in partem venit laetitiae eiusdem Missionis ingentesque Deo grates persolvit, quod laetissimi salutis fructus hoc temporis spatio feliciter ibidem percepti sunt. Etenim probe novit augustus Pontifex, qua sollertia studioque in ea vinea adlaborarint tum Patres ex ista tua Provincia tum Sorores a Sancto Ioseph et ab Assumptione B. M. V.; quibus omnibus valde gratulatus, non minorem laudem tribuit iis catholicis qui missionalium sollertiae tam sedulo responderunt. Sumant igitur animos ex hac recordatione ii omnes qui in Dania romanam fidem provehunt ac profitentur, in cultu persistentes augusti Cordis Iesu et magnae Dei Matris, a quibus tantum expectari licet ut ex omnibus populis quantocius « fiat unum ovile et unus Pastor ».

Ad augendam vero communem pietatem, Summus Pontifex Superioribus cuiusque missionalis stationis facultatem dat impertiendi semel adstantibus Papalem Benedictionem cum plenaria admissorum venia, usitatis videlicet conditionibus lucranda.

Ac caelestium auspicem munerum itemque praecipuae benevolentiae testem, tibi, missionalibus Daniae Patribus eorumque fidelibus Apostolicam Benedictionem effuso animo largitur.

Ego autem libenter occasione utor sensus existimationis maximae erga te meae profitendi, quibus sum et permanere gaudeo

Tibi

Ex Aedibus Vaticanis, die 12 aprilis 1923.

addictissimus
P. Card. GASPARRI.

18.

4 maii 1923.

Dioecesis Osakensis in Iaponia dismembratur atque inde efformatur novus Vicariatus Apostolicus de Hiroshima. — Litt. Ap. (1).

PIUS PP. XI

Ad futuram rei memoriam. — Cum ex apostolico munere, quo fungimur, Ecclesiarum omnium cura Nobis commissa fuerit, felici illarum statui ac prospero regimini pro re ac tempore consulere studemus. Iamvero, cum venerabilis frater Ioannes Baptista Castanier, Episcopus Osakensis in Iaponia, proposuerit Nobis ut ob nimiam amplitudinem in duas partes divideretur suae iurisdictionis territorium novaque proinde missio erigeretur, Nos, collatis consiliis cum VV. FF. NN. S. R. E. Cardinalibus negotiis Propagandae Fidei praepositis, omnibusque rei momentis diligenter perpensis, enunciati Praesulis votis benigne annuendum existimavimus. Quare, motu proprio atque ex certa scientia et matura deliberatione Nostris, deque apostolicae Nostrae potestatis plenitudine, praesentium tenore, a dioecesi de Osaka seiungimus sive dismembramus territorium complectens quinque praefecturas de *Yamaghuchi*, *Shimane*, *Hiroshima*, *Okayama* et *Tottori*, atque inde distinctum vicariatum apostolicum, ab urbe *Hiroshima* appellandum et Societatis Iesu curis concedendum, erigimus.

Haec statuimus, decernentes praesentes Litteras firmas, validas atque efficaces semper extare ac permanere, suosque plenos atque integros effectus sortiri et obtinere, illisque, ad quos spectant sive spectare poterunt, nunc et in posterum amplissime suffragari; sicque rite iudicandum esse ac definiendum, irritumque ex nunc atque inane fieri, si quidquam secus, super his, a quovis, auctoritate qualibet, scienter vel ignoranter attentari contigerit. Non obstantibus contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die IV maii, anno MDCCCXXIII, Pontificatus Nostri secundo.

P. Card. GASPARRI, a Secretis Status.

19.

4 maii 1923.

Suppressi Vicariatus Apostolici de Marshall territorio et nomine augetur Vicariatus Apostolicus Insularum Marianarum et Carolinarum. — Litt. Ap. (2).

PIUS PP. XI

Ad futuram rei memoriam. — Ex hac sublimi Principis Apostolorum cathedra, quam divinitus obtinemus, tamquam e procerissima specula, in omnes christiani orbis partes oculos mentis Nostrae convertimus, ut continuo decernamus, quae religioni provehendae reique sacrae procurationi melius gerendae conducant.

(1) *Acta Ap. Sedis*, XV (1923), 335-336.

(2) *Acta Ap. Sedis*, XV (1923), 336-337.

Iamvero, cum Marianarum et Carolinarum insularum apostolici vicariatus, nuper curis Patrum Societatis Iesu concrediti, limites, ob peculiare easque graves rationes mox ex novissimis politicis mutationibus ortas, reformare opportunum visum sit consilium, Nos, omnibus rei momentis attento et sedulo studio perpensis cum VV. FF. NN. S. R. E. Cardinalibus negotiis Propagandae Fidei praepositis, rebusque et circumstantiis omnibus ad dictam mutationem pertinentibus diligenti examini subiectis, denique ea quae sequuntur statuenda existimavimus. Nimirum, motu proprio atque ex certa scientia et matura deliberatione Nostris, deque apostolicae Nostrae potestatis plenitudine, praesentium tenore vicariatum apostolicum insularum Marshall nuncupatum et hucusque Missionariis vulgo de Sacro Corde Iesu concreditum, exinde esse desinere edicimus; de insulis vero quibus supradictus vicariatus, sic per praesentes suppressus, efformabatur, *Nauru* insulam vicariatus apostolico de Gilbert adnectimus; ceteras vero insulas omnes volumus et mandamus partem fieri vicariatus insularum Marianarum et Carolinarum, qui exinde vocabitur vicariatus apostolicus Insularum Marianarum, Carolinarum et Marshall.

Porro haec praecipimus, decernentes praesentes Litteras firmas, validas atque efficaces semper exstare ac permanere, suosque plenos atque integros effectus sortiri et obtinere, illisque ad quos spectant sive spectare poterunt, nunc et in posterum amplissime suffragari; sicque rite iudicandum esse ac definiendum, irritumque ex nunc atque inane fieri, si quidquam secus, super his, a quovis, auctoritate qualibet, scienter vel ignoranter attentari contigerit. Non obstantibus contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die IV maii, anno MDCCCXXIII, Pontificatus Nostri secundo.

P. Card. GASPARRI, a Secretis Status.

20.

16 maii 1923.

Summus Pontifex Domui Venlo (Prov. Neerl.), in qua mox millesimus virorum coetus Exercitiis Ignatianis excoletur, uberrimos fructus collectos gratulatur. — Secr. Stat.

AD P. MODERATOREM DOMUS EXERCITIORUM

« MANRESA » IN VENLO.

REVERENDISIME PATER:

Summus Pontifex Pius XI cum audisset in ista Exercitiorum domo, ineunte proximo mense iulio, iam millesimum, brevi quidem annorum spatio, conventum virorum ignatiana ascensi excultum iri, laetitia affectus est maxima.

Quare, dum Ipse vehementer gaudet de ingenti fructu, quem efficaci hac exercitatione amplius sexaginta millia virorum collegisse pro certo habet, Patribus Societatis Iesu magnopere gratulatur quod feliciter in tam fertili campo

adlaborarint; ac bene ominatur ut perutile opus etiam atque etiam augeatur ad maiorem Dei gloriam et humanae societatis emolumentum.

Tamquam vero singularis Suae benevolentiae pignus, Beatissimus Pater Apostolicam Benedictionem Patribus Exercitia moderantibus, largitoribus salubre institutum foventibus, iisque omnibus, qui istuc potioris vitae studio secesserunt vel secedent, effuso animo impertit.

Haec tibi renuntians, occasione utor sensus existimationis maximae erga te meae profitendi, quibus sum et permanere gaudeo

Tibi

Ex Aedibus Vaticanis, die 16 maii 1923.

addictissimus

P. Card. GASPARRI.

21.

20 maii 1923.

Commendantur nonnulla ad missionariorum operam uberiores efficiendam salutarium fructuum. — S. Cong. de Prop. Fide (1).

AD SUPERIORES MISSIONUM

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

Ut S. Congregationi de Propaganda Fide obtemperem, mitto ad Ram Vam exemplum communis epistolae ex italico in latinum sermonem versae, quam illa ad Generales Praepositos die 20 superioris mensis maii dedit. Quae ibi non solum ad nuntiandum Christi evangelium, verum etiam ad Ecclesiam in Missionibus solide stabiliendam commendantur, ea summopere cordi. sint Rae Vae Quare ipsam rogo ut, coacto Consultorum suorum et (si videbitur) aliorum Patrum gravium consilio, perpendat quid adhuc factum sit, quod desideriis S. Congregationis respondeat; quid etiam quave ratione faciendum supersit, ut quae a S. Congregatione praescribuntur, fideli executioni mandentur. Deinde me de omnibus certiores reddere ne gravetur.

Commendo me ss. SS.

Romae, die 16 iunii 1923.

Rae Vae

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

(1) Cf. *Acta Ap. Sedis*, XV (1923), 369-372.

AD SUPERIORES ORDINUM ET CONGREGATIONUM
RELIGIOSARUM, QUAE SACRIS MISSIONIBUS PRO-
VEHENDIS SE DEVOVENT.

REVERENDISSIME DOMINE:

Progressus qui, Deo iuvante in Missionibus Catholicis haberi coeptus est, pium affert solatium omnibus, quibus cordi est sanctae nostrae Religionis triumphus et qui vehementer optant, ut Iesu Christi regnum amplificetur.

Hoc incrementum procul dubio tribui debet, magnam partem, actuosae sollertiae quam, praesertim postremis hisce annis, ostenderunt tam Ordines et Congregationes religiosae, quae maiorum suorum gloriae memores desiderium in suis sodalibus excitarunt sese devovendi infidelium conversioni, quam multa illa Collegia, quibus praecipuus, nisi forte unicus, finis est Missionum cultus.

Quamvis magnae laetitiae et admirationi sit cunctis bonis haec quoque diligentia atque industria, tamen nemo neget plurimos adhuc esse populos, qui, per amplissimos sparsi terrae tractus, exspectant ut alii sibi de aeterna salute verba faciant. Licet enim nunc quoque, et quidem verissime, illud dominicum repetere: « Messis quidem multa, operarii autem pauci » (1).

Quare haec Sacra Congregatio de Propaganda Fide, materno amore ac sollicitudine prosequens Sodalitia quae suos socios in Missiones mittunt, et gratum gerens animum erga eos omnes ac singulos, qui Missionibus constantem aerumnosamque operam navant, abditam illam saepe atque ideo multi meriti divitem, utpote soli Deo notam, opportunum censuit has litteras dare ad Generales aut maiores Moderatores Ordinum, Congregationum, Collegiorum, quae Missionibus fovendis adlaborant, quibus literis nonnulla rerum capita Missionibus utilissima inculcaret.

I. Ante omnia, valde convenit ut missionarii apte ad opera evangelica praeparentur, sive in domo quae vel in Europa vel alibi huic institutioni destinetur (ut aliqui laudabiliter facere coeperunt), sive in aedibus stationibusve, quae in ipsis Missionibus apposite constituentur.

(1) MATTH. IX, 37.

Hac praeparatione iuvenes imbui possunt per antiquos Missionarios. Sed ea sit oportet quam maxime perfecta, varietur pro varietate Missionum, eoque spectet, ut sodales non tantum ediscant linguam, unam vel plures, illius Missionis ad quam designantur, verum etiam usibus moribusque illius loci iam antea assuescant, et iis rationibus imbuantur, quae, omnibus adiunctis consideratis, videantur in singulis regionibus ad evangelium propagandum magis accommodatae.

His accedat aliqua exercitatio, qua unusquisque quamdam facultatem sibi comparet illa, vel solus, ordinandi, quae materiali Missionis incremento prosunt aut necessaria sunt.

II. Superiores studeant, ut in singulis Missionibus viri habeantur apti, qui, cum opus sit, ipsam Missionem moderari valeant, ne, quoties Vicarius aut Praefectus Apostolicus desideretur, valde difficile sit successorem deligere, neve ad hoc munus sacerdos designari debeat, qui Missionem non noverit eiusque progressum remoretur.

III. Magnopere interest, Superiores procurare, ut in Missionibus, quae suis Sodalitiis subiiciuntur, cleri indigenae institutio habeatur. Haec plane necessaria est, quia diversae regiones ipsis ideo commissae sunt, ut ibi Ecclesiam inchoent stabiliantque. Iamvero, conversio gentium ad Christi Fidem non est nisi initium primusque veluti lapis Ecclesiae constituendae; eam deinde labor subsequatur oportet conformandi christianitates easque instruendi sacellis vel templis, scholis (quae suis — si fieri potest — ditandae sunt redditibus), orphanotrophiis, asylis, nosocomiis et id genus aliis; haec demum sequi aut comitari debet cleri indigenae indigenumque religiosorum utriusque sexus institutio.

Quod si sollicitudo desit creandi tempestive clerum indigenam, brevi accidet ut missionarius i. e. ille cui proprium est ad ethnicos discurrere et Evangelium nuntiare, sedem inter novos christianos figat et, desertis fere reliquis idololatriis, gentium conversionem, quod est ministeriorum maximum, solis catechistis committat. Verum, si clerus indigena adest, potest, imo debet, initio saltem, auxilio esse praesentissimo, quia tunc missionarius, maiore donatus libertate, valebit se totum, aut quasi unice, populis a superstitione numinum ad Dei cultum convertendis impendere, quod praestantissimae eius vocationis sollemne est.

Ne putetur Missio esse religiosi Sodalitii possessio, sed quaedam terrae pars ab Ecclesia Iesu Christi apostolicis quibusdam viris credita in qua, eorum industria, miranda Reparatoris nostri instituta stabiliantur.

Stabilita autem Ecclesia aliquo in loco tunc solum dicitur, cum ibi suis viribus, suis templis, suis sacerdotibus indigenis, suis opibus vivit; dicam paucis: cum ibi ipsa sibi sufficit.

Iis quae nunc perpendimus, alia magni evidentisque usus addi possunt. Nam, si aut propter aliquod bellum (ut non semel accidit in superiore terrarum omnium deflagratione), aut propter aliam rerum publicarum conversionem gubernatio locorum, de quibus loquimur, mutaretur ac proinde missionarii oriundi ex externa vel ex certa quadam natione adigerentur, sive prece sive vi, alio proficisci, Ecclesia magnum contraheret damnum, quandoquidem populi, aut omnino aut partim sacerdotibus orbat, periculo obicerentur amittendae fidei. Neque haec est solum coniectio, sed veritas eventu comprobata.

Accedit quod Europa, unde maior pars missionariorum colligi solet, clero indiget. Vocationes enim, cuius rei causas nemo non novit, adeo sunt imminutae, ut gravissima animum occupet cura repetendi ex Europa sacerdotes, qui satis sint et nostris et aliorum finibus apostolico ministerio excolendis.

Si praesto sit et abundet clerus indigena rite excultus, multa, quae nunc difficilia et solutu ardua habentur, nullo negotio, ut liquet, expediri poterunt.

IV. Denique, convenit ut Sodalitia, quae in sociorum numerum Fratres quoque laicos cooptant, diligenter doceant viros, qui, cupidi se devovendi Deo, tamen aut studiorum defectu aut aliis de causis ad sacerdotium apti non sunt, ipsis quoque non deesse facultatem mirifice adjuvandi egregium Missionum opus. Hae enim indigent hominibus piis et fidelibus, qui sint alicuius artis sive liberalis sive servilis periti et habiles non solum docendis has ipsas artes populis ad quos mittuntur, verum etiam, non sine aliorum ope, aedificandis domibus, constituendis officinis, typographicis operibus conficiendis. Ut brevis sim, inuisse sufficiat, eiusmodi Fratres, si apte edoceantur, perutiles esse posse curandis catechistis indigenis, tradendis litterarum rudimentis etc.

Ut Sodalitiorum Missionalium Moderatores in ea, quae hic

summatim exposuimus, animum intendant, S. Congregatio de Propaganda Fide etiam atque etiam orat, pro certo habens, si bene considerentur quae dicta sunt et in usum, ut decet, deducantur, defuturas non esse eas utilitates, quas vehementer appetit.

Quare S. Congregatio de Propaganda Fide Superiores Generales hortatur, ut has litteras cum Praepositis illarum Provinciarum communicare velint, quae Missionibus dant operam, et diligenter animadvertant, ut quae in iisdem continentur perficiantur.

Velit Deus iis omnibus benedicere, qui sacro animarum zelo permoti quavis ratione Missionibus, quod est apostolicorum operum maximum, consulunt, ut magis ac magis crescant, cognoscantur, amentur; caelestibus muneribus illos quoque cumulet, qui sancto in Eum amore flagrant, se totos dederunt evangelio promulgando tam multis populis, qui adhuc expectant, ut beneficium sibi obveniat cognoscendi Dominum Nostrum Iesum Christum.

Hac utor occasione, ut magnam erga R^{am} V^{am} existimationem profitear.

Romae, die sollemni Pentecostes,
20 maii 1923.

Addictissimus

G. M. Card. VAN ROSSUM, *Praef.*

✠ FRANCISCUS MARCHETTI-SELVAGGIANI
Archiepiscopus Seleucia, a Secretis.

22.

20 decembris 1923.

Summus Pontifex periodico « Le Missioni della Compagnia di Gesù » primi decennii labores fructusque gratulatur.

AD P. PETRUM BOETTO

PROCURATOREM GENERALEM SOCIETATIS IESU.

REVERENDISSIMO PADRE:

L'Augusto Pontefice, che tanto vivamente s'interessa per tutto ciò che serve a promuovere l'opera delle Missioni Cattoliche, ha appreso con paterna soddisfazione che il periodico *Le Missioni della Compagnia di Gesù* sta compiendo il suo primo decennio di vita.

La Santità Sua ama esprimere alla P. V. tutto il Suo compiacimento per l'intensa attività missionaria che cotesta Venerabile Compagnia va spiegando

in tutto il mondo, come pure per il modo con cui codesta Rivista sa farsi l'eco amorosa e fedele di questa attività, onde diffondere dovunque lo zelo dell'apostolato, ed accendere in tutti i cuori il desiderio di recare, se non la propria opera, almeno la propria offerta per venire in aiuto di coloro che immolano la vita sull'altare della rinunzia e del sacrificio, pur di richiamare all'ovile tanti infelici smarriti fra le tenebre dell'ignoranza e dell'errore.

Il S. Padre, quindi, mentre si rallegra vivamente con gli scrittori e con la Direzione del periodico per quanto hanno compiuto in questo primo decennio, fa voti per il crescente incremento e diffusione del medesimo in corrispondenza con l'accrescersi e dilatarsi dell'attività missionaria della Compagnia di Gesù; e intanto, in auspicio delle più elette grazie celesti ed in segno della Sua particolare benevolenza, imparte di cuore alla P. V., alla Direzione e agli scrittori della pregiata Rivista, come pure ai lettori e benefattori della medesima, l'Apostolica Benedizione.

Con sensi di sincera stima passo al piacere di riaffermarmi

di V. P. R^{ma}

Dal Vaticano, 20 dicembre 1923.

affmo nel Signore
P. Card. GASPARRI.

ACTA PRAEPOSITI GENERALIS

ACTA PRAEPOSITI GENERALIS

I. — PRO SOCIETATE

23.

16 ianuarii 1923.

Indicuntur suffragia pro P. Iosepho Hanselman, Assistente Americae.

AD PRAEPOSITOS PROVINCIARUM.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

Hodie, 16 ianuarii, hora octava matutina in his Curiae nostrae aedibus R. P. Iosephus Hanselman, Assistens Americae, sacris morientium auxiliis instructus, animam Deo reddidit, aetatis annum agens sexagesimum septimum, Societatis quadragesimum quintum.

Iam superiore mense augusto coeperat magno virium defectu laborare, quas cum Romae omni licet diligentia adhibita recuperare non posset, ex sententia medicorum Melitam missus est. At contra spem cum morbus ibi ingravesceret, in Urbem Natalis Domini pervigilio reversus in nostra, ut optaverat, Curia placidissime obiit.

Vir fuit vere pius, singulari bonitate et modestia praeditus, Societatis amantissimus. Ipsa eius verba, quibus mortis impendentis nuntium accepit, hunc spiritum, quo integram suam vitam vere est moderatus, testantur. Sublatis enim oculis: « Si tu, inquit, Deus meus, dicis "Sufficit!", pro te a laborando libenter cessabo; volo omnia facere secundum spiritum S. P. Ignatii et exemplum Sanctorum Societatis ».

Cum Vigorniese Collegium regeret, conceptam de sua gubernandi arte expectationem ita superavit, ut clare apparuerit ipsum hoc dono insigniter ornatum esse. Quare R. P. Ludovicus Martin eum a gradu Coadiutoris spiritualis ad sollemnem quat-

tuor votorum professionem traduxit, suaeque Provinciae Marylandiae-Neo Eboracensi praefecit. Praepositus cum esset, Congregationi generali XXV interfuit. Postquam Provinciam egregie sexennium administravit, curam sibi demandatam habuit Collegii Maximi Woodstockiensis, quam retinuit donec die 7 augusti 1918 in P. Thomae Gannon demortui locum Assistens Americae suffectus est. Nunc vero carissimus Pater, cum eius opera parandae indictae iam Congregationi generali XXVII magis necessaria videbatur, nobis arcanum Dei consilium submitte reverentibus ereptus est.

Quod igitur, iam pridem more receptum, Congregatio IX, decreto 21, firmatum voluit, id R. V. in sua Provincia indicendum curet, nimirum ut singuli sacerdotes pro eius anima Sacrum unum faciant; ii vero qui sacerdotes non sunt, coronam unam cum una Communionem offerant.

Commendo me SS. SS.

Rae Vae

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

Romae, die 16 ianuarii 1923.

24.

21 februarii 1923.

Nostrorum Orationibus commendatur Congregatio Generalis coram Pontifice super miraculis Ven. Bellarmini; item afflicti populus russiacus.

AD PRAEPOSITOS PROVINCIARUM.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

Cum in diem 17 proximi mensis aprilis indicta sit « Congregatio Generalis coram Pontifice » super duobus miraculis Venerabilis Servi Dei Roberti Bellarmini e nostra Societate, curet R. V. ut felix exitus huius Congregationis, quae erit ultima ante quam decernatur tuto procedi posse ad iamdiu optatam beatificationem, omnium Nostrorum precibus sanctisque Sacrificiis peculiarem in modum commendetur. Quo certius autem divinam Bonitatem nobis propitiam reddamus, R. V. efficere velit, ut, quoad eius fieri potest, in singulis domibus aliqua Sacra ad hanc intensionem fiant.

Hanc nactus opportunitatem cum R. V. communico recens Summi Pontificis autographum (1), quo iterum suum hic animum demonstrat in nos gratissimum propter subsidium Russiae colatum. Quoniam autem pericula, quibus animae ipsae, praesertim iuventutis, in ea regione obiciuntur, fame ceterisque id genus calamitatibus multo sunt graviora ac novis quotidie incrementis augentur rem Summo Pontifici gratissimam fecerimus, si et nos ipsi « in oratione et ieiunio » divinae Misericordiae pro afflicto illo populo supplicabimus et simul christifideles ut hoc idem faciant adhortabimur.

Commendo me R^{ae} V^{ae} sanctis Sacrificiis.

Romae, 21 februarii 1923.

R^{ae} V^{ae}

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

25.

13 maii 1923.

*Mittuntur documenta ad causam Bellarminianam pertinentia (2)
aliaque de S. Ignatii cultu.*

AD PRAEPOSITOS PROVINCIARUM.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

Hodie, post absoluta in vaticano S. Petri templo sollemnia quibus Beatorum cultus a Summo Pontifice Pio XI decretus et tributus est Roberto Bellarmino nostrae Societatis sodali perillustri, nullam interponendam moram existimavi, quin meas et omnium Nostrorum Romae degentium laetities per Praepositos Provinciales communicarem cum universa Societate, quae nihil antiquius habuit, quam ut hunc faustissimum diem tandem conspiceret.

Ex iis quae mitto documentis, ad insignem hanc causam pertinentibus, Societatis filii satis cognoscent, quam acriter sacra haec Bellarmini gloria externis difficultatibus per tria saecula ad

(1) V. supra p. 508-509,

(2) V. supra p. 509-513, 526-528.

ultimum usque diem, qui victoriae proxime praecessit, impetita ac retardata fuerit; ita ut ipse Summus Pontifex asserere non dubitarit, singulari Dei providentia factum esse, ut hic Roberti nostri triumphus eventu tandem ageretur felicissimo. Verum, praeclara huius memorandi festi adiuncta in consuetis litteris a P. Secretario mox ad Societatem dandis narrabuntur enucleatius. Nunc omnes vos animum in Deum conversum habere velim, ut ei pro tanto beneficio gratias agatis maximas, sive privatis precibus, sive publicis, curando ut sacrae gratulationes, pontificio decreto in triduum templis nostris iam concessae, habeantur dignissimae. Sed non sufficit virum, qui praeclaram matris nostrae Societatis imaginem in se tam plene ac belle expressit, honoribus augere, nisi etiam studeamus eum maternis moribus imitandis aemulari. Hunc ergo exemplar sibi vindicent proprium scriptores atque apologetae, hunc lectores scientiae sacrae, hunc praefecti spiritus, hunc Superiores ac praesertim Praepositi Provinciales, hunc denique omnes, quippe qui vel inter maxime conspicuos Ecclesiae honores una re contentus visus sit, una beatus: spiritu Societatis, quem ad senectutem usque diligentissime servavit et fovit.

Simul cum documentis de quibus dixi, mitto, quasi coronam aliorum sollemnium quae celebravimus ad honorem Parentis Nostri atque Francisci Xaverii, decretum (1) S. Rituum Congregationis de statuto ritu duplici maiore pro tota Ecclesia die festo S. P. Ignatii, quod latum quidem die 13 decembris anni superioris, sed nuper demum ad me delatum, ardentem exspectabam ut una cum eo necterem Constitutionis Apostolicae «Summorum Pontificum» exemplar, archetypo forma et arte consimile, nostris domibus et Episcopis qui litteras supplices ad eam impetrandam dederunt distribuendum.

Ita fiet, ut omnes oculis cernant, quanti faciendum sit hoc pontificium monumentum, illudque magis ac magis divulgandum curent, quo simul amor, admiratio, usus ignatianae asceseos ac methodi in dies augeantur.

Commendo me ss. SS.

Romae, 13 maii 1923.

R^{ae} V^{ae}

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

(1) V. supra pag. 507-508.

26.

21 iunii 1923.

Communicantur quaedam cum Patribus, qui Congregationi Generali intervenient.

AD OMNES PATRES CONGREGATIONI GENERALI
INTERVENTUROS.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

Adventante iam tempore Congregationis Generalis, mei muneris esse duxi pauca quaedam cum omnibus Patribus eidem interven-turis communicare; obvia illa quidem vobisque minime ignota, sed utilia ut deliberationes iam iam suscipiendae et rei momento et sollicitudini Societatisque universae expectationi fideliter re-spondeant.

1. Et primum quidem expedit ut, antequam iter romanum aggrediamini, annum Exercitiorum Spiritualium octiduum peraga-tis; idque non solum quia facile potest accidere ut, protracta Con-gregatione, opportunum postea tempus non suppetat eis ante finitum annum commode vacandi; verum etiam et multo magis quia nulla aptior praeparatio excogitari queat ad labores qui nos expectant debite fructuoseque aggrediendos et ad optatum finem feliciter perducendos. Probe enim nostis tam intime inter se S. P. Ignatii Exercitia et Societatis Constitutiones cohaerere, ut hae ab illis originem duxisse et vitam haurire merito dici possint. Quo igitur plenius eorum spiritu imbuti ad Congregationem Generalem accedemus, eo perspicaciores erimus ad mentem S. Patris Ignatii intime rimandam, ad eam autem exsequendam promptiores.

2. Proderit deinde ut tempus, quod forte, postquam electi fuistis, vobis magis liberum relinquitur, vel quod certe, quibusvis posthabitis, in hunc finem studiose quaerere debetis, in attenta earumdem Constitutionum lectione ac meditatione diligenter po-natis. Etiam si enim sicuti Exercitia Spiritualia ita et Constitutio-nes S. Patris Nostri nobis omnino familiaria sunt, tamen, expe-rientia teste, iterata eorum consideratio non solum altius mentibus imprimit sublimia praecepta et consilia in iis contenta, sed novum semper pabulum animae praebet. Sic fiet, ut quoties in delibera-tionibus aliquid reiiciendum aut statuendum proponetur, Consti-

tutionum memoria omnibus praesto sit, facemque praeferat, qua vestigia S. Patris Nostri clare detegentes, de erecta Deo et Ecclesiae serviendi via nobis divinitus tradita, neque ad dexteram neque ad sinistram deflectamus.

3. Summopere etiam conducet ad optatum huius Congregationis exitum obtinendum, ut praesentem suae quisque Provinciae, Assistantiae, universae Societatis statum perscrutans, secum diuturna consideratione reputet, quid fortasse desit ut spiritus Exercitiorum Constitutionumque observantia plenius reffloreat uberiorisque in dies fructus afferant, quos, in propria aliorumque salute ac perfectione, Ecclesia et mater Societas a nobis iure repetunt. Deputatio quidem ad detrimenta cognoscenda more solito creabitur; haec autem eo fructuosius ac facilius suas partes exercebit, quo qui illam constituent et plenius ipsi prius statum universae Societatis consideraverint et fidelius a Praepositis et Electoribus docebuntur, non quidem de minutis quibusvis, sed de his quae in unaquaque Provincia aut regione magis desiderantur. Neque satis sit mala quae spiritui nostro adversantur aut praevenire aut etiam, ubi opus sit, resecare; verum sedulo etiam consideremus, quid amplius possimus facere ut, donis a Deo acceptis ad maius eius obsequium quam optime utentes, hodiernas gravissimasque plagas, quibus populi a Christi doctrina et ab Ecclesia recedentes tantopere affligantur, efficacius curare regnumque Christi usque ad ultimos terrae fines dilatare valeamus. Sic S. Patrem Nostrum imitantes, non quamlibet sed maiorem Dei gloriam, quam ille tam saepe in ore, semper autem in mente habuit, nos quoque in omnibus et per omnia quaeremus.

Denique, quod caput est, nos omnes mutuo totamque Societatem Deo ferventer commendemus, ac cum eo coniuncti vivere studeamus ut « a divina manu recte gubernemur », instrumentaque aptiora evadamus « gratiae Omnipotentis Dei ac Domini Nostri Iesu Christi, in quo solo spem constitui oportet, quod conservaturus sit et promoturus hoc opus ».

Commendo me ss. SS.

Romae, die festo Sancti Aloisii, 21 iunii 1923.

Rae Vae

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

27.

2 iulii 1923.

P. Aurelianus Fajella constituitur Postulator Generalis; praescribitur unum Sacrum pro Summo Pontifice offerendum.

AD PRAEPOSITOS PROVINCIARUM.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

Per praesentes litteras significo R^{ae} V^{ae} me, re in Domino mature considerata auditoque PP. Assistantium consilio, constituisse Postulatorem Generalem causarum Venerabilium nostrorum et Beatorum P. Aurelium Fajella.

Praeterea rogare velim ut omnes sacerdotes unum Sacrum prima intentione et non sacerdotes unam Communionem faciant ad mentem Summi Pontificis propter insignia beneficia, quibus Beatissimus Pater Pius XI Societatem nostram cumulavit et continenter cumulat, atque etiam quia in ultima audientia se enixe precibus Societatis commendavit.

Commendo me ss. SS.

Romae, die 2 iulii 1923.

R^{ae} V^{ae}

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

28.

18 octobris 1923.

Provincia Belgica ad Assistantiam Angliae translata est; electio trium novorum Assistantium.

AD SOCIETATEM UNIVERSAM.

REVERENDI PATRES FRATRESQUE IN XTO. CARISSIMI:

P. XTI.

Gratum vobis erit cognoscere, quomodo duae maioris momenti mutationes, quae ad externam Societatis gubernationem pertinent, his diebus confectae fuerint.

Altera est quaedam in Assistantiis Germaniae et Angliae Provinciarum mutatio. Cum multae et diversae nationes, quas com-

plectebatur Assistentia Germaniae, superioribus annis excreverint domiciliorum et sodalium numero easque novis semper incrementis auctum iri iure speremus, haud semel necessitatem aliquis in ea divisionis inducendae persensimus. Fieri enim iam vix poterit ut his simul omnibus, tam inter se disparibus, per unum Assistentem celeriter expediteque consulatur. Quod tamen quominus fieret, graves adhuc difficultates obstabant, id nunc opportunius perficiendi Congregatio Generalis XXVII tempus attulit; quae de capto dudum consilio certior facta, libenti concordique suffragatione permisit ut etiam ea durante libere uterer facultate qua a Congregatione Generali XXVI, decr. 17, Praeposito Generali potestas est facta Provincias ab una Assistentia ad aliam transferendi. Quare, cum ex novem Assistentiae Germaniae Provinciis una Belgica aptissima videretur quae cum Assistentiae Angliae Provinciis coniungeretur, die festo S. Francisci Borgiae decretum (1) conditum est et cum iis quorum maxime intererat communicatum, quo Provincia Belgica ab Assistentia Germaniae separatur et ad Assistentiam Angliae transfertur.

Altera est electio trium Assistentium, i. e. Americae, Galliae et Angliae, hesterno die S. Margaritae M. Alacoque sacro summa concordia peracta. In locum R. P. Iosephi Hanselman, mense ianuario huius anni vita functi, electus est R. P. Aemilius Mattern, Praepositus Provinciae Neo-Aurelianensis. Cum autem RR. PP. Eduardus Fine et Hermannus Walmesley, hic Angliae, ille Galliae Assistens, Congregationem Generalem rogassent, ut ipsos propter provectam aetatem gravi sui muneris onere levare vellet, voti compotes facti, quamquam non sine singulari congregatorum Patrum maerore et grati animi significatione pro officio ab iis ad hoc usque tempus summa cum diligentia et eximia fidelitate obito, successores habuerunt R. P. Norbertum de Boynes, Electorem Provinciae Franciae, et R. P. Iosephum Welsby, e Provincia Angliae, Instructorem Patrum tertiae Probationis Tulliollanae in Hibernia.

Omnium vestrum ss. Sacrificiis et precibus me enixe commendo.

Romae, die 18 octobris 1923.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI
Praep. Gen. Soc. Iesu.

(1) V. infra pag. 606.

II. — PRO PROVINCIIS AC DOMIBUS.

29.

25 aprilis 1923.

Pater Noster Sociis Missourianis centesimum a Provinciae origine annum celebrantibus gratulatur.

AD PATRES ET FRATRES PROVINCIAE MISSOURIANAE.

REVERENDI PATRES ET FRATRES IN XTO. CARISSIMI:

P. XTI.

Cum mihi nuntiatum esset Patres ac Fratres Missourianos proximo mense maio annum a iactis Provinciae suae fundamentis centesimum sollemniter celebraturos, mihi temperare non potui, quin me illorum gratulationi adiungerem, ut vobis, optatissimi filii, quidquid amoris in Christo cor meum alit, totum declararem, gaudii vestri socius et fautor libentissimus.

Centum post vitae annos quantam historiae partem se confecisse quantamque divinorum beneficiorum copiam cara Provincia obtinuisse conspiciat! Adhuc animum sacra quadam delectatione permovet primorum memoria, qui Florissanti anno 1823 vestram Probationis Domum condiderunt tantam inter rerum inopiam, ut suis ipsi manibus domunculas sibi et sacellum Deo O. M. exstruxerint, ubi per omnia fere apostolicae paupertatis incommoda durum, sed fortium atque illustrium virorum ferax, tirocinium laeti exercerent.

At brevi Provincia coepit excrescere, eiusque pacifica et rapida incrementa eo opportuniora et iucundiora Societati erant, quo acerbius haec alibi per idem tempus e suis sedibus exterminabatur. Nunc autem suavi conspectu oculis nostris contemplandam ostenditis unam e maioribus Provinciis, 1146 socios recensentem, multisque divitem Universitatibus, Collegiis, Academiis, in quibus frequentissimae iuventuti religione et bonis artibus instruendae operam confertis et maxime strenuam et quam utilissimam, adeo ut vestra athenaea magno in honore apud externas scholas habeantur. Cum hoc praecipuo opere tres coniungitis, intra Provinciae fines, spiritu vere apostolico optime administratas Missiones pro Indis, quibus duas alias addidistis in Hondura et in India Britannica.

Quare si illa initia cum his progressibus comparamus, est cur Deo gratias agamus maximas, est cur laetemur fructibus ingentibus quos ad tuendum propagandumque catholicum nomen et christianam vitam colligitis, est cur ipse vestris sollemniis et votis gaudeam quam maxime. Sane, omnium animos ac desideria video auspicatissimo hoc die in Domum Probationis esse conversa, unde primus Societatis spiritus in Provinciam perflavit et adhuc effunditur. Porro ut Sociorum ac munerum virtutem et splendorem in omne tempus, ut par est, servetis, hunc Societatis spiritum tam Constitutionum Institutique

cognitione quam antiquae disciplinae studio etiam atque etiam alere et roborare ne cessetis. Hanc unusquisque ex hoc festo utilitatem capiat, ut ad exempla maiorum, tam Societatis totius quam carissimae suae Provinciae mentem intendens, se ultro stimulet ad Iesu Christi D. N. vestigia generoso animo sequenda, quod fiat homo mundo crucifixus et cui mundus crucifixus est, sibi mortuus ut omni iustitiae vivat.

Haec ut uberius consequamini et simul gratiarum actiones Deo pro acceptis donis dignius agatis, trecenta Sacra e thesauro Societatis libenter applicabo.

Vobis omnibus, Reverendi Patres et Fratres in Xto. optatissimi, vestrisque operibus ex corde benedico.

Commendo me ss. SS.

Romae, die 25 aprilis 1923

Omnium vestrum servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

30.

29 aprilis 1923.

Respondendum quaestionibus a S. C. de Propaganda Fide propositis.

AD SUPERIORES MISSIONUM.

REVERENDE IN CHRISTO PATER:

P. XTI.

Ut probe novit R. V. mense decembri elapsi anni 1922, Consilium Generale Pontificii Operis a Propagatione Fidei epistolam misit ad omnes Missionum Superiores, in qua haec continebantur: «Hoc anno elementa pro definiendis subventionibus desumentur ex responsis ad quaestiones propositas a S. C. de Propaganda Fide, per epistolam datam die Paschatis vertentis anni. Curent igitur.... ut tempestive, id est ante finem vertentis anni vel saltem proximo ineunte, relationes ipsas transmittant; Consilium enim abstinebit a dandis subsidiis Missionibus, de quibus nondum pervenerit relatio ad S. C. de Propaganda Fide».

Re autem vera tum propter rei novitatem, tum quia monitio nimis sero missa fuerat, RR. DD. Consilii Generalis Praefectus noluit, hoc anno, comminationem in epistola contentam, in praxim deducere.

Me tamen monuit statutum omnino esse ab ipso Consilio Generali, ne in posterum subsidia tradantur nisi iis Missionibus, quae, statuto tempore, responsiones quaestionibus propositis Romam transmiserint. Novus autem index quaestionum proximo mense iunio ab ipso Consilio mittetur, cui ante finem anni respondendum est.

Mihi proinde utile visum est Ram Vam de hac re statim certiore facere, et licet negotium hoc ad ipsum Vicarium vel Praefectum Apostolicum pertineat, ab eoque responsiones Romam mittendae sint, tamen non est dubium, quin R. V. eum adjuvare possit, ut documenta, quae ad responsiones confi-

ciendas requiruntur, quam citissime colligantur, ne nimis sero et cum ipsius Missionis damno, Romam perveniant. Nec erit difficile statim singulos Stationum Missionis Superiores interrogare, cum quaestionum index, qui mittetur, fere easdem quaestiones contentura sit, quae a S. C. de Propaganda Fide propositae iam fuerunt.

Commendo me ss. SS.

Romae, die 29 aprilis 1923

Rac Vae

Servus in Xto.

PETRUS BOETTO

Proc. Gen. Soc. Iesu.

DOCUMENTA QUAEDAM DE VATICANA EXPOSITIONE MISSIONARIA.

31.

26 maii 1923.

De Expositione Missionaria anno 1925 in Aedibus Vaticanis habenda.

AD SUPERIORES MISSIONUM.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

Die 24 mensis aprilis h. a. Summus Pontifex litteras dedit ad Em. Card. Praefectum S. C. de Propaganda Fide, quibus decernebat, ut anno 1925 in Aedibus Vaticanis monumenta Missionum Catholicarum totius orbis spectanda palam collocarentur (*Exposition Missionaire*).

Cum res maximi momenti sit et magno honori Deo futura, si bene fiat, Pater Noster unum Patrem seliget idoneum, qui Romae curam gerat huius « Expositionis », cum nostris Missionibus epistolare commercium ea de re habeat et res quae mittentur accipiat, ordinetque.

Attamen tempus cum breve sit, censeo opportunum esse Ram Vam de hac Summi Pontificis voluntate certiore facere, ut iam nunc cogitet quid sua Missio facere possit. Ad hoc etiam me impellit S. Congregationis de Propaganda Fide voluntas, quae ante finem proximi mensis octobris scire exoptat, saltem modo generico, quid unaquaeque Missio mittere possit, ut aptas et sufficientes aulas parare possit.

At quamquam Patris erit, ad hoc munus Romae obeundum electi, Ram Vam de iis docere, quae necessaria paratu erunt, nihilominus utile erit. si R. V. iam nunc mentem Sanctae Sedis cognoscat. Hanc porro ita manifestavit Em. Cardinali S. Congregationis de Propaganda Fide Praefecto:

« Expositio in quinque partes dividetur, quae quinque mundi partibus respondeant; in unaquaque earum collocabuntur monumenta Missionum distincta pro distinctis Religiosis Familiis, quibus singulae Missiones commissae sunt. In

ipsa centrali parte Expositionis quaedam aula scientiae Missionum destinabitur, ubi prostabunt quae praesentem Evangelii inter infideles toto orbe praedicatum et Missionum continuos progressus ostendunt; v. g. chartae geographicae, diagrammata, libri etc.

« Singulis Religiosis Familiis facultas fit exhibendi eas res, quas voluerint; sed in iis deligendis eo spectent, ut quae exhibebuntur veram Missionis notitiam suppeditent, variamque faciem actionis et vitae missionariae praebeant. Quare huc faciunt quae pertinent ad locum, caelum, populum, mores, diversum cultum mentis, civilisque convictus; item ea quibus usi sunt Missionarii ad propagandum Evangelium, difficultates, fructus, etc. Ea tamen sibi principem locum vindicant, quae propria sunt uniuscuiusque Missionis.

« Non prohibentur venire nonnulli indigenae, ut partem in Expositione habeant, sed hoc bene considerandum est et antea componendum cum iis, qui totam Expositionem moderantur ».

Denique sicuti hic Romae Pater eligitur, qui totius huius negotii curam suscipiat, ita R. V., audito consilio RR. DD. Episcopi vel Vicarii Apostolici, Patrem vere aptum in sua Missione seligat, qui, aliis curis semotis, totam vim suam viresque in hoc negotio parandi ea, quae Romam mittenda sunt, incumbat. Et licet hoc fieri non possit sine aliquo detrimento ipsius Missionis, tamen maius Dei obsequium et ipsius Missionis bonum exigunt ut haec temporaria iactura sustineatur, potius quam opus « Expositionis » negligatur.

Atque haec sunt praecipua capita rerum conficiendarum pro hoc magno certe et non facili opere.

SS. SS. Ræ Væ me enixe commendo.

Romae, die 26 maii 1923.

Ræ Væ

Servus in Xto.

PETRUS BOETTO

Proc. Gen. Soc. Iesu.

32.

1 iulii 1923

De paranda Expositione Missionaria Vaticana.

AD SUPERIORES MISSIONUM.

REVERENDE IN XTO. PATER:

P. XTI.

A Patre Nostro Generali vocatus ut Societatis Iesu partes in Vaticana Expositione Missionum geram, omni cum alacritate et studio commissum munus suscepi. Satis tamen video rem in se ipsa levem non esse, immo pluribus difficultatibus implicari. Sive enim desiderium et expectationem Summi Pontificis ac totius

orbis christiani respicias, sive naturalem ac laudabilem aemulationem in aliis Ordinibus religiosis excitatam consideres, facile intelliges quam recte RR. DD. Marchetti, Secretarius S. Congregationis de Propaganda Fide, mecum colloquens affirmaverit, onus haud sane leve esse mihi subeundum. Quare nisi oboedientiae gratia fiderem, tantum opus aggredi minime auderem; in illo vero perficiendo directioni auxilioque tum Consilli Expositionis, tum R^{ae} V^{ae} aliorumque ex Nostris hac in re peritorum, non parum confido.

Atque in primis hoc nobis omnibus animos addere debet, quod huius Expositionis consilium ipsi uni Summo Pontifici sit tribuendum, qui illud primus uti medium ad Dei gloriam et Ecclesiae incrementum promovendum concepit et audacter evulgavit. Sensa Summi Pontificis videre licet in eius litteris ad Em. Cardinalem van Rossum quarum apographum adiungo (Appendix I). Neque satis illi fuit prima semina posuisse; labores Expositionis ita promovet atque, eodem RR. Secretario teste, de illorum executione tam saepe rationem sibi reddendam curat, ut ille non solum Expositionis excogitator et auctor, sed eiusdem quodammodo moderator dici possit. Adeo illum sollicitum tenet hoc opus, quod apostolicum appellare non dubitat! Quod unum quantopere nos, Societatis filios, stimulare debeat, non est cur commemorem.

Adde quod hoc studium res nostrarum Missionum exhibendi Sancti Parentis Ignatii spiritui et praxi sit plane conforme; talis enim exhibitio et vocationes apostolicas frequenter parit, et fideles ad Missiones qua precibus qua ope et eleemosynis iuvandas alligere solet.

Nec praetereundum est a successu quem Missiones Societatis in hac Expositione obtinebunt, non parva illarum emolumenta. atque inde incrementum, probabiliter pendere. Cum enim haec Universalis Expositio sit veluti certamen, ad quod omnes religiosae familiae Missionibus addictae concurrent; inter has autem aliquae non desint, quae optime res suas exhibere norunt, et quae iam alias magnam hac via existimationem sibi compararunt; nisi nos momentum et necessitates nostrarum Missionum clare ob oculos Expositionem invisentium statuamus, horum animos opesque in illas non convertemus.

Finis porro praecipuus huius Expositionis est ob oculos omnium, sive catholicorum sive acatholicorum, ponere fructus qui

a Missionariorum laboribus in regionibus infidelium colliguntur; ut videre est in adiunctis litteris a Sacra Congregatione de Propaganda Fide die 3 maii 1923 ad R.R. Episcopos ac Vicarios Praefectosque Apostolicos datis (Appendix II).

Quibus, explanationis gratia, pauca addere liceat.

Ex proposito huic Expositioni fine clare eruitur eam *instructivam* simul et *delectabilem* esse oportere: instructivam, exhibendo veram quamdam imaginem status Missionum; delectabilem, id faciendo ea pulchritudine eaque arte, ut etiam irreligiosorum hominum studium et admirationem in se concitet.

Quae autem exponi deberent ad tres ordines redigi possunt: 1.us Ea continebit quae geographicam et ethnographicam regionis descriptionem exhibeant: v. g. hominum genus, conditionem, mores, arma, oppida, domos, etc. — 2.us Ea complectetur quae statum religiosum populorum infidelium illustrent: eorum errores, superstitiones, sacrificia, ritus, diversi generis templa, etc. — 3.us Per accuratam descriptionem ostendet progressus et statum praesentem Missionum, idque non solum numeris, sed, quantum fieri poterit, graphica et coloribus illita eorum repraesentatione; sic demonstretur crescens numerus baptizatorum, catechumenorum, cleri indigeni; operum educationis, caritatis, civilitatis. Photographicis imaginibus vel tabulis pictis exhibeantur templa, domus, scholae, catechumenatus, orphanotrophia, hospitalia; sollemnes manifestationes vitae christianae, processiones, funera, etc. Librorum editorum, periodicorum, artium et officiorum quae a Missionariis edocentur, operum eorum directione affabre factorum specimina afferantur.

Cum meritum non parvum Missionariorum, a bene peritis recognitum, sit cultus et studium linguarum indigenarum, hoc etiam hac occasione omnibus Expositionem visitantibus singulari ratione pateferi oportet.

Praeclaro honori quibusdam Missionibus Societatis sunt insignia Collegia atque etiam Universitates, quae quidem in hac Expositione, iure merito, suo splendore fulgere debent; per imagines photographicas aedificiorum et alumnorum, statisticas computationes, studiorum programmata, etc.

Simili modo, et hoc est fere peculiare Societatis nostrae, in pluribus Missionibus praeter Institutiones ad docendum, habentur Specula meteorologica aut etiam astronomica vel sismica, quae

quidem saepe maximae utilitati navigantibus et mercatoribus fuerunt; unde magnum honorem Missionariis et fructum Missionibus plerumque attulerunt; propterea opera, chartas, instrumenta aliqua ex iis Romae exponere non parvum ornamentum nostrae Expositioni foret. Et idem dici potest de aliis particularibus institutionibus, quae in una alterave Missione inveniuntur.

Ut haec omnia tempestive et cum criterio scientifico parentur, ut tali Expositioni convenit, necesse est ut in unaquaque Missione aliquis Pater gnarus et actuosus, ab aliis, si ita videbitur, adiutus, huic negotio unice intendat; secus magnum est periculum ne res valde imperite et imperfecte fiat. Verum est, Missionarios multis curis oppressos sine aliquo ministeriorum detrimento non posse a suo ordinario labore vel ad tempus amoveri; incommodum tamen hoc parvum videri debet (sic enim Pater Noster mihi significavit), si conferatur cum maximo universali bono, quod ex ista vere magna Expositione in omnem orbem catholicum et acatholicum cum evidenti maiore Dei gloria redundabit.

Valde etiam utile iudicavi ad R^{am} V^{am} mittere apographum instructionum S. Congregationis de Propaganda Fide quarum titulus est « *Normae sedulo magnaque cum cura observandae* » (Appendix III). In quibus hoc notare oportet quod, si res exponendae iam forte sint in Europa, in aliquo Nostro musaeo vel tabulario, satis erit ut Superior Missionis curet illas tempestive et modo convenienti Romam transferendas. RR. Secretarius Congr. de Propaganda Fide iure optat ut res ad Expositionem destinatas mense iulio anni 1924 Romam perveniant. Privilegia habebuntur pro rebus introducendis in Italiam, pretio etiam vectionis in viis ferreis ut speratur, diminuto; sed de iis iterum, Deo volente, cum res magis definita erit, scribam.

Locus Expositioni destinatus, non in ipso Palatio, sed intra moenia Vaticana exsurget novis ad hoc aedificiis mox extruendis prout commoda rerum collocandarum distributio requiret. Propterea iam nunc scire necesse est, quod spatium ab unaquaque Missione requiratur. Expedi igitur ut quam primum indicetur, quot metra quadrata plus minusve pro ista Missione exigi videantur; sive in pariete ad chartas et tabulas graphicas, sive in mensis vel in plano.

Ut tandem finem huic primae et satis iam longae epistolae imponam R^{am} V^{am} rogo ut haec tria mihi significare velit:

1° Nomen Patris designati ad res Expositionis in ista Missionis ordinandas, ut cum eo directe agere possim, ne R^{am} V^{am} minimarum rerum cura a gravioribus occupationibus abstraham;

2° Quantum circiter spatium sive in parietibus sive in solo aedificiorum Expositionis ista Missio requirat;

3° Utrum aliquid iam praeparatum existat in Expositione exhibendum.

Gratum denique R. V. mihi fecerit, si de rebus istius Missionis quae ad Expositionem cum fructu afferri possent, quidquid peculiare aut notatu dignum existat, mecum communicare non omiserit. Scribi ad me poterit, praeterquam latine, etiam anglice, gallice, italice aut hispanice.

Cum vero temporis angustiae satis magnae sint, clare patet haec omnia quam celerrime fieri possit, esse ordinanda et perficienda.

Commendo me ss. SS.

Romae, die 1 iulii 1923.

R^{ae} V^{ae}

Servus in Xto.

RICHARDUS CIRERA S. I.

P. S. Exemplar harum litterarum et documentorum ad Praepositum Provinciale et ad Procuratorem Missionis mitto, ut notitiam habeant eorum quae cum R. V. communico; ad RR. DD. Episcopum autem aut Vicarium Apostolicum breviter tantum scribo, ipsi meam operam offerendo, simulque significando me ad R^{am} V^{am} longiores litteras dedisse.

APPENDIX I.

DILECTO FILIO NOSTRO

GULIELMO S. R. E. PRESB. CARDINALI VAN ROSSUM

SACRAE CONGREGATIONIS DE PROPAGANDA FIDE PRAEFECTO (1).

PIUS PP. XI

Dilecte fili Noster, salutem et apostolicam benedictionem. Fidei propagandae studium Nobis cum sit, ut debet esse, praecipuum, singulares equidem curas cogitationesque solemus in ea

(1) *Acta Ap. Sedis*, XV (1923), 222-223.

omnia conferre, quaecumque ad catholicarum Missionum ordinationem atque incrementa pertinent.

Huius rei, ut missa faciamus quae in vulgus sunt cognita, temetipsum, dilecte fili Noster, testem in primis et conscium appellamus, quocum adhuc, cum saepe de Ecclesiae Dei apostolatu ageremus, haud semel consultavimus, quemadmodum hoc Missionum opus promovere usque melius liceret et catholicis hominibus familiarius cariusque efficere. Iam vero ad eiusmodi propositum assequendum maxime arbitramur, ut Tibi significavimus, profuturum, si in hac Urbe, christiani nominis capite, universa ad spectandum proponentur, quibus cunctarum totius catholici orbis Missionum natura atque actio, loca atque res inlustrentur. Quod cum tibi ipsi videatur apte ac decore posse fieri, statuimus, ut *Anno Sancto 1925* cum in hanc Almam Urbem Ecclesiae filii undique frequentissimi, ut Deo dante fore confidimus pietatis causa confluent, *Expositio* « ut aiunt » *Missionaria* in Aedibus Vaticanis habeatur quam prudentia studiosaque voluntate tua freti apparandam instruendamque tibi committimus. Tuum igitur est, dilecte fili Noster, iam nunc in tantum munus incumbere eaque inire consilia, quae ad rem feliciter absolvendam peropportuna duxeris. In quo non dubitamus quin naviter acriterque, pro tuo instituto, elaborares, praesertim cum causa eiusmodi agatur, quae cum Dei gloria, Ecclesiae decore Missionumque utilitate est summopere coniuncta. Foveat vota nostra suo patrocinio Fidelis a Sigmaringa Protomartyr Sacri Consilii a Propaganda Fide, cuius in memoriam instituta saecularia sollemnia hoc ipso complentur die.

Caelestis interea auxilii auspicem paternaeque benevolentiae Nostrae testem tibi, dilecte fili Noster, iisque omnibus quos consortes sociosque in incepto persequendo delegeris, apostolicam benedictionem peramanter in Domino impertimus.

Datum Romae apud Sanctum Petrum die 24 mensis aprilis 1923. Pontificatus Nostri anno secundo.

APPENDIX II. (1).

ILL.ME AC REV.ME DOMINE:

Periucundum mihi est tecum communicare quas SS.mus D. N. Pius PP. XI nuper ad me dedit litteras de *Missionaria*, quae vulgo dicitur, *Expositione*, anno Iubilaei MCMXXV, in Aedibus Vaticanis instituenda.

Hoc novum ac praeclarum argumentum ardentis studii, quo Summus Pontifex omnium gentium evangelicam eruditionem prosequitur, a cunctis quidem Christifidelibus, sed in primis ab iis qui proxime ad Evangelii praedicationem adlaborant, summo gaudio excipietur. Procul enim dubio Expositio haec, si quidem omnia pro optatis succedant, non solum singulari gloriae futura est Ecclesiae et Domino Nostro Iesu Christo; verum etiam novum impulsus et adiumentum Missionibus afferet, frequentissimos illos fideles, qui anno iubilari Romam undique convenient, immo et omnes ceteros, amore et efficienti studio in catholicas Missiones incendendo.

Tunc enim quasi in speculo atque in compendio totum opus missionarium Ecclesiae contemplari licebit. Labores namque apparebunt, aerumnae, certamina, zelus et fructus ex divini verbi praedicatione; ostendetur quidquid Ecclesia ad exsequendum magnum D. N. Iesu Christi mandatum fecerit; quomodo beneficia Redemptionis fratribus in tenebris et in umbra mortis sedentibus allata fuerint: quae sane omnia ad amorem et studium erga catholicas Missiones excitandum nata sunt.

Quum autem hi optatissimi pro sacris Missionibus effectus, uti facile patet, a felici ipsius Expositionis exitu dependeant, adiutricem operam hisce litteris a te expostulo.

Superiores quidem omnium Institutorum, quae Missiones apostolicas obeunt, libentem et animosam cooperationem iam promiserunt; quapropter eos nuper invitavi ut in hac Alma Urbe sodalem aliquem designent intelligentia, operositate, studio erga Missiones enitentem, cui, nomine Instituti, hoc opus demandetur, quique sub directione Consilii, in aedibus huius S. C. de Propaganda Fide constituti, de omnibus curam habeat.

Similiter A. T. in ista Missione Sacerdotem aliquem deputare studebit, et ipsum huiusmodi rerum capacem, qui, collatis viribus cum Instituti Agente Romano, omnia istic praeparet et executioni mandet.

Ut brevi dicam quid in hac re a te velim, scias valde desiderari ut in Expositione Vaticana Missionis tibi concreditae viva quaedam exhibeatur imago. Itaque ea quae caeli clima, regionis naturam, vivendi rationem, populi indolem; nativam culturam, falsorum deorum cultum ususque superstitiosos; difficultates etiam evangelicae praedicationis, fructus, successus, et in populi humanitatem influxum, mores quoque christianos eloquentiore quo fieri possit modo inlustrent, haec omnia Tua cura Romam mittantur. Non tamen illa quae communia et trita sunt et ubique gentium inveniuntur, aut quae forte incolae, exultarum gentium artes imitati, protulerunt; sed ea quae singularia et propria gentis istius sunt, ea quae naturalem populi indolem demonstrant, ea denique omnia quae Missionis tuae germanam faciem referant atque invisentium oculis depingant.

Et haec summatim dicta sint de selectione rerum exponendarum, de quibus cum Instituti tui Agente Romano ulteriora consilia conferre poteris.

Quod vero attinet ad rationem easdem res colligendi, praeparandi ac Romam mittendi, opportunis declarationibus additis, maximi erit momenti ut *Normas* in adiecto folio descriptas fideliter observes. Etenim illis neglectis res exhibitae parvi vel etiam nihili aestimabuntur et quae apte illustratae visentes omnes attraxissent eosque utilibus notitiis erudivissent, declarationibus destitutae forte negligentur; illis vero regulis studiose servatis, res ostensae pluris fient et felicem Expositionis successum maxime augebunt.

Velim insuper mitti exemplaria omnium in tua Missione typis editorum operum vel aliorum scriptorum, grammaticas dico et vocabularia linguarum indigenarum; catechismos, historias sacras, theologica commentaria librosque de historia regionis, de topographia, de ethnographia conscriptos: quae omnia utilia erunt ad bibliothecam catholicarum Missionum Romae constituendam.

Generatim res ceterae, quae expositae fuerint, propriae manebunt illorum qui eas miserint.

Expensae ad hunc finem non exiguae sane erunt; sed optimam nutrio spem Missionem tuam parum vel nihil oneratum iri.

Interim Redemptoris Nostri Iesu Christi et Beatae Virginis, Reginae Missionum, opem implorandam cures, ita ut magnum illud pontificium incoeptum divinae gloriae serviat, Sanctam Matrem Ecclesiam exaltet et ad extensionem regni Dei in terris per verae fidei dilatationem efficaciter conferat.

Fausta quaeque tibi ominor atque a Domino adprecor.

Datum Romae, ex Aedibus S. C. de Propaganda Fide,
die III maii MCMXXIII, in Festo Inventionis Sanctae Crucis.

Amplitudinis Tuae addictissimus

G. M. Card. VAN ROSSUM, *Praef.*

F. MARCHETTI-SELVAGGIANI, Archiep. Seleuc., *Secr.*

APPENDIX III.

NORMAE

SEDULO MAGNAQUE CUM CURA OBSERVANDAE

I.

CHOIX DES OBJETS.

1. Le but pratique, non moins recherché que les autres, dans l'Exposition des Missions, justifierait bien la présence d'objets se distinguant surtout par une beauté exceptionnelle ou au contraire par une forme grotesque particulièrement intéressante, de façon à ne pas négliger de satisfaire la légitime curiosité des visiteurs. On ne devrait pas toutefois employer à leur acquisition des sommes considérables.

2. Mais, le but sérieux et instructif restant toujours le principal, il faudrait recueillir avant tout les objets susceptibles de mettre en relief, dans la mesure la plus large possible, la vie réelle, même ordinaire et quotidienne d'un peuple ou d'une tribu. Ce seront donc surtout les divers instruments du travail quotidien, l'outillage des différents métiers, de l'agriculture, des arts, des sciences, etc., ainsi que les produits correspondants, pour autant qu'ils font bien connaître les capacités techniques et intellectuelles des indigènes; puis les armes, offensives comme défen-

sives (bouclier, cuirasse, etc.); enfin les différentes parties du costume, de la parure, les jeux, etc.

3. Pour les objets de plus grande dimension, comme les maisons, bateaux, navires, etc., on pourrait envoyer des fac-similés reproduits avec exactitude par les indigènes eux-mêmes. On pourrait de même représenter sous un modèle réduit et intéressant les différentes façons de faire des habitants, dans les métiers, l'agriculture ou les jeux.

4. Une Exposition des Missions devrait faire connaître tout particulièrement et d'une façon complète les religions indigènes des peuples, donc les statues ou images des dieux, démons, esprits, ancêtres, etc.; les objets, vêtements ou distinctions spéciales employées dans le culte, les modèles des temples ou autres endroits du culte public ou privé.

5. Là où il serait trop difficile d'obtenir les objets eux-mêmes, une bonne photographie ou un dessin exact pourraient y suppléer, mais devraient alors être faits de façon à présenter surtout le côté ethnographique.

6. De nombreuses photographies, de format moyen ou encore des dessins en couleur pourraient aussi rendre de grands services pour présenter les indigènes dans leurs costumes et parures, dans leurs travaux, leurs jeux et leurs fêtes.

7. Si dans un territoire il y a des formes notablement différentes d'un objet (outil, arme, maison, etc.), celles-ci devraient également être recueillies, puisqu'elles peuvent fournir des indices importants sur les émigrations des tribus, sur les différences de culture et les mélanges survenus au cours des âges. On pourrait n'envoyer qu'une des formes de l'objet en question, mais dans une note explicative (voir le paragraphe suivant), en indiquer les variantes existantes dans le même territoire.

II.

EXPLICATIONS À DONNER POUR CHAQUE OBJET.

1. Il faut dresser une liste exacte de tous les objets envoyés. Chaque objet doit y figurer avec un numéro identique à celui porté par l'objet lui-même. Au moins *une* copie exacte de cette liste doit être faite, qui resterait auprès de celui qui l'a composée;

de cette façon, il devient possible d'obtenir, le cas échéant, des renseignements complémentaires plus détaillés, si un objet se trouve être d'une importance spéciale. La liste elle-même devra être adressée par lettre recommandée au Président du Comité de l'Exposition (Sa Grandeur Monseigneur MARCHETTI-SELVAGIANI, Secrétaire de la S. C. de la Propagande, Rome, Piazza di Spagna, 48). Il serait à souhaiter qu'il y eût une autre copie de la liste accompagnant la collection elle-même.

2. Dans cette liste, les indications suivantes doivent être données pour chaque objet:

- a) Nom de l'objet, y compris celui en langue indigène.
- b) À quoi il sert et quel en est le mode d'emploi.
- c) Endroit (tribu, ville, village) de sa provenance; confins du territoire où il est en usage.
- d) Endroit de sa fabrication, s'il est différent de celui de la provenance.
- e) Indiquer si l'objet en question se trouve dans le territoire fréquemment ou rarement; s'il est d'usage courant ou fabriqué *ad hoc*.

Plus ces indications sont exactes et détaillées, plus la valeur de toute la collection augmente. Une collection moindre, mais bien choisie et comportant des indications exactes et détaillées serait d'une valeur beaucoup plus grande qu'une collection considérable dans laquelle tout cela ferait défaut.

3. Dans le cas où il existerait déjà des livres ou des articles bien faits sur le peuple ou la tribu en question, on peut les citer, mais de façon exacte en indiquant le nom de l'auteur, le titre de l'ouvrage, l'endroit et l'année de la publication et à quelle page se trouve la référence. Tous les ouvrages ethnographiques et linguistiques publiés par les Missionnaires eux-mêmes devraient être ajoutés à la collection, au moins un exemplaire.

4. En attachant à un objet le numéro qu'il porte sur la liste, il faut veiller à ce que ce numéro reste sûrement au dit objet; car s'il se perd, tout le travail employé à dresser les listes et à recueillir des explications complémentaires serait vain, puisqu'on ne pourrait savoir quel est l'objet si minutieusement décrit. Le plus sûr serait d'inscrire le numéro sur l'objet lui-même, soit au moyen d'une couleur ou d'une teinture ineffaçable, soit en y collant fortement une étiquette à numéro.

Dans le cas où ladite étiquette serait seulement attachée, il faut bien prendre garde que le nœud ne se desserre et l'étiquette ne se perde; il faut aussi utiliser du papier plus fort, afin qu'elle ne se déchire pas.

5. On demande d'écrire la liste très lisiblement; il serait préférable d'employer la machine à écrire.

III.

EMBALLAGE DES OBJETS.

1. Les objets d'une exécution plus fine et plus compliquée, surtout ceux qui comportent un grand nombre d'ornements délicats, doivent être emballés de préférence dans une matière molle, laine ou autre.

2. Si les objets sont assez fragiles (poteries, objets de fine sculpture et ciselure, etc.), après les avoir enveloppés comme il est dit ci-dessus, il faut les mettre dans de petites caisses spéciales et renfermer celles-ci à leur tour dans une caisse plus grande.

33.

8 decembris 1923.

De Expositione Vaticana Missionaria.

AD PATRES VATICANAE MISSIONUM EXPOSITIONIS CURAM HABENTES (1)

REVERENDE IN CHRISTO PATER:

P. XTI.

Tandem aliquando Religiosi omnium Ordinum et Congregationum, qui in paranda Vaticana Expositione occupamur, coetum sub cura Comitatus Propagandae coegimus; propterea has litteras statim exarare coepi.

(1) Hae litterae de consilio A. R. Patris Nostri Generalis ad RR. PP. Provinciales et Superiores quoque omnium Missionum etiam minus proprie dictarum mittuntur; quia nonnulla in ipsis, praesertim a numero 4, continentur quae eorum auctoritatem auxiliumque requirunt. Omnes igitur benevolam Vaticanæ Expositioni cooperationem ad maiorem Dei gloriam afferre rogantur, quod ut bene fiat, aliquem ex Nostreis designari, qui de rebus ad Expositionem spectantibus curam habeat, fere necessarium videtur.

Ea quae hic scribo, alia in anterioribus litteris et apographis, die 1 iulii ad Superiorem Missionis datis (1) dicta supponunt, *quae omnia in vigore permanent et sedulo sunt consulenda*. Si R. V. eas non haberet, in *Actis Romanis* illas invenire poterit.

Nunc ad aliqua magis particularia veniamus, quae etsi, saltem magna ex parte, pro pluribus non sint necessaria; tamen pro aliquibus, qui instructiones petunt, utilia esse possunt.

1. — DE STATISTICIS. — Illae quae ad scholas pertinent, ex cursu 1923-1924 sumendae sunt; aliae omnes, si fieri potest, statum rerum initio anni 1924 deberent exprimere. Quoad censum civilem indicetur annus in quo factus est. Haec documenta statistica *simplici modo scripta* ad me quam primum mittere oportet; nam summaria ad totam Societatem spectantia parare debemus.

Eiusmodi statisticae multa continere laudabiliter possunt; sed haec, quantum effici potest, ne omittantur. 1. *Missionarii*: Episcopi, Sacerdotes, Scholastici, FF. Coadiutores. — 2. Sacerdotes saeculares, Seminaristae. — 3. Catechistae. — 4. *Auxiliares ex aliis Congregationibus*: Religiosi, Religiosae. — 5. *Incolae*: Summa totalis, Catholici, Catechumeni, Infideles (Pagani et Mahometani), Haeretici. — 6. Ecclesiae, Sacella publica. — 7. Residentiae, Stationes. — 8. *Institutiones ad docendum et numerus alumnorum*: Universitates, Seminaria, Collegia, Scholae ad aliquam industriam, Scholae inferiores. — 9. *Institutiones beneficae*: Hospitalia, Nosocomia pro leprosis, Orphanotrophia, etc. — 10. *Res typis editae*: Periodica, aliae editiones.

Adiungatur nota, explicationis gratia, si utile videatur.

Sed Statisticae, quae exponi debent, liberiore modo fient, et sufficit ut cum aliis rebus exponendis mittantur; quae quidem tanto maiorem excitabunt attentionem, quanto maiore arte et ornatu graphico confectae fuerint: nudis numeris et litteris parum homines alliciuntur; eiusmodi statisticae magnis chartis pingi deberent. Progressum rerum in decursu annorum graphice depingere optimum esset.

Potest adhiberi illa europaea lingua magis usitata a Missionariis in sua cuiusque regione; et si duplici aut triplici sermone uti velint, multi lectores grati probabiliter erunt; speciale ius

(1) V. supra pp. 584-595.

sibi repetere videtur lingua nationis Missionariorum, praesertim quia peregrini eius nationis Expositionem invisentes illa intelligere poterunt.

2. — DE CHARTA MISSIONIS. — Illa, et quidem accurata, cum omnibus Collegiis, Domibus, Stationibus deesse non potest. Ad hoc autem, ut bene positio geographica et extensio Missionis intelligatur, in alia charta totius regionis, v. gr. Imperii Indici, partem a Missione occupatam notare oporteret; quod in aliquo prioris chartae angulo aliquando fieri potest. Praeter chartam Missionis aliae multae utiliter et laudabiliter exponi possunt; sed in iis exarandis, et in explicationibus adiungendis ne memoria excidat eas ab aliqua distantia, puta quinque metrorum, generatim aspiciendas esse: ut lucida sint omnia et clara valde commendatur.

Aliqua brevis explicatio utilis erit; et de lingua idem, quod in numero praecedenti, dicendum est.

Procul dubio, optimae chartae magnum Vaticanæ Expositionis ornamentum erunt.

3. — DE PHOTOGRAPHIIS. — Photographiae res Missionis ante oculos ponent; sed illae satis magnae generatim esse deberent, et agglutinari chartae circiter 40 vel 50 centimetra habenti, in qua nitida inscriptio adiungatur. Tamen aliquando magna in charta plures photographiae inesse possunt ad eandem domum vel rem spectantes. Ex unaquaque Missione ad minimum Episcopi vel Vicarii Apostolici et omnium praecipuarum domorum photographiae mittendae sunt. Huc spectant chartae postales, regionis monumenta vel hominum mores exhibentes, quae magno adiumento esse poterunt, si accurate et cum arte, ea, quae ad unam rem pertinent iuxta ponendo, omnium oculis subiiciantur.

Unus aut alter Missionarius, vere illustris, modo singulari exponi potest; sicuti Patres Belgae de P. Lievens in expositione quadam missionaria fecerunt; ita ut illius photographia, vel pictura, aliis minoribus photographiis et etiam notis ad eius ministeria et vitam spectantibus circumdari possit.

4. — DE REBUS QUAE TYPIS EDUNTUR. — In primis hoc bene notandum est illos tantum libros, folia, etc., ad bibliothecam catholi-

carum Missionum Romae constituendam servatum iri post Expositionem, quae Missionarii facile comparare sibi possint; illa vero omnia reddentur, quae cum restitutionis conditione missa Romam fuerint. Quod quidem illis libris et documentis speciatim eveniet, quae aliquo modo rara sunt et quae tamquam thesauri in bibliothecis aut archivis servantur: ea omnia in Vaticano magna cum cura custodientur, et suis dominis integra reddentur.

Quoniam libri omnes e Missionibus missi simul ordine scientifico in Bibliotheca Missionum exponentur, utile erit duplicatos generatim mittere, ne expositio particularis cuiusque Missionis libris omnino careat; hoc tamen necessarium non est, et invisentes per chartulas, in unaquaque expositione particulari positas, de rebus alibi expositis et ad illam Missionem pertinentibus admoneri poterunt.

Praeterea haec commendanda sunt: *a)* Mittatur elenchus librorum et documentorum *eo ordine* conditus, quo illa exponi deberent iuxta criterium Patris vel eorum illa Romam mittentium. *b)* Unicuique libro, opusculo, etc., parva inscriptio, fortasse typis edita, affigatur, in qua Episcopatus vel Vicariatus et Missio cum Religioso Ordine indicentur. In ea inscriptione potest addi: *reddatur* vel *non reddatur*, quod quidem non tantum pro libris, sed pro omnibus rebus ad Expositionem mittendis valere debet. *c)* Praeterea schedulas magnis caracteribus exaratas fieri oportet, quae circa aliquam collectionem opusculorum aut librorum, vel iuxta opus aliquod in Expositione positae, eorum argumentum cognoscere faciant; sine qua industria difficile erit, ne dicam factu impervium, res expositas convenienter aestimare. *d)* In votis est speciali cura exponere Veteris et Novi Testamenti versiones omnes, a Missionariis factas, vel etiam in Missione usurpatas; hoc enim ad Protestantium calumnias factis refutandas valde utile fore censetur.

Tandem libri qui ad Expositionem mittentur, convenienter et satis solide compingantur; tum ut visui placeant, tum ut tractari sine detrimento possint.

5. — MISSIONARIORUM OPERA PRO CULTURA. — In Bibliotheca Expositionis, praeter ea quae modo dicta sunt, illustrata etiam opera apponentur, quae Missionarii *praeteritis* et praesentibus temporibus pro scientiarum et litterarum progressu magno Ec-

clesiae honore perfecerunt et strenue adhuc perficiunt. Huc attinent chartae geographicae, itinera per regiones ignotas, ethnographicae notiones, studia et opera linguarum, rerum naturalium descriptio, nationum ethnicarum et Missionum historia; astronomiae, meteorologiae et geophysicae studia earumque rerum speculae, atque etiam antiquae et recentes typographiae in Missionibus, et inventiones Missionariorum ad quodcumque scientiarum genus pertinentes. Ut haec modo scientifico exponantur Sub-Comitatus, Praefecto Bibliothecae Vaticanae Praeside, constitutus est; cui, praeter alios ex aliis Institutis Missionariis, P. Huonder e nostra Societate adscriptus est, et tot alii ex Nostris in illo operam ponent, quot ad res nostras bene disponendas necessarii erunt. In hac parte scientifica, speculae, secundum Praesidis propositum, sectionem specialem constituent, etiam cum photographica imagine et instrumentis, si qua obtineri possunt; et antiquas etiam Societatis speculas, praesertim illae quae in Sinensi Imperio floruerunt, in bono lumine ponere aliqui e Nostris curabunt.

His positis, facile est intelligere, cuius generis auxilium ab omnibus et potissimum a Missionibus flagitemus: *a*) Missiones ea omnia quae ad hanc partem Expositionis spectant, omni cura investigare, et parare rogantur; *b*) ut haec investigatio et praeparatio melius et plenius fiat, non solum Nostri in Missione vel extra eam degentes, sed etiam externi, qui periti sint, in auxilium vocari possunt; *c*) si quis sciret in Europa nonnulla ex his inveniri posse, optimum foret me quam primum de hoc certiores facere; *d*) informatio desiderata non solum Missiones particulares, sed etiam regiones integras respicit, immo ad totam Societatem spectat; *e*) quando opus aliquod aut documentum mitti non potest, illud minimum nota bibliographica suppleri oporteret.

6. — LIBRI, EPHEMERIDES DE MISSIONIBUS. — In hac Expositione librorum, seu Bibliotheca Missionum, res omnes, ubicumque terrarum typis editas ad Missionarios vel Missiones spectantes, locum habituras Comitatus Expositionis decrevit. Quapropter ex unaquaque Provincia vel Regione ephemerides, tractatus quoscumque de Missionibus, libros historicos, Missionariorum litteras, vel alia ad numerum 5 spectantia Romam venire speramus; et R. P. Provincialem et Superiorem rogamus, ut ea

decernant, quae pro successu huius rei fore necessaria iudicabunt.

Ille qui rei exsequendae mandatum habet, ea, quae in numeris 4 et 5 dicuntur, speciali attentione videat, ut mutatis mutandis ipsa adhibere possit. Scio alicui editori libros a se editos de Missionibus suo modo in Bibliotheca exponere fuisse concessum: adeo est in votis, ut Missionum litteratura ibi quam amplissime exposita inveniatur.

Haec omnia, quae ad Bibliothecam Expositionis pertinent et etiam quae numeris 4 et 5 continentur, mense maio, vel antea, Romae esse iam deberent; tum quia res huius sectionis diligenti studio et cura indigent, ut ordinate et scientifice exponantur, et ut aliquis catalogus vel descriptio pro tempore Expositionis paretur, quam saltem pro Societate singulisque Missionibus ac Provinciis fieri vehementer cupio; tum quia tempore vacationum scholarium ab initio mensis iunii, aliqui Patres, optimi adiutores, suum opus offerunt, qui post illud tempus occupati erunt.

Ad res mittendas ea quae inferius numero 9 dicuntur, in mente habeantur, et secundum circumstantias plus minus applicentur.

7. — SECTIONES OMNIBUS MISSIONIBUS COMMUNES. — Inter has, ut dictum est, Bibliotheca Expositionis computatur; sicuti etiam aliae sectiones, quae veluti Missionum omnium prospectus, — e. gr. comparate cum toto mundo et eiusdem partibus, et comparate cum toto Religioso Ordine, — exhibere debent. Propositum quoque est, sectiones separatas constituere: a) Martyres — Sanctos, Beatos et eos, quorum causa introducta est — cum suis imaginibus et instrumentis martyrii, et rebus ad eos pertinentibus, si quae sunt; b) omnium Missionum nosocomia pro leprosis; c) illustriores ad docendum palaestrae; veluti Universitates, Facultates speciales, etiam ad industriam et id genus alia spectantes. Collegia vero institutionis *tantum* secundariae, vulgo dictae, quia multa sunt, in hac sectione non continebuntur, sed in unaquaque Missionem exponuntur; d) aliae palaestrae ad Missionarios formandos; qualia sunt Seminaria maiora vel minora pro sacerdotibus saecularibus vel regularibus, et Scholae Apostolicae vel similia.

Locus etiam erit assignatus, ubi motus et actio nationum et cuiuscumque regionis in favorem Missionum exhibebitur; non quidem propositis rebus pro Missionibus confectis, sed statisticis et brevi consociationum notitia. Simili modo in votis est ut libri,

opuscula, *chartae postales* quae ad Missiones referuntur, intra Expositionem, uno tamen loco, non autem in unaquaque particulari Expositione, vendi possint.

Haec dixi, ut ea in mente habeantur, quum res exponendae parantur; accuratiore enim et absolutiore modo ea res exhibenda esse videtur, quae in separata sectione collocanda sit. Praeterea eadem debet aliquo modo in particulari Missionis expositione suppleri, minimum oculis subiiciendo brevem et lucidam notitiam rei alibi positae.

8. — DE SPATIO PRO NOSTRIS MISSIONIBUS. — Quoniam a Comitatu Expositionis spatium ad Nostras Missiones necessarium requirebatur, id aliqua proportionem computare debui pro illis Missionibus quae hac de re responsionem mihi non dederunt, adhibitis numeris earum Missionum quae sua quoad spatium desiderata mihi manifestarunt.

Sed cum Comitatus non singillatim pro unaquaque Missione spatium ex me nuper scire postulasset, sed dumtaxat integrum tractum omnibus Missionibus uniuscuiusque regionis necessarium, illi sequentibus numeris satisfeci. *Europa* (Albaniensis, Graeca), 90 metra quadrata in muro, et 36 in plano; *Asia anterior* (Armeniaca, Syria), 120 mq. in muro et 50 in plano; *India* (Gallensis, Trincomaliensis, Bengalensis, Bombayensis-Poonensis, Goana, Madurensis, Mangalorensis, Patnensis), 780 mq. in muro et 330 in plano; *Sinae* (Cantonensis, Hwaisensis, Nankinensis, Ankingensis, Wu-hu, Tchely Merid. Orient.), 425 mq. et 175; *Asia insularis* (Universitas Tokyensis, Missio Hiroshimensis, Iavanensis, Philippina-Mindanaensis), 250 et 95; *Africa* (Aegyptiaca, Coloniae Capitis, Rhodesiae Mer., Rhodesiae Septent., Kwangensis, Tananarivensis cum *Maurice* et *Réunion*, Betsileensis), 435 et 175; *America* (Alaskana, Canadensis, Dacotae Mer., Guianensis, Montium Saxosorum, Tarahumarensis, Iamaicae, Hondurae Britannicae), 300 et 110; *Oceania* (Carolinensis et Mariana) 60 et 20. Summa totalis est: 2460 mq. in muro et 991 mq. in plano. Numerus vero Nostrorum in his Missionibus 2033.

9. — DE MODO ET TEMPORE RES ROMAM MITTENDI. — Ut res ad Expositionem missae sine onere et difficultate in Italia admitantur, haec inscriptio vel directio poni debet:

A Sa Sainteté le Pape Pie XI.

Pour l'Exposition Missionnaire du Vatican
Rome.

(Envoi du Vicariat, ou Diocèse N.

Mission de la C. de Jésus).

Omnia in Palatium Vaticanum transferentur et ibi servabuntur, sed meum erit capsas aperire omniaque examinare et componere. Elenchus rerum tum Exc.mo Secretario Congregationis a Propaganda, tum mihi mittatur, et ut antea numero 4, littera b) dixi, valde utile erit unicuique rei pro Expositione missae parvam affigi inscriptionem, distinctam quidem ab ea, quae in « Normis » gallice scriptis paragrapho II, commendatur.

Transmissionis minister, quo R. V. istic utetur, eius collegae directionem, cui rem in Europa curandam committet, R^{ae} V^{ae} manifestare deberet, ut R. V. mecum illam communicet; hoc enim scire mihi utile ac fere necessarium iudico, ut expeditionem urgere, si necesse est, tempestive possim.

Unaquaque Missio seligat viam, quae sibi magis conveniens videatur, ut res bene et secure in aliquem Italiae portum recta vel oblique perveniant. Navigationum Societates portorium fortasse imminuent, Expositionis gratia, si id per Episcopum vel Superiorem rite petatur.

Cum Secretarius Propagandae optet, ut res Expositioni destinatae mense iulio anni 1924 Romam perveniant, eius tamen mens mihi videtur ea esse, ut, si quid ex inopinato obstet, saltem mense augusto illae Romae inveniantur: locus enim rite aptari non poterit, nisi res exponendae ad manum sint.

10. — DE RERUM EXPONENDARUM MODO. — Gratum mihi esset, si R. V. sua desideria exprimeret de modo res suae Missionis exponendi. Id descriptione aliqua, et si libet cum apposito schemate, fieri potest; imo si quis rem totam in Missione exponeret et photographiam suae expositionis mitteret, suam ideam mihi modo optimo manifestaret; hic enim R^{ae} V^{ae} desiderio de rebus a R. V. missis, quantum fieri poterit, obsecundare conabimur.

Adiutorem habeo ad res Expositionis ordinandas optimum et industrium Fratrem Coadiutorem, sed alii qui suam operam ponant necessarii mihi erunt; propterea si R. V. aliquem ex Nostris, praesertim ex Romae degentibus, valde utilem futurum existimat Expositionis operi perficiendo, ne id me celare velit; nam si circumstantiae et Superiores permittent, illius opera uti conabor.

11. — **SCRIBENDA DE MISSIONIBUS OPUSCULA.** — Unum opusculum de unaquaque Missione nunc existenti, et aliud de singulis etiam antiquis Missionibus, pro tempore Expositionis edita, desiderantur.

Primum opusculum praesentem Missionis statum in prima parte, in secunda vero res Missionis ad Expositionem missas in bona luce collocare deberet. Eius prima pars brevem Missionis notitiam geographicam ac historiae recentis notionem cum vivida descriptione laborum omnimodae institutionis et evangelizationis continere debet, omnia chartis et photographiis optime illustrata. Tunc ideam expositionis lucidam altera pars depingere curabit; cur haec et illa missa sint et non alia, singula recensendo quantum necesse sit, ut libellus ad memoriam Expositionis Missionis servari possit. Photographiae omnium aut aliquarum rerum Expositioni mittendarum opportunissime opusculum ornarent. Tandem nota bibliographica de scriptis ad Missionem pertinentibus adiungatur oportet.

Alterius opusculi scribendi cura ad illas Missiones vel Provincias Societatis spectat quae, ea in regione sunt, ubi superioribus aetatibus Nostrorum exstiterunt Missiones; quod si in eo perficiendo habeatur aliqua difficultas, me certiore facere quam primum oportet. Si duae aut plures Missiones vel Provinciae intra terminos antiquae regionis nunc essent, illae Missiones aut Provinciae de Patre magis idoneo ad opusculum conscribendum ut inter se convenient rogantur. Finis horum opusculorum est antiquas Societatis Missiones in vulgo notas facere, brevem ac lucidam uniuscuiusque descriptionem cum chartis et imaginibus exhibendo, fontes ubi de illa Missione fusius agitur indicando, nota bibliographica ad finem non omitta.

Forma ac magnitudo horum opusculorum unica esse commendantur, similia videlicet iis quae in Catalogis Provinciarum adhi-

bentur, ita ut, collectione melius confecta, in nostris bibliothecis coniunctim servari possint, sintque monumentum perenne Vaticanae Expositionis. Opusculi lingua ea erit, quae magis unicuique placeat, atque adeo duplex editio secundum duplicem linguam fieri potest, si ita videbitur. Eorum exemplaria in aedibus Expositionis et alibi vendi in votis est, ut magis Missionum notitia facile et quaqua-versus diffundatur.

Haec opuscula, secundum ideam hic conceptam, pagellas continere possunt a 20 ad 60; non enim perfecta Missionis notitia, aut antiquarum accurata historia his opusculis intenditur. Hoc tamen non prohibet, quominus occasione Expositionis, alii ampliores libri edantur, modo ne hoc parvum opusculum omit-tatur.

De numero exemplarium in lucem edendo in unaquaque Mis-sione decernendum erit; Romam vero mittenda fortasse erunt fere mille, si ab Urbe ad Societatis Provincias opuscula mittenda sint; sed dumtaxat quingenta circiter pro sola Vaticana Exposi-tione.

Pretium tum pro Nostris tum pro aliis modicum esse deberet; nam haec opuscula veluti partem Expositionis constituunt, et eorum expensae venditione non recuperatae cum aliis pro Exposi-tione factis computari iustum esset.

Satis erit si haec opuscula Romae mense novembri vel decembri inveniantur; immo si id fieri non posset, etiam aliquantulum serius, dummodo peregrinationum tempore Romae sint.

12. — CONGRESSUS DE MISSIONIBUS EXPOSITIONIS TEMPORE. — A Secretario Comitatus Expositionis audiui celebrationem Con-gressuum tempore Expositionis fuisse propositam et admissam; sed ex parte nostra nihil adhuc factum aut definitum est. Certe Con-gressus valde utiles ad finem Expositionis assequendum, dummodo rite fiant, censendi sunt; propterea antequam Patri Generali pars a Nostris in Congressibus sumenda proponatur, Nostrorum con-silia, quid nempe putent, petimus; et quoniam tempus Congres-sibus habendis magis idoneum ad mensem septembrem anni 1925 recurrere videtur, opportunitas adhuc est ad iudicia multorum accipienda, si tempestive mittantur: quo tamen citius haec stabili-ri poterunt, maior erit commoditas omnia parandi. Quae mecum

communicanda hac de re videantur, ea intra mensem martium, si possibile est, accipere velim.

Nostrorum consilia de Congressibus versari convenit super iis rebus omnibus quae cum illis connectuntur, e. g.: de amplitudine rerum in illis tractandarum, de divisione ipsarum in varias sectiones, de iis qui deberent Congressui interesse. Res pleraeque sunt, quae opera nostrorum hominum extra Missiones degentium indigent; e. gr. Missionariorum institutio, propagatio Missionalis in populo, socialis rei incrementum, rerum quae eveniunt in Missionibus et aliis mundi regionibus mutua communicatio, maior in laboribus scientificis et in institutione Nostrorum conspiratio: propterea sicuti deputati a Missionibus ita a Provinciis adesse deberent, et etiam aliqui Moderatores rerum socialium et ephemeridum et Institutionum scientificarum, tum ex Missionibus tum ex Provinciis, si fieri potest. Utrum Congressus isti, ut melius fructuosiusque procedant, solis Nostris patere debeant, an alii quoque, ut maior sit fructus, admittendi; itemque utrum Congressus et publici et privati habendi sint, res diligenti deliberatione digna videtur.

Denique epilogi causa, quo tempore res in hisce litteris efflagitatae Romae inveniri debeant, breviter subiungo:

Mense aprili, statisticae simplici modo exaratae.

Mense maio, res ad Bibliothecam Expositionis destinatae, tum a Missionibus, tum a Provinciis.

Mense iulio, ceterae res omnes ad Expositionem.

Ad finem anni 1924, opuscula Missionum.

Sine tamen ulla difficultate tempus ita praefixum praeveniri licebit.

Ea quae dicta sunt, libertatem omnibus ad alia excogitanda vel exhibenda intra fines Expositionis omnino relinquunt.

Deus velit omnes nos ita iuvare, ut fructus a Summo Pontifice in favorem Missionum intentos omnimode assequamur.

In unione ss. SS. et OO.

R^{ae} V^{ae}

Servus in Xto.

RICHARDUS CIRERA S. I.

Romae, die 8 decembris 1923.

34.

10 octobris 1923.

Provincia Belgica cum suis Missionibus ab Assistentia Germaniae seiungitur et ad Assistentiam Angliae transfertur.

DECRETUM

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

PRAEPOSITUS GENERALIS SOCIETATIS IESU.

Cum Assistentia Germaniae tot diversarum inter se nationum Provincias complecteretur et praeterea, Deo favente, postremis hisce temporibus tanta domiciliorum, sodaliumque incrementa cepisset, ut difficilis redderetur eius administrandae expedita ratio, de ea aliquo modo minuenda atque sublevanda non semel cogitatum est. Quod autem graves causae quominus ad exitum perduceretur adhuc prohibebant, id tamen plane esse necessarium quotidianus usus in dies magis comprobavit: fieri enim omnino iam non potest, ut unus Assistens pro tot tantisque Provinciis tale exhibeat Praeposito Generali auxilium, quale sollicita secundum Instituti nostri leges gubernatio postulat.

Quare nacti opportunum rei conficiendae tempus quo Generalia nostra Comitia celebrantur, re mature coram Deo perpensa et audito consilio Praepositorum Provinciae Belgicae ac Provinciarum omnium Assistentiae Angliae, utentes tam potestate nobis facta decreto 17 Congregationis Generalis XXVI, quam facultate perficiendae mutationis tempore Comitiorum, uno ore a Patribus huius Congregationis Generalis XXVII concessa, decernimus Provinciam Belgicam cum suis Missionibus, domibus et sociis ab Assistentia Germaniae seiungere eamque ad Assistentiam Angliae transferre in nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti.

Datum Romae, die festo S. Francisci Borgiae, 10 octobris 1923.

L. ✠ S.

HENRICUS CARVAJAL
Secr. Soc. Iesu.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI
Praep. Gen. Soc. Iesu.

35.

21 decembris 1923.

Missio Gallensis, quibusdam condicionibus in Neapolitanam transcribenda, a Provincia Belgica separabitur.

AD PRAEPOSITOS PROVINCIARUM BELGICAE ET NEAPOLITANAE.

REVERENDI IN XTO. PATRES:

P. XLI.

Missionum belgarum Societatis nostrae in utraque continente, asiatica et africana, amplitudinem, prosperitatem, numerum, nemo Sodalium est, quin videat Deumque laudet: Bengalensem dico et Kwangensem primum, deinde Gallensem et Seminarium Kandiense. Earum omnium cura diu suscepta et

strenue usque retenta, Patres Belgas non dicam occupatos, sed oneratos ita habet, ut supra vires sit labor, in dies etiam excrescens propter feliciter auctum in illis terris religionis bonum. Dum autem Provincia Belgica tanta operum mole gravatur, Neapolitani Patres, quibus post concessa Americanis Provinciis Novum Mexicum et Coloradum nulla adhuc suppetit Missio propria, instanter cupiunt aliam sibi obtinere, et valde gauderent, si liceret sibi Patribus Belgis auxilio venire, qui se paratos ostendunt iis Missionem Gallensem optantibus gratificari.

Quae cum perpendissem coram Domino, vobis, Reverendi Patres, veniam libenter feci, ut inter vos ageretur, alter de cedenda illa Missione in insula Ceylon, alter de ea accipienda. Nunc vero summa cum voluptate accepi mutua vestra consilia, Consultorum vestrorum iudicio confirmata, eiusmodi esse, ut Missio Gallensis separata a Provincia Belgica, in Neapolitanam transcribatur, his conditionibus:

1º ut Praepositus belga suam in res Gallenses iurisdictionem ad tempus servet, quo tempore eius Provincia perseveret eleemosynas in Missionem mittere, quas antea solebat;

2º ut post aliquot annos Missio cum omnibus suis domibus, stationibus, bonis, Praepositi neapolitani iurisdictioni subiiciatur;

3º ut omnes Sodales belgae, qui in praesentia Missioni Gallensi sunt addicti, in eadem maneant; cum autem cessio fiet, tunc ad Provinciam Neapolitanam solummodo *applicati* pro iuvanda Missione, non etiam in Provinciam traducti censeantur.

Haec omnia mihi plane probantur, et spero ea ad maiorem Dei gloriam atque ad apostolicum utriusque Provinciae motum haud parum collatura. Nam Belgicae, ab onere liberatae suppeditandi Gallensibus viros, maior erit facultas extendendi magis ac magis res a se splendide gestas in India septemtrionali et in Africae parte ad meridiem vergenti; Neapolitanae campus inter ethnicos offertur, ab evangelicis agricolis optime aratus et consitus, cuius amplificandi studium spiritum Provinciae maiorem in modum ad solidas perfectasque virtutes inflammabit, cuius etiam nomen in multis, ut sperare fas est, Societatis amplectendae desiderium excitabit.

Velim hic Provinciae Belgicae intimos grati animi mei sensus verbis exprimere pro eximia liberalitate, qua pulchram suorum operum partem fratribus cedit. Velim Provinciae Neapolitanae, Missione Gallensi potiturae, Sodales Belgas, in ea insula adlaborantes, ante oculos ponere, ut eorum exempla sectetur et experientia utatur et consiliis morem gerat; velim, ut tanto beneficio aucta, eo se dignam ita praebeat, ut in novam contra idololatriam aciem expeditio-nemque phalanges producat, aemulas illarum, quibus eius maiores Societatis Missiones gloriosissime instruxerunt.

Vobis utrisque, Reverendi Patres, vestris Provinciis consiliisque peramanter benedico.

Commendo me ss. SS.

Romae, die 21 decembris 1923.

Servus in Xto.

WŁODIMIRUS LEDÓCHOWSKI

Praep. Gen. Soc. Iesu.

III. — RESPONSA.

36.

13 decembris 1922.

De usu cinematographi in Collegiis.

Quod ad cinematographum in Collegio instructum attinet, ut caute et cum multa moderatione procedatur sollicitè exhortor. Imprimis enim considerandum est, quod etiam medici monent, nervos praesertim adolescentium ludis cinematographicis vehementer affici atque irritari; quare coram alumnis raro fiant. Deinde ne fidatur soli externorum opinioni ac iudicio omnia esse convenientia, sed unamquamque imaginem (film) antequam in publico edatur aliquis Pater gravis totam perlustret, ne id accidat, quod cum scandalo alibi accidisse dolemus, ut inopinato res non decentes apparerent. Denique quidquid amatorium est ne unquam admittatur; in hac enim re omnino severos nos esse oportet.

37.

11 ianuarii 1923.

De opera feminarum in Convictibus nostris non adhibenda.

Quod attinet ad operam feminarum in Convictibus nostris adhibendam, quaedam instructionis causa animadvertere velim. Ac primum quidem eae rationes quae feminarum operam commendant, maior mundities aliaque, non sunt novae, sed semper valebant. Quare si prius non attendebantur, eo quod altiora principia id prohibebant, neque nunc sunt attendendae, cum eadem principia praevaleant. Deinde non videntur afferenda esse aliorum Ordinum vel Congregationum, multo minus cleri saecularis exempla. Nam familiae religiosae aliae in aliis rebus sunt severiores et suum quaeque spiritum sequi ac servare debet. Atqui quod ad relationes cum feminis attinet, nostrum Institutum severius est quam aliorum; v. g. aliis licet religiosarum familias sibi adnexas habere quas curent, nobis id non licet. In tali igitur re, qua ex ipso

Instituto ab aliis differimus, prohibemur ad eorum exempla attendere, sed attendamus necesse est ac sequamur leges nostras. Atque, ne id praetermittam, imitemur oportet potius praeclara exempla antiquae Societatis, quae, ut unum commemorem, adeo severa fuit, ut ne in atria quidem Collegiorum visitantes admittere vellet feminas sine Summi Pontificis facultate (Cfr. *Comp. Privil.* n. 89).

38.

3 februari 1923.

De ratione praescribendi communes preces.

Usus in Societate est, ut aliquod negotium gravis momenti orationibus et Sacrificiis generatim commendetur; modus et mensura autem singulorum fervori potius relinquantur. Interdum utique etiam specialia praescribuntur, e. g. Sacra sacerdotibus, Fratribus rosaria et Communiones, valde moderate tamen; at communes devotiones, si excipias brevem aliquam orationem Litanii additam, paucissimae et admodum raro fiant. Talia enim, licet in se optima sint et in aliis religiosis Institutis maxime sint laudanda, ut ipse S. Ignatius in regulis ad sentiendum cum Ecclesia propositis testatur, tamen peculiari spiritui ac fini nostri Instituti non conveniunt.

39.

11 maii 1923.

De Candidatis Missiones externas petentibus.

Iuvenibus, qui in admissione ad Societatem petenda simul petunt Missiones externas, Provincialis eas promittere poterit hac tamen lege: « si postea apti esse videbuntur neque aliae graves rationes obstabunt ». Cui promissioni, condicione impleta, stare debet; quare necesse est, ut tales promissiones in scriptis asservet et successoribus tradat.

INDEX ACTORUM

AB ANNO 1919 AD ANNUM 1923

CHRONOLOGICO ORDINE DIGESTUS

Anno	Menſe	Die		Pag.
Acta Apostolicae Sedis				
PRO SOCIETATE				
1919	feb.	12	Miſſa votiva de SS. Corde Ieſu prima feria ſexta cuiuſque menſis omnibus noſtris ſacerdotibus ad decennium conceditur	13
»	mai	23	Facultas conficiendi Aquam S. Ignatii a Loyola ad decennium prorogatur	14
»	iun.	22	De Conſecrationis familiarum ad SS. Cor Ieſu propagatione ac fine	17
»	aug.	26	Menſes in tirocinio acti ante militiam in biennii rationem computari poſſunt	26
»	ſept.	10	Nova Patnensis dioceſis ac Miſſio in India curae Societatis demandatur	27
»	nov.	19	Insula Celebes eique continentes minores insulae in Vicariatu Apoſtolico Bataviensi, hactenus Provinciae Neerlandicae Societatis noſtrae conceditae, ab eodem ſeparantur et in novam Praefecturam Apoſtolicam, «de Celebes» nuncupandam, eriguntur	165
1920	feb.	24	Facultas Praeſposito Generali data adnectendi Coronis SS. Roſarii Indulgentias PP. Crucigerorum, cum poteſtate ſibi Noſtros ſubdelegandi, in aliud decennium prorogatur	166
■	»	28	Dies feſti S. Familiae. Puřiſſimi Cordis B. M. V., B. Mariae Annae a Ieſu de Paredes poſthac celebrabuntur 19 ianuarii, 19 auguſti, 2 iunii; ritus SS. Coſmae et Damiani ad duplicem minorem evehitur	167

Anno	Mense	Die		Pag.
1920	mart.	2	Prorogatur ad decennium facultas recitandi Matutinum cum Laudibus diei subsequentis inde ab hora prima post meridiem	168
»	mai	12	De translatione festi S. Ioannis Berchmans, Conf.	169
»	»	13	Litterae decretales Benedicti XV P. M. « Ecclesiae consuetudo », quibus B. Margaritae M. Alacoque Sanctorum honores decernuntur, sanctimoniam Ven. P. Claudii de la Colombière et munus Societati Iesu ab ipso Christo D. N. delatum ostendendi omnibus thesauros divini eius Cordis, apostolica gravitate ad perpetuam rei memoriam enarrant	170
»	nov.	10	Facultas celebrandi supplicationes per triduum in honorem S. Margaritae M. Alacoque	175
»	»	19	Conceduntur indulgentiae omnibus qui festa saecularia S. Ioannis Berchmans celebrabunt	178
»	dec.	22	Decernitur constare de Ven. Servi Dei Roberti Cardinalis S. R. E. Bellarmini virtutibus in gradu heroico	179
»	»	»	Oratio Patris Nostri ad Summum Pontificem habita cum decretum promulgaretur de virtutibus heroicis Ven. Servi Dei Roberti Bellarmini	185
			Responsum Summi Pontificis ad orationem Patris Nostri	191
1921	ian.	27	De praecepto confessionis annuae et Communionis paschalis in sacris ad populum expeditionibus et Exercitiis Spiritualibus	299
»	feb.	22	Conceditur indulgentia plenaria pro quinque dominicis, quae festum S. Ioannis Berchmans praecedunt	300
»	»	»	Oratio quaedam ad S. Ioannem Berchmans indulgentiis ditatur	300
»	»	»	Occasione tercentesimi anniversarii ab obitu S. Ioannis Berchmans indulgentiae conceduntur	301

Anno	Mense	Die		Pag.
1921	apr.	1	Epistola Summi Pontificis ad R. P. D. Marium Besson, Episcopum Lausannensium et Genevensium ceterosque Helvetiorum Episcopos propositum laudans celebrandi quartum centenarium ab ortu beati Petri Canisii	302
»	iul.	28	De Missis S. Francisci Borgia, S. Alphonsi Rodriguez, B. Mariae V. Mediatricis, necnon de Officio S. Alphonsi Rodriguez et S. Margaritae M. Alacoque, ac de indulgentiis parvi Officii S. Stanislai Kostka et Apostolatus Orationis	303
1922	mart.	6	Oratio quaedam ad SS. Ignatium de Loyola et Franciscum Xaverium indulgentiis ditatur	397
»	apr.	22	Sollemne triduum in honorem S. P. Ignatii et S. Francisci Xaverii in templis nostris celebrari permittitur	398
»	mai	7	Summus Pontifex concedit ut Societatis Scholastici in fine tertii anni theologiae ad presbyteratum promoveantur	399
»	iun.	23	Pontificiae Universitati Gregoriana de Urbe facultas conceditur philosophiae et sacrae theologiae Magistros aggregatos renuntiandi	401
»	iul.	25	Constitutio Apostolica, qua S. Ignatius de Loyola caelestis Exercitiorum Spiritualium Patronus declaratur	403
»	sept.	14	Pontificium Institutum Orientale cum Athenaeo Pontificio de Re Biblica coniungitur	407
»	oct.	24	Summus Pontifex et Nostri et Nuntiorum SS. Cordis Moderatoribus gratias agit ob stipem pro Russiae populis collatam	409
»	dec.	3	Epistola Apostolica, tertio saeculo exeunte ab Ignatio Loyolaeo et Francisco Xaverio in sanctorum numerum adscriptis	412
»	»	13	Festum S. Ignatii ad ritum duplicis maioris pro universa Ecclesia evehitur	507
1923	ian.	23	Summus Pontifex Patri Nostro gratias agit ob stipem pro Russiae populis oblatam	508

Anno	Mense	Die		Pag.
1923	apr.	15	Decernitur constare de duobus miraculis propositis ad Beatificationem Ven. Servi Dei Roberti S. R. E. Cardinalis Bellarmini obtinendam . . .	509
»	»	»	Oratio habita a Patre Nostro ad Summum Pontificem Pium XI, cum hic sollemniter ederet decreta quibus statuitur tuto procedi posse ad Beatificationem Ven. Servi Dei Michaelis Garicoits et constare de duobus miraculis impetratis deprecatore Ven. Servo Dei Roberto Cardinali Bellarmino	514
			Responsum Summi Pontificis	518
»	mai	2	Damnantur opera quaedam M. Mir. et I. de Râcalde	552
»	»	3	Decernitur tuto procedi posse ad sollemnem Ven. Servi Dei Roberti S. R. E. Cardinalis Bellarmini Beatificationem	526
»	»	»	Oratio habita a RR. P. Bernardino Klumper, Ministro Generali Ordinis Fratrum Minorum, ad Summum Pontificem Pium XI, cum hic sollemniter ederet decreta quibus statuitur tuto procedi posse ad Ven. Roberti Card. Bellarmini Beatificationem et constare de virtutibus heroicis Ven. Servi Dei Fr. Mariani ab Arce Casali, Laici Professi Ordinis Fratrum Minorum . .	529
			Responsum Summi Pontificis	533
»	»	13	Ven. Dei Servus Robertus S. R. E. Card. Bellarminus, e Societate Iesu, Beatus renuntiatur . .	540
»	»	14	Conceditur ut corpus B. Roberti Bellarmini ex templo SS. Nominis in S. Ignatii aedem transferatur idque publico et sollemni ritu processionali, si fieri potest	548
»	»	20	Varia privilegia Moderatoribus Nuntiorum, Moderatoribus dioecesanis ceterisque Moderatoribus obtinentur	553
»	»	29	Summus Pontifex epistola qua Archiepiscopi Campani ceterorumque Campaniae Archiepiscoporum et Episcoporum litteris communibus, ex	

Anno	Mense	Die		Pag.
			annuo conventu datis, respondet, B. Robertum Bellarminum commemorat et ad eius imitationem excitat	549
1923	iul.	24	Oratio pro conversione Mahometanorum indulgentiis ditatur	556
»	»	28	Summus Pontifex gratias agit pro obolo S. Petri a Societate et periodici « La Civiltà Cattolica » lectoribus oblato	559
»	sept.	28	Summus Pontifex Societati gratias agit ob stipem sibi pro Russiae famelicis denuo oblatam . .	566
»	nov.	9	R. D. Iosephus Bardi Foedus « Pro Clero » Apostolatui Orationis tradit: Pater Noster consentit et Summus Pontifex hanc rem probat . .	557
»	»	13	Missa de B. Roberto Card. Bellarmino	550
			PRO PROVINCIIS, DOMIBUS, SODALIBUS	
1918	dec.	19	Sociale opus, « L'Action Populaire de Reims » Summo Pontifici maxime laudatum, munificaeiusdem liberalitate ex ipsis belli ruinis recreatur	29
1919	ian.	1	Nostrorum in Venezuela labores magnis efferuntur laudibus	29
»	feb.	22	Sedem operis Consecrationis familiarum SS. Cordi Iesu pro Italia ad SS. Nominis in Urbe tamquam proprio loco constitutam Summus Pontifex Benedictus XV gratulatur	30
»	iun.	29	De domo Hierosolymis aperienda, quae Pont. Instituti Biblici Urbis accessio sit	31
»	iul.	20	Curriculum studiorum philosophiae et religionis pro laicis in Pont. Universitate Gregoriana instituendum illustri donatur praeconio	32
»	»	21	Collegium Velehradiense « Pontificium » nominatur.	33
»	aug.	22	Sex arcae studiorum gratuita (borse di studio) a Summo Pontifice Benedicto XV in Pont. Collegio Leoniano Anagnino liberaliter constituuntur ad totidem alumnos e dioecesibus suburbicariis ibidem alendos	34

Anno	Mense	Die		Pag.
1919	oct.	1	Nostro athenaeo Tokiensi conservando stips a christifidelibus exterarum nationum corroganda commendatur	35
"	nov.	10	Cathedra theologiae ascetico-mysticae in Pont. Universitate Gregoriana erecta eiusque utilitates eximiis ornantur laudibus	36
1920	apr.	24	Summus Pontifex gratias agit Foederi cui nomen est « Association Catholique de la Jeunesse Française » pro litteris, quibus fidelitatis atque oboedientiae sensa erga S. Sedem exhibuit . . .	201
"	iul.	16	Summus Pontifex per Emum Cardinalem Secretarium Status Provinciae Poloniae gratulatur ob saecularia a constituta Provincia sollemnia .	202
"	"	29	Summus Pontifex Collegio Scriptorum Civilitatis Catholicae gratias agit pro votis die onomastico oblatis	203
"	aug.	4	Summus Pontifex novum libellum periodicum, cui titulus « Hostia », ipsi oblatum laudat eique benedicit	203
"	sept.	15	Litteris encyclicis Benedicti XV P. M. « Spiritus Paraclitus » in MD natali S. Hieronymi, Ecclesiae Doctoris, editis Pontificium Institutum Biblicum de Urbe eximie commendatur eiusque finis amplissimus declaratur	204
"	oct.	17	Allocutio Summi Pontificis ad Moderatores Apostolatus Orationis et Consecrationis Familiarum ex tota Italia cura et studio Nostrorum consilia conferendi causa in Urbem coactos	205
"	nov.	10	Summus Pontifex magnopere commendat pietatis exercitationes a membris curriculi romani Studiorum Philosophiae et Religionis pro laicis nunc primum instituendas	209
"	"	19	Laudatur consilium celebrandi sollemniter trecentimum anniversarium ab obitu S. Ioannis Berchmans	210

Anno	Mense	Die		Pag.
1920	dec.	28	Scriptoribus «Cursus Scripturae Sacrae» post belli intercapedinem opus denuo aggredientibus gratulatur Summus Pontifex iisque concedit, ut nova volumina suo inscribantur nomini	211
1921	ian.	18	Em. Cardinalis Secretarius Status nomine Summi Pontificis periodicum «Le Recrutement sacerdotal» post bellum denuo edi coeptum laudat cumque eius moderatore benedictionem apostolicam communicat	310
»	»	25	Ecclesia Sancti Ignatii Loyolaei in oppido Azpeitia, in Hispania, titulo et privilegiis Basilicae Minoris augetur	311
»	feb.	14	Summus Pontifex primum fasciculum «Verbi Domini» maxima cum benignitate acceptat. . .	312
»	»	24	Summus Pontifex auctori summi operis «François Suarez» gratulatur eique benedicit	312
»	mart.	2	Pars Vicariatus Apostolici «de Kassai Superiore» quae ad sinistram fluminis Loange sita est cum Praefectura Apostolica «de Koango» coniungitur	313
»	apr.	5	Summus Pontifex librum «Handbuch der Katholischen Missionen» benigne acceptat.	314
»	»	13	Summus Pontifex consilium collocandi ad aram SS. Cordis Iesu in romano templo SS. Nominis nomina familiarum, quae se eidem Cordi consecrarunt, approbat	315
»	iun.	3	Pars territorii Vicariatus Apostolici de Ce-li meridiorientali, ad orientem fluminis Hoang-Ho sita, separatur, et adicitur Vicariatus Apostolico de Sciam-Tom meridionali	316
»	»	29	Cum brevi quinquagesimus annus expleretur ex quo commentarium «Stimmen der Zeit» in lucem prodiit, eius scriptoribus Summus Pontifex gratulatur eosque adhortatur.	316
»	aug.	8	Erectio Vicariatus Apostolici de Ngan-hoei et immutatio nominis Vicariatus Apostolici Nankinensis	317

Anno	Mense	Die		Pag.
1921	sept.	19	Summus Pontifex P. Francisco Ehrle, sexaginta in religione annos expleti, permulta de Ecclesia et bonis litteris promerita gratulatur . . .	318
»	nov.	12	Summus Pontifex ad singularem benevolentiam significandam erga Romanam Academiam Religionis pro laicis, in eadem « bursam » instituit .	319
1922	feb.	22	Conceditur usus Missae « Plurium Confessorum non Pontificum » ritu primae classis celebrandae die tertio saeculari 12 martii 1922	422
»	apr.	1	Cum triduum in honorem SS. Ignatii et Francisci Xaverii in nostro templo romano SS. Nominis celebretur, favores quidam conceduntur . . .	423
»	»	19	Summus Pontifex dedicationem voluminum « Cursus Scripturae Sacrae » accipere dignatur . .	424
»	mai	1	Restituitur nomen Vicariatus Apostolici Nankinensis	425
»	iun.	10	Summus Pontifex pro gratulationibus nomine sociorum « Apostolatus Orationis » in Italia die onomastico sibi oblatis gratias agit	425
»	aug.	3	Summus Pontifex benedicit parvulis mexicanis « Cruciatæ » sociis, qui ei filiali pietate opera pia et largam eleemosynam obtulerunt . . .	426
»	sept.	8	Summus Pontifex benigne accipit librum « La Mission du Bengale Occidental »	427
»	»	15	Epistola gratulatoria Summi Pontificis anno XXV exeunte ab Instituto Leoniano in urbe Anagnina condito	428
»	nov.	20	Summus Pontifex opus « Le Recrutement sacerdotal » laudat eique benedicit	429
»	»	21	Allocutio Summi Pontificis ad magistros atque alumnos Pontificiae Universitatis Gregorianae	429
1923	apr.	12	Nostris qui ante quinquaginta annos in Dania laborare coeperunt, Summus Pontifex gratulatur . .	562
»	mai	4	Dioecesis Osakensis in Iaponia dismembratur atque inde efformatur novus Vicariatus Apostolicus de Hiroshima	563

Anno	Mense	Die		Pag.
1923	mai	4	Suppressi Vicariatus Apostolici de Marshall territorio et nomine augetur Vicariatus Apostolicus Insularum Marianarum et Carolinarum .	563
»	»	16	Summus Pontifex Domui Venlo (Prov. Neerl.) in qua mox millesimus virorum coetus Exercitiis Ignatianis excoletur, uberrimos fructus collectos gratulatur	564
»	»	20	Commendantur nonnulla ad missionariorum operam uberiores efficiendam salutarium fructuum	565
»	dec.	»	Summus Pontifex periodico « Le Missioni della Compagnia di Gesù » primi decennii labores fructusque gratulatur	569
<p style="text-align: center;">Acta Praepositi Generalis</p> <p style="text-align: center;">PRO SOCIETATE</p>				
1919	feb.	11	Congregatio Procuratorum in sequentem annum differtur	41
»	mart.	12	Renovandae facultes extraordinariae	42
»	apr.	19	Venia datur ut nostri Scholastici e militia redeuntes conficere privatim aut brevius possint studiorum curriculum	44
»	iun.	15	Facultas initiandi Sacris post tertium theologiae annum Scholasticos, qui belli occasione sacerdotium differre coacti sunt	45
»	»	19	De cultu SS. Cordis Iesu impense fovendo . . .	46
»	»	21	Ratio ordinandi quinquennale periculum ¹ theologiae praescriptum lege ecclesiastica recens sacerdotio auctis.	57
»	aug.	2	Cursus Magisterii in Pont. Universitate Gregoriana ineundi ratio atque institutio	61
»	»	26	Recedendum a consuetudine adorandae SS. Eucharistiae in eodem altari, dum ibidem Sacrum litatur	65

Anno	Mense	Die		Pag.
1919	sept.	12	De colligenda pecunia ad domum Curiae Societatis novasque Pont. Universitatis Gregorianaes aedes Romae comparandas	66
»	»	»	Cohortatio ad Nostros qui periodicis libellis edendis dant operam, ut in scribendo evitent quamvis nationum nuper belligerantium offensionem, christianae vero caritatis iura fortiter tuentur	74
»	oct.	17	De initio Visitationis anno superiore indictae . .	78
»	nov.	21	Nonnulla de « Formula » et « Practica scribendi » declarantur, accommodate ad rectius citiusque negotia Societatis expedienda	81
»	»	25	Indicuntur suffragia pro R. P. Isidoro Zameza, olim Assistente Hispaniae	85
»	dec.	8	Indicatur Congregatio Procuratorum in annum 1920	87
»	»	31	De privato Nostrorum commercio litterarum et ratione Consultationum rite peragendarum secundum Instituti praescripta	93
1920	ian.	29	Normae quaedam observandae in catalogis triennialibus conficiendis	215
»	mart.	19	Communicantur nova aliqua beneficia Societati ab Apostolica Sede concessa	218
»	»	25	Augetur Praepositis Provinciarum facultas ad expensas non ordinarias faciendas; referuntur aliqua posthac servanda in pecunia mutuanda; usus telephonii certis legibus subiicitur; P. N. tempestive edoceatur de iis qui ad biennium in Urbem mittentur	220
»	»	31	Normae pro recto usu « Excerptorum »	222
»	apr.	27	Collegium Revisorum Generalium restituitur . . .	224
»	iul.	15	Doctrina de Actu Fidei a P. Petro Rousselot p. m. proposita prohibetur	229
»	sept.	27	Acta quaedam Congregationis Procuratorum in Urbe ad diem 27 septembris anni 1920 coactae	233
			Adhortatio Patris Nostri in prima sessione .	233
			Adhortatio Patris Nostri in secunda sessione	252

Anno	Mense	Die	Pag.
1920	oct.	17	Congregatio Ordinaria super virtutibus Ven. Servi Dei Roberti Bellarmini Nostorum precibus commendatur 261
»	»	30	De Instructore tertiae Probationis 262
»	dec.	3	De gravitate in agendo cum feminis 266
»	»	17	De nonnullis servandis cum iis qui biennium Romae sunt aggressuri 272
»	»	21	Executio instructionis S. C. de Propaganda Fide « De abiiciendis a Missionariis rerum saecularium curis » summopere commendatur 274
1921	ian.	6	Indicuntur preces in gratiarum actionem ob eximium quoddam beneficium Societati praestitum 323
»	»	12	P. Ioannes B. Goetstouwers vices Secretarii Societatis aget, absente aliquamdiu P. Petro Tacchi-Venturi 324
»	feb.	4	De annalibus nostris « Memorabilia Societatis Iesu » adiuvandis a Provinciis 324
»	mai	5	Pater Noster ad recognoscendum novum iuris nostri compendium aliquantum temporis e Curia in Domum Probationis Romanam secedit . . . 327
»	sept.	24	Occasione Congressus Eucharistici anno 1922 in Urbe habendi conventus aliquis Congregationum B. M. V. convocatur 328
»	oct.	10	Novus Societatis Secretarius et novus Procurator generalis renuntiantur 331
»	nov.	26	De regulis modestiae exemplo S. Ioannis Berchmans sancte servandis 332
»	dec.	22	Mittantur Romam periodica et libri qui ad Congregationes Marianas spectant 435
1922	ian.	22	Constituantur Commissiones ad recognoscendum primum Schema Epitomes nostri iuris. . . . 436
»	»	»	De recognoscenda Epitome iuris nostri 438
»	feb.	25	Pro famelicis in Russia subsidia petuntur 439

Anno	Mense	Die		Pag.
1922	apr.	16	Schema Epitomes iuris nostri in Provincias mit- titur eiusque compositionis historia paucis enar- ratur	442
»	iul.	16	De Congregationibus B. M. V. promovendis . . .	446
»	aug.	2	Imagines Domorum Exercitiorum petuntur; de catalogis Provinciarum aliqua notanda . . .	454
»	dec.	8	Indicatur Congregatio Generalis	455
»	»	»	De summo momento futurae Congregationis Gene- ralis	458
»	»	27	Ultima Instituti documenta Provinciarum examini subiciuntur	463
»	»	31	Mittitur « Instructio de documentis tertio quoque anno e Provinciis Romam afferendis »	465
1923	ian.	16	Indicuntur suffragia pro P. Iosepho Hanselman, Assistente Americae	573
»	feb.	21	Nostorum Orationibus commendatur Congrega- tio Generalis coram Pontifice super miraculis Ven. Bellarmini; item afflicta populus russia- cus	574
»	mai	13	Mittuntur documenta ad causam Bellarminianam pertinentia aliaque de S. Ignatii cultu	575
»	iun.	21	Communicantur quaedam cum Patribus, qui Con- gregationi Generali intervenient	577
»	iul.	2	P. Aurelianus Fajella constituitur Postulator Ge- neralis; praescribitur unum Sacrum pro Summo Pontifice offerendum	579
»	oct.	18	Provincia Belgica ad Assistantiam Angliae trans- lata est; electio trium novorum Assistantium	579
PRO PROVINCIIS AC DOMIBUS				
1919	ian.	31	Adhortatio de fine vocationis nostrae ac ratione illius assequendi	109
»	aug.	15	Missionis Novi Mexici et Coloradi disiunctio eius- que ad Provincias Missourianam et Neo Aure- lianensem accessio. Epistola de seiuncto Novo Mexico et Colorado a Provincia Neapolitana . .	119

Anno	Mense	Die		Pag.
1919	aug.	15	De delectu et institutione cleri Sinensis	122
»	nov.	10	Inspector studiorum superiorum creatur eiusque partes describuntur	144
»	»	13	Residentiae Mancuniensis (Manchester) Superior declaratur iure adeundi Congregationem Provincialem posthac non amplius gaudere.	146
»	dec.	8	Constituatur Viceprovincia Iugoslaviae	147
1920	mart.	19	De adiuvanda Missione in insulis Marianis et Carolinis	280
»	iun.	11	Epistola gratulatoria Patris Nostri ob constitutae Provinciae Poloniae saecularia sollemnia	282
»	»	11	Insulae Canarienses a Provincia Toletana seiunguntur et Provinciae Castellanae attribuuntur	284
»	»	26	Constituatur tota Italia coetus Propagatorum Apostolatus Orationis et Consecrationis Familiarum	346
1921	ian.	6	Provincia Germaniae dividitur	349
»	»	27	Epistola Patris Nostri ad Socios Provinciae Germaniae dividendae	351
»	mart.	14	Pater Noster decernit ut domus Divionensis (Dijon) Provinciae Campaniae addicta maneat	353
»	mai	4	Cum Loyolae dies commemoretur, quo ante quatuor saecula S. P. Ignatius vulneratus est, Pater Noster, negotiis impeditus, ne ipse eo se conferat, insignes S. Ignatii reliquias per Praepositum Provinciae Romanae illuc ferendas curat	353
»	»	15	Pater Noster missionarios Provinciae Missourianae recenter in Missionem Patnensem advectos salutat atque exhortatur	354
»	iun.	18	Nostri excitantur ad scribendum contra spiritismum	356
»	»	21	Instructio de usu aquarum medicinalium et balnearum	356

Anno	Mense	Die		Pag.
1921	iun.	24	Administratio Provinciae Marylandiae-Neo Ebo- racensis ita dividitur, ut eam partem, quae Nova Anglia vocatur, Viceprovincialis proxime gubernet	362
»	iul.	19	Statio Scopiensis (Skoplje) in Serbia a Provincia Veneta seiungitur et Viceprovinciae Iugosla- viae adscribitur	365
»	»	26	Quomodo nostri erga Circulos Societatis Iuventutis Catholicae in Italia se gerere debeant	365
»	»	31	Collegium Tokyense una cum Missione Hiroshi- mensi Provinciae Germaniae Inferiori commit- titur	366
»	oct.	17	Dividitur Missio Nankinensis	367
»	dec.	3	Missio Bombayensis Provinciae Aragoniae attri- buitur	368
»	»	3	Pater Noster Socios Missionis Bombayensis con- solatur atque exhortatur	370
»	»	25	Socios Provinciarum Taurinensis, Castellanae, Legionensis, quibus partes pristinae Missionis Nankinensis attributae sunt, Pater Noster alloquitur	371
»	»	31	De biennio concionatorum	371
1922	ian.	25	Pater Noster alloquitur Socios Provinciae Arago- niae, cui Missio Bombayensis committitur . . .	470
»	mart.	4	Missione inter Tarahumaras SS. Cordi consecrata, Pater Generalis uberrimos fructus laborum Sociis gratulatur eosque exhortatur	471
»	»	12	Silesiae pars, de qua nuper populi scitam habitum est, inter Provincias Germaniae Inferioris et Poloniae dividitur	473
»	»	27	Intentio Apostolatui Orationis per mensem septem- brem praestituta extenditur ad famelicos Rus- siae	474
»	iun.	9	De sacra liturgia pro nostrae vitae ratione accurate peragenda	475

Anno	Mense	Die		Pag.
1922	nov.	6	Pater Generalis nomine Summi Pontificis alumnis Collegiorum Societatis gratias agit pro subsidiis Russiae gentibus collatis eisdemque exhortatur ad liberalitatem continuandam	477
»	»	13	Pater Generalis epistolam Summi Pontificis Nuntiorum Curatoribus mittit eosque exhortatur ut praesertim Familiarum SS. Cordi consecratarum pietatem pro famelicis in Russia implorare pergant.	479
1923	apr.	25	Pater Noster Sociis Missourianis centesimum a Provinciae origine annum celebrantibus gratulatur	581
»	»	29	Respondendum quaestionibus a S. C. de Propaganda Fide propositis	582
»	mai	26	De Expositione Missionaria anno 1925 in Aedibus Vaticanis habenda	583
»	iul.	1	De paranda Expositione Missionaria Vaticana . .	584
»	oct.	10	Provincia Belgica cum suis Missionibus ab Assistentia Germaniae seiungitur et ad Assistentiam Angliae transfertur	606
»	dec.	8	De Expositione Vaticana Missionaria	595
»	»	21	Missio Gallensis, quibusdam condicionibus in Provinciam Neapolitanam transcribenda, a Belgica Provincia separabitur	606
RESPONSA				
1919	feb.	22	Spectacula scenica puellarum	149
»	mai	30	Candidati impedimento essentiali irretiti	149
»	iul.	7	Candidati scholastici latinae linguae ignari	151
»	nov.	12	Usus machinae dactylographicae	151
»	»	21	Biennium in Pont. Instituto Biblico	152
»	dec.	29	Indulgentiae Crucigerorum	153
»	»	31	Operaria institutio Coadiutorum temporalium. . .	153
1920	ian.	1	Missae primae intentionis	285
»	»	3	De renuntiationibus	286
»	»	5	Exercitia Spiritualia ante ultima vota	286

Anno	Mense	Die		Pag.
1920	ian.	9	De Postulatis in Congregatione Provinciali	287
»	feb.	7	Residentiae non formatae conditio iuridica . . .	385
»	mart.	18	De Consultorum officio	287
»	apr.	5	De editione librorum	287
»	iul.	11	De admittendis in Congregationem Provinciale	288
»	sept.	10	Responsorum Praepositi Generalis vis et momen- tum	288
»	nov.	26	Paupertas Residentiarum	385
»	dec.	21	Parvorum Societatis Seminariorum Superiores ius habent ad Congregationem Provinciale . .	289
1921	ian.	14	Puncta in Exercitiis Spiritualibus	386
»	apr.	18	De monialium confessariis	386
»	mai	5	De Missa in cubiculo externorum infirmorum . .	386
»	»	10	S. Ioannes Berchmans peculiaris Philosophorum Prov. Germaniae Inf. et Sup. patronus de- claratur	386
»	sept.	7	Ordo in petitionibus servandus	387
»	nov.	6	De conscientiae ratione Superiori reddenda . . .	387
»	»	17	Censura scriptorum quae ad usum auditorum in Universitate Gregoriana eduntur	388
»	»	19	A Praefectis spiritus informationes non petendae neque accipiendae	388
1922	mai	1	De consilio viros e Nostris benemeritos publice honorandi	480
»	»	12	De Exercitiis Spiritualibus e mente S. Ignatii tradendis	480
»	iun.	12	De silentio in sacris secessibus pro externis . . .	481
»	oct.	21	De formandis Nostrorum Magistris	481
»	dec.	13	De usu cinematographi in Collegiis	608
1923	ian.	11	De opera feminarum in Convictibus nostris non adhibenda	608
»	feb.	3	De ratione praescribendi communes preces. . . .	609
»	mai	11	De Candidatis Missiones externas petentibus . . .	609

I

INDEX PERSONARUM ET LOCORUM

C. Collegium externorum.
Cu. Collegium Nostrorum.
De. Domus Exercitiorum.
M. Missio.
N. Novitiatus.

P. Provincia.
R. Residentia.
S. Seminarium.
U. Universitas.
VP. Viceprovincia.

Abad, P. Matth., 86.
 Alexander I, Russiae Imperator, 283.
 Alexandrie **C.**, 243.
 Allahabad, 28.
 Aloisi Masella, P. Pasch., 17, 30-31, 315.
 Aloisius, S., 71, 194 (198), 521 (525).
 Alphonsus Rodriguez, S., v. *Index* II.
 Altissimi Arsilia, 512, 513.
 Anagni, v. *Index* II.
 Anderledy, R. P. Ant. M., 285, 447.
 Añón, P. Ioach., 233.
 Antonius Zaccaria, S., 415.
 Anvers, Schola sup. commercialis, 246.
 Aquaviva, P. Claud., 94, 106, 225, 238, 259.
 Arens, P. Bern., 314.
 Arregui, P. Ant., 443.
 Attimis, P. Trist. de, 375.
 Aubenacenses, Ven. Martyres, 251.
 Audino, RR. DD. Nic., 496.

Balfour, Arth. Iac., 111.
 Bardi, R. D. Ios., 556-557.
 Barrachina, P. Ios., 426.

Basilius, S., 338.
 Beckx, R. P. Petr., 50, 84, 120, 133, 228, 258, 268, 336, 338, 340, 342, 357, 358, 360, 458.
 Béliveau, RR. DD. Arth., 494.
 Bella, RR. DD. Salv., 496.
 Bellarmino, Vinc., 541.
 Bellarminus, B. Rob., v. *Index* II.
 Benedictus XIV, 180, 181, 183, 187, 192 (197), 196 (200), 451, 510.
 Benedictus XV, v. *Index* II.
 Berlin **De.**, 242.
 Bertram, Em. Card. Adolphus, 486.
 Bessières, P. Alb., 426.
 Besson, P. Iulius, 239, 443.
 Besson, RR. DD. Marius, 302-303.
 Bétharram, Sacerdotes de, 515-516 (517-518), 521 (525).
 Bilbao, Schola sup. commercialis, 246.
 Bisleti, Em. Card. Caiet, 62.
 Bley, P. Bern., 562.
 Bobola, B. Andreas, 251.
 Boetto, P. Petr., 79, 331, 569.
 Bombay **C.**, 249.
 Bonduelle, P. Al., 353.
 Bottini, Prosper, 510-511.

Bourdaloue, P. Lud., 383.
 Boynes, P. Norb. de, 79, 580.
 Braga, RR. DD. Ioan., 499.
 Brunetière, D. Ferd., 111.
 Buenos Aires C., 246.

Cadi, RR. DD. Dimitrios, 487.
 Caietanus, S., 415.
 Calcutta, 28, C., 249.
 Calot, P. Ios., 202-204, 309.
 Cambiaso, RR. DD. Aug., 488.
 Camillus Costanzo, B., 122.
 Canadenses Martyres, 251.
 Canepa, RR. DD. Luc., 489.
 Canisius, B. Petrus, v. *Index* II.
 Cantwell, RR. DD. Ioan., 497.
 Capece, P. Ant., 122.
 Capelloni, Ven. P. Paulus, 251.
 Capuccini, RR. PP., 280, 354.
 Caracas S., 29-30, 242.
 Carolus Borromaeus, S., 405, 415, 533 (537).
 Carrafa, R. P. Vinc., 244, 289.
 Carvajal, P. Henr., 331.
 Castanier, RR. DD. Io. B., 563.
 Cattani, P. Laz., 375.
 Cavalchini, Card. Car. Alb., 183.
 Cepari, P. Virg., 341.
 Cervini Cynthia, 541.
 Chicago C., 245.
 Chrysostomus, S. Ioan., 338.
 Clemens VIII, 458, 543, 544.
 Coemans, P. Aug., 239, 443.
 Colombière, Ven. Claud. de La, v. *Index* II.
 Corbillé, P. Franc., 201-202.
 Couplet, P. Phil., 124, 132.
 Csernoch, Em. Card. Ioan., 486.

Declerq, RR. DD. Aug., 313.
 De Giovanni, P. Ios., 382-384.
 De Lai, Em. Card. Caiet., 495.
 De Lazzaris, Ign., 512, 513.

Delbrel, P. Ios., 310, 429.
 Dell'Olio, P. Paulus, 428.
 Desbuquois, P. Gust., 29.
 De Vos, R. P. Stan., 313.
 Dijon R., 353.
 Dougherty, Em. Card. Dion., 495.
 Doyle, P. Gul., 243.
 Doyotte, P. Franc., 447.
 Dubois, Em. Card. Lud., 487.
 Dudon, P. Paulus, 183.
 Dueñas, RR. DD. Ioan., 498.
 Duparc, RR. DD. Adolphus, 490.

Ehrle, Em. Card. Franc., 318-319.
 Espinosa, RR. DD. Mar., 494.
 Ezquerria, P. Franc., 281.

Fajella, P. Aurelianus, 579.
 Fernández, P. Andr., 31-32, 312.
 Ferreres, P. Io. B., 239, 443.
 Fiandaca, RR. DD. Ferd., 495.
 Filii Immaculati Cordis B. M. V., 299.
 Fine, P. Ed., 580.
 Fiorini, RR. DD. Ang., 488.
 Flocard, RR. DD. Alfr., 491.
 Florissant N., 581.
 Fordham C., 245.
 Francica Nava, Em. Card. Ios., 485.
 Franciscani, RR. PP., 529.
 Franciscus Borgia, S., v. *Index* II.
 Franciscus da Camporosso, Ven., 533 (537).
 Franciscus Sal., S., 405.
 Franciscus X., S., v. Ignatius; 124, 136, 256, 374, 375, 379, 381, 397, 398, 412-421, 422-424, 521 (525).
 Frutos Valiente, RR. DD. Franc., 493.

Galdos, P. Anic., 443.
 Galluzzi, S. D. Franc., 251.
 Gamba, RR. DD. Ios., 489.

- Gamberoni, RR. DD. Ioan., 488.
 Gannon, P. Thom., 574.
 Garagnani, P. Aug., 32-33, 209-210, 319-320.
 García Irigoyen, RR. DD. Car., 498.
 Garicoïts, B. Mich., 515-516 (517-518).
 Garigliano, RR. DD. Ioan., 496.
 Garnier, RR. DD. Gust., 491.
 Gasquet, Em. Card. Aidanus, 184.
 Georgetown C., 245.
 Germanicum-Hungaricum C., 67, 87, 240.
 Gibier, RR. DD. Car., 491.
 Giné, P. Ios., 233.
 Giray, RR. DD. Ios., 497.
 Giudice, P. Fort., 443.
 Goetstouwers, P. Io. B., 324.
 Granada (Nicaragua) C., 243.
 Gregorius, S., 338.
 Gregorius XIII, 238, 542.
 Gregorius XV, 545.
 Greyfié, 172, 173.
 Gross, RR. DD. Ios., 489.
 Guébriant, RR. DD. Io. B. de, 249.
 Guillamet y Coma, RR. DD. Raim., 493.
 Guim, P. Ioan., 79.
 Guitart y Vilardebò, RR. DD. Iust., 492.
 Gunn, RR. DD. Ioan., 498.
Hanselman, P. Ios. 573-574, 580.
 Hernández Seb., 137.
 Hofmann, P. Mich., 443.
Ibero, P. Ign. M., 311, 353.
 Ignatius, S. P. N., v. *Index* II.
 Ilundain y Esteban, RR. DD. Eust., 492.
 Innocentius X, 458.
 Innocentius XI, 124, 181, 510.
 Ioannes Berchmans, S., v. *Index* II.
 Ioseph, S., v. *Index* II.
 Isidorus, S., 422-423.
Jeningen, S. D. Phil., 251.
 Jersey C., 243.
 Jérusalem, 31.
 Josson, P. Henr., 427.
 Joye, P. Ios., 450.
Kalisz N., 242.
 Kandy S., 123.
 Kassai Sup., Vic. Ap., 313-314.
 Klumper, RR. P. Bernardinus, O. Fr. M., 529 (531), 553-554.
 Kösters, P. Lud., 351.
 Kratz, S. D. Gasp., 251.
Lago y Gonzalez, RR. DD. Emm., 492.
 Laimbeckhoven, RR. DD. Gottfredus, 125.
 Lainez, P. Iac., 335, 380.
 Languillat, RR. DD. Hadr., 133, 140.
 Lavigne, RR. DD. Car., 133.
 Leblanc, P., 515 (517).
 Lécroart, RR. DD. Henr., 316.
 Ledóchowski, R. P. Wlod., 327-328.
 Légasse, RR. DD., Christoph., 491.
 Leo XI, 544.
 Leo XIII, 34, 54, 63, 123, 167, 204, 238, 302, 404, 428, 447.
 Leonardus a Portu Mauritio, S., 405.
 Leza, P. Vinc., 284.
 Liége, Schola technica, 246.
 Lille, Schola technica, 246.
 Ljubljana, v. *Index* II.
 Llobet, RR. DD. Gabr. de, 490.
 Longobardi, P. Nic., 123, 137.
 Loyola Cn., 311.
 Lublin R., 242.
 Luçon, Em. Card. Lud., 486.

- Madras**, 249.
Madrid, Schola technica, 246.
Maertens, P. Alfr., 331, 441.
Majláth, RR. DD. Gust., 490.
Manaraeus Oliv., 80, 336, 360.
Manchester R., v. *Index II*.
Marcellus II, 541.
Marchetti, P. Oct., 36-37.
Marchetti-Selvaggiani, RR. DD. Franc., 29, 30, 585.
Margarita M. Alacoque, S., v. *Index II*.
Maria, B. V., v. *Index II*.
Marianus da Rocca Casale, Ven., 529-540.
Marini, Card. Nic., 407.
Martín, R. P. Lud., 220, 573.
Martínez, Franc., 137.
Massa, P. Aloisius, 122.
Massa, P. Nic., 122.
Mastrilli, Ven. Marc., 122.
Mattern, P. Aem., 580.
Maunoir, Ven. P. Iulianus, 251.
Mayneaud de Bisefranc, D., 173.
Mc Neal, P. Marc., 35-36.
Medina, P. Aloisius, 281.
Melbourne, 243, 245.
Melo y Alcalde, RR. DD. Prud., 493.
Mercier, Em. Card. Desid., 169.
Merk, P. Aug., 424.
Metz C., 242.
Miccinelli, P. Car., 79, 354.
Michael Navarro, B., 122.
Mir, Mich., 552.
Missionarii a S. Corde Iesu, RR. PP. 166.
Morris, RR. DD. Io. B., 497.
Muñoz, P. Aloisius, 288.
Muñoz e Izquierdo, RR. DD. Franc., 492.
Nadal, P. Hier., 360, 462.
Nalbone, P. Franc. de P., 79.
Nantes, Schola technica, 246.
Nix, P. Herm., 55.
Oliva, R. P. Paulus, 94, 103, 105, 137.
Oña Cn., 85, 86.
Ordrupshoj C., 243.
Palermo C., 242.
Pallavicini, Card. Sforza, 226.
Palmas, Las, **C. R.**, 284.
Paray-le-Monial, 19, 30, 242.
Paris, RR. DD. Prosper, 425.
Pasio, P. Franc., 375.
Paulus II, 238.
Paulus III, 124, 544.
Petrus Claver, S., 471.
Philippus Neri, S., 415, 422-423.
Pignatelli, Ven. Ios. M., 185, 188, 251.
Piovella, RR. DD. Ern. M., 487.
Pius VII, 238, 254.
Pius IX, 317.
Pius X, 31, 36, 204, 405, 408, 428.
Pius XI, v. *Index II*.
Plaza y García, RR. DD. Ioan., 493.
Power, P. Gul., 79.
Poznań, 242.
Raitz de Frentz, P. Emm., 443.
Ramière, P. Henr., 54.
Ravignan, P. Franc. X. de, 256.
Réalde, I. de, 552.
Recife C., 242.
Redemptoristae, RR. PP., 299.
Reig y Casanova, Em. Card. Henr., 487.
Reims, 29.
Rho, P. Iac., 375.
Rhodes, P. Alex. de, 124.
Ribadeneira, P. Petr., 56.
Ricard, RR. DD. Ern., 490.
Ricci, R. P. Laur., 50.

Ricci, P. Matthaeus, 123, 137, 139, 375.

Richard, P. Remb., 351.

Rolin, P. Ign., 174.

Roothaan, R. P. Ioan, 109, 125, 146, 377, 380, 458, 462.

Rousselot, P. Petr., 229-233.

Rosa, P. Henr., 203.

Rottmannshöhe (München) **De.**, 242.

Sanchini, RR. DD. Iust., 488.

Sanvitores, P. Did. A. de, 281.

Schall, P. Io. Ad., 375.

Schoepfer, RR. DD. Franc., 496.

Schuster, RR. DD. Ildeph., 408.

Scoraille, P. Radulphus de, 312-313.

Scózzoli, RR. DD. Vinc., 488.

Segneri, P. Paulus, 383.

Sierp, P. Henr., 316-317.

Silva Faria, RR. DD. Ran. da, 498.

Sinibaldi, RR. DD. Aug. Phil., 489.

Sittard **C.**, 242.

Sixtus V, 543.

Skoplje (Scopiensis) Statio, v. *Index* II.

Stanislaus Kostka, S., v. *Index* II.

Starawies **N.**, 283.

Stockton **N.**, 243.

Strasbourg, 242.

Suárez, P. Franc., 256, 312-313.

Tacchi Venturi, P. Petr., 324, 331, 422, 423, 455.

Tamburini, R. P. Michael Aug., 43.

Tencin, Card. Petr. de, 192 (197), 196 (200).

Teresia, S., 405, 415, 422-423.

Teresia, a Iesu Infante, B., 515 (517), 533 (537).

Thibaut, P. Aem., 79.

Thill, P. Ern., 239, 443.

Thomas Aquinas, S., 63, 64, 124, 239.

Tommasi, Ios., M., B., 533 (537).

Travaini, RR. DD. Quir., 489.

Trichinopoli U., 249.

Trigault, P. Nic., 124.

Turchi, P. Oct., 495.

Urbanus VIII, 545.

Vagnoni, P. Alph., 375.

Valignani, P. Alex., 375.

Vannutelli, Em. Card. Vinc., 485.

Velehrad **C.**, v. *Index* II.

Venezuela, 29, 30.

Venturini, P. Galilaeus, 206, 425.

Verbiest, P. Ferd., 124.

Vermeersch, P. Arth., 210-211.

Vico, Em. Card. Ant., 184, 311.

Vieira, P. Ant., 383.

Vieira de Mattos, RR. DD. Emm., 494.

Vigo **C.**, 242.

Visconti, R. P. Ign., 124.

Vitelleschi, R. P. Mutius, 83, 223, 271, 357, 378.

Waldesruh De., 242.

Walmesley, P. Herm., 580.

Warszawa **R.**, 242.

Welsby, P. Ios., 580.

Werner, P. Otto, 325.

Wernz, R. P. Fr. X., 42, 48, 53, 67, 70, 71, 84, 86, 119, 120, 147, 153, 226, 240, 450, 454.

Wilno **C.**, 242.

Yao, P. Ioan., 138.

Zaleski, RR. DD. Ladisl., 137.

Zameza, P. Isid., 85-86.

Zi-ka-wei **S.**, 125, **N.** 140.

Zizers, 239.

Zorell, P. Franc., 211.

II

INDEX RERUM NOTABILIUM

Action Populaire, laudatur a Summo Pontifice et donatur 10.000 libellarum, 29, viam aperiet in re sociali, 245.

Aegrotorum cura, commendatur, 356-357, 361-362, Missam in cubiculo externorum aegrorum dicere non est nostrum ministerium, 386.

Alaska, in Vicariatum Apost. erecta et parvae mutationes in distributione Missionumstrarum, 248.

Alphonsus Rodriguez, S., cultus promovetur, 251, Missa propria, 304, 306-308, homilia Officii mutatur, 308, varia, 376, 378, 471.

Alumni Collegiorum, intelligentia caeremoniarum in iis promoveatur, 476, Pater Noster iis S. Pontificis nomine gratias agit pro subsidiis Russiae famelicis collatis eosque exhortatur ad liberalitatem continuandam, 477-478, iterum obtulerunt stipem pro Russia, 508.

Anagni S., Benedictus XV instituit « crumenas ad studia » 34-35, epistola gratulatoria S. P. Pii XI anno XXV ab Instituto condito, 428.

Apologetica, cursus et conferentiae cum fructu, dotes ad hunc laborem requisitae, 245.

Apostatae a Societate, referendum ad Praep. Generalem de iis, 84.

Apostolatus Orationis, v. Consecratio Familiarum, primam fer. VI celebrandam promovet, 49, commendatur, 54, Benedicti XV allocutio ad Moderatores Ap. Or. et Consecr. Fam. Italiae, 205-209, congressus in Hispania et America, 241, conventus directorum Romae, 241, indulgentia plenaria pro Communionem repara-trice, 309, tota Italia constituitur coetus Propagatorum Apost. Or. et Consecr. Fam. 346-349, stipem pro Russia obtulit, 411, S. P. Pius XI pro votis die onomastico sibi oblatis gratias agit, 425-426, intentio per mensem sept. a. 1922 praestituta extenditur ad famelicos Russiae, 474-475, Apostolatus Or. iterum obtulit stipem pro Russia, 508, varia privilegia, 553-556, Foedus « Pro Clero » Apostolatus traditur, 556-558, Oratio pro Mahometanis indulgentiis datur, 558.

Aquae medicinales, instructio de earum usu Ass. Italiae data, 357-360.

Aqua S. Ignatii, facultas eam conficiendi in annum 1929 prorogatur, 14-15, quomodo haec facultas cum NN. communicetur, 15-16,

- usus propagetur, 16, exemplum facultatis externis sacerdotibus concedendae, 16, modus benediciendi aquam S. Ignatii, 16-17.
- Aragoniae **P.**, Visitator P. Petr. Boetto, 79, districtum Surigao (Miss. Philipp.) postquam eum bene excoluit, aliis libenter reliquit, 136, accipit Miss. Bombayensem, 368-369, laudatur magnanimitas, qua Prov. Missionem Bombayensem suscepit, 470-471.
- Argentino-Chilensis **P.**, Procuratorem Romam primum mittit, 233, erecta, 241, novus Novitiatus in Chile, 241.
- Armeniae **M.**, detrimenta in bello, 249, insectationes, 251.
- Australiae **M.**, Collegium « Newman » in urbe Melbourne aperuit, 243, conferentiae apologeticae in urbe Melbourne, 245.
- Austriae **P.**, Missio Croatiae separatur et Res. Labacensis ei adiicitur, 147-148, P. Generalis eius nomine gratias agit ob caritatem ei exhibitam, 237, responsum accepit R. P. Carrafa de vi responsorum Praep. Gen., 289.
- B**alneae, instructio de earum usu, 356-362.
- Batavia, Vic. Apost., separatur Celebes insula, 165-166.
- Belgica **P.**, Visitator P. Gul. Power, 79, ad Assistantiam Angliae transfertur, 579-580, decretum, 606, Missio Gallensis a Prov. Belgica separabitur, 606-607.
- Bellarminus, B. Robertus, decernitur constare de virtutibus heroicis, 179-184, Oratio Patris Nostri cum decretum promulgaretur, 185-188, interpretatio, 188-191, responsum Summi Pontificis 191-197, interpretatio, 197-200, de causae statu, 251, Congr. ordinaria super virtutibus, 261, S. P. Pius XI alloquens Univ. Greg. magistros alumnosque optat ut Ven. Bellarminus mox Beatorum honoribus augeatur, 431, Nostorum orationibus commendatur Congregatio Generalis super miraculis Ven. Bellarmini, 574, decretum de miraculis, 509-513, Oratio Patris Nostri ad Summum Pontificem, 514-518, Eiusdem responsum, 518-526, decernitur « tuto procedi posse » ad beatificationem, 526-528, Oratio RR. P. B. Klumper ad Summum Pontificem, 529-533, Eiusdem responsum, 533-540, diploma beatificationis, 540-547, conceditur translatio corporis Beati, 548-549, laudes B. Roberti in litteris S. Pontificis ad Campaniae Episcopos, 549-550, Missa, 550-552, mittuntur in Provincias documenta ad causam Bellarminianam pertinentia, 575-576.
- Benedictus XV, demonstrat Consecrationem Familiarum ad Apostolatam Orationis pertinere, 17-20; 22-24, eam practicam esse debere, 20-22, 24-26, gratulatur sedem principem operis in templo romano SS. Nominis constituendam, 30-31, probat cursum magisterii in fac. theol. Univ. Gregoriana institutum, 62, testatur Univ. Gregoriana antiquam gloriam adhuc perseverare, 69, gratum animum erga Univ. Gregorianam testatur; aream S. Sedis nomine ei coemi iussit, 70, Patrem se esse

omnium nationum demonstravit, 77, alloquitur PP. Visitatores 79-80, de sacra praedicatione, 111, Sem. Kandyense laudavit, 123, causam Bellarminianam promovet, 183, alloquitur Moderatores Ap. Or. et Consecr. Fam. in Italia, 205-209, Societatem talem, qualis a S. P. Ignatio instituta est, servatam vult, 238, labores pro iuvenibus commendat, 247, Missiones Soc. maxime laudavit, 250, missionarios exhortatur, ut Dei regnum solum quaerant, 277, laudat festa in hon. B. Petri Canisii instituenda, 302-303, probat consilium collocandi nomina familiarum consecratarum in templo SS. Nominis, 315, quem finem sit persecutus condens Institutum Orientale, 407-408, Instituto Leoniano saepius subsidio venit, 428, famelicis Russiae opem statim tulit, 439, virtutes Bellarmini heroicas declaravit, 510, 514, 546.

Benefactores, prudenter de necessitatibus Soc. edocendi, 72, 385.

Bengalensis **M.**, eius historiam S. P. Pius XI benigne accipit, 427.

Biennium, cursus magisterii in fac. theol. Univ. Gregoriana, 61-65, biennium iuris inductum ibidem a R. P. Wernz, 70, aliis facultatibus biennium parari debet, 70, biennium in Instituto Biblico, 152-153, de biennistis Romam mittendis P. Generalis tempestive moneatur, 222, biennium Romae institutum, 240, Patres mature praemoneantur, 272-274, informationes accuratissimae mittantur, 274, biennium concionatorum,

382-384, qui biennium philosophiae et theologiae rite absolverunt, ab Univ. Gregoriana Magistri aggregati renuntiari possunt, 401-402.

Bombayensis **M.**, olim florentissima, post bellum miserrima, 249, attribuitur Prov. Aragoniae, 368-369, Pater Noster Socios Miss. Bomb. consolatur, 370-371.

Bonae Mortis Congregatio, diligentius fovenda, 244.

Brasiliae Mer. **M.**, attribuitur Prov. Germ. Sup., 350.

Brasiliae Sept. **M.**, novas domos condidit, 242.

Campaniae **P.**, Collegia inchoavit, 242, Domus Divionensis ei addicta maneat, 353.

Canadensis **P.**, visitatio absoluta est, 79, Collegium in urbe Regina aperuit, 243.

Canarienses insulae, a Provincia Toletana ad Castellanam transferuntur, 242, 284.

Candidati, v. Impedimenta essentialia; Candidati Schol. latinae linguae ignari, 151, Missiones externas petentes, 609.

Canisius, B. Petr., Benedictus XV laudat propositum celebrandi quartum centennarium ab ortu B. Petri C., 302-303, Sociis Prov. Germ. dividendae exemplum proponitur, 351-352.

Carolinae, v. Marianaе insulae.

Castellana **P.**, laudantur NN. labores in Venezuela a S. C. Consist., 29-30, P. Isid. Zameza ei praefuit, 86, accipit Canarienses insulas, 242, 284, accipit partem Miss.

- Kiang-Nan, 248, 367, Pater Noster Socios Prov. Cast. alloquitur de Miss. Sinensi, 371-382.
- Catalogi Provinciarum, notanda aliqua, 454-455.
- Catalogi triennales, normae in iis conficiendis, 215-217, 465-468.
- Cechoslovaca **VP.**, erecta, 241.
- Celebes insula cum minoribus adiacentibus a Vic. Ap. Bataviensi separatur, in Praefecturam Ap. de Celebes erigitur, Missionariis a S. Corde Iesu committitur, 165-166, Missio nostra ceditur, 248, Cinematographi usus in Collegiis, 608.
- Civiltà Cattolica*, v. Periodica.
- Coadiutores temporales, operaria institutio eorum, 153-155, magnae utilitatis sunt, 243, modestiae regulas fideliter servant, 345.
- Collegia, v. Alumni Coll.; fere 80.000 discipulorum, 246, florent in Statibus Unitis, in America meridionali, 246, consociationes discipulorum antiquorum instituuntur, 247, non nimii discipuli suscipiendi, 257-258, de usu cinematographi in Collegiis, 608, de opera feminarum in Convictibus nostris non adhibenda, 608-609.
- Collocutoria, ignota antea fuerunt, ad leges nostras sunt instituenda, 268.
- Colombière, Ven. Claud. de La, loci bullae canonizationis S. Marg. M. Alacoque, qui ad eum referuntur, 170-175, miraculum examinatur, 251.
- Columbiana **M.**, P. Isid. Zameza eam gubernavit, 86.
- Confessarii, v. Feminarum cura; paenitentes ad altiorem perfectionem conducere studeant, 245.
- Congregatio Bonae Mortis, v. Bonae Mortis.
- Congregatio Generalis, aedes providendae, 68, brevi semel vel iterum cogenda erit, 68, extra Urbem eam haberi non convenit, 68.
- Congregatio Generalis XII, de Rectoribus Collegiorum extra Europam non admittendis in Congr. Provinciale, 288.
- Congregatio Generalis XX, regularum modestiae custodiam vehementer commendat, 336.
- Congregatio Generalis XXII, regularum modestiae observantiam commendat, 336.
- Congregatio Generalis XXVI, iuris nostri recognitionem praescripsit, 68, 443, Univ. Gregorianam Provinciis commendavit, 69.
- Congregatio Generalis XXVII, iuri nostro recognoscendo ultimam manum admovebit, 445, indicitur, 455-458, quomodo paranda, 456-457, quae Patribus ad Congr. venientibus observanda sint, 457-458, Catalogus Professorum mittendus, 457, qui intelligendi, 465, de summo Congr. Gen. momento, 458-463, commendantur quaedam Patribus, qui Congregationi generali intererunt, 577-578, permittit ut ipsa durante Prov. Belgica ab Assistentia Germaniae ad Angliae transferatur, 580, 606, electio trium Assistentium, 580.
- Congregationes Marianae, progressus, 244, conventus in Urbem convocatur, 328-331, Circulus Iuventutis Cath. (in Italia) a Congr. maneat divisus, 366, libri et periodica ad Congr. Mar. spectantia Romam mittantur, 435-

436, de Congr. B. M. V. promovendis, 446-454: vis earum non est diminuta nostra aetate, 446-447; natura et finis, 447-448, causae cur non ubique floreat 448-449, quomodo removeri debeant 449-451, Congr. mulierum suam utilitatem habent, sed prae iis viri curandi, 451-452, Secretariatus Centralis Romae creabitur, 452, ad hoc duo Patres petuntur 452-453, in singulis Provinciis uni vel pluribus Patribus peculiaris cura Congr. promovendarum committatur, 453, aliae rationes Congr. augendi: Secretariatus nationales, moderatorum conventus, cursus practici ad moderatores, inprimis externos efformandos, 453.

Congregatio Procuratorum, differtur in annum 1920, 41-42, indicitur in annum 1920, 87-93, earum sedes ex anno 1896 Coll. Germanicum est, 87, indicantur quae paranda a Superioribus localibus, 87-88, a Praepositis Provincialibus, 88-89, a Procuratoribus, 89-91.

Acta Congr. Proc. 57^{ae} anni 1920, 233-261; Adhortatio in prima sessione, 233-252: Prov. Arg.-Chil. primum misit Proc., 233, finis 234-236, damna ex bello 236-237, virtus probata, augmentum vocationum, caritas, 237, visitatio Prov. 238, Codex novus iuris can. et ius nostrum 238, iuris nostri codificatio 238-239, indices ad litteras Praep. Gen. conficiuntur, 239, Responsa ad Postulata Prov. collecta et indice aucta, 239, doctrinae integritas et unitas, 239, epistola de studio S. Thomae 239, Revisores Generales 239-240,

Schema Ordinationis Stud. Sup., 240, nova domus Curiae, 240, biennium romanum, 240, cultus SS. Cordis, 240-241, novae Provinciae et Viceprov. 241, aliae mutationes administrationis 241-242, novae domus, 242-243, disciplina religiosa 243-244, cura animarum 244-245, Collegia 245-246, iuvenum cura, 246-247, scripta 247, Missiones 248-250, res familiaris, 250, insectationes, 251, causae et cultus Sanctorum Soc. 251, favor Summi Pontificis et Episcoporum, 251-252, *Memorabilia*, 252; Adhortatio in secunda sessione 252-261; spiritus interior conservandus, 253-254, exercitiis spiritualibus 254-255, viri eminentes excolendi 256-260, nunc nobis deficiunt 256, rationes defectus: nimia complectimur 257-258, nimia officiorum mutatio, 258-259, formatio provida et constans deest 259-260; labor et fiducia, 260, valedictio, 261; Procuratores ad sepulchrum S. Io. Berchm. se conferunt, 332, Instructio de documentis tertio quoque anno e Provinciis Romam afferendis, 465-469.

Congregatio Provincialis, Formulae Congr. Prov. § 48 obscura, 234, qui proponit postulatum, potest eius explicationem facere, sed non obligatur, 287, Rectores Collegiorum extra Europam aliique eiusmodi Professi quibus contingit tempore Congregationis in Europa esse, ideo non acquirunt ius adeundi Congregationem, 288, Parvorum Seminariorum Societatis Superiores ius habent adeundi Congr. Prov. 289-290.

Consecratio Familiarum, de eius propagatione ac fine allocutio Benedicti XV, 17-22, translatio, 22-26, forma antiqua (Societatis) novae praefenda, 18, 22, ad Apostolatatum Orationis pertinet ut pars ad totum, species ad genus, 17-20, 22-24, familiae consecratae Consecrationem in usum deducant per Apostolatatus exercitia 20-22, 24-26; Benedictus XV gratulatur sedem principem operis in templo romano SS. Nominis constituendam, 30-31, consecratio die festo SS. Cordis in nostris templis publice renovanda, 51-52, Benedictus XV alloquitur Moderatores Ap. Or. et Consecr. Fam. in Italia, 205-209, Cons. Fam. ubique promovetur, 241, Benedictus XV probat consilium collocandi nomina familiarum consecratarum ad aram SS. Cordis in romano templo SS. Nominis, 315, familiae consecratae invitentur, ut Russiae famelicis opem ferant, 479.

Consultationes, epistola R. P. Oliva, qua negligentibus in hac re graves poenae imponuntur, 94, Instructio R. P. W. Ledóchowski de Consultationibus rite peragendis, 102-108: quando, 102-103, materia, 103-104, praeparatio, 104-105, modus, 105-106, Consultorum officia, 106-107, post Consultationem, 107-108.

Consultores, v. Consultationes; informationum necessitas, 234, ne nimis prompti sint ad approbandum quidquid proponitur, 287.

Cor Iesu SS., Missa votiva prima mensis feria VI celebranda in decennium conceditur, 13-14, 46,

epistola R. P. W. Ledóchowski de cultu SS. Cordis impense fovendo, 46-57: prima feria VI celebranda, 46-48, praesertim recollectione menstrua, 48, pro populo quoque in templis, 49, festum SS. Cordis apud nos, 50, apud externos, adoratione, pompa euch., instauratione Consecrationis familiarum, 50-52, « mensis iunius » in nostris templis, 52-53, Apostolatatus Orationis 54-55, coniunctio cum Deo, contemptus sui et mundi, zelus animarum 55-57; cultus promovetur 240-241, « Opus SS. Cordis » in Gallia, 241.

Croatiae M., a Prov. Austriae separatur et in Viceprov. Iugoslaviae erigitur, 147, Res. Labacensis ei adicitur, 148.

Cruciata Eucharistica parvulorum, stipem pro Russia obtulit, 411, S. P. Pius XI benedicit parvulis mexicanis, qui ei opera pia et eleemosynam obtulerunt, 426-427.

Crucigerorum Indulgentiae, nostris sacerdotibus conceditur facultas eas applicandi ad rosaria, 153, 167, P. Generali prorogatur facultas eamque subdelegandi usque in annum 1930, 166-167, 219.

Curia Soc., petuntur subsidia ad domum novam extruendam, 66-69, 71-73, rationes explicantur 67-69, Provinciae iuverunt, 240.

Cursus S. Scripturae, S. P. Benedictus XV scriptoribus opus denuo resumptum gratulatur, 211, S. P. Pius XI dedicationem voluminum operis acceptat, 424.

Danica et Suecica M., attribuitur Prov. Germ. Inf., 350, gratulatio

- Summi Pontificis ad decem lustra expleta ab exordiis Missionis, 562.
- Defuncti, forma summarii vitae defunctorum in Urbem mittendi, 91-92.
- Dijon (Divionensis domus), Prov. Campaniae addicta maneat, 353.
- Dimissio, seorsum scribendum est de demittendis et referendum de tempore et modo, quo exsecutioni mandata sit dimissio, 82, dimissiones deplorandae, 243.
- E**pistolae, Ordinatio de privato Nostrorum commercio litterarum, 93-101, litterae « de re conscientiae », 98-99; Epistolarum Praep. Gen. restitutae Soc. indices conficiuntur, 239.
- Excerpta*, normae iis recte utendi, 222-224.
- Exercitia, progressus, 244, praeceptum confessionis annuae inter Exercitia, quovis anni tempore a Nostris tradita, impleri potest, 299-300, puncta ne nimis protrahantur, 386, S. Ignatius declaratur Patronus Exerc. Spir., 403-407, v. Ignatius; Exercitia e mente S. Ignatii tradantur, 480-481; in Exercitiis pro externis quoque urgeatur silentium, 481, praeclara testimonia de Exercitiorum praestantia, 485-498.
- Exercitiorum Domus, pars aedium Curiae Comitii nostris habendis destinata etiam Exercitiis peragendis inserviet, 68, novae Domus Ex. apertae, 244, imagines Domorum Ex. petuntur, 454.
- Expositio Missionaria Vaticana, Romae constituetur Pater et in singulis Missionibus constituendus est qui Expositioni parandae operam det, 583-584, Romae P. Richardus Cirera, 584, de paranda Expositione, 584-588, Epistola Apostolica ad Em. Card. van Rossum de hac re, 588-589, epistola Em. Card. van Rossum ad Episcopos, Vicarios Praefectosque Ap., 590-592, Normae, 592-595, de Expositione Missionaria Vaticana 595-605.
- F**acultates extraordinariae, renovandae 42-43.
- Feminarum cura restringenda 245, de gravitate in agendo cum feminis, 266-272; communicatio S. Officii, 266-267, de commercio epistolari urgeantur nuper praescripta, 267 (v. Epistolae); de colloquiis et collocutoriis 267-268, de visitationibus: praescripta fideliter servantur, 269, de ratione agendi cum mulieribus 269-271, fiat consideratio, Superiores invigilent 271-272; Congregationes mulierum utilitatem suam habent, sed primae partes Congr. virorum dandae, 451-452, de opera feminarum in Convictibus nostris non adhibenda, 608-609.
- Flores **M.**, Missionariis SS. Cordis Iesu concessa, 248.
- Formula scribendi*, nonnulla declarantur, 81-85, 101.
- Franciae **P.**, Visitator P. Aem. Thibaut, 79, retinet Miss. Kiangsou, 367.
- Franciscus Borgia, S., Missa propria, 303, 304-306, Missionum propagator, 471, 521 (525).

Gallensis M., in Prov. Neapolitanam transcribenda a Prov. Belgica separabitur, 606-607.

Germaniae P., administrationis divisio, 241, domos novas condidit, 242, decretum divisionis, 349-351, epistola P. N. ad Socios Prov. Germ. dividendae 351-352, Missio Bombayensis a Prov. Germ. seiungitur et Prov. Arag. traditur, 368-369.

Germaniae Inf. P., constituitur, fines, eique attribuuntur Miss. Danica et Suecica et Iaponica, 350, fines Prov. in Silesia definiuntur, 473-474.

Germaniae Sup. P., constituitur, fines, eique attribuuntur Miss. Helvetica, Brasiliensis Mer., et condionate Poonensis, 350.

Georgica M., Prov. Neap. committitur, 248.

Gregoriana U., laudatur «Cursus superior philosophiae et religionis» pro laicis institutus, 32-33, cathedra theologiae ascetico-mysticae erecta laudatur, 36-37, cursus magisterii in facultate theol., 61-65, petuntur subsidia ad novas aedes exstruendas, 69-71, adhuc floret antiqua gloria, 69, Benedictus XV gratum animum erga Univ. testatur, aream S. Sedis nomine ei coëmi iussit, 70, Pater Noster in aula Universitatis adhortationem habet, 109, de Bellarmini virtutibus declaratis heroicis laetatur, 188, censura scriptorum quae ad usum auditorum in Univ. Greg. eduntur, 388, Univ. Greg. datur facultas philosophiae et theologiae Magistros aggregatos renuntiandi, 401-402, S. P. Pius

XI magistros alumnosque Univ. Greg. alloquitur, 429-431.

Hiroshimensis M., v. Iaponica Missio; attribuitur Prov. Germ. Inf., 366-367, Vicariatus Apostolicus de Hiroshima constituitur, 563.

Hungariae P., novum tirocinium aperuit, 242, insectationes passa est, 251.

Iaponica M. attribuitur Prov. Germ. Inf., 350, decretum, 366-367.

Ignatius, S. P. N., suos insignes esse vult, 256, templum Loyolaeum — Basilica minor, 311, imaginem modesti Socii Iesu regulis modestiae descripsit, 334, 335, 339, maturus aetate et sanctitate 341, eas egregie in se expressit 335, eas sancte servandas curavit, 335-336; P. N. epistolam dat ad Socios Loyolaeos, cum celebrant festa quarta saecularia vulnerati S. P. N. Ignatii, 353-354, insignes S. P. reliquias eodem mittit, 354, Oratio ad SS. Ignatium et Franc. X. indulgentiis ditatur, 397, sollemne triduum in hon. SS. Ignatii et Franc. X. celebrari permittitur, 398, S. Ignatius Patronus Exerc. Spir. declaratur, 403-407, 672, Episcopi id expetiverunt, S. P. Pio XI ipsi id peculiari curae fuit, 403, Constitutio Ap. *Summorum Pontificum*: S. Ignatius auctor *Exercitiorum Spiritualium*, 404, eorum utilitatem S. Pontifices et Sancti extulerunt, 404-405, utilitas nostris temporibus exspectanda 405-406 S. Ignatius declaratur Patronus Exerc. Spir., 406-407; Epistola

Apost. *Meditantibus Nobis* tertio saeculo exeunte a canonizatione SS. Ignatii et Francisci X., 412-421: S. Ignatius auxiliator Sponsae Christi, S. Franciscus X. magnus missionarius, 412-413, eorum virtutes nostris temporibus pernecessariae, 413, ratio peculiaris S. Ignatii—magnanimitas et oboedientia, 413-414, contra illius saeculi spiritum, 414, praeter alios Sanctos Ignatius praecipuum auxilium tulit, inprimis Exercitiis Spiritualibus, 415-416, nostra tempora oboedientia deficiunt 417, reditus ad oboedientiam Exercitiis Spiritualibus mirifice iuvatur, 418; S. Francisci X. apostolici labores, 419-420, Xaverii exemplo flagrans Missionum studium etiam magis in dies accendatur, 420, exhortatio: Exercitia propagentur et Missionum studium etiam magis acuatur, 420-421, conceditur usus Missae peculiaris die tertio saeculari 12 martii 1922, 422-423, favores peculiares impetrantur tri-duo sollemni in hon. SS. Ignatii et Francisci X. Romae celebrando, 423-424, festum S. Ignatii fit ritus duplicis maioris pro universa Ecclesia; addenda in breviario et martyrologio, de eodem Sancto Exere. Spir. Patrono declarato, 507-508, 521 (525), 545, mittuntur in Provincias documenta quaedam de cultu S. Ignatii, 576.

Impedimenta essentialia, quomodo procedi debeat cum candidatis tali impedimento irretitis, 149-151.

Indigena Clerus, Acta praecipua S. Sedis de hac re, 123, nota 3,

de delectu et institutione cleri Sinensis, 122-144: momentum cleri indigenae, historia quaestionis, 123-126, novi conatus necessarii, 126-129, quid faciendum ut vocationum numerus augeatur, 129-130, educatio cleri indigenae, 130-135, cura cleri saecularis formandi, 135-136, Socii indigenae, 136-140, vocationes quomodo excitandae, 140-142, formatio Sociorum indigenarum, 142-143, augentur vocationes, 249.

Indulgentiae, v. Crucigerorum; celebrantibus tertia saecularia sollemnia ab obitu S. Io. Berchm. conceduntur indulgentiae, 178-179, indulgentia plenaria pro quinque dominicis, quae festum S. Io. B. praecedunt, 300, oratio ad S. Io. B. indulgentiis ditatur, 300-301, occasione tercentesimi anniversarii ab obitu S. Io. B. indulgentiae conceduntur, 301-302, indulgentiae Novitiis concessae pro recitatione Officii parvi S. Stanislai K. prorogantur, 309, sociis Apostolatus Orat. indulgentia plenaria pro Communionem reparatrice, 309, Oratio ad SS Ignatium et Franciscum X. indulgentiis ditatur, 397, oratio pro Mahometanis indulgentiis ditatur, 558-559.

Infirmarii, bene seligendi et formandi, 362.

Institutum Biblicum, Benedictus XV laudat consilium domus Hierosolymis aperiendae quae Instituti accessio quaedam sit, 31-32, biennium in eo peragendum, 152-153, commendatur litteris encyclicis *Spiritus Paraclitus*, 205, Benedictus XV libenter accepit

periodicum *Verbum Domini*, 312, Institutum Biblicum aptissimum ad peragendum primum annum biennii praedicationis, 382-384, Instituto Biblico Orientale iungitur, 407-408.

Institutum Orientale, conditum a Benedicto XV, 33, artius cum eo iungitur Coll. Velehradense, 34, Inst. Orient. cum Biblico iungitur, 407-408.

Ioannes Berchmans, S., anno 1921 trecentesima eius natalis commemoratio celebrabitur, 71, festum transfertur in d. 26 nov., 169-170, indulgentiae pro festis tertiis saecularibus, 178-179, festa tertia saecularia celebranda probantur a S. P. Benedicto XV, 210-211, indulgentia plenaria pro quinque dominicis festum S. Io. B. praecedentibus, 300, Oratio in honorem S. Io. B. indulgentiis datur, 300-301, indulgentiae pro festis tertiis saecularibus concessae, 301, Epistola, 332-345: festa tertia saecularia, 332-333, S. Io. B. excelluit modestia, 333-334, regulas modestiae S. P. Ignatius condidit easque ipse fideliter servavit 335, easque ab aliis quoque sancte servandas curavit, 335-336, item Praepositi Gen. et Congr. Gen., 336-337, utilissimae ad finem nostrum duplicem: propriae perfectionis 337-338, ex coniunctione animae cum corpore « corona virtutum omnium modestia », praesidium internae virtutis, 337, coniunctio cum Deo 338; salutis proximorum 338-340, Christo similes finis modestia, 338, quae est Societatis vestis propria, con-

tinuae mortificationis fons, 339, efficacissima praedicatio, 340; obiectiones solvuntur, 340-344, tricae Novitiorum 340-341: P. V. Cepari, 341, S. P. Ignatius, sanctitate maturus, regulas modestiae conscripsit, 341, portae sensuum custodiendae, 341-342, negligentia ruinae spiritualis periculum infert 342; nimiam rigiditatem pariunt, 342-343, habitu earum observatio facilis atque grata fit, 343; libertatem a nostris aequalibus optatam impediunt, 343: veram urbanitatem gignunt 343, formas mundanas arcent, 343-344, exhortatio, 344-345; S. Io. Berchm. peculiaris patronus Philosophorum Prov. Germ. aliarumque declaratur, 386-387.

Istituto di Cultura Superiore Religiosa Univ. Gregoriana valde laudatur a Benedicto XV, 32-33, Benedictus XV Institutum laudat eiusque exercitationes pietatis commendat 209-210, S. P. Benedictus XV « bursam » instituit, 319-320.

Instructor tertiae Probationis, epistola 262-266: dubia ex novo Codice 262, responsum S. Pontificis, 263, dubia solvuntur 263, privilegia ei manent, 264, bis quotannis ad P. Generalem referat, quid, 264, studium Instituti et iuris regularis quomodo fiat, 265, Patres toti se dent scholae affectus, 265-266; Instructor sive alius Pater de Congr. B. M. V. promovendis verba faciat, 449.

Io. Ioseph, S., eius auxilium implorandum, tempore belli Socios ubique et domos nostros tutatus est, 73.

Italiae Assist., Instructio de usu aquarum salubrium et balneorum, 356-362, quomodo Nostri erga circulos « Iuventutis Catholicae » se gerere debeant, 365-366.

Iugoslaviae VP., constituitur 147-148, erecta, 241, ei adscribitur Statio Skoplje, 365.

Ius Soc., ad eius recognitionem viri periti in Curiam vocandi, 68, Codex iuris canonici et ius nostrum, 238, iuris nostri codificatio, 239, ad iuris nostri compendium recognoscendum R. P. Generalis in villam secedit, 327-328, constituantur in singulis Provinciis Commissiones ad recognoscendum primum Schema Epitomes nostri iuris, 436-438, recognoscatur etiam in Missionibus, 438, Epitome mittitur in Provincias eiusque historia narratur, 442-446, mittuntur ultima Instituti documenta (Regulae, Formulae Congr.) recognoscenda, 463-464.

Iuventus Catholica in Italia, quomodo Nostri se gerere debeant erga eius circulos, 365-366.

Iuvenum cura, 246-247, commendatur Provincialibus, 247, Consociatio Iuventutis catholicae in Gallia: litteras accipit a Secretariatu Status, 202-204, optime merita, 246; in Argentina: 246, scholae Polytechnicae Parisiensis alumni pietate excellunt, 246, consociatio discipulorum in Germania, 246-247, in Mexico, in Statibus Unitis, 247.

Kiang-nan M., epistola de delectu et institutione cleri sinensis 122-144, diligens cura cleri indigenae

efformandi, 125, pars Missionis sub uno Superiore constituta Prov. Cast., Leg. Taur. traditur, 248, erigitur Vic. Ap. Ngan-hoei, 317-318, novae Missiones Sinenses impense fovendae 371-882!

Kwangensis (Koango) Praef. Ap., ei attribuitur pars Vic. Ap. de Kassai Sup., 313.

Legionensis P., erecta, 241, accipit partem Missionis Kiang-nan, 248, 367, Pater Noster Socios Prov. Leg. alloquitur de Miss. Sinensi, 371-382.

Libri, exemplaria praescripta Romam mittantur, 84, normae, pro conficiendo catalogo librorum a Nostris editorum, 92-93, de censura romana, 227-228, libri et articuli in aliena Provincia edendi proponendi sunt illius Prov. Praeposito, 287, *François Suarez*, auctore P. R. de Scorraille, 312-313, *Handbuch der katholischen Missionen*, auctore P. B. Arens, 314, *La Mission du Bengale Occidental*, auctore P. H. Jossion, 427.

Liturgia, Missa votiva de SS. Corde prima feria VI dicenda NN. concessa, 13-14, modus benedicendi aquam S. Ignatii, 16-17, non licet SS. Eucharistiam exponere in eodem altari, dum Sacrum litatur 65-66, exponatur ad Litanias, 66, festum S. Familiae 19 ian., Pur. Cordis Mariae 19 aug., B. M. Annae de Paredes 2 iun. affigitur; festum SS. Cosmae et Damiani ad ritum dupl. min. evenitur, 167-168, 219, Addenda et Varianda in calendario Societatis, 220, anticipandi inde ab hora 1 fa-

- cultas usque in annum 1930 prorogatur, 168, 219, festum S. Io. Berchm. transfertur in d. 26 nov., 169-170, Instructio S. Rit. C. de triduo vel octiduo post beatificationem vel canonizationem permissa, 177-178, Missa propria de S. Francisco Borgia, 303, 304-306, de S. Alphonso Rodriguez, 303, 306-308; in eius officio mutatur homilia, 304, 308, mutatur homilia in officio S. Marg. M. Alacoque, 304, festum B. M. V. Mediatricis Omnium Gratiarum cum Officio et Missa Societati conceditur 304, 308, sollemne triduum in hon. SS. Ignatii et Francisci X. celebrari permittitur, 398, conceditur usus Missae peculiaris die tertio saeculari 12 martii 1922, 422-423, favores peculiares triduo in hon. SS. Ignatii et Francisci X. Romae celebrando impetrantur, 423-424, de sacra liturgia pro nostrae vitae ratione accurate peragenda: sacerdotes 475-476, intelligentia caeremoniarum in Scholasticis et alumnis promoveatur, 476, festum S. Ignatii ritus duplicis maioris fit pro universa Ecclesia, addenda in breviario et martyrologio de eodem Sancto, Exercitiorum Spir. Patrono renuntiatio, 507-508.
- Ljubljana (Labacensis) **R.**, Viceprov. Iugoslaviae attribuitur, 148
- Lugdunensis **P.**, Congregatio Prov. a. 1920 postulavit, ut domus Divionensis Lugd. Prov. restitueretur, responsum: maneat Prov. Camp. addicta, 353.
- Lusitaniae **P.**, in Brasilia novas domos condidit, 242, adhuc exulat, 242, 251.
- Machina** dactylographica, usus, 151-152.
- Magister Novitiorum, qualis esse, quid praestare debeat, 142, explicet quid de ratione conscientiae Superiori reddendae tenendum sit, 387.
- Mahometani, oratio pro eorum conversione indulgentiis ditatur, 558-559.
- Manchester **R.**, eius Superior posthac non gaudet iure adeundi Congr. Provinciale, 146-147.
- Margarita **M.** Alacoque, S., bullae canonizationis loci qui referuntur ad Ven. P. Claudium de La Colombière, 170-175, triduum in S. Marg. M. honorem celebrari potest, 175-176, speratur ea deprecante incrementum cultus SS. Cordis, 205, conventus directorum Nuntiorum SS. Cordis occasione canonizationis Romae habitus, 241, centesimus annus a condita Prov. Poloniae idem ac canonizationis B. Margaritae **M.**, 283, Officii homilia mutatur, 304.
- Maria, **B. V.**, festum Mediatricis Omnium Gratiarum Societati conceditur, 303, 304.
- Marianae et Carolinae insulae **M.**, Prov. Hispaniae hanc Missionem susceperunt, 248, epistola P. Generalis de adiuvanda Miss., 280-282, missionariis germanicis expulsis, 280, S. Congr. difficilem Miss. Societati offert, 281, PP. antiquae Soc. merita 281, committitur Missio omnibus Hispaniae

- Prov. simul, 282, Vicariatus Apostolicus augetur nomine et territorio suppressi Vic. Ap. de Marshall, 563-564.
- Marshall insularum Vicariatus Apostolicus adiungitur Vicariatus Insularum Marianarum et Carolinarum, 563-564.
- Marylandiae-Neo Eb. P., Visitator P. Norb. de Boynes, 79, PP. in Indiam non admittuntur, 249, administratione divisa Regioni Novae Angliae Viceprovincialis praeficitur, 362-364, consilium erat tradendae Miss. Bombayensis Prov. Maryl.-Neo Eb., 368-369.
- Memorabilia Societatis Iesu*, mox edentur, 252, iuvanda a Provinciis, 324-325, de Relatoribus in Provinciis constituendis, 325-326, eorum officium, 326-327.
- Mexicana P., in patriam rediens novas domos condit, 243, insectationes passa est, 251, Prov. Mex. decus et praesidium—Missio Tarahumarensis, 472.
- Minahassa M., ceditur Missionariis SS. Cordis Iesu, 248.
- Ministeria apostolica, seligenda ad mentem S. P. Ignatii, 250, ne nimia, 275, applicatur regula S. P. Ignatii, 281.
- Missae prima intentione dicendae, ab iis qui pro stipendio celebrare debent, 285.
- Missiones exterae, v. singulas; Indigena Clerus; Expositio Missionaria Vaticana; catechistae formandi, 131, periodica de Missionibus, 247, conspectus a P. N. exhibitus Procuratoribus Prov., 248-251, conversiones ubique augentur, 249, Collegia et Universitates florent, 249, labores nostri magni fiunt, 249, disciplina optima 249-250, Benedictus XV Missiones Soc. laudavit, 250, peculiaris Substitutus iis constituetur, Prov. excitantur ad eas promovendas, 250, Instructio S. Congr. de Propaganda Fide de abiciendis rerum saecularium curis, 277-279: regnum Dei solum quaerant missionarii, 277-278, monita practica 278-279; P. Generalis executionem huius Instructionis commendat, 274-276, studium linguae vernaculae, 275-276, adhortationes novis missionariis Patnensibus adhibitae, 355, novae Missiones Sinenses impense fovendae, 371-382, Missionem extera ardor in Provincia augetur, 372, purum Missionum desiderium Instituto congruum, 373, vita missionariorum rationis peculiaris Instituti nostri origo est, 373, magnum momentum Miss. Sinensis, 373, antiquorum missionariorum memoria, 374-376, divinae vocationi ad Missiones obsequendum, 376, Missiones Societatis iam Novitiis explicari debent, 377, frequentissimae petitiones Missionum in antiqua Societate, 377, protestantium Missionis studium, 377, Missionum studium non obest saluti patriae, 378, segiores si qui contra dicunt, non audiendi sunt 378, exhortatio S. Francisci X., 379, exempli missionariorum efficacia, 379, Superiores magnanimos se praestent in hominibus concedendis, 380, congratulatio et exhortatio novorum missionariorum, 381, Missiones Societatis stipem obtu-

- lerunt pro Russia, 508, a S. Congr. de Propaganda Fide commendantur quaedam 365-369; praeparatio missionariorum 566-567, formatio moderatorum, 567, cleri indigenae institutum 567-568, excitatio vocationum Fratrum laicorum, 568; Nostrorum industria in Missionibus exteris excolendis laudatur a S. P. Pio XI, 569, ne subsidia amittantur, accurate respondendum quaestionibus a S. Congr. de Propag. Fide praepositis, 582-583, de Candidatis Missiones exteras petentibus, 609.
- Missiones populares**, magni fructus, apti ad hoc ministerium selignantur iisque Superior praeficiatur, 244, praeceptum confessionis annuae inter Missiones quovis tempore a Nostris traditas impleri potest, 299-300.
- Missouriana P.**, ei attribuuntur partes Miss. Novi Mexici et Colorado, 119-120, 241, Miss. Patnensem excolet, 247, alacriter Miss. Patnensem suscepit, 354, gratulatio Patris Nostri ad centesimum a Provinciae origine annum, 581-582.
- Modestiae regulae**, v. Ioannes Berchmans; earum custodia a Congr. XX, XXII commendatur, 336.
- Monialium confessarii**, Praepositus Generalis solus exceptionem permittere potest, 386.
- Nankinensis**, Vic. Ap., separatur provincia Ngan-hoei et mutatur nomen in Kiang-sou 317-318, Missionis divisionis decretum, 367-368, Vicariatui Ap. nomen pristinum Nankinensis restituitur, 425.
- Nationalismus**, vitia 76-77, quomodo iis occurrendum, 77; nationalismus in Sina, 128, in quantum iustus, 129, pericula cavenda, praesertim cleri indigenae formatione, 129, vitandus a missionariis, 274-279.
- Neapolitana P.**, Visitator P. Car. Miccinelli, 79, ab ea separatur Missio Novi Mexici et Colorado, 119-120, 241, epistola Patris Nostri ad Socios Prov. Neap. de seiuncta Missione, 120-122, Missio Georgica ei committitur, 248, accipiet Missionem Gallensem, 606-607.
- Neerlandica P.**, aliis cessit insulas Sunda, et liberalitate S. Sedis laudes meruit, 136, quotannis plus 10.000 hominum peragunt Exercitia, 244, cedit Miss. in insula Flores et Celebes (Minahassa), 248.
- Neo Aurelianensis P.**, ei attribuuntur partes Miss. Novi Mexici et Colorado, 119-120, 241.
- Ngan-hoei**, Vic. Ap., erigitur, 317-318.
- Nicaragua res publica**, cives et magistratus Nostros iuvant, 243.
- Nova Anglia**, administratione Prov. Maryl.-Neo Eb. divisa Regionem Novae Angliae Viceprovincialis proxime gubernat, 362-364, fines, 363, officium Viceprovincialis, 363-364.
- Novitiatus**, menses in tirocinio acti ante militiam in biennii rationem computari possunt, 26-27.
- Novitii**, quomodo efformandi, 142-143, operaria institutio Coadiutorum in tirocinio incipiatur, 154, extra Novitiatum vota nuncu-

pare possunt, 218, indulgentiae Novitiis concessae pro recitatione Officii parvi S. Stanislai K. prorogantur, 304, 309, modestiae regulas diligenter servant, 344, iam Novitiis historia et status Missionum, praesertim Societatis, explicantur, 377, sit aptus caeremoniarum institutor, 476.

Novum Mexicum et Colorado M., dividitur inter Prov. Missouriianam et Neo Aurelianensem, 119-120, 241, epistola Patris Nostri ad Socios Neapolitanae Prov. de seiuncta ab eadem Prov. Miss., 120-122.

Nuntii SS. Cordis, augmentum, 241, S. P. Pius XI iis gratias agit ob stipem pro Russia oblatam, 409-411, invitent familias SS. Cordi consecratas, ut opem ferant Russiae famelicis, 479.

Oeconomicae res, subsidia petuntur ad aedes novas Curiae et Universitati Gregoriana excitandas, 66-73, qua ratione pecunia congeri possit, 72-73, facultas Provincialium faciendi expensas extraordinarias ad 10.000 fr. augetur, 220, si petitur facultas mutui contrahendi, statim indicetur pars quam quotannis extinguere proponunt, 221, de hac parte revera extincta quotannis certior fieri debet P. Generalis, 221, conspectus rei domesticae in Congr. Prov., 250, renuntiationes bonorum P. Generali proponendae sunt, 286.

Oratio, eius necessitas, 112-114, Missae sacrificium, exercitia spiritualia fideliter peragantur 254-256, spiritus orationis fovetur

fideli regularum modestiae custodia, 338.

Ordo regiminis in petitionibus servandus, 387.

Patna, dioecesis nova efformatur eiusque cura Societati demandatur, 27-28, a Prov. Missouriiana excoletur, 248, Pater Noster missionarios Patnenses salutat exhortaturque, 354-355.

Periodica, scriptores evitent omnem offensionem, pacem christianam inter gentes promoveant, 74-78, exemplaria praescripta Romam mittantur, 84, *Revista Católica*, 121, *Civiltà Cattolica*, vota S. Pontifici obtulit, 203, obolum S. Petri, 559-560, *Hostia* a S. Pontifice commendatur, 203-204, *The Queen's Work*, *Estrella del Mar*, 244, progressus periodicorum Soc. 247, *Études*, *Gregorianum*, *Biblica*, 247, *Stimmen der Zeit*, 316-317, periodica de Missionibus, 247, *Memorabilia S. I.*, 252, *Le Recrutement Sacerdotal* laudatur a S. Pontifice, 310, 429, *Verbum Domini*, 312, scribatur contra spiritismum, 356, *Le Missioni della Compagnia di Gesù*, gratulationes Summi Pontificis, 569-570.

Philippina M., Visitator P. Ioan. Guim, 79, Prov. Aragoniae districtum Surigao bene excultum libenter aliis tradidit 136, Socii Prov. Aragoniae parte Miss. Philippinae florentissimae relicta Bombayensem generose susceperunt, 470-471.

Pius XI, concedit ut nostri Scholastici post tertium annum theologiae sacerdotio augeantur, 399-401, peculiari ei curae est declara-

tio S. P. Ignatii tamquam Patroni Exerc. Spir., 403-407, Institutum Orientale cum Biblico iungit, 407-408, Societatis erga S. Sedem pietatem laudat, 408, epistolam apostolicam dat ad Patrem Nostrum tertia saeculari commemoratione SS. Ignatii et Francisci X., 412-421, magistros et alumnos Univ. Greg. alloquitur, 429-431, permittit ut intentio Apost. Orationis mensi sept. a. 1922 praestituta ad Russiae famelicos extendatur, 474, gratias agit ob stipem a Societate denuo oblatam pro Russia, 508-509, unum Sacrum praescribitur Sacerdotibus ceterisque una Communio pro S. P. Pio XI, qui Societatem beneficiis cumulat eiusque precibus se commendavit, 579.

Poloniae **P.**, S. Pontifex ei centesimum natalem gratulatur, 202, item P. Generalis, 282-283, novae domus conduntur, 242, fines Prov. in Silesia definiuntur, 473-474.

Poonensis **M.**, attribuitur condicinate Prov. Germ. Sup., 350.

Practica quaedam ad formulam scribendi, v. Formula scribendi, 81.

Praedicatio, pauci eminentes praedicatores, 245, biennium concionatorum, 382-384.

Praefectus sanitatis, huius officii momentum, 362.

Praefectus spiritus, explicet quid de ratione conscientiae Superioribus reddendae tenendum sit, 387, ab eo nec petendae nec accipiendae informationes, 388.

Praepositus Generalis, de modo tractandi negotia cum eo, 83, eius reponsorum vis, 288-289.

Probatio tertia, v. Instructor; Patres de Congregationibus B. M. V. edoceantur, 449, sit aptus caeremoniarum institutor, 476.

Professio, v. Vota ultima; sollemnis, qui eam excipiunt parochum baptismi monere debent, 85.

Protestantes, conatus, 253-254.

Provinciales, litteras communes ad suas Provincias cum Patre Nostro communicent, 82, catalogi triennales quomodo conficiendi, 215-217, facultas faciendi expensas extraordinarias usque ad 10.000 frc. augetur, 220, de PP. in biennium Romanum mittendis P. Generalis tempestive certior reddi debet, 222, normae pro recto usu Excerptorum, 222-224, iudicia de libris edendis in Provincia lata Romam mitti debent, 228, viri eminentes formandi, 256-260, nimia officiorum mutatio vitanda, 258-259, in visitatione dispiciant sintne collocutoria ad leges nostras disposita, 268, renuntiationes P. Generali proponi debent, 286.

Ratio conscientiae, quid tenendum, 387.

Ratio Studiorum, v. Studia; quaestiones de Ratione Stud. expediendae erunt, 68, observationes Provinciarum de studiorum ordinatione Revisorum Gen. iudicio committuntur, 228-229.

Residentiae non formatae condicio iuridica, 385, paupertas Residentiarum, 385.

Responsa Praepositi Generalis, vis, 288-289.

Revisores Generales, denuo in Curia instituendi, 68, Collegium Revi-

sorum Gen. restituitur, 224-229, 239, historia huius Collegii, 224-227, officium Revisorum Gen., 227-229, ad doctrinam integram servandam contulerunt, 239-240, Schema Ordinationis Stud. parant, 240.

Romana P., Visitator P. Franc. de P. Nalbene, 79.

Russia, labores Nostrorum in bello, Societas ei plurimum debet, 248, S. Pontifex gratias agit ob stipem pro Russia oblatam, 409-411, subsidia petuntur a Patre Nostro pro famelicis Russiae, 439-442: summa calamitas, 439, exemplum S. P. Benedicti XV, 439, media stipem conferendi, 440, debitum gratitudinis Societatis erga Russiam, 440-441, caritas optima via inferendae verae fidei in Russiam, 441, nomina mittantur eorum, qui hanc Missionem petunt, 441, gratiae aguntur Provinciis quae Russorum filios educandos susceperunt, 442; intentio Apost. Orat. mense sept. a. 1922 praestituta ad Russiae famelicos extenditur; stips et orationes petantur, 474-475, alumni nostri stipem contulerunt; pergant in hac liberalitate, 477-478, miseria in Russia 477-478, Apost. Or. socii et Familiae S. Cordi consēcratae pergant opem ferre famelicis, 479, S. Pontifex gratias agit ob stipem denuo a Societate eiusque Collegiis, Apostolatu Orationis, Missionibus pro Russia oblatam, 508-509, 560-561.

Sancta Familia, festum d. 19 ian. affigitur; Sodalitates S. Familiae

a Societate ubique institutae, earum princeps in templo romano SS. Nominis, 167.

Scholastici, e bello reduces studia vel privatim peragere vel etiam contrahere possunt, 44-45, 46, qui belli occasione sacerdotium differre coacti sunt, post tertium annum theologiae ordinari possunt, 45-46, post secundum annum theologiae, qui 32 annum aetatis absolverunt, 219-220, quomodo formandi (sinenses), 143, magisterium contrahendum et melius ordinandum, 243-244, secundum ingenii dotes formandi, 259-260, modestiae regulas sancte servare pergant, 344, S. P. Pius XI concedit ut Nostris post tertium annum theologiae presbyteratum suscipere liceat, 399-400, de Congregationibus B. M. V. edoceantur, 449, caeremoniarum intelligentia in Scholasticis promoveatur, 476.

Scriptores, v. Periodica; gloriam Dei diligenter promovent, 247.

Seminaria Parva Societatis, habenda tamquam Collegia vel Collegia inchoata, Superiores ius habent adeundi Congr. Prov.; ternis nominibus propositis a Praeposito Generali constituuntur, 289-290.

Servitium militare, v. Novitiatus.

Siberia, spes aliqua in eam ingrediendi, 248.

Sicula P., Visitator nominatur, 79, Collegium Panormi aperit, 242. Silesiae pars, populi scito subiecta inter Provincias Germaniae Inf. et Poloniae secundum fines civiles dividitur, 473-474.

Skoplje (Scopiensis) Statio Viceprov. Iugoslaviae adscribitur, 365.

Socialia opera, a S. Pontefice commendata, 245.

Societas, adhortatio R. P. W. Ledó-chowski de fine vocationis nostrae et ratione illius assequendi, 109-119, informationum ad recte gubernandum necessitas, 234, historia Soc. 247, insectationes, 251, formatio hominum eminentium, 256-260, indicuntur preces ob eximium beneficium Societati praestitum, 323, Societatis erga S. Sedem pietas a S. P. Pio XI laudatur, 408, S. P. Pius XI gratias agit ob stipem pro Russia oblatam, 409-410, ne Sociis benemeritis a nobis ipsis publici honores parentur, 480, Societatis voluntas semper prompta ad Summorum Pontificum explenda vota a Pio XI laudatur, 508, damnantur opera M. Mir et I. de Récalde contra Societatem scripta, 552-553, obolum S. Petri obtulit, 559-560, stipem pro Russiae famelicis, 560-561, unum Sacrum praescribitur sacerdotibus et una Communio ceteris pro S. P. Pio XI qui Societatem beneficiis cumulat eiusque precibus se commendavit, 579, de ratione praescribendi preces communes, 609.

Socius Provincialis, eius litterae solius Praepositi Generalis censurae subiciuntur, 100, catalogi triennales quomodo conficiendi, 215-217.

Spectacula scenica puellarum, generatim Nostris non licet iis interesse, 149.

Spiritismus, impugnetur a nostris scriptoribus, 356.

Stanislaus Kostka S., indulgentiae Novitiis concessae pro recitatione

Officii parvi S. Stanislai prorgantur, 309, varia, 202, 521 (525).

Stipendia Missarum, Missae prima intentione dicendae ab iis, qui pro stipendio celebrare debent, 285, Provincialis ea pro Arca Seminarii tum tantum repetere potest, cum domus ipsae iis non indigent ad propriam sustentationem, 386.

Studia, disciplinae sacrae: studia biblica in Palaestina ipsa locorum admonitu perficienda, 31, utilitates cathedrae theologiae ascetico-mysticae, 36-37, quinquennale examen neosacerdotum, 57-61, collationes casuum conscientiae promoveantur, 61, cursus magisterii in facultate theol. Univ. Gregoriana, 61-65, quaestiones de Ratione Studiorum expediendae erunt, 68, momentum Univ. Gregoriana pro studiis nostris, 71, P. Aug. Bulot Inspector studiorum: huius officii partes, 144-146, doctrina de actu fidei a P. Petro Rousselot proposita prohibetur, 229-233, doctrinae integritas et unitas tuenda, 239, epistola de studio S. Thomae a S. Pontifice approbata et supremis aliorum Ordinum Rectoribus commendata est, 239, Magistri Nostrorum mature seligantur et diligenter praeparentur ratione habita potius formationi Nostro- rum quam externorum, 481.

Superiores, ne nimios labores suscipiant, 257, nimiam officiorum mutationem vitent, 258, invigilent ut in agendo cum feminis religiosa gravitas servetur, 271, de ratione praescribendi communes preces. 609.

Syriae **M.**, damna belli resarcit, 249, insectationes, 251.

Tarahumarensis M., Missione SS. Cordi consecrata, Pater Noster missionariorum zelum laudat, 471-473.

Taurinensis P., accipit partem Miss. Kiang-nan, 248, 367, Pater Noster Socios Prov. Taur. alloquitur de Miss. Sinensi, 371-382.

Tchely Mer.-Or. M., cura cleri indigenae, 125, pars territorii ad orientem fluminis Hoang-Ho sita separatur, 316.

Telephonii usus, leges, 221-222.

Tokio U., stips pro ea corroganda commendatur, 35-36, progressus, conversiones, 249, una cum Missionem Hiroshimensi attribuitur Prov. Germ. Inf., 366-367.

Toletana P., Canarienses insulae Prov. Castellanae attribuuntur, 242.

Tolosana P., magnam insulae Madagascari partem aliis cessit, 136.

Velehrad C., Pontificium nominatur, 33-34.

Veneta P., Statio Scopiensis ad Viceprov. Iugoslaviae transfertur, 365.

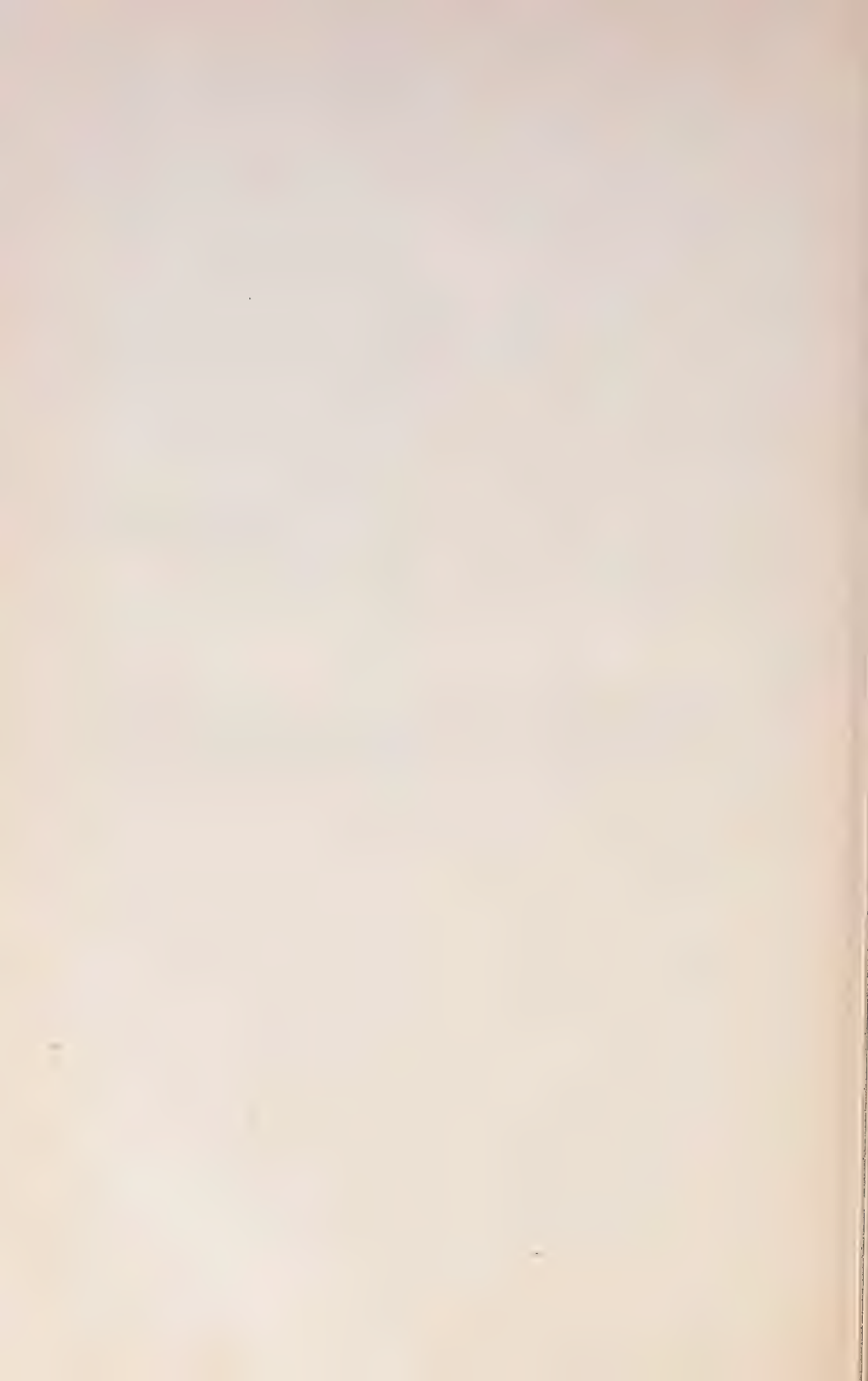
Venezuela, revertimus in rem publicam, 242, labores Nostrorum a S. Pontifice laudantur, 29-30.

Venlo, De., Summus Pontifex uberimos fructus gratulatur, 564.

Visitatio Prov., initur, 78-81, nomina Visitatorum 79, Benedictus XV eos exhortatur ad genuinum spiritum fideliter retinendum, 80-81, hic est etiam primarius Visitatio-
nis finis, 80, quid Socii singuli praestare debeant, 80-81, Instructio P. Aquavivae retractata Congr. Gen. proponetur, 238.

Vocationes ad Societatem, quomodo excitari debeant, 140-141, diminutio in bello, augmentum postea, 237.

Vota ultima, octiduum antea peragendum, renovatio votorum proxime praecedens iam non fieri solet, 286.

Quaedam *corrigenda* in vol. III (1919-1923)

Actorum Rom. Soc. Iesu:

Pag.	28	versu	8	<i>lege:</i>	Nepal	<i>pro:</i>	Nepol.
»	34	»	3	a calce	<i>lege:</i>	theologiae	<i>pro:</i> tehologiae.
»	119	»	15	»	»	Wernz	<i>pro:</i> Vernz.
»	211	»	13	<i>lege:</i>	Scriptorem	<i>pro:</i>	Curatorem.
»	242	»	6	a calce	<i>lege:</i>	Spinalii (Epinal)	<i>pro:</i> Argentorati (Strasbourg).
»	244	»	4	»	»	Carrafa	<i>pro:</i> Caraffa.

A2 Acta Romana
1906 Societatis Jesu
v.3

BX
3704
A2
1906
v.3

320152

GRADUATE THEOLOGICAL UNION LIBRARY
BERKELEY, CALIFORNIA

GTU Library

3 2400 00324 8394

